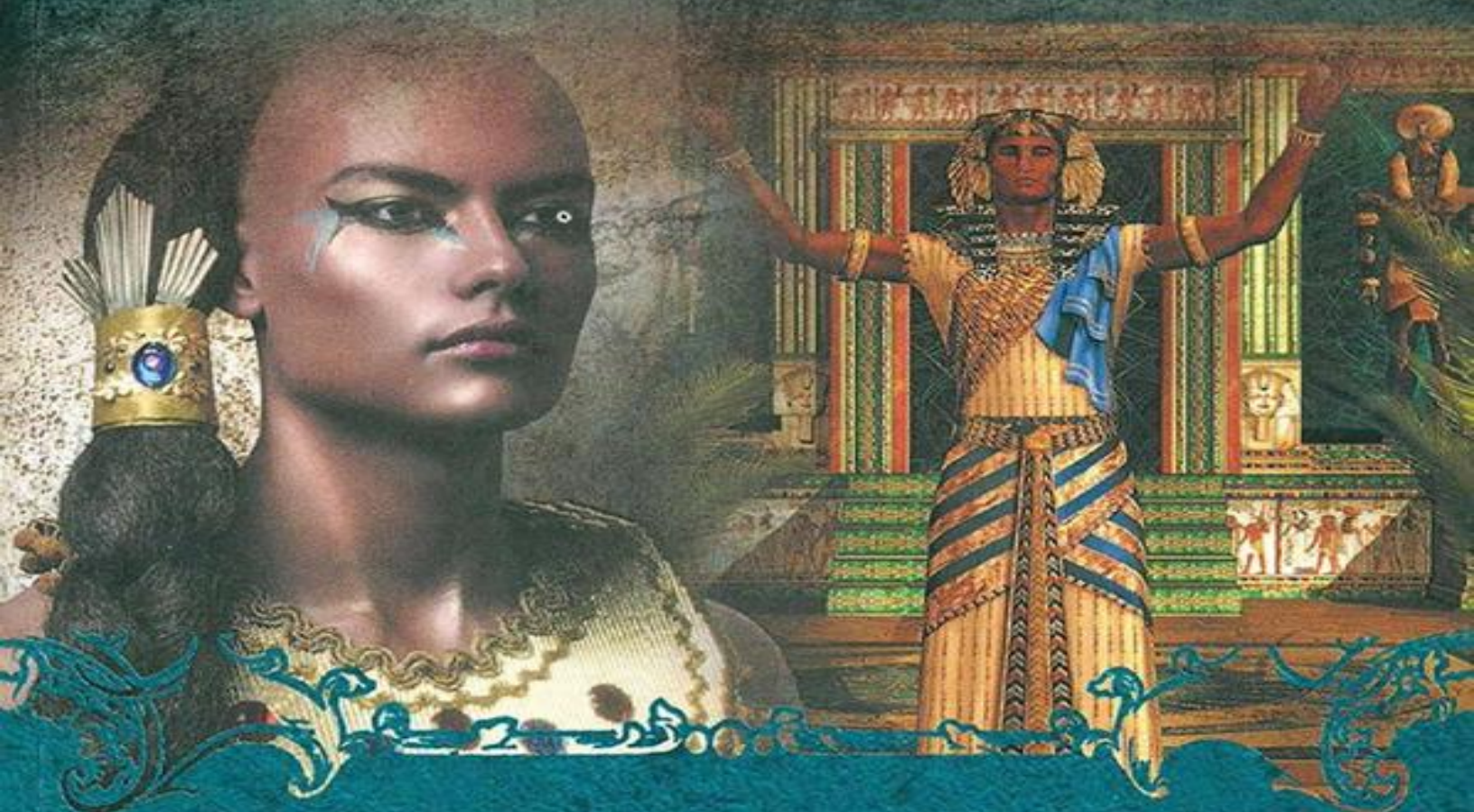

PAUL DOHERTY

ÇAKALIN YILI

"Antik Mısır'ın egzotik doğası, entrikaları ve hükümdarları gerçekten heyecan verici."

New York Times

MARTI YAYINLARI:138

BESTSELLER: 49

ÇAKALIN YILI

PAUL DOHERTY

ORİJİNAL ADI: THE SEASON OF THE HYAENA

YAYINA HAZIRLAYAN: KEREM EFENDİOĞLU

ÇEVİREN: E. ÖZLEM GÜLTEKİN

DİZGİ: ELİF YAVUZ

KAPAK UYGULAMA: YUNUS KARAASLAN

BASKI: MELİSA MATBAACILIK

KAPAK FİLMİ: BERK GRAFİK

REDAKSİYON: SEDAT EYÜPOĞLU

1. BASIM EKİM 2010

ISBN :978-605-4335-36-7

YAYIN EVİ SERTİFİKA No: 12330

Copyright © PAUL DOHERTY

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Pozitif Turizm Dış Tic. Ltd. Şti. 'ne aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

MARTI YAYINCILIK

**Bir Pozitif Turizm Dış. Tic. Ltd. Şti Markasıdır.
Cevizlik Mh. Sakızlıyalı Sk. No:25 Bakırköy/İstanbul**

Tel: 0 212 583 24 50-Fax: 0 212 570 73 98

www.martiyayinlari.com info@martiyayinlari.com

ÇAKALIN YILI

PAUL C. DOHERTY

James Charles Patmore
24 Eylöl 1921 - 8 Haziran 1995

Jo 'nun sevgili kocası, Jenn,
Andrew ve Melissa 'nın babası

ANA KARAKTERLER

FİRAVUNLAR

Sequenre:

Ahmose:

Tuthmosis III:

Hatehesphut:

Büyük Antik Mısır İmparatorluğunu kuran, On Sekizinci Hanedanlığının (M.Ö. 1550 - M.Ö. 1323) savaşçı Firavunları

KRALİYET AİLESİ (AMENHOTEP III'ÜN)

Amenhotep III, "Muhteşem" : İki Diyar Krallığının gücünün zirvesine ulaştığı yaklaşık otuz dokuz yıl boyunca Mısır'ın Firavunluğunu yapan kişi

Tiye: Amenhotep III'ün Baş Kraliçesi ve Baş Eşi doğma büyüme Mısırlı, Akhmin şehrinden Thuya ve Yuya 'nın kızı

Hükümdar Prens Tuthmosis: Amenhotep III'ün görünen varisi

Prens Amenhotep: Maskeli Kişi (aynı zamanda Büyük Kafir;) tarihte Akhenaten olarak bilinir, Amenhotep ve Tiye'nin en küçük oğludur

Sitamun: Amenhotep III ve Kraliçe Tiye'nin kızı

KAP'IN ÇOCUKLARI (KRALİYET YAPISI)

Horemheb: General

Rameses: Horemheb'in saray mensuplarına başkanlık eden en büyük arkadaşı

Huy: Dönemin sefiri

Maya: Bu dönem boyunca haznedarlık yapan kişi

Meryre: Dönemin Asil Rahibi

Pentju: Kraliyet Doktoru

KRALİYET AİLESİ (AKHENATEN'İN) Akhenaten/

Amenhotep IV: Firavun

Nefertiti: Akhenaten'in Baş Kraliçesi ve Eşi, Ay'ın kızı

Akhenaten 'in çocukları

Meketaten, Meritaten, Ankhesenaten, Ankhesenamun, Tutankhaten, Tutankhamun.

Khiya: Mitanni Prensesi, Akhenaten'in "ast" eşlerinden teki

AKHMİN EKİBİ

Ay: Akhenaten'in İlk Bakanı, Nefertiti 'nin babası, Kraliçe Tiye'nin erkek kardeşi

Mutnodjment: Ay'ın en küçük kızı

Nakhtimin (Nakhtmin/Minnakht): Ay'ın üvey erkek kardeşi

DİĞER MEMURLAR

Hotep (Amen-Hotep) : Amenhotep III'ün İlk Bakanı, yakın arkadaşı ve en önde gelen mimarı

Rahimere: Thebes Belediye Başkanı

Bek: Akhenaten'in çocukları

Uti: Akhenaten' in çocukları

Tutu: Kahya

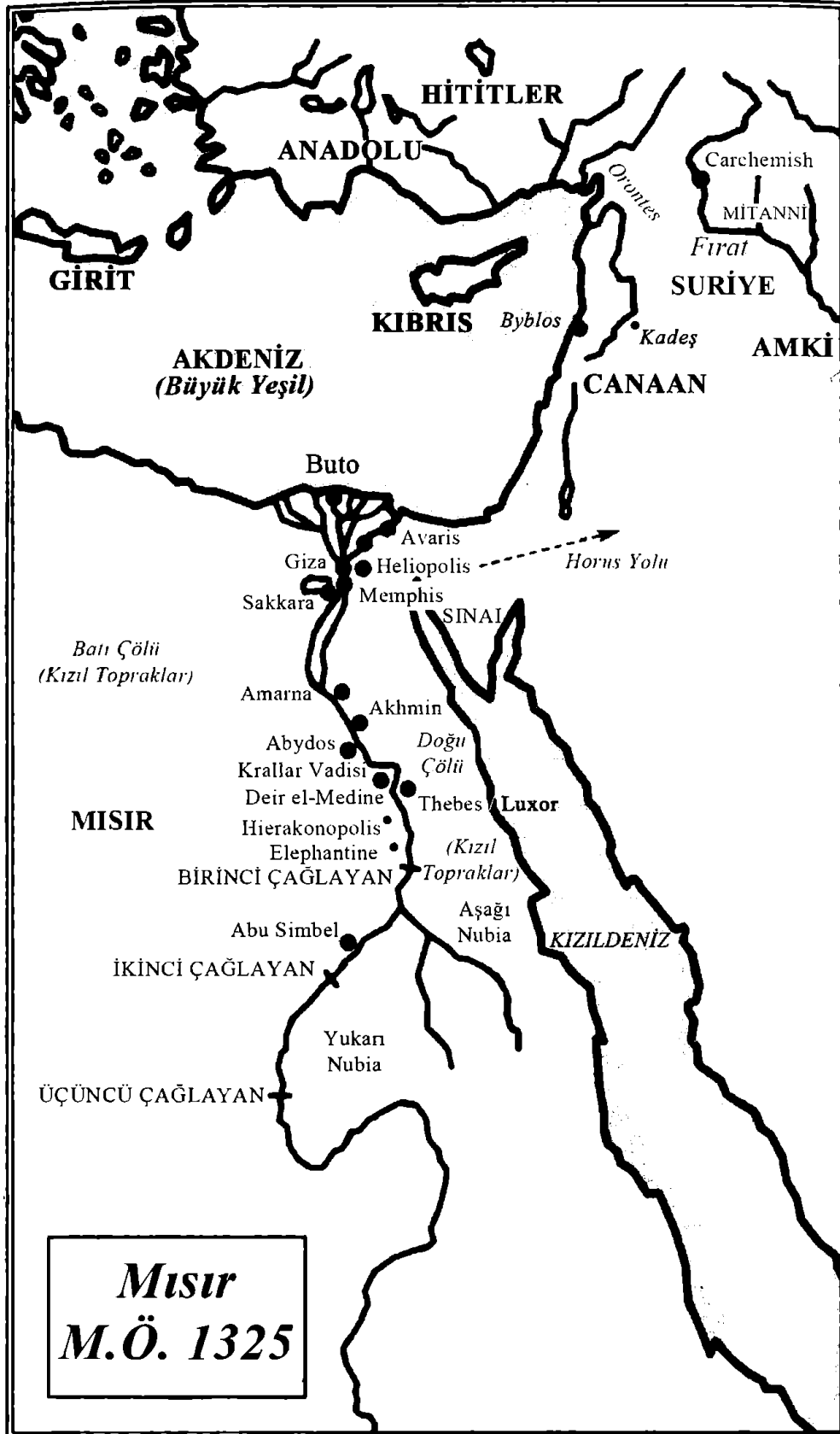
Giriş

On Sekizinci Hanedanlık (M.Ö.1550-M.Ö.1323) Antik Mısır'ın hem memleket içi hem de dışında, en üst noktasını olmasa bile, oldukça görkemli bir aşamasını işaret etmişti; bu tam bir ihtişam, muhteşem bir şaşaa ve muzaffer emperyalizm, aynı zamanda da büyük bir değişim ve vahşi olaylar silsilesi dönemi, özellikle de Amenhotep III'ün saltanatının son yıllarında ve "Büyük Kafir" Akhenaten'in kısa süreli tahta geçişi süresinde, Hitit İmparatorluğu'nun kuluçkaya yatmış tehdidi kendisini hissettirmeye başlayıp dini' ideolojiler arasında şiddetli bir çatışma yaşandığında.

Bana, çok daha yakın tarihli kelimelerle ifade etmek gerekirse, fırtınanın göbeğinde yaşamış bir adamın "açık sözlü ve eksiksiz itirafı" olduğu iddia edilen bu antik dokümana erişim hakkı tanındığı için çok şanslıydım: Akhenaten ve haleflerinin Polis Şefi olan Mahu'nun ifadesine. Burada Mahu güvenlikten sorumlu, oldukça netameli bir kişi olarak karşımıza çıkmakta-bu, büyük bir günahlar dizinini kapsayabilecek ve kapsayan, bir iş tanımıdır. Bu itiraf, Mahu 'ya dair diğer arkeolojik kaynaklardan-Aten Şehri'ndeki El-Amarna'da gerçekleştirilen keşifler ya da hiçbir zaman yatmadığı lahitinden alınan kanıtlardan-elde edilen sonuçlarla tam bir uyum içerisinde görünmektedir. Yaşadığı dönemi büyük gayretle izleyen bir gözlemci olan Maim, tam anlamıyla eli hiç bir zaman kılıcından uzak durmayan bir adamdı (bkz. sayfa 571, Tarihi Not).

Mahu, bu itirafını On Sekizinci Hanedanlık'ın sonunu işaret eden fırtınalı yıllardan çok sonra kaleme almış gibi görünmektedir. Günlük tutmuş, daha sonra bunları büyük olasılıkla Ramases I'nın kısa süreli saltanatı boyunca (M.Ö.1307) düzgünce kopyalayıp yazmıştır. Mahu'nun orijinal dokümanı altı yüz yıl kadar sonra, M.Ö. yedinci yüzyıl boyunca, hiyerogliflerden el yazısına tercüme edildi, ardından da Roma dönemi boyunca Latince ve Yunan Koines'i karışımıyla tekrar kopyalandı. Bir triloji şeklinde yayınlamaya karar verdiğim itirafı, bu farklı tercüme ve düzeltim dönemlerini yansıtır; mesela, Thebes "Waset" in Yunanca versiyonudur, diğer bir takım saygın isimlere, hiyeroglifler bir yana, farklı tercümanlar ve kopyacılarca değişken yorumlar katılmıştır.

Üçlemenin ilk bölümü olan *Batıdan Gelen Şeytani İblis'te*, Mahu, Akhenaten'in yükseliş ve düşüşünü betimledi: Firavun'un gizemli kayboluşunu, Kraliçe Nefertiti'nin gücü ele geçinne girişimini, yine Nefertiti'nin merhametsiz ve trajik sonunu. Bu ikinci bölümde, Mahu bunlara benzer dramatik olayları çevreleyen gizemleri aktarıyor. O ve artık Mısır'ın Lord'ları haline gelen, birbirlerine çocukluktan gelme bağlarla yakından bağlı Kap'ın diğer üyeleri, olup bitenleri hala sık sık hatırlamakta ve gelecek olaylardan da korkmaktadırlar ...

Behhu

(Antik Mısır'da "sırtlan" için kullanılan terim)

BÖLÜM 1

*Ölüm bugün tıpkı karanlıkta ışıldayarak yanan
bir odun parçası, sokak taşlarında parıldaayan
kan lekeleri gibi önümde beliriyor:
Ölüm bugün tıpkı ateşten yükselen bir duman,
çölden esen sıcak bir rüzgar,
açık bir yarada hissedilen sancı gibi
önümde boy gösteriyor.*

Bu antik şiirin sözcükleri sık sık dudaklarımda hayat buluyor ve kalbimde yankılanıyor, özellikle de dün gece, nehir kıyısından gelen

korkunç bağırıyla uyandığımda. Ne olduğunu biliyordum. Bu sabah dışarı çıktım, Nubian paralı askerleri bana küçük konağın kapısına doğru eşlik etti, bu ufak, zarif bir malikaneydi ama yine de benim hapishanemdi. Nil'in tepelik, büyük, yeşil, hayat dolu ve yumuşak, yeni suların beraberinde getirdiği siyah alüvyonla beslenmiş papirüs ormanına yukardan bakan kıyısına gittik.

Paralı askerlerin lideri, "Biz de sesi işittik," diye mırıldandı.

Karşılık vermedim. Mecbur olmadığım sürece konuşmam.

Zamanımın çoğunluğunu, Göz Kamaştırıcı Dönem, Parçalanma Yılları, Sırtlan Mevsimi veya onların tanımıyla, Kafir Firavun Akhenaten'in tek bir Tanrı'ya, Aten' e duyduğu inancını resmen ilan ettiği ve yeni bir imparatorluk yaratmak umuduyla bambaşka bir şehir inşa ettiği o dönem hakkındaki doğruları ya da doğru olduğunu düşündüğüm şeyleri yazmaya harcıyorum. Mısır'ın tümünün, İki Diyar Krallığı'nın, Tanrılar'ın sevgilisinin, onun karşısında titreyip sarsıldığı o dönemi. Bazı tarihçiler o yılları ülke üzerinden hızla geçen büyük bir gölge şeklinde tanımlar; diğerleri muhteşem bir güneş ışığı parıltısından bahseder. Onlar her ne söylerse söylesinler, Nil yine de zayıfladı ve aktı, ülke de kanla ıslandı. Ah pekala! Kıyı boyunca yürüdüm ve kırmızı köpüklere, kamışlar arasında yüzen et parçalarına baktım. Nil bir kez daha kan tatmıştı; timsahlar sazlıklar arasında doğum yapan bir su aygırını pusuya düşürmüşler, hem anneye hem de yeni doğan bebeğe saldırmışlardı. Kendilerine çok iyi bir ziyafet çekmiş olmalıydılar: Şarap kırmızısı köpükler göz kırparak nehir yüzeyine çıktı, kanın acı kokusu, sulu çamurdan yükselen zengin rayihalardan çok daha güçlüydü.

Hayatı bir piramidin basamaklarıyla kıyaslayan mümin bir adamın sözlerini anımsayarak eve geri yürüdüm. Her bir yaşam gücü, ruh ya da Ka, farklı bir aşamaya tırmanır: bitki, kuş, hayvan ya da insanoğlu. İşte buna inanabilirdim. Tüm hayatım boyunca timsahlar arasında yaşadım, en vahşi sırtlanları avladım, hayatın savaş meydanlarını talan edip didiklemek için kalın göz kapaklı akbabalarla uçtum. Ben, Mahu, Medjay'lı Seostis'in oğlu, Firavun'un sevgili arkadaşı, eski Polis Şef'i, "Kral'ın Göz ve Kulağı", Sırlar Evi'nin Yöneticisi. Ben, her şeyi gören ... pekala, size ne gördüğümü anlatacağım. Tüm olanların ardından, bundan başka bir seçeneğim de yok.

Yeni Firavun'un, ki Tanrılar onun adını kutsasın, Büyük Evi'nin Sırları'nın Muhafızları benden her şeyi itiraf etmemi, oturmamı ve sırlarımı tıpkı bir tövbekarın Tapınak'taki Ruhban'ın Kulağı'na ileteceği gibi fısıldamamı istediler. Beni, bu görevi yerine getirmek için, serin odaları gök mavisi boyalı ve bahçeleri tatlı rayihalarla dolu bir konağa kapattılar. Odamda oturdum ve camdan dışarı baktım. Panjurlar, gün ışığını ve nehirden esen serinletici rüzgarı yakalamak için çıkartılmıştı. Gözlerim yapay havuzun ısıldayan suyuna ya da ağaçların her tondan yeşiline takıldı: akasya, sakız ağacı ve firavun inciri. Bir takım hayvan sesleri ürkütücü şekilde yankılandı. Bir kuş gökyüzünde dönerken, kanatlarının renkleri ilgimi çekti. Bunu hep yapıyorum, bu savaş günlerinden kalma bir miras, gözlerimin bir okun hızla dönerken oluşturduğu rüzgar ya da indirilen bir kılıcın gölgesini yakalayacak kadar keskin ve kalbimin sert olduğu o günlerden gelen bir alışkanlıktı, sonra rahatladım, bedenimin gevşemesine göz yumdum.

Güneş batıyor, gölgeler bahçeler arasında ortaya çıkıyor.

Sanki odam büyüyor gibi, ta ki artık boyalı duvarlarla çevrili bir çalışma ofisi değil, koyu kırmızı çizgilerle çerçevelenmiş insanı canlandıran yeşili solup gidiyor gibi. Ölüler Diyarı'ndan uzanan bir koridor halini alıyor, büyük ve mağaralarla dolu, içinde kayan gölgeler kıpırdanıyor. Şarap kadehimi, beni selamlamak için davet edilmeksizin boy göstermeye başlayan ölülerin şerefine kaldırıyorum. Yerlerini alıyorlar, ya gülümsüyor ya da öfkeyle bakıyorlar.

Mekanın azameti ona, Büyük Kafir'e, iğrenç günahkara, Akhenaten'e! Onun adından bahsetmeye cesaret edemiyorlar. Bu ismi lanetli, pis bir kelime olarak addediyorlar, oysa benim için bu ad bir harpın teli, bir flüt nağmesi gibi, tatlı anıları çağırıştırıyor. Akhenaten, ürkütücü, şekilsiz bedeni, bir kadın gibi geniş kalçası ve sarkık göğsü ile bir Ucube, Çirkin Kişi, Maskeli Kişi; kolları, bacakları, el ve ayak parmakları uzun ve örümceği anımsatır derecede ince. Horus Tapınağı'ndan bir ruhban ona "Örümcek" ismini vermişti ama o ne biliyordu ki? O, dünya üzerindeki bir solucan, bacakları arasında küçük bir şey taşıyan, ancak kulakları arasında hiçbir şeyi olmayan bir kazınmış kafadan başka neydi?

Akhenaten tamamen kendisine ait bir ihtişamın tadını çıkarttı, bu pek az kişi tarafından bilinen türden bir görkem ve saltanattı. O, güneşin kırmızı

kuartzlarda oynadığı belli belirsiz tapınaktaki bir heykel gibi ortaya çıkıyor. Onun çıkıntılı elmacık kemiklerine, yüzünün iki yanında dinlenmeye çekilmiş gibi görünen o eğri çağla eriği gözlerle bakıyorum. Bu bir heykel değil, gözleri benim gerçek manada hiçbir zaman anlamadığım bir heyecanla parlayan, güçle titreşen bir yüz. Dudaklar taştan yapılmamış, dolgun, kırmızı ve somurtkan. Uzun çenenin titreyeceği ve ağzın, milyonları yakan ateş karşısında Horus'un yaptığı gibi, tükürürcesine lanetler savuracağı bir hiddet içerisinde. Ya sonra kim geliyor?

Ay, Akhenaten'in kayın pederi. Timsahlar arasında bir timsah!

Arabaların Kumandanı, Hükümdarlığın Koruyucusu, Kral'ın Sağındaki Yelpazeleyici, Tanrı'nın Babası, Sırtlanlar arasındaki amir.

Bir yalancı, zinacı, zampara, katil, şehvet düşkünü, öz kızı ve kızının kızıyla yatan kişi. Ay, bir alimin zeki, tatlı yüzüne sahip bir firavun faresi adam; güzel gözlü ve hoş sözlü, zarif ve yakışıklı, çarpıcı bir gülümsemesi olan, baştan aşağıya güvenilmez, insan bedeninde gerçek bir kobra.

Ondan sonra Horemheb geliyor; geniş omuzlu ve tıknaz, deri zırh giyiniyor, bileklerinde ve kollarında bilezikler, tek elinde bir savaş topuzu, diğerinde ise bir kama var. Horemheb'in yüzü asık, sarkık bir ağzı ve köşeli bir çenesi mevcut; saldırgan gözleriyle size bakar. Sırf kalbindeki bir ocakta güröl güröl ihtiras yanıyor diye, en namussuz şeyleri dahi yapacak bir şeref adamı. Tabi ki, onun arkasında (evet, her ne kadar o kralların babası olsa da doğruyu söyleyeceğim), zayıf ve sinirli, sivri yüzlü ve kartal burunlu, gözleri tıpkı bir annenin bebeğine karşı beslediği garazla ışıldayan Horernheb'in diğer benliği var: Rameses, her ne kadar savaşta cesur ve şevkli, husumette insafsız olsa da, sinsi ve sahtekar. Kap'ın diğer çocukları da beni selamlamak için kalktılar. Oh evet, bunlar Isithia Hala, karanlık bir ruha ve antik günahın pis kokusuyla dolu bir kalbe sahip olan o cadı kadın tarafından oraya yerleştirildikten sonra kraliyet yuvasında birlikte büyüdüğüm kişiler.

Eğer Isithia Hala gelirse, onu her zaman görmezden geleceğim!

Başka kim var? Maya-oh yumuşak yüzlü Maya, tombul yanakları dışarı doğru bel veren, aşırı derecede boyalı, yuvarlak gözleri sürmeyle çerçevenilmiş, dolgun dudakları tıpkı bir tapınak kızınıninki gibi boyalı!

Maya, işlemeli kuşaklı, farbalalarla süslü cüppesini giyinmiş; boynu mücevherlerle ıslıl ıslıl. Parfümünün tarçın ve mir karışımı kokusu dahi burnuma geliyor. Maya, erkek bedenindeki bir kadın, kalbi diğer herhangi bir kadınınkı kadar istekli. Maya, altın ve gümüş toplamaktaki dehasıyla finansçı, sırf çölün kumunun yerini değiştirerek dahi değerli bir külçe bulabilecek kişi. Oturuyor ve bana aptal aptal sırtıyor, tıpkı yaşarken yaptığı gibi midesini ovuşturuyor, sanki, o anda dahi kendi ölüm kaynağını biliyormuş gibi.

Hemen yanında tek bir kişi, Maya'nın hayatı boyunca sevdiği tek ruh, arkadaşım Sobeck duruyor, ince suratlı ve gözleri içeri çökmüş, vahadaki tutukluluk döneminde bedeni güneşten yanmış. Bir Kraliyet Ziyneti'ni, Muhteşem Kişi'nin, Akhenaten' in babasının cariyelerinden tekini baştan çıkarttığı için merhametsiz bir ders alan Sobeck. Sobeck zindanından kurtuldu. Akıl ve kurnazlıkla kendini tekrar Thebes'in kenar mahallelerinde buldu, burada hacılara mumyalanmış cesetlerini satmak maksadıyla tam bir köpek katili haline geldi. İksirci Adamlarla, kum sakinleriyle, çöl gezgincileriyle, rıhtım boyu ve arka sokakların tüm pislik ve ahlaksızlıklarıyla birlik kuran Sobeck. İlerlemek, Waset'in, Thebes'in, Kraliyet Asası Şehri'nin pis yeraltı dünyasının, Am-duat'ın Lordu olmak için büyük kavgalar verdi. Sırada, onunla arasında keskin bir tezat olan Huy var: İnce ve uzun bir bedene, bilge kırışık yüze, sivri çeneye ve çukur gözlere sahip, nazik, kibar, dalkavukluk eden, diplomatik bir kişi. En iyi kalite keten cüppesi ve lüle lüle peruğu içerisinde tıpkı bir saraylı gibi giyinmiş, el parmakları ve kolları tasmalar ve makam yüzükleriyle zevkli bir şekilde süslenmiş. Huy, Görkemli Kişi, Elçiler Evi'nin Yöneticisi, baş diplomat, tek kaygısı Mısır'ın yüceliğini sağlamak ve düşmanlarının onun önünde titremesine yol açmak. Ruhban Meryre de ağır ve ihtiyatlı bir şekilde içeri girdi. Kutsal dudakları ve alaycı gözleri var. Yüzü mutaassıp, bir çakıl kadar yuvarlak ve pürüzsüz, yumuşak bir yüzde donuk gözler yer alıyor ama yine de en tehlikeli insanlardan biri! Doktor Pentju da, tedirgin ve ketum bir halde geliyor. Kambur omuzlu ve dar yüzlü küçük bir adam, dudakları aralık, gözleri endişeli.

Oh evet, geçmişim oldukça kalabalık. Odanın duvarları, tıpkı Hititliler'in uzun koridorları gibi genişliyor. Ruhum Uzak Ufku seyahat ederken şarabımı yudumluyorum ama yine de Yalou Arazileri'ne, Kutsanmışlar'ın

Çayırı'na girmiyor, gök ve yer arasında asılı kalmış gizli bir zaman ve yerde gezinip duruyor.

Ruhumun sevdiğim, savaştığım, ihanet ettiğim ve öldürdüğüm insanlarla dolu mağaralarını, kalbimin odasını araştırıyorum. O da geliyor ama diğerlerinden ayrı, tıpkı karanlıktaki bir mum ışıltısı gibi. İlahi Çocuk'tan, Kutsanmış Oğlan'dan, Tanrı'nın Bağına Bastığı'ndan, Altın Kişi' den, Tutankhamun' dan, Akhenaten ve Khiya'nın, onun Mitanni Prensesi'nin, Nefertiti'nin rakibinin oğlundan bahsediyorum. Oh evet, böylece onun isminden de bahsetmiş oldum! Nefertiti, "Güzel Kadın Geldi"! Bizim elimize doğan bu çocuğun, bize verilen İlahi Oğul'un, Nefertiti'nin sevgisini paramparça etmesini ve gökyüzünü mızrak gibi delip geçen o parlak yıldızlardan tekinin dünyaya çarpması gibi, Aten dünyası rüyasına tekrar hayat vermesini her zaman garip buldum. Tutankhamun, o güzel ve çocuğu andırır suratıyla inanılmaz derecede sakın ve huzurluydu; o masum ve sorgulayan gözleriyle, etrafına toplanan sırtlanlar tarafından büyülenmiş genç bir geyik gibiydi.

Adından çoktan bahsettiğim bir diğeri, Nefertiti ve kızı Ankhesenamun sırada. Her ikisini de sevdim, her ikisi de birbirinden çok farklıydı. Solgun altın renkli yüzüyle, parlak mavi gözleriyle, tüm bunları çevreleyen ateş haresi kızıl saçlarıyla, Nefertiti. O, haylaz civelek bir kız gibi olabileceği her tür şekle giriyor, etrafındakilerle şakalaşıyor ve onlarla flört ediyor ya da o mavi taç altında inanılmaz derecede haşmetli, dünyayı dolgun göz kapaklarının altından araştırıp incelerken kafası amirane bir tarzda geriye atılmış duruyor. Hemen arkasında Ankhesenamun var, yemyeşil canlı çimenlerle kaplı bir bataklık kadar tehlikeli ve güvenilmez, bir erkeğin ruhunu hapsedebilecek bir tuzak! Ben yaşlı bir adamım ama Ankhesenamun'un yuvarlak şehvetli suratını, o çağla eriği gözlerini ve öpen dudaklarını anımsıyorum, vücudu dolgun ve olgun, bedenimin heyecanla çalkalandığını hissediyorum. Kalbim burkuluyor. Eğer yapabilseydim, o vücudu okşar, yüzünü parmaklarımın arasına hapseder ve o dudakları öperdim.

İşte, onlar da diğerleriyle birlikte buradalar.

Elime bir papirüs kalemi alıyorum ve tekrar nereden başlasam diye düşünüyorum. Nasıl başlamalıyım? Geçmiş tıpkı bir savaş meydanı gibi,

Çatışma ve ölümlerin puslu tozu ile kaplı.

Savaş arabaları takırdayıp gürültü çıkartıyor. Atlar seğirtip hücuma geçiyor. Pus kayıyor; altın, gümüş ve ikisinin alaşımı güneş altında parlıyor. Koşum takımının şaklatılıp gerilişini, Savaş trompetlerinin bangır bangır patırtısını, askerlerin bağırtılarını, Savaş Tanrısı'nın kan emdiği yerlerdeki gaddar ayakların gümbürtü ve takırtılarını işitiyorum. Evet, geçmişe dönmek, bir savaş meydanını geçmek gibi bir şey. Peki, her şey nerede başladı? Belki de bu, her savaşta olduğu gibi, at arabaları hazırlanmadan ve kılıçlar çekilmeden önce yaşanan o durgunluk günleri olmalı. Anlatmaya Peret mevsiminin son ayından, Nil'in siyah arazileri ıslak serinliğiyle yıkayarak güçlü ve gr aktığı o dönemden başlayacağım.

Evet, işte her şey o zaman, Nefertiti'nin kendisine verdiğim zehri iişinden tam bir yıl sonra başladı. Onun yaşam ışığının snşn izledim ve güzel bedeninin kollarımın arasında titreyişini hissettim ...

Aten şehri'ni terk etmiş, güneye, Thebes'e gitmiştik. Hepimiz orada, Malkata Sarayı'nın Aslan Avlusu'nda, Thebes'in güneyindeki Göz Kamaştırıcı Ev'deydik. Çok iyi hatırlıyorum. Güneş ışığı, her bir köşesinde kırmızı kuartzlara oyulmuş, oturmuş aslanların yer aldığı kalker avluyu baştan aşağı dolduruyordu. Canaan'dan özellikle getirtilen bahçe setleri dört bir tarafı evrelemekteydi, ileri değişik rayihalı çok sayıda şıfalı bitki, iek ve yeşillikle doluydu. Kokularını dahi anımsayabiliyorum, özellikle de gri yapraklı ve parlak mavi iekli peygamber ieğininikini.

Sarayın giriş kapıları kapalıydı ve Nakhtimin, Saray'ın Yazmanı, Ay'ın ağzı sıkı, yüzü ne düşündüğünü ortaya koymayan erkek kardeşi tarafından teker teker özenle seçilen imparatorluk bölüğünün koruması altındaydı. Bu savaşçılar gölgede dikiliyorlardı, kafaları mavi ve altın rengi şeritli başlıklarla korunuyordu, bellerine deri kiltler tutturulmuştu, ayaklarında sandaletleri, bileklerinde uzun bakır bileklikler vardı, tek elleri Amun'un ko kafası şeklindeki tören kalkanlarının üzerindeydi, diğeri engelli bronz ucu olan, amdan yapılma bir kargı tutuyordu. Bu adamlar özenle seçilmişlerdi, çünkü her biri kargısını fırlatarak bir kelebeği duvara

mıhlatabilirdi. Bu askerler bizi konıyordu, sanki gözetilmeye ihtiyacımız vardı da!

Parfümle ıslatılmış sayvanlarda uzanıp tembel tembel oturduk, minderlere ya da divanlara yayıldık veya yanları abanoz ve fildişi kak.malı sandalyelere yerleştik. Konuştuk ve dinlendik. Hepimizin önünde, üzerinde içlerinde dilimlenmiş karpuz, nar, elma ve kiraz bulunan altın tabakların durduğu küçük birer akasya masa uzanıyordu. Tutankhamun ortada duruyordu, altı yaşından daha büyük değildi, saf ketenden dikilmiş basit beyaz bir cüppe giyinmişti, yumurta şekilli küçük kafası, dolgun sağ yanağından aşağı sallanan kıvılcı siyah saç lülesi haricinde tamamen kazınmıştı. Mor bir sayvan altında, al renkli altın püsküllü minderlere oturmuştu, bir karpuz parçasını emiyor, huzurlu ve mutlu bir tarzda kendi kendine gülümsüyordu. Hemen yanında, artık on dört yaşında olan, kalın örgülü, parfümlü peruğu yeşil-altın bir fileye tutturulmuş

Ankhesenamun vardı, yüzü çok güzel bir şekilde boyanmıştı, mücevherleri ve tasmaları güçlü güneş ışığı altında ışıltıyordu. Erkek kardeşiyle, gelecekteki kocasıyla yüz yüze gelmek amacıyla, keten cübbesini güzelliğini gizlemek yerine vurgulamak maksadıyla düzenleyerek uzandı. Ona tıpkı bir kediye sataşırçasına takılıyor, karşılığında da Tutankhamun'un göz alıcı, masum gülümsemesiyle ödüllendiriliyordu. Kokulu pembe devekuşu tüyleri taşıyan hizmetkarlar hemen onların arkasındaydılar, büyük yelpazeleriyle serin bir esinti yaratıyor, havaya hoş bir rayiha salıyor ve çapulcu sinekleri uzaklaştırıyorlardı.

Ben, Tutankhamun'un resmi muhafızı olarak, sağına yerleştim, yardımcılarım Sobeck ve Djarka arkamdaydılar. Ay ve Nakhtimin sol tarafta oturuyorlardı: Nakhtimin, Horemheb'in askeri gücünün dengelenmesi için, Kraliyet Çemberi'ne gün geçtikçe daha fazla dahil edilmişti. Geriye kalanlar bizim her iki yammıza sıralandılar: Horemheb ve Rarneses üniformasızdılar. Pentju ve Huy, Meryre, Akhenaten'in ikiyüzlü kahyası Tutu ve Aten Alayları'nın Generali Rahmose. İçlerinden bazıları Büyük Kafir'in amacı uğruna gayretli, diğer bir kısmı daha sakindi, geriye kalanlar ise sadece kendi çıkarlarını düşünüyorlardı. Bunlar bana kayalık gölgelerine uzanmış sırtlanları anımsatıyorlardı. Birbirimizi seyrettik, bir sürü olarak hareket etmeye, avlanmaya ve ortak düşmanları alaşağı etmeye

ya da, şartların deęiřmesi durumunda, birbirimize dūřman olmaya hazırđık. řartlar ise gerçekten deęiřmek üzereydi.

O gūn, ki ben bunu Tanrıça Hathor ağısından kutsal mūbarek bir gūn olarak adlandırıyorum, Ptah alayından gelme, gūğūř gūğse yaptıkları bir dūvūřte ūç dūřmanı ūldüren, ardmdan onların ellerini, penislerini ya da burunlarını, istedikleri her tūr organlarını alan deneyimli iki asker, iki gūçlū kollu Nakhtu-aa arasındaki sopa kavgasını izliyorduk. Bu ikisi alaylarındaki en yetenekli iki dūvūřçūydū ve Rameses onların ūstūn yeteneklerini gūstermeleri için bōyle bir gūsteri ayarlamıřtı. Bu iki adamı, onları çember içine alarak seyrettik, peřtamallara būrūnmūřlerdi, yaęlanmıř bedenleri toz kaplıydı. Her ikisi de bařarılydı, birisi dięerini yenince dūvūře en bařtan tekrar bařlıyorlardı, aldıkları derin kesiklerden ve yaralardan kan sızana kadar dūvūřtūler. Birer dansçı gibi hareket ettiler, çıplak ayakları yere sesli bir řekilde vuruyordu, keskin kenarlı deęnekler havada avantaj yakalamanın yolunu arıyordu. Yorulmaya bařlamıřlardı, birbirlerine karřı ihtiyaatlıydılar. Dikkatim daęıldı, gūzlerim Ay'ın keskin kulaklı sevgili kedilerinden tekine kaydı, bu bōyūk bir tekirdi, kūuk bir yaban tav řam yakalamıř, oyulmūř aslanın gūlgesinde bununla oynuyordu.

Dūvūřçūlerden teki, "Tekrar!" diye baęırdı.

Savařçılar birbirlerinden uzaklařtılar, ellerindeki sopalar birbirine çarpmaya devam etti. Sarayın bir yerinde deniz kabuęu řekilli boru ūttūrūldū, bōyūk ziller çalındı. Dūnūp kapılardan tekine baktım. Muhafızlar çoktan onu açmaya bařlamıřlardı. Bir ulak bōyūk bir hızla içeri girdi, sandaletli ayakları tař zemini dūvūyordu. Terden sırılsıklamdı, bedenine yapıřan peřtamalı lekeli ve pisti; boynunda imparatorluk atletinin resmi tasmařı yer almaktaydı.

Dūvūřçūler durup birbirlerinden uzaklařtılar. Ulak kendisini Tutankhamun'un ūnūne dizlerinin ūzerine attı, alnı yere deędi. Ay, parmaklarını řaklattı: Ulak doęruldu, bōyūk bir aceleyle ona doęru yaklařtı, Tanrı'nın Babası'nın kulaęına bir řeyler fısıldadı, sonra ona bir rulo uzattı. Ay, ayaęa kalktı.

"Lordlarım," diye mırıldandı, "konsey odasına dūnmek durumundayız." Zaten onuncu saat için bir Kraliyet emberi toplantışı planlanmıştı;

omzumun üzerinden arkaya bakıp işaret ederek, Djarka ve Sobeck'i çağırdım. Sobeck ilk defa bir saraylı gibi keten cübbelere bürünmüştü. Sürdürdüğü çifte hayat, Malkata Sarayı ve Thebes'in pis arka sokakları arasında mekik dokumak, her zaman ona eğlenceli gelirdi. Sobeck, Firavun'un Thebes'den uzak kaldığı süre boyunca, güçlenen bir takım çetelerin yaptıklarını ve gittikleri yerleri, etrafta dolaşan dedikodu ve konuşmaları bana aktarırken, benim açımdan ne kadar değerli birisi olduğunu da kanıtlamıştı. Bu adamlar, kraliyet lahitlerini soyma girişimiyle, Krallar Vadisi'ne dahi çeşitli saldırılar düzenlemişlerdi. Geçen bir kaç ay içerisinde, etrafıma tam bir adalet dağıttım. Krallar Vadisi'nin girişinde artık, orada kazığa oturttuğum cesetler sıralıydı. Djarka da en az Sobeck kadar değerliydi: Her ne kadar artık siyah saçları kırışmaya başlamış ve gösterişli neşesini kaybetmiş olsa da, hala teni zeytuni, suratı da pürüzsüzdü. Beş yıl kadar önce, ona ve bana, Büyük Kafir'i katletmek için Aten Şehri'ne gönderilen profesyonel iki katili, onun hayatının aşkını ve babasını öldürmekten başka bir seçenek sunulmamıştı. Her iki yoldaşım da görevlerini biliyorlardı. Djarka ağır bir Suriyeli yayı ve ok kılıfı taşıdı; Sobeck de cübbesinin altına uzun bir kama gizledi.

"Kraliyet Ekselanslarını içeri alın," diye emrettim.

Ankhesenamun ayağa kalktı; kısık gözlerle büyükbabası Ay'a bakıyordu. Ancak Tutankhamun bir karpuz parçasını emerek, sanki bizim göremediğimiz bir şeyi görüyormuşçasına avlunun diğer ucuna gülümseyerek bakar halde, olduğu yerde oturmaya devam etti. Sobeck ve Djarka itaatkar bir şekilde hareketlenirken, Thebes'in doğusunda yaşayan kendi halkım arasından kiraladığım paralı askerler, Medjay'lar, büyük oyma aslanların uyukladıkları, serinliğin tadını çıkarttıkları ve şarap tulumunu paylaştıkları gölgeleri arasından ortaya çıktılar. Sobeck küçük prensin elini kavradı ve onu nazikçe ayağa kaldırdı.

Küçük çocuk, elindeki karpuz parçasıyla işaret ederek,"Askerler!" diye bağırdı. "Askerler, dövüşün!"

Sobeck öne doğru eğildi ve ona bir şeyler fısıldadı; küçük oğlan güldü, bu dar göğsünden yükselen derin bir kıkırdayıtı.

Kendini Sobeck'in kollarına neredeyse atarak, "İyi, iyi!"

diye bağırdı.

Ankhesenamun zarif bir şekilde Djarka'nın etrafından dolandı, flört edencesine gülümsedi ve bana doğru yürüdü. Bir an için bana annesi Nefertiti'yi anımsattı: Aynı baştan çıkartıcı, duyumsal, kraliçeye yaraşır poza sahipti, dudakları bir gülümseyişle aralanmıştı, gözleri yere bakıyordu ama kafasını kaldırdığımda, o kurnaz bakışları yakaladım. Bana fazlasıyla yaklaştı. Kokusunu aldım ve göğüslerinin arasından aşağıya doğru inen ter damlasını görebildim. Bana gözünün kenarından bakmak için kafasını çevirirken, kendisini serinletmek için keten şalmı salladı.

"Mahu!" Adım dudakları arasından bir fısıltı halinde çıktı, sanki iki aşık ya da komplocu gibiydik. "Mahu, sorun ne?"

"Ekselansları bu konuda birazdan bilgilendirilecek."

"Ekselansları bu konuda birazdan bilgilendirilecek," diye beni taklit etti ve ardmdan da kızlara yaraşır bir tavırla güldü, parmakları yüzüne uzandı. Sağ elinde tuttuğu yelpazesini seri bir hareketle açtı ve büyük bir gayretle sallamaya başladı, o güzel gözler artık gülmüyordu, tam aksine sert ve soğuktu. "Ben çocuk değilim Mahu. En az on dört yaşıdayım. Bir zamanlar bir Kraliçe ve bebek annesiydim. Şimdi de geleceğin Kraliçe'si ve varisin annesi olacağım."

"Şu an için Ekselansları, siz sizsiniz, ben de ben. Siz de benim bildiğim kadarını biliyorsunuz ve eminim ki," yüzümü ona biraz daha yaklaştırdım, "toplantımız sonlandığımda, Tanrı'nın Babası Ay, büyükbabanız, öğrenmek üzere olduğumuz şeyi sizinle paylaşmak için odanıza sessizce süzülecektir."

Ankhesenamun gülümsedi. Olan hep aynıydı: Ankhesenamun seyrettiğimiz sopalı iki dövüşçü gibi kaçamak cevaplar verip hücum ediyor, alttan alta tehditler savururken masumu oynayarak başkalarıyla flört ediyordu, o öz babasıyla yatmış bir kadındı ve eğer casuslarım haklıysa, buna benzer iltimasları büyükbabasına da sunmuştu. Ankhesenamun gerçek bir tapınak kızıydı! En iyi heset'i dahi utandırabilirdi! Sadece güzelliğinden dolayı değil, aynı zamanda bir firavun faresininki kadar zalim kalbi ve zekasını maskeleyen o çocuksu havası yüzünden de tehlikeliydi. Oh evet, o Nefertiti'nin kızı ve Ay'ın torunuydu, onların kurnazlıklarının tümünü miras almıştı.

Ankhesenamun azametle yürüdü, kendisini yelpazeliyor ve sopalı iki dövüşçüye tebriklerini yüksek sesle iletliyordu. O kadar hızlı yürüdü ki Djarka neredeyse ona çarpacaktı, cömert özürlerini dile getirerek geriye doğru bir adım attı. Ankhesenamun sadece güldü ve üvey erkek kardeşini takip ederek kapıdan geçti. Paralı askerlerim onların arkalarından seğırtti. Verilen emirleri almışlardı. Akhenaten'in yazılı son direktifine göre, küçük oğlunun resmi ve güvenilir vasisi ben olacaktım. Bu Tutankhamun'un annesi Khiya'nın da dileğiydi, dolayısıyla çok mukaddes olduğunu düşündüğüm bir ant içtim. Tutankhamun'un hiçbir zaman benim ya da Djarka'nın gözünün önünden uzaklaşmasına izin verilmedi; emdiği karpuz bile büyük bir dikkatle kontrol edildi ve tadıldı.

Avluya şöyle bir göz attım. Kraliyet Çemberi'nin diğer hizmetlileri, kendi kendilerine gevezelik ederek, Büyük Kişiler'i rahatsız eden haberleri merak eder halde, köşelerdeki gölgelerin arasından çıkıyorlardı. Onları inceledim. Her bir sırtlan liderinin kendi ekibi vardı, bunlardan kaçının güvenilir olduğunu merak ettim: farklı milletlerden askerler, paralı askerler, diğer şehirlerden gelen kanun kaçakları. Bazıları Akhenaten' e fanatik düzeyde sadıktılar; içlerinden hiçbirine güvenmedim ama harekete geçmeye de cesaret edemedim. Bir Polis Şefi olarak, ortak barış ve uyumu yakalamak maksadıyla bu tür hizmetlilerin dağıtılıp uzaklaştırılması için, Ay'a imparatorluk fermanının yayınlanması gerektiği tavsiyesinde bulundum. Ay, bu fikirden çok hoşlandı! Polis Şefi olayım ya da olmayayım, keşif kolumun da -ki onları ben öyle adlandırıyordum-saray mıntıkasından uzak tutulmaları gerektiğinde ısrarcı oldu.

İç çektim ve diğerlerini takip ederek kapıdan geçtim, büyük konsey odasına uzanan dar, fayans kaplı koridoru takip ederek yürüdüm. Nakhtimin'in muhafızları, Lübnan sedirinden yapılma, bakır kaplı kapıların önündeki yerlerini çoktan almışlardı. Bu adamların çoğu, Ay'ın kasabası Akhmin yakınlarında konuşlanan Ra alayından gelmekteydiler ve hepsi de benim gizliden gizliye Akhmin çetesi olarak adlandırdığım kişisel bir bağlılığa sahiptiler: Ay, Nakhtimin ve onların cadılar meclisinden diğerleri. Kraliyet Çemberi'nin geriye kalanı beni bekliyordu. Ay, tahtı andıran bir sandalyeye oturdu, sandalyenin kolluk uçları aslan kafasını andırır tarzda oyulmuştu, bacakları ise henüz turnaklarını dışarı çıkartmamış pençeler şeklindeydi. Konsey üyeleri minderlerde ya da küçük sandalyelerde

oturmaktaydılar. Kraliyet Çemberi'nin ortasında, Hayat Okulu'ndan gelen beş yazman çömelmiş, hazır bekliyordu, tablaları dizlerindeydi, papirüs kalemleri yazmaya hazırды.

Bu oda bir zamanlar muhteşemdi, ancak Akhenaten'in oradan 150 mil kuzeye düşen görkemli yeni şehrinde geçirdiği dönemde maruz kaldığı yıllar süren ihmal etkisini gösteriyordu.

Duvarlardaki badanalar soyulmuş, sallamyordu. Freskler ve resimler canlılıklarını kaybetmişlerdi; mavi ve altın rengi minderler pul pul ayrılmaya başlamıştı. Tavanın bir yerinde korniş sökülüp düşmüştü ve yerler tozdan bakımsızdı. Saray sıçanlar ve farelerle doluydu, çok zarar görmüştü. Ay'ın buna getirdiği çözüm içeri kalabalık bir kedi grubunu salmak olmuştu, konsey odası ise hala onların pis kokusuyla doluydu.

Kraliyet Çemberi'nin vaizi ve lektör ruhbanı gibi davranan

Meryre, Hepsinden Güçlü Tanrı'ya dua ederken, burnumu buruşturarak yerime geçtim. Hiç kimse onun Thebes'in Sessiz Tanrı'sı Amun-Ra'ya mı, yoksa muhteşem Yuvarlak Güneş, Akhenaten'in gizemli Muktedir'i, her şeyi gören Tanrı Aten'e mi dua ettiğini sormaya cesaret edemedi. Çembere şöyle bir göz attım. Meryre ve

Aten'in diğer fanatiklerinden başka, Huy'un diplomatik açıdan

"sadık" olarak adlandırdığı kişilerden herhangi birisinin, ben de dahil olmak üzere, herhangi bir Tanrı'ya inandıklarından şüphedeydim. Doğru, Horemheb, her ne kadar onu manevi bir varlıktan ziyade bir andaç, bir şans tılsımı olarak görüyor olsa da, kendisini memleketi Henes'in Horus'una adamıştı. Bizler güce aç, Ay'a karşı tetikte duran birer sırtlandık. Ayağının kaydırılması ya da zayıf düşürülmesi durumunda, ben de dahil olmak üzere hepimiz onu parçalara ayırırdık. Ancak Ay, en az bizim kadar zeki ve kurnazdı. Daha da önemlisi, Tutankhamun ve Ankhesenamun onun torunuydu. Ben her ne kadar prensin vasisiysem de, Ay naiplik güçlerinin tümünü üstlenmişti ve hiç kimse onu sorgulamaya cesaret edemiyordu. Hepimiz Kraliyet Çemberi'ndeki herkesin mimlendiğinin farkındaydık. Aten'e hizmet etmiştik. Büyük sapkınlığın bir parçasıydık. Mısır'daki diğer insanlar, generaller ve saraylılar, güçlü şehirlerin, özellikle de Thebes'in belediye başkanları, bize karşı dış biliyor, kin besliyorlardı. Bizi bir arada

tutan şey onlara karşı hissettiğimiz korkuydu ve Ay, bu grubun en cesur lideri olduğunu kanıtlamıştı.

Meryre sarf ettiği boş laflarını bitirince, Ay sessizce oturdu, sanki duayı düşünüyordu.

"Lordlarım." Kollarını havaya kaldırdı, ellerini sanki bir ilahi söyleyecekmişçesine iki yana açtı. "Lordlarım, etrafınıza bakın.

Bu oda Mısır'ın tümünü temsil ediyor."

Bir kaç kişi etrafına bakındı; gerisi Ay'ı seyretti.

Ay, "Aten Şehri'ne taşınmanın," diye sözlerine devam etti,

"bir hata olduğunu kabullenmeliyiz, ancak o dönemde Firavun'un arzusu en önde geliyordu ve bizim ona itaat etmekten başka seçeneğimiz yoktu."

Söyledikleri muvafakat sözcükleriyle tasdiklendi. Ay, hepimizin her bir harf, her bir hecesini hatırladığı bir ilahiyi tekrarlıyordu, dolayısıyla hepimiz her zaman bu koroya katılıyorduk.

Ay, "Mısır'ın şehirleri zarar gördü," diye devam etti, "tapınakları ihmal edildi, avluları bakımsız kaldı, hazineleri boşaldı."

Sesi daha da güçlendi. "Ordularımızın, Memphis'dekiler hariç,"

Horemheb'e gülümsedi, "erzakları, silahları ve askerleri eksik.

Askerler sürü halinde firar etmiş durumda, kumandanları artık tüm bunları umursamıyor, barakalar boş. Daha da kötüsü, Mısır'ın düşmanları, Dokuz Yay Halkı, çok daha küstah ve kibirli bir hal aldı."

Horemheb, sert bir şekilde başını sallayarak ellerini çırttı, etrafına bakındı, Ay'ın sözlerinin aksini iddia eden birisi olursa ona meydan okumaya hazırды.

Ay, "Haydutlar ve kanun kaçakları Kızıl Topraklar'da sinsi sinsi dolaşıyorlar," diye konuşmasına devam etti. "Sinai'deki madenlerimiz kesintisiz saldırıya uğruyor, diğer yandan da prensleri Mısır'ın Büyük Evi'ne vergisini ödemeyi unutan Kush'da yaşanan rahatsızlıklar hakkında yeni haberler alıyoruz."

Gözlerim yarı kapalı, Mısır'ın çektiği acıların dile getirilişini dinleyerek orada öylece oturdum. Ticaretteki durgunluk, boş hazineler, askerlerin morallerinin nasıl olduğu, o şehir ya da eyaletteki ayaklanmalar ve isyanlar, Mısır'ın Canaan topraklarındaki devletlerinin artık Firavun'un yazılı emrini dikkate almadığı ve kendi aralarında çarpışmaya başladıkları Sinai'nin ötesinden gelen, gittikçe büyüyen tehditler. Canaan'ın kuzeyinde büyük bir imparatorluk doğuyordu. Hitit prensleri Mısır'ın zafiyetlerinin gün geçtikçe çok daha fazla içine çekiliyordu, sınırlara tecavüzde bulunmaya hazırdılar, güneyi silip süpürme, Canaan'ın zengin vadi arazilerini ve deniz düzlüklerini işgal etme tehdidini taşıyorlardı. Ay'ın konuşmasını bölmeyi düşündüm ama onun ne yaptığını fark ettim. Bize, Mısır'ın büyüklüğünü kaybedişinden hepimizin sorumlu olduğunu hatırlatıyordu. Sonunda sözlerini bitirdi ve oturdu, elleri kucağındaydı, başı da öne eğikti.

Bir süre sonra kafasını kaldırdı. "En büyük tehlike ne?"

Horemheb büyük bir hızla, "Aziru!" diye ismi zikretti.

Ay, bilgece başını sallayıp onaylayarak, "Aziru," diye tekrarladı.

Horemheb, "Canaan'ın bir prensi," diye devam etti. "Onun müttefiklerimize nasıl sinsice zararlar verdiğini, Hititleri nasıl desteklediğini biliyoruz. Oradaki büyük müttefiklerimizden teki olan Byblos Kralı Rib-Addi," karşısında oturan Tutu'yu, Akhenaten'in ateşli kahyasını işaret etti, "yardım için, tek bir savaş arabası birliği için yalvaran sayısız mektup gönderdi. O mektuba dahi yanıt verilmedi, bunlar hiç kimseye gösterilmedi."

Tutu öne doğru eğilerek, "Tıpkı sizin gibi," dedi, yüzü öfkeyle çarpılmıştı, "ben de emirlerimi Firavun'dan alıyorum."

Rameses, "Kendisine bunları bildirmediğiniz mi?" diye alaylı bir şekilde ona sataştı.

Tutu, "Evet, bildirdim ama aynı şeyi siz de yaptınız," diye sert bir karşılık verdi. "Ancak Firavun'un isteği açıktı. Sinai'nin ötesine tek bir alay dahi gönderilmeyecekti. Müttefiklerimiz kendi sorunlarını kendileri halledeceklerdi. Akhenaten, Hoius Yolu'nu takip etmeyi ve müttefiklerine Aten'in sözlerini götürmeyi planlamıştı."

Horemheb, "Saçma," diye bağırdı. "Akhenaten, şehriden hiçbir zaman ayrılmayacağına dair ant içmişti."

Çemberdeki diğer üyeler de bağırtıyla dolu suçlama ve karşı suçlama savaşının içine çekildiler. Ay bana baktı, sonra gözlerini çevirdi: Sonunda ellerini çırpı ve herkes konuşmayı bırakana kadar da bunu yapmaya devam etti.

"Rib-Addi öldü." Sözleri alçak tonlu bir iniltiyle karşılandı.

Horemheb ayağa fırlamaya hazırlanıyordu ki Rameses onu arkaya, minderlere doğru nazikçe iteledi. "Haberini ulak getirdi. Azim Byblos'a saldırdı, asker kuvvetleri şehri yağmaladı. Rib-Addi yakalandı ve boğazı kurban edilen bir keçi gibi kesildi, ana giriş kapısının üzerine asıldı."

Horemheb, "Ya müttefikimiz, Mitanni Kralı Tushratta?" diye itiraz etti. "Prens Tutankhamun'un annesi Khiya onun kızıydı.

O bize yardım edeceğine söz vermişti."

"Mitanni'ler oldukları yerden kımıldamaya cesaret edemiyorlar." Ay kafasını salladı. "Hititler büyük bir ant içtiler. Eğer Mitanni'ler Canaan'a girerlerse, onlarada aynısını yapacaklar."

Rameses, "O zaman bizim de oraya asker göndermemiz lazım," diye ısrar etti. "Canaan'a ateş ve kılıç götürmeliyiz."

"Öyle mi?" Ay parmaklarını şıklattı ve Maya'ya işaret etti.

"Ne kadar gümüş ve altınımız var Haznedar?"

Maya, "Yirmi günlük bir sefere yetecek kadar," diye yanıtladı, "ve sonra hiçbir şeyimiz kalmıyor."

"Ne dersiniz General Rameses?" Ay, Horemheb'in müttefikine baktı. "Yirmi günlük altın ve gümüşle ne kadar uzağa gidebiliriz sizce; hangi alayları göndereceğiz?"

Rameses, "Memphis'de Horus ve alayları var," diye itiraz etti. "Piyadeler ve araba alayları, Ra'dan ise-"

"Ah." Ay şaşkınlık ifadesiyle ellerini havaya kaldırdı. "Yani Sinai'nin ötesine güvenilebileceğimiz tek üç alayı gönderecek, onları yönetmeleri için

de elimizdeki mevcut iki kıdemli generali-"

Huy, "Güvenebileceğimiz iki generali görevlendireceğiz,"
diyerek cümleyi bitirdi.

Horemheb ve Rameses sessiz kaldı.

Ay, "Eğer Horus ve 'i gönderirsek," diye iç geçirdi, "geriye elimizde kalan tek şey paralı askerlerimiz ve Nakhtimin'in imparatorluk alayı olacak. Eğer burada bir isyan ya da ayaklanmayla karşılaşacak olursak," omzunu silkti, "her birimiz ne kadar daha hayatta kalabiliriz sizce?"

Maya, "Beklemeliyiz," diyerek araya girdi. "Tapınak ve saraylar eski hallerine getirilmeli, hazineler dolmalı, her bir alayın sadakati sağlanmalı. O güne kadar Canaan'daki müttefiklerimiz kendi başlarının çaresine bakmalı."

"Bekle!" Horemheb bağırdı. "Bekle!" Dönüp bana baktı.

"Mahu, sen Polis Şefi ve Sırlar Evi'nin Yöneticisi'sin. İç güvenlik senin işin."

"Şimdi öyle mi oldu?"

Rameses, "Sen orada sessiz sessiz otur," diye beni azarladı.

"Sanki yarı uykuda gibi. Hala o şaşaalı günlerin hayalini mi kuruyorsun Mahu?"

Ay'ın bakışlarını yakaladım. Ben onun müttefikiydim. Bunun benim hoşlandığım bir şey olmadığını biliyordu. Biz sadece birbirine kelepçelenmiş iki insandık. Bu konuda başka bir seçeneğimiz de yoktu. Ya birlikte hayatta kalacak ya da ikimiz birden yok olacaktık.

Rameses, "Hayalci Mahu," diye tekrarladı.

"General Rameses!" Sustum.

İşkencecim, "Nefeslerimizi tutmuş, söyleyeceklerinizi bekliyoruz," diye mırıldandı.

"General Rameses, siz ölü bir adamsınız. Hayır, elinizi cübbenizin altına sakladığınız kamanıza atmayın. Farkında değil misiniz?" Onun öfkeli

bakışlarına aynı şekilde karşılık verdim. "Bu odadaki herkes ölüdür! Tanrı'nın Babası Ay, ilahiyi söyler ve biz de bu şarkıyı biliriz. Her birimiz Akhenaten'in, Amun-Ra ve Thebes ruhbanlarının artık Büyük Kafir olarak adlandırdıkları o kişinin arkadaşlarıydık. Olup bitenlerden dolayı suçlandık." Pencereleeri işaret ettim. "Sobeck'e sorun. Eğer cesaretiniz varsa, Thebes sokaklarında dolaşın. Orada, sizin ve benim bir varile atılmış kesik kafalarımızı göm1ek için oldukça büyük meblağda altın ödeyecek çok sayıda adam var! Bizi canlı canlı kazığa oturtmaktan ya da Kızıl Topraklar'ın kızgın kumlarına gömmekten büyük haz alacaklardır."

Meryre, "Aten'i takip etmişsek," diye araya girdi. "Efendimizin görüşüne sadık kalmışsak ne olmuş?"

Rameses, "Lanet olsun!" diye bağırdı. "Tüm bunlar o görüşü takip ettiğimiz için başımıza geliyor," sesi kekeledi.

"Bu doğru General Rameses," diye onunla hemfikir oldum.

"Bu yüzden, şu anda tam bir kriz ve dönüm noktasındayız. Çok zayıfız, değerli asker alaylarımız bir yana, sizi bile göz önünden uzak tutmaya cesaret edemiyoruz. Delta'dan, Üçüncü Çağlayan'ın ötesine dair yaşanan bir takım rahatsızlık raporları geliyor: komplolar, meclisler kurmalar, hoşnutsuz memurlar, hain belediye başkanları. Bunlardan güçlü olanların, Mitanni ve Hititlerden Mısır' -

da nüfuzlarını kullanmalarını istemeyi düşündüklerini biliyor musunuz?"

Maya, "Kesinlikle olamaz!" diye itiraz etti.

"Bu doğru," diye yanıtladım. "Elimizde herhangi bir isim yok, ancak Üçüncü Çağlayan'dan Büyük Yeşil'e kadar Nil boyunca uzanan her şehirde, hıyanet ve kalleşlik tıpkı bir çanakta kaynayan su gibi baloncuklar halinde ortaya çıkıyor."

Horemheb sakın bir şekilde, "O zaman sen ne öneriyorsun?"

diye sordu. "Neye dikkat etmeliyiz?"

Kollarımı ileri doğru uzattım. "Bir elimizde, Büyük Sapınç'ı takip ettiğimiz için bizden nefret edenler var. Ve diğerinde de,"

konsey odasının ilerisinde oturan Meryre, Tutu ve diğer yandaşlarına baktım, "Büyük Kafir'in hayalini, Aten'i terk ettiğimiz için bizden nefret edenler mevcut." Anen'e, Ay'ın akrabasına, Thebes'deki Amun-Ra'ya Baş Ruhban atanan kişiye işaret ettim. "Baş ruhbanımız o ama o kendi tapınağında bile resmi görevini yerine getirmeye cesaret edemiyor. Shabtiler'i hiç işittiniz mi?"

Rameses, "Shabtiler mi?" diye alay etti. "Bir lahite koyulan heykeller mi?"

"Efendilerine, Uzak Utkun tesinin arazilerine eriştiklerinde hizmet edecek hizmetkarları betimlemek için," diye açıkladım, "lahite konulan heykeller."

Horemheb, "Asıl noktaya gel," diye gürledi.

"Ben Polis Şefi'yim ve bu makamı da hak ediyorum. Bildiğim tek şey orada, kendilerini Akhenaten'in Shabtiler'i olarak adlandıran bir grubun, gizli bir topluluğun olduğu. Efendilerini terk ettiğimizi ve bu ihanetimizi hayatlarımızla ödememiz gerektiğini düşünen, buna inanan fanatik hayranlar."

Konsey odası meşum bir sessizliğe büründü.

"Siz onların isimlerini hiç işitmediniz," diye bıkkın bir şekilde konuşmaya devam ettim, "çünkü bu güne kadarki kurbanları basit memurlardı. Aten'de hizmet veren ruhbanlar, onun Hayat

Evi'nde eğitim gören yazmanlar, Aten Şehri'ni ziyaret eden asiller ve tüccarlar; hepsi de hain muamelesi gördüler. İlk başlarda hiçbir modelin farkına varmadım; raporları okuduğumda, bunun sadece Thebes'de yaşanan diğer basit bir ölüm olduğunu düşündüm: bıçaklanmış bir adam, bir tekne kazası, bir damdan düşüş, bozuk bir kadeh şarap ve yemekte onunla ters düşen bir yiyecek.

Son beş ay içerisinde," elimi havaya kaldırdım, "bu türden en az on ölüm yaşandı ve her kurbanın ortak tek bir yönü vardı, o da Thebes'e dönmeden önce Aten Şehri'nde Firavun'umuza bir zamanlar hizmet etmişlerdi."

Rameses, "Kin ve diş bileme," diye dalga geçti.

"Belki öyle, belki de değil General Rameses. Ama sizin yerinizde olsaydım, korumamı kendime oldukça yakın tutar, elimi de cübbemin altındaki kamadan pek uzaklaştırmazdım."

"O zaman ne öneriyorsun?" Ay'ın sözcükleri bir fısıltı halinde bana kadar uzandı.

"Hızlı bir tedbir lordlarım. Prens Tutankhamun ... " duraklayıp gülümsedim. "Görüyorsunuz ya, onun ismini dahi değiştirdik, müstakbel eşinkini de öyle. İkisi de artık Aten'e memnuniyet vermiyor ama Tutankhamun ve Ankhesenamun olarak isimleri artık Thebes Tanrısı'nınkinin yerine geçiyor."

Maya, "Tüm bunlar boşuna," diye homurdandı.

"Hiçbir şey boşuna değil, atılacak her adım önemli," diye çıktım. "Eski uygulamaların tekrar kullanıma alınacağını ifade eden resmi emirler yayınlamalıyız. Bu emirler Nil boyunca her şehirde ilan edilmeli."

Ay, "Ve?" diye sordu.

"Kushiteler'e gözdağı verilmeli. Gümüş ve altın hazineleri doldurulmalı. Paralı askerlere her tür yardım verilmeli, Nil deniz kuvvetlerinin kontrolü altında olmalı. Haydutlar ve kanun kaçakları basit bir şekilde idam edilmeli, cesetleri diğerlerine ibret olması açısından nehir kıyısı boyunca kazığa oturtulmalı. Çöl devriyelerinin sayısı artırılmalı, Libyalılar'ın ve kum sakinlerinin gerçekleştirdikleri yağmalamalar hepimize hayati bir ders öğretti:

Ateş ve kılıç kullanılacak, tek bir esir dahi alınmayacak."

Horemheb ve Rameses büyük bir heyecanla kafalarını sallayıp onaylıyorlardı.

"Ya burada, Thebes'te?"

Ay'ın yüz ifadesinden benimle hemfikir olduğunu anlayabiliyordum ama arkadan arkaya bir şeyler gizliyordu. Ulağın getirdiği papirüs tomarını hala elinde sıkı sıkı tutuyordu.

"İhanetten suçlu bulunan herkes anında idam edilmeli. Güvenemeyeceğimiz kişiler görevlerinden uzaklaştırılmalı ve başka bir yere

yollanmalı. Buradaki herkes, her bir memur, yazman ya da görevli, yeni Firavun'umuz Tutankhamun'a sadakat yemini etmeli."

Huy, "Ama o henüz tacını giymedi!" diyerek araya girdi.

"Giymeli ve bu ne kadar çabuk olursa o kadar iyi olur," diye tersledim, "ayrıca Prenses Ankhesenamun ile yapacağı evlilik İki Krallık'ın süresi ve zamanını açığa vuracak."

Horemheb, "Ya Canaan?" diye sordu.

"Bırak tencere bir süre daha kaynasın." Dudaklarımı ıslattım. "Aziru'ya, onun bizim arkadaşımız, müttefikimiz olduğunu ifade eden mektuplar yollayalım. Ona iyi niyetimizin bir işareti olarak elimizden geldiğince çok miktarda altın ve gümüş gönderelim."

Ay, "Ve?" diye sordu.

"Onu Mısır'a davet edelim ve gözlerini kör edelim. Bu Canaan'daki hainlerin tümüne bir uyarı niteliği taşıyacaktır."

Horemheb ve Rameses benimle hemfikir oldu. Maya cam sıkkın duruyor, kafasında bu yolda harcanacak altın ve gümüşün bize ne kadara mal olacağını ölçüp biçiyordu. Huy tarafsız kaldı; Meryre, Tutu ve Aten meclisinin geriye kalam, her zamanki gibi suratsız ve aksi davrandı. Bir gün onlarla uğraşmak zorunda kalacaktık; Ay'ın bana fısıldadığı gibi, bizimle bir olmayanlar bize karşı demektir, yine de bu adamlar alayları kumanda ediyorlardı, imparatorluğun genel ekibinden arkadaşları vardı.

Horemheb, "Çok iyi, çok iyi," diye mırıldandı. "Ama böyle yaparak eşek arısı yuvasını karıştırmış olmaz mısın?" Sertçe güldü. "Biz, gerçek Ateistler, burada bize için için karşı olan, Mısır' -

ın şu andaki sorunlarından bizi sorumlu tutan insanların sadakat ve bağlılıklarını talep ediyoruz."

Ay, "Geçmişini unut," diye çıkıştı. "Hep birlikte sanki Akhenaten hiç var olmamış gibi davranalım." Meryre ve Tutu'nun nefret yüklü bakışlarındaki hoşnutsuzluk ve tasvip etmeyişi görmezden geldi. "Bırakın genç prensimiz Firavun, büyükbabası Muhteşem Amenhotep III'ün varisi ve halefi ilan edilsin."

"Böyle mi?" Tutu ellerini birbirine vurarak birleştirdi. Yarı çömelme pozisyonu aldı. Ellerini tekrar birbirine vurdu. "Böyle mi Mahu?" diye tekrarladı. "Sanki Büyük Hayal hiç var olmamış gibi mi davranacağız?"

"Bir rüya," diye yanıtladım, "bir kabus. Hepimiz yanlış bir yola saptırılmıştık; şimdi doğru yola geri döndük. Hepimiz tek bir sesle doğruları konuşuyoruz. Eski Tanrılar'ın desteklerini kazandık. Ma'at bir kez daha Büyük Yeşil'den Dördüncü Çağlayan'ın ötesine kadar hüküm sürecek."

Maya, "Yine de suçlanacağız!" diye bağırdı.

Ay, "Öyle mi?" diye sordu. "Bir adama iyi bir yemek verdiğinizde, bolca şarap içmesine göz yumduğunuzda, açlığını ve susuzluğunu kısa bir süre içerisinde unutacaktır."

Meryre, "Bu konuda çoktan karar kıldınız, öyle değil mi?"

diye bağırdı. "Siz ve sizin ... " Beni işaret etti. "Sizin şu Güneyin Maymunu'nuz."

Ay, gülümseyerek, "Evet, onunla bu konuyu tartıştık," dedi.

"Önümüzde takip edilecek başka bir yol görmüyoruz. Sizin tavsiyeniz nedir lordum? Yoksa hep birlikte Nil'in kıyısına inmeli ve bir mavnaya doluşarak nehrin yukarısına, Aten Şehri'ne geri mi dönmeliyiz?"

Meryre, "İtiraz ediyorum," diye haykırdı.

Ay sakinleştirici bir ses tonuyla, "Anlaşacağız," dedi. "Tutankhamun'un, en azından bir süreliğine, Thebes'ten uzaklaştırılması en iyisi. Bırakın, Ma'at, doğruluk ve uyum tekrar sağlanana kadar," yelpaze siyle işaret etti, "Aten Şehri'ne geri dönsün." Ay, Meryre ve meclisine hitap etmek için sandalyesinde döndü. "Aten'e ibadet yasaklanmayacak; o sadece diğer çok sayıdaki Tanrı'lardan bir tanesi." Kraliyet Çemberi'ne işaret etti. "Teklifimizi destekleyen çok sayıda insan var. General Horemheb ve Rameses diğer alayları Memphis ve Thebes'e getirecekler; rütbeleri düzenlenecek, ehliyetsiz subaylardan, görevlerinde ihmalkar davrananlardan, emekli olmaları istenecek."

Meryre, "Yani Aten'e sadakat borçlu olanları mı kastediyorsunuz?" diye sordu.

Horemheb, "Ehil subaylar gönderilmeyecekler," diye yanıtladı.

"Pekala, planımız bu." Ay, elindeki ruloyu açtı. "Ya da en azından öyleydi ama sizlere sizin iyi tasarlanmış hesaplarınızın tümünü gölgede bırakacak bir takım haberlerim var."

Huy, "Lordum?" diye sordu.

"Buna göre," Ay elindeki papirüs parçasını salladı, "Firavun Akhenaten, Mısır'a geri dönmüş."

neka

(Antik Mısır'da "yılan arkadaşı" için kullanılan terim)

BÖLÜM 2

Bir an için konsey odası çığlıklar ve bağırlarla yankılandı.

Ben ise ağzım açık Ay'a bakakaldım. Horemheb ve Rameses şaşkınlık içerisinde öylece oturuyorlardı. Meryre ise ayağa fırlamış

Ay'a bağıırıyordu.

"Neden bunu bize en başından söylemediniz? Neden şimdi?" Bir an için onun abartılı bir şekilde rol yaptığını dahi düşündüm!

Ay'ın bakışları bana kaydı, dudaklarında hafif bir gülümseme vardı. Düzenbaz firavun faresi! Bu bilgiyi bizi şoka sokmak için saklamış, ancak bir çoklarının gözünde birer vatan haini, Mısır'ın çöküşünün sebebi şeklinde yerildiğimizi, Akhenaten'i destekleyenler kadar ondan nefret eden gruplarca da lanetlendiğimizi hepimize hatırlattıktan sonra bunu dile getirmişti. Kafalarımızın kesilmemesinin ya da Ölüler Duvarı'nda asılmamızın tek sebebi, gücü elimizde tutuyor olmamız, dizginlerin hala

avularımızda durmasıydı. Her ne yaşanmış olursa olsun, bizler lanetlenmiştik. Eğer Akhenaten geri dönmüş olsaydı, bir zamanlar arkada řı olarak kabul ettiği, Büyük Hayal'e ihanet eden kişilere en ufak bir merhamet göstermezdi.

"Ama o öldü! O ld!" Rameses ayağa fırladı, yüzü öfkeden çarpılmıştı, çığlıkları diğer bağırırış ve nidaları bastırıyordu. "Akhenaten l! lmş olmalı!"

"yle mi?" Meryre bağırarak ona karşılık verdi. "Cesedi nerede? Nerede?"

Bu soru tüm gürültü patırtıyı yatıştırdı. Meryre kabuslarımızı depreştirmişti. Ay, sessiz olmamızı işaret etmek maksadıyla elini kaldırdı.

"İzin verin," diye seslendi, "size bildiklerimizi aktaralım. Bir sahtekar, evet," diye haykırırışları bastırarak devam etti, "bir sahtekar, Firavun Akhenaten olduğunu iddia ederek, kendisinin "Ra'nın Zuhurları kadar Güzel, Ra kadar Emsalsiz" olduğunu ileri sürerek Sinai'nin çöllerinden çıkıp geldi. Ona, Nefertiti olduğunu ifade eden bir kadın eşlik ediyor. İmparatorluk Kabartmaları ellerinde, o mühürle çeşitli bildiriler yayınlıyorlar. Aten'in sancak ve flamasını taşıyorlar. İlk olarak, Hititli paralı askerlerin desteği altında, Delta'da boy gösterdiler."

Horemheb, "Paralı askerler mi?" diye sordu. "Yani onlara Hitit Kralı tarafından bir takım asker alaylarının ödünç verildiğini mi söylemeye çalışıyorsunuz?"

Ay yüzsüzce, "Delta'da Avaris'i aldılar," dedi.

şimdi tüm dikkatimiz üzerindeydi. İerisini dehşet dolu bir sessizlik kapladı. Eğer bu iddia sahibi Avaris'teyse, o zaman yanlardan askerlerce korunarak Nil'den aşağı açılabilir, Mısır'ın büyük şehirlerini zaptedebilirdi.

Rameses, "Bizim orada alaylarımız var," diye mırıldandı.

Ay, "Taht üzerinde hak talep edenler, General Ipumer ve Ptah grubu tarafmdan kabul edilmiş," diye karşılık verdi. "Alaylardaki askerlerin akılları hediye edilen altınlarla kolayca elinebilir. Ehkhet ve Basta alaylarının kolları da onların tarafına geçmiş. Gelen raporlara göre, Kızıl Dağlar'a ulaşmışlar bile."

Huy, "Neden bundan daha önce haberimiz olmadı?" diye sordu.

Ay, "Çok hızlı hareket ettiler," diye açıkladı. "Roiau taş ocağındaki esirleri serbest bıraktılar ve kraliyet ustabaşını orada kazığa oturtular; oğlu Memphis'e kaçtı, biz de tüm olanları bu sayede öğrendik."

Tuthmosis IV'ü aşağılık Asyalılarla savaşırken resmeden karşıdaki duvar resmine baktım; Firavun, muzaffer bir tavırla, koyu, kan kırmızı atlar tarafından çekilen mavi ve altın rengi arabasını, kılıçtan geçirilmiş cesetlerin üzerinden, fildişi sarı renkli muhteşem bir arka plana karşı sürüyordu. Resmin alt köşesinde ressam, çalılıklar arasında sıkıştırılmış bir düşmanı resmetmişti. Adamın gözleri sanki benimkilerle çakışıyordu, bu ölüm tuzağına dü şürülen bir insanın korku ve şaşkınlık dolu bakışıydı. Bizler de bir çalılıkta sıkıştırıldık, diye düşündüm. Her şey böyle mi sonlanacaktı?

"Onlarla müzakereye girişmeliyiz." Kır saçlı General Rahmose, heyecandan titreyerek elini havaya kaldırdı, o akşam ilk defa konuşmuştu. Tutu, Meryre ve diğer Atencilerle birlikte oturuyordu. Bu insanların içinde bulunduğumuz bu zor durumda bir

şekilde parmaklarının olup olmadığını boş yere merak ettim, orada oturuş tarzlarında sanki bir şeyler gizliydi ...

Horemheb, "Müzakereye oturmak mı?" diye bağırdı. "Peki onlara ne önereceğiz? Aşağı Mısır'ın Krallığı'nı mı? Övgü mü? Haraç mı? Neden," diye devam etti, "bu gaspçı bu kadar çabuk kabul gördü? Akhenaten'in ismi bir zamanlar yerilmişti."

Rahmose, "Her şehirde değil," diye çıkıştı. "Siz onu bir düzenbaz, bir gaspçı olarak adlandırıyorsunuz ama ya o yasal Firavun, Amenhotep III'ün gerçek oğluysa?" Rahmose sarf ettiği sözlerin bir süre havada öylece asılı kalmasına izin verdi. Haklıydı.

Hor görülsün ya da görülmesin, Akhcnaten, Mısır'ın çifte tacıyla yasal olarak kutsanmıştı.

"Mahu." Ay bana doğru döndü.

"General Rahmose doğru söylüyor." Kullanacağım kelimeleri büyük bir dikkatle seçtim. "Mısır şimdi bölünüyor, gruplara ayrılıyor. Bunlardan

bazıları Aten'i, diğlerleri Amun-Ra'yı destekliyor, diğler yandan her ikisinin hükümdarlığını başından savmaya istekli şehir ve vilayetler de mevcut. Bu gaspçı ne istiyor?"

"Thebes'ten intikam alacağı tehdidini savuruyor." Ay, papirüs parçasını açtı. "Bu onun bildirisinden bir özet: "Thebes'in kanlı şehrine eyvah, orası yalan ve putperestlikle dolu. Kısa bir süre içerisinde savaş patırtısıyla dolacak: kırbaç sesi, takırdayan tekerler ve kasıla kasıla yürüyen atlar, hücum halindeki arabalar, ışıldayan kılıç ve kargılar ... güneşin altında büyük bir leş yığını kokuşacak." Papirüs bildirisini yere bıraktı. "Ve vesaire, vesaire."

Horcrrnheb, "Beni kuzeye göndermelisiniz," diye önerdi. "Beni ve General Rameses'i. Horus ve alaylarını bir araya toplarız."

Ay, "Peki, ya kaybederseniz?" diye sordu. "Ya alaylarınız ayaklanırsa? Daha önce konuştuklarımıza geri döndük. Kılıç ve kalkanlarımız anında elimizden alınır."

"Mahu." Ay beni işaret etti. "Senin fikrini sormak istiyorum."

"Isis ve Horus," dedim, "bizi herhangi bir ayaklanmaya karşı koymak kadar, şehri savunmak için de Thebes'e geri çekilmeli."

Zamana oynamalı, bu gaspçının kim olduğunu ve amacının ne olduğunu bulmalıyız."

Rameses, "Peki sence kim?" diye sordu.

Hissettiğimden çok daha cesurca, "Bu adam bir gaspçı," diye yanıtladım. "Hepimiz," etrafıma bakındım," Akhenaten'in Kraliçesi Nefertiti'nin nasıl hastalanıp öldüğünü biliyoruz."

Tutu, "Zehirlendiğini!" dedi. "Nefertiti zehir içti."

"Kendi isteğiyle," diye yalan söyledim.

Tutu kendi kendisine gülümsedi ve bakışlarını öteye çevirdi.

"Ama Akhenaten farklı." Meryre konuşmuştu. "Bir soru sordum. Onun cesedi nerede?"

Baş Rahibi dikkate almayarak, "Bu haberin tüm Thebes'e yayılması ne kadar sürer?" diye sordum.

Ay, "Bir haftayı alır," diye yanıtladı.

"O zaman," dedim, "bu Akhenaten'in yabancı askeri alaylar tarafından desteklenen ve finanse edilen bir gaspçı, bir sahtekar olduğunu ifade eden bildiriler yayınlamalıyız."

Meryre, "Ama elinde mühürleri var," diye sert bir karşılık verdi. "Aten'in bayrağını taşıyor. Mahu, ya kadın bir düzenbazsa ama Akhenaten gerçekten geri dönmüşse ne olacak?"

Olasılıklarla yüzleşmeye zorlanıyordum.

Meryre yumuşak bir şekilde, "Akhenaten'in ortadan kayboluşuna dair ne biliyoruz?" diye devam etti. "Sadece çıkıp Kızıl Topraklar'a gittiğini ve bir daha da geri dönmediğini, öyle değil mi?"

Ay bezgin bir şekilde, "Ve dahası da var, öyle değil mi?" diye sordu. "Öyle değil mi, lordum Maya?"

Haznedar olduğu yerde oturuyordu, tombul omuzları çökmüştü. Yavaşça bir şeyler mırıldandı. Rameses ona bağırarak yüksek sesle konuşmasını söyledi.

Maya, sanki mavi boyası, üzerindeki gümüş ve altın rengi yıldızlarından etkilenmişçesine gözlerini tavana dikerek, "Akhenaten ortadan kaybolduğunda," dedi, "beraberinde kayda değer miktarda bir hazine de yok oldu."

Rameses, "Yani çalındı," dedi. "Aten şehri kaosa düştü. İnsanlar başlarının çaresine bakıyorlardı." Büyük bir hızla etrafına bakındı. "Saraylılar, memurlar, ruhbanlar."

"Hayır!" Maya olumsuz anlamda başını salladı. "Bu Firavun'un şahsi hazinesiydi, içinde yaklaşık altı büyük sandık dolusu altın, gümüş ve değerli taş vardı. Buradan ancak. .. " Bir hesap yaptı. "Yedi ya da sekiz eşekle taşınabilecek miktardaydı."

Huy, "Peki, bu konu neden şu ana kadar açıklanmadı?" diye sordu.

Maya, "Çünkü bu zaman alıyor," diye ters ters yanıtladı.

"Nelere sahip olunduğunun ve nelerin kaybolduğunun hesaplanması için kayıtları taramak zaman alıyor Lord'um Huy. Şu anda elimizde pek bir şey olmadığını size ifade ediyorum. Eğer mevcut kriz devam ederse, tapınakların altın ve gümüşlerini boşaltmak, kutsal kapları eritmek zorunda kalacağız. General Rameses," Maya ellerinden tekini ileri doğru uzattı, "alaylardan bahsediyor, ancak onların erzaklarını nasıl karşılayacağımızı, onları nasıl teçhizatlandıracağımızı ya da ödemelerini nasıl yapacağımızı sadece Tanrılar bilir."

Yaşanan bağırış ve çağırışları duymazdan geldim. Karşımdaki resim dikkatimi dağıtmıştı. Aynı zamanda, kalp atışlarımı kontrol altına almaya çalışırken Ay'ın bakışlarından uzak kalmak da istiyordum. Zihnim, tıpkı bir çanaktaki zarlar gibi yuvarlanıp karıştı. Tüm bunların ne kadarı doğrudu? Olanlarda Ay'ın parmağı var mıydı? Ağını atıp entrikasını mı kuruyordu? Ve eğer öyle yapıyorsa, peşinde olduğu şey neydi? Akhenaten'in Shabtiler'ini anımsadım. Yoldaşlarıma, her bir kurban cesedinin yanında, Akhenaten'in taç isimlerinin kazındığı bir tılsımın bulunduğunu söylememiştim. Bu tür gizli cinayetlerin Ay'ın işi, aldatıcı bir görünüm, şehirdeki muhalifleri ortadan kaldırmak için başvurulmuş bir numara olup olmadığını sık sık merak etmiştim. O bunu daha önce yapmıştı, neden şimdi tekrarlıyor olmasındı? Kafamı kaldırdığımda yüzündeki korkuyu gördüm: Bu bir anlıktı, büyük entrikacı Ay'ın gözleri ve dudaklarının hareketi sanki hayatında ilk defa çok iyi hesaplanan planları acımasızca bir yana fırlatılmışçasına hareketlenmişti. Bana yalvaran gözlerle bakıyordu, sanki artık ne söyleyeceği ya da ne yapacağından emin değilmiş gibiydi.

Horemheb ve Rameses kafa kafaya vermiş oturuyorlardı. Bu iki panter ne planlıyordu? Casuslarım, onların derin sohbetleri hakkında da bana rapor sunmuşlardı. Tuthmosis hattı sadece o küçük oğlan, Tutankhamun tarafından korunuyordu. Olur da o ölürse, neden hırslı bir general Mısır tacını ele geçirmesini ki?

Yukarı Mısır'ın Hedjet'i ve Aşağı Mısır'ın Deshat'ını? Horemheb sadece kendisine dair hayaller mi beslemişti? Karanlık ruhlu Rameses onun kulağına ne fısıldıyordu? Kraliyet Çemberi'ne şöyle bir baktım. Atenciler bir araya gelerek gruplaşmışlardı. Bağırış çağırışlarına rağmen kendilerini beğenmiş, hallerinden memnun görünüyorlardı. Huy ve Maya da

birbirlerine bakıyordu. Sırtlan sürüsünün dağıldığı an bu muydu? Birbirimize şimdi mi saldırmalıydık? Rahmose bu gaspçıya karşı nasıl davranmamız gerektiği konusunda dile getirdiği talebini tekrarlıyordu. Meryre, tıpkı ilahiyi sürekli tekrarlayan bir çocuk gibi, bunun ne kadar akıllıca bir hareket olacağını, onun bir gaspçı olduğundan nasıl bu kadar emin olduğumuzu sorgulamaya devam ediyordu. Firavun evine geri dönmüş olabilirdi. Cübbemin altındaki kamamı çıkarttım ve kabzasını taş kaplı zemine vurmaya başladım. Gürültü kesildi.

"Lordlarım." Bir özgüven göstergesi içerisinde gülümsedim.

"Gelin olaylara yoğunlaşalım. Kraliçe Nefertiti öldü. Zehir içti.

Bunu yaptığını biliyorum. Ona kadehi ben verdim. Bedeninin kollarımın arasında titreyişini hissettim; cesedi mumyalandı ve şu anda Aten Şehri'nin yukarısında yükselen doğu kayalıklarında, lahitinde yatmakta. Delta' da, Hititler tarafından finanse edilip desteklenen bir gaspçı belirdi. Bu adam askeri alaylarımızdan bazılarının akıllarını rüşvetle çeldi, çünkü bu insanlar açtı, başsızdı ve aylardır ödemeleri yapılmıyordu. Çöl boyunca uygun adım ilerlemek kolay ama Mısır'ın büyük şehirleri kapılarını onlara açmaya o kadar da hazır olmayacaklardır. Şimdi, şu Akhenaten'e ya da bu adam her kimse ona dönelim! Aten Şehri'nde neler olduğunu, Firavun'umuzun karısı Nefertiti ile nasıl tartıştığını ve onu şehrin kuzeyindeki bir saraya sürdüğünü hepimiz biliyoruz. Sonra, ilk olarak en büyük kızını, ardından da Prenses Ankhesenamun'u Kraliçe'si yapıp kapandı. Ancak, en büyük kızı Meritaten'den yaptığı da dahil olmak üzere, bebekler öldü. Başka ne biliyoruz?"

Huy, "Bizim de onun bulunduğu yere girmemiz yasaklandı," dedi.

"Tabi ki öyle." Gülümsedim. "Ve bir de," diyerek bildiğim tüm gerçekleri tekrarladım, "Akhenaten ve Nefertiti arasında bir uzlaşma yaşandı: Nefertiti artık kocasının eş hükümdarı şeklinde tekrar hayat buldu, Semenkhkare-Ankhepeıurc unvanını benimsedi. Bir süreliğine birlikte saltanat sürdüler, sonra Akhenaten ortadan kayboldu ve Nefertiti yeni adı altında hükümdarlığa devam etmeye çalıştı. Öldürülmemiz için bir entrika düzenledi ve dolayısıyla ortadan kaldırılması gerekti. Tanrı'nın Babası Ay gözetiminde bir kraliyet konseyi kuruldu. Akhenaten'in rüyasının

rüzgardaki kumdan öte bir şey olmadığına karar verdik ve tekrar Thebes'e döndük. Firavun'umuz var, Prens Tutankhamun tacı takacak. Dolayısıyla bu gaspçı tam bir yalancı. Kısa sürede çaresine bakılmalı, tutuklanmalı ve idam edilmeli."

Meryre, "Ama ya o gerçek Firavun'sa?" diye sordu.

Amun'un Baş Ruhban'ıAnen, "Sürekli olarak bunu tekrarlayıp duruyorsunuz!" diye bağırdı. "Yoksa bizim bilmediğimiz bir şey mi biliyorsunuz lordum?"

Kaşlarımı kaldırarak Meryre'ye baktım. "İyi bir soru lordum."

Meryre sanki her şeyi inkar edecekmiş gibi baktı ama ben bakışlarını yakaladım.

Yavaşça, "Akhenaten," dedi, "hepimizin onu terk ettiğimizi düşünüyordu. Artık bana güvenmiyor, iki kişi tarafından başı çekilen bir ruhban grubuna inanıyordu: Khufu ve Djoser. Akhenaten'in ortadan kaybolduğu dönemde, bu ikisi ve diğer ruhban yardımcıları da yok oldular. Ancak, nereye gittiklerini sormadan önce, salgın hastalığın şehri nasıl silip süpürdüğünü anımsamalısınız. Çok sayıda insan öldü, hepsi de büyük bir hızla gömüldü; diğerleri kaçtı."

"O zaman," diye ısrar ettim, "Akhenaten yok olup Kızıl Topraklar'a gittiğinde, bu değerli ruhbanların da, Khufu ve Djoser rehberliğinde, onun şahsi hazinesini yanlarına alarak ona eşlik etmiş olma olasılığı mevcut, öyle mi?"

Meryre, "Bu olasılık dahilinde," diye kabul etti.

"Ve aynı zamanda," diye devam ettim, "bu ruhbanların Akhenaten'i öldürmeleri, ardından Kraliyet Mühürleri de dahil olmak üzere onun tüm hazinesini alarak Horus Yolu aracılığıyla Canaan'a kaçmaları ve Hititlilerden yardım almaları da olası, değil mi?"

Meryre tekrar benimle hemfikir oldu. O dindar suratı seyrettim, diğerleri de onun etrafını çevirmişlerdi. Akhenaten'in geri döndüğüne gerçekten inanıyorlar mıydı? Hasret dolu beklenti ve düşüncelerinden dolayı suçlu addedilebilirler miydi? Yoksa, zorla kabul ettirilmiş bir entrikanın birer parçası mıydılar?

"İçtiğiniz kutsal anıtın paralelinde," diyerek sakince sordum,

"bu gaspçı hakkında başka hiçbir şey bilmediğinize yemin eder misiniz?"

"İtiraz ediyorum." Meryre dudağını büzdü.

"Sadece öylesine bir soruydu lordum. Şimdi Kraliyet Çemberi'ne bir tavsiyem var. Zamana oynamalıyız. Gelin, resmi elçimiz olarak baş ruhban Meryre'yi gönderelim. Kısa bir süre sonra lordum, onun bizim Firavun'umuz mu, yoksa bir kukla mı olduğunu keşfedeceksiniz."

Meryre, "Neden ben?" diye sordu.

"Siz Aten'in Baş Ruhbanı'sınız. Bizim ulağımız olacaksınız. Ben de size eşlik edeceğim."

Ay, şaşkınlık içerisinde bana baktı. Rameses elinin arkasından gülümsüyordu. Horemheb bana garip garip bakıyordu, sanki varlığımın ilk kez farkına varıyor gibiydi. Huy ve Maya, tıpkı geriye kalan diğerleri gibi, pür dikkattiler. Ay, başını sırtışını saklamak için öne eğdi. Onun istediğini yapmıştım: Konseyi birleştirmiş ve her iki tarafı da tehlikeye maruz bırakmıştım. Meryre yolu açacak, ben de onu takip edecektim. Tutu hemfikir halde başını sallıyordu. Horemheb, Rameses, Huy ve Maya da rızalarını işaretleriyle ifade etmişlerdi.

"İlk önce Meryre gidecek," diye tekrarladım. "Oraya barış içerisinde ulaşacak ve o gaspçıya ya da bu adama her ne türden bir unvan vermek istiyorsa ona, bizim onu kabul ettiğimizi ve kendisiyle müzakereye girişmek istediğimizi iletcek. Kraliyet Çemberi'nin temsilcisi ben olacağım. Daha sonra Meryre ve ben onunla müzakereye oturacağız."

Rameses, "Ne hakkında müzakere edeceksiniz?" diye haykırdı.

"Her türlü şey hakkında." Gülümsedim. "Eğer Thebes'i istiyorsa, bunu ona vereceğiz. Eğer Beden Bulmuş Tanrı olarak ilan edilmek istiyorsa, o zaman alınlarımızı yere bastıracağız."

Ay, "Ve?" diye sordu.

"Siz, lordum ve geriye kalanlar, bu süre içerisinde tüm şehir ve bölgelerden asker alaylarını toplamakla meşgul olacaksınız."

General Horemheb, Rameses ve Rahmose erişebilecekleri her bir askeri, araba birliğini, mavnayı toparlar ve kuzeyi temizlerken, Thebes, General Nakhtimin'in koruması altında bırakılmalı. Bu istilacıyı savaşa sokacağız, onu hezimete uğratacağız ve hem dahili hem de harici düşmanlarımıza ne kadar ciddi olduğumuzu göstereceğiz. Acıma yok, merhamet yok, ateş ve kılıçla, tamamen yok edilecekler."

Horemheb, "Ya siz lordum Mahu?" diye sordu. "Siz, düşman kamp ateşinin yanında, güvende ve koruma altında nasıl oturacaksınız?"

"Uygun bir zamanda," diye sertçe yanıtladım, "lordum Meryre ve ben, bize eşlik edecek küçük maiyetle birlikte, oradan kaçıp kurtulacağız."

Huy, "Neden?" diye sordu. "Lordum Mahu, kendinizi büyük bir tehlikeye atıyorsunuz, Lord Meryre'yi de öyle."

Bu soruyu yanıtlamakta zorlandım ama Ay, kalbimden geçenleri biliyordu. Gerçekten büyük bir meraktaydım. Maskeli Kişi'nin sahiden geri dönüp dönmediğini görmek istiyordum. Bu gizemi derinlemesine araştırmak niyetindeydim ama tabi ki, bunu dile getirmedi. Diğer bir takım taleplerim vardı. Horemheb ve

Rameses de Huy'ın sorusunu tekrarladı.

"Dönüşümde," dedim, "Kraliyet Çemberi'nin her bir üyesi ant içecek, bu ben buradan ayrılırken tacı takacak olan Prens Tutankhamun'a sadık kalmaya ve itaat etmeye dair samimi bir ant olacak, aynı zamanda onun Prenses Ankhesenamun'la yapacağı evlilik herkese açıkça ilan edilecek."

Herkes hemfikir oldu. Bunu reddetmek hainlik olurdu.

"İkincisi," diye ısrar ettim, "Aten Şehri harap bir halde yıkılıyor, sığınlar ve baykuşlar koridorlara yuvalanmış durumda, termitler ahşabı yiyor, avluları ot бүрүdü, kutsal havuzlar ve göller kirlendi. Doğu kayalıklarındaki lahitler ... " diyerek durakladım.

"Doğu kayalıklarındaki lahitler benim paralı askerlerimce korunuyor; bunlar bizim arkadaş ve yoldaşlarımızın tabutlarını barındırıyor. Hepsi Krallar Vadisi'ne geri nakledilecek ve tümü şerefli bir definle gömülecek."

Yine içeriyi onaylama dolu bir mırıltı kapladı. Ay, büyük bir hızla araya girdi, Meryre ve maiyetinin mümkün olan en kısa sürede yola çıkmalarında ısrarcıydı, ben de onu bir hafta içerisinde takip etmeliydim.

Kraliyet Çemberi'nin toplantısı dağıldı. Ay, öylece sandalyesinde oturup kaldı, başını eğmiş parmaklarındaki yüzüklere bakıyordu. Horemheb ve Rameses, Maya ve Huy'la sohbete daldı.

Meryre ve grubu karşı karşıya geldi. Baş Ruhban endişeli davranıyor, kendi güvenliğinden korkuyordu.

"Siz bir ruhbansınız lordum. Aten'in Baş Ruhbanı. Oraya silahsız gidecek, beraberinizde barışın yeşil zeytin dalını götüreceksiniz. Güvende olacaksınız." Sırıttım. "Yani, en az benim kadar güvende."

General Rahmose, yüzü terden sırılsıklam bir halde, hafifçe titriyordu. Çizgili pelerinimi çıkarttım ve ona uzattım. Bu pelerini hep kullanıyordum; bu Djarka'nın bana akşam serinliğinde kullanmam için verdiği bir hediyeydi, Shemsu halkının giyindiği türdendi: Gün ortası güneşinin sıcaklığı altında kullanılabilecek kadar ince, ancak kişiyi çöl gecelerinin dondurucu soğuğuna karşı koruyacak kadar da kullanışlıydı.

Horemheb ve Rameses gelip beni bir kenara çektiler. Her iki general de askeri hareket ihtimalinin neşe ve gururunu yaşıyorlardı. İçten içe, çok mu akıllıyım diye düşündüm. Şahsi içilen bir anttan başka, bir zamanlar başarılı olan bu iki panterin asker alaylarını güneye çevirmeyecekleri ve Thebes'e yürümeyeceklerine dair ne tür bir garantimiz vardı? Ay da aynı şekilde düşünüyor olmalıydı, bu yüzden sohbetimizi yarıda kesti, antlarımızı hemen ertesi günün sabahında içeceğimizi ifade ederek toplantıyı tekrar eski düzenine soktu. Sonuç olarak, bu bizim en büyük garantimizdi. Tutankhamun hayattayken, onu çevreleyen sırtlanlar birbirlerine saldırmayacaktı. Yapılan duyurular insanlara Prens'in Muhteşem Kişi'nin, Amenhotep III'ün torunu olduğunu, kutsal kandan ve kraliyet hattından geldiğini zaten hatırlatıyordu. Rameses bile tüm hainliğine rağmen, Tutankhamun'a el kaldırmaya, böyle bir suçu işlemeye cesaret edemiyordu.

Konsey odasının kapıları ardına kadar açıldı. Koridordan ilerleyerek dışarı çıktık, Nakhtimin'in muhafızlarının yanından geçtik, maiyetlerimizin beklediği avluya vardık. Artık güneş batmaya başlamıştı, rüzgar serindi.

General Rahmose'ye pelerinimi verme alicenaplığını gösterdiğime pişman oldum. Etrafıma bakındım. O, Tutu ve Meryre'yi takip ederek, dışarı açılan bahçe kapısının gölgesine doğru ilerliyordu. Efendilerini bekleyen bir ruhban grubundan aniden ayrılan, beyaz cübbeli bir adamı fark ettim. İlk başta, bunun önemli haber taşıyan bir ulak olduğunu düşündüm. Süratle, sessizce, tıpkı yarış halindeki bir gölge gibi hareket etti, sanki beyaz bir leke gibiydi. Çeliğin ısıltısını yakaladım. Rahmose ona doğru döndü, gözleri korku doluydu, geçirdiği ateşli rahatsızlıktan dolayı hala rahatsızdı. Kendisini korumak için çok az şey yapabildi. Beyaz giysili adam ona çarptı ve her ikisi de yere sere serpe düştüler. Rahmose'nin çılgılığı, bıçak havaya kalkıp inerken, etrafı yırttı.

Katil, sanki kapıdan geçerek tekrar sarayın koridorunun kalabalığına karışmak istiyorsa ayağa fırladı. Nakhtimin'in kargılı adamlarından ikisi onu kovaladı. Adam kapıya ulaştı, ben bile ileri doğru atılmışım. Kapı kilitliydi. Adam döndü ve Nakhtimin'in kargılı adamları, benim çılgınlıklarımı dikkate dahi almaksızın, mızraklarını boşalttılar. Kargılardan teki doğrudan adamın kamına girerek onu arkasındaki kapıya çiviledi, diğeri ise göğsünün derinliklerine saplandı. Titreyip bağırdı, açık yaralarından kan fışkırırken dahi kolları havayı dövüyordu. Adamlar kargılarını geri çektiler, ceset kayarak yere düştü.

Diğerleriyle birlikte büyük bir aceleyle oraya vardım. Avlu çılgınlıklar ve bağılılarla, çekili silahların takırtısıyla doluydu. Meryre ve grubu Rahmose'nin etrafına toplandı. Bükülmüş halde yatıyordu, tek kolu tıpkı büyük tüylü kanatları olan bir kuşunki gibi arkasına ve önüne dolanmıştı, ayak tabanları yeri dövüyordu. Tüm konsey toplantısı boyunca sessiz kalan doktor Pentju, düşmüş adamın yanına diz çökmüştü. Rahmose'nin gözleri çoktan ölümün beraberinde getirdiği tarzda camlaşmaya başlamıştı, ağzından kan fışkırıyor, parmakları ensesine, boynuna ve göğsüne açılan tırtıklı kesiklerin kanamasını önlemeye çalışıyordu. O artık ölü bir adamdı. İleriye doğru baktım. Katil kanlı bir yığın halinde orada yatıyordu. Gittim ve cesedi çevirdim. Genç bir adamdı, sakalsızdı, kafası bir ruhbanınki gibi kazınmıştı, ancak avuçları kaba sabaydı, kolları da yara izleriyle doluydu.

Maya, "Asker mi?" diye sordu. "Ruhban kılığına mı girmiş?

Elinde bunu tutuyordu." Haznedar, üzerinde Akhenaten'in saltanat isimlerinin yer aldığı bir bok böceği uzattı. Bu kabaca yapılmış, sertleştirilmiş siyah taş üzerine hiyeroglifler beyaz boyayla acemice karalanmıştı. Etrafı muhafızlarla çevrili olan Ay, her iki cesedi de inceledi ve omzunu silkti.

"Mahu," dedi, "olup bitenleri bir araştır."

"Olan bitenleri keşfetmek, koca bir kayaya şarkı söyletmekten çok daha zor olur," diye bağırarak karşılık verdim. Katilin cesedinin başına diz çöktüm. Bilekleri ve kollarındaki yara izleri yüzeyseldi, kandan sıırsıklam olan cübbesinin altında başka bir takım işarete ya da yaraya rastlamadım, ancak ayaklarının sertleşmiş tabanlarında yeşil bir boya olduğunu düşündüğüm izler vardı.

Pentju'ya bakarak, "Çimen," dedim. "Bu genelde çimende yürüyen bir adammış, ya bilek ve kollarındaki bu yara izleri? Ben onun bir bahçıvan olduğundan şüpheleniyorum. Meryre!" diye seslendim.

"Lordum?"

"Bu adam sizinkilerden teki değil mi?"

Genç ruhbanın gözleri sert birer siyah düğme gibi, ağzı da ciddi ve terbiyeliydi. Kana alışkın olmayan bir adam için çok tertipli görünüyordu.

"O benim adamlarımdan teki değil," diye yanıtı yapıştırdı.

"Bu arada yoldaşlarımızdan teki de kayıp."

Hemen saray sınırlarında bir araştırma yapılmasını emrettim. Rahmose'nin cesedi, Amun Tapmağı'ndaki Mwnyacılar Evi'ne götürüldü. Katilin cesedinin, dik gri bir taş uzantısı olan, saray rıhtımlarından tekine tepeden bakan Ölümler Duvarı'na ayaklarından asılmasını emrettim. Kraliyet Çemberi'nin geriye kalanı, oradan mümkün olduğunca çabuk ayrıldı. Avlu sessizliğe büründü.

Meryre geri döndü.

"Bu adam," diye ısrar etti, "benim adamlarımdan teki değil, ama lektör ruhbanlardan teki ortada görünmüyor."

"Nerede olduğunu hiç kimse bilmiyor mu?" diye sordum.

Meryre kafasını olumsuz tarzda salladı ve büyük bir vakarla paytak paytak yürüyerek oradan uzaklaştı. Yere çömelmiş aslanlardan tekinin gölgesi altında oturdum. Pentju geldi ve hemen yanıma çöktü, yer taşlarındaki kan lekelerine bakıyordu. Sinekler çoktan küçük siyah bulutlar halinde toplanmaya başlamışlardı.

"Kraliyet Çemberi'nde sessiz kaldın," dedim.

"Sen çok sakınsın," diye yanıtladı. "Rahmose senin pelerinini kullanıyordu. Belki de katilin peşinde olduğu kişi sendin."

Tedirginliğimi saklamak için ellerimi birbirine sürerek, zorlukla yutkundum. Aynı şey benim de aklıma gelmişti,ama Rahmose kelleşmeye başlayan kafasıyla benim görünümümün tam aksini ortaya koymaktaydı. Nefertiti beni nasıl çağırırdı? Kaba ağızlı, küçük burunlu, şaşırtıcı derecede siyah saçlı, yakışıklı bir maymun.

Dudaklarıma parmağını bastırırken, "O büyük koyu renkli gözlerinle," derdi, "kendini kurtarıyorsun sevgili maymunum."

"Umursamaz görünüyorsun." Pentju daldığım hayalleri yarıda kesti. "Rahmose senin pelerinini giyiyordu."

Elimi salladım. "Beni heyecanlandırıp tahrik etme Pentju.

Sen benim doktorumsun." Ona gülümsedim. "Hayat Evi'nde ilk semptomlarla yanlış tanımlar koymamanız size öğretilmiyor mu?"

Pentju kuru kuru güldü, ayaklarının arasında duran su tulumunu aldı, bundan seslice büyük bir yudum çekti ve ardından da bana uzattı. Reddettim.

"Eğer kuzeye gidersen," su tulumunu tekrar yerine bıraktı,

"genç Prens' imiz korumasız kalacak."

"Oh, hayır kalmayacak," diye karşılık verdim. "Djarka ona muhafızlık edecek, aynı zamanda Kraliyet Çemberi'ndeki herkesin Tutankhamun'un korunmasına ihtiyaçlarının olduğunu da biliyorsun. O Kafir Firavun'un oğlu olabilir ama aynı zamanda da Muhteşem Kişi'nin torunu, Tuthmosis kanının son erkek varisi.

Genç Prens'imize karşı en büyük tehdit Nefertiti'ydi ve o da öldü.

"Şimdi, söyle bakalım bana Doktor, neden o kadar sessizdin?"

"Delta'da boy gösteren o sahtekar." Pentju dudaklarını emdi.

"Bu Akhenaten değil. Ortadan yok oluşundan önceki bir kaç ay içerisinde benimle sık sık konuştu Mahu, konu genelde oğlu üzerineydi. Onu bana emanet etti ve bana kendisine bir şey olması durumunda, oğlanın resmi muhafızının sen olman yönünde emir verdi. Senin üç konuda diğerlerinden farklı olduğunu söyledi Mahu: Hırs düzeyin düşüktü, ona sadıktın ve ruhunun arayışı içerisindeydin."

Gözlerimi uzaklara diktim: İşte bu eski Akhenaten, Maskeli

Kişi, Ucube'nin ta kendisiydi. Henüz ikimiz de küçük birer oğlanken, bu büyük sarayda birbirimize yabancıyken ona arka çıkmıştım.

Pentju aceleci bir fısıltıyla, "Sana şunu söylemeliyim ki,"

diye devam etti, "Akhenaten de kendi ruhunu kaybettiğine inanıyordu. Bana bunu Aten Şehri'nde hiçbir zaman bulamayacağını, dolayısıyla Kızıl Topraklar'a çekileceğini ve Tanrı'sının gelmesini bekleyeceğini ifade etti."

"Bunu yaptığını düşünüyor musun?"

"Bunu yaptığını biliyorum."

"Peki, onun hala hayatta olduğuna inanıyor musun?"

"Olabilir."

"O zaman neden tahtının iadesini istemek için ortaya çık—
masın ve Mısır'ın çifte tacını tekrar giymesin?"

"Akhenaten, Tek Bir Gerçek Tanrı'yı bulduğuna inandı. İnsanlar," Pentju kullandığı kelimeleri büyük bir dikkatle seçti, "onun çıldırmaya başladığını, var olan Tek Tanrı'nın kendisi olduğuna inandığını düşünüyor ama bu doğru değil. Akhenaten Tanrı'yı ger çekten de birisinde görmüştü ama bu kesinlikle kendisi değil, Nefertiti'ydi. Ona tapıyordu. Onu seviyordu. O, Akhenaten'in aklını başından almıştı. Bunu sen de biliyorsun Mahu. Sonra Nefertiti hakkındaki gerçekler gün yüzüne çıktı: onun kibri, onun gururu, babası Ay'la arasındaki ilişki, Tutankhamun'un annesi Kl1iya'ya ettiği zulüm, hiçbir zaman hamile kalamasın diye onu iksirler ve tozlarla

besleyişi. Onu, Nefertiti'den uzaklaştıran şeyler bunlar oldu." Pentju acı bir şekilde ekledi, "Akhenaten'i kaybettiği şeyi bulmak için Kızıl Topraklar'a yollayan şey de bu oldu."

"Ya hazinesi?" diye sordum.

"Ortadan kaybolduğu günlerde, Aten şehri büyük bir kargaşa içerisindeydi. Salgın hastalık, tıpkı Yok Edici Sekhmet'ler gibi etrafa gazap saçıyordu. Sen de gördün Mahu, sokaklar ceset yığınlarıyla doluydu, şehrin tepesinde uzanan kayalıklardaki cesetlerin yakıldığı odun yığınları, gökyüzünü yükselen siyah dumanlarıyla kaplamıştı. Sam yorum ki Akhenaten ve onw1 bir grup ruhban, ihtiyaç duyabilecekleri hazineyi eşeklere yükleyerek, şehirden dışarı süzüldüler."

"Kuzeye mi gittiler?" diye sordum. "Mesela Canaan'a?"

"Bu olasılık dahilinde. Akhenaten'in annesi, Kraliçe Tiye, ve onun Akhmin'den gelen akrabalarının tümü bir zamanlar

Shemsu'ydu. Bu insanlar Canaan'dan Sinai'ye, oradan da Mısır'a geçtiler. Mısır'ın Tanrılarını kendi tanrıları yaptılar ama hiçbir zaman esas tanrılarını, her şeyi gören, herkesten güçlü Canan Tanrısı'nı unutmadılar, putlara ya da heykellere tapınmadılar. Yuvarlak Güneş'i, Aten'i, O'nun sembolü olarak kabullendiler." Pentju omzunu silkti. "Sen de bunu benim kadar biliyorsun."

Biliyordum ama bize anlatılanlardan anlam çıkartmaya çalışıyordum.

"Sessiz kaldım," Pentju i geçirdi, "nk gerçeği biliyorum. Avaris'deki yaratık bir sahtekar, büyük olasılıkla ruhbanlardan teki."

"Ama yine de bize karşı bir tehlike unsuru, öyle değil mi?"

Pentju beni omzumdan yakaladı. "Mahu, her şey daha biz

Kap'ın çocukları, Kraliyet Okulu'nun bir parçası olduğumuz andan itibaren tehlikeli bir hal aldı." Su tulumunu aldı ve uzaklaştı.

Aslan gölgesinin altında bir süre kestirdim.

"Efendim?"

Ürküp sıçrayarak uyandım, elim bıçağıma gitti. Paralı askerlerimin başı olan reis, kana bulanmış sağ elini bana doğru uzattı.

"Bir ceset bulduk lordum, bir ruhban, cırılçıplak ve tıpkı tencereye atılacak bir tavuk gibi sıkı sıkı bağlanmış, boğazı bir kulağından diğerine kadar kesilmiş, bedeni ağaç kümesi arasındaki böğürtlen çalılarının altına gizlenmiş. Efendim Meryre'nin maiyetinden birisi adamı teşhis etti. Katil onu orada kandırmış ve öldürmüş olmalı." Tek kaşını kaldırdı.

"Ve cübbesini de orada almıştır," diye onun cümlesini tamamladım. "Çok sayıda ruhban arasından teki ha, ne dersin Reis?"

"Boktaki sinekler gibi efendim."

"Ya katil?" diye sordum.

"Bir bahçıvan, iç bahçede çalışan bir gül budayıcısı. Efendim, General Rahmose sizin pelerininizi giyiyordu, şu çizgili olanı."

"Benim pelerinimi giydiğinin farkındayım Reis, ki bu bir arkadaşımın bana verdiği göz alıcı hediyesiydi. Ama," ayağa kalktım ve adamı omzundan yakaladım, "beklemeli ve avcının ikinci bir deneme için geri dönüp dönmeyeceğini görmeliyiz."

Ay, Meryre ve diğerleriyle yüzleşmek istedim, ancak hemen sinirlenmek doğruyu ve gerçekleri araştırmaya pek uygun bir yaklaşım değildi, dolayısıyla kendi odama döndüm. Genç Prens çoktan Tapınma Evi'ndeydi, burası benim onun için bir köşeye hazırlattığım küçük odalar diziniydi. Her zamanki gibi sıcağa rağmen, kepenklerinin indirildiğinden ve sıkı sıkı kapatıldıklarından emin olmak için kapı ve pencereleri gözden geçirdim. Her bir giriş en az üç paralı askerce korunmaktaydı, onlara içeri ben, Djarka ve Sobeck dışında hiç kimseyi almayacaklarına dair olabilecek en sıkı emirler verilmişti, ayrıca diğer iki tanesi nöbette değilken üçüncü kişi kesinlikle girişten ayrılmayacaktı. Kamamı nöbetçi askerlere teslim ettim, tarçın ve tütsü kokulu antreye geçtim. Arka taraftaki küçük yatak odasında, Tutankhamun çoktan yatak çarşaflarının altına büzülmüştü. Parlak mavi ve altın renkli yatak başlığı lamba ışığı altında parlıyordu, her iki yandaki destek direkleri çocukların sevgilisi Cüce Tanrı Bes şeklinde oyulmuştu. İki direk arasında, hem üst hem de altta, birer sıra Uraeus, Mısır hükümdarlarının koruyucusu olan tüküren kobra lar yer almaktaydı. Keten

perdeleri bir tarafa çektim, küçük oğlan doğrulup kalktı, yüzü uykuyla kırıışmıştı, geniş koyu renk gözleri ona yuvasında uyanan küçük bir baykuş görünümünü veriyordu.

"Mahu Amca!"

"Yağ lambalarını kontrole gelmiştim Ekselansları."

"Korkuyorum." Oğlan yatağına diz üstü oturdu, elleri önden birbirine kenetliydi.

"Korkmuyorsunuz." Ben de onun yanına oturdum ve alnına dokundum. Soğuktu. "Burada kalmam için," diyerek gülümsedim,

"bana hikayeler anlatıyorsunuz." Yakın masadaki yeşil işlemeli kadehi aldım, saf suyu koklayıp tattım. "Djarka gelip sizin odanızda uyuyacak," diye mırıldandım. Yatak direklerinden tekinden sarkan küçük gongu işaret ettim. "Gerçekten korktuğunuzda ne yapacaksınız?"

Yüzünde yine o güzel gülümseme belirdi, küçük elleri yatak başının altına kaydı ve oradan büyük bir kuvvetle salladığı küçük bir tokınağı çekip çıkarttı.

"Ona vuracağım Malm Amca, büyük bir güçle vuracağım!"

"Güzel." Yanağını tek elimle tuttum. "Ve unutmayın Ekselansları," onu nazikçe alnından öptüm, "ben sizin amcanız değilim."

"Tamam Mahu Amca. Buraya bana hikaye anlatmak için mi geldin?"

"Bu gece değil." Sırıttım. "Ama belki yarın sabah size Hyksos'ları Mısır'dan ateş ve kılıçla süren atamız Ahmose'nin cesur eylemlerini anlatırım."

"Onun yaptıklarının tümünü biliyorum."

"Öyle mi? Peki sayı sayabilir misiniz? Rakamları hatırlıyor musunuz? Bir "shet" ne kadar?

"Yüz Mahu Amca." Oğlan ellerini çırpı.

"Peki bir "kha"da kaç "shet" var?"

"Aaa .. " Yüzü şaşkınlık içerisindeydi. "Bir kha bin demek, o zaman içinde on tane shet olmalı."

"Ya Tanrı Shu? Onun için kullanılan hiyeroglif ne?"

"Kafasında kuş tüyü olan bir adam ya da bazen aslan kafalı bir adam."

"Güzel! Güzel!" diye fısıldadım.

"Beni seviyor musun Mahu Amca?"

"Tabi ki seviyorum. Neden sevmeyeyim ki?"

"Ankhes ... " Tutankhamun kız kardeşinin adını söylerken hep zorlanırdı, dolayısıyla onun adının kısaltmasını kullanmayı tercih ediyordu. "Ankhes senin hiç kimseyi sevmediğini söylüyor."

Sade giyimli küçük oğlana baktım, başı hafifçe tek tarafa eğikti, büyük bir merakla yanıtları bekliyordu. Onu alnından öptüm.

"Bazen Ekselansları, sevmekte zorlanıyorum ama siz farklısınız."

"Babamı da sevmiş miydin?"

"Tabi ki."

"Ya annemi?"

Ufak tefek, kara gözlü Khiya'yı, Nefertiti'nin Maymun lakabını taktığı o Mitanni Prensesi'ni anımsadım.

"Muhteşem bir hanımdı Ekselansları ve sevdiğim bir kişiydi."

"Ankhes senin doğruları söylemediğini söylüyor."

"Bu sizin dışınızda herkes için geçerli olabilir Ekselansları.

Yine de, size yemin ederim ki size her zaman doğruları söyleyeceğim."

Tutankhamun kollarını boynuma doladı.

Kulağıma, "Ankhes," diye fısıldadı, "senin hepsinden daha iyi olduğunu söylüyor."

"Hepsi kim Ekselansları?"

"Sırtlanlar arasında en iyisi!" diye fısıldadı.

Ürperdim ve geri çekildim. Küçük oğlan bana gülümsedi, yüzü yanıtlı duymaya istekliydi. Masumiyeti beni rahatsız etti.

Etrafıma bakındım. Odayı rahat bir hale getirmek için elimden geleni yapmıştım. Duvarlar yıkanmış ve sayfiye manzaralarıyla tekrar boyanmıştı: Bir avcı ağlarını açmıştı, hafif bir papirüs dalı üzerinde pembemsi sarı renkli bir çekirge dinleniyordu, etraf kuşlar ve böceklerle doluydu. Tüm bunların üzerinde, kuşlar koyu yeşil gökyüzü karşısında muhteşem kanatlarını olabildiğince açmış, uçuyorlardı. Bir kumru, bel vemliş boynuyla, içinde gümüş bir yumurta duran altın kuş yuvası üzerinde ötüyordu. Hemen yanında, baba, anne ve kuluçkadan yeni çıkmış gençlerden oluşan bir pelikan grubu, habersizce avcının ağlarına doğru yaklaşmaktaydı. Büyük bir keyifsizlik hissettim. Bu odayı, duvarlardaki sayısız oyukta, renkli camlar içerisinde tüm bir gece boyunca ışıldayacak olan yağ lambalarıyla, çocuk için hoş bir hale getirmeye çalışmıştım. Buna rağmen, o tıraşız suratlı ve kızıl tenli avcının kurduğu ağlara doğru hiç kuşku duymaksızın ilerleyen pelikanların resmi, şimdi bana çok kötü görünüyordu. Katili anımsadım.

"Uyu aılık küçüğüm," diye fısıldadım. Oğlanı yatırdım ve örtüyü üzerine çektim.

Tutankhamun uyuklu gözlerle, "Bana masal anlatacak mısın?" diye sordu. "Ankhes senin bir avcı, Çizgili Sırtlan olduğunu söylüyor."

Sanki şeytanı bir ruh omzuma sürtünmüşçesine, üzerime bir titreme geldi. Nazikçe elimi kafasına bastırdım.

"Beni böyle mi adlandırıyor Ekselansları, Çizgili Sırtlan mı diyor bana?"

"Tabi ki Mahu Amca, pelerininden dolayı sana bu adı verdi."

Rahmose'yi anımsadım, ter içerisindeydi, gözlerinin etrafındaki sürme koyu renkli ufak dereler halinde suratından aşağı akmaktaydı, pelerinin sırtında avlunun karşısına yürüyordu, katil onu öldürmek için bir alev gibi arkasından koşturdu. Tutankhamun bana daha başka sorular soruyordu ama ben onu nazikçe azarladım ve Djarka'nın öğrettiği bir şarkıyı mırıldanmaya başladım, bu çobanların sürülerine söyledikleri bir ninni idi.

Çocuk uyuyana kadar bekledim, sonra çıkıp Djarka ve Sobeck'i aradım. Yakın bir avluda askerlerimizle birlikte oturmaktaydılar. Bir Nubian paralı askeri onları eğlendiriyordu, flüt ve tefin ürkütücü sesiyle dans ediyor, kolları ritmik bir şekilde hareket ederken bedeni çarpınan adımlarla salınıyordu. İnce keten bir cübbenin altına peştamal giyinmişti. Meşalelerden gelen ışık altında, kırılmış kafası, büyük küpeleri, kolye ve boncukları içerisinde, o da çok korkunç görünüyordu, kollarından leopar desenli bir kürk sarkıyordu: Işık havuzu içerisinde dans eden bir ruh! Gölgeler, sanki ölülerin hayaletleri bir dansçının hareketlerini taklit etmek için geri dönmüşçesine çarpındı. Kendimi huzursuz hissettim, Sobeck ve Djarka'dan Tapınma Evi'ne kadar bana eşlik etmelerini sert bir şekilde istedim. Benim odam Prens'inin hemen yanındaydı; pencereleri bahçenin kokusunun içeri girmesini engellemek için panjursuzdu, gecenin soğuk havasında mangal ve yağ lambaları sıcak bir şekilde ısıldıyordu. Djarka şarap testisini dikkatle inceledi ve üç kadeh doldurdu, bu imparatorluk bağlarından gelen tatlı bir beyaz şaraptı.

"Yemek yediniz mi lordum?" Sobeck'in yanına çömeldi.

Minderlere yaslandım.

"Midem dolu, çünkü kalbim acı içerisinde."

Sobeck, "Şiir ha?" diyerek benimle alay etti.

"Doğruyu söylüyorum," diye yanıtladım. Konsey odasında olup bitenleri onlara anlattım; gaspçı tarafından ortaya atılan tehditler, Avaris'teki gübre yığnında horoz gibi ötüyordu. Konuşurken Sobeck'i izledim. O timsah havuzuna benden daha yakın ya şamıştı; dedikodu ve söylentileri ilk olarak yakalayan kişi her zaman o olmuştu. Buna rağmen işittiklerine çok şaşırdı. Verdiğim haber karşısında kafasını onaylamaz tarzda sallarken nefesini ısılık çalarak verdi, yüzü sert, gözleri kısık, öylece oturdu.

"Bu Akhenaten olabilir mi?" diye sordu.

"Sen ne düşünüyorsun?" Djarka'ya döndüm.

Belki de genç Prens' le konuştuğumdan, yumuşak yanağını hissettiğimden dolayı, arkadaşımın, hizmetkarımın ne kadar yaşlandığını fark ettim. Ağzının etrafını kırışıklıklar kaplamıştı, gözleri yorgundu, gece

karası saçlarında beyazlar belirmişti. Djarka hiçbir zaman unutmadı. Kendini sevgilisinin bir kaç sene önceki ölümüne hiçbir zaman tam manasıyla alıştıramadı.

"Djarka, sen Shemsu musun? Hani şu çölde dolaşanlardan."

"Tıpkı Ay gibi." Djarka gülümsedi. "Tıpkı onun kız kardeşi, Kraliçe Tiye gibi. Akhenaten kasabasından gelen herkes, bir zamanlar Canaan'dan gelen gezgincilerdi."

"Benim sorum ... "

"Sorunuzu biliyorum efendim." Djarka'nın ses tonu alaycıydı. "Akhenaten çöle bu adamlarla buluşmak için mi gitti? Bu adamlar onu gizlice kaçırdı mı?"

"Ya hazine?"

"Khufu ve Djoser adlı ruhbanları kesinlikle hatırlıyorum."

Djarka şarabını yudumladı. "Ve diğer ruhbanları da. Onlar Aten'in fanatik, gerçek hizmetkarlarıydılar. Hazineyi almış ve efendilerini takip etmiş olabilirler."

Sobeck, "Ama neden?" diye sordu. "Neden Mısır'ın güç ve ihtişamını Canaan'daki birkaç köy uğruna terk etti? Görünüşe bakılırsa Akhenaten bir münzevi halini aldı ya da ruhbanları onu öldürdü!"

"Ve sen bu sahtekar hakkında hiçbir şey işitmedin, öyle mi?"

diye sordum.

Sobeck, "Ben Karanlıklar Efendisi'yim," diye sert bir yanıt verdi. "Benim krallığım senin krallığın değil Mahu. Ancak, senin şarabını içiyorum-dolayısıyla bana güvensizlik etme Güney'in

Maymunu. Ben seninle ayakta duruyor, düşüyorum. Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum! Peki, şimdi ne olacak?"

Onlara fikir ve önerilerimi ilettim. Djarka ve Sobeck kızgın bir tavırla itiraz etti.

Djarka, "Aptalca bir hareket olur," diye lafı yapıştırdı. "Kuzeye giderseniz öldürölürsünüz!"

"Eğer burada kalır ve telaş içerisinde titrersek," diye karşı çıktım, "aynı şey yine olacak. Kuzey'de veya Thebes'te ya da ortaya çıkabilecek diğer bir takım düşmanlarla savaşa girecek varlığa veya asker gücüne sahip değiliz."

"Hayır, hayır." Djarka elini kaldırdı. "Kuzey'e gitmeniz gerektiğinde hemfikirim ama Meryre ile birlikte gidin. Bu sahtekar ve ordusu Atencilerle birbirine bağlı olmalı. Eğer Meryre önden giderseniz, sizin ölümünüzü planlamaya yeterli zaman bulacaktır."

Onunla birlikte gitmekte ısrar edin, ona böylece kendinizin de

Aten'in güçlerince korunacağınızı söyleyin. Ona yakın durun, arkadaş kadar yakın. Sanki o bir düşmandan ziyade sizin müttefikinizmiş gibi davranın. Eğer oraya baş ruhbanın eşliğinde giderseniz, hayatınız da bir o kadar hürmet görür."

Sobeck, "Bunu yaparsan," diye önerdi, "ben de seninle gelirim. Ya genç Prens'e ne olacak?"

Djarka, "Güvende olacak," dedi. "Bunu ben sağlayacağım."

Eğer Kraliyet Çemberi'ni düşmanlara karşı bir arada tutan bir kişi varsa, o da Prens Tutankhamun'dur, dolayısıyla tacı ne kadar çabuk giyerse, o kadar iyi olacak." Muhafızlarımın reisi içeri girip, önümde diz çökerek burnunu yere dayayınca sustu.

"Şu katil efendim. Odasını araştırdık." Doğruldu ve elini ileri doğru uzattı. Küçük ama bir alev gibi inanılmaz derecede parlak yakutu avucundan aldım. "Bulduğumuz tek şey bu."

Reise dışarı çıkmasını işaret ettim. Sobeck yakutu elimden kaptı ve kaldırıp ışığa tuttu.

"Buna benzer taşların," diye mırıldandı, "Doğu Thebes'te satıldığım işitmiştim."

"Akhenaten'in Shabtiler'i mi?" diye sordum.

Sobeck, "Bu bende kalabilir mi?" diyerek sırtıttı.

"Senin olsun."

Sobeck, "Sana daha önce de söylemiştim," diye devam etti,

"Doğu Thebes'in dar sokakları ve ara yollarının bir Tanrı'nın rüyasıyla uzaktan yakından alakası yok. Kendine sorman gereken şey sevgili Mahu, katile senin çizgili bir pelerin giydiğini kimin söylediği?" Dönüp sırtıttı. "Oh, bu arada, katilin kaçmak maksadıyla kullanmayı denediği kapı, bu saraydaki benzeri diğer çok sayıdaki kapının tam aksine, kalın bir tahta takoz sıkıştırılarak kapatılmıştı."

Şarap kadehimdeki efriz, Saluki tazıları tarafından kovalanan Libyalı bir varlık, yağ lambalarının oynaşan ışığı altında hayat bulmuş gibi göründü.

"Değerli yakutu olan bir bahçıvan," diye derin düşüncelere daldım, "yerine geçmek için bir ruhban öldürür. Bu ruhbanı nasıl olup da kandırarak diğerlerinden ayırdı sizce?"

Sobeck, "Kazılı kafaların bazılarının değişik hazları vardır,"

diye ters ters yanıtladı. "Ancak bu adamı her kim satın aldıysayani bahçıvam kastediyorum-onu kurban etmeye çoktan hazırmış. Sanırım," Sobeck yakutu deri kesesine attı, "geriye kalan zamanda, gerçek katil bahçıvanı öldürecek ve yakutu geri alacaktı.

Yani, çizgili pelerinin sahibi öldürüldükten sonra demek istiyorsun."

Djarka, "Bu gerçek katil de kim?" diye sordu.

"Ankhesenamun beni Çizgili Sırtlan olarak adlandırıyor," diye fısıldadım.

Sobeck, yazman Ani'nin bir vecizesini dile getirdi. "Şehirde tanınmayan yabancı bir kadından sakın. O derin ve sınırsız bir sudur." Yüzüme doğru parmağım salladı. "Bu tür kadınlara karşı dikkatli ol."

"Tavsiyen için teşekkürler. Oh, bu arada, Tapınma Evi'ndeki pelikan resmi var ya? Yarın onu değiştirtir avcıyı ve ağını resimden çıkarttır."

Mesu-hesui

(Antik Mısır' da "terörün vurduğu varlıklar" için kullanılan terim)

BÖLÜM 3

Boyanmış bir koridordan saraya girdim. Her iki tarafta uzanan pencereler bahçelere tepeden bakıyordu, ancak bunlar bakımsızdı ve çürük bitki örtüsünün kokusu çiçek rayihalarıyla birbirine karışmaktaydı. Nakhtimin'in paralı askerleri duvarlardaki oyuklarda ve gizli noktalarda nöbet tutuyorlardı. Aşağıdaki avludan timsahlara lanet okuyan bir hizmetkarın sözlerini işittim; bu nehir hayvanları bazen sulama kanallarını takip ederek saraya kadar geliyorlar, orada çalıların arasına gizleniyorlardı. Kanı donduran, uğursuz dua göğe yükseldi:

Dur timsah, Seth'in oğlu!

Kuyruğunla yüzme,

Ya da bacaklarım artık hareket ettirme,

*Su kaynağı senin önünde
bir ateş kaynağı halini alsın
Dur timsah, Seth'in oğlu.*

Işıklarla aydınlatılmış avlunun karşısına geçtim; muhafızlar yana çekildi, bakır kaplı kapılar ağızına kadar açıldı. Kadınlar bölmesine girdim, bu bölmenin tam ortasında, yeşil ve kırmızı lotus minderleriyle Ankhesenamun'un odası yer almaktaydı, yerler cilalı taştandı ve duvarlar olabilecek en canlı resimlerle dekore edilmişti. Uşaklar, hizmetkarlar ve memurlar etrafa tembelce uzanmışlardı: Ekselansları'nın Manikürcülerinin Yöneticisi, Kokulu Yağ ve Parfümler Şefi, İmparatorluk Sandalet Tutucusu, Mücevher Taşıyıcısı, Elbise Üstadı, sarkık göbekli ve hamile kadınların göğüslerine sahip hadım ağaları. Hepsi de aralarında dedikodu yapıyor ve bir parfüm yumağı halinde hareket ediyordu, hepsi de işgüzar bir şekilde sanki meşgulmüş gibi davranıyordu. Bir kedi, sonunda bir mindere aceleyle koşturup tırmanan ve sinirli bir şekilde çığlıklar atan siyah beyaz renkli bir maymunu kovaladı. Kör bir harpçi enstrümanının tellerine vuruyordu. Dans eden kızlar ve boncuklu, püsküllü peştamallar içerisindeki akrobatlar, parfümlü bedenleri ter içerisinde, saçları tepelerine bir iple toplanmış halde, becerilerini göstermek için kendilerine yer açmaya çalışıyorlar, diğer yandan da iri yarı paralı askerlerle flört ediyorlardı.

Diğer bir kaç kapıdan daha geçtim, bunların söve ve dikmelerine danteli andırır yazılar oyulmuştu, panter kürklerine bürünmüş bir grup kazılı kafalı ruhbanın Firavun Tuthmosis'in heykeli önünde taslar dolusu tütsü yaktıkları, ibadethane görevi gören küçük bir odaya girdim. Burası bir zamanlar, Muhteşem Amenhotep'in, Ankhesenamun'un büyükbabasının Büyük Saray'ının kalbiydi. Amenhotep kobalt mavisi çanak çömlek ve vazo toplamaktan hoşlanırdı, duvarlarını da Mısır'ın ilahlarının sembolleriyle kaplamak çok hoşuna giderdi: Amun'un kazı, Khnum'un koçu, Ptah'ın boğası, Osiris'in keçisi. İçerisi parfüme batırılmış yağ ve sayısız çiçek sepetinden yükselen rayiha sayesinde tatlı tatlı kokuyordu, buna köşelerde ısıldayan küçük buhurdanlardan yükselen tütsü dumanının katkısı da büyüktü. Boyalı Oda'nın hemen dışında beni bir kahya durdurdu. Kapıyı

tıklattı ve içeri girmeme izin verdi. Çıplak ayaklarım yere serili lacivert taşı hissederken, havadaki sert parfümü içime çektim. Etrafa mücevher kutuları ve sandıklar saçılıydı, kapakları ağzına kadar açıktı. Lamba ve mumlar ışıldadı, yığın halinde üst üste atılmış cübbeler üzerinde parıldadı. Bir maymun masanın üzerinde eğilmiş erik yerken, evcil bir kaz çığlık attı. Eriğin suyu yere damlıyordu. Perdenin her iki yanında birer tane siyah ahşap Akhenaten büstü vardı, yeşim taşı gözleri kör halde karanlığa bakıyordu, bu onun ruhumdaki gölgeler arasında bir kaymaya sebep olan varoluşunu anımsatıyordu. Oyulmuş yüzü, hemen altında ışıldayan yağ lambalarının ışığı altında, kendisine has ürkütücü bir yaşam sürdürüyordu, sanki o gizemli Firavun'un gücüne hala sahipmiş gibiydi.

Kahya büstlere doğru eğildi, sonra perdeyi açtı. Ankhesenamun etrafı yağ lambalarıyla çevrili yüksek bir sandalyede oturuyordu. Üzerinde peştamaldan başka bir şey yoktu, omuzlarına arkasını gösteren şeffaf bir tül atılmıştı. Yüzü ve saçları, baş nedimesi görevini yürüten arkadaşı ve sadık yoldaşı Amedeta tarafından yağlanmıştı. Amedeta ondan biraz daha yaşlıydı ama o da aynı arzu uyandıran yüze, yaban eriği gözlere ve güzel ağza sahipti. Yarı şeffaf bir cübbe giyinmişti, kurban edilmek için bağlanmış iki tavuk şeklindeki oyma bir yağ kavanozuyla Ankhesenamun'un etrafında dolanıyordu. Sessizce hareket etti, vücudu cübbesinin altında salınıyordu, parfümlü peruğunun yoğun bukleleri neredeyse yüzünü tamamen örtmüştü, boynunu gümüş bir gerdanlık çevreliyordu. O ve Ankhesenamun aralarında mırıldandılar. Ben onlara yaklaşıırken, yüksek sesle bir aşk şiiri söylemeye başladılar, güzel oynak sesleri kelimeleri birlikte dile getiriyordu:

Ben senin en sevgili kız kardeşinim.

Ben senin için çiçekler yetiştirdiğin

o topraklar gibiyim,

Orada her tür şifalı bitki rayihası dalgalanıyor:

Hoş su kanalları beni ve seni serinletiyor;

Elin elimde, beraber yürümek için çok güzel bir yer:

Seslerimiz heyecan yüklü, kalplerimiz

birlikte yürümenin hazzıyla dolu.

Ben sana seni görecek kadar yakın olduğum için yaşıyorum,

Seni tekrar görmek benim için et ve içecekten

çok daha iyi.

Şiiri bitirdiklerinde, Ankhesenamun sanki gecenin seslerini dinliyoımuşçasına pencereden dışarı bakarken, Amedeta yağlama işlemine devam etti. Bir zincir şangırtısı işittim ve odanın köşesine baktım; bu onun uykusunda dönen eğitimli çitasından başka bir şey değildi. Öksürüp öne doğru bir adım attım. Ankhesenamun bana doğru döndü. Yağ lambasının ışığı altında, o dolgun kapaklı gözleri ve aralık dudaklarıyla çok güzel, cezp edici bir kadın gibi görüldüğünden, kendime onun sadece on dört, on beş yaşlarında küçük bir kız olduğunu anımsatmak zorunda kaldım.

"Neden Mahu, Güney'in Maymunu! Neden gecenin bu kadar geç bir saatinde buradasın?"

Amedeta hareketlenerek sırtını bana döndü. Sessizce kendi kendine güldüğünden emindim.

"Majesteleri nasıllar?"

"Uyuyor."

"Neden *buradasın* Güney'in Maymunu?"

"Diğer lakabı, Çizgili Sırtlan olarak adlandırılmayı tercih ederim Ekselansları."

Ankhesenamun güldü ve Amedeta'ya bir şeyler fısıldadı.

Nedime, omzunun üzerinden bana baştan çıkartan bir tavırla gülümseyerek döndü. Yağ kavanozunu yere bıraktı ve odadan dışarı süzüldü.

"Pekala Maim, gerçekten, neden buradasın?"

"Akhenaten'in Shaptiler'i."

"Ne Shabti'si?"

"Bana masumu oynamayın. Olan biteni biliyorsunuz."

"Rahmose'nin öldürüldüğünü ve katilinin şu anda Ölü Duvarı'nda sallandığını biliyorum."

"Rahmose benim pelerinimi giyiyordu."

"Yani?"

"Hedeflenen kurban bendim."

"Buna gerçekten inanmıyorsun, öyle değil mi?"

Ankhesenamun sandalyesinden doğruldu ve bana doğru yaklaştı. Tülbendi andırır şalını omuzlarına daha sıkı sardı, ki bu sadece onun dolgun, uçları altın rengi boyanmış göğüslerinin vurgulanmasına sebep oldu.

"Senin için dans etmemi ister misin Mahu Amca?" Parmaklarını şaklatarak kollarını öne doğru uzattı, kalçalarını sallayarak küçük adımlarla, rehavet içerisinde, ritmik bir şekilde hareket etmeye başladı.

"Benim için dans etmenizi istemiyorum Ekselansları, sadece sorularımı yanıtlamanızı bekliyorum."

Durakladı, elleri nazlı bir şekilde birbirine dolanmıştı.

"Mahu, çok sıkıcısın."

"Hayattayım. Şu dakikada ölü olabilirdim. Bir bahçıvanın nasıl olup da değerli bir yakuta sahip olabildiğini bilmek istiyorum. Nasıl oluyor da bir bahçıvan çizgili pelerinli bir adama saldırabiliyor. Bu sabah ne giyindiğimi siz biliyordunuz."

"Oh Mahu, diğerleri de senin bunu giyindiğini biliyor!"

"Diğerlerinden kaç tanesi bahçıvanlara değerli yakutlar dağıtabilecek güce sahip?"

"Oh, hayır." Ankhesenamun yüksek sırtlıklı bir sandalyeye doğru hızla yürüdü. "Ben senin çizgili bir cübbe giyindiğini biliyorum. Dolayısıyla sana göre bahçıvanı rüşvetle ben kandırdım, ona mücevher kutumdan bir yakut

verdim ve seni öldürmesini istedim. Ancak, adam bir hata yaptı ve senin yerine Rahmose'yi öldürdü. Ardından kaçmayı denedi ama seçtiği kapı takozla sıkı sıkıya kapatılmıştı ve muhafızlar onu öldürdü. O kraliyet ev efradındaki bir bahçıvandı, dolayısıyla onu buradan birilerinin kiralamış olması gerekir."

"Ekselansları çok bilgili."

"Bilgiliyim, çünkü haklısın. Tüm bunları ben ayarladım. Bahçıvan," diyerek somurttu, "pekala, o benim arkadaşımı ve daha önce de buna benzer bir takım görevleri yerine getirdi." Lacivert taş, akik ve turkuvaz kakmalı altın sfenks kolçakla oynadı, sonra, sanki bunu yapmaktan sıkılmışçasına, yakınındaki bir masadan altın kenarlı ebonit bir yelpaze kaptı ve serinletmek için yüzüne doğru büyük bir gayretle salladı.

"Ben çocuk değilim Mahu. Ben babamla evliydim. Ölen bir çocuğa hayat verdim. Etrafım düşmanlarla çevriliydi, dolayısıyla, tıpkı senin gibi, daha ısırılmadan ısırdım. Neden bana düpedüz sormuyorsun, ki ben de yanıtlayayım?"

Ayağa kalktı ve arkamdaki perdelere doğru gitti, kapının sürgülerini çektiğini işittim. Geri döndü, artık baştan çıkartıcı ve rehavet içerisinde değildi, ciddiye, parmağındaki yüzüğü çevirerek odayı bir aşağı bir yukarı arşınıyordu.

"Delta'da boy gösteren sahtekara dair haberleri işittim."

"Onun bir sahtekar olduğundan emin misiniz?" diye sordum.

"Eminim. Pekala," omzunu silkti, "en azından öyle olduğunu düşünüyorum. Ama bunu şimdilik bir tarafa bırak." Net bir şekilde görmek için yüzünü bana döndü. "Rahmose'yi öldürttüm, çünkü şu yalancı sofu hipokratların, Meryre, Tuthmosis ve diğerlerinin, senden çok daha tehlikeli olduklarına inanıyorum, hatta büyükbabamın bile, bir düşün. Eğer öldürülmezlerse, onların seni öldürecekleri kesin."

"Elinizde bu yönde kanıtınız var mı?"

"Bahçıvan," diyerek elini kaldırdı, "ona tam olarak ne yapacağını söyledim, hangi kapının açık bırakılacağını da öyle ama çok kibirli bir

tutum sergilemeye başlamıştı. Kapının arkasına takozu ben yerleştirdim. Küstahlığının bedelini ödedi."

"Ama bana onu daha önce de kullandığınızı söylediniz?"

"Sobeck sana, Doğu Thebes'teki pazarlarda satılan, diğer bir takım değerli yakutların bulunduğunu söylemiş olmalı."

"Eminim vardır."

Ankhesenamun sandalyeye oturdu. "Mahu, ben susadım.

Her ikimize de birer kadeh Carian şarabı doldur, gel ve yakınıma otur." Ayak taburesini işaret etti. "Biz müttefikiz, düşman değil.

Babam sana güvendi, bu yüzden seni oğlunun muhafızı yaptı."

Kadehleri doldurdum, geri döndüm ve ayak taburesine oturdum, kafamı kaldırıp ona baktım. Sen Nefertiti'nin kızıydın, diye düşündüm, görünüşte olmasa bile ruhen öylesin. Sanki zihnimden geçenleri okuyormuşçasına, Ankhesenamun burun ucumu çimdikledi, bu annesinin en gözde hareketiydi.

"Bir gün geleceğini biliyordum. Henüz bir kaç aydır Thebes'tesin. Senin nerede olduğunu araştıramadım, sadece bana yaklaşmanı bekledim. Dolayısıyla, sana doğrulan söyleyeceğim." Sırıttı. "Ya da en azından gerçeklerin bir kısmını. Ben, sen ve Prens'le birlikteyim, büyükbabamla değil. O çeşitli arzular besliyor, sen de biliyorsun Mahu." Şaşkın görüntüm karşısında kıkırdadı. "Tutankhamun yaşadığı sürece," diye fısıldadı, "Ay, Horemheb ve sırtlanların geriye kalanı frenlenmiş olacak. Ancak, olur da üvey kardeşim ölürse, çiftte taç kime gidecek?"

"Siz Kraliçe olarak hükümdarlık edebilirsiniz," diye yanıtladım. "Böyle bir şey ilk kez yaşanmayacak."

"İyi ama Mahu, beni kim destekleyecek? Büyükbabam mı?

Horemheb mi?"

"Hatchesphut da tek başına hükmetmişti."

"Tarih!" Ankhesenamun umursamaz davrandı. "Ve sırf erkek bir varisin var olabilmesi için üvey erkek kardeşikle evlendi. Benim ve karanlık

arasında ise Mahu, hiçbir şey yok."

"Yani Ay, Firavun olma hayalleri mi kuruyor?" Güldüm.

"Bu tasavvur dahi edilemez."

"Ama diğerleri de aynı şeyi düşünüyor Mahu! Horemheb,

Muhteşem Amenhotep'in kanından gelen bir kraliyet çocuğu olduğunu iddia ediyor. Peki, neden bu noktada dursun ki? Ya General Rameses'ten ne haber? Hatta Huy'dan, Maya'dan ... ?"

Kafamı olumsuz anlamda sallayarak, "Hayır," diye yanıtladım.

"Ya Meryre? İşte bu yüzden hepsi birden bu gaspçıya karşı bir oldular. Kuzeydeki hak talep eden sahtekar olmaksızın dahi sarayda imparatorluk tacını ele geçirmek isteyen yeterli sayıda rakip var."

"Meryre mi?" diye dalga geçtim.

"Kendisini Aten'in Baş Ruhban'ı, babamın manevi varisi olarak görüyor ama o tam bir fırsatçı ve sofı." Öne doğru eğilerek daha yakınımaya geldi, dudakları yanağımdan sadece bir kaç santimetre uzaktaydı. "Baş Ruhban'ımızın beni akşam yemeği ziyafetlerine davet ettiğini biliyor muydun? Sarhoşken beni ve Amedeta'yı beraber yatakta göm1ekten büyük bir haz duyacağını itiraf etti. Aşağılık bir adam Mahu, çok büyük arzuları var, ancak bunların tümünü elde etmesini sağlayacak eşdeğer beceriden yoksun.

Şu Delta'da yaşanan sorun, Meryre'nin bununla bir alakasının olduğundan şüpheleniyorum, o ne derse desin! Sarhoşken aptallaşıyor ve bir tavuk gibi gıdaklıyor. Ancak ayıkken, Meryre de en az diğerleri kadar tehlikeli ve ürkütücü. Ya Mahu," diyerek geri çekildi,

"Meryre ve diğer Atenciler bu gaspçıyı hepinizi, Horemheb, Rameses ve diğer Kap'ın Çocukları'nı, alaşağı etmek için kullanırlarsa ne olacak? Küçük Tutankhamun'un ne kadar daha hayatta

kalacağını düşünüyorsun ya da benim?" Hafifçe gülümsedi.

"Meryre'nin bu odaya dair de bir takım hırs ve tutkuları var: Benimle evlenip Mısır'ın Firavun'u olduğunu ilan etmek istiyor."

"Hayır." Kafamı inanmaz bir tavırla salladım. "Doğu ve Batı Thebes'de casuslarım var; Sobeck ve Djarka dedikoduları buğdayı samandan ayırırmasına elekten geçiriyor."

Ankhesenamun, "Meryre'nin bunu başkalarına anlatacağını hiç düşünüyor musun?" diyerek güldü. "Babamın hazinesinin nerede olduğunu biliyor musun?" Ayağa kalkarak odanın diğer ucuna ilerledi, şalını çıkartıp ve kolsuz bir giysiyi üzerine geçirirken sırtı bana dönüktü. Sonra, şalı tekrar sarınarak, geri döndü ve kadehini yudumladı.

"Tüm bunları nasıl oluyor da biliyorsunuz Ekselansları?"

"Çünkü Meryre benim kendisinin müttefiki olduğumu düşünüyor."

"Peki, neden böyle düşünüyor?"

"Çünkü ona Akhenaten'in Shabtiler'inin senin kontrol altında tuttuğun bir katil grubu olduğunu söyledim."

"Ne?" O kadar şiddetli bir şekilde hareket ettim ki kadehimdeki şarap döküldü. Çita ayağa fırladı, Ankhesenamun ona doğru döndü ve yumuşak bir sesle hayvanı yatıştırdı. Büyük kedi gerindi, tekrar yere serilmeden önce parlak amber gözlerini üzerime dikti.

Ankhesenamun, "Dinle beni, dinle beni," diye teşvik etti.

"Akhenaten'in Shabtiler'i diye bir şey yok. Bahçıvan, Amedeta tarafından baştan çıkartıldı, ona önemsiz memurları, Meryre'nin etrafındaki destekçilerini, büyük hayalden vazgeçmiş gibi görünen Atencileri öldürmesi için ödeme yapan da Amedeta'ydı."

"Tek bir adam mı!" diye haykırdım.

"Neden olmasın?" Ankhesenamun güldü. "Sen Polis Şefi'sin Mahu. Her gün Thebes'te bir cinayet ve yağmacılık yaşanıyor, orada geçirilen her gece ise en az bir timsah havuzu kadar tehlikeli. Meryre'ye vurmaya karar verdim; bahçıvan da benim silahımdı. Aynı zamanda Meryre'nin şüphelerini yatıştırdım. Şu anda benim büyükbabam ve Kap'ın Çocukları'nın karşısında olduğumu düşünüyor."

"Peki, onun amacı ne?"

"Eninde sonunda gücü ele geçirmek."

"Ama neden ona karşı koymuyorsunuz? Bu bilgileri büyükbabanıza neden vermiyorsunuz? Ay ve diğerleri onu parçalara ayıracaklardır."

"Kanıtım nerede Mahu? Sessiz sohbetler dışında elimde ne var. Ve, diğerleri bir yana, Tanrı'nın Babası Ay'ı benim Meryre'nin entrikasının bir parçası olmadığımı nasıl ikna edeceğim?"

"Peki, Rahmose'yi neden öldürttünüz? Meryre bundan benim sorumlu olduğumu düşünecek."

"Mahu, onun gözünde sen ve diğerleri zaten suçlusunuz.

Rahmose tehlikeliydi."

"O ateşten yanıp tutuşan yaşlı bir askerdi."

"Benim açımdan tehlikeliydi Mahu. Tanrı'nın Babası Ay, onu seçmişti."

Ankhesenamun durakladı ve gözlerini kapattı.

"Rahmose, nasıl söylesem, Meryre'nin hırslarına önkoşullar getirmeye başlamıştı."

"Tabi ya," diye fısıldadım. "Ve Ay tarafından rüşvetle kandırılması durumunda Rahmose, Tanrı'nın Babası'na Prenses Ankhesenamun'un neye bulaştığını anlatabilirdi."

"Sadece Tanrı'nın Babası Ay'dan mı bahsettim?" Gözlerini açarak gülümsedi. "Yoksa ben mi? Hayır." Başım salladı. "Rahmose'ye, eski arkadaşları General Horemheb ve Rameses de yaltaklanıyordu. Onlar da kendi işleriyle meşguldüler."

Kadehimi bırakıp yüzümü avuçlarımin arasına aldım. Ankhesenamun'un anlattıkları mantıklıydı. Kraliyet Çemberi dağılıyordu; onları bir arada tutan tek kopça Tutankhamun' du. O ölecek olursa, üç grup oluşacaktı: Başlarını Horemheb ve Rameses'in çektiği generaller; Ay, Huy, Maya ve büyük olasılıkla ben dahil olmak üzere büyük asiller ve memurlar; son olarak da Meryre'nin ba şuu çektiği Atenciler. Her biri diğerlerinin aklını çelmeyi deneyecekti. İnsanlar grup değiştirdikleri ya da bir ordugahtan diğerine atlamaya karar verdiklerinde, ittifaklar ve arkadaşlıklar akıcı bir hal alacaktı. Hiçbir şey belirgin değildi. Horemheb ve Rameses'in ellerinde Memphis alayları vardı, Ay'da ise Nakhtimin'in güçleri ve Thebes

çevresindeki paralı askerler mevcuttu. Böyle bir şey olursa, Huy ve Maya hangi yöne giderlerdi? Ya Pentju ve Sobeck? Sobeck, Thebes'in çetelerine hükmediyordu ve herhangi bir askeri darbe girişiminde faydalı olurdu.

"Yani Shabtiler sizin hayal gücünüzün bir ürünü, öyle mi?"

"Evet. Onları babamın hatırasına derinden sadık, ya kendi kendilerine hareket eden ya da Kraliyet Çemberi'nin hiziplerinden teki tarafından kontrol edilen fanatikler şeklinde ben betimledim.

Meryre'ye, başka herhangi birisinin bu işe bulaşması durumunda bunu anlatacağım konusunda garanti verdim." Hoş bir tarzda göz kırptı. "Senden başka birisi."

"Peki, ona başka ne tür şeyler önerdiniz?" diye sordum.

"Prens'i sonunda onun ellerine teslim edeceğini." Ankhesenamun yanağına parmaklarıyla hafifçe vurdu. "Aptal olma Maim, ona önerdiğim tek şey kendimdim. Meryre neredeyse heyecandan boğulacaktı."

"Ya şimdi, Shabtiler ortadan kayıp mı olacaklar?"

"Doğal olarak. Yeterince kaosa sebep oldum. Bahçıvan görevini yerine getirdi. Meryre benim Tanrı'nın Babası Ay'la aramın açıldığına ve kendime yeni müttefikler aradığıma inanıyor."

"Delta'daki gaspçıdan hiç bahsetti mi?"

Başını olumsuz anlamda salladı. "Sadece bir takım ipuçları verdi. Bir keresinde sarhoşken, Meryre babamın geri dönmesi durumunda neler olacağına dair düşüncelere daldı ama sadece bu kadarını dile getirdi. Şimdi Mahu, tüm bunları sana neden anlattığımı soracaksın. Kraliyet Çemberi'nin aldığı kararı işittim. Sen ve Meryre kuzeye müzakereye yollanacaksınız."

"Size bunu kim söyledi?"

"Şimdi Mahu, sana doğru ve gerçeklerin sadece bir parçasını iletmeye söz vermiştim. Seninle, kendini güvende hissetmen için, küçük sırrımı paylaştım. Artık bildiklerimin bir kısmını sen de bildiğin için, Meryre'ya karşı ihtiyatlı olacaksın. Tetikte dur; yapman gereken her neyse onu yapmalısın."

"Tabi ki," diye fısıldadım. "Eğer bana bir şey olursa, Tutankhamun çok daha savunmasız kalır ve ne kadar savunmasız kalırsa, bir o kadar ... "

Ankhesenamun parmaklarını alnıma bastırdı. "Sen ve ben

Mahu, üvey kardeşime yakından bağlıyız. Sen babamın, beyni ateşten yanıp tutuştuğu ve akli yitip uçtuğunda dahi, güvendiği tek adamsın. O Tutankhamun' u sana emanet etti ve bunu yaparken, beni de beraberinde sana bıraktı. Sırtlanlar arasında en sadık olanı sensin. Senin hırsların ve arzuların yok." Elini geri çekti ve güldü. "Ya da en azından ben öyle düşünüyorum."

"Gaspçının," diye sordum, "yalancının teki olduğundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

"Sana sadece öyle olduğunu bildiğimi söyleyebilirim." Durakladı ve pencereden içeri süzülen rüzgarla hafifçe titredi. "Karanlıktan nefret ediyorum Mahu. Babam karanlıkta oturmaya bayılırdı; bana ve kız kardeşim Meritaten'e ters ters bakardı. Sık sık bize şunu sorardı: Bize itimat edebilir miydi? Biz de ona, onun kızları ve karısı olduğumuzu söyleyerek karşılık verirdik ama yine da başını sallardı. Bazen bağırarak bizi aşağılar ya da şarap kadehine sarılarak kıvrılıp oturur, nefesinin gerisinden mırıldanırdı.

Meritaten zayıftı, sık sık dehşete düşer ve babasının karısı olduğu için kendisinden içten içe iğrenirdi." Kadehimi alıp tekrar avucuma tutuşturdu. "Sonunda babamın olduğu yerlere girmem yasaklandı; sadece Meritaten kaldı, sonra Annem geri döndü. Akhenaten kaybolduktan ve Nefertiti kendisini onun yerine vekil hükümdar ilan ettikten sonra, Meritaten itiraf etti ... doğruyu söyleyip söylemediğini bilmiyorum ... " Ankhesenamun'un gözleri benimkilere takıldı. "Meritaten," diye fısıldadı, "Akhenaten'in ortadan kaybolmadığını itiraf etti! O annemiz tarafından öldürüldü ve bedeni de Aten Şehri'nde gizli bir şekilde hala yatıyor."

Dilinin altından gıdaklar gibi bir ses çıkarttı, çita yürüyüp geldi ve yanına çöktü. Ankhesenamun nazikçe hayvanın iki kulağı arasını kaşdı, kedi de genzinin derinliklerinden kedi gibi mırıldandı.

"Şaşırdın mı Mahu?"

"Akhenaten'in öldürüldüğüne değil de, "diye karşılık verdim, "Nefertiti'nin bundan sorumlu olduğuna şaşırdım."

"Aşkları nefrete dönüşmüştü."

Yüzümü astım. "Bunu kabul etmekte zorlanıyorum. Meritaten tüm bunları nasıl biliyordu?"

"Çünkü ona Nefertiti anlattı."

"Ama sunacak en ufak bir kanıtı dahi yok, değil mi?"

"Hayır, yok."

"Peki, cesedin gömülüp gömülmediğini söyledi mi?"

"Nefertiti bu paralı askerlerin, onu güçten düşürdüğü dönemde yok ettiğin adamların, cesedi hazırladıklarını ve götürüp doğu kayalıklarının altındaki bir mağaraya sakladıklarını iddia etti."

Kediye baktım, gözleri ince birer yarıktı, haz içerisinde mırıldanıyordu. Aten Şehri'nde kaldığı süre boyunca, Akhenaten şehre tepeden bakan kireç taşı kayalıklara lahitler oyulmasını emretmişti. Böyle bir mezar da onun için hazırlanmış ama hiçbir zaman bitirilmemişti. Şimdi bu mağara ve oyuklar, Akhenaten'in maiyetinde ölenlerin sandık ve tabutlarına ev sahipliği etmekteydi: Bu insanlardan bazıları doğal yollardan vefat etmiş, diğerleri ise büyük salgın vurduğunda alelacele gömülmüştü.

Ankhesenamun, "Meritaten'e," diye devam etti, "annemin yalan söyleyip söylemediğini sık sık sordum. Meritaten korkutulması kolay birisiydi; annemin onu kendisiyle işbirliği yapmaması durumunda anlattıklarına benzer bir kaderi paylaşacağını ifade ederek onu gizliden gizliye korkutup korkutmadığını hep merak ettim."

"Ama Nefertiti bunları size bizzat hiç anlatmadı, öyle değil mi?"

Hafif rüzgarla birlikte hareketlenen boncuklu perdelere baktın.

"Bir kez bile bunu yapmadı." Ankhesenamun ellerini birbirine sürttü ve öne doğru eğilerek, çitaya nazıkçe bir şeyler fısıldadı, tek eliyle de yanağının yanını okşuyordu. Kedi esnedi, gerindi ve köşesine döndü. Ankhesenamun şarap kadehini alarak ayağa kalktı ve karşıdaki pencereye doğru yürüdü.

"Peki Mahu, bu işte birlikteyiz!" Omzunun üzerinden doğru baktı. "Her ne kadar bunu yapma sebebini biliyor olsam da, kuzeye Meryre ile birlikte gitmen aptallık. Dikkatli olmalısın. Kendini o hain yılan ve her ne planlıyorsa ona emanet etmeden önce iyi düşün." Sonra sırtını döndü, bu toplantının bittiğinin işaretiydi.

Doğrudum, selam verdim ve dışarı çıktım.

Amedeta girişte bekliyordu, bir divana oturmuş, başını duvara yaslamıştı. Ne kadar şey bildiğini ve ne kadar güvenilir birisi olduğunu merak ettim. Göz kapaklarının altından bana baktı ve sahte bir selamlamayla elini yavaşça havaya kaldırdı. Karşılık verdim ve kendi odama döndüm. Djarka çoktan Tapınma Evi'ne geçmişti. Sobeck ise, paralı askerlerden tekinin alçak sesle acıklı bir şarkı söylediği avludaydı. Odama çekildim.

Bir süreliğine sandalyemde oturdum, günün olaylarının üzerinden geçtim. Malkata Sarayı günün bu saatlerinde böyle olurdu.

Zaman rahatça akıp geçer, olaylar gelişir, gün yerini diğerine bırakır, haftalar haftaları, aylar da ayları kovalardı, tıpkı kıyılar boyunca akan bir nehir gibi, ta ki sükuneti parçalayacak bir şey olana, olan şeyden dolayı yaşananların çok daha tehlikeli bir hal aldığını fark ettiğinizde ensenizdeki saçlar kıvrılana kadar. Nefertiti'nin ölümünün ardından nefsinin korumak için bütün halde kalan Kraliyet Çemberi artık parçalanıp dağılmaktaydı. Ankhesenamun rol yapıyordu ve ben onun bunu kendi ahengiyle mi yoksa büyükbabasının emriyle mi yaptığını karar vermek zorundaydım.

Onun bende güven yaratma sebebi itimat ve inançla alakalı değildi- Malkata Sarayı'nın maiyetinde itimat Kızıl Topraklar'daki su kadar ender görülen bir şeydi-daha ziyade benim Prens'in koruyucusu ve muhafızı olmamla ilintiliydi. Tutankhamun olgunlaştıkça, benim önemim de büyüyecekti. Onun gözü kulağı olacaktım; nihayetinde çocuklukta biçimlendirilenler genelde en güçlü bağlar olurdu.

Bir süre, kuzeye giderken Meryre'nin maiyetine katılmak yönünde verdiğim sözden hafifçe pişmanlık duyarak, kestirdim.

İçeri bir hizmetkar girdi ve yiyecek bir şey isteyip istemediğimi sordu. İstemediğimi söyledim. Dilinin altından garip bir takım sesler çıkarttığını, çamaşırcı kadının çamaşır sepetini boşaltmadan nasıl bıraktığına dair bir

şeyler mırıldandığını işittim. O kadar yorgundum ki söylenenleri dikkate dahi almadım, ta ki o günün erken saatlerinde, Kraliyet Çemberi toplanmadan önce, sepetlerinden temiz çarşaf boşaltırken gördüğüm o iki kadını ansızın anımsayana kadar.

"Onları bırak." Yattığım yerde döndüm ama adam çoktan çarşafarla uğraşmaya başlamıştı. Kafasını kaldırıp şaşkınlık içerisinde bana baktı.

"Efendim, bu-" Acı içerisinde bağırarak geriye doğru bir adım attı. Çarşafı yere bırakmış kolunu tutuyordu. Ayağa fırladım, bir direktteki kancada asılı duran salyangoz şekilli boıuyu kaptım ve büyük bir güçle çaldım. Adam arkaya doğru sendeledi

ve yere yığıldı, hala çığlık atıyordu. Büyük bir dikkatle hareket ettim, ben daha bunu yaparken, yerdeki keten çarşaf lar kaydı, altlarından bir, iki, ardından da üçüncü bir yılan kıvrılıp çıktı. Bunlar alınlarında san kesik çizgileri olan uzun, ince ve siyah yılanlardı. Bunları, en tehlikeli cins oldukları için tanıdım: kaya engerekleri. Tek bir ısırık dahi yeterince ölümcüldü.

Dışarıda koşuşturan ayak sesleri yankılandı ve paralı askerlerimin reisi kapı girişinde belirdi. Kılıcı çekiliydi, inanmaz gözlerle bakıyordu. Hizmetkar şimdi yerde yatmaktaydı, ayakları titriyor, vücudu kasılıyordu. Zorla nefes alıp verirken çıkarttığı korkunç ses kan dondurucuydu.

"Geride dur," diye uyardım.

Paralı askerlerin reisi yılanların çarşaf ların altından dışarı çıkışlarını gördü. Gerçek manada bir tehlike oluşturm adılar, birdenbire mazgalların sıcaklığına doğru kaydılar. Hizmetkar artık yardım edilemeyecek bir aşamadaydı. Dudakları beyaz köpük le lekelenmişti; kasılarak son bir çığlık attı ve hareketsiz kaldı.

"Bir kargı!" diye bağırdım.

Paralı askerlerin reisi kaydırarak yerden bir tane attı. Bunu aldım, eşyaların etrafından dolanarak ona doğru yaklaştım ve kendimi kapıdan dışarı attım. Reis beni takip etti ve pelerini çıkartarak bunu yılanları içeriye hapsetmek için kapmın altına tıkadı.

"Efendim, iyi misiniz?"

"Ölmüş olması beklenen birisi için," yüzümdeki teri sildim, "oldukça iyiyim."

"Bir kaza mıydı?"

Kızarık gözlerine baktım.

"Tek bir yılan Reis, belki kaza olabilir! Tek bir çamaşır yığınındaki üç ya da dördü ... aptal olma!" Gidip girişteki bir sandalyeye oturdum ve kapıyı işaret ettim. "Bunu bir süreliğine bu şekilde bırak, en azından bir saat kadar. Kapıyı açtığı anda yılanları mazgalların ya da yağ lambalarının yanında bulacaksın. Güneşe alışık olduklarından, sıcaklık neredeyse oraya gideceklerdir. Bu oda tepeden tırnağa aranmalı. Ayrıca bu çamaşır sepetini buraya kimin getirdiğini de bulmanızı istiyorum."

Titrememin geçmesini bekleyerek orada öylece oturdum.

Sobeck geldi. Ona olan biteni anlattım ve ondan Tapınma Evi'ni bir kontrol etmesini istedim. Geri döndü.

"Her şey yolunda." Bana doğru bir tabure çekti ve oturdu.

"Senin için uğursuz bir gün galiba lordum?"

Muhafızların başı geri döndü ve çamaşır sepetini odama ta şıyan iki kadının görüldüğünü ifade etti.

"Sepeti araştırmadınız mı?"

Reis, "Araştırdık," diye itiraz etti. "Ama yılanlar büyük olasılıkla sepetin dibine kıvrılmışlardı. Bir sepetin kapağını kaldırdığınızda efendim ve içinde keten çarşaf gördüğünüzde, aklınıza içinde yılan bulunabileceği kesinlikle gelmez."

Ona bağırarak alaycı davranmamasını söyledim ve o iki çamaşırçı kadını tutuklamasını, onları önüme çıkartmasını emrettim. Sobeck bana biraz şarap doldurdu. Kısa bir süre sonra iki kadın, ki onların kraliyet odalarında hizmet ettiklerini anımsamıştım, itilip kakılarak getirildiler, suratları uykuluydu, kendilerine yönlendirilen suçlamalardan korkmuşlardı. Muhafızlar onlara hiç de nazik davranmamışlardı; kadınlardan tekinin dudağı daha şimdiden kanıyordu. Önümde burunlarını yere dayadılar, çığlık ve feryatları odada yankılanıyordu. Her birisinin kafasına ayağımla bastırdım.

Ayağımı geri çekerek, "Bana bakın," diye emrettim.

Her ikisi de gözyaşlarıyla çizik çizik hal almış yüzlerini kaldırdılar.

"Reis size olanları anlattı mı?"

Yaşlı olandan tekrar çığlık ve haykırışlar yükseldi ama genç olan, ki görünüşe bakılırsa diğzerinin kızıydı, kızgın bir şekilde bana baktı.

"Biz," diye itiraz etti, "yapmadığımız bir şeyden dolayı öle-ceğiz."

Annesine sesini kesmesini söyledim ve tekrar kıza döndüm.

"Neden, siz ne yaptınız?"

"Biz çamaşır odasındaaydık," diye kekeledi. "Ekmek yiyip bira içiyorduk, bu bizim olağan yemeğimizdir, işlerimizi bitirmiştik. Bir ulak içeri girdi. Biz onun kahyalardan teki olduğunu düşündük. Sizin odanıza çarşaf götürölmesi gerektiğini söyledi ve bizden bunu hemen yapmamız istendi. Sepet kapının dışındaydı."

"Ama bugün," diye araya girdim, "erken saatlerde buraya yeni çarşaf getirmiştiniz."

"Bize çarşafıara şarap dökölldüğünü söyledi, dolayısıyla sepeti yukarı hemen taşımalıydık. Biz de söyleneni yaptık, sepet muhafızlarınız tarafından araştırıldı ve biz de odadan çıktık. Şaşırmıştık, çünkü yatağa baktığımızda herhangi bir leke göremedik; çarşafıar tıpkı daha önce bıraktığımız gibi duruyordu. Lordum, bizler sadece hizmetkarız. Biz, bize yapmamız söylenen şeyi yaptık."

Her iki kadını da yakından inceledim ve masumiyetlerini fark ettim. Altın kakmalı kadehi boşalttım ve bunu genç kadının eline tutuşturdum.

"Gelecekte sadece tanıdığınız kişilerden emir alın-şimdi gidin!"

Paralı asker reisine odayı boşaltmasını söyledim ve bir süre

Sobeck'le birlikte oturdum.

"Henüz sen sormadan söyleyeyim," bacaklarını ileri doğru uzattı, "bu herhangi birisi olabilir. İşte, gerçek tehlike de bu Mahu.

Bu, arkadaşı düşmandan ayıramayacağın bir savaş."

O gece Prens'in odasında uyudum ve ertesi sabah Zuhur Holü'nde içilecek büyük anta hazırlanmak için erkenden kalktım.

Büyük bir dikkatle tıraş olup yıkandım. Tam ortasına mavi ve kıızıl altın renkli bir kemerin takıldığı en kaliteli saf beyaz keten cübbemi giyindim, boynuma altın tasmalarımı taktım. Gidip Prens'i selamladım, sonra büyük ve derin, seslerin yankılandığı koridorlardan geçtim, Anubis ve Horus'un büyük heykellerinin yer aldığı merkezi avluya çıktım. Kraliyet Çemberi'nin geriye kalam, maiyetleriyle birlikte sarayın basamaklarının dibine toplanmışlardı. Tek başıma oraya doğru ilerledim, bir önceki gece yaşanan olayların beni korkutmadığını göstermeye niyetliydim. Tabi ki haberler büyük bir hızla yayılmıştı. Herkes hissettikleri dehşeti dile getirmek için yaklaştı; böylesi bir suikastin failinin araştırılıp yakalanması ve idam edilmesi gerektiği ifade edildi. Hepsine boyun eğmez bir tavırla teşekkür ettim.

Baş Ruhban Anen merdivenlerden indi, kafaları kazılı olan yardımcıları, en kusursuz cübbeleri içerisinde, neredeyse tütsü rüzgarı arasında saklanmıştı. Resmi tören alayı tarzında dizildik ve saray basamaklarını tırmandık, uzun süre önce vefat eden Firavun'ların resimlerini ve yazıtlarını resmeden, akla gelebilecek her renkle parlak bir şekilde dekore edilmiş sütunları geçtik, büyük bronz kaplı kapılardan Zuhur Holü'ne girdik. Burada ilahi koroları bizi hazır bekliyor, Mısır'ın Tanrı'larına ilahi okuyorlardı. Ardından kutsal antı içtik: Prens'imize sadakat içerisinde hizmet etmek ve İki Diyar Krallığı'nın iyiliği için Tanrı'ların cömertliğini kazanmak maksadıyla bunu yaptık.

Ancak konsey odasına bir kez girdiğimizde, muhaletimiz anında değişti. Dummun ciddiyeti, önsöz kabilinden dua etmek yerine, bir feryat nakaratına hayat veren Anen tarafından bize bildirilmekteydi.

Çölün vahşi hayvanları

Mısır'ın nehirlerinden içerler,

Ülke matem ve elem içerisinde,

Artık daha önce hiç olmayan

şeyler oluyor!

Askerler savaşmak için silahlanıyor çünkü

ülke karmaşa içerisinde.

Herkes birbirini öldürüyor ve kasaba halkları arasında

neji-et hiikiin sürüyor.

Tanrılar biz insanlardan vazgeçiyor

Ülke sefalet ve ıstırap altında.

Durdu ve Kraliyet Çemberi'ne şöyle bir baktı. Bakışlarım Ay'inkinden tek bir an olsun ayrılmadı, kurnaz suratı tamamen endişeli ve düşünceliydi. Bu mersiye'nin onun mu, yoksa her bir kelimesini kafalarını sallayarak onaylayan Horemheb ve Rameses'in mi fikri olduğunu merak ettim. Anen devam etti:

Ölüm hiçbir zaman boş değildir.

insanlar gittikçe fakirleşiyor ve kadınlarımız kısırlaşıyor.

Çöl halkı Mısırlılar'ın yerini alıyor:

Subaylarımız katlediliyor.

Mısır'ın yiyeceklerinin tadı yok.

Büyük çoğunluğun çocuğu sokaklara atıldı.

Artık Kralın Evi'nin geliri yok.

Uygun adım yıkım ve yok oluşa gidiyoruz.

Büyük çoğunluk aç ve sıkıntı içerisinde.

Ülkenin fakirleri zengin oldu,

arazi sahiplerinin ise hiçbir şeyleri kalmadı.

Bir zamanlar arabasına koşacak

*bir çift öküzü dahi bulunmayanlar
davar sürülerine sahip oldular:
Bir ekmek dilimi olınayanın çiftlik ambarı oldu,
Bu ambarlar başkalarının yiyecekleriyle dolduruldu.
Hayatı boyunca pomat kullanmamış kel bir adam bile,
şişeler dolusu kokulu yağa sahip oldu.*

Anen bir kez daha durdu. Başka bir zaman olsaydı kahkaha atmaktan bayılırdım ama Anen'in acımasız söylevi Kraliyet Çemberi üyelerine, ilk başta gelenin sonuncu ve sonuncunun da ilk gelen olduğu bir devrimle baş başa olduğumuzu anımsatıyordu.

*Başkaları için mesaj taşıyanların emirlerinde
artık ulaklar var
Kocalarının yataklarııda dinlenen hanımlar
artık yerde uyuyorlar.
Köleler artık birer hanımefendi,
boyunlarını altın ve malakitle süslüyorlar.
Asil hanımlar ise açlar ve
kendilerini satıyorlar
Kasaplar hanımlar için hazırlamaya alışık oldukları etle
kendilerini tıka basa besliyorlar
Bir zamanlar bir kadınla yatamayacak kadar fakir olanların
Soylu metresleri var.
Kahkahalar yok oldu.
Feryatlarla dolu ülkede ıstırap kol gezer oldu.*

Anen diz çöktü. Çemberin ortasında oturan yazmanlar her bir kelimeyi kaleme aldı ama Anen sözlerini bitirir bitirmez, Ay onlara yazmayı kesmelerini işaret etti. Bu yazmanlardan her birinin, Ay'ın maiyetinin yüksek rütbeli üyeleri olduğu dikkatimi çekti.

Maya, kahkahalara sebep olmak maksadıyla nafile bir giri şimde bulunarak, "Her şey kötü gidiyor," diye araya girdi, "ama o kadar da değil."

Meryre, "Öyle değil mi!" diye seslendi. "Dün akşam General Rahmose öldürüldü ve anladığım kadarıyla," siyah sürmeli gözlerini bana çevirdi, "buna benzer bir girişim lord Mahu'ya, Polis Şefi'ne, Prens'imizin Koruyucusu'na karşı da gerçekleştirildi."

Ay, "Doğru. Düzensizlik ve ihtilalle karşı karşıyayız," diye mırıldandı, "ama bu tehlikelerin tümü geçip gidecek."

Meryre, elinin hafif bir işaretiyle, "Lord Mahu, Delta'ya bizimle birlikte gelecek mi?" diye sordu. "Lord Mahu, sizin varlığınız bu yeni krizin-nasıl söylesem-nasıl çözüleceğinin belirlenmesi için hayati."

"Size eşlik edeceğim," diye yanıtladım.

"Ah, evet." Meryre cübbesine iyice sarındı. "Ama benim gitmem şart mı?"

Sarf ettiği kelimelerin bir süre havada asılı kalmasına göz yumdu. Ardından dilini büyük bir kızgınlıkla şaklattı.

Meryre, "Akhenaten'in Shabtiler'i," diye konuşmaya devam etti, "bir zamanlar Aten Şehri'nde hizmet eden herkese saldırıyorlardı. Şimdi çok daha üst düzeydeki insanları hedef almaya başladılar: General Rahmose, Lord Mahu."

"Ne istiyorsunuz?" Horernheb'in sesi odada yankılandı. "Lordmn Meryre, Delta'da varlığınızın gerektiğini biliyorsunuz. Buna hep birlikte dünden karar verdik. Bu gaspçı bir baş rahibe saldırmayı kesinlikle düşünmeyecektir, özellikle de Aten'inkine. Hatta ellerini," Horeinheb parmağındaki yüzüğüyle oynadı, "Prens'imizin resmi Muhafızı'na karşı da kaldırmayacaklardır. Sizin şahsiyetleriniz kutsal ve selamette. Eğer böyle

bir elçilik görevine bizlerden biri gönderilirse, bize vatan haini gibi davranılır."

Rameses, "Dahası," diyerek araya girdi, "General Horemheb ve bana burada, gaspçıyla başa çıkmak için gereken askeri birlikleri toplamamız için ihtiyaç var. Gümüş Evi'nin Lord Maya'nın ilgisine ihtiyacı var, Lord Huy'un ise Elçiler Evi'ndeki titizliği sürdürmesi, bu gaspçının diğer prensler tarafından desteklenip desteklenmediğini açıklığa kavuşturmaya çalışması şart."

Meryre, "Tabi ki," diyerek yılışık bir sırtmayla araya girdi,

"Lordum Ay da bize eşlik edecektir."

Ay sadece, elleri baldırlarında, konsey odasına göz gezdirerek oturdu.

Horemheb, "Lordum," diye sert karşılık verdi, "böyle bir ifade küstahlık sınırlarını geçiyor. Gidecek misiniz, gitmeyecek misiniz?"

Meryre, "İki şartla giderim," diye yanıtladı.

Ay, araya girerek, "Eğer giderseniz," dedi, "o zaman lordum, bu hafta gitmelisiniz. Bu konu üzerinde yeterince zaman harcadık.

Saldırıları esefle kınıyorum. General Rahmose'nin ölümü herkeste büyük bir hüznün ve keder yarattı. Siz gittiğinizde, biz de resmi yas günlerini uygulamaya alacağız. Lord Mahu'ya yönlendirilen saldırıya gelince, bu konuda çok dikkatli bir araştırma yapılacaktır.

Dolayısıyla Lordum Meryre, şartlarınız nedir?"

"Birincisi, Prens Tutankhamun, Thebes'den başka bir yere götürülecek. Dün yaşanan olaylar burasının güvenilmez bir şehir olduğunu ispatlıyor. Burada Aten' den nefret eden ve Tek Tanrı'ya hizmet edenlere karşı savaş sürdüren çok sayıda insan var."

"Peki, Prens nereye götürülmeli?" diye sordum.

"Aten Şehri'ne geri götürülmeli. O, orada güvende olacaktır."

Rameses, "Ama o şehir ölüyor," diye lafı yapıştırdı. "Evleri dökülüyor, sarayları ise terk edilmiş durumda."

Meryre, "Yine de buradan daha güvenlidir," diye ısrar etti.

"Benimle hemfikir değil misiniz Lord Mahu? Oraya Doğu ölü'nden yaklaşılabilir ama arazi zorludur ve sarp kayalıkların tepesine yerleştirilecek nöbetçilerce korunur. Oraya bunun dışında ancak nehirden yaklaşılabilir ve bu da kolayca gözetilebilir."

Genel bir tartışma yaşandı. Yönlendirme almak için Ay'a baktım ama o da bana bunun karşılığında sakın bir bakış attı. İşte Tanrı'nın Babası buydu! Ay, Delta'daki bu gaspçıya karşı direnmeye kesin kararlıydı; diğer her şey beklemek zorundaydı. Kafasını hareket ettirdi, gözünün kenarından bana bakıyordu, parmakları ise göğsünde ışıldayan mavi ve altın renkli süsle oynuyordu.

Bu bakış yeterliydi. Ay, Meryre ile işbirliği yapmaya hazırdı ve büyük olasılıkla bana da aynısını yapmamı tavsiye edecekti. Baş

Ruhban dirayetli ve kurnazdı. Thebes tehlikeliydi. Ankhesenamun her ne söylemiş olursa olsun, Akhenaten'in Shabtiler'inin gerçekte kim olduğunu sadece Tanrılar bilirdi. Aten Şehri kolay korunabilir bir yerdi ve Tutankhamun orada daha güvende olacaktı.

"Leydi Ankhesenamun da onunla birlikte gidecek mi?" diye sordum.

"Lordum," Meryre ellerini uzatarak iki yana açtı, "Prens'e kimin eşlik edeceği size, onun yasal koruyucusuna kalmış. Ben sadece Aten Şehri'nin buradan daha güvenli olduğunu söylüyorum."

Rameses, "Ve sizin destekçilerinizle dolu," diye bağırdı.

Huy ve Maya onunla hemfikir olduklarını gösterir tarzda başlarını salladılar.

Meryre, "Destekçilerim mi?" diye karşılık verdi. "Beni destekleyen kişiler sizi de destekliyorlar, bundan tıpkı sizi destekleyenlerin beni desteklediklerinden emin olduğum kadar eminim.

Prens'e Mahu'nun maiyeti tarafından oldukça iyi bakılacak. Ne vurgulamaya çalışıyorsunuz Lord Rameses? Bir grubun Prens'i yakalayacağım ve ona taç giydireceklerini mi? Ama Firavun sa—

dece, ya sizin askeri alaylarınızın bulunduğu Memphis'de ya da Thebes'te taç giyebilir. Taç giyme töreni burada yapılacaktır."

Rameses, "Ama Aten Şehri," diye ısrar etti, "sizin destekçilerinizle, Aten kültünün takipçileriyle dolu olacak."

Tutu, "Tıpkı Thebes'in sizin d şmanlarınızla dolu oluşu gibi," diye ters ters konuştu.

Meryre, "Ve şimdi, sıra ikinci talebimizde," diye sakince devam etti. "Lordum Tutu," etrafını işaret etti, "ve diğ er Aten destekçileri Thebes'ten uzaklaşacaklar. General Rahmose'nin katledilişi burada kalmaya devam etmenin ne kadar tehlikeli olduğunu açıkça ortaya koydu. Onlara Buhen'in büyük kalesinde korunma şansı tanınmasını talep ediyorum."

batu

(Antik Mısır'da "kıvıl saçlı arkadaşlar" için kullanılan terim)

BÖLÜM 4

"Sallanma, sallanma, hızla ilerlemeye devam et!"

İmparatorluk mavnamız /sis'in Neşesi'nin kılavuzu ve kaptanı, Tanrıça 'in altından oyulmuş pruvasında dikilmişti, bize kumsallardan geçerek nehrin orta akıntısına doğru yol gösteren derinlik ölçümlerini büyük bir dikkatle gerçekleştiriyordu. Nil su baskınının sonlarındaydı ama hala hızlı ve güçlüydü, gizli kumsalları ise çoğu deneyimli denizci için büyük bir tehlike kaynağıydı.

Kraliyet Çemberi toplantısından üç gün sonraki o sabah, erken saatlerde Thebes'ten ayrıldık. Ay, hızın günün kuralı olmasında ısrar etti, dolayısıyla kraliyet mavnaları ve bunların denizci maiyetleri büyük bir hızla hazırlandı. Gökyüzü çoktan kızıl renge bürünmüştü. Eşlik eden mavnada, *Seth'in ihtişamı*'nda, Meryre ve arkadaşlarının Yuvarlak Güneş'e söyledikleri ilahiyi işitebiliyordum, kendi kılavuz ve kaptanlarının bağırış ve seslenişlerine karşı vurdumduymazlardı.

Sobeck ve Djarka kamaranın dışında oturdu, burası içi ve dışı altın, mavi, yeşil ve kırmızı renkli baklava şekilleriyle dekore edilmiş uzun, yüksek tavanlı bir odaydı. Büyük gemi direği tepemizde yükseliyordu, kırmızı yelkenleri açıldı. Kürekçiler hazırды, ancak gemi hala kaptanın ellerindeydi, kılavuzu ve iki dümencisi Yok Edici Sekhmet'in huysuz yüzü şeklinde kazınan çıkıntılı pruvadaki büyük pedalları çeviriyordu. Okçuların platformuna tırmandım, yolculuğun büyük bölümünde bize eşlik edecek olan imparatorluk muhafızları ve denizcilerle dolu beş büyük savaş mavnasına baktım. Kamarada, Prens Tutankhamun ve Prenses

Ankhesenamun dinlenmekteydiler; ikincisine beraberinde sadece leydi Amedeta'yı getirme izni verilmişti, diğer yandan Djarka'nın tek başına Prens'i korumasını daha güvenli bulmuştum.

Nehrin sisi artık kalkmıştı. Diğer mavnaların mürettebatı da kıydan yeterince uzaklaştıklarını fark edince, arkamızdan büyük bir alkış sesi ve tezahüratlar yükseldi. Güzel, açık bir gündü. Her iki tarafımızdan da zengin siyah topraklar uzanmaktaydı ve bunların ötesinde de, olgunlaşmış çavdar, yulaf ve buğday tarlalarının altın ve yeşil renkleri akıp gidiyordu. Luxor ve Karnak tapınaklarının ışıldayan beyazlıkları sonunda gözden kayboldu. Kaptan, kılavuzu dümencilere bağırır halde bıraktı. Kürekçilerin başı Hapi'ye, Nehir Tanrısı'na bir ilahi okumaya başladı, "Bizim sevincimiz, bize yön veren onda ... "

Kürekler daldırılırken ilahinin nakaratı kürekçiler tarafından tekrarlandı. Bize eşlik eden diğer mavnalardan da çeşitli ilahiler belli belirsiz yankılandı. Aşağı indim, Sobeck ve Djarka pruvaya kadar beni takip etti, burada Ay'ın kulak misafirleri olmaksızın rahatça konuşabilirdik. Djarka halı rulolarını açtı, hepsi de boncuk işliydi ama yine de geminin sert ahşabından daha rahattı. Sabah yemeğimizi yedik: hafif bira ve dün kalma ekmek, ardından kalay bir kase dolusu dilimlenmiş meyve. Sobeck parmağını biraya daldırdı ve büyük bir dikkatle dört hiyeroglif yazdı, üç tane kuş ve oturan bir adam, bu "sakın" kelimesinin karşılığıydı.

"Neden sakınayım?" diye ona takıldım.

Sobeck kamarayı işaret etti, ardından da Seth'in *ihtişamı*'nı gösterdi.

"Meryre kadar," diye mırıldandı, "Prenses Ankhesenamun'dan da sakın."

Ona telaşlı hazırlıklarımız sırasında Kraliyet Çemberi'nde neler yaşandığını anlatmıştım ama bunun üzerinde hiç tartışmamıştık. Meryre'nin önerileri sonunda kabul edilmişti. Nehirden yukarı seyahat edecektik. Djarka, Prens ve Prenses'i Aten Şehri'ne götürecekti, Tutu ve Meryre'nin maiyetinin diğer üyeleri ise Mısır'ın güneydeki Kush arazisine uzanan yoluna hakim olan büyük kale Buhen'e kapanacaklardı. Ben, Meryre ile birlikte Delta'ya gidecektim.

Sobeck, "Tanrı'nın Babası Ay'ın," diyerek birasını yudumladı, "tüm bunlarla hemfikir olmasına şaşırdım."

"Efendim Ay'ın başka çaresi yoktu, tabi bizim de öyle," diye yanıtladım. "Thebes çok tehlikeli bir yer, hoşnutsuzlukla dolu.

Akhenaten'in Shabtiler'i geçmişle bağı olan herkes için büyük bir tehdit oluşturuyor, her ne kadar ... "

Djarka, "Ne?" diye sordu.

"Kafam karışık," diye karşılık verdim. "Bunların bir kısmını anlıyorum, bir kısmı ise kesinlikle anlaşılır gibi değil. Meryre ve ben, sanıyorum ki korunacağız. Aten Şehri de Prens için güvenli bir yer. Meryre'nin maiyetinin kendilerini güvende hissedecekleri bir yerde bulunmayı istemeleri de mantıklı, diğer yandan Prens açısından da Aten' de kaldığı sürece en ufak bir tehlike var olmayacak."

Djarka, "Meryre ne tür bir entrika planlıyor?" diye sordu.

"Meryre beni ilgilendirmiyor," diye yanıtladım. "Lordum Ay'la ilgileniyorum. Diyelim ki," parmağımı birama batırdım ve kuru ahşabın üzerine bir daire çizdim, "Kraliyet Konsey'i bir tekerin kenarı. Merkezi de Lord Ay."

Djarka, "Ya tekerlek parmakları?" diye sordu.

"Leydi Ankhesenamun," diye fısıldadım. "Ya leydi Ankhesenamun, büyükbabasının adına, Kraliyet Çemberi'nin her bir gurubuyla müttefik ve arkadaşlık anlaşması imzalarsa?"

Sobeck, "Horemheb ve Rameses de dahil olmak üzere mi?"

diye alay etti. "Onlar gibi subayların Ankhesenamun ile ortak pek bir şeyleri olmaz. O Nefertiti'nin kızı."

"Aynı zamanda Firavun'un da kızı," diye sertçe çıkıştım.

"Onunla ilgilenmiyor olabilirler ama leydi Ankhesenamun'un önereceği şey ilgilerini çekebilir. O bir gün Mısır'ın Kraliçe'si ve eğer Tanrılar izin verirse, Mısır'ın varisinin annesi olacak. Bir yandan benimle temasa geçerken diğer yandan da buna benzer yaklaşımları Meryre'ye yaptığını biliyorum."

Djarka, "Yani Ay, öz torununu kontrol ediyor, öyle mi?" diye sordu.

"Evet," diye onunla hemfikir oldum. "Her grupta neler olup bittiğini öğrenmek için onu kullanıyor."

Sobeck, "Ya cinayetler?" diye sordu.

"Ya ... " Duraksadım. "Ya Akhenaten'in Shaptiler'i sadece bahçıvan gibi bireylerden oluşan, Ankhesenamun ve büyükbabası tarafından kontrol edilen bir katil grubuysa? Bunları görünüşte

Akhenaten'e ihanet edenleri vurmak için kullanıyorlarsa? Tehlike hissini, yakında olmasından korkulan tehdidi canlı ve güçlü tutuyorsa ... "

"Yani General Rahmose'nin ölümü Meryre ve diğerlerini korkutmak için mi gerçekleştirildi?"

"Büyük olasılıkla." Kadehimi Sobeck'inkine tıkladım. "Ya Meryre gerçekten korktuysa ne olacak? Ay, onu tartışmaya çeker.

Benim bu gaspçının kampına giderken ona eşlik etmemde hemfikir ama ona sığınma yeri olarak Buhen kalesini sunuyor."

Djarka, "Hem Delta hem de gaspçının askeri' birliklerinden olabildiğince uzak," diye benimle hemfikir oldu, "hem de Thebes ve Aten Şehri'nden bir o kadar mesafeli."

Sobeck, "Evet, yürüttüğün mantığı görebiliyorum Güney'in

Maymunu," diye kabul etti. "Ay, şimdi düşmanlarını güzelce bölmüş durumda. Meryre kuzeye gönderildi, destekçileri ise güneye, Prens de zarar görmeyeceği bir yere yollandı. Evet, tüm bunlar, her ne kadar tehlikeli bir

oyun olsa da, belirli bir çarpık mantık içeriyor. Eğer bu gaspçı güneye kaçarsa ve Meryre'nin grubu onu destekleme karan alırsa, krallığın en güçlü kalelerinden birine, Kush'un altın madenlerinin geçit kapısına sahip olacaklar."

"Ay bir kumarbaz," diye karşılık verdim. "Aynı anda tek bir tehlikeyle uğraşacaktır. İlk olarak Thebes'teki elini güçlendirmek isteyecek, bu krizi düşmanlarını başından atmak için kullanacak."

Meryre kuzeyde, Tutu güneyde, General Horemheb ve Rameses bile Memphis' e gitmeye hazırlanıyorlar."

"Yani Ay, Thebes'te kalarak gücünü iyice pekiştirecek, öyle mi? Ama Mahu, neden Akhenaten'in Shabtiler'i ki bunlar o gruptakiler olmalı-sana bir saldırı düzenlesinler ki?"

"Onların Akhenaten'in Shabtiler'i olduğundan eminiz," diye yanıtladım. "Oda yılanlardan temizlendiğinde, yerde yatan iki Aten bok böceği bulduk-yaşanan karmaşa içerisinde gözden kaçırılmışlardı. Bu benim saldırı gecesini tekrar düşünmeme yol açtı."

Yorgundum, kendi odamda oturuyordum. O hizmetkara, yiyeceğe ihtiyacım olup olmadığına bakması ya da o keten çarşaf yığını açması için odama girmesini ben söylemedim. Dolayısıyla çok dikkatli bir takım sorgulamalar yaptım. Kahyaya göre, yılan tarafından sokulan hizmetkar odama gönderildiğini iddia etmiş; adam aynı hikayeyi onun içeri girmesine izin veren paralı askerlerime de tekrarlamış. Aslında onlara, bir takım giysileri toparlaması ve yiyecek ya da içecek bir şeylere ihtiyacım olup olmadığını görmesi için oraya çağrıldığından bahsetmiş."

Sobeck, "Yani hedeflenen kurban aslında oydu, öyle mi?" diye sordu.

"Evet, o saldırı Meryre'ye Akhenaten'in Shabtiler'inin, sadece yüksek mevki sahiplerini değil, istediklerinde herhangi sıradan bir kişiyi de öldürebileceklerini göstermek için ayarlanmıştı. Hissedilen korkuyu şiddetlendirmek, Kraliyet Çemberi'ni en azından bir süreliğine karşı karşıya kalınan ortak tehdit sebebiyle bir arada tutmak için büyük dikkatle hazırlanmış bir oyun, ki bu bana Ay ve o kurnaz torununun tüm bunlarda parmaklarının olduğunu düşündürüyor."

Djarka, "Eğer siz bu sonuca vardıysanız," dedi, "o zaman diğerleri de varacaktır."

"Sanıyorum varacaklar. Esas konu ilk olarak kimin harekete geçeceği. Kim başarılı olacak? Şu anda var olan tehdit ortadan kaldırıldığında, her şey biraz daha net bir hal alacak."

Kuzeye yaptığımız yolculuk olaysız devam etti. Denderah'ı, Nil'deki büyük dönüşü geçtik. İlk başlarda hiçbir şey gözümüze yanlı, ters ya da gerektiğinden farklı görünmedi. Nehir trafiği zevk botları ve balıkçı tekneleriyle doluydu. Nehir kıyılarında köylüler ve çiftçiler, su baskınının etkilerine sevinerek, diğer bir mahsulü toplamaya hazırlanıyorlardı. Yine de sık sık açık mavi gökyüzünde siyah duman öbekleri görüyorduk. Yanık kokusu Nil çamurunun, balığın ve çürümeye başlayan otların zengin kokusuna karışıyordu. Araştırma yapmaya gönderdiğim denizciler, geriye nehrin doğu kıyılarındaki çöl akıncılarına dair raporlar getirdiler, batıda ise Libyalı savaş ekipleri korunmasız, tecrit edilmiş toplulukları yağmıyorlardı. Bazen bu yağmacılar tutsak ediliyor, cesetleri nehrin yukarısındaki yüksek kayalıklara sabitlenen kazıklara geçiriliyor, gökyüzünde siyah birer gölge halini alıyorlardı. Bir keresinde, en az on nehir korsanının yerel şehir belediye başkanı tarafından kazığa oturtulduğu bir kum yığınının geçmiştik. Boş rıhtım boylarında kanun ve düzenin çöküşüne de şahit olunabiliyordu. Arada sırada kıyıya iniyorduk, altın ve mavi renkli zemin üzerinde sıçrayan bir ceylanı resmeden, tersinde ise Ma'at'ın beyaz bir tüyü bulunan sancağım önümüzde taşınyordu. Sessiz sokaklar boyunca uygun adım ilerleyerek terk edilmiş pazar yerlerine eriştik.

Başka yerlerde yaşanan bozulmanın etkilerini fark etmek çok zordu. Büyük şehirlerin rıhtım boyları ve iskeleleri işlekti.

Mavnalar, Canaan'dan gelen değerli ahşabın yanı sıra, kokulu sakızlar, ağaç kabukları, tarçın, altın, fildişi, abanoz boşalttılar. Nehre geri döndüğümüzde, şişeler dolusu şarap, likör, meyve, Lübnan çedarı, öküz, sığır, hatta arada sırada bebek dağ keçisi sürüsü ta şıyan çok sayıda mavnayı geçtik. Ancak Abydos'ta, Osiris Tapınağı'nın büyük ayininin yeşil palmiye ağaçlarıyla dolu karanlık bir koruya yayıldığı yerde, Min Tapınağı

bölgesinde, Vali Motep önümde eğilerek burnunu yere bastırđı, gittikçe artan saldırı ve kanunsuzluktan yakındı.

Aten Şehri'ne vardığımızda, bir çok şey öğrenmiştim. Mısır'ın büyük şehirleri gönenç içerisindeydi, rıhtım boyları ve atölyeleri her zamanki kadar meşguldü; taş ve ahşap yontucular, altın kuyumcuları ve tacirler gittikçe gelişen bir ticaret içerisindeydiler. Bununla birlikte, askeri alay ya da güçlü tahkimat eksiğı olan herhangi bir kasaba, saldırıya açık herhangi bir çiftlik ya da köy, sürekli olarak kum sakinlerinin, Libyalı baskıncıların ya da Nil'in ıssız uzantılarında gizlice dolaşan, zayıf ve saldırıya açık noktaları arayıp bulan nehir korsanlarının yarattığı tehdit altında yaşamaktaydılar. Tabi ki Delta'dan gelen haberler pek bir şeye yardımcı olmadı, panik hissi gittikçe büyüdü, gerçek anlamda neler olduğı ve ne tür yeni tehlikelerin su yüzüne çıkmaya başladığı konularında hissedilen şaşkınlık arttı. Belki de gidilecek yere vardığımızda bana fikrimi değıştiren şey de bu olmuştu.

Kıç küpeştesinde dikildim ve Aten Şehri'ne baktım, beyaz binaları geç akşam güneşinde göz kamaştırıyordu. Aten Şehri!

Doğıu kayalıklarına kadar uzanan bu körfezi, henüz orada kum ve killi şistten başka hiçbir şey yokken ziyaret etmiştim. Mısır'ın burayı Akhenaten'in Kutsal Şehri, Tanrı ve İnsan'ın karşılaştığı yer haline dönüştürme gücüne şahit olmuşum. Buranın tüm ihtişamına, Firavun'un gücüne ve Nefertiti'nin görkemine tanıklık ettim. Aynı zamanda çöküşüne, ölüm saçan komplolar ve kanlı entrikalar kadar salgın hastalıkla kasıp kavuluşuna yas tuttum.

Terk edilmiş rıhtım boyuna baktım. Tanıdığım, sevdiğim ve nefret ettiğim herkesin hayaleti beni selamlamak için ortaya çıktı. Ta güneş batıp vücudum ürperene kadar, tüm talep ve soruları duymazdan gelip orada dikildim. Dikildim ve gördüğüm her şeyi iyice düşündüm, ardından da kararımı verdim. Burada karaya çıkmayacaktık. Meryre'nin öfkeli itirazlarını bir kenara iteledim. Eğer istiyorsa kendisi karaya çıkabilirdi; Prens ve ben kuzeye, Memphis'e, beyaz duvarlı şehre doğıru yolumuza devam edecektik.

Memphis'te, Horemheb'in en önde gelen personel memuru,

Albay Nebamun, bizi nehre tepeden bakan şık iki katlı evinde ağırladı. Savaş Tellalı Seth'e tütsü yaktı ve hemen konuya girerek maiyetimi öfkeden çıldırtan soruyu sordu.

Güçlü bir esintinin altında çırpınan güneşlik tentesine bakarak, "Neden," dedi, "Thebes'teki Kraliyet Çemberi daha hızlı hareket etmedi? Daha da önemlisi, Tutankhamun ve Prenses Ankhesenamun'u neden Memphis'e getirdiniz? Kraliyet Çemberi onların Aten Şehri'nde bırakılmalarını emretmemiş miydi?"

Meryre'nin yanı sıra, Djarka ve Sobeck de buna benzer itirazlarda bulunmuşlardı ama bu konuda ben hoşgörüsüzdüm. Kanunsuzluktan ve taşıdığım kötü önsezilerden dolayı oldukça ihtiyatlıydım. Albay Nebamun'a, mevcut kriz sonlanana kadar, Kraliyet Çifti'nin ona Memphis'te emanet edileceğini söyledim. Hemen yanımda oturan Meryre dilini şaklatıp kafasını salladı ama bana karşı çıkacak otoritesi yoktu. Altın tasmaları ve cesaretin gümüş arıları içerisinde şaşaalı görünen Albay Nebamun itiraz etmedi. Ayrıca, Memphis'ten ayrılmadan önce, yaptığım şeyin sorumluluğunu üstlendiğime dair gereken resmi mektupları yayınlayaçağıma da söz verdim. Nebamun şarabını yudumladı ve kafasını sallayarak benimle hemfikir olduğunu ifade etti. Onun Thebes'teki Kraliyet Çemberi'nin Delta' da yaşanan olaylara dair ne tür bir tepki gösterdiği yönündeki sorusuna gelince, ona bu konudaki bilgileri geri döndüğünde şahsen kendi emri altındaki memurlarından almasının en iyisi olacağını ifade ettim. Nebamun yaptığım imayı kabullendi, bu haberleri işittiği günden beri, şehir alaylarının sefere hazır hale getirildiklerini ve yürüyüşe başlamaya hazır olduklarını sessizce vurguladı.

"Ya gaspçı?" diye sordum. "Onun elinde ne tür bir güç var?"

Nebamun gözlerini kısarak güneşe baktı. "Onun Avaris Şehri'ni ele geçirdiğini ve onun ötesindeki topraklarda kamp kurduğunu biliyoruz. Yaklaşık bin kadar at arabası, iki bin piyade neferi ve kalabalık bir grup paralı askeri mevcut."

"Paralı asker mi?" diye sordum.

"Libyalılar ve Kushiteler, aralarından bir kısmı deniz halkından ama çoğunluğu Hititli."

"Sizce Hitit kralı bu sahtekarın arkasında mı?"

Nebamun, "Size bildiğim her şeyi aktardım lordum," diye yanıtladı. "Mümkün olan her tür casustan yararlandım. Paralı askerleri, tacirleri, seyyar satıcıları sorguladım ama düşman kampı oldukça ciddi bir şekilde korunuyor. Kampın etrafına yüksek çitlerle çevrili bir hendek kazdılar. Her bir giriş sıkı sıkı korunuyor ve kontrol ediliyor. Casus olarak addedilen kişiler hemen idam ediliyorlar. Söylenenlere bakılırsa, kampı kazığa geçirilmiş cesetler yığınınından oluşan bir duvar çevreliyormuş. Leşlerin kokuları daha kendileri gözle görülmeden alınıyor."

Meryre, "Bu gaspçı neyi bekliyor?" diye sordu.

Nebamun, "Diğer bir takım asker alaylarının kendisine katılmasını," diye yanıtladı. "Onun Horus Yolu'nun arkasındaki Sinai'ye baskın gnıpları gönderdiğini de biliyoruz. Değerli altın ve gümüş madenlerini soyuyor, sonra yağmaladıklarını alayların ödemelerini yapmakta ve başkalarını kiralamakta kullanıyor."

"Kampa gizlice girmeyi hiç düşünmediniz mi?" diye sordum.

"Orada paralı asker olarak hizmet verecek ya da öyleymiş gibi davranacak çok sayıda adam bulunabileceği kesin!"

Albay Nebamun'un birbirine yakın konuşlanmış gözleri beni inceledi.

"Efendim Mahu, babanız Albay Seostris'in, o zeki askerin altında hizmet verirken basit bir delikanlıydım. Mesleğimi ondan çok iyi bir şekilde öğrendim. Kendi ellerimle altı adam seçtim, bunları paralı asker gibi giydirdim ve kuzeye yolladım. Onlara gasp çmm ordusuna katılmalarını ve bana bilgi aktarmalarını söyledim.

O günden sonra onları ne gördüm ne de onlardan haber aldım. Paralı askerlerden tekine göre, acemi askerlerin tümü yakından sorgulanıyor. Birisinin imparatorluk alayıyla yan yana hizmet verdiğini keşfetmek, ardından da ona orada ne yaptığını sormak hiç de imkansız bir işlem değil. Korkarım ki," diye acı bir tavırla ekledi,

"adamlarım öldü. Oraya daha başkalarını göndermeyeceğim."

Bitki sosuna bolca bulanmış bir kuzu parçası aldı ve bunu dalgın dalgın çiğnedi.

"Bu baharatlar," diye vurguladı, "düşmanla da ticaret yapan bir tacir tarafından getirildi. Başka seçeneği yoktu. Gaspçının Hititli memurlar tarafından oldukça iyi bir şekilde yönlendirildiğini ve kampında tam bir disiplinin hüküm sürdüğünü ifade etti. Orada her tür yağmalama yasakmış, askeri kanunlara tabiymişler, tacir ve tüccarlar işlerini serbestçe yerine getirebiliyorlar ve her kim bu yasakları çiğnerse hemen idam ediliyormuş."

Şarap testisine uzanırken eli titredi; Nebamun tehlikenin farkındaydı, ben de öyle. Bu gizemli gaspçı bir soyguncu çetesinin ya da çöl çapulcusunun başı değildi. Oldukça organize bir orduya başkanlık ediyordu, Delta'nın şehir ve kasabalarına yaranmaya da çok istekliyd. Soygunculuk ya da çapulculuk için orada olmadığını, sadece kendisine ait gördüğü şeyleri geri almaya çalıştığını göstermeye çalışıyordu. Nebamun bana sıkılğan bir tavırla baktı.

"Burası ve Delta arasında lordum, diğer garnizonlar uzanıyor. Benim sadakatim iyi bilinir. Bu şehir korunacaktır, buradaki askerlerin General Horemheb'e şahsı bir sadakatleri vardır."

"Ne demek istiyorsunuz Albay? Diğer şehirlerdeki memurların güvenilmez olduklarını mı ima ediyorsunuz?"

"Bu oldukça açık bir gerçek." Nebamun omzunu silkti. "Kısa bir süre sonra mütecaviz güneye doğru ilerleyecek. Çeşitli emirler yayınlayacak. Alaylara tek bir seçim hakkı sunulacak: savaş ya da taraf değiştir."

Tavsiyesi için ona teşekkür ettim ve odama geri döndüm.

Leydi Ankhesenamun yüksek sesle Djarka'ya nutuk çekiyordu; ben gelince bana doğru döndü. "Bu küçük yere hapsedildim,"

diye ters ters söylendi. "Babamın şehrinde karaya inmemiz gerekiyordu; şimdi ise buradayız, etrafımız pis kokulu, terli askerlerle dolu!" Masadaki bir dövmeye, uzun tırnaklarını sertçe vurup tık-

!atıyordu. Tutankhamun hemen onun yanına çömelmiş, oyuncak askerleriyle oynuyordu. Leydi Amedeta, dans eden bir heset kızının resmini

incelemeye istekliymişçesine sırtını bana döndü, bu canlı, dikkat çekici bir resimdi.

"Leydim, bu kokmuş, terli askerler," diye bezgin bir tavırla karşılık verdim, "sizin için hayatlarını verecekler. Ben Albay Nebamun'a güveniyorum; o eski okuldan gelme bir asker. Siz ve Ekselansları," Prens Tutankhamun kafasını kaldırarak bana gülümsedi, "Djarka ve benim paralı askerlerimin yanı sıra onun tarafından da korunacaksınız. Bu insanlar da sizin için hayatlarını vereceklerdir."

Ankhesenamun hareketlenip öfke ve sabırsızlıkla yerinden fırladı, ancak gözlerindeki gülümseyişinden onun sadece rol yaptığını kolayca söyleyebilirdim. Ankhesenamun kesinlikle nerede olduklarına önem vermiyordu; büyük olasılıkla General Horemheb ve Rameses'in güçlü olduğu bir yerde olmak ilgisini dahi çekiyordu. Bilgi elde etmek, sorgulamak, flört etmek ve akıllarını çelmek, kendisinin ve büyükbabasının gücünü artırmak için her türlü fırsatı kullanacaktı. Tahtı andıran sandalyeye oturdu; Tutankhamun onun yanında durmak için ayağa kalktı. Ankhesenamun onun kafasını nazıkçe okşadı, tatlı sözler fısıldadı.

"Peki, şimdi ne olacak?" Başını kaldırdı.

"Ben kuzeye doğru yola çıkacağım," diye yanıtladım. "Gaspçıya onunla müzakereye oturmak istediğimize dair mesaj yollayın."

Siz burada kalacaksınız. Bir kaç güne kadar General Horemheb ve Rameses buraya gelecek, yanlarında Thebes'ten ek asker alayları ve nehir boyundan garnizonlar getirecekler."

"Ve?"

"Savaş çıkacak leydim. Kazanacak, ya da kaybedeceğiz." Sonra söyleyeceklerimi yuttum. Küçük Tutankhamun, ciddi yüzü ve baykuş gözleriyle, dikiliyordu. Alelacele, "Tabi ki kazanacağız," diye ekledim ve eğilip selam vererek odadan ayrıldım, aptallığıma lanet okuyordum.

Djarka'yı Prens'e yolladım ve Sobeck'ten düz çatılı terasta bana katılmasını istedim.

"Orası daha serin olacaktır." Gülümsedim. "Ve bizi kimse duyamaz."

Bir testi şarap ve iki kadeh kaptım. Sobeck arkamdan merdivenleri tırmandı. Nebamun çoktan bir sayvan inşa etmişti, terasın dört bir kenarını çevreleyen koruyucu çıkıntının altına minderler yığılmıştı.

Sobeck, "Ne yapacağız?" diye sordu. "Ya Meryre bizi bir tuzağa sürüklüyorsa?"

"Bu korkarım ki doğru. Kuzeye yaklaştıkça, büyük bir komplonun bir parçası olduğumuza daha çok inanıyorum. Bu saçmalığın arkasında da Meryre var; korkarım ki kuzeye bu gaspçıya bildiği her şeyi anlatmak için geliyor. Hatta," minderlere omuzlarımı sarkıtarak oturdum, "Akhenaten'in Shabtiler'inin onun işi olduğundan bile şüphedeyim."

"O zaman önerin ne?" Sobeck ensesindeki teri sildi. "Kafamızı idam tahtasına koyarak kuzeye gidecek miyiz?"

"Başka ne gibi bir seçeneğimiz var ki? Sadece," her iki kadehi de doldurdum, "Meryre'nin kafasından geçenleri bilmek isterdim."

Sobeck ve ben akşamın geri kalanı boyunca tartıştık, içkimiz eşliğinde bolca konuştuk. Uyumak için aşağıya indim ve akşamın serinliğinde terlemiş bir halde uyandım, şarap nefesimde acı bir tat bırakıyordu. Yıkanıp üzerimi değiştirdim ve tekrar çatıya çıktım, Akhenaten ile birlikte geçirdiğim günleri, bu tür olayların kutsal sayıldığı o dönemi anımsayarak güneşin batışını seyrettim. Aşağıdaki avludan nöbetçilerin sesleri, bir köpek havlayışı kulağıma çalındı. Djarka, Prens'in odasına çekilmeye hazırlandığını bildirmek için yukarı çıktı. Kederli bir tavırla kısa bir süre içerisinde aşağıya ineceğimi söyledim.

"Lordum, korkuyor musunuz?"

Djarka basamakların tepesinde dikilmiş, zayıf ışık içerisinde bana bakıyordu.

"Hatırlıyor musun Djarka," diyerek yanına yaklaştım, "o iki katili öldürdüğümüz, ardından da cesetlerini sakladığımız o geceyi hatırlıyor musun?"

"Nasıl unutabilirim ki?" Sesi boğazında düğümlendi. "İçlerinden teki benim sevdiğim kadındı. Onu ve babasını öldürmüş, cesetlerini evlerinin duvarları arasına saklamıştık." Gözleri yaşla doldu. "Geceleyin uyurken,

kabuslar görüyorum. Tekrar o eve gidiyor, kilerde oturuyorum, onun hayaleti geliyor, ilk başta tamamen tatlı ve cilveli ama," yüzünü elleriyle örttü, "o bir hayalet Lordum Mahu, gecenin hayali. Artık günün dehşetinden korkuyorsunuz, öyle değil mi?"

"Çok korkuyorum," diye hemfikir oldum. "Tıpkı o geceki gibi: Hata yapmış olmaktan korkuyorum, incinmekten korkuyorum, yapılacak en iyi şeyin ne olduğunu merak ediyonım."

"Ve?"

"Prens ve kız kardeşini neden Aten Şehri'nde bırakmaya itiraz ettim, bilmiyorum." Midemi tuttum. "Bir his, dile getirilmemiş bir korku, bir şüphe ... "

"Kime dair?"

"Bilmiyorum," diye itiraf ettim. "Nil boyunca yaşanan tahribe şahit olduk; Aten Şehri'ne geri dönüş söz konusu dahi olamaz. Kuzeye gitmeye gelince, iyi bir fikir gibi görünen şey, belki de o kadar akıllıca değil. Sobeck ve ben ölümlerimize gidiyor olabiliriz."

"Ama siz Meryre ile birliktesiniz."

"O kendini üstün gören, açıkça konuşmaktan korkan riyakara güvenmiyorum. Kuzeye gitmeye çok istekli görünüyor, olabileceklere dair hiçbir endişe taşıyor. Şu gaspçıyı gizliden gizliye destekliyor olabilir; bu görev, birlikte entrika düzenlemeleri için onunla karşılaşmaya bir bahane olabilir." Ayağa kalktım. "Ama eğer gitmezsek, gerçeği hiçbir zaman keşfedemeyeceğiz, diğer yandan da Horemheb ve Rameses'e zaman verilmesi lazım."

Günler geçti. Sorunu defalarca düşündüm, uykusuz sayısız gece geçirdim. Uğursuz görüntüler ve şekillerle dolu kabuslar rüyalarım hücum etti. Ka'nın sanki bedenimden fırlamış, ölümler diyarının lanetli koridorları ve hummalı göllerini dolaşmaya çıkmış gibiydi. Bir sabah, manevi bir ışık altında aniden uyandım. İsmimin seslenildiğini işittiğimi düşündüm ama odam bomboştu.

Prens'in dairesine gittim, her şey yolundaydı, muhafızlar tetikteydi, dolayısıyla yukarı, çatıdaki terasa çıktım ve güneşin doğu şunu seyrettim. Doğuya döndüm. Gökyüzü değişiyordu; ışık Sakara mezarlığındaki piramit lahitleri çoktan kaplamaya başlamıştı.

Yere diz çöktüm, gözlerim yuvarlak güneşe, kor kırmızıyla çevrili altın küreye sabitlenmişti.

Diğer güneş doğuşlarına, ağaran tanın ihtişamına ibadet etmek için Akhenaten ve Nefertiti ile birlikte diz çöküşlerimize dair hatıralarım canlandı. Uzun süre önce ölen yoldaş ve düşmanların yüzleri bana musallat olmak için canlandı. Avludan nazik, kıvrak bir şarkı yükseldi. Korkuluklardan aşağı baktım. Genç bir paralı asker bilinmeyen bir Tanrı'ya ilahi okumaktaydı; sırtını duvara dayayarak oturmuştu, bir koşumu onarıyordu. Oysa şu anda, evi nehir kıyısından ayıran geniş çimen, ağaç ve çalılara tepeden bakan balkon duvarında dikilmiş gözetim yapıyor olmalıydı. Tam aşağı doğru bağırmaya hazırlanıyordum ki, rüzgar yüzümü yaladı. Arkama baktım, beni uyandırmış gibi görünen o sesi anımsayarak, kendi kendime ölümler seni ikaz etmeye mi geldi diye bir kez daha sordum. Kafamı kaldırmış gökyüzüne bakarken, sabah sisi tıpkı keten ince bir bezin geriye çekilişi gibi, geriye gerçekten çarpıcı bir manzara bırakarak dağıldı: Savaş mavnaları, siyah renkli ve suya iyice yapışmış bir halde, asker dolu rıhtıma doğru yaklaşıyordu. Zırhlarını seçemedim ama silahlarının ısıltısını yakaladım. Beş ya da altı mavna saydım, hepsi de ağzına kadar yüklüydü.

"Nebamun'un askerleri mi?" diye fısıldadım. "Denizciler evi güçlendirip korumaya mı geldiler?"

Sis biraz daha hafifledi. Mavnalardan tekinde siyah bir flama dalgalandı, üzerinde beyaz hiyerogliflerle "HATT HANT US" yazılıydı, bu Ra'nın düşmanlarının ruhlarının yakıldığı Ölüler Diyarı'nın Dokuzuncu Koridoru'ndaki kızgın fırındı, aynı hiyeroglifler, Hititliler için de kullanılıyordu. Direğe Hititlilerin tapındıkları Fırtına Tanrısı'nın sembollerini taşıyan diğer bir flama daha

çekildi. Heykel gibi olduğum yerde kaldım. Uyanık mıydım? Yoksa rüya mı görüyordum? Haykırmak için ağzımı açtım ama olan bitenin inanılmaz vahameti sessiz kalmama sebep oldu. Mavnalar dolusu asker Nebamun'un

evinin rıhtım boyuna yaklaşıyordu. Öldürmeye, yağmalamaya ve büyük olasılıkla Prens'i yakalamaya ya da katletmeye gelmişlerdi.

Kalbim boğazımda atarak, hızla eve doğru koştum. Sobeck merdivenlerde yankılanan ayak seslerimi işitti ve odama koştu.

Uzaktaki pencereyi işaret ettim, bu arada deniz kabuğu şekilli boruyu da bulmuştum. Tüm gücümle üfledim ama tükürüğüm girişini tıkadı. Ağzımı boşalttım ve tekrar üfledim, uzun, çığlıklar atan bir ses yankılandı. Nefes almak için durakladım, Sobeck'e olup biteni anlattım, ona Albay'ı ve diğer herkesi uyandırmasını söyledim. Kraliyet odalarına doğru aceleyle gittim. Djarka çoktan kalkmıştı; bir şey onu alarma geçirmiş olmalıydı, çünkü çoktan silahlanmaya başlamıştı. Ona olduğu yerde kalmasını ve Prens'e göz kulak olmasını, durumun gerektirmesi halinde, onu ve Ankhesenamun'u alarak kaçmasını söyledim. Evin ve ona bitişik küçük barakaların bir yerlerinde diğer bir boru, yeri göğü inletirken çapaklı gözlü paralı askerler odaya girdi. Askerlere bağırarak silahlanmalarını ve avluda toplanmalarını emrettim. Bir sabahlığa sarınmış, saçı yüzünün etrafından siyah bir sis gibi inen Ankhesenamun uykulu gözlerle gelerek ne olup bittiğini sordu. Hanımı kadar tahrik edici ve güzel olan Amedeta hemen onun arkasından içeri süzüldü, Ankhesenamun tarafından neredeyse gizlenmişti.

O an, aynı yatak odasını paylaşıp paylaşmadıklarını merak ettim.

Ankhesenamun, "Sorun ne Mahu?" diye somurttu.

"Alarmı işittiniz leydim."

"Mahu, saldırı altında mıyız? Burada güvende olacağımızı söylememiş miydin?"

"Eğer önümden çekilirseniz," diye ters ters yanıtladım, "güvende olacağız!"

Merkezi avluya koşturdum. Nebamun ve askerleri çoktan oraya toplanmışlardı. Yaşlı albay değerini kanıtladı. Sobeck adamın miğferi olmaksızın güneşin altında gereğinden fazla durmasından endişeliydi ama Horemheb'in ona beslediği güven kısa bir süre içerisinde doğrulanmıştı. Sessiz olunması için bağırdı, soğukkanlı bir tavırla kapıların kiriş ve arabalarla güçlendirilmelerini emretti. Arka kapı ve pencereler de korunup

savunulacaktı. Ekibine döndü, sessizce bir dizi emir verdi. Şefleri tarafından sessiz kalmaları emredilen okçular büyük bir hızla merdivenleri tırmandılar ve mazgallı kale duvarlarının ardına saklandılar. Aşağıdaki avluda, ileri rütbeli okçular sıralandılar, yayları ve ok kılıfları hazır. Onların arkasında, sıralar halinde kırmızı beyaz çizgili şapkaları olan, kılıç ve kalkanları hazır, savaş topuzları kuşaklarından sarkan Menfyt'ler, piyadeler yer aldı.

Nebamun, üzerine keten giysisini giyinip, onun üstüne de bronz ve deri savaş kiltini bağlamadan önce peştamalına kadar soyunurken, "Alarmı siz mi verdiniz?" diye sordu. Ona gördüklerini anlattım. Nebamun, gözlerini kaydırarak, "Topu topu beş ya da altı mavna," diye dalga geçti. "Bu da yaklaşık beş yüz adam demektir," diye ekledi. "Büyük olasılıkla daha da fazla. Biz burada onların yansından azız." Tek elini kaldırdı. "Ah pekala Lordum Mahu, eğer hayatta kalırsak onların buraya nasıl geldiklerinin yam sıra her şeyi nasıl bildiklerini de sorgulayacağız."

Meryre oflayıp puflayarak avluya girdi, tıknaz parmakları cübbesine kenetlenmişti, gözleri siyah sürmeyle çevriliydi. Boynunda, Yuvarlak Güneş'i resmeden gümüş bir madalyon vardı. Tamamen şaşkın ve heyecanlı davranıyordu, onun bu yaşananların ne kadarını bildiğini merak ettim. Maiyetindeki diğer insanlara baktım. Onlar da Yuvarlak Aten'i boyunlarında taşıyorlardı. Bu istilacılara verilen bir tür işaret miydi? Saldırganlar Yuvarlak Güneş madalyonu takanlara dokunmama emri mi almışlardı?

Meryre, "Sorun ne?" diyerek yüzünü yelpazeledi.

Kuru bir sesle, "Saldırı altındayız Lordum," diye yanıtladım.

"Artık gaspçıyı araştırmak zorunda değiliz; o bizi avlamaya buraya kadar geldi!"

Nebamun, "Kalıp savaşabilirsiniz," diye önerdi.

"Ben baş ruhbanım!"

"O zaman en iyisi gidip kendinize bir tapınak bulun ve orada dua edin, aksi takdirde ölü bir baş ruhban olacaksınız." Nebamun döndü ve bileğimi yakaladı. Meryre'nin kızgın homurtusunu dikkate almayarak, "Surlardaki

okçuları sizin kumanda etmenizi istiyorum," diye sözlerine devam etti. "Evim nehir kıyısında."

Omzumun üzerinden arkaya doğru baktım. Meryre çoktan badi badi yürüyerek uzaklaşmaya başlamıştı.

"Unutun onu." Nebamun'un parmakları bileğime battı. "Prens için gelmiş olmalılar. Evin yanları ve arkası yüksek duvarlarla çevrili ama kapı ve pencereleri deneyip zorlayabilirler. Eğer beraberlerinde darbe tokmaklarını getirmişlerse ... " Uzak duvarı işaret etti. "Bir kısmı granit, tıpkı evin bir kısmı gibi, ancak geriye kalan kısım bir kat sıvayla kaplı kurutulmuş çamur tuğla. Zayıf bir nokta bulmaları durumunda kapıyı kullanmalarına gerek kalmayacaktır." Etrafına bakındı, subayları okçu sıralarına hafifçe öne gelmelerini, piyadelerle aralarını açmalarını emretti. Nebamun,

"Burayı istila edecekler," dedi. "Burası tam bir ölüm bahçesi halini alacak. Eve de adamlar yerleştirdim. Ulaklar, elimizdeki en hızlı koşan adamlar, şehrin diğer tarafındaki kışlalara gönderildi.

Her şey an meselesi."

Nebamun subaylarıyla görüşmeye gitti. Sobeck ve ben silahlarımızı topladık, siperlerde diz çökmüş okçulara katıldık. Dışarı baktım. Duvarla nehir arasındaki arazi birbirlerinden çakıl taşlarıyla döşeli bir patıkayla ayrılmıştı, patikanın ötesinde rıhtım boyuna doğru bir meyille inen yeşil ağaç ve çalı hattı uzanıyordu.

Düşman çoktan karaya çıkmıştı; önden giden ekipleri ağaçlar arasında gölgeler halinde ilerliyordu. Kendi asker hattımıza bakarak geri çöktüm. Okçuların çoğunluğu Nubian'dı, saçları kesilmiş ve yağlanmıştı, beyaz dolgulu peştamallar giyinmişlerdi, yanlarında deri oklukları vardı, koyu renk tüylü ok sapları okluktan dışarı çıkıyordu. Her bir Nubian bir yay ve kıvrık kılıç taşıyordu. Sessiz ve tetikte kaldılar. Tanrılar'a bunlar eski asker oldukları için te şekkür ettim, hepsi de çarpışma başlayınca sinirleri bozulmayacak türden insanlardı.

Bir kez daha duvarın üzerinden dışarı baktım. Bu mide burucu bir manzaraydı. Düşman öncü muhafızı çoktan ağaçları aşmış, yeşillikler arasından ana kapıya doğru akmaya başlamıştı. O alanda bulunacak kadar şanssız olan herkes sessizce ve hemen öldürülmeliydi. Düşman hattının ön

saflarını Libyalı okçular oluşturmaktaydı, deri penis kapları dışında çıplaktılar, omuzlarında sertleştirilmiş öküz derisi ya da zürafa postu pelerinler vardı, yağlı saçları sıkı sıkı örülmüş ya da kuş tüyleriyle süslenmişti veya kafaları bir hayvan maskesiyle kaplıydı: panter, tilki ya da leopar.

Korkunç bir manzara oluşturunyorlardı, sakallı yüzleri savaş boyasıyla boyanmıştı. Daha da korkuncu az sayıdaki Shardana savaşçılarıydı, bunlar Büyük Yeşil'den gelen paralı askerlerdi, deri tunikleri vardı, kafalarına da garip boynuz miğferler takmışlardı.

Uzun kılıçlar ve yuvarlak bronz kalkanlar taşıyorlardı. Mitanni ve Mısır paralı askerleri çizgili başlıklarıyla onları takip ediyordu, ellerinde kalkan ve kargıları vardı: Okçular görevlerini yerine getirdikten sonra duvarlara tırmanmayı deneyecek askerler bunlardı.

Hitit subayları diğerlerinden kolayca ayrılabiliyorlardı, dizlerinin altına kadar inen bronz pullu deri zırhlar kuşanmışlardı, yüzleri ve kafalarının önleri tıraşlıydı. Hititliler'in saçları omuzlarına kadar uzatma modasını takip ediyorlardı. Bu subaylardan her birisi bir flama, bir sırık taşıyordu, bunun üzerinde de öldürdükleri kişilerin kesik kafalarının yerleştirildiği bir pala yer almaktaydı. Uzuvtardan bazıları kuruyup büzüşmüştü, diğerleri ise daha yeni kesilmişlerdi, altlarından hala kan damlıyordu. Sürpriz saldırılarının kibirli dokunulmazlığı hayrette bırakıcıydı, Horemheb'in uyarısı aklıma takıldı: Nasıl olmuş da, Mısır Akhenaten'in on yedi yıllık saltanatı süresince, Canaan' daki çıkarımızı savunmak için tek bir alay ya da süvari birliğini araziye çıkartmamıştı. Bu ülkenin zayıf ve ihmalcisi olarak dikkate alındığından hiç şüphe yoktu.

Diğerleriyle birlikte çömeldim. Düşmanın sesini işitebiliyorduk. Gerilim büyüdü. Okçulardan sorumlu flama taşıyıcısına adamlarını hazır etmesini fısıldadım. Aşağı avluya ve askeri alaylarımızın sessiz saflarına göz attım. Piyade erleri arka ve yan kanatları korumak için yay şeklini almışlardı; evin hizmetkarları dahi silahlandırılmıştı. Tekrar duvarın üzerinden dışarı baktım.

Büyük kütükler taşıyan Libyalılar kapıya yaklaşmaktaydılar. Diğerleri onların arkasından hızla yürüyorlardı, ellerinde hücum merdivenleri ile her

iki yanında basamaklar olan uzun sııklar vardı. Hala görölmediklerini düşünerek sessizce hareket ediyorlardı.

Okçulardan sorumlu subay bana baktı. Başımı sallayarak onay verdim. Aşağıdaki avludan Mısır'ın savaşı ıııııı yükseldi. Nebamun kılıcını hızla çarparak, savaşı ıııııııı yüksek tonda bir kez daha tekrarladı: "Horus güneyde!" okçularımız ayağı kalktı, okları çekiliydi.

"Ateş!" Subayın ıııııııı okların hızlı dönüşü takip etti.

Adamlarımız hedeflerini iyi seçmişlerdi: Hititli subayların yanı sıra darbe tokmaklarını ve ayarlanabilir merdivenleri taşıyanlar da yerdeydiler. Sessizliği ııııı ve bağırışlar parçaladı. Aradaki mesafe çok yakındı, okçularımız korkunç bir hasara imza atmıştı.

Saldırganlar ok sapları enselerine, kafalarına ve yüzlerine girdikçe geri püskürmek zorunda kaldılar. Düşman hattı yarıldı, ağaçların arasına doğru kaçıp sığındılar. Burada tekrar organize oldular ve subaylarının teşviki altında saldırılarını tekrarladılar, çimenlik toprak sete asker dalgaları döküldü, savaşı ıııııııı atıyorlardı.

Bir kalkan dizininin ve siper duvarına alevler atan okçu perdesinin ardında ilerlediler. Artık dikilen ya da diz çöken askerlerimiz birer hedef halini almıştı. Parlak renkli şaftlar yerlerini buldular; cesetler duvarlardan aşağı düştü ya da korkunç yaralarla birlikte yere doğru kaydı. Düşman gözü kara ve becerikliydi; asker hattımız gittikçe zayıflamaya başladı.

Saldırganlar darbe tokmaklarını kapılara ve duvar yanlarına taşıdılar; diğerleri taarruz merdivenlerini önemli noktalara yerleştirdiler ve tırmanmaya başladılar. Bunlardan bazıları geriye doğru itildi ama yaşanan asker akını çok büyüktü. Yanımdaki okçu düştü. Panter kürküne bürünmüş, yüzü boyalı, göğsünde büyük dövmeleri olan bir Libyalı duvardan yukarı tırmandı. Bir kan gölüne giriverdi, her ne kadar trompetlerimiz geri çekilmemizi emrediyor olsa da, bir savaşı topuzuyla adamın beynini patlattım.

Surlardan ayrıldık, büyük bir aceleyle avlunun karşısına ge çip Nebamun'un adamlarının korumasına sığındık. Düşman alaylarının ilk hattı duvarı aştığında, zar zor yeni pozisyonumuzu almıştık. Askerlerden bir çoğı oklarla yere serildi ama avlu giriş kapısı zorlanıyordu ve sonunda da

kırıldı. Arabalar geriye doğru itelenmişti, saldırganlar bunların üzerinden tırmandı. Artık daha çok sayıda düşman surları aşmış durumdaydı. Onların okçuları da, yeni bir saldırıya yol açmak maksadıyla kapı önlerindeki araba ve engelleri çekmeye çalışan bir Canaan grubunu korumak için, oyuna katılmışlardı. Nebamun, kalkan tutucusunun koruması altında bağırarak emirler yağdırdı. Okçularımız, kapılardaki akını önlemeye çalışarak, yaylım ateşe başladı ama bunu başarmak imkansızdı. Önümüzde uzanan avlu düşmanla doluyordu; gittikçe daha yakınıma gelirken, okçularımızdan korunmak için kalkanlarının yanı sıra arabaları ve hatta cesetleri dahi kullandılar.

Evden kanları donduran bir çığlık yankılandı. Nebamun bana işaret verdi. Yanıma okçulardan bir kısmını ve bir nakhtu-aa grubunu alarak Arz Koridoru'na girdik. En az yedi ya da sekiz düşman eve yan cenahtan yaklaşmış ve pencerelerden içeri girmişti.

Yetersiz sayıdaki muhafızları öldürmüşler, şimdi de merdivenlerden yukarı çıkmaya çabalıyorlardı. Bunlar boyanmış, hayvan postlarına sarılı, esrarlı, kuvvetli adamlardı, ellerinde kılıç ve kalkanları vardı, Djarka ve yaylarla silahlandırılan ev hizmetkarları tarafından alıkoyulmuşlardı. Ankhesenamun dahi oradaydı, Yok Edici

Sekhmet kadar güzeldi, elinde yayı vardı, ok kılıfını ise Amedeta tutuyordu. Düşmanlardan üçü çoktan öldürülmüştü. Tam ileri atılmaya hazırlanıyorduk ki, adamlardan teki büyük bir aceleyle önümüzü kesmeye çalıştı. Nebamun'un savaş köpeği zincirinden serbest bırakılmıştı. Bu azgın bir bekçi köpeğiydi, saldırganlardan tekini yere yıktı, çenesi adamın boğazını yardı. Diğerleriyle biz ilgilendik, kesip yardık. Bir çığlık işittim ve dönüp baktım. Libyalılardan teki arkama süzölmüştü, kılıcım kaldırmış duruyordu, yüzü kırıksıklarla doluydu. Bir ok boğazını delip geçti, diğer bir tanesi de göğsüne girdi. Djarka, yayı elinde, bana gülümsedi, hemen arkasında Ankhesenamun vardı. Bugün hala adımı kimin seslendiğini ya da ilk oku kimin attığını bilmiyorum.

Yaralı düşmanların boğazlarını kestik ve pencereleri tahtalarla tekrar kapatmaya çalıştık. Etrafta duman bulutları dalgalandı; saldırganlar, yağmalamaya hazır halde, yakındaki konağa da saldırdı. Çığlıklar ve bağırtilar rüzgarla birlikte hafifçe taşındı ama yapabileceğimiz hiçbir şey

yoktu. Hızla geri döndük. Avluda öfke dolu bir savaş hüküm sürmekteydi. Mısırlı saflar zapt edildi, insafsız bir göğüs göğüse savaş başladı. Hititli subaylar orduya öncülük ediyor, Nebamin ve ekibine saldırmak, ardından da eve girmek için umutsuzca uğraşıyorlardı. Baskı o kadar yoğundu ki arka hattakiler sadece dikilip seyredebiliyordu. Okçular tekrar oklarını atmayı denediler ama kendi askerlerini vurmaktan çok çekiniyorlardı. Nehir kıyısında siyah dumanlar yükseldi.

Tam Hitit ordusu sonunda hattı kırmıştı ki, Nebamun'a eriştim. Kan dökülen şiddetli bir mücadele yaşandı, bıçak, kılıç ve topuzlar konuştu. Yerler ayağımızın altında inanılmaz derecede kayganlaşmıştı. Hititliler cesaret konusunda o kadar gözü dönmüş, vahşi ve inanılmaz derecede umursamazdılar ki, içki içmiş ya da sarhoş olduklarından şüphelendim. Yapabileceğimi yaptım, korkuyordum ama ödlele olarak adlandırılmaktan daha da çok korkuyordum. Nebamun'un ekibindeki subaylardan teki, ölüm ıstırapı içerisinde neredeyse beni de beraberinde yıkacak şekilde, yanıma yığıldı. Tiz trompet sesleri ve askerlerimizin destekleyen bağırışları içerisinde, Hititlileri geri itelemeye başladık. Saldırı hız kesti. Hayatta kalan Hitit askerleri omuzlarının üzerinden bakıyorlardı. Önümüzdeki hatlar gevşedi. Nebamun bağırarak araba birliğinin geldiğini ifade etti. Tabi ki, kapıların dışındaki yer onları konuşlandırmak için çok dar ve sınırlıydı ama beraberlerinde getirdikleri askeri alaylar düşmanı arkadan taciz etmeye başlamıştı. Daha da önemlisi, araba birliği mavnalara ateş etmeye de başlamışlardı. Düşmanın kaçış yolu tıkanmıştı ve artık kanlı bir katliam yaşanmaktaydı. Hiçbirisine kesinlikle aman verilmedi.

Yapılan katliam acımasızdı. Avlu kanla yıkandı, bazı yerlere cesetler ikişer üçer yığılmıştı. Duvarlardan kaçmayı başaran düşmanlardan bir kısmı takip edilip yakalandılar; içlerinden bir kısmı eve kadar girmişti ama onlar da yakalandılar, dışarı çıkartılıp idam edildiler.

Sonunda düşman silahını bıraktı. Kırk ya da elli kadar esir gaddarca itilip kakıldı ve Kakhtu-aa avluyu tararken avlunun tam ortasına bırakıldı. Mısırlı şehitler upuzun yatırıldı ve bahçe kapısından çıkartılarak ağaçların altına geçici kurulan hastaneye ta şındı. Yaralanan düşmanların boğazları kesildi; hala ayakta durabilenler çekilerek yerlerinden kaldırıldı ve esirlerin geriye kalanlarına katılmaya zorlandı. Nebamun evin önündeki avlunun bir

kısının temizlenmesini emretti. Horus ve Ptah'ın alay flamaları çıkartıldı ve Yok Edici Seth'e adanan alelacele inşa edilmiş bir altarın yanına yerleştirildi. Esir dizini, kolları arkalarından bağlanmış durumda, itile kakıla yukarı çıkartıldı ve diz çökmeye zorlandı. Nebamun her birisini saçlarından kavradı ve kendi savaş topuzuyla, beyinlerini patlattı. Kırım avlusunun meş'um sessizliği tutsakların iniltileri, refakatçilerinin nidaları, savaş topuzunun kemik ve beyni ezerken çıkarttığı o korkunç çatırtıyla yankılandı.

İki Hititli subay hayatta kalmıştı. Onlara diğerleri gibi muamele edilmedi. Bunun yerine, Nebamun onları evinin derin mahzenine indirdi. Bileklerinden kırıslara asılmalarını emretti ve çıplak ayaklarının altına ateşler yakıldı. Sobeck, ben ve Nebamun'un baş subayları oraya toplandık. Bize, Hitit Albay'ın dilini bilen baş yazman da eşlik etti.

Kana hala susuzduk. Yara ve incinmeleri tedavi ettik, yaralılarımızın çığlıkları acınacak durumdaydı. Hititliler cesurdu, garip papağanı andıran suratları kanlı terle lekelenmişti. Mahzen yakılan ateş ışıklarıyla ışıldıyordu. İlk başlarda, acı içerisinde sarsılırken, çığlıklarına gem vurmaya çalıştılar. Yanan etlerinin kokusu mide bulandırıcıydı. Nebamun'un tercümanı sorgulamasına devam etti. Her iki subay da onu yanıtlamadı, dolayısıyla Nebamun boynunda görev armasını taşıyan yaşlı subayın aşağı indirilip kör edilmesini emretti. Sorgulama devam etti. Gözleri Nebamun'un adamlarından teki tarafından oyulan, böylece görme becerisini yitiren Hititli sonunda bilincini kaybetti. Nebamun adamın boğazının kesilmesini emretti ve yüzü acıyla buruşmuş diğerine döndü. Yazman sorularını, tıpkı dualarını mırıldanan bir ruhban gibi sormaya devam etti. Araya girdim. Hititli çok az Mısırca biliyordu ama yine de yanıtlamayı reddetti. Sonunda Nebamun esirin ayağının altındaki ışıldayan kömür yığınının teperek dağıttı.

Yazmana, "Söyle ona," diye emretti, "eğer soruları yanıtlarsa kendisine şerefli bir ölüm verilecek: Bir asker gibi ölecek."

Yazman bunu tekrarlardı. Hititli subay sanki buna razı olmayacak gibi göründü. Nebamun kamasını çekti, esirin suratını tam sol gözünün altından deldi.

Yazmana, "Hitit geleneklerini biliyorum," dedi. "Eğer görme yetisini yitirirse, Fırtına Tanrısı'nı bir daha hiç göremeyecek."

Yazman söylenenleri tercüme etti. Hititli subayın bedeni gevşedi. Bir süre için sadece bir ileri bir geri sallandı, sonra bir şeyler mırıldandı. Yazman, Nebamun'a gülümsedi.

"Konuşacak," dedi. "Karşılığında bir kadeh şarap ve bir savaşçı gibi öldürülmek istiyor."

inetcha

(Antik Mısır'da "yok etmek, katletmek" için kullanılan terim)

BÖLÜM 5

Hititli subay için büyük bir kadeh şarap getirildi. Adam sırtını mahzenin duvarına vererek oturdu, yüzü Nebamun ve bana dönüktü, her iki yanımız subaylarla doluydu. Arkamızda iki Nubian okçu dikiliyordu, okları yaylarına takılıydı. İlk başta Hititli kendi kendisine hafifçe şarkı söyledi, kafası bir öne bir arkaya gidip geliyordu. Paralı asker birliklerinde daha önce de Hititlilerle tanışmıştım, Akhenaten'in kadın elbiseleri giydirdiği ve Güneş

Orkestrası olarak adlandırdığı adamlar da Hititliydi. Esir büyük olasılıkla henüz yirmi yaşında dahi olmayan genç bir adamdı, sağ yanağında mavi bir dövme vardı. Anılarımı kaleme alan yazman, bana neden bu tür şeyleri anımsadığımı soruyor. Çünkü bunlar benim zihnimdeki resimler. Kokuyu, tadı anımsamalıyım, bunu bir kez başardığımda, diğer her şey beraberinde geliyor. O mahzenin ne kadar küflü koktuğunu hatırlıyorum. Kuruyan kam, soğuyan ter rayihalarını, bedenlerimizin savaşın hummalı heyecanı ile hala

karıncalanışını. Hitit subayı, şarabını yudumlayarak, garip Hava Tanrısı'na dua etti. Nebamun öne doğru eğildi ve asasıyla onun bileğine hafifçe vurdu. Yazman tarafından tercüme edilen bir soru nakaratı başladı.

"Nerelisin?"

"Hitit diyarından."

Nebamun uyarır bir tavırla adamın bileğine hızla vurdu.

"Nerelisin?"

"Sile, Delta' dan."

"Seni kim gönderdi?"

"İki Diyar'ın hükümdarı-Neferheperure-Waenree, Akhenaten."

"Onun o olduğunu nereden biliyorsun?"

"Peschet'i, İki Taç'ı giyiyor."

"Peki, bu adam neye benziyor?"

Adam, Akhenaten' e uyan bir betimleme yapınca kalbim yerinden fırladı: uzun boylu, ince yapılı, şekilsiz bir vücudu olan, geniş kalçalı, uzun yüzlü ve garip gözlü.

"En yakın danışmanları kim?"

"Ruhbanlarınızdan ikisi, Khufu ve Djoser. Onunla birlikte her yere gidiyorlar."

"Başka?"

"Hititli albaylar. Kraliyet ordularının kumandanları."

"Yani, bu gaspçı sizin kralınızın desteğini alıyor, öyle mi?"

Esir, "Hititli kumandanların," diye yanıtladı.

"Kaç adamınız var?"

Hititli şarabını yudumladı, bakışları bana kaydı, gözlerinde bir eğlenti ışığı vardı. Nebamun'un benim adımı dile getirdiğini işitmiş olmalıydı. Kadehini yere bıraktı ve parmağıyla beni dürttü.

Yazman bana dönerek, "Sizin Lord Mahu olup olmadığınızı soruyor," dedi. "Ve neden gerçek Firavun'un yanında olmadığınızı merak ediyor."

"Kaç adam?" diye Nebamun'un sorusunu tekrarladım.

"Toplamda on bin kadar." Nebamun nefesinin ardından ısıklık çalarken Hititli sırttı.

Yazman, "Yalan söylüyor," diye tısladı.

Nebamun, "Başka?" diye directti. "Bu Firavun olarak adlandırılan kişiye kim akıl veriyor?"

"Aziru, Byblos Kralı!"

Nebamun'un danışmanlarından ortak bir iç çekiş sesi yükseldi.

Nebamun, "Bu zaten şüphelenmediğimiz bir şey değildi,"

diye mırıldandı. "Canaan' daki düşmanlarımızdan destek alan bir gaspçı ve tabi ki, Hititliler yapmamaları gereken bir işe karışmaktan çok hoşnutlar."

"Kadını tanımla," dedim. "Firavun'un eşini, kraliçeyi."

Hititli ellerini kafasına götürdü, büyük bir heyecanla konu şuyordu. "Nefertiti" kelimesini yakaladım.

Yazman, "Çok güzel," diye tercüme etti. "Kızıl saçlı ve gözleri de bir kedininki kadar yeşil."

"O zaman bu kadın sadece bir sahtekar." Hitit subayına gülümsedim. "Benim tanıdığım Nefertiti'nin gözleri mavidir." Yazmanın bileğine hafifçe vurdum. "Ona şunu söyle. Ona, Nefertiti'nin ölümüne şahit olduğumu söyle."

Yazman tercüme etti. Hitit subayı omzunu silkti ve kadehindeki şarabı büyük bir iştahla içti.

Yazman, "O bize sadece bildiklerini aktarıyor," dedi. Hititli'nin Mısır dilini gerçek anlamda ne kadar bildiğini merak ettim.

Bana kırık kanlı dişlerinin arasından gülümsedi.

"Belki de onu yavaşça ve gaddarca öldürmeliyiz, ne dersin?"

Hititli subayın gözlerinde hafif bir kayma oldu.

"Sen bizim dilimizi biliyor musun?" diye adama bağırdım.

Boğaz hizasında eliyle bir kesme işareti yaptı. "*Gerh en arit sapt*, " kelimelerini yakaladım.

"Bu da ne demekti?"

"Hüküm Gecesi'nde hepimizin öleceğini söylüyor. Haklısınız Lordum Mahu, bizim dilimizi biliyor."

"Onu bu göreve kim gönderdi?" diye sordum.

"Heripetehiu, paralı askerlerin kumandanı."

Göğsümü işaret ederek öne doğru eğildim, "Eğer bu gaspçıya elçi olarak gidersek ne olur?"

Yazman tercüme etti.

"*Shemensuion*." Mısırca kelimeyi kullandım. "*Shemensuion*,"

diye tekrarladım. "Bir kraliyet elçisi."

Hitit subayı, "*Set saseei; sekht sasa*," diye yanıtladı.

"Saçmalık," diyerek meydan okudum.

Hititli, "*Per khet*," diye sert bir şekilde konuştu. "*Sainu sabas ebu, seba sebu*."

Yazman, "Diyor ki Lord'um Mahu ... " diye açıklamaya başladı.

"Ne dediğini biliyorum." Hititli'nin bakışlarını yakaladım.

"Oraya gidersem, Ateş Alanı'na, iblis ve yok edicilerin beni bekledikleri Karanlıklar Evi'ne gireceğimi ifade ediyor."

"*Malui inahez*." Hititli subay artık adımla kelime oyunu yaparak gülüyordu. "*Mahu inahez*."

"Yani öfkeli gözlü aslan tarafından yeneceğim, öyle mi? Aslan kafalı yılan tarafından yutulacak mıyım?"

Hititli subay heyecanlı bir çocuk gibi başını salladı. Yazman saldırıya dair sorgulamasına geri döndü. Bu kez Hititli çok daha açık sözlüydü.

Adam, Memphis'deki, Beyaz Duvarlı Şehir'deki garnizona bağlı paralı askerlermiş gibi davranarak sahte flamalarla nehir boyunca nasıl hiç sorunsuz seyahat ettiklerini betimlerken onu büyük bir dikkatle dinledik. Nasıl olmuş da hiç kimse onlara meydan okumamıştı, geceleri nehir boyundaki ıssız yerlerde nasıl barınmışlardı.

Nebamun, "Doğruyu söylüyor," diye adamla hemfikir oldu.

"Lord Horemheb endişelenecek. Nehirde savaş mavnaları var, silahlı askerler bir aşağı bir yukarı gidip geliyorlar. Şehrin kuzeyinde bir mavna filosunu saklayabileceğiniz büyüklükte nehir uzantıları var. Ona Prens Tutankhamun'un burada olduğunu bilip bilmediğini sor?"

Hititli subay bildiğini söyledi, bunun için buraya gelmek zorunda kalmışlardı: Firavun'un gerçek oğlunu ve varisini, kız kardeşiyle birlikte geri götürmek için.

"Bunu nasıl biliyorlardı?" diye sordum.

Hititli subay omuzlarını silkti ve hızlı bir şekilde konuştu.

Yazman, "diyor ki," diye tercüme etti, "bunu biliyorlarmış ama nasıl ve neden, bilmiyor."

"Burada arkadaşları var mıymış?" diye sordum. "Onlara yardım eden müttefikler?"

Adam yine omzunu silkti.

Nebamun, "Bu adam kıdem bakımından aşağıda bir subay," diye araya girdi. "Sanıyorum evi ele geçireceklerini umuyorlardı."

Sessiz kaldı; subayları oradayken bu konuyu tartışmak istemiyordu.

Sorgulama devam etti. Hititli, Mısırca konuşmaya başladı ve bizimle tekrar eğlendi. Sonunda Nebamun eliyle bir kesme işareti yaptı.

"Bize anlatabileceği her şeyi anlattı ve şarabını da bitirdi."

Ellerini kaldırdı ve parmaklarını şaklattı.

Arkamızda dikilen Nubian okçular yaylarını gerdiler. Hititli gerindi; oklardan teki göğsünün derinliklerine girdi, diğeri de boğazına denk geldi. Duvara dayanarak çırpındı, kolları ve bacakları seğirdi, kafası bir ileri bir

geri hareket etti, dudaklarının arasından kan fışkırıyordu, ardından son nefesini verdi ve başı tek tarafa düştü.

"Cesedini alıp diğerlerinin yanına bırakın." Nebamun ayağa kalktı.

Mahzenden ayrıldık ve tekrar avluya çıktık. Başımı kaldırıp baktım, Ankhesenamun pencerelerin tekinden gülümseyerek bana bakıyordu, Meryre yanındaydı. Bir süre, Nebamun'un düşman ölülerinin soyuldukları, sağ ellerinin kesildiği, cesetlerinin bir el arabasına atıldığı o katliam bahçesini bir uçtan diğer uca yürüyüşünü seyrederek öylece durdum. Nebamun cesetlerin en yakındaki timsah havuzuna götürölmelerini emretmişti. Levazım subayları kanlı silahlar yığınını incelemekteydi. Ordu yazmanlarından teki bir kamp taburesine oturmuş, yazı tablasını dizlerine yerleştirmiş, sanki kilolarca buğday ya da testiler dolusu şarap hesabı yapıyorcasına, soğuk, sistemli bir tavırla, kesilen elleri saymakla meşguldü.

"Toplamda dört yüz kadar lordum." Nebamun yaklaşırken kafasını kaldırdı. Albay etrafında uçuşan sinekleri elini sallayarak kovaladı.

"Saymayı kes," dedi. "Cesetlerden bazılarını hiçbir zaman bulamayacağız." Kesilmiş kol ve bacakları işaret etti. "Bunlar da diğerleriyle aynı yere gidebilir." Sesini yükseltti. "Avlunun su ve sirkeyle temizlenmesini, kokunun giderilmesi için dışarı küfeler dolusu çiçek taşınmasını istiyorum. Burası benim evim, bir katliam çukuru değil."

Nebamun'la konuşmaya istekliydim, ancak diğerleri hala oradayken ona hiçbir şeyden bahsedemedim, dolayısıyla izin istedim ve odama çekildim. Soyunup tuzlu suda yıkandım, yağlandım, üzerime temiz bir peştamal, cübbe ve yumuşak sandaletler geçirdim. Savaştan sonra sersemlemiştim, kafam karışmıştı. Kendimi sanki hala ayaklarımın etrafı kanla çevriliymiş gibi hissediyordum.

Djarka beni Prens'in odasında bekliyordu. Yere diz çökmüştü; Tutankhamun oyuncak askerleriyle oynuyordu. Her iki yanına Ankhesenamun ve Amedeta oturmuşlardı, Üzerlerinde bol beyaz cübbeler vardı.

"Geri dönen kahramana selamlar olsun." Ankhesenamun gülümsedi. Ayağa kalktı, bir kadeh şarap doldurdu ve gelip bunu ellerime tutuşturdu. Parfümü katliamın kötü kokusu, kanın keskin rayihası ve mahzenin terli

küfünün ardından mis gibiydi. "Senin için dua ettik Lordum Mahu. Tüm bunlar neden oldu?"

Beyaz şarabı yudumladım. Ankhesenamun geriye doğru bir adım attı ve beni baştan ayağa gözden geçirdi.

"Gözlerin garip görünüyor ve yanakların tıraş edilmemiş,"

diye mırıldandı, "ama diğer yandan da görünürde en ufak bir kesik ya da yara izi yok. Eğer içeri gim1eyi başarsalardı Lordum Mahu, ne olacaktı?"

Djarka, "Sizi burada bulamayacaklardı," dedi. "Size leydim, bana verilen emirlerin ne olduğunu ifade etmiştim."

Prens'e baktım, oyuncak askerleriyle oynuyordu, benim orada olduğumun farkında dahi değildi. Genelde ayağa fırlar ve bana doğru koşardı. Gidip yanına diz çöktüm. Ahşap askerlerden tekini diğerine doğru iteleyerek nefesinin gerisinden mırıldanıyordu, olağan çocuksu bir oyundu ama şimdi bunu daha önce hiç şahit olmadığım bir şiddette yapıyordu.

"Ekselansları." Kafasını okşadım.

Askerleri birbirlerine vurmaya devam etti.

"Lordum," diye tekrarlardım.

Yine hiçbir yanıt alamadım, dolayısıyla askerlerden tekini elinden aldım. Sanki bana vuracmışçasına diğerini havaya kaldırarak büyük bir hızla döndü; yüzü solgundu, gözleri de boş.

"Lordum?" Diğer askeri de elinden aldım; parmakları soğuk ve nemliydi. Oturup onu kendime doğru çektim. Direnmedi ama sanki benim göremediğim birisiyle konuşuyormuşçasına fısıldayarak orada öylece oturdu. Öfkeyle Djarka'ya baktım.

Ankhesenamun, "Sadece korktu," dedi. "Aşağıdan gelen silah sesleri ve çığlıklar korkunçtu. O sadece bir çocuk, öyle değil misin sevgilim?"

Yanıma diz çöktü. Bir an için o "sevgilim" kelimesi ve parfümünün kokusu, omzunun ve kolunun yumuşaklığı, bana Nefertiti'yi anımsattı. Tutankhamun kucağımdan fırlayarak kalktı ve kollarını ona doladı. Bir süre orada öylece dikildi, yüzü Ankhesenamun'un boynuna gömülüydü. Ankhesenamun nazıkçe onun sırtını sıvazladı, sanki bir bebekmişçesine öne

arkaya salladı. Djarka'ya beni takip etmesini işaret ederek ayağa kalktım. Dışarıdaki koridorda, onu avluya tepeden bakan, pencerelerle çevrili bir yere götürdüm.

"Bu korku mu?" diye sordum.

Djarka yanaklarını havayla doldurdu. "O askerler içeri pat diye girdiklerinde yaşanan kavga oldukça şiddetliydi. Amedeta çığlık atmaya başladı; Prens de öyle. Ruh halinin korkunun bir sonucu olduğunu düşündüm; oyunuyla baş başa bıraktım."

"Bu daha önce de olmuş muydu?"

"Bir ya da iki kez ama bu genelde gelip geçici bir durumdu."

"Saldırgan bir hal alıyor mu?" diye direttim.

"Bazen evet. Bana oyuncak bir kılıç kınıyla vurdu; sert ucu yanağımı çizdi, kaçıp saklandı. Onu bulduğumda iyiydi ama yaptığı şeyi kesinlikle hatırlamıyordu. O sadece bir çocuk." Djarka, Ankhesenamun'un kullandığı cümleyi tekrarlardı. "Bir yerden diğerine götürüldü, sonra da bu katliam yerine getirildi. Bu adamlara yol gösterildi, öyle değil mi? Aramızda bir hain var."

"Mümkün." Aşağıya, avluya baktım. Ortada artık ceset görünmüyordu; hizmetkarlar etrafı tuz ve sirkeyle karıştırılmış suyla yıkamakla meşguldü. Ölülerin ve silahların hepsi ortadan kaldırılmıştı; sadece duvara püskürmüş bir kan lekesi kısa bir süre önce orada olup bitenlere dair ipucu sunuyordu. Kendimi birdenbire kuvvetsiz, hafifçe sersemlemiş hissettim. Duvara dayandım.

"Lordum, iyi misiniz?"

"Bunun nasıl bir şey olduğunu bilirsın," diyerek iç geçirdim.

"Yiyip içeceğim. Günlerdir uyumamışçasına uyuyacağım. Kesin olan tek bir şey var Djarka." Ona gülümsedim. "Bizler artık elçi filan değiliz. Prens'ten gözünü ayırma ve böyle bir şey bir daha olursa, bana kesinlikle haber ver."

Tam aşağı uzanan merdivenlerin ortasıdaydım ki, hizmetkarlardan teki bana bir mesaj ulaştırdı: Albay Nebamun beni odasında görmek istiyordu.

Oraya vardığımda, Meryre ve Sobeck'in de odada olduklarını gördüm, küçük bir masanın etrafına oturmuşlardı. Nebamun kendi elleriyle hizmet ediyor, şarapları dolduruyor, baharatlı ördekle birlikte taze pişmiş ekmek servisi yapıyordu. O

da yıkanıp üstünü değiştirmişti. Artık bir savaşçıdan ziyade, beyaz cübbesi ve altın görev tasmaı içerisinde tecrübeli bir askerdi. Bununla birlikte, yüzü somurtuk ve kırışık, gözleri de kan çanağıydı.

Kolundaki doktorun çoktan bandajladığı derin bir yarayla ilgilendi. Baldırına benzer bir yara alan Sobeck bandajını sıkılaştırmaya çalışıyordu.

Nebamun, "Yapma," diye uyardı. "Nedenini bilmiyorum ama yara çürümeye başlar. Bandajı mümkün olduğunca bol tut. Lordum Mahu." Minderleri işaret etti.

Oturdum, Nebamun bana hizmet etti; ördek çok lezzetli kokuyordu.

Nebamun, "Haydi, yiyin," diye teşvik etti. "Hizmetkarları görevden aldım." O da çömeldi. "Ben hiç oğlu olmayan bir dulum ama yeterince de mutluyum. İki ya da üç yerli hanım isteklerimi karşılıyor." Sadece birkaç sandık, sandalye ve masanın yer aldığı ıssız odayı işaret etti. Mekana, Muhteşem Amenhotep'i, Savaş Tanrısı Montu kılığında, katledilenlerin çok sayıdaki bedenleri arasından arabasıyla hızla geçerken gösteren büyük bir duvar resmi egemendi.

"İşte benim kahramanım." Nebamun gülümsedi. "Dua etmek için sık sık buraya gelirim. Onun Firavun olduğu dönemde, Tek Tanrı diye bir saçmalık yoktu." Hızla Meryre'ye baktı. "O Firavun'ken, Hitit paralı askerleri Nil boyunca yelken açıp, Beyaz Duvarlı Şehre saldırmadılar. Sadece komşu konakları yağmaladılar," diyerek iç çekti, "bir kaç hizmetkar öldürdüler. Kıyı boyunca hayatta kalanları avlamaları için askeri alaylar gönderdim; düşmanlardan bazıları hala orada saklanıyor olabilir."

Meryre sessiz kaldı, kafasını önüne eğmiş yiyeceklere bakıyordu. Sonunda silkinerek daldığı hayallerden kurtuldu.

"Burada olduğumuzu nasıl bildiler?" diye sordu.

Sobeck, "Bunu onlara benim söylediğimi mi ima ediyorsunuz?" diye diklendi.

Nebamun, "Tabi ki biliyorlardı," diyerek araya girdi. "Bu büyük bir sır değildi. Küçük filonuz çok sayıda kişi tarafından görülmüş olmalı. Bir kaç gündür buradaydınız, insanlar biliyorlardı..."

Meryre, "Prens'i Aten Şehri'nde bırakmalıydık," diye ısrar etti.

Doğrudan ona bakabilmek için döndüm: o yuvarlak sofu yüz, yeşil sürmeyle lekelenen gözkapakları, hala boynundan sarkan o Yuvarlak Güneş tılsımı. Tıpkı zehirli bir karakurbağası gibi kendini beğenmiş bir halde oturuyordu, yanakları zehrini tükürmeye hazır bir halde bel vermişti. Kap Çocukları olduğumuz yıllarda beni her zaman tahrik etmiş olan o kibirli görünümünü hala taşıyordu. Beni kendisiyle karşı karşıya gelmeye, hainin o olup olmadığını sormaya cesaretlendiriyordu.

Ağızına bir lokma yiyecek atarak, "Görevimize devam edelim mi?" diye sordu.

"Hayır," diye yanıtladım. "Bunu yapamayacağımızı siz de biliyorsunuz. Yaparsak ölümümüze gitmiş oluruz."

"Siz Kraliyet Çemberi'nin emirlerini yıktınız. Taurati kararlarını hiçe saydınız." Kraliyet konseyi için kullanılan resmi terime başvurmuştu. "Bunu iki kez yaptınız. Vatana ihanetten suçlanabilirsiniz."

"O zaman beni tutuklayın ya da bunu yapmayı bir deneyin!"

Meryre sözlerimi hor gören bir hareketle savuşturdu.

"Görevimize devam etmeliyiz," diye diretti.

"Saçma!" Nebamun'a baktım ama o araya girmek istemedi; bu onu ilgilendiren bir konu değildi.

"O zaman ben *kendi* görevime devam edeceğim." Meryre küçük masayı iteleyerek kendisinden uzaklaştırdı; ayağa kalktı ve kapıya doğru paytak paytak yürüdü.

Ayağa fırlayarak, "Ruhban!" diye seslendim. Meryre durakladı ve arkasına döndü. Albay Nebamun'un masanın üzerinde, kapının yakınında bir yerde duran kılıcına şöyle bir göz attım, koşup onu kaptım ve çektim. Meryre tekrar kapıya doğru döndü, ona doğru büyük bir hızla ilerledim. Nebamun ve Sobeck ayağa fırladılar. Meryre'nin kafasını tutmayı denedim

ama peruğu çıkıp elimde kaldı. Bana doğru döndü, yüzü kıpkırmızıydı, gözleri parlıyordu, kılıca baktı.

"Ne yapacaksın Mahu, Güney'in Maymunu? Baş rahibi mi öldüreceksin? Bizler Kraliyet Çemberi 'nin emrindeyiz." Beni iteleyerek kendisinden uzaklaştırmayı denedi.

"Bu sabah," diye tısladım, "iletişime geçmemiz istenen o insanlar beni ve bu evdeki herkesi öldürmeyi denediler ama ne hikmetse size dokunmadılar bile." Yuvarlak Güneş tılsımını yakaladım ve zinciri çekerek boynundan çıkarttım. Acı içerisinde yüzünü buruşturdu.

"Albay Nebamun," diye itiraz etti, "bu büyük bir ayıptır, kutsal bir şeye karşı saygısızlıktır."

Nebamun, "Lordum Mahu," diye uyardı.

"Ben Prens'in Koruyucusu'yum," diye yanıtladım, "onun resmi muhafızıyım." Kılıcın ucunu Meryre'nin şişman çenesinin altına dayadım. "Sizin gitmenize izin verebileceğimi düşünmüyorum. Sizi tutukluyorum."

Meryre, "Buna nasıl cesaret edersiniz?" diye öfkeyle söylendi. Kurtulmaya çalıştı ama onu kapıya sıkı sıkı dayadım, kılıcın ucu çenesinin altına batıyordu.

"Size kanunlardan bahsetmeli miyim Albay Nebamun?"

Gözlerimi o şişman, yuvarlak yüzden ayırmadım. Bu adamı dövmek ya da kılıcın ucunu daha derine batırmak isteğime direniyordum. "Firavun'un kanunu çok açıktır. Bir Kraliyet Kişisi'ne ya da Kraliyet Ailesi veya Kutsal Çember üyelerinden birisine saldırmak en üst düzeyde hıyanettir, ölümle cezalandırılabilir."

Meryre'nin yüzündeki öfkenin bir kısmı akıp gitti.

"Siz," şişman gıdığı titredi, "benim bir hain olduğumu ima etmiyor, bunu söylemiyorsunuz, değil mi? Bu saldırı hakkında en ufak bir bilgim dahi yoktu."

Geriye bir adım attım. "Bilginiz olduğunu söylemedim ama Albay Nebamun, Hititli subayın anlattıklarına tanıklık yaptı. Buraya beni öldürmeye ve Kraliyet Şahsiyetleri'ni kaçırmaya geldiler: İşte ihanet bu! Siz

de biliyorsunuz ki Albay Nebamun," gözlerimi Meryre'den ayırmadım, "vatan hainleriyle pazarlık etmek ya da temas kurmak Firavun'un herhangi sadık bir tebaası için kanun dışıdır. Dolayısıyla, bu saldırı sebebiyle, görevimiz sonlandı. Siz, lordum Meryre, Firavun 'un yasalarına karşı geldiğiniz için, ev hapsinde tutulacaksınız. Bunun tüm sorumluluğu bende olacak. Şimdi, lordum, sanıyorum buradan ayrılıyorsunuz."

Kapıyı açtım ve basamakların dibinde tembel tembel oturan muhafızlara seslendim. Askerler büyük bir aceleyle yukarı çıktı.

"Lordum Meryre'ye odasına kadar eşlik edin," dedim. Baş Ruhban sanki itiraz edecekmişçesine bana baktı. "Eğer direnirse, ellerini bağlayın."

Meryre şaşkına döndü, şişman parmakları omzunu çevreleyen boncuklarla süslü şalına gömülmüş asılıyordu.

"Odama gideceğim," dedi. "Refakatçiye ihtiyacım yok."

Merdivenlerden aşağı indi. Muhafızlar bana baktı; başımı sallayarak tek başına gitmesine izin verdim.

"Onu takip edin," diye emrettim. "Gitmesi gereken yerlere gittiği ve kalması gereken yerlerde kaldığı sürece, rahatsız etmeyin!"

Odaya döndüm.

Sobeck, "Sence hain Meryre mi?" diye sordu.

Minderlere oturdum. "Olabilir ama şu da bir gerçek ki, Mısır'ın yarısının yapmamız istenen elçilikten haberi var. Haydutlar başarılı olsalardı ne olurdu, çok merak ediyorum." Ekmeği alıp bir parça koparttım. "Eğer durum böyle olsaydı, hepimiz de çoktan ölmüş olurduk, öyle değil mi? Ama sorunu dobra dobra yanıtlamam gerekirse Sobeck, evet, her ne kadar bunu kanıtlayabilmem diğer bir konu olsa da, Meryre'nin bir vatan haini olduğundan şüpheleniyorum."

"O komplonun bir parçası ya da bunun sebebi mi?"

"Bilmiyorum Sobeck. Bu tıpkı çölde pusu seyretmek gibi bir şey; olanları çarpıtıp karıştırıyor, tıpkı hükmümüze aldatıcı bulutlar gönderen, gerçeği saklayan bir peçe gibi, yine de Meryre 'yi gaspçıya bağlayan görünmez bir bağ olduğundan eminim."

Nebamun, "O zaman neden bu elçiliği devam ettirmek istiyor?" diye sordu. "Bu temas kurmak için bir bahane mi? Gaspçıya, sahte Firavun'a, Thebes'de planlanan ve orada olup biten her şey hakkında bildiklerini aktarmak için mi?"

"Her ikisi de," diye yanıtladım. "Ben bir garanti, Thebes' -

deki Kraliyet Çemberi'nin geriye kalanı açısından iyi niyet göstergesi olarak davet edildim. Tabi ki, bir kez oraya gittiğimizde, ne olup biteceğini hiç kimse bilemez. Delta'da, bataklık ateşinden ölen ilk kişi ben olmayacağım." Kafamı salladım. "Her ne kadar bu saldırıya dair aklımın ermediği bir şeyler olsa da, bunun doğru olduğunu düşünüyorum."

"Ama burada olduğumuzu nasıl biliyorlardı?" Sobeck şarabını yudumladı. "Oh, küçük filomuzun Nil boyunca görülmüş olabileceğinin farkındayım, hatta buraya varmamız onların casusları tarafından dahi öğrenilmiş olabilir. Ama, Prens'in Albay Neba ınun'un evinde olduğu bilgisine ne diyeceksin?"

"Meryre'den bir şeyi sakladım." Nebamun, minderlerden tekini kaldırarak küçük bir sandık çıkarttı. Bunu açtı ve kanla lekelenmiş bir papirüs parçası çıkarttı. "Bunu Hititli subayların tekinden aldık, kabataslak bir harita, bakın!" Nebamun çizimi parmağıyla takip etti. "Nehrin kıvrımı, sığılık alanlar, papirüs ormanı, şehir ve evimin hemen altındaki küçük rıhtım kenarı."

Papirüs lekeli ve yırtık pırtıktı, anlayamadığım işaret ve sembollerle doluydu.

Nebamun, "Bu Meryre'nin," diye sözlerine devam etti, "onun maiyetindeki kişilerden tekinin ya da gerçekten de karşınızdakilerin casuslarından birisinin bir çalışması olabilir. Bizim de Delta' da casuslarımız var, hatta çok iyi olduklarını da kanıtladılar," diye acımasızca ekledi, "diğer yandan gaspçının da Memphis 'de, Beyaz Duvarlı Şehir'de, General Horemheb'in garnizonunda casusları olmalı. Ah, yani," Nebamun gülümsedi, "bunlar pek de kötü haberler değil. Dün gece geç saatte bir ulak geldi."

Beklentili bir şekilde, "Evet?" diye sordum.

"Horemheb ve Rameses hareket halindeler. Horus ve alaylarını hazırlama emri aldım."

Sobeck, "Biz bir hata mı yaptık Mahu?" diye sordu. "Prens'i buraya getirerek demek istiyorum. Belki de şehirdeki paralı askerlerimizin tümünü kışlaya yerleştirmemeli, daha ziyade onları aşağıda nehrin kıyısında tutmalıydık, ne dersin?"

"Tabi ki ben bir hata yaptım," diye lafı yapıştırdım. "Bu tıpkı Kızıl Topraklar'da olmak gibi bir şey. Her şey bir sisle kaplanmış durumda. Ne gerçek? Ne serap? Kim doğru, kim yalan söylüyor?"

Meryre gibileri bizim hata yapacağımızı umuyor. Biz de onların hata yapmaları için dua ediyoruz. Bu sabah kesinlikle bir hata yaptılar. Bu eve hiçbir zaman ulaşamadılar. Albay Nebamun, siz bir askersiniz: Bu güne kadar kaç savaşı şans eseri kazandınız ya da kaybettiniz?"

Albay hafifçe gülümsedi. "Paralı askerlerinizin geri getirilmelerini sağlayacağım," diye söz verdi. "Kışlalarda beslenip yatacaklar. Nehir kıyısında da kamp kurabilirler."

Sobeck, "O ruhban bozuntusu küçük hergeleyi neden odasından sürükleyip çıkartmıyoruz?" diye haykırdı. "Onu yargılamıyor, kafasını kesip gaspçıya hediye olarak yollamıyoruz?"

"Bir hata daha," diye karşı çıktım. "Mısır'ın bir baş ruhbanı uygun şekilde yargılanmadan mı idam edilecek? Gaspçı bundan memnuniyet duyar. Kraliyet Çemberi dağılır, parçalanır. Ay ve

Horemheb bile böylesi bir hareketi hangi yetkiyle yaptığını sorgulayacaktır! Onu ev hapsine almak yeterince kötü. Daha da önemlisi," başımı kaşıdım, "Meryre'nin, bir boku sırf koksun diye karıştıran işgüzarlar bir yana, ruhbanlar ve ordunun çeşitli üst düzey sorumluları arasından güçlü destekçileri var."

Nebamun, "O zaman daha ileri düzeyde bir şey yapmayacaksınız, öyle mi?" diye sordu. "Kuzeye gitmeyecek misiniz?"

"Nasıl gidebiliriz ki?" diye iç çektim. "Hala Meryre'nin ne istediğini gerçek manada anlamış değilim. Biz sisteki iki bot ya da bir kum fırtınasındaki iki seyyah gibiyiz, sadece beceriksizlik yapıyoruz."

"Hititli subay tek bir şeyi teyit etti." Nebamun gümüş kenarlı tabağını ileri doğru iteledi ve şarap kadehine sarılıp oturdu.

"Sile'deki asi kampına dair çeşitli hikayeler, acımasız söylentiler işitmiştim. İstilacıların Hyksos saldırganlarının gaddarlıklarını nasıl uygulamaya koyduklarına, insanlara nasıl işkence ettiklerine ve onları nasıl yaktıklarına dair. Bunları vahşi dedikodular gibi düşünmüştüm ama bu adam bir Karanlıklar Evi 'nden, bir Ateş

Alanı 'ndan bahsetti. Sanıyorum ki gaspçı kendisini kabul edenlere insaf ediyor, etmeyenlere ise uç noktada acımasız davranıyor.

Casuslarımızın neden çok az başarı yakaladıklarına şaşmamak lazım. Pekala." Kalkar gibi yaptı. "Yapabileceğim tek şey yeni emir almayı ya da General Horemheb'in gelmesini beklemek. Siz ne yapacaksınız Lord Mahu?"

"Bilmiyorum."

Ayağa kalktım, nezaketi için Nebamun'a teşekkür ettim, portatif bir yatakla bir kaç sandığın yer aldığı odama geri döndüm.

Burası sade bir ortamdı, bir askerin odasıydı, içinde çok az süs vardı ama ben burayı yeterince rahat ve huzurlu buluyordum. Bir süre uyudum, sonra akşamın geç bir saatinde kalktım. Prens'i ziyaret ettim. Uykudaydı. Djarka yatağın diğer tarafına yerleşmişti, küçük bir sepet örüyordu, bu onun tedirgin ya da üzgün olduğu zamanlarda yaptığı bir şeydi. Onun yazma tepsisini çatıya çıkarttım. Duvarların ötesindeki bölge hala Nebamun'un askerleri tarafından araştırılmaktaydı, askerler ağaçların altındaki çalılıkları yana iteliyor, ceset ya da sürünerek uzaklaşmış herhangi bir saldırgan olup olmadığına bakıyordu. Tam yere çömeldim ki, insanın içine işleyen bir çığlık havada yankılandı. Bunu diğer bir çığlık daha takip etti. Bakmaya gittim. Askerler düşmanlardan ikisini yaralı halde bulup öldürmüşlerdi, şimdi de cesetlerini patika boyunca sürüklüyorlardı.

Sırtımı duvara vererek oturdum. Kap'ın Çocuğu iken Öğrenim Evi'nde öğrendiğim alfabeyle, canımı sıkan sorunu anlamaya çalıştım. Birincisi, Kraliyet Konseyi'nde hizipleşmeler baş göstermeye başlamıştı. Toplamda dört grup vardı: Ay ve torunu Ankhesenamun; Horemheb, Rameses ve ordu; Maya ve Huy gibi yöneticiler ve Meryre'nin başını çektiği Atenciler.

Ya ben? Hepsiyle arkadaşım ama hiç biriyle müttefik değildim. Benim sadakatim Prens'eydi. İkincisi, bir gaspçı, bir sahte Firavun, Delta'ya tecavüz etmiş, ruhban Khufu ve Djoser tarafından yönlendirilip kışkırtılmıştı. Üçüncüsü, bu gaspçı, Mısır'ın Canaan'daki düşmanları kadar, Hititliler'in altın ve gümüşleriyle, askeri birlikleriyle desteklenmekteydi. Dördüncüsü, Kraliyet Çemberi gaspçının istilasını konusunda bilgilendirilmişti. Meryre'nin müzakere önerisi tüm gruplar tarafından akıllıca bulunmuştu; bu Horemheb ve Rameses 'e alayları toplamaları için zaman tanıdı. Meryre benim ortaklığımı talep etmişti. Yoksa Baş Ruhban, baştan beri Prens ve Ankhesenamun'u beraberimde getireceğimi biliyor muydu? Beşincisi, Kraliyet Çemberi'nin aynı toplantısında, Meryre, Aten kültü üyelerinin Akhenaten 'in Shabtiler 'i tarafından gizliden gizliye öldürülmelerine itiraz etmişti. O toplantının hemen ardından general Rahmose, Meryre'nin en ateşli destekçilerinden teki, öldürülmüştü. Altıncısı, Ankhesenamun, bana büyük olasılıkla Ay' -

ın suç ortaklığıyla, Meryre ile bir anlaşma yaptığı güvencesini vererek, Rahmose 'nin ölümüne kendisini dahil etmişti. Peki, bana yapılan saldırı nedendi? Zarar vermekten ziyade korkutmak maksadıyla gerçekleştirilen öldürücü bir saldırı mıydı? Yedincisi, ertesi gün Meryre, destekçilerine Buhen'in güçlü kalesinde kalacak bir yer verilmesini ve onlara korunma sağlanmasını, Prens'in de Thebes' deki tehditkar tehlikelerden kendi güvenliği için uzaklaştırılmasını talep etmişti. Sekizincisi, bu gaspçı neden güneye ilerlemiyordu? Neden Delta'da oyalanıp duruyordu? Dokuzuncusu, neden Nebamun'un evine saldırılmıştı? Doğru, filomuz tıpkı Memphis'de karaya çıkmamız gibi Nil boyunca dikkat çekmişti. Ama bu bilgilerin tümü casuslar aracılığıyla elde edilebilirdi.

Kalemimi bıraktım, parmağımı siyah mürekkebe bandırdım.

Burada bir yerlerde büyük bir yalan gizliydi. Tabi ki, hemen her şey yalandı. Ancak, her yalarım kendisine göre bir mantığı olmasına rağmen, bunun yoktu.

"Lord Mahu?" Nebamun merdivenleri tırmandı ve nefes nefese olduğu yerde dikildi. "Size başka haberlerimiz var. Düşman filosundaki mavnalardan bazıları iki gün önce, Beyaz Duvarlar'ın güneyinde görülmüş."

Yazma tepsisini yanıma yerleştirerek, "Güneyde mi?" diye haykırdım. "Yani mavnalar yelken açarak Mcmphis 'i geçtiler, sonra buraya bize saldırmaya mı geldiler demek istiyorsunuz?"

"Haberı getiren balıkçılara göre öyle. Siz ilk varış noktanızın Aten şehri olduğunu söylememiş miydiniz?"

"Evet, evet. Söyledim."

Nebamun ellerini iki yana açtı. "Savaş haberi tüm nehre yayıldı. Balıkçılar olup biteni görmek için buraya geldi. Mavnalardan ikisini tanıdılar. Balıkçılar en az iki gün önce bunların sahte flamalarla uçarcasına yol aldıklarını söylediler ve hiç şüphesiz ki, henüz saldırıya girişilmeden yok ettikleri bir takım sahte izinleri de vardı. Saygısız, küstah bir hareket ama Lord Mahu, kim bir mavna dolusu paralı askeri durdurmaya cesaret edebilir ki? Daha önce de söylediğim gibi, asker alayları nehirde bir yukarı bir aşağı gidip geliyor. Refakatçinize bir bakın. Onlardan bazıları da Mısırlı, diğerleri paralı askerler. Başka bir zamanda, başka bir yerde, bize karşı savaşabilirler."

Ona teşekkür ettim ve kendi sorunlarıma geri döndüm. Yaptığım listenin üzerinden defalarca geçtim. Sonunda yalanlar sisi dağılmaya başladı.

"Ankhesenamun, seni yalancı kaltak!" diye mırıldandım.

"Mantığım bu oyunu senin kontrol etmediğini söylüyor, bunu başkanları yapıyor."

Aşağıya, küçük yemek odasına, yüksek tavanı, altın taçlı sütunları, havadar pencereleri, zengin koyu maviyle boyanmış duvarları olan evin en lüks kısmına indim. Hizmetkarlardan teki bana Prenses'in orada olduğunu söylemişti. O ve Amedeta odanın uzak ucundaki kürsüye tembelce uzanmışlardı, etrafları minder yığınyla doluydu, önlerindeki masada ise et ve meyve tabakları yer almaktaydı. Birbirlerini nar parçalarıyla besliyorlar, hiçbir şeyi umursamadan gülüşüp konuşuyorlardı. Her ikisi de sarhoştu, gözleri kızarmış yüzlerinde ışıldıyordu, kalın yağlı peruklarından yükselen parfümle kaplıydılar. Kürsünün önünde durdum ve selam verdim.

"Hanımım, sizinle konuşmak istiyordum."

Amedeta, "Hangi hanımla?" diyerek aptalca sırttı.

"Hanımım." Ankhesenamun'a baktım. Surat asıp itiraz ediyor gibi yaptı. "Hanımım," diye tekrarladım.

"Oh! Öylece dikilmeye ve bana bu kadar acımasızca bakmaya devam edersen olur!"

Amedeta, parmaklarının gerisinden kıkırdayarak, sendeleyip ayağa kalktı ve sallana sallana odadan çıktı.

"Pekala?" Ankhesenamun cübbesinin boyalı meme uçlarından tekini göz önüne serecek şekilde açılmasını umursamayarak sırt üstü yattı; mor renkli tırnakları meme ucunu okşadı, sonra parmaklarını şarap kadehine daldırarak bana doğru sıçrattı.

"Hanımım, bana doğruyu söyleyin."

"Neye dair?"

"Hakkında çok az şey bildiğiniz bir şeye."

"Maymun, benimle alay ediyorsun."

"Böyle bir şeye nasıl cüret edebilirim?"

Öne doğru uzandı. "Neden Mahu, tüm bunları neden yapıyorsun? Neden tasalanıyorsun?"

"Elimde başka bir şey yok," diye karşılık verdim. "Ben bunun bir parçasıyım. Gidebileceğim başka bir yer, yapacağım başka bir şey yok."

"Bu doğru mu maymun? Babamı ve annemi sevdiğin doğru mu? Aatru'dan önceki ihtişamlı zamanda ... Bunun ne olduğunu biliyor musun?"

"Kızgın, kan emen bir yılan."

"Aatru'dan önce ... " Ankhesenamun, dirsekleri masanın üzerinde, meyvelerle daha çok ilgileniyor gibi göründü. Bir dilim karpuz aldı. "Aatru onu alelacele yemeden," diye sarhoş sarhoş ekledi, "ve tek bir nefeste kuru toz halinde tükürmeden önce. Bunun için mi buradasın Güney'in Maymunu, onları sevdiğin için mi buradasın?"

"Doğru, bir zamanlar her ikisini de sevdim, tıpkı diğerlerini sevdiğim gibi."

"Oh, Mitanni maymunu Khiya'yı mı kastediyorsun?"

"Evet hanımım, üvey erkek kardeşinizin annesini."

"Evet. Evet, tamam." Sanki yüzümü daha yakından incelemek istiyormuşçasına yağ lambasını öne doğru uzattı. "Ve şimdi de Tutankhamun var, öyle değil mi? Babam, içki ve uyuşturucusuna, çılgın deliliğine rağmen, sonunda sevgili oğlunu sana emanet etti. Prensimiz seni babama bağlayan bir zincir, öyle değil mi?"

Bu," gülümsedi, "ve Babamın hala hayatta olabileceği gerçeği."

"Eğer anneniz onu öldürmediyse: Geçen gece, Rahmose öldürüldüğünde, bana söylediğiniz buydu. Ama tabi ki yalan söylüyordunuz, öyle değil mi?"

Doğruldu, sarhoşluk emarelerinin tümü yok olmuştu.

"Meryre ile arkadaş ve müttefik olduğunuzu söylediniz," diye suçladım. "Onunla, onu ilginizle pohpohlayarak, dostluk kurduğunuzu ifade ettiniz. Bu doğru, öyle değil mi?"

Ankhesenamun gözlerini kırpmadan bana bakıyordu.

"Meryre'ye Akhenaten'in Shabtiler'ini nasıl kontrol ettiğimi anlattınız. Bana Rahmose cinayetinde parmağınız olduğunu, çünkü yaşaması durumunda Ay'a, siz ve Meryre arasındaki ilişkiyi anlatabileceğini söylediniz." Ona doğru eğildim. "Hanımım, işte bu da bir yalandı."

"Nasıl cüret edersin." Eli masadaki meyve bıçağına gitti. Bileğini yakaladım.

"Bana bunun bir yalan olduğunu söyleyin. Yalan olduğunu biliyorum. Hanımım," bileğini sıktım, "bugün neredeyse ölüyordum. Sizin oyunlarınızı kaldıracak durumda değilim." Bileğini daha da sıkı kavradım. "Bunu kıracağım, sonra siz ve ben iki düşman olacağız. Şimdi bana doğruyu söyleyin: Bu saldırı konusunda hiçbir şey bilmiyordunuz. Siz sadece bir seyircisiniz, hedef değil."

Ankhesenamun yüzünü acıyla buruşturdu.

"Meryre ile büyükbabanızın emri doğrultusunda mı arkadaş oldunuz?"

"Evet!" diye soludu.

"Ama çok az şey öğrenebildiniz, öyle değil mi?"

"Evet."

"Çünkü Mcryre, Ay'ın sizin arkanızda dikildiğini biliyor, değil mi?"

"Evet."

"Ama ne sizin, ne de büyükbabanızın Akhenaten 'in Shabti' -

!er' iyle bir alakanız yok. Siz ve Ay, birlikte en az benim kadar şaşkınlıktasınız, doğru mu?"

Ankhesenamun kafasını sallayarak onayladı.

"Ya Rahmose'nin öldürülüşü? Bununla da mı alakanız yoktu?"

Tekrar kafasıyla onayladı.

"O zaman, neden yalan söylediniz? Lord Ay'ın emri miydi?"

Bileğini bıraktım.

"Çünkü ben çocuk değilim," diye tısladı. "Seni etkilemek istedim! Büyükbabam en az sizin kadar şaşkın. Gaspçıdan korkuyor. Meryre'nin Atencilerle birlikte oluşturduğu güçten de korkuyor. Horemheb 'den korkuyor, Huy ve Maya ise ayn bir konu. Gücünü toplaması için zamana ihtiyacı var."

Kürsüden inerek, "Bizim hayatta kalmamız lazım," diye sertçe yanıtladım. "İyi geceler hanımım. Şunu unutmayın ki," diye ekledim, "küstahça kibriniz beni yanlış yola sürükledi ve neredeyse her şeye mal olacaktı."

"Mahu?" Ankhesenamun, bileğini ovalayarak, yaşlı gözlerinin gerisinden artık gülümsüyordu. "Hala arkadaş mıyız? Tekrar bir araya gelmeliyiz," diye devam etti. "Güney'in Maymunu tarafından terbiye edilmekten hoşlanıyorum."

"Hanımın, iyi geceler."

Djarka ve Sobeck'e, Prens'in yatak odasına komşu antrede rastladım; paralı askerlerimden ikisi kapıda nöbet tutuyordu.

"Dinleyin," diye sözlerime başladım, "doğrunun ya da en azından gerçeklerin bir kısmının, şöyle olduğunu artık biliyorum:

Meryre'nin hazırladığı bir tuzağa kendi ayağımızla düştük. Hayır!" Sessiz kalmalarımı işaret ettim. "Horemheb, Rameses, Maya ve Lord Ay da dahil olmak üzere diğerleri, Aten kültü rüyasmın mümkün olan en kısa sürede unutulmasını istiyor. Meryre ise farklı. O, Mısır'ın Canaan 'da yaşadığı sorunlar ve Hititliler'in imparatorluk hayallerinin yanı sıra, Akhenaten'in gerçek kaderinin gizemini kendi çıkarına kullandı. Her ne kadar elimde Meryre'nin Akhenaten'in Shaptiler'inden sorumlu olduğu konusunda tek bir kanıtım dahi olmasa da, o ve bu gaspçı, sahte Firavun, yakın iki müttefik."

Sobeck, "İmkansız!" diye haykırdı.

"Hayır, bu insanlar onun emriyle hareket eden birer katil. O

bu adamları, kendi ekip üyelerinden güvenmediklerini ortadan kaldırtmak için kullanıyor. Daha da önemlisi, korku ve endişe alevlerini besleyip körüklüyor. Bir şekilde o ve bu gaspçı aynı hayali, aynı rüyayı paylaşıyorlar. Kısacası, Ankhesenamun 'un Rahmose'nin ölümünde parmağı yoktu; bu Meryre'nin emriyle gerçekleştirildi. Belki Rahmose'ye güvenmiyordu. Belki de yaşlı general ona verdiği destekte olması gerektiği kadar gayretli değildi.

Daha da önemlisi, Meryre tam bir kurban istiyordu. Rahmose'nin benim çizgili cübbemi giyiyor olma gerçeğinin bu karnıyla uzaktan yakından alakası yoktu; onun öldürülmesine zaten karar verilmişti. Saldırımı gerçekleştiren bahçıvan bir Atenciydi. Eğer dikkatli bir araştırma yürütecek olursak, onun bir zamanlar Aten Şehri'nde, büyük olasılıkla oradaki Büyük Tapınak'ta çalıştığını öğreneceğiz. O Meryre'nin grubunun bir üyesiydi. Onun adına cinayetler işlemiş, karşılığında altın, gümüş ya da değerli taşlarla ödüllendirilmişti. Rahmose'nin öldürüldüğü günün sabahı, Meryre ve maiyeti saraya girdi. Meryre ajanı olan bahçıvanla buluşması için bir ruhban gönderdi."

"Ve ruhban da kurban edildi, öyle mi?"

"Tabi ki. Meryre böylece saraya girer girmez maiyetinden tekinin öldürüldüğünü, sonra bu adamın yerini ikinci cinayeti işleyen, Lord

Rahmose'yi ortadan kaldıran diğer bir adamın aldığını rahatça söyleyebildi. Meryre aynı zamanda saraydan birisinin o kapıyı arkadan sürgülemesini, böylece katilin kaçıp kuiuulamamasını da garanti altına aldı. Bu adamın öldürülmesi anlamına geliyordu. Meryre'nin, başkasını suçlamak için, öldürülen katilin kendi maiyetinden birisi olmadığını ispatlaması gerekti."

Sobeck, "Ve sana da bir saldırı düzenledi, öyle mi?" diye sordu.

"O günün ilerleyen bir saatinde Meryre'nin ekibinden birisi ki sarayda bu tür adamları bulunuyor olmalı-içine yılanların gizlendiği sepetteki çarşaf yığınının benim odama taşınmasını sağladı. Aynı gece, hizmetkar çarşafı sepetten çıkartması yönünde verilen kesin bir emirle odama yollandı." Omzumu silktilim. "Saray hizmetkarlarının nasıl olduklarını bilirsiniz. Eğer onlara değerli kadehleri Nil'e atmalarını emretseniz dahi, bunu yapacaklardır. Dolayısıyla herhangi bir tehlike ya da hainlikten neden şüphelensinler ki? Ve sonunda istenen zarar verildi. Böylece Meryre Thebes şehrinin ve hatta Malkata Sarayı'nın, ne Prens ne de hizmetkarları için güvenli olmadığını işaret edebildi."

Djarka, "Sonuç olarak Buhen kalesini talep etti," diyerek gülümsedi. "Ve de Prens'in Aten Şehri'ne götürülmesini, öyle değil mi?"

Sobeck, "Kraliyet Çemberi'nin kendisiyle hemfikir olacağını da biliyordu," diye ekledi. "Meryre'nin kuzeye gitmesini istediler. Senin onunla birlikte seyahat edeceğini biliyorlardı. Meryre'nin Prens'in seninle birlikte Aten Şehri'ne gelmesini talep edişi şimdi oldukça mantıklı görünüyor."

"Bir süre için," diye yanıtladım, "her şey Meryre'nin istediği gibi gitti. Hiç hata yapmadı. Prens'in öldürülmesini istemiyordu. Bu sabah yaşanan saldırı aslında burada değil, Aten Şehri'nde gerçekleştirilecekti. Bu mavnalar sahte flama ve mektuplarla donanmış halde asker alaylarını yarı terk edilmiş şehre indirecekti." Suratımı astım. "Hepimiz öldürülecektik, Prens, Ankhesenamun, Meryre ve maiyeti kaçırılacaktı."

Sobeck inanmaz bir tutumla ıslık çaldı.

"Ya sonra?"

"Meryre her iki tarafta da hoş karşılanacaktı," diye yanıtladım. "O esir alındığını iddia ederken, gaspçı da Mısır'ın meşru hükümdarı unvanını kazanacaktı. Bir kez bu gerçekleşince, gaspçı güneye doğru hareketlenecek, yoluna çıkan askeri birlikleri de kendisine katacaktı. Genç Prens'imizi ordularının başı şeklinde gösterebileceklerdi. Meryre çeşitli kasaba ve şehirlerdeki ayaklanmaları kışkırtacaktı."

Sobeck, "Bu arada," diyerek araya girdi, "Horemheb ve Rameses'in yanı sıra, Lordum Ay'ın dikkati bu ayaklanmalarla ve elbette Buhen' de yaşanan isyanla dağılacaktı."

"Katılıyorum. Buhen, Nubia'ya açılan kapı. Kush prensesi, daha fazla hak ve imtiyaz sözü almak için ayaklanmaya aşırı derecede istekli olacaktı: Thebes 'ten daha fazla bağımsızlık, daha büyük bir özgürlük almak için. Horemheb kurnaz bir general," diye ekledim, "ya da öyle olduğunu düşünüyor. Böyle bir şey olsaydı, hangi yöne dönerdi acaba? Kuzeye mi, güneydeki Buhen'e mi?"

Tabi bu iki yer arasında yaşanan ayaklanmalar da cabası."

Djarka, "Meryre'yi öldürüncüyüz," dedi. "Bir kazaya kurban gittiğini ya da hastalandığını söyleriz, olmaz mı?"

"Onu bir süre kendi haline bırakın," diye itiraz ettim. "Yapmamız gereken şey bu gaspçının gerçek gücünü keşfetmek. Yarın sabah Djarka, ben Memphis'ten ayrılacağım. Saçıma keseceğim."

Sırıttım. "Sobeck'ten bende bir kaç ezik ve kesik açmasını isteyeceğim. Kuzeye, Sile'ye gidip hizmet etmek istediğimi bildireceğim."

"Tanınabilirsiniz."

"Şu günlerde beni görmeyi beklemezler," diye karşılık verdim. "Görünümümü değiştireceğim. Ne aradığımı biliyorum. Başka birisine güvenemeyiz. Bunu Albay Nebamun dışında hiç kimseye söylemeyeceğiz. Sen, Djarka, burada kalacak, Prens ve her ne kadar olup biten her şeyin sorumluluğunu almaya çalışan yalancı bir kaltak olsa da, Leydi Ankhesenamun'a muhafızlık edeceksin."

Sobeck, "Ya ben?" diye sordu.

Onu omzundan yakaladım. "Seçim senin arkadaşım. Burada

Djarka ile birlikte kalabilir ya da benimle gelebilirsin! Bu arada, kendi hakkımda bir takım şüpheler yaratacağım. Meryre ve maiyeti ev hapsinde tutulacaklar. O benim nereye gittiğimi merak edecek."

Djarka, "Ya bu kafa karışıklığı nasıl yaratılacak?" diye sordu.

"Ona yükselen nehirle birlikte yüzeceğimi ve uygun şartlar altında, taraf dahi değiştirebileceğimi söyleyeceğim."

Per Sutekh

(Avaris'in Antik Mısır'daki ismi)

BÖLÜM 6

Seth 'i, Yıkım Lordu'nu uyandırın!

Eli ve saçı kıvıllan,

Savaşı getiren!

Milyonlarca insanı ateş ve kılıçla yok eden

Savaşta öldürülenlerle bayram eden ...

Kelimeleri, tıpkı Sobeck'in yaptığı gibi, duadan ziyade bir iyi şans büyüsü şeklinde mırıldandım ve Delta'nın içine işleyen çok sayıdaki kanallardan tekinde karaya çıktım. Uzaktan Sile'nin, en verimli topraklarının çayır ve palmye korulukları arasına yapılandırılmış harap haldeki şehrin kuleleri, gümüş tepeli dikilitaşları görünüyordu. Rıhtım boyu

küçük bir pazar kasabasına, Nil boyunca uzanan o hareketsiz, cafcacflı, ırmağa karışan noktası artık bir savaş yerine dönmüş olan o köylerden tekine bitişikti.

Sokaklarında silahlı askerler sürüsü boş boş dolanıyor, farklı krallıklardan gelen paralı askerler güneşin altında geziniyordu. Tıpkı bir leş üzerindeki sinekler gibi oraya toplanmışlardı, rıhtım kıyısındaki geçici birahanelerde yayılıp oturmuş ya da iğne kadar dar ara yol ve sokakların girişlerinde toplanmışlardı. Sobeck ve ben, genele bakıldığında, sadece kılıç satıcılarına eklenmiş diğer bir iki kişiydik, deri kıltler giyinmiştik, bağcıklı uzun botlarımız ve keten yeleklerimiz vardı. Silah ve battaniyelerimiz, küfe ve erzaklarımız, Nebainun'un ahırında bulunabilecek en uysal eşeğin sırtına yığılmıştı, bu kuzeye yolculuk ederken bindiğimiz mavnalarda dahi en ufak sorun yaratmayan iyi bir yol arkadaşıydı. Ona oldukça bağlanmıştım, Sobeck ile aramızda onun bir çok insandan çok daha iyi bir arkadaş olduğuna dair şakalaşıyorduk.

Hikayelerimizi hazırlamıştık, bu ortak bir masaldı. Birer profesyonel paralı asker gibi giyindik ve davrandık, bet sesle şarkılar söyleyip pis küfürler ettik. Kafamı kazımış ve bakır bir tasma takmıştım, bilek ve kollarımda buna benzer şeritler vardı. Sobeck de aynı şekilde giyinmişti, ancak paralı askerlerin konuşma ve kasılarak yürüme tarzlarını benden çok daha iyi taklit ediyordu. Sobeck, gerçek bir muammal Bunu Memphis'ten yaptığımız seyahat boyunca düşündüm. Ben Polis Şefi'ydim. Kraliyet Çemberi'nin düşmanları hakkında bilgi toplamak benim görevimdi. Ancak, Sobeck buraya kendi isteğiyle gelmişti, yapacağı bundan daha iyi bir şey olmadığını dile getirip duruyordu. Gizliden gizliye, Kap'ın bu yüzkarası çocuğunun hepimiz, özellikle de Malkata Sarayı'ndaki İkametgah Evi'nde onunla birlikte büyüyen benim tarafımdan kabul görmek istediğinden şüphelendim. Nehir yolculuğumuz boyunca, fırsatını yakaladığımızda, geçmişten söz ettik. Onun, Am-duat, Thebes'in yeraltı dünyasının Lordu'nun, ortadan kayboluşunun dikkat çekip çekmeyeceğini sordum. Sobeck gözlerini benimkilerden kaçırarak her zamanki gibi sinsice gülümsedi ve eğer bir ay içerisinde unutulursa zavallı bir reis olduğunun ortaya çıkacağını dile getirdi.

Doğal olarak, Sile'ye yaklaştıkça, bu tür sohbetlerimiz kesildi. Bir gece, diğer bir kasabanın gölgesinde demirlediğimizde, pis bir birahanenin dışındaki bir seyyar satıcının konuşmalarımıza kulak misafiri olduğunu fark ettik. Sobeck, tek elinde bıçağı, adamı karanlıkların arasına kadar takip etti. Geri döndüğünde, hala güvende olduğumuzu söyledi. Çok sayıda casus ve muhbir vardı, dolayısıyla herkes dikkatliydi. Arkadaş seyyahlar bakışır ama kesinlikle olan biten hakkında konuşmazlardı ya da olan biteni sorgulamazlardı. Yine de yaşanan gerilim aşıkardı. Bir gaspçı İki Diyar Krallığı'na saldırmıştı ve acımasız bir savaş yakındı. Her yer silahlı askerlerle doluydu. Nehir kıyısı boyunca hareket eden askeri' alaylara, erzak arabalarına ve arada bir karşılaştığımız, arkalarında toz bulutu bırakan araba birliklerine baktık. Gökyüzü sık sık dumanla lekeleniyordu, karanlık çöktükten sonra, çölden gelen sinsi gece yaratıkları nehir boyunca dolaşarak yerdeki cesetleri tırtıklıyorlardı. Bir yaşlı adam, çıldırmış halde, Seth'in kızıl gölgesinin Nil'i nasıl kapladığından şikayet etti; Hyksos Sırtlan Mevsim tüm dehşetiyle geri dönmüştü. Diğerleri, çok daha akli başında bir tutumla, sadece akıncılardan ve askeri devriye eksikliğinden yakındılar ya da kılıçlarımızı en yüksek parayı ödeyen kişilere satmamız için bizi köpükler halinde akan nehirde kuzeye veya güneye gitmemiz için kovaladılar. Büyük şehirler sırtlanlara ki bu yaşlı bir hanımın dişetlerini emerken bize verdiği addı-karşı kapılarını kapatıp ve duvarlarını kuvvetlendirirken, kırlık bölgelere bir korku dalgası hakimdi.

O Pazar kasabasından gaspçının kampına doğru hareketlendiğimizde, kadının gerçekleri söylediğini fark ettik. Sanki bölge sakinleri, evlerini leşçillere bırakarak kaçıp gitmişler gibi görünüyordu: Shardanalar boynuzlu miğferleri ve deri elbiselerini giyinmişlerdi; Libyalılar ve Nubianlar kuş tüyleriyle süslenmişlerdi, yüzleri ve bedenleri boyanmış ya da baştan sona dövmelemlerle doldurulmuştu, hayvan derilerinden yapılan kiltleri uyluklarında dalgalanmaktaydı. Büyük Yeşil'in adalarından gelen askerler, hatta daha ötedeki topraklardan gelen bir kaç sarışın savaşçı da oradaydı. Hepsi de silahlı ve tehlikeliydi; ellerinde akla gelebilecek her tür silah mevcuttu: yay ve oklar, topuzlar, kamalar, kılıçlar, kargılar ve iki ağızlı baltalar. Hava, dar sokakların pis kokularını bastıramayan ter ve garip parfüm rayihalarıyla doluydu. Kamp yandaşları da gelmişlerdi: kemik gerdanlıkları ve ucube maskeleriyle büyücüler; falcılar, boş boş gezinen ruhbanlar, dalkavuklar ve

doktorlar, dansçı kızlar, her yaş ve milletten fahişeler. Yine de, her ne kadar Pazar kasabası pislik içerisinde olsa da, düzen tam manasıyla sağlanmıştı. Hitit subayları ve emirlerindeki askerler, herhangi olası bir sorunu yatıştırmaya hazır halde, sokaklarda devriye geziyor ya da ara yol girişlerinde aylak aylak vakit geçiriyordu. Orada burada Hititler'in büyük savaş arabaları duruyordu, her birisinde sürücü, kalkan taşıyıcı ve okçu olmak üzere üç kişi mevcuttu, hepsi de metal kenarlı deri yelek ve savaş kiltlerinin üzerine çizgili cübbeler giyinmişlerdi.

Kasabanın ortasında kanunlara karşı gelenler için hazırlanmış korkunç bir uyarı, dehşet verici bir manzara bizi bekliyordu: Göğsünden ya da bağırsak girişinden kazıklara oturtulmuş bir dizi ceset. Her bir kurban reçineye daldırılıp yakılmıştı; çarpılmış siyah bedenleri tıpkı havada donmuş iblisleri andırıyordu. Her bir kazığın önünde, yerde, o kişinin suçunu belirten bir tahta parçası duruyordu: *techar*, casus; *nek*, tecavüz; *thai*, hırsızlık. Böylesi kana susamış gösterilere rağmen, kasaba renklerin, ucuz parfümlerin girdap gibi döndüğü ve en az bir düzine farklı dilin konuşulduğu, gürültülü, renkli bir yer gibi görünüyordu. İnsanların birbirlerini aleni bir dostlukla selamladıkları, ancak söylenen şarkıların, atılan kahkahaların ve içilen içkilerin gerisinde kötü, tehditkar bir atmosferin gizlendiği, insanların ölüm için bir araya toplandıkları bir yer.

Hiç kimse yanımıza yaklaşp bir şey söylemedi, yine de eşyalarımızı gözden uzak tutmamalıydık; sonunda kasabadan geçmiş, gaspçının kamp kurduğu düzlüğün kenarındaki ağaç dizinine erişmiştik. İlk başta kalbim gördüğüm manzara karşısında umudunu yitirdi. Burası geçici olarak inşa edilmiş büyük bir kaleydi, etrafı kanallardan tekiyle beslenen bir hendekle çevriliydi, düzlüğe yapılandırılmıştı, sadece hendekle değil, aynı zamanda yüksek bir tepe ve azametli, sağlam, uçları keskinleştirilmiş kazık çitlerle de korunmaktaydı. Hendeği geçen köprü tepecik, her iki yanında ahşap kuleler bulunan büyük çifte bir kapıyla son buluyordu. Rüzgarda bunlardan ve büyük kale boyunca uzanan diğer herhangi bir yerden, bayrak ve flamalar çırpınıyordu. Hava odun dumanı, yanmış et, kızartılmış balık, tütsü, ter ve kan kokularıyla doluydu. Kalenin her iki yanında, baraka ve çadırlardan oluşan iki küçük kasaba yer almaktaydı. Hava trompet sesleri, bağırışlar, at kişnemeleri ve sığır böğürtüleriyle yankılandı. Kendimi sanki

o karabasanlarımdan tekindeymişim, sık çalılıklar arasında tek başına dikilmiş Ölüer Diyarı'nın şehrine bakıyormuşum gibi hissettim.

Sobeck, "Daha güçlü," diye mırıldandı. "Düşündüğümüzden daha güçlü Mahu. Ne kadar sence?" Kaleyi ve kampı işaret etti. "Ne kadar?" diye fısıldadı. "On ila on beş bin dövüşçü mü? Kasabada gördüklerimiz, devriye gezenler, hayvanlara ot verenler ya da avlananlar da cabası."

Bir çiftçi, arabası mühimmat ve erzakla dolu halde, öküzlerinin tepesinde kamçısını şaklatmaktaydı, bağırarak bize yoldan çekilmemizi emretti. Kenara doğru hareketlendik ve kampa yönelen diğer seyyahların arasına karıştık. Oraya ulaştığımızda, kale mıntıkası etrafında olabildiğince sakın bir tavırla yürüdük, eşeğimiz büyük bir sabırla arkamızda zoraki yürüyordu. Kamp alanı daha önce gördüklerime benzerdi: Adi kulübeler ve bez çadırlar arasındaki yürüyüş yolları yılan gibi kıvrıla kıvrıla uzanıyordu. Kamp ateşleri yakılmıştı, çiftçiler, köylüler ve yol gezgincileri mümkün olan her şeyi satmaya çalışıyordu. Pazar kasabasındaki hazır ve nazır bekleyen Hitit subayları ve askeri polisin yanı sıra, at sıralarını ve araba parklarını fark ettik. Kale duvarları ve kanallar koruma altındaydı. Nöbetçi hattının gerisine hela çukurları kazılmıştı. Disiplin acımasızca sağlanmaktaydı. Kamp yandaşlarının keskin sopalarla dürttükleri üç çıplak çiftlik kahyasının yer aldığı kocaman bir kafesin önünden geçtik. Tuvaletlerden uzak bir yerde altına eden bir sarhoş kendi pisliği içerisinde olduğu gibi bırakılmıştı. Kazandan yemek çalan diğer bir tanesi yerde kolları iki yana açık yatmaktaydı, ayak tabanları iki iriyarı Kushite tarafından ortası yarık sopalarla bir güzel dövülmüştü.

Bizi, tüccarlar ya da küçük zarlarla dolu büyümlü kaplarını sallayan falcılar dışında hiç kimse rahatsız etmedi. Fahişeler ve pezevenkleri bağırarak kendilerine müşteri arıyorlardı. Aşçılar baharatlı etlerin tepeleme yığıldığı düz tabaklarla bizi baştan çıkartmayı denediler. Yavaş yavaş yürüdük, gözlerimiz ve ağzımız ardına kadar açıldı, bir yandan da elimizden geldiğince çok şey öğreniyorduk. Yan kapıların da, ana girişe benzer şekilde, hemen önüne yerleştirilen askerlerce yakından muhafaza edildiğini fark ettim, kuledaki kapıların her iki yanında da muhafız mevcuttu.

Kalenin arkasında diğer bir kapı daha vardı, doğrudan atların otlatıldıkları çayırlara ve ahırlara açılıyordu, burası da en az diğerleri kadar

özenle korunmaktaydı. Oradan doğrudan geçmemize izin verildi ama kesinlikle durmamamız yönünde uyarıldık. Kalenin uzak kenarında, çitlerle çevrili diğer bir kamp daha uzanmaktaydı. Bunun ilerisinde, bir Mastaba'nın, ölümlere İki Diyar bir araya gelmeden önce ev sahipliği yapması için kullanılan o antik kireç taşı piramitlerden tekinin tepesine gözümlü takıldı. Dış mahfaza haraptı ama zirvesi yüksek çitlerin tepesinden gökyüzünü işaret eden bir kargı gibi uzanmıştı; dökülen kanın mide bulandıran tatlı kokusu ve yanık etin iğrenç rayıhası çok güçlüydü. Çitlerin girişindeki muhafızların tümü siyah deri zırhlar ve çakal maskeleri kuşanmışlardı. Bir paralı asker grubu kapıdan geçmekteydiler. Kapı açılıp kapanırken kısa bir an için kazıkları, siyahlaşmış toprağı fark ettim, bir aslanın derin, öksürüğü andırır kükreyişini işittim.

Kalabalık bir gürhün hakim olduğı kalenin önüne geri döndük, insanların bir kısmı fuar ve çok sayıda standın yer aldığı Pazar yerini dolanıyordu. Testiler dolusu bira ve taze pişmiş ekmek satın aldık, tepemizde süzölerek yükselen kaleyi inceleyerek bir palmye ağacının altına yerleştik.

Sobeck lokmaları arasında, "Görünüşe bakılırsa," dedi, "burada iki kamp var. Büyük olanı bu." Büyük çifte çubuklu kapıları işaret etti, bu kampa giden cadde tıka basa asker doluydu, bunlardan bazıları Mısır piyadelerinin çizgili başlıklarını takmışlardı, geriye kalanı ise paralı askerlerin ve Hititliler'in karışımıydı. "Ve bu yeterince zorlu ve korkunç; değil mi?"

"Benim bilmek istediğim şey," diyerek solu işaret ettim, "o çitlerin gerisinde ne olduğı? Mastaba'da ne var ve bu paralı askerler neden oraya giriyorlar? Korkmuş görünüyorlar. Bir an için yanmış zift gibi bir zemin, bir kazık gördüm ve bir aslan kükremesi işittim."

Sobeck, "Ben de aynısını duydum," diyerek benimle hemfikir oldu. "Ve sürekli olarak o Hitit subayının bize Karanlıklar Evi ve Ateş Alanı hakkında söylediklerini düşündüm. Uzun yıllar önce," bana bakarak sırtıttı, "genç ve yakışıklı olduğum o dönemde, Kap'ın Çocuğı'yken, Mısır tarihini ve Hyksos'ları süren Ahmose'nin kahramanlıklarını öğrendim. Şimdi, tarihimiz Hyksos zalimliği, esirlerine en şeytanca tutumla nasıl işkence ettikleriyle ilgili çeşitli hikayelerle dolu. Sadece burasının Hyksos işkencesinin yeri olup olmadığını merak ediyorum. Bu gaspçı kendi kırım

avlusunda insanlara korku aşıyor. Kampı kasabanın içinden geçerek şöyle bir turladık Mahu ama tek bir Mısırlı subay dahi dikkatimi çekmedi. Ama bu gaspçının alaylarımızdan bazılarının akıllarını çeldiğini biliyoruz."

"Subaylar yok edilmiş olabilirler," diye yanıtladım. "Onlar zeki adamlar, kısa bir süre sonra tuzağa düşürüldüklerini mutlaka anlamışlardır. İçlerinden bazıları gerçek Akhenaten'i görmüş, Nefertiti'nin güzelliğine tanıklık etmiş olmalı."

Sobeck hiç kimsenin dinlemediğinden emin olmak için etrafına bakındı, ancak burası diğer insanların meselelerinin sizin meseleniz olduğu kraliyet sarayı değildi. Paralı askerlerin yer aldığı bu kampta, kavga ve hırgürü önlemek için, insanlar aralarına mesafe koymaya aşırı istekliydiler.

"Pekala Mahu, bunu sana daha önce de sormuştum, şimdi bir kez daha soracağım. Biz neden buradayız? Ne yapacağız?"

"Olabilirdi çok bilgi toplayacağız; yapabildiğimiz kadar büyük bir kaosa sebep olacağız."

"Kaos mu?"

"Eğer seçim şansım olsaydı," diye karşılık verdim, "bu kaleyi yakar, gaspçıyı da öldürürdüm."

Sobeck, "Günlerimin kışımındaki sivri uçlu bir kazıkla sonlanmasını istemiyorum," diye yakındı. "Meryre'nin buraya ulak göndermeyeceğini-ya da göndermediğini-nereden biliyoruz?"

"Çünkü o çok kurnaz ve açığöz," diye yanıtladım. "Onu tüm bu olanlarla birbirine bağlantılandıran yazılı en ufak bir şey olduğundan dahi şüphedeyim."

Sobeck, "Sana inandı mı?" diye sordu. "Ayrılmadan önce onu ne zaman ziyaret ettin?"

"Her ne kadar onu ikna edemediğimden eminsem de, herhangi bir yere mesaj gönderemeyecek kadar yakından kontrol altında tutuluyor. Ancak, onu düşünmek zorunda bıraktım. Albay Nebamun'un önünde sergilediğim patlayıştan dolayı ondan özür diledim. Bizzat Akhenaten'in Shaptiler'inin

saldırısına uğradığımı, sadakatimin sadece Prens'e olduğunu, Ay'a ya da diğer başka birisine bağlı olmadığını vurguladım."

"Sana inandı mı?"

"Özrümü kabul etti ve dinledi. Ona buraya geleceğimi söylemedim, sadece diğer bir takım düzenlemeler için Memphis'den ayrılacağımı ifade ettim."

"Sana neden güvensin ki?"

"Sobeck, neden güvenmesin? Ay'a, Horemheb'e, Rameses'e ya da Huy'a ne borçluyum ki? Hepsi de bana tahammül ediyorlar, çünkü sonunda, ben onların olduğu kadar Nefertiti'nin de düşmanıydım. Beni sadece Prens'in muhafızı olduğum için imtiyazlı bir konuma otuuttular. Meryre'ye işaret ettiğim gibi, ben Akhenaten'in yakın yoldaşı, koruması, arkadaşı değil miydim? Tüm bunlara karşılık bana ne yanıt verdi biliyor musun?"

Sobeck olumsuz tarzda başını salladı.

"Benim gerçek sadakatimin kime karşı olduğunu her zaman merak ettiğini söyledi. Ayrıca," diyerek gülümsedim, "bana tek bir kez olsun yakınlık göstermemesinin ya da arkadaşlık içeren bir tutum sergilememesinin ne kadar üzücü ve ürpertici olduğunu da ifade ettim. Bana itiraz etti. Bana yaptığı kuzeye giderken kendisine eşlik etme teklifini tek bir sebeple kabul ettiğimi, bunun da aramızdaki herhangi bir uyumsuzluğu ya da uçurumu düzelterip iyileştirebileceğini düşünmem olduğunu dile getirdim. Ama bu saldırının ardından, Sile' den de en az Thebes kadar şüphede idim."

Sobeck hafif bir ıslık çaldı. "Mahu, Güney'in Maymunu, çok kurnazca." Kadehini şerefime kaldırdı. "Meryre ikna olmuş olabilir," diye devam etti. "Ona eşlik etmeyi kabul ettin. Akhenaten'in Shaptiler'inin saldırısına uğradın ve şimdi de-"

"Şimdi de Memphis'deki saldırıdan Ay'ı suçluyorum ya da

Meryre'ye öyle söyledim. O şatafatlı küçük Baş Rahip'imizi kafası karışık bir halde bıraktım, üzerinde düşünmesi gereken bir çok şey var. Belki de şimdi ikimizin de aynı yolda ilerlediğimizi düşünüyordur. Eğer Memphis'deki o saldırı başarılı olsaydı, ben öldürülmeye bilirdim. Bana

gaspçıya katılma ya da ölüm arasında bir seçim yapma şansı tanınabilirdi. Ne de olsa, Ankhesenamun kadar, Prens'in üzerinde de etkim var."

Sobeck, "Artık Ankhesenamun," dedi, "büyük bir dikkatle gözlemlenmeli." Kadehini bitirdi. "Yani buradan canlı canlı kurtulabilirsek demek istiyorum." Küçük dükkanın gerisinde hizmet veren bulaşıkçıya seslendi. "Biz orduya katılmak istiyoruz."

Oğlan, ellerinde yuvarlak kalkanları ve kargıları bulunan, çizgili cübbeler içerisindeki paralı askerler tarafından korunan ana kapıya doğru uzanan caddenin sağındaki çadırı işaret etti. İlerledik ve talebimizi yineledik. Adamlar bize şaşkın şaşkın baktılar.

Sobeck paralı asker birliklerinin kullandıkları ortak dilde konuşmaya başladı. Tombul yanaklı, terli suratlı bir yazman tentenin kanadını yukarı kaldırıp kafasını dışarı uzattı.

"Elimizde yeterli miktarda ayaktakımı var," diye haykırdı.

"Yolunuza gidin!"

Sobeck, "Biz askeriz," diye ters ters yanıtladı. "Kush 'un yanı sıra doğu ve batı Kızıl Topraklar'da da savaştık. Savaş hattında yer aldık ve tek bir günde sizin uzun, tembel hayatınız boyunca gerçekleştirdiğinizden çok daha fazla dövüştük!"

Çadırın derinliklerinden yükselen bir ses, "Bırak da şunları bir görelim!" diye seslendi.

Yazman bize dik dik baktı, nöbetçiye eşeği göz önünden ayırmamasını emretti ve bize içeri girmemizi işaret etti. Çadır karanlık ve köhneydi, pis pis şarap, ter ve korku kokuyordu. Her iki tarafına askerler tembelce uzanmıştı, zayıf ışık altında belli belirsiz birer gölgeydiler. Kalın halılara çömelmiş üç adam yüzlerini girişe dönmüşlerdi; hemen sağlarında dizlerinde yazı tahtaları duran yazmanlar sıralanmıştı. Tasmaları ve ısıldayan kolluklarından subay oldukları anlaşılan üç adam keten ya da deri yelekler giyinmişlerdi; her birinin yanında topuzu, kılıcı ve kaması duruyordu. Hemen arkalarında altı Nubian okçu dikiliyordu, yayları ellerindeydi, ok kılıfları da yanlarından aşağı sarkmaktaydı, tüylü oklar atılmaya hazırlardı.

"Buraya gelin!"

Ortadaki subay bize önüne diz çökmemizi işaret etti. Bu adam Usurek'ti, Avaris'den gelen bir asker, Ptah alayının eski bayrak taşıyıcısı ve daha sonra keşfettiğimiz üzere, gaspçının alay subayları arasında gerçekleştirdiği vahşi temizlik operasyonundan canlı kurtulan çok az sayıda insandan tekiydi. Bir çok yönden bana Sobeck'i çağrıştırdı: Dar yüzlüydü, elmacık kemikleri çıkık, gözleri keskin, ağzı da acımasızdı. Usurek asker doğanlardandı, etine kemiğine kadar bir katildi. O eski atasözü ne diyordu? *Seka er Sekil*, "katliam evinden gelen bir katil". Diğer iki subayın kim olduklarını ise unuttum. İsimsiz ve yüzsüz kaldılar. Usurek gibi, onların kemikleri de artık çakalların oyuncağı oldu, kafataslarında ise engerekler yuva kurdu. O günlerde hayat ve ölümün gücüne sahiplerdi. Girdiğimiz çadır, sefil basitliğine rağmen, bir Utcha Netu, Yargı Yeri'ydi. Üç yargıcımız da tek bir şarap tulumunu paylaşarak karşımızda oturuyordu.

Usurek, "Abydos'tan gelen iki ziyaretçi olarak," diye sözlerine başladı, "formda görünüyorsunuz."

Sobeck, "Abydos'tan geldiğimizi de kim söyledi?" diye kar şılık verdi. "Biz Thebes'den geliyoruz. Mahu kuzenimdir. Medjay'danız, Amun Ra alayındaki eski askerlerdeniz."

"Ve?"

"Tahliye edildik."

"Ve?"

"Hırsızlıktan."

"Öyleyse ne olmuş?"

Sobeck omzunu silkti. "Orada burada hizmet verdik: paralı askerlerin, prenslerin korumalığını yaptık."

Sorular başladı, Usurek'in gözü sürekli olarak üzerimizdeydi. Nerelerde hizmet verdiğimizizi, hangi silahları kullandığımızı sordular. Sonunda Usurek kafasını salladı ve Sobeck'e döndü.

"Senden pek emin değilim, yumuşak konuşuyorsun."

"Kuzenim ve ben Hayat Evi'nde eğitildik."

"Oh evet, Sessiz Kişi." Usurek bana döndü. "Sen Thebes'ten geldiğini söylüyorsun, öyle mi? Amun-Ra alayında mı hizmet verdin? O zaman söyle bakalım, Karnak Tapınağı'nda, Montu mıntıkasının sağında ne var?"

"Tuthmosis Tapınağı." Sesimi sabit tuttum ve yanağımdan aşağı süzülen terin farkına varmamasını diledim.

"Peki, Amun Ra mıntıkasında, kuzey kapısına yakın kalan tapınak hangisi?"

"Ptah Tapınağı."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Çünkü orada muhafızlık yaptım."

"Karnak'ın kendi polisi var."

"Alay birimlerimiz hala muhafızlık yapmakta," diye direttim. "Siz de bunu en az benim kadar iyi biliyorsunuz."

"Hizmet kayıtların var mı?"

"Onları yok ettik. Başa taşıdıkları değerdan daha fazla bela getiriyorlardı."

"Peki, hangi tanrılara hizmet ettiniz."

"Sağ kolum ve penisime."

Usurek güldü. "Amun Ra alayında olduğunuzu söylüyorsun."

Öne doğru eğildi. "Bu alaym meşhur bir şarkısı var, bir aşk şiiri. Nasıl başlıyordu?" Gözlerini kısarak çadırın tepesine baktı. Sobeck'in eli aşağı kaydı ve baldırıma sürtündü, dikkatli olmam yönünde beni uyarıyordu.

"Ah, evet, hatırladım. 'Kendi elleriyle diktiğı küçük firavun inciri şarkı söylemek için ağzını açar.'" Usurek bana baktı. "Amun Ra alayında bir arkadaşım var. Bu onların marş şarkıları. Peki, siz bunu önceden işitmiş miydiniz?"

"Evet, işittim ama siz yanlış söylediniz. Satır şöyle sonlanmalıydı, 'konuşmak için ağzını açar, bahçelerinde şarkı söyler'."

Usurek gülümsedi. "Şiirini ezberden okuyabilirsin ama bizim size yine de ihtiyacımız yok. Yeterli sayıda okçu ve piyademiz var."

Sobeck, "Ya arabacılar?" diye sordu.

"Ne?"

"Az sayıda olsa bile arabacınız da var. İşin doğrusu bu. Çok az paralı askerin arabacısı mevcuttur."

Çadırdaki atmosfer değişti. Sağa sola yayılmış yatan askerler ayağa kalktı, elleri kılıçlarına uzandı. Usurek'in arkasındaki okçular oklarını yaylarına taktılar.

Sobeck kumarını oynadı.

"Bize arabacı olduğunuzu söylemediniz." Usurek artık gülümsemedi. "Bir ordu tarafından tutulan arabacılar neden Thebes' den Delta'daki Sile'ye yayan halde bu kadar uzun ve zahmetli bir yürüyüşe girişsinler ki?"

Sobeck, "Çünkü biz arabacıyız," diye hiç çekinmeksizin yanıtladı. "Ben ve kuzenim bu konuda çok iyiyiz. Ben sürerim, o da ok atar."

"Hala sorumu yanıtlamadınız. Bize tahliye edildiğinizi söylemiştiniz, değil mi?"

"Biz kendi kendimizi tahliye ettik."

"Neden?"

"Kraliyet Ahırından iki at ve bir araba çaldık."

Usurek güldü.

Sobeck, "Her halükarda başımız beladaydı," diye kaygısızca konuşmaya devam etti. "Subaylar sürekli olarak bizimle didişiyordu, şuradaki helaları temizle, buradaki nöbet işini tamamla.

Dolayısıyla biz de kendi kendimizi kurtarmaya karar verdik. Thebes'e geri dönemeyiz."

Usurek ayağa kalktı. "Bu durumda, benimle gelseniz iyi olur."

Bizi çadırdan çıkarttı, muhafızlara eşeği getirmelerini emretti ve diğerlerini eşlik etmeye davet etti, sonra bizi kamptan kalenin arkasına

doğru geçirdi, oradan da araba parkına soktu. Yine bir kaç emir verildi, ince şerit zeminli, ahşap bir arabayla birlikte iki güzel doru at ile bir dizi koşum takımı getirildi. Allaha şükür ki bu alaya ait bir arabaydı, iki tekeri ve altı tekerlek parmağı vardı.

Işıldayan kaplamasını kontrol ettim. Bu bir subayın olmalıydı, altın ve mavi renkli kakmalarla süslenmiş, spiraller halinde döşenen gümüş süslerle donatılmıştı. Kırmızı ve gümüş işli deri bir okluğu vardı, dış tarafında saldırmaya hazır bir aslan figürünün yer aldığı kargı kını taşıdığı altın ve san renklerle ışıltılıydı. Koşum takımı kaliteli deridendi, cilalı ve güçlüydü, üzerine bronz kopçalar pimlenmişti. Boyunduruk bağlantılarını ve dingili kontrol ettim; sıkıydılar.

Sonunda hazırдық. Usurek önde, uç noktalarındaki sırtlara saman hedeflerin yerleştirildiği araba merasına götürüldük. İlk başlarda atlar bir garip davrandı, araba da dengesizdi ama kısa süre içerisinde hayvanları, arabanın yatıp salınma şeklini hissetmeye başladık. İkametgah Evi'nde eğitimlerle geçen seneler içerisinde edindiğimiz beceriler büyük bir hızla su yüzüne çıktı. Usurek sabırsızlandı ve bağırmaya başladı. Sobeck, onu dikkate almaksızın, arabayı alanda döndürdü, döndürdü.

Atların ve sürücünün tek beden olduğu o anı siz de bilirsiniz, bu muhteşem bir savaş silahıdır, tekerler döner, araba sıçrar, atlar dizginlerle ve kırbacın dokunuşuyla yönlendirilip hızlanmaya başlar. Attığımız turlarda hızlandık, çok daha büyük bir beceri sergilemeye başladık, ta ki Sobeck çayırın sonunda atları hücumla geçirene kadar. Araba öne doğru büyük bir hızla fırladı, tıpkı yaydan çıkmış bir ok gibi ilerliyordu, atlar bir bütün olmuşlar birlikte hareket ediyorlar, Sobeck'in dikkatli yönlendirmesi altında salınıp dönüyorlardı. Yayımı kavradım, okum çekiliydi. Saman etrafına konuşlanmış adamların çevresinden kıvrıldık, hedefe ok üstüne ok attık ve hızla geri döndük. Usurek'in durmamız yönünde verdiği emirleri dikkate almadık, tekrar saldırdık. Rüzgar yüzümüzü kamçıladı. Ayağımdan destek alarak kargıyı kaptım, Sobeck'le aramdaki mesafeyi korumaya dikkat ediyordum. Kargı art arda hedeflerini vurdu. Araba tehlikeli bir şekilde sıçrayarak döndü; atlar sendeledi. Sobeck, dizginler bileklerine dolanmış halde, oldukları yerden dağılmak zorunda kalan Usurek ve yoldaşlarına doğru büyük bir hızla dümdüz gitmeden önce atları yatıştırdı. Sobeck atları

yavaşlattı ve nazıkçe durdurdu. Dizginleri bıraktı ve diğer herhangi iyi bir arabacı gibi, atları tebrik etmek, onların eline ağız ve burunlarını sürtmelerine izin vermek, onlarla yumuşak bir ses tonuyla konuşmak için aşağı zıpladı. Usurek baştan aşağı çamur içerisinde kalmıştı ama kocaman bir sırtışıla bizi kutlamaya geldi.

"Atları çaldığınızda sizi neden yakalayamadıkları miada. Orduya katılmak mı istiyordunuz? O zaman gelin, yemin edin."

O akşamı hiçbir zaman unutmayacağım. O bölgede sıkça rastlanan türden bir yağmur fırtınası gelip etrafı silip süpürdü, al çak mesafeden geçen bulutlar bizi deli gibi ıslattı ve yerleri kaygan bir çamura dönüştürdü. Bir ağacın altında korunmak zorunda kaldık. Hala bizi arabada gösterdiğimiz beceriden dolayı kutlamaya devam eden Usurek, deneyimlerimiz hakkında diğer bir takım sorular daha sordu. Sobeck ve benim adlarımızı olduğu gibi kullanmaya karar verdiğimiz için memnundum. Sorular o kadar hızlı ve sayıca fazla halde birbirini takip etti ki, hafif bir yanılma dahi bu adamın şüphesini çekmedi. Sobeck akıllıca bir seçim yapmıştı. Usurek ellerinde sayıca adamdan çok daha fazla araba bulunduğunu kabul etti, bunun sebebini sordüğümüzde ise başka tarafa yöneldi, öksürüp gırtlığını temizledi ve tükürdü.

Sonunda yağmur kesildi. Shardana'nın refakatinde, kalenin uzak ucuna geçtik ve çitlerinin gerisinde saklanan, tekin olmayan

Mastaba'ya doğru uzandık. Kapıdaki muhafızlar gerçek bir Deh şet Alanı olan bölgeye girmemize izin verdiler. Mastaba, piramit tepesiyle, uzak köşede duruyordu. Tören yolu, mabet ve ruhban evleri uzun zaman önce çürümüşü. Mastaba'nın rampasına doğru uzanan şose, tıpkı artık yakından korunan kapısı gibi tamir edilmişti. Piramit girişine Yok Edici Sekhmet'in granit heykeli ve çirkin, yosunla kaplı, kuru kanla lekelenmiş, müstehcen bir oyma egemendi. Hemen önündeki taş bir levha altar olarak kullanılıyordu, üzerinde büyük olasılıkla yakın tapınaklardan getirilen bir takım kutsal şeyler, *Tchesert*, yer almaktaydı: kutsal bir su maşrapası, tütsü tutucu ve ışıldayan çubuk. Her iki yanda uzanan alan gerçek dehşeti gözler önüne sermekteydi: Kendi korkunç mahsülünü taşıyan alazlanmış geniş bir toprak; her biri kazığa oturtulmuş kadın ya da erkeklerden geriye kalan

artıkları taşıyan, art arda dizilmiş siyah kazıklar. Bu dehşet verici siyah şekillere bakarak ölünün cinsiyetini ya da ırkını belirlemek imkansızdı.

Usurek, bakışlarımdan kaçınarak, "Vatan hainleri ve asiler," diye mırıldandı. "Kazığa oturtuldular ve sonra da yakıldılar. Daha fazla yere ihtiyaç duyulunca, yeni kazıklar çakıldı ve eskileri çıkartıldı."

Sobeck, Doğu Thebes 'deki zulümlere alıştı. Ben ise sadece ağzım açık öyle bakakaldım.

"Ne kadar zamandır bu böyle?" diyerek fısıldadım.

Usurek, ağzının kenarını çiğneyerek, kafasını kaldırıp Mastaba'ya bakmaya devam etti. "İki ya da üç aydır," diye mırıldandı.

"Efendilerimiz yerli halka terör uyguladılar. Casuslar, spekülâtörler, vatan hainlerinin yanı sıra, teslim olmayan askeri alaylar için de iki seçenek sunulurdu, ya bu ... " kazıkları işaret etti, ardından da Mastaba'ya bakarak, "ya da Karanlıklar Evi."

Hayatım boyunca hiç böyle bir dehşet ortamına, tiksinti yaratan bir yere, gerçek manada melun bir cehenneme şahit olmamıştım: sessiz, netameli ve yıldırıcı. Bu gaspçının Akhenaten olmadığını biliyordum. Benim eski efendim de dahil olmak üzere her hükümdar insafsız bir damara sahiptir, ancak Akhenaten yapması gerektiği durumlarda ölümü sadece, gizliden gizliye, kimsenin göremeyeceği bir yerde gerçekleştirirdi. Bu iğrenç manzara Mısırlılar'ın tarzına uygun değildi. Çürümüş ve yakılmış et kokusu, ağzı ve burnu sarıp sarmalayan gözle görülmez bir pelerin gibiydi, bizi hayat nefesimizi keserek boğma tehdidiyle karşı karşıya bırakıyordu.

Usurek, özür dilercesine, "Bundan daha kötüsünü de gördüm," dedi. "Kızıl Topraklar ve Kuzey Canaan'da."

"Hititliler'in işi mi?"

Yüzü asıldı. "Öyle de diyebilirsiniz ya da Byblos'lu Prens

Aziru'nun işi. Soyunun yüzlerce yıl önce Sile'den sürülen eski Hyksos prenslerinden geldiğini iddia ediyor. Bu tür dehşet manzaralarının da öyle." İç çekti. "İşte, bu yüzden burada ant içeceksiniz. Eğer tereddüt eder,

başaramazsanız, eğer ifade ettiklerinizin dışında birisi olduğunuz ortaya çıkarsa, öleceğiniz yer burası olacak."

Etrafıma bakındım. Bu kutsal olan her şeye hürmetsiz yerin tepesinde kuş dahi uçmuyordu. Tek bir yeşil ot filizlenmemişti.

Eğer başarabilirseniz gözünüzün önüne getirin, yanmış toprağın üzerinde kazığa oturtulmuş dehşet yüklü bedenler, sıralarca simsiyah kesmiş ceset uzanmaktaydı. Tüm bunların üzerinde, uzun süre önce ölen prensin ürkütücü lahiti ve dehşet verici Yok Edici heykeli kuluçkaya yatmış bekliyordu. Bize eşlik eden Shardana da huzursuzdu, nefesinin altından bir şeyler mırıldanıyor, Şeytani Kişi'ye karşı parmaklarıyla bir takım işaretler yapıyordu.

Usurek bizi altara doğru yönlendirmek üzereydi ki kapılar büyük bir hızla ardına kadar açıldı ve siyah maskeli muhafızlar iki esiri iteleyerek dışarı çıkarttı. Üzerlerindeki peştamallar dışında çıplaktılar, bedenleri kanla kaplıydı. İnleyip sızlanan adamlar hızlı yürümeye zorlanıyorlar, kendilerini diğer ucu alt dudaklarına bir kancayla geçirilmiş zincirlerinden tutup ölüme götüren refakatçilerinin yanında ayakta kalmaya çabalıyorlardı.

Usurek, "Sahtekarlar," diye fısıldadı. "Dün akşam askeri mahkemece davaları görüldü."

Bu korkunç ölüm kafilesi heykelin yanından büyük bir hızla geçti ve Mastaba'ya çıkan rampayı tırmanmaya başladı. Gölgelemin arasından, kapılarda dikilen muhafızlarınkine benzer maskeler takan askerler ortaya çıktı. Muhafızlardan teki beraberinde bir tabure taşıdı ve sanki bir kapanmışçasına kapının üst parçasını aşağı çekti. Esirlerden teki yukarı kaldırıldı ve içeri atıldı, bunu diğeri takip etti, kapan kapı büyük bir hızla geri kapatıldı; durduğum yerden dahi adamların çığlıklarını işitebiliyordum, bunu bir aslanın korkunç kükreyişi takip etti.

Sobeck, "Lanet olsun," diye fısıldadı. "Neler oluyor?"

Usurek, "Adamlara iki seçenek sunuldu," diye açıkladı.

"Ateş Alanı ya da Karanlıklar Evi. Efendilerimiz buraya vardıklarında, Kızıl Topraklar'dan gelen, insanları yiyen, kasabalılara ya da tek başlarına dolaşan seyyahlara sıkıntı veren iki aslanın varlığını keşfettiler. Her iki

canavar da yakalandı, Mastaba da onların kafesi halini aldı. Yiyecekleri mi? Yani ... " Usurek hafifçe gülümsedi.

Dehşetin kalpleri donduran çığlıklarından ve yankılanan yabancı kükreyişlerden korkmamaya çalıştım. Usurek bu süre boyunca, çığlıklar sonlanana ve ölüm refakatçisi aşağıya inip tekrar kapının yanındaki yerini alana kadar hareket etmemekte direndi, bizi büyük bir dikkatle gözlemledi. Shardana'lar bir araya toplandılar; bunlar savaşçı insanlardı, görüp işittiklerinden dolayı hala dehşet içerisindeydiler. Usurek bizi altara götürdü.

"Hayatımda hiç sizin kadar iyi arabacı görmemişim," diye mırıldandı. Sanki heykelin söyleyeceklerini duymasından korkuyormuşçasına bizi kendisine yakın tuttu. "Efendilerimiz bize kendilerine katılma ya da buradan ayrılma seçeneğini sundular. Mısırlı subayların büyük çoğunluğu, bir süre sonra, Aziru ya da Hititli yoldaşlarından emir almayı reddettiler. Firavun geldiğinde,"

gözlerini kaçırışı Usurek'in de gaspçıyı artık benden daha fazla gerçek Firavun olarak kabullenmediğini gösterdi, "subaylar hemen buradan ayrılmaya çalıştılar. Burada da öldüler. Dolayısıyla, iyi birer arabacı olmaya devam edin," diye fısıldadı, tek parmağı suratındaki yara izini takip ediyordu. "Emirleri takip edin. Kesinlikle yakınıp sızlanmayın ve tıpkı eski bir atasözünün dile getirdiği üzere, 'hepimiz hesaplaşma gününü görene kadar yaşayabiliriz'."

Tütsüyü serptik, şu şekilde başlayan yeminimizi ettik: "Tüm hürmet ve riayetimiz sana ki ... " ve o harabe tapınaktan ayrıldık.

Böylece gaspçıyla birlikte geçecek günlerimiz başladı. Eşеęi sattık, araba parkı yakınında bir çadır aldık ve cemaatten birisi olmaya çalıştık. Usurek bizi arayıp buldu, olabilecekler hakkında konuşmanın yanı sıra, becerilerimizi diğerlerini eğitmemiz yönünde kullanmaya istekliydi. İlk başta, ta ki peşinde olduğu şeyin arkadaşlığımız olduğunu anlayana kadar, bizden şüphelendiğini düşündüm. Bizi, yiyecek ve bira paylaşmak için, sık sık kamp ateşinin etrafına davet etti. Ondan Sinai'nin ötesinde olup bitenler, Avaris ve Sile'nin nasıl gasp edildiği, Akhenaten'in emirler yayınlayarak ve yerel garnizonların bağlılıklarını talep ederek nasıl tekrar ortaya çıktığı

hakkında çeşitli şeyler öğrendik. Hititli danışmanlar ve Canaanite paralı askerleri onun gücünü desteklemiş ve gaspçının mevcudiyeti bir bulut gibi yayılmıştı. Kısa sürede öğrendiğimiz bir şey daha vardı: Kaleye giriş özel izin olmaksızın kesinlikle yasaktı. Usurek içeri istediği gibi girip çıkabiliyor ama bizim gibilere oradan uzak durmamız tembih ediliyordu.

Sobeck ve ben her konuda profesyonel birer paralı asker gibi davranmaya karar verdik, Usurek'in bizi sarhoş etmek için harcadığı tüm çabaya rağmen, konuşmalarımızda dikkatli, hareketlerimizde ihtiyatlıydık. Zamanı geldiğinde manevralar konusundaki becerimizi tekrar kanıtladık. Askerlerden bazıları birer arabacı olarak doğmuşlardı; diğerleri ise milyonlarca yıl yaşasalar da bir atı kesinlikle idare edemeyecek yapıdaydılar. Usurek, ikimize de makamımızın göstergesi olan birer gümüş kolye vererek, bizi bir birliğin başına koymaya karar verdi.

Kampa gelişimizden altı hafta sonra, bizi şafak vaktinden hemen önce uyandırdı ve muhafızlarından tekinin güçlendirmeye çalıştığı zayıf kamp ateşinin yanına davet etti. Beraberinde biraz ekmek ve et getirmişti; bunları herkesle paylaştı ve ikimizi de omuzlarımızdan yakaladı.

"Üç ay boyunca hizmet vermek ve ganimetlerden pay almak ister misiniz?"

Sobeck, sert bir tavırla, "Benim için uygun," diye karşılık verdi. Ben ise ondan daha ihtiyatlıydım, itilip kakılarak uyandırılışımızın ardında neyin yattığını merak ediyordum.

Usurek, "Birlik liderleri olarak," diye sözlerine devam etti,

"size de savaş sandığından bir miktar para ödenecek ama ben size daha büyük bir kıyak yaptım. İkiniz de Nesus rütbesine, muhafızlığa terfi ettirildiniz." İkimize de küçük birer kil levha uzattı. "Kaleye gimle yetkiniz olacak. Şimdi gelin, buna bu günden başlayabiliriz!"

İkisi de bakır zincirin ucunda sallanan geçiş izinlerimizi aldık, bunları kafamızdan geçirdik, pelerinlerimizi aldık ve Usurek'i geçitten yukarı takip ettik. Muhafızların başı bizi büyük bir dikkatle kontrol etti, herhangi gizli bir silahımızın olup olmadığına baktı, isimlerimizi aldı ve ikimizi de meşale ışığı altında yakından inceledi. Gerginliğimi saklamak için sııttım ve Sobeck'le şakalaştım. Meraklı adam bir Hititliydi, belki de Albay

Nebamun'un evinin mahzeninde işkenceye tabi tuttuğu adamlarla bir ilintisi vardı. Geçmemize izin verildi. Kapılardan teki çekilerek hafifçe aralandı ve o korkunç kaleye böylece süzölüp girdik. Bu küçük bir şehre girmek gibi bir şeydi. Kuzeyden güneye doğru büyük bir cadde uzanıyordu, doğudan batıya uzanan diğeri bir cadde daha mevcuttu, bunlar kampı tam dört eşit parçaya bölmüşlerdi. Çadırlar ve barakalar düz çizgiler halinde yapılandırılmışlardı. Kampın ortasında, ikinci bir rampa, gaspçının ve danışmanlarının sayvanlarına, altarlara ve bayraklara ev sahipliğı yapan bir çit mevcuttu. Usurek bize doğu çeyreklik bölümde bir yer buldu: Bu deve derisinden yapılmış bir çadırdı, içinde kaba çukur kaseler, testiler ve yemek kapları mevcuttu. O ikna olunca, eski yerimize geri döndük ve pılımızı pırtımızı topladık.

Görevlerimizde çok köklü değişiklikler yoktu. Günlerimizi acemi askerleri eğitmekle geçirdik ama geceleri bizden kapıların dışındaki kazık hatları boyunca ya da kule veya surlarda tur atmamız bekleniyordu. Gaspçıyı bir an için de olsa görmek için inanılmaz derecede istekliydim ama Kutsal Çit çok yakından korunmaktaydı. Ancak, üç gün sonra, dileğim gerçekleşti. Sahte Firavun yüzünü destekçilerine göstermek için kamp boyunca ihtişam içerisinde atma binmeye karar verdi, bu bayrak taşıyıcılarının önünden yürüdüğü, kendisinin de subaylar ve uşaklarla çevrili halde ilerlediğı muhteşem bir geçit töreni olacaktı. Gaspçı, Mısır'ın mavi savaş tacını taktı, kutsal pelerin omuzlarındaydı, beline kemerle güzel bir savaş kildi dolanmıştı, jaguar kuyrukları da arkasından sallanıyordu. Mavi renkli, altın ve gümüş karışımı, bembeyaz Suriye kırsakları tarafından çekilen, çok güzel bir araba sürüyor, askerlerin alkış ve çığlıklarını iştirmek için kampın dar sokakları boyunca ilerliyordu. Tek bir bakış dahi onun sahte Firavun olduğunu ispatlamıştı: Bu uzun boylu, kemikli bedeni olan, keskin yüzlü ve gaddar gözlü, sıksa bir adamdı. Tabi ki arabası önünden geçerken burnumu yere yaslamak zorunda kaldım. Ben, Akhenaten 'in yüzüne doğrudan bakan kişi, bu sahtekarın küstah cüretkarlığına sadece öfke içerisinde hırslanabildim. Arkasında oturan kadın ise ondan daha iyi değildi. Aşırı süslü olduğu için güzel görünüyordu, beyaz keten bir cübbe giyinmişti, başında bir taç vardı. Sadece birkaç saniye için, kızıl saçlarının salınışına bakarak, kendinizi Nefertiti'ye bakıyor gibi hissedebilirdiniz, ama o da en az kocası kadar sahteydi. Oh, her ne kadar gerçeğıyle

kıyaslandığında daha ufak tefek, tombul, kalbimi çalmış, hala çalan ve her zaman da çalacak olan o kadının güzellik ya da zarafetinden uzak olsa da, yine de yeterince güzeldi.

Daha da ilginç, onları takip eden arabadakilerdi. Azinı, Byblos Prensi, mücevherleri, altın ve gümüş tasmaları içerisinde göz kamaştırıcı bir halde, tıpkı bir nihban gibi uzun beyaz cübbesini giyinmiş, omzuna kırmızı mavi çizgili pelerinini atmıştı. Orada, uzun, dar yüzü ve anlamlı koyu renkli gözleriyle, bana Lord Ay' ı anımsatan bir adam vardı. Arabada onun yanında tanıdığım iki adam oturmaktaydı, bunlar nihban Khufu ve Djoser'di, kafaları kazınmıştı, orta boyluydular, yüzleri vıcık vıcık yağlanmıştı, gözleri siyah sürmeyle çevriliydi, dolgun dudakları ise kıpkırmızıydı.

Onlarla Aten şehrinde tanışmıştım ve ikisini de çıkarları uğruna her şeyi yapabilecek iki şişman ruhban olarak dikkate almıştım.

Şimdi, alkışlayan askerlere doğru Yaradılış Lord'ları gibi uzanırlarken, dolgun yüzüklü parmakları araba tırabzanlarını kavramaktaydı. Süvari alayı gaspçının gücünün gerçek kaynağını gözler önüne seriyordu. Ruhbanlar dışında, geriye kalanlar Canaanlılar ya da yüksek rütbeli Hititli subaylardı.

Sobeck ve ben de diğerleriyle birlikte alkışladık ve o akşam kadehlerimizi baharatlandırılmış şarapla doldurarak verilen ziyafete katıldık, tabaklarımız kızartılmış etle tepeleme doluydu. Kutsal Çit'ten dışarı müzik sesi yayılmaktaydı. Sobeck ve ben, sarhoş gibi davranarak, tepsiler dolusu lezzetli yiyeceğin-su kabuklusu; üzerine baharat serpilmiş, kızartılmış lotus; antilop; tavşan; keklik; yabani dana; tüm bunların yanı sıra taslar dolusu üzüm, karpuz, incir ve nar-gaspçının subaylarıyla birlikte kendisine ziyafet çektiği Kraliyet Sayvanı'na taşınmasını seyrettik.

Sobeck, Usurek'e, "Tüm bunlara vesile olan şey de ne?"

diye mahmur bir tavırla sordu.

Usurek, parmağını sarhoş halde sallayarak, "Size soru sormamanızı söylemiştim," diye yanıtladı. "Ama bugün hayırlı bir gün ve Hititliler'in Hava Tanrı 'sı için kutsal, ayrıca eğer efendimiz şölen verilip eğlenilecek derse, o zaman biz de şölen verip eğleneceğiz demektir."

Sobeck ve ben en az diğeri kadar sarhoşmuşuz gibi davrandık. İkimiz de dans eden birer kız bulduk ve kutlamalara katıldık. Hatta Sobeck, kızgın kömür üzerinde ayaklarını yakından nasıl dans edebildiğini göstererek herkesi eğlendirdi. Sonunda şarap etkisini gösterdi. Müzik sustu, meşale alevleri ve ateş solup zayıfladı, yine de düzenin hala sıkı bir şekilde sağlandığının farkındaydım. Hititli muhafızlar kampı devriye gezdi, nöbetçi askerler kontrol edildi, kapılar sağlamlaştırıldı. Sobeck ve ben, sarhoş ve neşeliymiş gibi davranmaktan vazgeçip, yoldaşlarımızı kendilerinden geçmiş halde bırakarak kendimize kampta sakin bir yer bulduğumuzda, günün oldukça erken bir saatiydi.

Sobeck, "Ne yapabiliriz?" diye sordu.

"Gaspçıyı öldürebiliriz," diye fısıldadım. "Yüzünü göstermeye karar verdiği bir sonraki geçitte, boynunu nişan alan bir okla, ne dersin?"

"Ve biz de kışımıza hoş keskin bir kazık yeriz. Mahu, yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Gaspçı ve yanındaki kadın sadece birer kukla. Onları öldürürsek yerlerine başkalarını bulurlar."

Tüm çabalarıma rağmen, çok fazla şarap içmiştim. Kendimi uyuklu ve göz kapaklarımı ağır hissettim.

Sobeck, "Gitmeliyiz," diye fısıldadı. "Burada yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Her geçen gün tehlike artıyor. İhtiyacımız olan bilgiye artık sahibiz."

"Hayır, hayır." Net bir şekilde düşünmeye çalıştım. "Burada gözlemlediğimiz her bir gerçeği ilerde kullanabiliriz. Onda iki tehlike mevcut: bu ordu ve Meryre'nin Mısır'daki grubu. Her ikisi de yok edilmeli."

Karanlıktan bir ses geldiğini işittim. Sobeck gerildi. Kalenin karanlık bir köşesine ilişmiştik, yakında her sabah alınıp götürülmesi gereken çöplerin yığıldığı küçük bir kapı yer almaktaydı. Eğlence yerinden oldukça uzaktaydık.

"Kim var orada?"

Sobeck ve ben tam ayağa kalkmıştık ki, Usurek karanlıklar arasından sendeleyerek çıktı, tek elinde bir bira testisi, diğerinde de bir bardak vardı.

"Siz neden buradasınız?" diye sordu.

Dikilme tarzı, sorusunun netliği ve Sobeck'le bana bakma şekli, onun da görüldüğü kadar sarhoş olmadığını gösteriyordu.

Bira testisini yere bıraktı.

"Neden buradasınız?" diye tekrarladı. "Neden dans eden kızları bırakıp bir çöp yığınının yanına gelerek sohbete başladınız, anlamadım?" Pis kokuyu kokladı. "Sizi izledim, biliyor musunuz.

Geçit töreni boyunca demek istiyorum. Çok ilgili görünüyordunuz. İçtikleriniz ağzınızdan çok yere dökülüyordu."

"Yarın çok meşgul bir gün olacak." Sobeck öne doğru ilerledi. "Ve buna hazır olmamız lazım."

Elini o kadar hızlı hareket ettirdi ki, Usurek'in tepki göstermeye dahi vakti olmadı. Sobeck kamasını doğrudan adamın kar-

Paul C Doherty

nına sapladı. Usurek geriye kaçmaya çalıştı ama Sobeck'in eli adamın ensesinin gerisine dolandı, onu öne doğru çekti, kamayı karnının daha da derinlerine doğru iteledi. Paralı asker reisi, gözleri açık, ağzı konuşmaya çalışırcasına hareket ederek, yere düştü.

Sobeck omzunun üzerinden, "Başka seçeneğim yoktu," diye fısıldadı. "Onun da diğerleri gibi sarhoş olduğunu düşünmüştüm.

Gel, çabuk ol." Kamasını çekip aldı. Usurek'in cesedini aldık ve çöplerin altına gömdük; ardından, kollarımızı birbirimizin omzuna dolayarak, çadıra sallana sallana geri döndük. Bir kez içeri girince, eşyalarımızı topladık. Olacaklardan korkuyordum. Kapılar muhafızlı ve kapalı olduğundan hemen kaçamadık, sokağa çıkma yasağı yayınlanmıştı. Sobeck oradan mümkün olduğunca erken ayrılacağımızı ve nehre erişmeye çalışacağımızı fısıldadı.

İyimser görünüyordu, ben ise korkuyordum. Usurek iyi bir subaydı, askeri alayların yazmanı olmamn yam sıra iyi bir de yöneticiydi. Kendisine ait maiyeti vardı ve kısa bir süre sonra ortadan yok olduğu fark edilecekti.

Ben dua etmem. Aten var mı ya daAmun-Ra, Thebes'in Sessiz Kişi 'si, kendisini İnsanlar arası ilişkilere sokuyor mu, bilmiyorum. Tüm gece

boyunca ruhum Ateş Alanı'nın ve Karanlıklar Evi'nin yansımalarıyla taciz edildi durdu ve ben hayatlarımızın sonlanmaması için dua ettim. Bir kereliğine, hayatımda ilk defa, sanki Tanrılar beni dinlediler. Ertesi sabah bağırış ve çığlıklarla birlikte uyandık. Usurek'in cesedinin bulunduğunu düşündüm ama bunun yerine gözleri fal taşı gibi açılmış bir ulak General Horemheb ve Rameses'in Horus ve alaylarıyla birlikte Delta'ya girdikleri, büyük bir hızla bize doğru ilerledikleri haberini verdi. Bir gün içerisinde kampın tümü saldırıya maruz kalacaktı.

Bar
(*Eski bir Canan Savaş Tanrısı*)

-

BÖLÜM 7

Horemheb, Ordu Yazmanları'nın Başı, Kralın Sağındaki Yelpaze Taşıyıcı, Şekillerin Uygunu ve Adaletin Yüzü, Güney'deki Horus, Ra'nın İntikamı, Savaş Tanrısı Montu gibi Delta'ya büyük bir hızla girdi. Tıpkı efsane Sekhmet gibi, Mısır'ın düşmanlarına nefesiyle ateş püskürterek saldırdı. Askeri konularda bir firavunfaresi kadar zeki olan Horemheb sinsice ve büyük bir hızla vurdu, o kadar ki kendi emri altındaki komutanları dahi şaşırttı. Düşman, Horemheb ve Rameses'in beraberlerinde Thebes'ten çeşitli alayları getirerek yavaş yavaş kuzeye hareket etmesini, yolda diğer bir takım askeri güçleri daha toparlamalarını ve ardından Memphis 'e gelerek iki alayı birleştirip onların başına geçerek Delta'ya gelmelerini bekledi. Hayır, bu Horemheb'in, İnsan Bedeni'ndeki Horus'un tarzı değildi! Rameses'e olabildiğince hızlı bir şekilde takviye getirmesini emretmişti. Nebamun'dan Meryre hakkındaki bilgileri almış, General Nakhtimin'e kendisi kendi hazırlıklarını yaparken gözünü bir an dahi olsa Buhen'den

ayırmamasını tembihlemişti. Memphis alaylarına Horemheb'i beklememeleri söylendi, bunun yerine büyük bir hızla Delta'ya gideceklerdi, Horemheb onlarla Bubatis'de, Kedi Şehri'nde buluştu. Ordunun Yazman Baş, kendi maiyetiyle birlikte, acilen nehirden yukarı hareketlendi.

Alaylar, Bubatis'de bir araya geldiğinde, Horemheb dört bin piyadeye hükmediyordu, askeri alaylar dört birliğe bölündü: Horus 'un Ateşi; Isis'in Gücü; Seth 'in Öfkesi; Amun'un İhtişamı. Horemheb beraberinde Nakhtu-aa birliklerini de getirdi, bunlar güçlü kuvvetli adamlardı, Anubis'in Kükreyen Boğaları lakabı altında birleşmişlerdi. Tüm bunlara ek olarak, seçkin birliklerce yönetilen iki bin araba, Horus 'un Kudreti adıyla, bu ordunun omurgasını kuvvetlendirmekteydi. Başka bir kumandan olsa Nil 'ive ona karışan kolları kuzeye doğru takip ederdi. Ancak Horemheb, Bubatis'i çevreleyen bölgelerinkinin yanı sıra, Kızıl Topraklar'ın Memphis'in Beyaz Duvarlı Şehri'nin kuzey doğusuna doğru uzanan kısmının da en doğru haritalarını toplamış, çölü takip ederek doğudan saldırıya geçmişti. Benim adamlarının da dahil olduğu paralı askerler kuyuları, vahaları, herhangi bir su ya da gölge kaynağını zaptetmek üzere gönderilmişlerdi. Horemheb, Delta'ya uzanan dar kanalları takip ederek, doğuya ilerliyordu. O vahim günün yakıcı soğuk şafağında gaspçının kampı kaynıyordu; gelen haberlerle canlanmıştı ama her şey inanılmaz derecede ağır işliyordu; subaylar ve askerler çok sarhoştular, bir süreliğine büyük bir kaos yaşandı.

Emir erleri Albay Usurek'i aramaya geldiler; onlara onu görmediğimizi söyledik. Hiç kimsenin çöp yığınlarını araştırmaması ve onun soğuk, sertleşmiş cesedini bulmaması için gizliden gizliye dua ettik. Sobeck ve ben diğerlerinden çok daha tetikteydik.

Kraliyet Çitleri'nin ötesinden çılgınlıklar işittiğimizde ne yapacağımızı düşünüyorduk. Büyük bir hızla ilerledik. Horemheb'in ileri muhafızlarından olan iki paralı asker esir alınmıştı, bunlar piyade ya da keşif kolundandı, şimdi kazıklarla desteklenmiş büyük bir haçtan aşağı sallanıyorlardı, bedenleri ve bacaklarına yüzülmüş bambularla vurulurken ayaklarının altına da yığınlarca yanan kömür yerleştirilmişti. İşkenceden sorumlu Hititli kumandan öfkeden çılgına dönmüştü. Bu adamlardan Horemheb'in

beraberinde kaç asker getirdiğine, konumuna ve savaş hattına dair detayları almayı denemişti. Tabi ki paralı askerler, istemiş olsalar dahi, ona yanıt verememişlerdi. Bunlar askerden ziyade avcıydı ve düşman kampının ileri karakol hattına hiç düşünmeksizin katılmışlardı.

Vücutlarında çapraz şeklinde kanlı kırbaç izleri vardı ve daha dinlerken dahi, onların kendilerini tutsak alan kişilere sadece kendilerine öğretilenleri söylediklerini, abartılı rakamlar verdiklerini, var olmayan askeri alaylardan bahsettiklerini biliyorduk. Hititli kumandan da bunun farkındaydı ve adamların çığlıklarını boğazlarını keserek sonlandırdı. Artık düşman kampı tam manasıyla alarındaydı. Hititli kumandan bizi fark etti.

"Albay Usurek nerede?" diye sordu.

Sobeck omzunu silkti.

"Siz onun araba birliğindensiniz, öyle değil mi?"

Hititli, kanlı ellerini metal zımbalı deri yeleğine sildi ve uzun siyah saçlarını arkadan atkuyruğu yapmaya çalışarak geriye attı.

Üç yoldaşına seslendi.

"Üç arabaya koşum takımlarını takın," diye emretti. "Siz ikiniz," Sobeck ve bana işaret etti, "bizimle geleceksiniz."

Kısa bir süre sonra kamptan ayrıldık, arabamız bizim eğittiğimiz iki doru at tarafından çekiliyordu. Taze, güzel sabahlardan birisiydi, su ve Delta'nın yeşilliği günün gittikçe artan sıcaklığına karşı büyük bir serinlik sağlıyordu. Arkamızda, savunmaya hazırlanmak ya da Horemheb'i karşılamak arasında henüz bir karar verememiş bir düşman bırakmıştık. Arabalarımızı ağaçlar arasındaki dar, tozlu patikalara yönlendirirken Hititli yüzbaşıya sordum.

"Düşmanı karşılamaya mı gidiyoruz efendim? Yoksa onların gelmelerini mi bekleyeceğiz?"

Hititli, "Tabi ki yayılacağız," diye dudağını bükerek küçümsedi. Anadilinden farklı olan bu dili beceriksizce kullanıyordu.

Daha çok Horemheb'in hızı ve yaptığı sürprizle ilgiliydi. Arabasının dizginlerini kavrayarak kendisini büyük bir acımasızlık tekrarında kaybetti. İleri karakol ve geri dönen avcı hatlarını geçtik, hepsi de haftalar boyunca

gelmesi beklenmeyen düşmanın neredeyse yam başlarına kadar vardığı haberleriyle şaşkınlığa uğradı.

Sonunda tüm yeşillikleri arkamızda bıraktık. Sağımızda Nil, onun gür çimen hatları, çiftlik arazileri, palmiye, firavun inciri ve melengiç ağaçları uzanmaktaydı. Çorak Kızıl Topraklar'ı Nil boyunca uzanan verimli siyah topraklardan ayıran sertleşmiş hat boyunca büyük bir hızla ilerledik. Burası sessiz bir yerdi, güneşin sıcaklığını çoktan hissetmeye başlamıştık, bir ordunun büyük bir hızla uygun adım ilerlemesi ve araba birliklerinin saldırıya geçmesi için mükemmel bir yerdi. İlk başta orada, tepemizde hızla uçan sıradan akbabalardan ya da Firavun'un Tavuğu'ndan başka hiç bir şey yoktu. Sıcaklık artarak daha da usandırıcı bir hal aldı.

Atları su tulumlarıyla sulamak ve başlarını ıslatmak için durduk, sonra yolumuza devam ettik. Arabalar mesafe aldılar, bizimki ortadaydı, Hititli kumandanın arabası uzak sağımızda yol alıyor, altındaki direktan üç at kuyruğunun sallandığı aslan kafalı bir savaş bayrağı taşıyordu. Zemin aşağı doğru meyletti, sonra da yükseldi.

Yamacın tepesine eriştiğimizde, Hititli kumandan dizginlere asıldı. Hemen altımızda çöl düzlüğü uzanıyordu, orada burada arazinin girintileriyle ya da küçük vahaları çevreleyen tozlu palmiye ağacı kümeleriyle kesilmişti.

Sobeck'in keskin gözleri araştırmakta olduğumuz şeyi hemen fark etti. "Orada!" diye bağırdı.

İlk başta, çölün kayıp giden pusu ya da büyük toz bulutu dalgaları dışında hiçbir şey göremedim. Su tulumunu aldım, yüzümü ve enseme ıslattım. Hititli kumandan deri miğferini çıkarttı, bunu arabanın zeminine fırlattı.

Sobeck, "Biliyorsun ki yapabileceğimiz ya da öğrenebileceğimiz baka hiçbir şey kalmadı," diye fısıldadı. "Bir daha böyle bir fırsat da yakalayamayız."

Onun baktığı yönü takip ettim. Hititli kumandan Sobeck'in serap gördüğünü iddia ediyordu ama ben de onun gördüklerini paylaştım: silahlardan yansıyan güneş ışıltısı, hareket eden bir toz bulutu ve hemen bunun üzerinde sanki bir ateş yanıyormuşçasına yükselen siyah bir duman lekesi.

"Bu bir kamp mı, yoksa hareket halindeler mi?" diye fısıldadım.

Sobeck, Hititli subayı beklemeden, atlarımızı yamaçtan aşağı hareketlendirdi. Dilini şaklatıp dizginleri sallayarak arabamızı küçük bir vahanın palmye ağaçlarının gölgesine çekti, burası kayalık bir yer, dayanıklı çalılar ve küçük havuzun etrafını kaplayan çimenlik bir alandı. Arabadan indi ve bir palmye ağacının altında dikildi, çölün uzaklarına bakmak için elini gözüne siper etti. Hititliler de arabalarını aşağı indirdiler; bunlar ordularındaki dengesiz dört tekerli arabalar değil, hızlı yol alabilen Mısır savaş arabalarıydı. Yüzbaşı, Sobeck'e kızgındı.

"Sadece benim emrimle hareket etmelisin. Ne gördün?"

O ve yoldaşları etrafımıza toplandı. Bir tartışma yaşandı. Hititliler arada sırada kendi dillerinde konuşmaya başlıyorlardı. Toz dumanı gittikçe yaklaşıyordu; ışık yansımalarını artık serap olarak isimlendirerek görmezden gelmek imkansızdı.

Hititli, "Mısırlılar," diye seslendi. "Ve bu sadece öncü askeri devriye de değil. Savaş hattının tümü ilerliyor." Kafasını kaldırıp gözlerini kısarak güneşe baktı. "Eğer hızlı hareket ederlerse, öğlen saatlerinde kampta olurlar."

Sobeck dönüp bana baktı, ben de başımı sallayarak onayladım. Geri dönemezdik. Usurek'in cesedi çoktan bulunmuş olabilirdi ve Horemheb düşman kalesine eriştiğinde, orayı ateş ve kılıçla yok edecekti. İmparatorluk bayrakları çekilecekti. Thebes'deki Amun-Ra Tapınağı'nın girişi üzerinde asılı geniş kırmızı ve altın rengi flamalar, Horemheb ve asker alaylarının merhamet göstermedikleri ve tek bir esir dahi almadıklarının işareti olarak, sergilenecekti. Sobeck ve ben arabamıza yöneldik. Ben Hititliler'in arkasından ellerindeki iki arabadan tekine doğru ilerlerken, o da yayımızı aldı. Yayın ve ok kılıfının iplerini çözdüm. Hititliler hala yaklaşan şeyin ne olduğunu tartışıyorlardı. Kumandan döndü. Sobeck ve ben oklarımızı fırlattık. Hititlilerden ikisi anında yere düştü. Sobeck'in oku kumandanın suratına gelmişti; çığlık atarak yere yığıldı ve kan kusmaya başladı. Benim okum ise yoldaşının ensesine girmişti. Diğer iki Hititli kılıçlarını çekmekte oldukça hızlıydılar; saldırı konusunda aşırı derecede kurnazdılar, ağaçları kendilerine kalkan yaparak bizi ölümcül bir kedi fare oyununa sürüklediler.

Art arda oklarımızı boşalttık. Hititli kumandan da, korkunç yarasına rağmen, ki ok tek yanağından girip diğerinden çıkmıştı, kılıcını çekti ve sendeleyerek bize doğru yaklaştı, nişan almaya çalışan Sobeck'in dikkatini dağıtıyordu. Sobeck, Hititli yüzbaşının gırtlığına okunu atarak, bu kez onun işini bitirdi. Ben diğer ikisine bir ok fırlattım ama adamlar ağaç kümesi arasından fırlayıp üçüncü arabaya doğru hızla koşarken geri çekilmek zorunda kaldım. Bunlar becerikli askerlerdi, teki dizginleri kaptı, diğeri ise yayını sırtlandı. Sobeck ile birlikte peşlerine düştük ama araba hareketlendi, oklar havayı döverek suratlarımızın yanlarından geçiyordu.

Sobeck, nefesinin arasından, "Kaçamazlar," dedi. "Kampa geri dönmemeliler. Bizim casus olduğumuzu öğrenirler, ayrıca gaspçı da Horemheb'in ne kadar yaklaştığından haberdar olur."

Hitit arabası hareketlendi ve büyük bir hızla vahadan çıktı, geldiği yönü takip etmeye başladı. Hemen peşlerine düştük, Sobeck yanımda dikiliyor, kırbacı havada şaklıyordu. Bu ölümcül bir kovalamacaydı. Hitit arabası bizden hızlıydı, atları da daha güçlüydü, aramızdaki mesafe açılmaya başladı. Hititli okçu arada bir bize doğru dönüyordu; bu yaptığı işte usta bir okçuydu, okları atlarımızı hedef alıyordu, hızlandık ve onların arabasından kalkan toz bulutlarını kullanarak yön değiştirdik. Sobeck atlarımızı onların kör tarafına doğru hareketlendirdi, böylece okçu oklarını boşaltmak için sürücü tarafına uzanmak zorunda kalacaktı. Yamacı aştık, tekerlerin takırtısı ve toynak seslerini takip ederek kovalamacayı sürdürdük, sıcak rüzgar toprakları yüzümüze savuruyordu. Aramızdaki mesafe, Hititliler sıkça rastlanan bir hata yapana kadar, büyüdü. Mısır arabalarının dört nala sürülürken özel bir beceriyle yönetilmeleri gerekir; sürücü arabayı atların arkasında belirli bir hat üzerinde tutarken, tekerler ve atlar da bir bütün olarak hareket etmelidir. Bu olayda Hititliler çok hızlı yol alıyorlardı. Sürücü hızlarına yanlış hükmetti. Araba sola savruldu ve tekerleri bir kayaya vurdu, bu atların dizgin karmaşası içerisinde kalmasına sebep oldu, iki Hititli arabadan fırlamış, bedenleri yerde sanki çoktan ölmüşler gibi sıçramıştı. Adamlardan teki yere öyle bir halde serilmişti ki, boynunun kırıldığı her halinden belliydi. Diğeri inleyerek tekrar ayağa kalkmaya çalıştı. Sobeck arabadan aşağı atladı, bacaklarını adamın iki yanına açıp kafasını çekerek kaldırdı, boğazını kesti.

Hititliler'in atlarından tekinin bacağı kırılmıştı, öldürölmesi gerekiyordu, diğeri ise çözdük ve hayvanı tekrar vahaya götürdük. Sobeck'e atları muhafaza etmesini söyledim; eğer serbest kalırlarsa düşman kampına geri dönerlerdi. Arabamıza tırmandım ve vahadan ayrıldım, gittikçe yaklaşan parlak silah kümesine doğru hızla ilerledim. Tabi ki yol kessinler diye birkaç gözcü önden gönderilmişti, bu askerlerin arabaları daha hafifti, atları küçük ve hızlıydı, her arabanın bir sürücüsü ve bir piyadesi vardı. Elimi kaldırıp barış sözleri sarf ederek yavaşladım. Gözcüler etrafımı sardı. Aralarından bir tanesi bağırarak arabadan inmemi söyledi.

Söyleneni yaptım ve arabanın arkasına diz çöktüm. Daha ağır olan savaş arabalarının yaklaşan gümbürtüsünü işittim ve etrafımda dönmeye başladıklarında taşıdıkları renklere göz attım. İçlerinden bir tanesi hemen önümde durdu, bu Horemheb'in şahsı rütbe nişanını taşıyan kırmızı ve altın renkli bir arabaydı. Ordunun Yazman Baş, ince keten cübbesinin üzerine giydiği açık mavi ve altın pullu zırhıyla göz kamaştırıcı görünen Thebes Generali, arabasından indi, boksörlere özgü kare yüzü ter ve yağdan ıslı ıslıldı. Ben ayağa kalkarken diğar arabalar da yaklaştı.

"Lordum Mahu." Horemheb yayını sürücüsüne fırlattı ve elimi sıktı. "Gözcülerimizden teki vahada bir hareket gördüğünden emindi. Pekala," beni tepeden tırnağa şöyle bir inceledi, "buraya gelişiniz eski atasözünün yanlışlığını kanıtlıyor. 'Kızıl Topraklar'a açıldığınızda sadece düşmanla karşılaşrsınız'."

Seslenerek şarap ve ekmek getirilmesini emretti. Ona özel arabasında eşlik ettim. Şarap tulumunu kafama diktim ve ekmeğe yumuldum, sonra öksürdüm.

Horemheb, "Biliyorum," diyerek sırtıttı, "burada her şey toz ve kum tadında."

Bana yaptıklarım anlattı. Toz bulutları yatışırken arkama baktım ve Mısır'ın kalabalık gücüne tanıklık ettim, yanları araba birlikleriyle dolu piyade dizinleri çöl pusunun içerisinde çıkmaktaydı. Ordunun ilerleme hızı piyadelerin hızına göre belirlenmekteydi; ilk birimler geçerken, hızlarının ve acelelerinin farkına vardım. Adamlar tükenmiş görünüyordardı, baştan

ayağa toz kaplıydılar. Subaylar bir yukarı bir aşağı hareketlenerek onları teşvik ettiler.

Horemheb, geçen ilk birimleri selamlamak maksadıyla elini kaldırırken, "Abydos 'tan ayrıldığımızda şarkı söylüyorlardı," diye mırıldandı. "Şimdi ise konuşmaya dahi dermanları yok."

İmparatorluk ordusunun tümü toz bulutunun arasından çıktı, en az bir mil enindeydiler.

Horemheb şarap tulumunu benden alarak, "Haritalar ve keşif kollarına göre," dedi, "burayla düşman kampı arasında en az dört kuyumuz var. Pekala, Maim?"

Ona vahada olup bitenlerden bahsetmedim; sadece onun saldırısının düşmanı şaşırttığını kendisine ilettim. Horemheb şarap tulumunu indirdi, gözleri şaşkınlıktan yusuvarlak olmuştu.

"Yani dün gece orada bir ziyafet verildiğini ve adamların kaleyi hala terk etmediklerini mi söylüyorsun?" Trompetçisine bağırarak subaylarını toplamasını emredip arabasından aşağı indi, hat komutanlarına ilerlemeye devam etmelerini söyledi. "Piyadeler vahada bir araya toplansın," diye haykırdı. "Arabalar doğuya doğru yol almaya devam etsin. Orada taze su bulacaksınız. Hat kırılmamalı. Bu çok kısa bir an olacak."

Piyadeler yürümeye devam etti, bizi toz dalgaları arasında bırakarak sıra sıra ilerlediler, her iki kanattaki arabalardan da toz duman kalkmaktaydı. Horemheb birlik komutanlarını bir araya topladı, net bir şekilde konuşuyor, sürekli olarak benden düşman kampının planını ve yerleşimini tanımlamamı istiyordu. Bir yazman, öksürüp tükürerek, diz çöktü ve kabaca bir harita çizmeye çalıştı. Konumları işaret ettim-kale hendeğini, tepeyi, çiti-, kaledeki askeri alayların ve dışarıdaki paralı asker ordusunun niteliklerini aktardım. Horemheb 'in bastırılmış heyecanı kumandanlarınca da paylaşıldı, ki bunlardan teki Nebamun'du. Elimi sıktı ama Horemheb'in soru ve talep selinden dolayı benimle sohbet etmeye fırsatı olmadı.

"Onları mahvettik." Horemheb neredeyse bir ayağından diğerine sıçrayıp duruyordu. "Lordlarım, onları mahvettik! Adamlar sarhoş ve ağır kanlı. Asıl tehlike Hititli subaylar ve onların becerikli askerleri. Eğer şanslıysak kalenin boşaltılmasını emrederler ve tüm ordu birazcık su ve gölgeyi

elimizde tuttuğumuz bu bölgede bizimle karşılaşmaya gelir. Yorgun ve susuz olduğumuzu biliyor olmalılar."

Albaylarından teki, "Ama yine de savaşa hazır!" diye ekledi.

Horemheb, "Zafer bizim olmalı," diye karşılık verdi. "Eğer düşman bizimle burada karşılaşır ve bizi bozguna uğratırsa, Abydos ve Memphis ateşe verilecek. Tüm mavnaları kumanda ederek, nehirden Thebes'e yelken açar ve Sceptre Şehri'ni alırlar."

"Ya Meryre?" diye sordum.

Nebamun, "O hala Memphis'de kilit altında tutuluyor," diye karşılık verdi. "Sadece hava almak için dışarı çıkmasına izin veriliyor, işte o kadar. Güneyde bir takım huzursuzluklar yaşandığına dair çeşitli söylentiler var."

Horemheb, "Şu gaspçı," dedi, "şu sahte Firavun. Onu gördünüz mü Lordum Mahu? Onu ve kadını?"

Tatsız bir ses tonuyla, "İkisi de sahtekar," diye yanıtladım.

"Artık Mısır'a hükmetmeye," bir yazmanın papirüs rulosunda sürünen gübre böceğini işaret ettim, "bundan daha fazla haklan yok.

Bu ikisi dolandırıcı, birer kukla." Hititli kumandanların, Prens Aziru'nun ve iki ruhban Djoser ve Khufu'nun kısa tanımlamalarını yaptım. Horemheb söylediklerimin sadece bir kısmını dinledi. Çocukken neyse, yetişkinde de oydu. Birlikte eğitim ve öğrenim gördüğümüz Öğrenim Evi'nde, Horemheb'in diğerlerinden daha yüksek bir vasfı vardı: Bir soruna tamamen konsantre olur ve onu çözene kadar da dikkati kesinlikle dağılmazdı.

"Hızlı hareket etmeliyiz." Yazmana ayağa kalkması için tekme attı. "Ordunun üçe bölünmesini istiyorum. Ortada piyadeler yer alacak, önlerinde okçular bulunacak. Her iki kanat, her birisi bin arabadan oluşan birliklerle desteklenecek. Önde müfrezeler, arkalarında da savaş arabaları yer alacak. Onları bugün sonlanmadan savaşa sokmak istiyorum: Eğer Hititliler birazcık akıllıysalar, bunu bileceklerdir. Dolayısıyla, baylar," arabasına tırmandı,

"o vahaya ulaşıp bir savaş hattı kuracağız. Mahu, boğazını temizle. Çok fazla konuşman gerekecek."

Bir saat içerisinde, Horemheb'in ordusu iki vahayı kuşattı:

soldaki Sobeck ve benim, Hititliler'i öldürdüğümüz vahaydı; sağdaki ise yaklaşık iki mil uzaktaydı, çölün pusu içerisinde kaybolmuştu. Horemheb'in gözcüleri Sobeck'i bulup getirmişlerdi. İkimiz Nebamun'un birliklerine bağlandık. İaşe ve levazım arabaları getirildi; öküzler yeterince hızlı hareket edemiyordu, dolayısıyla ekmek ve et paylaşımı için arabalar kullanıldı. Diğer yandan Neferular'a, acemi askerlerin kalabalık alaylarına, su tulumları verildi, her askerin yüzlerini ıslatıp boğazlarını temizlediğinden emin olmaları söylendi. Horemheb, sıcaklık ve tozdan kesinlikle etkilenmiyor gibi görünüyordu, hayvan dışkı yığınları kampa beraberlerinde sinek sürülerini de sürüklemişti. İster sıcakta ister gölgede, Horemheb hep aynıydı. Savaş hattı boyunca bakarak, bir dizi emir verdi. Subaylar, her bir askerin silah kadar yeterli miktarda et, ekmek ve şarabının olup olmadığını kontrol edecekti. Değerli atların bakımları da yapılmış, arabaların tekerleri, tekerlek parmakları ve dingilleri hayvan yağının onları çölün sert tozuna karşı korumaya devam ettiğinden emin olunacak şekilde büyük bir dikkatle kontrol edilmişti. Sonunda, Horemheb artık sabrım frenleyemez hale geldi.

Şatafatlı savaş arabasının getirilmesini emretti: Her iki yanındaki oyuklara Amun-Ra'nın flamalarının iliştiirildiği araba, alınlarına beyaz yıldızlar yerleştirilmiş muhteşem siyah aygırlar tarafından çekilmekteydi. Savaş hattı boyunca yavaşça ilerledi, önünde bir ulak ve trompetçi vardı, arkasından ise kumandanların arabaları gelmekteydi, güçlü kollu oğlanlar her iki yanından koşturuyorlardı. Konuşmamı yapabilmem için durakladı.

"Mısır'ın erkekleri, Ra'nın askerleri! Uygun adım üzerine yürüdüğünüz kişi bir Hitit kuklası, bir sahtekar! Bunun doğruluğuna kutsal her şey üzerine, kendi Ka'nın, gökyüzünün, yeryüzünün üzerine yemin ederim. Onu gözlerimle gördüm. O, kısa bir süre sonra sizler tarafından katledilecek ve ebedi ateşe mahkum bırakılacak iğrenç Asyalılar, asiler ve hainlerce desteklenen bir dolandırıcı, bir sahtekar, bir gaspçı."

Askeri hat boyunca ilerledik. Ulaklar trompetçilere trompetlerini çalmalarını işaret ettiler ve ben mesajımı tekrarladım.

Sesim o kadar kısıldı ki ulaklardan teki söylediklerini tekrarlamak zonmda kaldı. Her bir ifadem büyük alkışla karşılandı.

Horemheb, "Sevimli çocuklar," diye mırıldandı. "Büyük Yeşil'e varana kadar benim için uygun adım ilerleyecekler. Onlara düşman kampının tümünü yağmalayabilecekleri ve bulduklarını alabilecekleri sözünü verdim; altınlarını, gümüşlerini, kadınlarını.

Onlardan büyük Ahmose ve Hyksos'ları Mısır'dan süren asil atalarının izinden ilerlemelerini istedim. Şüphelendikleri tek şey, kendi krallarına karşı ayaklanıp ayaklanmadıklarıydı. Ama seni tanıyorlar Mahu." Horemheb benim adımı ve konumumu ilan etmeleri için ulaklar göndermişti. Sırıttı, "Seni bir kahraman olarak görüyorlar!"

Sonunda diğer vaha da göründü. Vereceğim mesaj tamamlanmıştı. Horemheb, her zamanki gibi büyük bir gösterişle hattı harekete geçirirken, askeri alayların verdikleri selam gökyüzünde yankılandı, atlar yeri büyük bir gürültüyle dövmeye, arabalar ısıldamaya başladı, tüm bu olanlar askerlerin kendinden geçmiş çılgınlıklarıyla karşılandı.

Horemheb, dizginleri eline alırken, "Bu adamlar en iyileri,"

diye fısıldadı, "ve güneyde bir yerlerde, Rameses daha başka bir takım askeri güçler de toparlıyor. Hathor birlikleri ve bulabildiğimiz her tür paralı askeri bir araya getiriyor."

Bir süre hafif bir durgunluk yaşandı, bu her savaş öncesinde gözlemlenen o uğursuz sessizlikti. Askerlerimiz arabaların gölgelerinde dinlendi, bol bol su içti. Sonunda Horemheb hazırды. Harekete geçilmesi gerektiğini işaret eden boru, sessizliği bölerek çalındı, bu ses kuşların ağaçlardan havalanarak gökyüzünde daireler çizmeye başlamalarına sebep olmuştu. Sobeck ve bana, deri zırhlar ve savaş kiltlerinin yanı sıra, bir de araba verildi. Gittikçe güçlenen güneşin altında terleyerek giyindik. Sonra savaş hattı bir ye şillik kümesine ulaşılan kadar ilerledi. Burada bize karşı koyması için bir paralı asker gücü konuşlandırılmıştı ama bu birlik kolayca çiğnenip geçildi, dağıtıldı, ok, kılıç veya kargıyla öldürüldü. Bir keşif kolu gönderildi, adamlar büyük bir hızla geri geldi. Düşman kaleden ayrılıyordu. Düzlüğe eriştiğimizde, gaspcının güçleri, bayrakları tanı ortada dalgalanır halde, bizi bekliyordu. Değişik rütbelerden piyadeler arka arkaya sıralanmıştı, her iki

kanatlarında da araba birlikleri mevcuttu. Bu, Heem Hen-T egemenliğindeki Savaş Çılgılığı, Per-I, Savaş Yeri'ydi. Horemheb, düşmana

Tanrılar'a yakarma zamanı tanımadı. Tek bir ulak dahi gönderilmedi, herhangi bir beyanda bulunulmadı, geçici altar yapılandırılmadı, Savaş Sözcüsü Seth'e adak atlanmadı. Karşımızdakiler vatan hainleri, korsanlar, eşkıyalar ve kanun kaçaklarıydı, sıradan herhangi bir parazit gibi yok edileceklerdi.

Askerler savaşa kavuran güneşin altında büyük bir hevesle hazırlandılar. Sol kanadımız şu anda terk edilmiş olan Pazar kasabasına, sağ kolumuz ise çölün başlangıcındaki işlenmemiş, açık araziye bitişik tozlu yeşillik öbeklerinin yer aldığı küçük vahaya dayanmaktaydı. Düşman önümüzde manevra yapıyordu. Bizden daha çok sayıda piyadeleri vardı, her iki kanattan arkamıza dolanıp bizi makasa almak için savaş hatlarını mümkün olduğunca yaymaya çalışıyorlardı. Sobeck ve ben, Horemheb'in arabasının yakınındaki trompetçi ve bayrak taşıyıcılarının yanına mevzilendik. Büyük General bir şahin gibi arabasına tünemiş dikiliyor, her bir manevrayı büyük bir dikkatle izliyor, yazmana çeşitli emirler savuruyordu. "Pekala, ne dersin Mahu?"

Ona acemi askerlere talim yaptırdığımız günleri betimledim.

Horemheb beni büyük bir dikkatle dinledi, sol kanattaki ön araba birliğine, öne arkaya hareketlenmelerini emretti, böylece bir toz dumanı kaldırılmıştı, aynı zamanda bazı araba birliklerini oradan ayırdı, sağ kanadımızı desteklemek için bunları hattımızın arkasına aldı. Sol kanadımızı zayıflatmak görölmedik bir manevraydı, bu uygulama Horemheb'in ekibinden çeşitli protestoların yükselmesine yol açtı, yine de Horemheb attığı adımda ısrarcıydı. Bu tuzak kurulur kurulmaz, Horemheb kalabalık bir okçu güruhunu art arda ok yağdırmak, düşman piyadeleri ve sol kanatlarındaki araba birliklerinde zarar yaratmak için önden gönderdi. Araba birlikleri, karşılık vermeye ve çarpışmaya, o ıslık çalan siyah ölüm yağmurunu durdurmak için bir şeyler yapmaya istekli bir halde, öne çıktılar. Onlar bunu yapar yapmaz, Horemheb güçlendirilen sağ kanadımızın kumandanı ve seçkin birliklerin lideri Nebamun'a, büyük bir hızla saldırıya geçmesi için emir verdi.

Trompetler çalınmaya başlayınca büyük bir hızla arabamıza doğru koşturduk, Nebamun'un bayrak taşıyıcısı, olan biteni değerlendirerek, bağırıp seslendi. Trompetler tekrar çalındı. Nebamun'un arabası, bayrakları altın kaplı, ucunda Tanrı Ptah'ı insan şeklinde betimleyen küçük bir heykelin yer aldığı direğe çekili halde, öne doğru hareketlendiğinde Sobeck ve ben henüz arabamızda hazır olabiliştik. Onu takip ettik. Araba hattımız büyük bir gürültüyle öne doğru hareketlendi, sürücüler hafifçe çömelmişler, yanlarındaki yoldaşları ise oklarını çoktan yaylarına çekmişlerdi. İlk başta bir karmaşa yaşandı, arabalar birbirlerine çarptı, atlar aşırı derecede heyecanlandı, ne kadar hızlı hareket edersek karşımızdaki hattı bir o kadar çabuk kırmaya başladığımızı fark ettik. Düzen kırıldı, atlar ve arabacılar gittikçe sakinleşti, trompetler çalındı. Dünyamız gümbürdeyen tekerlerle dolu bir hal aldı, rüzgar yüzünden tozlar yüzümüzü kamçılıyordu. Daha çok sayıda çığlıklar işitildi, trompetler çalınmaya devam etti, atlarımız tırıs geçti, ardından da dörtnala koşmaya başladı, bunu bölükler halinde ilerleyen tüm birlikler ile, hatlar halinde saldırıya geçen, altın ve gümüş karışımı gövdeleri güneşin altında ıslı ıslı parıldayan arabaların oluşturduğu en muhteşem manzaralardan teki takip etti. Atlarımızın kulakları arasındaki kuş tüyleri tekerlerin uğursuz takırtılarıyla yükselip alçalıyordu; işli kargı torbaları ve okluklar yanlara çarpıyor, çıkardıkları ses tırıs ilerleyen binlerce nal sesi arasında kaybolup gidiyordu.

Horemheb'in planı acımasız ve basitti: Düşmanın sol kanadını dağıtmak, geriye kalan askerleri merkeze doğru çekmek, düşman güçlerini kaleden uzaklaştırmak ve onları Nil kıyısında sıkıştırıp hapsedmek. Yaşlı askerler bu tür taktikleri tartışırlar. Tecrübeliler torunlarına bu tip saldırı hikayeleri anlatırlar. Parmaklarını şarap ya da biralarına daldırır, her şeyin nasıl geliştiğini ya da nasıl olması gerektiğini göstermek için masaya resimler çizerler. Oysa, eğer oradaysanız, savaşın dehşetini, çarpışmanın etkisini, saldırının kalpleri durduran heyecanını hissedersiniz. Bazen birbirimizle savaşmak zorunda kaldığımız için Horemheb'in ismine lanet okurum, yine de kabullenmem gereken bir nokta var: O Savaş Tanrısı'nın zekasıyla kutsanmış bir insan. Düşmanını tuzağa düşürmek için o kadar süratli, o kadar hararetli hareket etti ki, gaspçı hazırlıksız yakalandı. Hititliler ise her ne düşünmüş olurlarsa olsunlar, onu gerçekleştiremediler. Sağ kanatlarını bizim sol kanadımızı yerle bir etmek için harekete geçirmektense, savaş

hatlarının artık saldırı altında olan o bölümünü desteklemek maksadıyla başka yerlerden oraya araba ve asker çekmekten başka hiçbir şey yapmadılar. Böylesi bir beceriksizlik onlara savaşı kaybettirdi: Asker gönderip atlarını ve arabalarını toza dumana katarak onlarla çarpışmaya başladığımızda, araba birlikleri büyük bir güçlkle hareket ediyordu. Büyük Hititli arabaları dahi yıkılıp kaldı, Üzerlerindeki adamlar etrafa saçıldı, bedenleri toynak ve tekerler arasında parçalara ayrıldı. Hayatta kalmayı başaracak kadar şanslı olanlar büyük bir zorlukla ayağa kalktılar ama bu kez de Üzerlerine yakın bir mesafeden bedenlerinde korkunç hasarlara sebep olan kılıç, balta, topuz ya da tüylü oklar boşaltıldı, tekrar dizlerinin üzerine yığıldılar. Sobeck ve ben saldırı hattının önündeydik, sağa doğru ayrıldık, aşırı derecede şaşkın, nereye döneceğini bilemeyen düşman piyadelerine arkadan saldırmak için sola dönüp tekrar taarruza geçtik.

Savaşta deneyimsiz olan ben bile, gaspçının olağanüstü bir yıkımla karşı karşıya olduğunu fark ettim. Düşman piyadeleri arasında, kalabalık Mısır arabalarından daha büyük bir kuvvet mevcut değildir. Atlar ve tekerler bile tek başlarına korkunç bir hasara sebep oldular. Ortam bir askerin, aşağı atlaması durumunda, diğer bir arabanın önüne düşeceği haldeydi. Bu tehlikeden kurtulsa dahi, sürekli olarak yağın ok ve kargı yağmuruyla başa çıkması gerekirdi!

Düşman piyadeleri paralı askerlerdi, Mısır'ın seçkin birliklerine karşı savaşmaktan ziyade, kasabaları yağmalamakta kullanılıyorlardı. Hepsi de geri çekildi, sol kanatlarının ortadan korunmaya ihtiyacı vardı. Bunun ardından Horemheb tüm savaş hattını harekete geçirdi. Düşman geriye çekilmek, kaleden uzaklaşmak, Pazar kasabasını antik Avaris şehrinden ayıran o yeşil fundalığın uzak ucuna gerilemek zorunda bırakıldı. Sesler ve çığlıklar kan dondurucuydu. Askerler, başlarına ya da bedenlerine aldıkları korkunç yaraları tutarak, etrafta sendeliyorlardı. Horemheb imparatorluk sancaklarının her yerden görülecek bir şekilde yerleştirilmesini emretti, bu savaşta tek bir esirin dahi alınmayacağını kanıtıydı. Savaş hezimete, ardından da katliama dönüştü. Sobeck ve ben en ufak bir tehlikeyle karşılaşmadık. Arada sırada paralı askerlerden teki arabamıza çıkmayı ya da atlarımızı devirmeyi denedi ama bu insanlardan tek bir okla, eğer daha da yakınımızdaysa, bir kargı ya da topuzla kolayca kurtulduk. Yerlerde kan nehirleri oluştu, her yere cesetler yığıldı. Hitit birlikleriyle karşılaştık,

bunlar bir süre için akınımızı durduran profesyonel savaşçılardı. Yine de, okçu ve piyadelerimiz onların hatlarında boşluk arayarak, atlarının diz arkası kırışlerini hasarlamak ya da arabacı tayfasına ok yağdırmak için fırsat kollayarak, bir ileri bir geri dans ederken, arabalarımız onların etraflarını sardı. Sonunda parçalandılar, kaçan paralı askerlere katılmak için arabalarından aşağı atladılar.

Artık kalenin önüne varmıştık. Muhafızların hepsi kaybolmuştu. Arabamı Nebamun'unkinin yanına çektim, ona bağırarak ne istediğimi söyledim. Savaşın sıcaklığı yaşlı albayı canlandırdı.

Yüzündeki kırışıklık ve çizgiler kayboldu, gözleri tozlu, kanla lekelenmiş suratında parladı. Talebimi dinledi, ardından dönüp personelindeki subaya seslendi. Arabamızı yaşanan meydan kavgasından uzaklaştırdık, bizi bir düzine araba daha takip etti. Okçular ve bir Nakhtu-aa birimi eşliğinde, kalenin ana kapısına doğru büyük bir hızla yaklaştık. Hiçbir dirençle karşılaşmadık. Kapılar yan açıldı, Nakhtu-aa bunları ardına kadar çekti ve içeri girdi. Horemheb 'in savaş hattının diğer birimleri, savaşın sonlandığını fark ederek, bizi yağmalamaya istekli halde takip ettiler. Kamp artık yapılacak talana açıldı, geride bırakılan kadınların ırzına da geçilebilirdi.

Sobeck, bitkin bir halde, atlarının dizginlerini çekti. "Ne istiyorsun?"

Kraliyet Çitleri'ne vardık. Buranın kapısı, piyadelerimizin bağırsaklarını deştiği bir ruhbanın cesedi sebebiyle açıldı. İçerden gelen kadın çığlıklarını işitebiliyordum. Arabadan aşağı atladım ve gaspçının sayvanına doğru büyük bir hızla fırladım, çadırın güzel altın saçaklı kumaşı rüzgarda dalgalanmaktaydı. İçerde büyük bir kaos yaşanıyordu. Gittikçe genişleyen kan göllerinin etrafına cesetler saçılmıştı. İki Kushite paralı askeri bir mutfak hizmetçisini yakalamışlar, onu başı öne eğik tutuyorlardı, arkadaşları ise sandık ve kaplan boşaltıp deviriyordu. Askerlerden teki bir testi şarap bulmuştu, bardak dağıtmak, bunları ağzına kadar doldurmak, yoldaşlarına seslenerek kendisine katılmalarını söylemekle meşguldü. Büyük bir kanepenin arkasına saklanmış bir düşman yazman buldum; bu kırmızı yüzlü ve kel kafalı bir adamdı, hayatı için yalvardı. Onu cübbesinden yakaladım ve çekip ayağa kaldırdım.

"Hayatın bağışlanacak," diye bağırdım, "ama tek bir şartla.

Kayıtlar nerede? Gaspçının mektupları, beyannameleri nerede?"

Adamın çenesi korkuyla titredi.

"Kayıtlar nerede?" diye tekrarladım.

Bana çadırın uzak köşesini, çapulcuların dikkatinden kaçan üç ya da dört kamış sepeti işaret etti. Oraya gittim ve sepetlerin içindekileri yere boşalttım. Sobeck, tüm otoritesini kullanarak, paralı askerlerden beşine gelmelerini ve ben dokümanları kontrol ederken bizi korumalarını emretti. Kayıtlar papirüs ruloları ve kil tabletlerin karışımından oluşmaktaydı; hepsi de üzerinde Akhenaten 'in kabartma ya da mührünü barındırıyordu. Gaspçının bunu nasıl ve nereden ele geçirdiğini merak ettim. Sobeck bana deri bir torba buldu ve ayağıma doğru fırlattı. Bana ilginç görünen her şeyi buna doldurdum. İşimi bitirdiğimde, yazman ortadan kaybolmuştu. Sobeck bana adamın cübbesini çıkarttığını, çadırın tentesinin altından sürünerek dışarı çıkıp kaçtığını söyledi.

Düşmanların büyük çoğunluğunun yapacağı şeyi yapmış, gasp çının destekçisi olduğunu gösteren her şeyden kurtulmuş ve muzaffer askeri alayların arasına karışmış, onlarla bir olmuştu.

Bir süre, terden sıırıslıklam, öylece oturdum. Kız çığlık atmayı bıraktı. Sayvanın uzak ucunda yatıyordu, boğazı kesilmişti, gözleri görmeksizin bakıyordu. Gerçekten de eşya ve ekipmanların tümü kaybolmuştu: sandıklar, sandalyeler, tabureler, silahlar.

Sobeck'in vahşice vurguladığı gibi, "Eğer iki bacaklıysa öldürüldü, değilse alınıp götürüldü." Muhafızımızı geri gönderdi ve yanıma diz çöktü.

"Peşinde olduğun şey bu muydu Mahu?"

"Bu benim hazinem." Çuvalı göğsüme bastırdım. "Benim yağmaladıklarım."

Sobeck, "Ya şimdi?" diye sordu.

Çadırın dışında gölgeler dans etti, bağırış ve çığlıklar yankılandı, içeri yanan bir odun parçası atıldı, aynı anda da etrafımızdaki gölgelik ateşe verildi. Büyük bir aceleyle oradan ayrıldık. Kraliyet Çitleri artık yoktu. Çitler kırılmış, altılar devrilmiş, kale toptan harap edilmişti. Sobeck ve ben

büyük bir güçlkle oradan uzaklaştık. Askerlerimiz artık birbirleriyle kavga ediyordu, bir kısmı çoktan sarhoş olmuştu, tartışıyor, savaşın sebep olduğu yıkımlardan bahsediyorlardı. Ana kapılar da yakılmıştı. Girişin iki yanında büyük birer ateş ışıldıyor, alevler akşam saatinde gökyüzüne doğru uzanıyor, duman halkalar çıkartarak yükseliyordu. Aşağıdaki ovadan gelen savaş seslerini, ölen adamların çığlıklarını hala işitebiliyorduk. Sobeck, Hititli subaylardan tekinin cesedine dayalı duran bir şarap tulumu buldu, bunu alıp arabamızı aramaya başladık. Nebamun'un subaylarından teki, kamptaki ateşten korkarak, herkese aşağıdaki ovaya çekilmelerini emretti. Şarap içip değerli yüküme sarılarak, Nebamun 'un askerlerinin Ateş Alanı ve Karalıklar Evi'ne açılan kapıların önünde dönüp durdukları yere doğru ilerledik.

Nebamun, "İçerde ne var?" diye sordu. Suratı toz ve isle sıvanmıştı, kan damlaları deri ceketini ve savaş kiltinin şıklık ve parlaklığını mahvetmişti. "Bir tuzak olabileceğini düşünerek içeri girmeye cesaret edemedim ama burası terk edilmiş gibi görünüyor. O duvarın arkasında ne var?"

Ant içtiğimiz günü anımsadım. "Ölümler Diyarı'nın bir hayalî Albay. İhtiyatlı davranmakta haklısınız. İçeri ilk olarak bir kaç okçu gönderin."

Nebamun benim talebimi tekrarladı. Bir grup çevik okçu çitlere tırmandı; şaşkınlıkla attıkları çığlıkları işittik. Kapılar büyük bir hızla ardına kadar açıldı. Etrafı subaylarıyla çevrili olan Nebamun içeri girdi ve sessizce etrafına bakındı "Gökyüzü ve yerdeki herkes burada," diye fısıldadı. "Kaç tane var Mahu?"

"Yüz kazıktan daha fazla Albay. Büyük olasılıkla iki yüz tane. Bunlar o gaspçının öldürdüklerinin sadece bir kısmı."

Subaylardan teki, "Bunları ortadan kaldırmalı mıyız?" diye bağırdı. "Efendim, bu iğrenç bir şey."

"Hayır, hayır." Nebamun elini kaldırarak Yok Edici'nin ucube heykeline doğru yürüdü. O korkunç Mastaba'dan gelen kükreyişle birlikte durdu. Büyük kapıya doğru uzanan rampa artık muhafazasızdı.

"Bu savaş sebebiyle oluşan bir gürültü müydü, yoksa bir aslan kükremesi mi işittim?"

Sobeck, Mastaba'da ne olduğunu açıkladı. Nebamun, kafasını sallayarak, bize geri çekilmemizi söyledi.

"Buradaki hiçbir şeye dokunmayacağız," dedi, "ta ki General Horemheb her şeyi kendi gözleriyle görene kadar."

O korkunç yerden ayrıldık ve şarap tulumunu paylaşarak, yarım kulakla da Nebamun'un subaylarının sohbetlerini dinleyerek, dışarıdaki çimenlere oturduk. Albay gördüğü şeye ilişkin kendisini ikna etmek için geri döndü; kabus görmediğinden emin olmak istiyordu. Birisi ona savaşa tekrar katılıp katılmamız gerekliliğini sordu.

"Bu artık bir savaş değil." Yaşlı ablak başını salladı. "Bu bir katliam. General Horemheb'in emirleri sıkı. Biz önü açtık; bırakın diğerleri de işi bitirsin."

Bir savaşın akıbeti her zaman can sıkıcıdır, kendinizi sanki hayatınızı gökyüzü ve yer arasında asılı kalmış gibi hissedersiniz.

Etrafımızdaki askerlerin tümü inliyor, su ve sadece tek bir hızlı bıçak darbesiyle öldürülmek için yakarıyordu. Kalenin ötesinden dumanlar yükselmekteydi. Geç akşam havası, korkunç çığlıklar ve bağırışlarla yırtılmaktaydı. Şaraptan sarhoş olan askerler etrafa yayılmışlardı, kollar ganimetlerle doluydu ya da kadın esirleri alıp uzaklaşıyorlardı. Ölüler kadar ölmek üzere olanlarda da, korkunç zulüm ve gaddarlık izleri açıkça gözlemlenebiliyordu. Gökyüzü dumandan siyahlaşmıştı, kan kokusuna gelen akbabalar tepemizde daireler çizerek süzülüyordu. Ahenksiz sesler kesildi, bunu tıpkı bir yarışın ardından vücudunuzda beliren ter gibi tüyleri ürperten sessizliğin saldırısı takip etti. Güneş batmaya başladı. Askerler katliamın sonlandırıldığı yerden, nehrin kıyısından geri dönmeye başladılar. Onlar da yağmalama isteği içerisindeydiler ve ölüleri soymakla meşguldüler, düşmana en ufak bir acıma göstermiyorlardı.

Horemheb katliamın durdurulması yönünde emir vermiş olmalıydı. Esir sıraları boy göstermeye başladı; çoğu Üzerlerindeki peştamallar sayılmazsa cırlıçıplaktı, elleri ve kolları arkalarından sıkı sıkı bağlanmıştı. Diz çökmeye zorlandılar. İçlerinden bir kısmı yaraları için acıklı bir tarzda yardım diledi, diğerleri su istedi, susuzlukları korkunç bir hal almış olmalıydı. Tıpkı korkmuş koyunlar gibi Nakhtu-aa'nın muhafızlığı altında

bir araya toplanmışlardı, etraflarına geçici bir çit örülmüştü: Arabalar çözülmüştü, atlar uzaklaştırılırken arabalar da adamların hapsedilmeleri için kullanıldı. İlk başta ortada sadece az sayıda bir esir grubu mevcuttu, ancak bir süre sonra uzun, tozlu tek bir sıra halinde tümü birden kampa geldi. Her ne kadar Horemheb birkaç üst rütbeli Hititli subay yakalamış olsa da, gelenlerin çoğu paralı askerdı. Rütbeli subaylara da hiç merhamet gösterilmedi, tıpkı diğerlerine davranıldığı gibi davranıldı. Bu güruhu araba birlikleri takip etti, atları perişan durumdaydı. Son olarak, trompet sesleriyle birlikte, bayrak ve yelpaze taşıyıcıları arasında, Horemheb geldi, övünç anının tadını çıkartıyordu.

Kalenin dışındaki düzlüğün tümü artık bir fatihe ve onun hakkından geldiklerine ev sahipliği yapan geniş bir kışla halini almıştı. Yaralıların çığlıkları zayıfladı. Subaylar emirler vererek, sarhoşları sopalarıyla döverek, ganimetlere el koyarak, Horemheb 'in yazmanlarının katledilenlerin çetelesini tutabilmeleri için kesilen sağ ellerin ölümleri birlikte sürüklenip uzaklaştırılmalarını emrederek insan dizinleri arasında dolaştılar. Elbise ve kamp tentelerinden alınan bezlerden geçici hastaneler kuruldu. Su taşımaları için bir takım insanlar görevlendirildi, bunlar yan yana dizilerek bir sıra oluşturdu. Sedye taşıyıcılar, savaş alanının tümünü taradılar. Keskin bıçaklarla silahlanmış bir halde, yaralı düşmanların işlerini bitirdiler, yaralı Mısırlılar'ı nazikçe sedyelere kaldırdılar. Horemheb bizi önemsemedi; kendi subaylarını ve maiyetini etrafına toplayarak, büyük bir şiddetle yanan kalenin çevresinde muzaffer askeri altlarının alkış ve selamlarını kabul etmek için vakur bir tavırla ilerledi. İftihar dolu geçit töreni bizim önümüze gelince son buldu. Horemheb, hala kanlı kılıcını sıkı sıkı kavrayarak, sağ kolu omzuna kadar kana bulanmış bir halde, arabasından aşağı indi. Subayları elleri önlerinde kavuşturulmuş halde etrafına toplandılar, hemen önünde diz çökerek tebriklerini sundular. Bayrak taşıyıcıları büyük bir heyecanla geldiler, ona olup bitenlere dair çeşitli haberler iletiler. Horemheb, yanında yere çömelmiş duran yazmanına sık sık dönerek, hepsini dinledi.

Sonra tekrar arabasına tırmandı ve kanlı kılıcını gökyüzüne doğru kaldırdı. Kaleden yükselen duman, beraberinde siyah kurum taşıyarak, rüzgarla birlikte kabarık dalgalar halinde aşağı kadar indi. Horemheb duman dağılana kadar bekledi.

"Beyler." Sesi boğuktu. Arabasına dayanmış dikili yordum, gözlerinin etrafının nasıl kızardığını, dudaklarının da kupkuru ve tozdan katılaşmış olduğunu fark ettim. Ona şarap tulumunu uzattım ama o kafasını istemediğini anlatır tarzda salladı. "Beyler," diye tekrarladı. "Bu büyük bir zafer! Bizim ölü sayımız sadece yüzlerle ölçülür ama düşmanın kaybı binlerce. Her yeri yağmalayıp talan ettik. Adil olmak için, savaşta elde edilenlerin tümü bir araya toplanmalı ve herkese eşit dağıtılmalı. Hiç kimse diğerinden daha fazla kazanç elde etmemeli. Oraya." Kalenin ana kapılarına doğru işaret etti. "Oraya altarımı kuracağım ve Amun-Ra'ya, Her Zaman Sessiz Olan ama Her Şeyi Gören, bize zaferi sunan Tanrı'ya, teşekkürlerimi sunacağım."

Sobeck'le göz göze geldim ve sııttım. Horemheb'in takip ettiği usul doğıuydu. Aten'in, Tek'in, günü artık sonlanmıştı. Bu Mısır'ın eski Tanrıları'nın, özellikle de Thebes'in Amun-Ra'sının başarısıydı.

"Bu altarın önünde esirleri ya da en azından liderlerini ve prenslerini kurban edeceğim. Ellerin, Horus 'un bizim gücümüze kattığı gerçek sayının çetelesini tutacağım. Henes'in Horus 'una teşekkür ederim." Bu onun, savaşın yaşandığı yerden pek uzak olmayan, doğduğu yere yaptığı bir göndermeydi.

Horemheb konuşmaya devam etti, aynı mesajı üst üste verdi.

Amun-Ra ve Horus onu, ilahı oğullarını, Mısır'ın düşmanlarının gücünü kırıp parçalamak için seçmişlerdi. Sobeck'in daha sonra dile getirdiği gibi, eğer Lord Ay, Horemheb 'in gizli hayalleri konusunda herhangi bir kanıt talep ediyorsa, işte bu konuşma her şeyi içermekteydi. Horemheb kendisini ilahlar tarafından seçilmiş birisi, Tanrı'nın bizzat meshettiği kişi olarak addediyordu.

Tabi ki, kıvanç ve anın tutkusıyla sürüklenip gitmişti; ancak ona yönelttiğim bakışlarımı fark ettiğinde hızı kesilmeye başladı ve tumturaklı konuşmasına son noktayı koydu.

Arabadan aşağı indi.

"Şimdi Lord Mahu, şarabı alacağım." Gereğinden fazla şey söylemiş olabileceğini ve belki de, diğerlerinin bu başarıdaki katkılarını ifade etmediğini fark ettiğinde tozla sıvanmış suratı gülümsemeyle sarmalandı.

Dudaklarındaki tozu elinin tersiyle silerek, "Bu nasıl bir şeydir bilirsin," dedi. "Kan kaynarken dil gevezelik eder."

Subaylarından teki kalabalık arasından çıkıp önünü keserek kulağına bir şey fısıldadığında durakladı. Horemheb'in gülümseyişi yok oldu.

"Lordum General," diyerek öne doğru bir adım attım. "Ben de Kraliyet Çemberi'nin bir üyesiyim. Ne oldu?"

Horemheb'in gözleri, öfke içerisinde, bana baktı. "Senin kim olduğunu biliyorum Mahu," diye fısıldadı. "Ne yaptığının da farkındayım ama gaspçı ve maiyeti kaçtı!"

Senjiu

("Kan Tanrıları" anlamına gelen antik Mısır deyiş)

BÖLÜM 8

Horemheb subaylarından gelen raporları dinledi.

Bayrak taşıyıcısı, "En az yirmi," dedi. "Gaspçı, kadını, iki ruhban Djoser ve Khufu, Hititli subayların refakat ettiği Prens

Aziru kaleden daha önceden ayrılmış. Gözcüler onların doğuya yöneldiklerini görmüşler."

"Horus Yolu," diyerek araya girdim. "Horus Yolu'nu kullanarak Sinai'nin diğer tarafına geçecekler. Tekrar gizli planlar yapmak için Canaan'a kaçmayı umuyorlar."

Horemheb, "Peki, tavsiyen ne?" diye sordu.

"Peşlerine düşüp onları öldürmek." Alınıp götürülen at dizinlerini işaret ettim. "Hayvanlarınız yorgun, yiyecek, su ve dinlenmeye ihtiyaçları var;

bizim de öyle."

Horemheb yüzündeki teri sildi. "Savaşın başlarında mı ayrılmışlar?"

Bayrak taşıyıcısı, "Tek bir darbe dahi indirmeden," diye onayladı. "Hititli albaylardan teki çok sert; onların kaçtıklarına inanıyor."

Horemheb, "Bunu anlayabilirim," diye karşılık verdi. Öne doğru yürüdü, esir hatlarından gelen iniltilerle, kendi askerlerinden yükselen alkış ve çığlıklarla ilgilenmeksizin, düzlüğe tepeden baktı.

Omzunun üzerinden arkasına doğru, "Onları nehrin yakınında sıkıştırdık lord Mahu," diye seslendi. "Ölüler orada beşi ya da altısı üst üste yığılmış halde yatıyor, su kana bulanmış durumda.

Oh! Bunu unutmamalıyım." Bir ulağa seslendi. "Askerlere dikkatli olmalarını söyle: Timsahlar ve geceleri ortaya çıkan diğer sinsi yaratıklar bugün kendilerine ziyafet çekecekler. Şimdi," Ateş Alanı'na uzanan çitlerin girişini işaret etti, "bana şunu bir gösterin."

Onu içeri soktuk. Horemheb daha sonraki günlerde bana, henüz kazandığı kan dökülen korkunç çarpışmaya rağmen, kendisinde böylesi bir dehşet hissi uyandıran başka bir yer olmadığını itiraf etti. Mastaba'ya doğru yürüdü, rampayı tırmandı ve içerdeki yabani hayvanların kükreyişlerini dinledi.

O kanları donduran hırıltılardan korkmuş bir halde benim ve subaylarının beklediği yere geri dönerek, "Hititli kumandanları,"

dedi, "almaya ve onları bu tuzak kapıdan içeri atmaya istekliydin." Sert yüzü bir gülümsemeye büründü. "Ama kaderin ilerde hangi yöne döneceğini hiçbir zaman bilemeyiz: Gün gelir, Mısırlı subaylar esir alınabilir."

Horemheb okçulara hemen ölçekli merdivenler getirmelerini, tuzak kapıyı kaldırmalarını ve karanlığa ok üzerine ok boşaltmalarını emretti. Kükreme ve hırlamalar korkunçtu; yorulan ok çunun yerini yeni bir tanesi aldı. İçerdeki canavarlar, kızgın ve aç bir halde, kapı girişine doğru fırladılar, artık çok kolay birer hedef olmuşlardı. Okçuların başı her iki aslanın da öldürüldüğünü ilan ettiğinde karanlık çökmeye başlamıştı.

Horemheb kapının kırılmasını emretti. Meşaleler getirildi ve cesaret edebilenler generallerini takip ederek o pis kokulu yere girdiler.

Mastaba her ne kadar dışarıdan büyük görünüyor olsa da, sadece korkunç kare bir odaya açılan tek geçitten başka bir şey değildi. Kemikler ve insan artıkları, yağ ve et parçacıkları, sertleşmiş zemin ve duvarlar. Burası tıpkı ceset ve ölü kemiklerinin konulduğu bir mahzeni andırıyordu. Nebamun'un subaylarından ikisi mideleri bulandığı için hemen dışarı çıktılar. Horemheb hem odayı hem de aslanları kontrol etti; bunlar Afrika'dan gelmeydi, iri ve güçlü, siyah yeleli iki canavardı. Postlarındaki yaralara bakıldığında bu yaratıkların birer insan yiyen haline getirildikleri anlaşıyordu, büyük olasılıkla avcılar tarafından yaralanmışlar ve insanları çevik ceylanlardan çok daha kolay birer av olarak algılamışlardı. Eğer birisi bana "Hiç Ölümler Diyarı'nın Koridorlarını, Leş

Yiyen Hayvanlar'ın Yerini ziyaret ettin mi?" diye soracak olursa, kesinlikle evet diye yanıtlarım. Şimdi, yıllar sonra, kabus gördüğümde, Mastaba'daki o oda, kelimelere dökülemeyen dehşetin, zalim ölüm ve eziyetin kuluçkaya yattığı aurası ile, aklıma takılır kalır.

Horemheb içeriinin ateşe verilmesini emretti. Yağ tulumları yerlere boşaltıldı; çalı çırpı, yanabilecek her türlü şey içeri atıldı.

Aynı şey Ateş Alanı'na da yapıldı. Kazıklar yerlerinden söküldü, her yer vıcık vıcık yağlandı, okçular içeri alevli oklar boşalttı. Gece güröldeyen alevler ve duman bulutlarıyla aydınlandı. Kale de tahrip edildi, çadırları tamamen yağmalanıp talan edilmişti. Sağ elleri kesilen düşman ölümleri ateşe atıldı.

Dehşet yüklü, korku dolu bir ateş ve duman gecesi idi. Seslerin hepsi alevlerin gümbürtüsüyle bastırıldı. Yıkım sabahın erken saatlerine kadar devam etti. Horemheb kaçanları unutmuş gibi görünüyordu. Büyük kamp sandalyesini alevlerin arasından ışık denizi altına getirtmiş, esirleri kısa bir divanı harbe maruz tutmuştu. Ben, Kraliyet Çemberi'nin bir üyesi olarak, onun sağına oturdum, solunda ise Albay Nebamun vardı. İlk olarak Hititli subaylar getirildi. Horemheb onlardan savunmalarını istedi. Neden Mısır topraklarına saldırmışlardı? Tabi ki bu somya sadece, kendilerinin gaspçı tarafından kiralanan birer paralı asker oldukları yanıtını verebildiler.

Horemheb, "Bu durumda," dedi, "sizler kanun kaçakları ve korsanlardan farklı değilsiniz."

Onların boyunlarının vurulmasını emretti, adamlar itilip kakılarak karanlığa doğru götürüldü. Kısa bir süre sonra, aşağı doğru inerek boynu vurup insanların kafalarını yerleştirdikleri kütüğe saplanan baltanın korkunç sesi yankılandı. Bunun ardından Horemheb diğer esirlerle ilgilendi. Mısırlı olanlar anında vatan haini ve isyankar olarak lanetlendi; bunlar öldürölüp şehir kapılarının üzerinden zincirlerle tepe taklak asılmak üzere Sile, Avaris ve Nil boyundaki diğer şehirlere gönderildi. Diğer uyruklardan gelenlerden bazıları idam edildi; diğerleri Mısır'ın maden ve taş ocaklarında çalıştırılmak üzere köle alındı.

Horemheb arada bir yiyecek ya da şarap için sustu. Kol ve bacaklarını ağrımaya başlamıştı. Kendimi üşümüş hissettim. Uyumak istedim. Ancak Horemheb sadece bir general değildi, aynı zamanda da askeri kanunlar konusunda uzmandı; cezanın uyarı babından her asiye hemen ve acımasızca uygulanması gerektiğinde ısrarcıydı. Aynı zamanda, subayları kampta disiplini sağlamakla, sarhoşları tutuklamakla, buldukları kadınları köle kafeslerine kapatmakla, ganimetlerin tümünün geri iadesini talep etmekle meşguldüler. Amun-Ra için etrafı Horemheb'in bayraklarıyla çevrelenmiş geçici bir altar kuruldu, gece boyunca kesik el yığını daha da kalabalıklaştı. Etraf duman, kan ve yanmış et kokularıyla doldu.

Horemheb sonuçtan memnun olduğunu dile getirdi, döndü ve Sobeck'in büyük bir kıskançlıkla muhafaza ettiğı deri torbayı işaret etti.

"Lordum Maim, yağmalananların tümü demiştim."

"Lordum Horemheb," diye yanıtladım. "Belki de sizinle özel bir görüşme yapabiliriz?"

İnleyip söylenerek, kendisini iteleyip sandalyeden kaldırdı.

Yüzünü sildi, ellerini sodyum karbonat ve suyla yıkadı, buna rağmen hala sağına soluna kan sıvalıydı, ter izi tozlu yüzünü lekeliyordu. Horemheb, barış ortamında, hiç de en huzurlu ve sakin asker sayılmazdı, ancak savaşta kan arzusu içerisindeyken, amansız ve tehlikeliydi. Arzusunu imparatorluk ordusuna kabul ettirmişti, askerleri ona bir Tanrı gibi davranıyorlardı, esirleri yargıladığımız süre içerisinde verdiği emir seli en

ufak bir direnç gösterilmeksizin kabul edildi. Talan edilen eşya yığını en azından iki metre yüksekliğinde, beş metre genişliğindeydi. İçinde sandalyeler, masalar, ısıtılı dolaplar, koltuk ve yataklar, şahsi mücevherler, değerli kavanozlar, tulumlar dolusu şaraplar ve kaplarca baharat mevcuttu.

Horemheb büyük bir memnuniyetle homurdandı ve işaret ederek, maiyetinden uzakta bir yerde dikilmek için yargı yerinden uzaklaştı.

"Lordum Mahu, emirlerime uymakta zorluk mu yaşıyorsunuz?"

"Lordum Horemheb, sizin benimkilerle bir sorunuz mu var? Size Kraliyet Çemberi'nin bir üyesi olduğumu hatırlatabilir miyim? Ben Prens'in resmi Koruyucusu, bir imparatorluk elçisiyim."

"Hiç de öyle görünmüyorsunuz!"

"Nasıl görüldüğüm ve ne olduğum, General, birbirinden farklı iki şey. Ben sizinle eş değerdeyim, herhangi ast bir subayınız değilim."

Horemheb, yüzünü daha da yaklaştırmak, "Ya şu deri çanta?" diye tısladı. "Sanıyorum onu bulmak için savaşmayı bıraktınız, öyle mi?"

"Ben Doğu ve Batı Thebes'in Polis Şefi'yim Lordum General. Fermanlarım Delta'nın güneyinden Üçüncü Çağlayan'ın ötesine kadar kabul görüyor. Ben de bir Kap Çocuğu, bir Kraliyet Konsey üyesi, Prens'in danışmanıyım. Bugün, benim de rol oynadığım büyük bir zafer kazandınız. Gaspçının gerçekte kim olduğunu ben bulup çıkarttım. Düşmanın gerçek gücünü tartıp size bu konuda bilgi verdim. Meryre'nin bir vatan haini olduğu ve hapsedilmesi gerektiği hükmünü ben verdim. Eğer kuzeye yapılan bu yolculuğa katılmış olsaydı, bana ya da aslına bakılırsa size ne olurdu, sadece Tanrılar bilir. Şimdi, gaspçının çadırında bulduğum şey ne sizin ne de benim malım, o Kraliyet Çemberi'nin malı. Dolayısıyla bunu size vermeyeceğim."

Horemheb karanlıklar arasından, "Sizi öldürebilirim," diye fısıldadı. "Sizi hemen şimdi öldürebilirim." Eli süslü kınında duran bronz kamasına doğru kaydı. "Ya da sizi yargılayabilirim."

"Öyleyse yapın General, böylece Thebes'dekiler gücünüzü nasıl zorbaca elde ettiğinizi konuşacaklardır. Eğer Kraliyet Çemberi'nden birisini öldürecekse lordum," ona daha da yaklaştım, "neden diğerlerini

öldürmüyorsunuz? Eminim ki Tanrı'nın Babası Ay ve erkek kardeşi Nakhtimin şu anda Thebes'de çok meşguldürler. Bırakın tahmin edeyim! Korkarım yeni askeri alaylar topluyor olmalılar. Sizin Memphis'deki güçlerinizi kontrol edemezler, fakat Tanrı'nın Babası Ay'ın bir yıl içerisinde iki ordusu olmasını garanti altına alacağından eminim: teki Yukarı Mısır, diğeri Aşağı Mısır ordusu. Öldürün beni General, bu sayede de bir iç savaş başlasın."

Horemheb elleri kalçasında dikildi, gökyüzüne bakıyordu, bu Öğrenim Evi'nde birisine vurup vurmamak arasında tereddütte kaldığı anlarda büründüğü bir duruş tarzıydı.

"Benim bir vatan haini olduğuma inanıyor musun Mahu?"

"Tabi ki hayır General, tabi ki hayır. Mektuplarınızdan hiç birini gaspçının arşivlerinde bulamadım."

"Eminim ki öyledir. Ne buldun Mahu, kurnaz maymun? Savaşın göbeğinde dokümanları ele geçirmeyi düşünen tek kişi sensindir herhalde."

"İzin verin, bunu şu şekilde açıklayayım General. Bu dokümanlar size herhangi bir şekilde tehlike oluşturan şeyler değil.

Sizin sizi koruyacak askeri alaylarınız var."

"Ve sizin de kağıtlarınız." Horemheb gülümsedi. "Mahu, biz arkadaşız, öyle değil mi?"

"Ve de müttefikiz," diye neşe içerisinde ekledim.

Horemheb kahkahaya boğuldu. "Meryre'ye ne yaptığını duydun. Deri torbana sıkı sıkı sarıl Malm. Lordum Ay ve Kraliyet Çemberi'nin diğer üyeleri Memphis'e geliyorlar. Büyük zaferimizi işittiklerinde biraz daha hızlı hareket edeceklerdir; onun ihtişamının tadını çıkartmayı dileyceklerdir. Lord Ay için söylediklerinde haklısın: O ve erkek kardeşi Nakhtimin, diğerleriyle birlikte, yeni alaylar kurmakla meşguller. Hatta çoktan iki ordu yapılandırılmış durumda: Kush'un İhtişamı ve Ra'nın Gücü. Thebes'in dışında yeni tahıl ambarları yapılandırıyorlar, Akhmin ekibinin her bir üyesine Hayat Evleri'nde, tapınaklarda, güçlü makamlar veriliyor." Ellerini salladı. "Ya da başka her neresi gerekiyorsa orada."

"Ya Huy ve Maya?"

"Onlar da, ruhen ve bedenen, Lord Maya ile birlikteler."

"Ya Buhen' de neler oluyor?" diye sordum. "Tutu ve diğçerleri?"

"Bilmiyorum. Kush'da bir takım rahatsızlıklar yaşıyanıyor, ancak bu zafere dair bilgiler dışarı bir kez sızdığında, sanıyorum ki Meryre ve Atenciler ya kaçacak ya da zehir içecekler. O deri torbada onları idam bahçesine göndermeye yetecek kadar dokümanın var, öyle değil mi?"

"Onlar birer vatan haini," diye yanıtladım. "Bunu nasıl yaptıklarını biliyor musunuz? Meryre, Aten kültünü aşırı derecede destekleyip isteyen bir dindar, Canaan prenslerine dahi hediye olarak Yuvarlak Güneş heykelleri gönderiyor. Hatta, makamının kisvesi altında, benzer heykelleri Hitit sarayına gönderecek hayasızlığa dahi sahip."

Horemheb, "Yani?" diye sordu.

"Oh, izin verin bitireyim General. Mısır'ın Baş Ruhbanı'ndan gelen heykeller kutsaldır, sınır muhafızlarından hiç birisi bunlara müdahale edemez, engelleyemez."

Horemheb ağzını açtı. "Tabi ya!" Avucunu alnına vurdu.

"Meryre'nin şahsı kutsal, dolayısıyla aynı şey hediyeleri için de geçerli oluyor."

"Heykellerin içleri boştu," diye açıkladım. "Bunlar Aten Şehri'ndeki tapınak atölyelerinde yapıldı, içlerinde bir parşömen rulosu taşıyabilecek tarzda tasarlandı, bu mesajların Meryre tarafından kaleme alınmış olması şart değil, yazmanlarından teki tarafından da yazılmış olabilirler. Bunların hepsini henüz okumadım ama askeri alayların düzenleri, tahıl ambarlarındaki erzakların seviyesi, ekinin kalitesi hakkında bilgi veriyor ..."

Horemheb, "Ya Thebes'teki durum? Deri torbam iyi muhafaza et," diye homurdandı. Beni omzumdan yakaladı. "Çark nasıl dönüyor Mahu, ha? Kap'ın Çocuğı olduğumuz dönemlerde, bal sürülmüş ya da olgun hurmalı, üzeri susamlı ufacık bir ekmek parçası uğruna nasıl kavga ettiğimizi anımsıyor musun?"

"Değişen tek şey General," diye karşılık verdim, "şu anda üzerine hırgür ettiğimiz şeyler birer yaşam ölüm meselesi."

Horemheb, "Yarın gidecek misiniz?" diye sordu. "Nebamun ve askeri alayını gaspçının arkasından göndereceğim. Onlara eşlik eder, o lanet olası herifi geri getirir misiniz lordum Mahu? Ölü ya da diri, umurumda dahi değil."

Bunu yapacağıma söz verdim. Katliam yerinden uzak durmak istiyordum. Uykusuzluk ve açlıktan dolayı, ben de kendimi güçsüz ve yorgun hissetmeye başlamıştım. Sobeck'i almak için geri döndüm ve birlikte, kamptan uzak, düz araziye küçük Pazar kasabasından ayıran palmiye korusuna dinlenmeye çekildik. Sobeck'in sorularım yanıtlamayacak kadar tükenmişim, birisinin pelerini kaptım, buna sarınarak derin bir uykuya daldım.

Sobeck beni ertesi sabah uyandırdı. Bir çömlek bulmuştu ve şimdi bunda yemek pişiriyordu: Geçici olarak yapılan bir ızgarada pişirilen kurutulmuş et şeritleri, aşırı olgun bir takım sebzeler ve ordu fırıncısından alman bir ekmek. Büyük bir iştahla yedik, bir testi şarabı paylaştık, önümüzde uzanan tahribata baktık. Horemheb'in ordusu ovaya yayıldı. Kampın büyük çoğunluğu hala uykudaydı; sadece arada sırada bir alev ışıltıyor, geceyle gündüz arasındaki o yarı uyandıran zamanda hafif ışık oyunları yaşanıyordu.

Kendimi gergin hissettim, dizlerim ve ayak bileklerim büyük bir protesto içerisinde inledi. Nebamun'un ulağı adımızı seslenerek geldiğinde, ayağa kalkmakta zorlandım. Albay kampın diğer tarafındaydı, üç bacaklı bir tabureye kurulmuştu, bir berber yüzünü ve kafasını tıraş ediyordu. Kısa bir mesafe ötedeki süvari birliği oradan ayrılmaya hazırlanıyordu. Arabalar temizlenmiş, atlar tımar edilmiş, koşum takımları dahi parlatılmıştı.

Nebamun zırhını çıkartmıştı. Üzerinde basit beyaz bir cübbe, ayaklarında da sandaletleri vardı. Kafasını kaldırıp bize sırttı, berbere sesini kesmesini söyledi.

"Horus Yolu boyunca hava sıcak olacak. Yanımda altmış araba ve atları götürüyorum; arabalardan bazıları fazla okçunun yanı sıra su ve yiyecek taşıyacak. Bir saat içerisinde ayrılıyoruz. Oh, bu arada, korkunç

görünüyorsunuz. Ama," gözlerini kısarak bana baktı, "Lord Horemheb 'in bana hatırlattığı üzere, siz Kraliyet Çemberi'nin bir üyesisiniz Lord Mahu. Emirlerimi sizden alacağım."

Herhangi bir latifeye girişemeyecek kadar tükenmiştim, dar Horus Yolu'nu takip ederek Delta'ya ve oradan da Sinai'nin çöllere çıkıp, kamptan uzaklaştığımızda rahatladım. Arabayı Sobeck sürdü, o değerli deri torba hemen ayağının yanındaki bir tokaya sıkı sıkı tutturulmuştu. Acımasızca arabanın tırbazanlarına asıldım, altımızda akıp giden dar kumluk yolun gittikçe güçlenen güneş altında renk değiştirmişini seyreliyordum. Sıcaklık o kadar yoğun bir hal aldı ki arabalardan her biri güneş ışınları karşısında birer şemsiye ya da tente kullandı. İblislerin Sinai 'de yaşadıklarını söylerler; buna kesinlikle inanabilirim. Etrafta geniş bir alana yayılmış kaya ve tepeciklerden başka hiçbir şey yoktu, hepsi de kızgın güneşin altında yanıyordu. Rüzgar yoktu, bir şekilde ufak bir esinti yaşanması durumunda ise yerden toz ve kum bulutları havalanıyordu. Arada sırada bir vahadan geçtik, palmiye ağaçları gökyüzü karşısında simsiyahtı. Sıcaklık gözleri o kadar yakıyordu ki, günün kör eden beyazlığı gözlerimize her tür oyunu oynuyordu. Yol bomboştı. Tacirleri ve satıcıları mümkün olan ilk yerde barınma ve kriz sonlanana kadar orada saklanma kararı vermeye zorlayan, savaş ortamını andıran hiçbir şey yoktu.

Su tulumlarımızı doldurmak için ıssız vahalardan tekinde durduk, Büyük Firavun, Tuthmosis IV'ün değerli kuyunun etrafına inşa ettirdiği duvarlara oturduk. İlk başta Horemheb'in hata yaptığını düşündüm, ta ki gaspçının firarına dair bir kanıt yakalayana kadar: atılmış kutular, sandıklar ve silahlar. Maiyetlerinden ikisi yaralanmış olmalıydı, cesetleri gece ortaya çıkan yabani hayvanlarca yarı yenmiş halde kayalık gölgesinde yatıyordu. Burada öğle saati sıcaklığından korunduk ve ardından takibimize devam ettik. Nebamun atlarımızın zinde ve iyi hazırlanmış oldukları kararına vardı. Ancak gaspçı, her ne kadar bizden saatler ötede olsa da, tamamen savaş alanından ve kalesinden aldığı şeylere bağımlıydı. Bir kum sakini grubu, Mısırlılar'ı gördüklerinden ama onlara çok yaklaşmadıklarından bahsetmişlerdi.

O gece vahalardan tekinde dinlendik, Nebamun sağa sola gözcü yolladı. Kayıtları gaspçının çadırında bulduğum andan bu yana, yığının içeriklerini

ilk defa o gün gözden geçirebildim. Okudukça, kalbim bir o kadar kor halini aldı. Meryre ve grubu vatan hainiydi, Hitit sarayı bir yana, gaspçı, Prens Azim ve müttefikleriyle iç içeydiler. Burada kendime özel tutmaya yemin ettiğim bir takım unsurlar da mevcuttu. Bunlardan teki aklımı aldı: bir altın parçası, ince ve narin, Firavun Akhenaten'i güneş ışınları altında resmediyordu. Akhenaten, Kraliyet tacı kafasında, yüzünü güneşe dönmüş dikiliyor, elleri hayat veren ışınları selamlıyordu. İlk başta, her ne kadar üzerinde herhangi bir delik ya da tokaya rastlamamış olsam da, bunun bir tür broş ya da kolye süsü olduğunu düşündüm. Bunu ateşe biraz daha yaklaştırdım. Ben kuyumcu işçiliği konusunda tam bir uzmanım, sakın günlerimde Thebes' deki ya da Aten Şehri'ndeki atölyelere gitmekten ve oradakilerin çalışmalarını seyretmekten çok hoşlanırdım. Her sanatçının kendisine ait bir nişanı, bir çalışma tarzı vardır, bu parçayı incelemeye devam ettikçe bulduğum şeye daha da fazla şaşırdım.

"Sence bu ne zaman yapılmıştır?" Bunu ateşin diğer tarafına çömelen, bir yandan çok yakınımıza gelen birisi var mı diye Nebamun'un adamlarını gözlemlerken, diğer yandan da yan gözle beni seyreden Sobeck'e verdim. Altın parçasını aldı, elinde döndürdü, döndürdü.

"Bence bu Mısır yapımı olabilir," dedi. "Her iki yüzünün de aynı olduğunu fark ettin mi? Bir broş ya da kolye süsü değil. Bir hediye olabilir."

"Yani?" diye sordum.

"Oyma müstesna. Altın çok ince. Bunun Mısır yapımı olduğundan o kadar da emin değilim. Buna benzer altın çalışmalarının," sırtıttı, "Doğu Thebes pazarlarında gizliden gizliye satıldığına tanıklık ettim. Bunun, sanki Mısır yapımıymış gibi gösterilen bir Canaanite çalışması olduğunu söyleyebilirim. Canaanite çalışmaları bundan daha ince olur, ancak Thebes ya da Memphis atölyelerindeki kadar dikkatle işlenmezler."

Altını bana geri verdi. Bunu güvenli bir şekilde torbaya koydum.

"Eğer bana bir şey olursa ... "

Sobeck, "General Horemheb'e güvenmiyor musun?" diye sordu.

"Eğer bana bir şey olursa," diye devam ettim, "bu deri torbayı al Sobeck. İçindekileri Djarka ile paylaş. O bunları Prensi korumak için nasıl

kullanacağını bilir, tıpkı senin gibi."

Başımı kaldırıp yıldızlara baktım, kamp ateşimize kokular sebebiyle yaklaşan sırtlanların ve gecenin diğer avcılarının ulumalarını dinledim.

"İlgini çeken bir şey mi buldun?"

"Tabi ki ama beni şaşırtan şey," torbaya vurdum, "bu dokümanların Kraliyet Çemberi'nin neredeyse varlığını unuttuğum bir üyesine sürekli olarak çeşitli göndermeler yapıyor olması. Oh, doğal olarak Horemheb ve Rameses'den de bahsediliyor; onlar asker. Nakhtimin ve Ay mı? Pekala, onlarla daha sonra ilgileneceğim; aynı şey Maya ve Huy için de geçerli. Ancak, Meryre sürekli olarak tek bir yere gönderme yapıyor, ki bu da ruhbanlar Khufu ve Djoser."

Sobeck sabırsız bir tavırla, "Ne hakkında?" diye sordu.

"Kap'ın Çocukları'nı düşün Sobeck. Sen bizlerle birlikte yetiştirildin. Sürekli olarak gölgede kalan kim? Toplantılarda sessiz duran, sarayın telaş ve koşturmacasından uzak duran kişi?"

Sobeck bana şaşkınlık içerisinde baktı.

"Pentju," diye fısıldadım. "Pentju, Akhenaten'in Kraliyet Doktoru. Leydi Khiya'nın, Tutankhamun'un annesinin arkadaşı.

Küçük bir çocukken Prens'in muhafızlığını onu bana emanet etmeden önce yapan kişi. Pentju hiçbir zaman bir politikacı olmadı; büyük doktor zengin hastaları ve biriktirmekte olduğu hazineyle çok daha fazla alakalıydı."

Sobeck, "O Sessiz Kişi'ydi," diye benimle hemfikir oldu.

"Sevgili kansı ve çocuklarının salgın hastalık döneminde ya da bundan kısa bir süre sonra öldüğünü biliyoruz. Pekala, Meryre onun hakkında ne söylüyor?"

"Elçilikte Pentju ile birlikte olmaktan büyük haz alacağını ifade ediyor. Pentju'yu kuzeye yapacağımız seyahate dahil etmek için elinden geleni yapacağına söz vermişti. Tabi o günlerde bunun sebebini kesinlikle bilmiyordum."

Sobeck, "Onu müttefik gibi mi görüyor?" diye sordu.

"Dokümanları daha yakından incelemeliyim," diye karşılık verdim. "Ancak, edindiğim izlenim Pentju'nun yaptıklarından ziyade bildiklerinden dolayı önemli olduğu. Bu garip değil mi? Yüce doktorumuzun bu kadar değerli olan ne bildiğini merak ediyorum."

İki gün sonra kaçan asilere yetiştik. Arkalarında cesetler, gözden çıkartılan mallar ve silahlardan oluşan bir iz dizini bırakmışlar, kısa bir süre sonra da peşlerindeki takipçilerin kendilerine gittikçe yaklaştıklarını fark etmişlerdi. Sinai kasvetli bir sahraydı; Horus Yolu'ndan ve sıkça takip edilen patikalardan ayrılmanız durumunda, çöl sıcağında ölüp giderdiniz. Tabi ki direndiler. Kayalık bir çıkıntıya yerleştiler ama su ve silahları yetersizdi. Nebamun'un askerleri ok üzerine ok fırlattı, diğerleri arkaya dolanıp daha yüksek bir yer yakalarken asilerin dikkatlerini dağıttı. Araba birliğimiz olan biteni izleyerek aşağıda bekledi. Asiler o akşamı ve takip eden geceyi atlattı ama ertesi günün öğle sıcağı adamları anlaşılmaya varmaya zorladı. Nebamun uzlaşmazdı: Şartsız teslimiyet bekliyordu, aksi takdirde, kendi deyimiyle, kalpleri kızarana ve bedenleri eriyerek kuru bir deriye dönüşene kadar kuşatmayı sürdürecekti. Asiler silahlarını indirdiler ve kayaların arasından çıktılar, artık güç ve ihtişam içerisindeki bir gruptan ziyade, kirli, perişan kadın ve erkeklerden oluşan değersiz bir gürühtular.

Nebamun, "Ne yapmalıyız?" diye fısıldadı.

"Emirlerinizi aldınız," diye yanıtladım. "Şimdi de bunları uygulayın."

Hititli subaylar, tıpkı paralı askerlerin albayları gibi, hemen idam edildi. Sahtekar ve kadını, ruhban Khufu ve Prens Aziru ile birlikte yakaladım. Djoser'i aramaya devam ettim ve onu da kayalık uzantının gerisindeki küçük bir oyukta buldum, yüzü griydi, gözleri ölümü bekliyordu, göğsündeki ok yarasını sıkıca kavramıştı.

"Sen de kimsin?" Dili kum dudakları arasına yapışıp kaldı.

"Su var mı?" diye yalvardı.

Taşıdığım tulumdan bir yudum almasına izin verdim.

"Sen de kimsin?" diye tekrarları.

"Hatırlamıyor musun Djoser? Mahu, Aten Şehri'ndeki Polis Şefi!"

Öksürdü, kanlı bir köpük dudaklarını lekeledi.

"Bak, bak. Bir zamanlar Mahu, hep birlikte güneşin tadını çıkartmıştık, öyle değil mi? Dünyanın efendileri."

"Neden?" diye sordum. "Bunu neden yaptın?"

"Neden yapmayayım?" diye meydan okudu. "Bu Akhmin ekibine ya da o iriyarı köylü Horemheb'e diz çökmekten çok daha iyi bir şey." Tükürükler saçarak öksürdü.

Onu daha rahat edebileceği bir konuma getirdim. Aşağıdan gelen kadın çığlıklarını işitebiliyordum.

Djoser, "Öleceğime seviniyorum," diye fısıldadı. "Horemheb'in zafer alayının bir parçası olmak istemem." Su tulumunu tekrar yakaladı ve diğer bir yudum daha aldı, birazını da yüzüne döktü.

"Lord Akhenaten öldü mü?" diye sordum.

"Bilmiyorum." Djoser öksürdü.

"Ya hazinesi?"

"Meryre'nin bundan haberi var. Bir kısmı Mısır'da, çoğu da alınıp götürüldü."

"Tüm bunların arkasında kim var?" diye sordum. "Sebep, kaynak ve kökeni kim?"

"Sebep, kaynak, köken mi?" Djoser başını arkaya yatırdı, kendisini yukarı doğru çekti, okun gövdesini kırdı ve kırılan ucu fırlatıp attı. "Acıyı hafifletmedi," diyerek dişlerini gıcırdattı, "ama bu en azından yapılması gereken bir şeydi."

"İyi misiniz efendim?" Her şeyin yolunda olup olmadığını görmek için arkamdan gelen askere elimle gitmesini işaret ettim.

"Tüm bu olanların sebebi kim?" diye sordum.

"Meryre. Onun Firavun'un İlk Elçisi, Baş Vezir ya da kim bilir, belki de Firavun'un ta kendisi olmak türünden hayalleri vardı. Senin kendisiyle

ittifak yapabileceğini düşündü. Pentju'yu kesinlikle istiyordu; bunun için dua etti."

"Ama hepiniz o gaspçıyı desteklediniz, öyle mi?"

Djoser öne doğru eğildi. "Gaspçı mı? Ya senin desteklediğin ne Mahu?" Öksürdü ve kendi kanıyla boğuldu, ardından gözlerinin ışığı söndü ve tek bir nefes verişle arkasına doğru düştü.

Cesedi kayaların arasında bıraktım ve araba birliğine katıldım. Nebamun subayları öldürmüş ama geriye kalanlara, ki bunlar sıradan piyadeler ve paralı askerlerle yanlarındaki kadınlardan başkaları değildi, su tulumlarının verilmesi gerektiğine karar vermişti. Uzağı, sıcak pusunun kaydığı ve kabardığı, toz iblislerinin toz bulutlarını gökyüzüne savurduğu yeri işaret etti.

"Yürüyün!" diye emretti. "Eğer Tanrılar yanınızdaysa, hayatta kalırsınız!"

Nebamun'un askerleri bu grubu defetti; diğer dört esire döndüm. Aziru yağlı saçlarını ve şişman bedenini kaba çizgili bir cübbenin altına saklayarak kendisini gizlemeyi denedi. O da, diğerleri gibi, ellerinden benim arabamın tekerine bağlanmıştı. Sobeck, bu insanların yanlarına çömelerek, suyunu içti ama onlara isteyip istemediklerini dahi sormadı.

"Ben bir prensim." Aziru ayağa kalkmaya çalıştı; Sobeck adamın kaburgalarına bir yumruk indirdi. "Ben bir prensim." Aziru saçlarını gözlerinin önünden çekmek için kafasını önüne eğdi.

"Bir zamanlar Mısır'ın müttefikiydim."

"Sen bir vatan haini ve asisin." Başımı eğerek ona gülümsedim. "İnsanları sorun yaratmaya ve ayaklanmaya kışkırttın. Tıpkı bir balığın doğal olarak sorunsuz yüzüşü gibi, sen de kötülüğü bir o kadar kolay buluyorsun."

Diğer esirlere baktım. Kadının yüzü alev alev yanan kızıl saçlarla gizlenmişti. Hemen yanında gaspçı, süslü giysilerinden yoksun halde, tıpkı gerçekte olduğu gibi görünüyordu, bu büyük efendimi anımsatan tek bir özellik taşımayan gülünç bir sahtekardı.

Khufu tıpkı bir çocuk gibi hüngür hüngür ağlıyordu; tuniğinin alt kısmı çişten sırlıslıklamdı. İplerini çözdüm ve çekip ayağa kaldırdım.

"Benim kim olduğumu biliyor musun?" Onu, paralı askerlerin yorgun argın yürüyüp uzaklaşmalarını seyreden Nebamun'un meraklı arabacılarına doğru iteledim. Benim kendilerine daha fazla eğlence yaratacağımı umut ederek bekliyorlardı.

"Lord Mahu." Khufu'nun yumuşak, yuvarlak yüzü yalvarma dolu bir gülümsemeye büründü. "Lordum Mahu, beni hatırlıyor musunuz? Aten'in Büyük Tapınak'ında mabet ruhbanıydım. Kutsalların Kutsalı'nda hizmet verdim."

"Ve şimdi de bir asiye hizmet ediyorsun!" Onu kaba cübbesinden yakalayarak kendime doğru çektim. "Albay Nebamun, herhangi bir hazine bulabildiniz mi?" diye seslendim.

"Pek fazla bir şey olduğu söylenemez," diye yanıtladı. "Değersiz süsler, şahsı mülkler."

"Ya hazine?" diye Khufu'ya sordum. "Büyük efendimin hazinesi, yağmalanıp Aten Şehri'nin dışına götürülmüştü."

"Gerçekten bilmiyorum." Khufu ellerini havaya kaldırdı. "Lordum, ben Aten Şehri'nden hemen ayrılmadım, diğerlerine çok sonradan katıldım. Hiç şüphesiz ki," diye gevezelik etmeye devam etti, "hazine alınmış. Bölündüğü ve şu anda Canaan' da olduğu söyleniyor."

"Ne?" Onu iştitemeyeceğim bir mesafeye iteledim. "Ölmek mi istiyorsun Khufu? Seni, tıpkı çöl zeminindeki bir aslan kürkü gibi, tahta çivilerle mıhlamamı mı istiyorsun?"

Bu pis, tıraşsız, kokmuş ruhban o kadar büyük bir şiddetle titremeye başladı ki, bir kriz geçirmekte olduğunu düşündüm. Suratına güçlü bir tokat attım ve Nebamun'un askerlerinden tekine bir şarap tulumu getirmesini emrettim. Khufu'nun ağzını zorla açtım ve iki üç yudum içmesini sağladım. Titremesi geçti.

"Size daha başka şeyler de anlatabilirim lordum," diyerek göz kırptı, "ama burada olmaz. Ben bir ruhbanım. Eğer bana saygınlığım verilirse .. "

"Sana ne diyeceğim, biliyor musun." Parmağımı şaklattım ve beni güneşten koruyacak bir şemsiye talep ettim. "Sen, Khufu, benim esirim olacaksın. Seni güven altında tutacağım. Hatta serbest kalmanı dahi sağlayacağım. Küçük, hoş bir kasabaya sürüleceksin."

O açgözlü küçük gözlerde umut belirdi.

"Tek bir şartla: Bana bilmek istediğimi söyle."

Khufu dizleri üzerine düştü, ayak bileklerimi sıkıca kavıyor, benim kendisini bana adanmış kölem olacağına söz vererek kafasını bacaklarıma vuruyordu. Onu teperek bir tarafa ittim ve sahtekarlara döndüm. Kadın, her ne kadar o göz kamaştırıcı saçları Nefertiti'ninkini, kalbimi zapteden kişininkini anımsatıyor olsa da, en ufak bir güzelliğe sahip değildi: Boyanın altında, çekik yeşil gözler ve artık çatlayıp kanamaya başlayan dolgun buram buram cinsellik kokan dudaklarla, kaba bir surat mevcuttu. Nebamun'un adamları onu dürtüp duruyorlardı ve kadın onlara bağırırdı; artık pek fazla karşı koymuyordu. Onunla gaspçı arasına çömeldim.

"Her şey bitti," diye fısıldadım. "Bunu siz de biliyorsunuz."

Dolayısıyla bana gerçekte kim olduğunuzu ve neden burada bulunduğunuzu söylerseniz en iyisi olacak."

Kadın, Aziru'ya nefret dolu bakışlar atarak, konuşmaya başladı. Ona sesini kesmesini söyledim ve adamın başını geriye doğru iteledim. Kelleşmeye başlamıştı, yüksek elmacık kemikleri ve hafif çökük yanakları vardı; kemikli, sıska vücudu güzel giysilerinden mahrumdu. Kol ve göğüslerindeki dövmeleri fark ettim.

"Siz Babil 'den misiniz?"

Adam kafasını sallayarak onayladı, küçük, koyu renk gözleri korku doluydu; tekinde hafif bir kayıklık vardı. Onun ve sözde Kraliçesi'nin dilini çözmek kolaydı, her ikisi de konuşmaya başladı, beni memnun etmeye çalışıyor, kendilerine merhamet gösterileceğini ümit ediyorlardı. Aziru itiraz etmeye kalkıştı ama bir tokat atarak onu susturdum ve büyük bir dikkatle gaspçıyı dinledim. O ve Kraliçesi doğuştan Babilli, Prens Aziru'nun dikkatini çeken gezginci birer müzisyen ve oyuncuydular. Bu entrikanın içine sürüklenmişler, ikisine de Firavun'un elbise ve süsleri,

Mısır sarayı eğitimi verilmişti. Bundan sonra geriye kalan asilerin hepsinin etrafına toplandığı bir değer halini almışlar, Hititli mevki sahipleri ve elçiler tarafından ziyaret edilmeye başlanmışlardı. Asi ordusunun, Hitit sarayı tarafından gönderilen altın ve gümüşle, Aziru'nun Canaan'daki müttefikleri tarafından finanse edildiklerini öğrendim. Doğrusu, bu ikili ihtişam ve güç anlarında eğlenen birer kukladan başka bir şey değildi. Onlar gevezelik edip konuşurlarken, yanlarında sessizce bağlı duran Aziru'nun olan bitenden sorumlu temel kaynak olduğunun farkına vardım. O Mısır yönetimini başından atmak ve Canaan'da kendisini kral ilan etmenin hayalini kuran adamdı. Taraftarlarını tek bir krallık olma görüşüyle bir araya getirmeyi, Mısır'ın akranı ve eşleniği olmayı, birbirine karşı büyük güç gösterilerine girebilecek pozisyona gelmeyi istemişti: Babilliler, Hititliler, Mitanniler ve Mısırlılar. Aynı zamanda, sürdürdükleri sessiz sinema dışında, bu değerli çiftin çok az şey bildiği de ortaya çıktı. Onları göz kulak olunmaları için Nebamun'un adamlarına teslim ettim ve bileklerini tırabzanlara bağlayarak Aziru'yu arabama iteleyip bindirdim. Araba birliği tekrar düzene sokuldu, ölüleri güneşin altında çürümeye bırakarak, kampa döndük.

Sobeck arabada yanımda seyahat ediyordu, Khufu onun ayaklarının dibine çömelmişti, elleri ve ayakları bağlıydı. Aziru farklıydı. En ufak bir korku göstermedi, arada bir verilen ağız dolusu şarap ve su türünden önemsiz nezaketler karşılığında, olan biten hakkında büyük bir ciddiyetle konuştu. Sıcak ve toza rağmen, son iki gündür yaşanan olaylardan kaynaklı sersemlik veren zayıflık ve yorgunluk hissiyle, onun itiraflarına kendimi kaptırdım.

"Memphis'e yapılan saldırıyı sen mi planladın?" diye sordum.

Aziru başını sallayarak onayladı.

"Meryre'nin bundan haberi var mıydı?"

"Hayır, hayır." Aziru, araba sallanırken dengesini sağlamaya çalıştı. "Bu benim kararımdı. Kuzeye gelmekte olduğunuzu ve Prens'i Aten Şehri'nde bırakacağınızı biliyorduk. Dolayısıyla oraya durup beklemeleri için mavnalar dolusu paralı asker yolladım.

Bu yeterince kolaydı. Kaptanlara sahte eylem mektupları verilmişti. Sanki Nil boyundaki bir garnizonu desteklemek için Thebes'e seyahat eden

paralı askerlermiş gibi davranacaklardı."

"Saldırının başarısızlıkla sonlandığını biliyor muydun?"

Aziru bana baktı ve gülümsedi.

"Evet, evet. Adamlarımıza küçük birliğinizi izlemeleri ve saldırı fırsatını yakalamaları söylenmişti. Aten Şehri'nde durmadığınız, bunun yerine doğrudan Memphis'in dış mahallelerine hareketlendiğiniz aşıkardı. Bizim birliğimizin kumandanı, her ne kadar ben orada olsaydım buna karşı görüş verecek olsam da, kendisine verilen görevi yerine getirmek için gereken şansı yakaladığını düşünmüş olmalı. Memphis bir garnizon şehri, öyle değil mi? Çok tehlikeli, gereğinden çok daha tehlikeli. Ah, her neyse!"

"Ya bu mektup ve beyanlar?" diye sordum. "Firavun Akhenaten'in mührü, kabartması sizdeydi, öyle değil mi?"

"Onun yazım bürosunun muhteviyatları bizdeydi." Aziru güldü. "Yazmanlarından bazıları, Aten Şehri'nden kaçarlarken, mümkün olan her şeye el koydular. Bana bu fikri, Hitit sarayıyla paylaştığım görüşü veren onlar oldu." Kafasını arkaya doğru atıp güldü. "Ve şimdi de alınan sonuçları görüyorsunuz."

"Meryre size kuzeye geleceğimizi söylemiş miydi?" diye sordum.

"Meryre mi? Hayır." Aziru başını salladı. "Arkadaşınız Sobeck bana savaş sırasında kayıtlarımızı nasıl ele geçirdiğinizi anlattı. Siz de Lordum Mahu, bize sizin geleceğinizi kimin bildirdiğini biliyor olmalısınız."

"Bu kişi bunu size doğrudan mı söyledi?"

Aziru'nun gülümsemesi yavaş yavaş yok oldu, kafasını olumsuz tarzda iki yana salladı. "Bunu kendiniz bulun," diye mırıldandı. "Ancak zaman zaman Lordum Mahu, sizin de çok iyi bildiğiniz gibi, Thebes şehrindeki herkes kuzeye, bana çeşitli mektuplar göndermişti. İçlerinden bazıları meydan okuyuş doluydu, diğerleri ise, nasıl söylesem, çok daha diplomatik ve araştırmacıydı. Okusaydınız onların vatan haini olduklarını söylemezsiniz."

Bana gözünün kenarından baktı. "Ama bu konuyu düşündüklerini görebilirdiniz."

"Ya planınız neydi?"

"Delta'yı zapt etmek ve güneye doğru ilerlemek. Bunu yapmamamızın tek sebebi, Memphis'deki garnizondan korkmamızdır. Khufu ve Djoser, Horemheb'i tanımladılar; işte hatayı da burada yaptık. O generale söyleyin, eğer bir yolunu bulsaydık onu ve onun karanlık gölgesi Rameses'i öldürürdük."

"Benden hiçbir merhamet beklemeyecek misiniz?" diye sordum.

Azim omzunu silkti. "Zarları attım ve kaybettim. Hayatım için pazarlık yapmayı deneyeceğim ama bir kez daha söylüyorum, yalvarmayacağım. Ben ruhban Khufu gibi değilim. Altımı ıslatıp arabanızı mahvetmeyeceğim."

"Ya hazine?" diye sordum. "Etrafta Firavun Akhenaten 'in hazinesinin ya da onun bir bölümünün, Aten Şehri'nden yok olduğuna dair bir takım söylentiler dolanıyor."

Aziru, "Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum," dedi. "Ama size ne yaptığımı anlatacağım. Sarayımda oturdum, seyrettim ve dinledim. Mısır'ın Büyük Firavun'unun kendi dini rüyaları arasında nasıl kaybolduğunu, dolayısıyla Sinai'nin ötesine askeri birlik göndermeyeceğini öğrendim, sonunda da hep birlikte dans edebileceğimiz bir melodi yaratabileceğimi düşündüm. Kendi çıkarım için bir amiri diğerine karşı kullanmak, ikinci dereceden önemsiz bir prensi komşusuyla kan davasına sokmak hiç de zor değildi.

Hititliler de bu oyunla ilgilendi. Tıpkı it dalaşı seyreden insanlar gibi, gittikçe yaklaştılar ve sonunda bahse tutuşmak istediler.

Olaylar hızlandı. Firavun'unuzun öldüğünü, o garip şehrine gömüldüğünü işittik; karısının darbe yapmayı denediğini ama başarısız olduğunu duyduk. Khufu ve Djoser de bana katıldı; diğerleri akın halinde saraya geldi. Mısır'daki Meryre bize destek olma garantisi verdi." Omzunu silkti. "Ve geriye kalanını siz de biliyorsunuz. Eğer kader bu kadar kahpe olmasaydı, şu anda siz benim arabama el ve ayaklarınızdan bağlanmış olurdunuz, Horemheb ve Nebamun'un da kelleleri sııkları süslerdi. Ama Firavun'unuz ve onun hazinesine dair," başını iki yana salladı, "hiçbir şey bilmiyorum."

Sanki taktikler üzerinde tartışan iki eski yoldaşmışız gibi konuşup durdu. Sobeck ile birlikte paralı asker kılığında kampa nasıl girdiğimizi ve Albay Usurek'i nasıl kandırdığımızı anlattığımda, kahkahalara boğuldu.

"şanslıydınız," diye karşılık verdi. "Eğer tüm bu olan biteni bilseydim, sizi daha yakından sorgulardım."

Aziru ilgimi çekmişti: Küçük ve şişmandı, saçları kıvrıcıkty, sakalı hala hafifçe parfüm ve yağ kokuyordu, şişkin yanakları, küçük siyah gözleri ve kadını andırır dudakları vardı, esas ve görünüm itibarıyla bitkin bir Canaan prensiydi. Yine de göründüğünden çok daha çetin ve dayanıklıydı, kalbi en az karşılaştığım diğerleri kadar kurnaz ve sinsiydi. Meraklıydı da, Prens Tutankhamun ve Prenses Ankhesenamun hakkında sorular sorup duruyordu; bu iki şahıs Aziru ve onun Mısırlı müttefikleri arasında bölünmelere sebep olmuştu.

"Amaçladığımız şey," diye itiraf etti, "Mısır'ın gücünü küçük düşürmektir. Ordularını savaşta yenmek, şehirlerini soyup soğana çevirmek, tapınaklarını yağmalamaktır." Hafifçe gülümsedi.

"Ya da en azından bir kısmını. Mısır diyarına hiçbir zaman unutmayacağı bir ders vermek. Kush' da ayaklanmalar yaratmak. Libyalılar'ı işin işine çekmek."

"Ya sonra?" diye sordum.

"Mısır'dan Canaan'dan tamamen çekilmesini ve bizim kendi geleceğimizi belirleme hakkımızı kabullenmesini talep etmek; memnun ettiğimiz herkesle hısmlıklar kurmak ve antlaşmalar imzalamak. Haraç ve vergilerden kurtulmak, Thebes'in her zaman dolu olan göbeğine rehine ve mal göndermek."

"Ya Mısır'da olacaklar?" diye sordum.

"Bu bizi ilgilendirmiyordu. Küçük çocuktan başka gözle görünür diğer herhangi bir varis yoktu. Hititliler iç savaş beklentisi içerisine girdiler, böylece Mısır içeriden bölünecekti."

Dizginleri kontrol altına aldım. "Yani Çifte Taç'ı kimin giyeceği konusunda en ufak bir hırsınız yok, öyle mi?"

Aziru, "Bu bizim açımızdan neden önemli olsun ki?" diye küçümseyerek dudağını büktü. "Faydalı oldukları sürece tapınak dansçılarını desteklerdik. Meryre büyük bir rüyayı besleyip büyüttü. Halkınızın geçmişinde," doğrudan bana baktı, "baş ruhbanın Firavun olduğu anlar mevcut değil mi? Meryre'nin Prenses Ankhesenamun'la evlenmek gibi hayalleri vardı!"

"Ya Tutankhamun?" diye sordum.

Aziru ellerini kullanarak doğruldu. "Mahu, iplerimi kes! Aşağı atlamayacağım."

Atları yavaşlattım ve bileklerini çevreleyen kalın ipleri kestim. Bana gözleriyle teşekkür etti, kollarını ovuşturdu ve şarap tulumunu aldı.

"Ya Prens Tutankhamun?" diye tekrarladım.

"İşte bu üzerinde tartışılabilir, şüpheli bir durum lordum.

Meryre ve Khufu'nun, Mısır'ın gücünü ele geçirmeleri durumunda neler olacağına dair yaptıkları planları hoşlandıkları şeylerden dolayı farklıydı. Djoser, Tutankhamun'a sahtekar gözüyle bakıyordu." Şaşkınlığıma gülümsedi.

"Ama o Akhenaten'in oğlu."

"Djoser onu, bir Mitanni maymununun çocuğu olarak adlandırıp görmezden geldi."

"Leydi Khiya'nın mı?" diye mırıldandım.

Djoser'in ölürken sarf ettiği kelimeleri anımsadım ve Meryre'nin onun ihanetinin bedelini ödeyeceğine içten içe ant içtim.

Eğer Aziru doğru söylüyorsa, ki ben bundan şüpheliydim, Meryre o küçük oğlana kesinlikle merhamet göstermezdi. Onu tekrar sorguladım ama Aziru bana öğrendiği her şeyi anlatmıştı. Diğer konulara geçti, Horemheb'in hızı ve askeri becerisini kin içerisinde övdü.

"Hiçbir zaman," diye itiraf etti, "bize karşı bu kadar hızlı saldırıya geçileceğini düşünmemiştim. Şimdi, Lordum Mahu, bana ne olacak? Vatan hainliğinden mi yargılanacağım?"

Sorusu Horemheb'in kampına vardığımızda hemen yanıtladı. Rameses de, yoldan topladığı asker birimlerinin yanı sıra, beraberindeki kalabalık bir paralı asker güruhuyla gelmişti. Memphis 'de bıraktığım askerlerden bazılarını orada görmekten memnundum; beni alkışladılar, kadehlerini şerefime kaldırdılar, beni büyük kahramanlardan teki gibi selamladılar. Tabi ki sarhoştular, zaferin tadını çıkartıyorlardı. Artık onlar da, tıpkı Sile'nin sakinleri gibi, Horemheb'in perişanlık ovasına, siyah kül denizine çevirdiği savaş alanın gezgincileriydiler; çimenlerin, ağaçların ve bitki örtüsünün tümü yanmıştı. Tepecikler ve çatlamış taşlar haricinde, gaspçının kampından ya da esirlere işkence çektiirdiği o korkunç Mastaba'dan geriye hiçbir şey kalmamıştı. Ordu tekrar Nil'e doğru geri çekilmiş, yeşillik ve gölgenin avantajlarından yararlanmaktaydı. Askeri alaylardan bazıları çoktan güneşe yollanmıştı. Diğer birimler Delta boyunca yelpaze gibi açılmış, firarı arıyorlardı.

Horemheb ve Rameses'e sayvanlarında eşlik etmem yönünde bir davet aldım. Sobeck'e deri torbaya sahip olmasını ve Khufu'yu yakından takip etmesini, adamlarım ayılana kadar beklemesini ve ardından da kamptan ayrılmasını, değerli kayıtların ve esirimin daha güvende olacağı bir yere gitmesini söyledim.

Horemheb hala zaferinin tadını çıkartıyordu, Rameses ise ona kompliman üzerine kompliman yapmaktaydı. İkisi de kafayı bulmuştu, elimi sıkmak için sendeleyerek ayağa kalktılar. Onlara Khufu'nun benim esirim olduğunu söyledim. Rameses itiraz edecek gibi oldu, Horemheb ise kafasını sallayarak onayladı. Onlar da Aziru'yu sorgulamışlardı. İtirazlarıma rağmen, Rameses adamın suratına ve göğsüne yumruk indirmişti, benzer yakışksız muameleler gaspçı ve kadınına da yapılmıştı. Rameses kadını diz çökmeye zorlamış, oyundan yorgun düşüp her ikisinin de general çadırının dışındaki bayraklara zincirlenmelerini emredene kadar, kasıklarını kadının suratına itelemişti.

"Lordum Aziru." Horemheb, Canaanite'yi omzundan yakaladı ve sert bir şekilde sakalını çekti. "Kraliyet Çemberi sizin hakkınızda bir karara vardı."

"Öleceğim." Aziru, Rameses'in aşağılayıcı tavırlarına rağmen saygın bir şekilde hareket etti.

"Hayır, hayır lordum." Horemheb sakalını çekmeye devam ederek onu dönmeye zorladı. "Lord Ay, Kraliyet Çemberi'nin kararını bildirdi. Bu tam olarak benim yapmayı düşündüğüm şey. Hititli esirler ve reisler basit bir şekilde idam edilecekler, tıpkı paralı askerlerin başları gibi. Destekçileri ise madenlere gönderilecekler, gaspçı zincirlere vurulacak. Ama siz lordum, siz Canaan'a gözleriniz olmaksızın geri dönebilirsiniz."

Kör etme işlemi bir saat içerisinde gerçekleştirildi. Tüm itirazlarıma rağmen, ısıltı ısıltı ısıltıdayan korlanmış bir bıçak Aziru'nun gözlerine değdirildi. Ardından adam öylece oturdu, tüm yüzü bandajlıydı. Şarap, su ve erzakla yüklü bir arabaya bindirilirken hala yaşadığı acının hıçkırıklarını bastırmaya çabalıyordu, kendisine kendi paralı askerlerinden bir refakatçi verildi, yuhalama ve ısıltı sesleriyle yoluna gönderildi.

Apiabu

("Kalplerin Karşıtı" anlamına gelen antik Mısır deyiş)

BÖLÜM 9

*Akıntı yönünde seyahat ettik, harplarımız
ve lavtalarımız ellerimizde,
Bizler Memphis 'in beyaz duvarlarına bağlıyız.
Ptah'a, ışığın efendisine, söyleyeceğim,
Beni bu gece bağışla sevgilim.
Nehir çok geniş,*

*Ptah onun kamıştan ağaçlığı
Leydi Neith de çiçek demeti.
O lotus tomurcuklarıyla süslenmiş bir taze tanrıça.*

Neşelenen Altın Tanrıça!

Ülke onun güzelliğiyle daha da parlaklaşıyor:

Memphis altın bir meyve kasesi

Ptah 'ın hoş yüzünün önüne yerleştirilmiş durumda.

Flama ve çelenklerle süslü mavnalarımız burunlarını Memphis'in rıhtım boyuna doğru çevirirlerken, dümenci ünlü şarkıyı söyledi. Beyaz Duvarlı Şehir'in ünlü iskeleleri, rıhtımları ve tersaneleri Nereu Nefer, Güzel Sefer Yeri, olarak bilinirdi. Şehri çevreleyen yeşillik alanları geçtik, uzaktaki piramitleri güneş ışığı altında pembemsi bir altın renkte parlıyordu. Trompetler çalındı, büyük zillere vuruldu, kıyı boyunca uzanan kalabalıklar dümencilerin şarkılarını işitti ve onlara eşlik etti. Mavnalarımızın üzerine bir çiçek yağmuru indi, tütsü, çin tarçını ve buhur kokularının altında bataklık rayihası gizliydi. Ana rıhtım boyunda, Ay, Maya, Huy ve Kraliyet Çemberi'nin diğer üyeleri, bizi karşılamak için altın ve kırmızı renkli saçaklarla süslü bir sayvanın altına toplanmışlardı. Karaya çıkmadan hemen önce geriye baktım. Diğer savaş mavnalarının bir çoğu, tıpkı büyük şişman su böcekleri gibi, içeri girmeye hazır halde pozisyon almaktaydılar.

Diğerlerinin arkasından basamakları tırmanırken, Pentju 'ya şöyle bir baktım, yalnızdı; sanki Prens Tutankhamun'u gözden kaçırmamak istercesine hafif açılı duruyordu. Mısır'ın ihtişamının varisi kendine ait küçük şemsiyesinin altındaydı, Tanrı'nın babası Ay'ın elini tutuyordu. Tutankhamun kar beyazı bir tunik giyinmişti, ayaklarında altın işlemeli sandaletler vardı, ince kolları gümüş halkalarla ve boynu da çok ağır olduğunu düşündüğüm akik taşı bir kolyeyle süslüydü. Ankhesenamun, gür peruğu başında, boynunda altın bir zırh, bedeni en kaliteli keten cübbelerle sarılı halde, bir tanrıça kadar güzel görünüyordu. Ay'ın solunda dikilmişti, büyükbabasının elini tutuyordu, diğer eli ise mavi ve kırmızı renkli bir yelpaze sallamakla meşguldü. Bakışları bakışlarımı yakaladı ve hınzırca göz kırptı.

Ay, değişmemişti. Altın gerdanlıklar boynunda ışıldıyordu, esrarlı somurtkan suratı tetikteydi. Bana, kollarımı yüzüklü parmaklarıyla sıkıca kavrayarak, bir parfüm rüzgarı içerisinde hoş geldin öpücüğü verdi. Anında olan bitenden şüphelendim. Ay'ın etrafı yelpaze taşıyıcılar ve erkek uşaklarla çevriliydi, Kraliyet Çemberi'nin geri kalanından ayrı duruyor, kendi gücünü ve rütbesini Mısır'ın kral ve kraliçesi olacak küçük oğlan ve genç kadının ellerini tutarak vurguluyordu. Herkese onların kendi dölünden olduğunu hatırlatıyordu. Ay'ın omzundan geriye baktım. Djarka kalabalığın ardında dikiliyor, gözlerimle yüzleşmekten korkuyordu.

Diğerleriyle merhabalaşmak için ilerledim: Huy, ardından Sobeck'in elini yakalamak için beni neredeyse yana doğru iteleyen Maya. Tabi ki, Horemheb günün kahramanıydı. Ay, onu resmi bir tarzda selamladı, ona cesaretin altın tasmaını ve yiğitliğin gümüş arılarını annağan etti. Kraliyet Çemberi'nin diğer üyeleri kendi şahsı tebriklerini iletmek için etrafına toplandılar, bu arada tören arabaları da hazırlanmaya başlanmıştı. Arabalar hazır olunca, şehir içerisinden Güney Firavun inciri'nin Hathor Tapınağı'na doğru vakur bir şekilde ilerledik, *ankh-tay'dan*, kutsal mıntıkadan geçtik, Kral Tapınakları'nı, Pedjet-she Havuzu'nu aştıktık, sonra Beyaz Duvarlar'ın Leydi Neith Tapınağı'nı ziyaret etmek için turladık, oradan da merkezi Ptah Tapınağı'na indik.

şehrin tümü tepemize çiçek ve yeşillik atmak, tüten tütsü kaplarını havaya kaldırmak ve zafer şarkısını söylemek için oradaydı. Muzaffer generali tekrar alkışlamak için yeşil buğday ve arpa tarlaları boyunca, palmiye ağaçları arasından hızla koşturmadan önce, caddeler boyunca toplandılar. Arpa ve mısır dolu tahıl ambarlarını geçtik, bunlar her yuıttaşın bedava bir kap alabilmeleri için herkese açıktı, diğer yandan heyecanlı yurttaşların boğazlarını ıslatmaları için ucuz şarap ve bira satılan masalar da kurulmuştu. Ay, oldukça iyi bir iş başarmıştı. Mısır'ın en büyük şehirlerinden tekine Ma'at'ın geri döndüğünü göstermek istemişti.

Barış kazanılmıştı. Artık uyum hüküm sürmekteydi.

Ay, simsiyah Suriye kısrakları tarafından çekilen ilk arabadaydı. Horemheb hemen onun sağından gidiyordu. Onları, Kraliyet Çemberi üyelerinin yanı sıra, Horemheb'in yüksek rütbeli subaylarını taşıyan arabalar takip ediyordu. Hemen arkalarından sıralar dolusu esir ilerliyordu.

Gaspçı ve kadını çırılçıplak soymuşlardı, bedenleri gübreye kaplanmıştı ve öküzlerce çekilen bir çiftçi arabasına bindirilmişlerdi. Boyunlarında işledikleri suçların yazılı olduğu levhalar asılıydı. İlerlerlerken, insan kalabalığının alkışları protesto ulumalarına dönüştü: Kaya parçaları, çürük meyveler, kalabalığın yanlarında bulundurabilecekleri diğer her tür şey onlara atılıyordu. Her iki esir de birbirlerine sokulmuş halde oturdular, arkalarından ağır adımlarla hatlar boyunca esir ilerliyordu, boğazları boyunduruğa vurulmuş, elleri ve ayakları da kelepçelenmişti. Kutsal Yerler'in büyük, mavi mineli kapılarından geçip ilerledik, buraların bakır kaplamalı bahçe girişleri gong ve zil seslerine açıldı.

Ptah Tapınağı'nda, Horemheb, güzel kokulu taç yaprakları ve tütsü rayihaları denizi arasında, Nefertiti'ymiş gibi davranan kadının ve bu vesile için seçilen bir dizi düşman subayının kafatasını ezdi. Esirlerin geriye kalanı, gaspçı da dahil olmak üzere, ulaklar buna benzer uygulamaların Thebes ve diğer şehirlerde de gerçekleştirileceğini ilan ederken, diz çökmeye ve olan biteni seyretmeye zorlandı. Cesetler ayaklarından tutulup sürüklenerek oradan uzaklaştırıldılar, zincirlerle duvardan aşağı sarkıtılmaya götürüldüler. Horemheb ve Ay, kalabalığın en son alkışını almadan ve Ankheperkere'ye, Firavun Tuthmosis III'ün kuleli duvarları oyma, bir kısmı kırmızı yeşili siyah renkli, diğerleri siyah yeşili kırmızı renkli aslanlarla süslü eski gezinme yerine gitmeden evvel, Ptah'a, Amun-Ra'ya ve Mısır'ın diğer büyük tanrılarına kurban adadı. Gaspçının kampının yanındaki Karanlık Evi'nde yaşayan, insan yiyen o canavarları anımsayarak titredim.

Azametli kapılardan geçtiğimizde, resmi kutlama sonlandı.

Hemen geri dönüşüme çok sevinmiş görünen genç Prens'i selamlamaya gittim. Asaletinin tümünü unutarak kollarıma atladı ve yüzümü küçük ellerinin arasına aldı, yanaklarımı sıktı ve burun ucumu öptü. Ona bir hediye getirip getirmediğimi sordu. Tabi ki getirmemiştim ama ona getirdiğimi söyledim ve uygun bir şey bulması için hemen Sobeck'e göz kırptım. Ankhesenamun yine inanılmaz derecede flörtçüydü, benimle geri dönen kahraman olduğum konusunda çeşitli alaycı yorumlar yaparak nazikçe eğlendi ve kendisinin de kollarıma koşmasını isteyip istemediğimi sordu.

Ay, Horemheb ile yaptığı görüşmeyi yarıda kesti ve bana yaklaşmamı işaret etti. Djarka'ya bağırıp genç Prens'e dikkat etmesi ve onu güneşten uzak tutmasını söyleyerek Ay'ı görmezden geldim.

Hala hafif keyifsiz görünen Djarka insanları iteleyerek kendisine kalabalık arasından yol açtı ama Ay ve Nakhtimin onunla Prens arasına girdiler.

"Hiç zannetmiyorum lordum." Ay gümüş telkari yelpazesini açtı, bunu kuvvetli bir tarzda suratının önünde salladı.

"Lordum," diye sert karşılık verdim, "ben Prens'in koruyucusu ve muhafızıyım. Onun kutsal huzuruna henüz döndüm. Onun güvenliği, sizin de bildiğiniz gibi, benim en başlıca kaygım."

Ay, iç geçirdi ve daha yakınıma geldi. "Siz burada yokken bir takım değişiklikler oldu lordum Mahu; belki de bunları buradan uzakta bir yerde konuşsak çok daha iyi olur."

İtiraz edecektim, ancak avlu tamamen Nakhtimin'in askerleriyle doluydu, bunlar deri zırhları ve kırmızı beyaz çizgili şapkaları olan piyadelerdi. Hiçbirisi Neferu, acemi asker değildi, bunlar Nakhtimin'in ülkelerini terk etmeleri ve askerliğe geri dönmeleri için rüşvet yedirdiği kır saçlı eski muhariplerdi.

"Bir şeylerin değiştiği kesin Tanrı'nın Babası Ay." Gülümsedim. "Djarka, ben Tanrı'nın Babası Ay'la konuşurken, Prens'i her nereye götürülürse götürülsün takip et."

O firavun faresi adam, o insan bedenindeki kobra, beni sarayın yan kapılarının tekinden soktu, koridorlardan geçirdi, her iki tarafta uzanan duvarlar tepeden tırnağa Tuthmosis I'in kahramanlıklarını öven manzaralarla doluydu.

Ay, omzunun üzerinden, "Tam bir savaşçıymış," dedi. "Büyük bir övünç timsali."

"Tıpkı etrafımızdaki tüm askerler gibi," diye yanıtladım.

Ay, sarayın daha da derinlerine yürüdü. Bazen Mahu'nun,

Güney'in Maymunu'nun her konuda sinsi ve kurnaz olduğu imajını vermek zorunda kalırım. Artık yaşlı bir adamım ve itiraf ediyorum. Aptalca hatalar yaptığım oldu ve o sabah yaptığım da öyleydi. Eski saray Ay'ın ve Nakhtimin'in askerleriyle doluydu.

Avluları doldurup her bir girişi muhafaza altında tutmuş, geçitlere sıralanmışlardı. Ay beni tutuklamaya hazırlanıyordu. Küçük yazım odasına erişene kadar, en az üç yüz silahlı askerin arasından geçmiş olmalıydım. Bir kez odaya girdiğimizde, Ay oldukça nazik ve misafirperverdi, bir yandan gümüş bir kaseden meyve dilimleri sunar ve kadehleri kendi elleriyle şarapla doldururken, diğer yandan da bana oturmam için bir kamp taburesini işaret etti.

O oturmadı, hemen yanı başımda dikildi, kafasını eğip bana oldukça üzgün bir tavırla baktı.

"Büyük bir zaferdi Mahu," diye mırıldandı. "Gaspçının kadını katledildi! Onun ve diğerlerinin duvarlardan ya da kapı tepelerinden sallanan cesetleri, Kraliyet Çemberi'ne karşı entrika düzenlemek isteyenlere güçlü bir mesaj gönderecektir."

"Meryre de o kadına eşlik edecek mi?" Kadehimi onun şerefine kaldırdım.

"Tabi ki hayır." Ay, parmağını kadehinin ağzında gezdirdi.

"Ben buraya geldikten dört gün sonra," diye devam etti, "Meryre ve maiyeti Albay Nebamun'un evinden kaçıp kurtuldu, bir mavnayı zaptetti ve ortadan kayboldu."

"Bir insan avı başlatmayı düşünüyor musunuz?"

"Bunu denedim ama ... " Ay özür dilercesine gülümsedi. "Serapları çöl boyunca kovalamaktan daha önemli yapacağımız şeyler var."

"Ve sanıyorum ki," diye devam ettim, "Lord Tutu ve diğer Atenciler de Buhen kalesinden yok oldular, öyle değil mi?"

"Çok zekice Lordum Mahu. Nasıl oldu da bunu tahmin ettiniz? Evet, kaçtılar ama onlar bize gerçek nitelikte bir tehdit içermiyorlar. Vatan haini

olarak gösterildiler, orduları hezimete uğratıldı, Canaan'daki müttefikleri artık kırık birer kamıştan öte şeyler değiller."

"Ya da kör birisi."

"Oh evet." Ay'ın yüzü daha da üzgün bir görünüme büründü.

"Lordum Aziru, Canaan'a diğer prenlere bir uyarı niteliğinde geri gönderildi. Mısır'a karşı ayaklananlar yok edileceklerdir. O

kendi zevksiz sarayında tıpkı kapı önündeki kör bir dilenci gibi oturabilir. Hayal edip entrika kurabilir ama bir daha kesinlikle tehlike arz etmeyecektir."

"Şu bahsettiğiniz değişiklikler de ne?" diye sordum. "Ben herkesin iyiliği için çabalarken, yokluğum süresince yaşanan değişimler?"

"Hepimiz herkesin iyiliğini düşünüyoruz Lordum Mahu.

Ama bunu diğerleriyle de tartıştım." Hızla konuşmaya devam etti.

"Kraliyet Çemberi çok büyük. Daha sistemli, daha uyumlu olmalıyız. Çok daha net bir kumanda zincirimiz olmalı."

"Yani benden bu birlikten ayrılmamı mı talep edeceksiniz? Prens'i kendi korumanız altına mı alacaksınız?"

Ay, şarap kadehini masaya bıraktı, parmaklarını önden birbirine dayadı. "Daha zayıf görünüyorsunuz Mahu, yüzünüz çok daha sert. Kuzeye yaptığınız baskın sizi daha hassas yaptı. Evet, haklısınız. Belki de Lordum Mahu, birlikten ayrılma zamanınız gelmiştir. Zengin bir konağa ne dersiniz? Ya bereketli topraklara?" Aşağı doğru eğildi. "Belki genç bir eş edinirsiniz, bir aileniz olur? Devlet işlerini unutursunuz?" Ay şarap kadehini tekrar eline aldı.

"Huy ve Maya da bu konuda hemfikir, öyle mi?"

"Onlar Mısır'da nelerin yapılması gerektiğini görüyorlar."

"Peki bu konu Lord Horemheb'le de görüşüldü mü?"

"Zaman içerisinde olacak, zaman içerisinde olacak."

"Bu tehlikeli değil mi?" diye sordum. "Benden emekli olmam, çekilmem isteniyor. Benden sonra kim gelecek? Huy mu?"

Ya da neden Pentju olmasın? Tek doktor o."

Ay, hülyalı hülyalı bana baktı.

"Peki kabul etmezsem," diye devam ettim, "ne olacak Lordum Ay? Ev hapsinde mi tutulacağım? Ya da belki de bir kaza yaşanır, ne dersiniz? Bana iyi gelmeyen bir şey yer ya da içerim."

Ay olumsuz tarzda başını salladı, nefesinin gerisinden anlaşılmaz bir şeyler mırıldanıyordu.

"Kraliyet Çemberi ahenkli bir ittifaka sokulmadı!" Ayağa kalkarak ters ve kaba bir şekilde konuşmaya başladım. "Çember ikiye bölündü: Horemheb ve kuzey ordusu; Lord Ay ve hayaleti andırır erkek kardeşi General Nakhtimin'in gözetimindeki, büyük bir maharetle Huy ve Maya tarafından desteklenen güney ordusu.

Her iki kefe de eşit derecede dengede ama eğer Mahu karanlıklara gömülür ve siz genç Prens Tutankhamun'un sorumluluğunu ele geçirirseniz, o zaman dengeler sizin lehinize kayda değer derecede kayacak. Tabi ki," Ay'ın yüz ifadesini taklit ettim, "ben emekli olmayacağım, istifa ederek çiftçiliğe ya da başka bir şeye soyunmayacağımı. Bu odadan çıkacağım ve Prens'i kendi himayeme alacağım."

Ay kapıya doğru hareketlenerek itiraz edecek gibi oldu.

"Ben olsam muhafız başına seslenmezdim lordum. Ben hayatımı Prens ve İki Diyar'ın iyiliği için kurban etmeye çoktan hazırım. Düşman kampına girdim. Sobeck'le birlikte, Lord Horemheb'e çok faydalı olan çeşitli bilgiler topladık."

Ay, "Ve biz de tüm bu yaptıklarınızdan dolayı size minnettarız," diye mırıldandı. "Gerçekten öyle."

"Gaspçının arşivlerini de bulup çıkarttım. Yoksa Prens Aziru'nunkini mi demeliydim?"

Ay'ın yüzündeki hafif gülümseme yok oldu. Artık kapıya dayanıyordu, kolları arkadaydı, kafası da hafifçe geriye yatıktı.

Bazı yönlerden bana Nefertiti'yi, kızını anımsattı: tetikte, dikkatli.

"Savaş koşturmacası içerisinde," diye devam ettim, "bu tür kayıtlar kolayca yok edilebilirdi ama ben onları buldum. Bunlar hala benim mülkiyetim altında. Ah lordum Ay, Horemheb size bunu söylemedi, öyle değil mi? Ama bunun sebebi, o deri torbanın tam olarak ne muhteva ettiğini gerçek manada bilmemesidir. Sizin gaspçıya yazdığınız bir mektup buldum. Mührünüzü taşıyor. Ne diyordu? Kraliyet Çemberi adına yazdığınızı söylüyordunuz, onunla tanışmaları ve görüşmeleri için elçiler göndereceğinizi, benim Thebes 'ten bir mavnayla ayrılacağımı, bu mektubu götüren ulağın diğer detayların tümünü kendisine ileteceğini yazmıştınız. Mektubu şu cümleyle kapatıyorsunuz: "Mesaj önemli ama ulak hiç de öyle değil." Kimi gönderdiniz lordum Ay? Bahtsız bir yazmanı mı, kadersiz bir tüccarı mı? Yoksa bu paralı askerlerinizden biri miydi, bir izinle seyahat ediyor ve aynı zamanda kendi ölüm fermanı olan gizli bir mektup mu taşıyordu?"

Ay, "Ben Kraliyet Çemberi adına yazdım!" diye yanıtladı.

"Kimin verdiği yetkiyle?" diye sordum. "Diğerlerini de toplayacak ve bu tür yetkilerin size ne zaman verildiğini soracağız!"

"Ama mektup hiç de kötü niyet taşımıyordu. Sadece olup bitecekleri ifade ediyordu, o kadar."

"Hiç sanmıyorum lordum Ay. Ulağınız bizim Nil boyunca yapacağımız seyahatin detaylarını, Prens Tutankhamun'u Aten Şehri'ne götürdüğümüz bilgisini da beraberinde götürdü. Belki de sırf sizin bu mektubunuz yüzünden o saldırı başlatıldı."

"Onlara bunu söylemedim. Bunun olmasını istemedim. Torunumu bir gaspçının ellerine bırakmazdım."

"Hayır, bunu yapacağınızı düşünmüyorum ama siz, nasıl söylesem, gaspçı ve onun baş danışmanı Prens Aziru'ya duygudaşlıklarınızın ne yönde olduğunu gösteriyordunuz. Elçiniz de onlara, gaspçıya hiçbir şey ifade etmeyecek, ancak Prens Aziru ve gaspçıya danışmanlık edenlere çok şey anlatacak türden sözlü mesajlar taşıdı. Belki de bu, belirli bir zamanda, belirli bir takım olayların ardından, sadakatinizi değiştirebileceğinizi ima

eden şeylerdi. İşte bu yüzden ulak idam edildi: Taşıdığı şey ondan çok daha önemliydi."

Ay başını eğdi, bana büyük bir dikkatle baktı.

"Bu hayal ürünü denebilecek derecede saçma," diye mırıldandı. "Size hiç kimse inanmayacak."

"Dinleyecekleri kesin," diye yanıtladım. "Prens Aziru'nun neden kör edildiği ve hiç zaman kaybedilmeksizin Canaan sarayına geri gönderildiği sorularını ortaya atacağım. Onun burada kalmasını istemediniz, öyle değil mi? Onun Kraliyet Çemberi önünde boşboğazlık etmesine ya da hayatı ve güvenliği karşılığında bilgi vereceğini söyleyerek bir değiş tokuş pazarlığına girişmeyi denemesine göz yumamazdınız. Son olarak, Meryre'ye gelelim. Onun kaçışını siz mi organize ettiniz? Ve Buhen'deki Lord Tutu'nunkini de, öyle mi? Onların ayağınızın altında olmasını istemediniz. Olayların tümünün uygun bir şekilde unutulmasını istediniz." Tabureye tekrar oturdum ve şarap kadehimi aldım. "Bir de esirim var, ruhban Khufu. O da ilginç bir takım bilgilerin kaynağı olabilir. Sonra, suçlamalarını şu şekilde sürüp gidecek. Lordum Ay, Kraliyet Çemberi'ne başkanlık etti. Gruplardan teki, Meryre ve Atenciler, ciddi bir tehdit oluşturdu. Siz, ben ve Meryre, biliyoruz ki, Akhenaten'in Shabliler'i, sırf Meryre'nin kurbanı oynayabilmesi, bağırıp çağırarak destekçilerinin eski düzene sadık gizli bir topluluk tarafından katledildiklerini söylemesi için baş vurulan yalancı bir kılıftı.

Siz hangi tarafa geçmeniz gerektiğini bilmiyordunuz. Horemheb'den korkuyor, Huy ve Maya'ya ise gerçek anlamda güvenmiyorsunuz, dolayısıyla Meryre'yi kendinize bağlamaya çalıştınız, onun torunuza el atmasına, gizli tutku ve hırslarını besleyip büyütmesine izin verdiniz. Onları sessizce desteklediniz ama onlara taraf olmadınız. Gaspçı, Delta'da boy gösterdi. Meryre ona katılmak istedi, dolayısıyla kuzeye gitmek için Kraliyet Çemberi'nin gönderdiği elçi olma bahanesini kullandı. Düşmanla zaten iletişim içerisindeydi, bunu nasıl yaptığını siz de biliyorsunuz, Yuvarlak Aten heykelleri ve oymaları içerisine gizli mesajlar yerleştirerek yolluyordu. Benim de, beraberimde Prens'i de götürceğimi ümit ederek, kendisiyle birlikte gitmemi istedi; siz onu kaçırmak için planlanan gözü pek baskından habersiz bunu desteklediniz. Aynı zamanda da, Meryre'nin

Buhen kalesinin Lord Tutu'nun destekçilerine verilmesi yönünde dile getirdiği taleplerine karşı çıkmadınız. Siz gizliden gizliye Prens Aziru ile de temas kurdunuz; anlaşılması güç bir mesaj gönderdiniz ama Aziru büyük olasılıkla satırlar arasında ima edilenleri anlayabilecek kadar zekiydi. Oturup beklediniz. Gaspçının mağlup edilmesi durumunda, kısa bir süre içerisinde Meryre ve grubundan kurtulacak, yeni sorunla, General Horemheb ve muzaffer askeri alaylarıyla uğraşmaya başlayacaktınız. Siz ve Nakhtimin bunu yapmaya da çoktan başladınız, öyle değil mi? Yeni alaylar yaratıp bunları Thebes'in dışına konuşlandırdınız. Tabi ki, bu konuda mide bulandıran tek bir sinek vardı, o da birisinin konuşma olasılığıydı ama siz bununla da başa çıkabilirsiniz. Tek bir sinek mi dedim?" diyerek gülümsedim. "İki demek istemiştin. Ben de ikincisiyim. Prens'in sorumluluğunu almak istiyorsunuz, dolayısıyla Mahu'nun emeklilik zamanı geldi.

Beni öldürtmeye cesaret edemediniz; bu şüphe uyandırabilirdi ve sizin de bildiğiniz üzere, ben öldürülmesi zor bir insanım. Sobeck ve Djarka ile aranızda kan davası girmesini ya da General Horemheb'in merakını uyandırmayı istemediniz." Şarabımı yudumladım.

Ay, bana doğru yaklaştı ve elini nazikçe omzuma yerleştirdi.

Başımı kaldırıp baktığımda, bana sırtıttığını gördüm.

"Başka söyleyeceğin bir şey var mı Mahu?"

"Evet lordum. Net düşünemiyorsunuz. Horemheb ve Rameses size, ben Prens'in gözetimini sürdürdüğüm sürece güveneceklerdir. Ben bu iki grup arasında denge kuruyorum. Onlar avluda olup bitenin farkına varacaktır." Ay'ın boynundaki altın makam tasmaını işaret ettim. "Şu anda üzerinizdeki her parça mücevher üzerine bahse girerim ki, Horemheb olayları çoktan General Rameses ile tartışmaya başlamıştır. Zafer töreninde ne kadar da göze çarptığınız, Prens'i kendinize yakın tutmakta ne kadar ısrarcı davrandığınız, Kraliyet Çemberi'nin benim Prens'in koruyucusu olduğuma dair verdiği kararı zorla nasıl gasp etmeye çalıştığınız. Bunlar şu anda konuşuluyordur."

Ay, bir sandalyeye oturdu, dirsekleri kollarında dinleniyordu, parmakları da yüzünün önündeydi.

"Ne yapacaksınız?" diye fısıldadım. "Beni tutuklayacak mısınız? Yoksa öldürecek misiniz? Emekliliğe mi zorlayacaksınız? Horemheb'in bunu kabul edeceğini düşünüyor musunuz?"

"Benimle bir olacak mısın Mahu?"

"Eğer Prens'in iyiliğine olacak şey buysa, çöldeki sırtlanlarla bile uyurum."

Ay, başını arkaya attı ve güldü.

"Biliyor musun Mahu, seninle yaptığım küçük sohbetlerden her zaman hoşlandım. Yaptıklarına ve ... " hafifçe güldü, "bildiklerine minnettarım."

"Bu bizim küçük sırrımız olacak," diye karşılık verdim. "Aramızdaki bağ. Şimdi," ayağa kalktım, "önerim Lordum Ay," kolumu büktüm, "buradan kol kola çıkalım, iki iyi arkadaş, iki yakın müttefik gibi."

Ay, elini uzattı.

"Hoş geldin Güney'in Maymunu. Söylediklerine katılıyorum. Gel, dünyaya gülümseyerek, kol kola yürüyelim. Arkadaşlığımızı kutlayalım ve Kraliyet Çemberi'yle buluşmaya hazırlanalım."

Ay, bir hilekar, bir şarlatan, kayanın altındaki zehirli bir yılan, güneşin tadını çıkartan bir kobraydı. Gece kadar karanlık bir kalbi, kama kadar keskin bir zekası vardı. Aynı zamanda çekici bir küstahlığa, her an ortaya çıkabilecek bir gülümseyişe de sahipti; o bir maskeyi atıp hemen diğerini takabilen bir adamdı. Bir kumarbazı andırıyordu ama zarları atıp ardından da kaybettiği için sızlananlardan değildi. Kazansın ya da kaybetsin, Ay, kumar cehenneminden çıkıp giderken hep gülümsedi ve bu kez de durum farklı değildi. Geçit boyunca birlikte yürüdük. Firavun'un aşağılık Asyalılar grubuna karşı kazandığı zaferleri resmeden, parlak mavi, altın rengi ve koyu kan kırmızısı duvar resimlerinden tekini incelemek için beni durdurdu. Atlar hoplayıp zıplıyordu, kuş tüyü süsleri rüzgar altında dimdikti, arabalar yere düşmüş yüzlerce düşmanın üzerinden akın ediyordu. Resim o kadar canlıydı ki, ne kadar uzun süreyle bakılırsa, yukarıda tutulan bayrakların artık salınmaya başladığından, trompetlerin heyecanlı gümbürtülerinin duyulduğundan bir o kadar emin olunuyordu.

Ay, "Biz arkadaşız Mahu," diye fısıldadı. "Bu resme ve altındaki hiyerogliflere bak. Bunları benim için hecele."

"*User Maa Traa. Sete Eera-Ra'inn* adaleti güçlüdür," diye tercüme ettim. "O Ra tarafından seçildi."

"Ya bu?"

Hiyerogliflerin geriye kalanının üzerinden de geçti: Siyah Topraklar için Kemet; Kızıl Topraklar için Deshet; Yukarı Mısır için Tashemau; Aşağı Mısır için Tahu. Tıpkı beni resimler arasında dolaştıran, koridora üşüşen muhafızlarla ilgilenmeyen bir öğretmen gibiydi. *Isu*'yu, ayinden sonra kurban olarak sunulan etin oynak yerini; Mısır'ın akbaba Mut, kertenkele Ashear, papirüs ağacı Awadj, kamış bitkisi Nkhd gibi yaratık ve bitkilerini işaret etti.

"Tüm bunlar ne Mahu?" Eliyle işaret etti. "Muzaffer Firavun, Mısır'ın bitkileri, Nil'in Kara Toprağı ve çölün kavurucu kumları mı? Tüm bunlar Mısır krallığı, tanrıların sevgili ülkesi, güneş tarafından kutsanan, Nil tarafından yıkanan yer." Elini hararetli bir şekilde duvara vurdu. "Benim sadakatim buna; benim ruhum, benim Ka'm, benim rüyam bu. Kendimi, seni, kızımı, Prens'i ve Kraliyet Çemberi'nin tüm üyelerini Mısır'ın iyiliği için kurban ederdim."

Ay'ın suratından olumsuzluk akıyordu. Gözleri sertti, dudakları ince birer çizgi halini almıştı. Yine de, tüm bunlara rağmen, ona güvenmedim.

"Kuşkulu görünüyorsun Mahu?"

"Sizin iddianızın tek bir eksiği var lordum."

"Neymiş?"

"Mısır için neyin en iyi olduğuna kim karar verecek?"

Daha ağzını açma ve bana daha da yaklaşma şeklinden, "Mısır benim," şeklinde karşılık vereceğinden emindim; sonra farklı düşündü. Rahatladı, gülümsedi, omzumu sıvazladı ve beni dışarı çıkarttı.

Avlu artık boştu. Horemheb ve Rameses maiyetleriyle birlikte uzaklaşmışlardı. Seyisler ve seyis yamakları arabaları götürüyorlardı. Bir kaç subay, saray mensubu ve ruhban çeşmenin yanında tembelce

uzanmışlardı, ellerini serin suya daldırıyorlar, kollarını ve yüzlerini ıslatıyorlardı. Olayın ihtişamı, tıpkı dumanı gittikçe azalan bir tütsü gibi, geçmeye başlamıştı. Ay'a veda ettim.

"Mahu!" Arkamdan seslendi. "Sarayda kalmayacak mısınız?"

"Hayır lordum. Albay Nebamun'un yanında kendimi daha güvende hissediyorum. Prens'in de oraya gönderilmesini talep edeceğim. Leydi Ankhesenamun'un ise nereye gideceği konusu tamamen sizin tasarrufunuzda."

Ay, hemfikir oldu ve yürüyüp uzaklaştı. Nakhtimin gölgelerin arasından ortaya çıktı ve etrafındaki ekip subaylarıyla birlikte, Ay'a tapınak avlusundan dışarı eşlik etti. Sobeck ve Djarka'yı, Nil'den kazılan bir kanalı tepeden gören küçük bahçelerden tekinde buldum. Kanal yüzeyinde salınan lotus çiçeklerine çakıl atıyorlardı.

Sobeck, "İlginç bir görüşme miydi?" diye sordu.

"Lordum Ay'la yapılan her görüşme ilginçtir." Gülümsedim.

"Djarka, nasıl oldu da Prens'i bu şekilde sahiplendi?"

"Başka seçeneğim yoktu." Hizmetkarımın esmer suratı darda göründü, yanakları tıraşsızdı. Genelde düz taranan ve büyük bir dikkatle yağlanan siyah saçları yıkanmamıştı, gözleri tozdan ya da uyku eksikliğinden kıpkırmızıydı. "Ay Memphis'e tıpkı bir fırtına gibi girdi, askerleri her yerdeydi. Benim elimde ise sadece paralı asker birlikleri vardı. Horemheb ve Rameses yoklardı; kısa bir süre sonra Ay, çöplüğün öten horozu haline geldi."

Bir ibibik, renk cümbüşü içerisinde kanalda tepemizden alçaktan süzüldü. Yanımızdaki sık bir çalılıkta, birdenbire yabancı bir tavşan hızla hareketlenerek, yerimden sıçramama sebep oldu.

Sobeck, "Bu Horemheb'in fikri," diye mırıldandı. "Tavşanları seviyor; kana bulanmış saray şimdi bunlarla dolu. Görünüşe bakılırsa cücelerinin bunları kovalamaları gerekecek. Şu dedikoduyu dinleyip duruyorum: Horemheb karısını kilit altında tutuyomuş."

Mutnojet'i, Nefertiti'nin kendisine kesinlikle benzemeyen kız kardeşini, o sessiz, zarif suratlı, Horemheb'in dikildiği yere tapıyıyor gibi görünen kadını ammsadım.

"Ve?"

Sobeck, "Kilit altında dururken yapılacak pek fazla bir şey yok," diye ters ters yanıtladı. "Bu iyi general için adil değil ama ikisi de kendilerine Sakkara'daki en güzel lahitleri hazırlıyorlar.

Gidip onları görmelisin."

"Bu lahitler neden ilginç olsun ki?"

"Horemheb kendisini Firavun ya da onun varisi olarak addediyor." Sobeck'in gözleri ihtiyatlıydı. "Lahiti için sipariş edilen resimlere ve duvarlardaki oyma yazmalara bakılırsa, hayatının büyük çoğunluğunu Mısır'ı çok sayıdaki düşmandan korumakla geçirdiğini düşüneceksin. Söylemeye çalıştığım şey Mahu, bu senin insanların içyüzlerini anlamana yardımcı olacak."

Djarka, "Diğerleri de ondan farklı değil," diye araya girdi.

"Aten Şehri'nde terk edilen lahitlere bir bakın. Maya'nın kendininkine yazdığı şey neydi? 'Başladığımda iyiydim, bitirdiğimde ise harika.' O hala genç bir adam. Başımıza bela olacaklar, öyle değil mi?"

"Başımıza bela olacaklar," diye tekrarlayarak hemfikir oldum, "ama henüz değil. Herkes herkesi izliyor, yerlerini kuvvetlendirmeye çalışıyor. Şimdi Meryre ve ekibi burada değil, söylenenler çok daha net olacak. Aten hakkında daha fazla konuşulmayacak ya da bu şehre bir daha dönülmeyecek, veya," diye ekledim, "Akhenaten'in Shabtiler'inden bir daha bahsedilmeyecek. Meryre nasıl kaçtı?"

Djarka, "Bir gün buradaydı," diye yanıtladı, "ertesi gün gitmişti. Lord Nebamun 'un evinde hapsediliyordu, nehre yakındı.

Muhafız sayısı azdı. Lord Ay'ın buraya varışından yaklaşık üç gün sonra, Meryre ve maiyeti ortadan kayboldu."

"Buhen'den haber var mı?"

Djarka, "Her şey aynı," diye yanıtladı. "Burası Aten Şehri'nden gelen mülteciler için toplanma yeri haline gelmişti. Tutu, buraya garnizon kumandanı aracılığıyla hükmediyordu. Sile'deki büyük zafere dair haberler işitmeye başlandı; Tutu ve maiyeti oradan ayrıldı ve o günden sonra da bir daha görülmediler."

Sobeck, "Nereye gidecekler?" diye sordu.

"Nereye gidebilirler?" diye yanıtladım. "Onlar birer vatan haini ve ruhban olsun ya da olmasınlar, Kraliyet Çemberi onların kafalarına, canlı veya ölü, ödül koyacaktır. Kızıl Topraklar baştan sona taranacak. En çok Canaan ya da Hitit topraklarında güvende olacaklardır ama bekleyip göreceğiz."

Sobeck son çakılını kanala attı ve ellerini öne doğru uzattı.

"Yapabileceğim her şeyi yaptım; artık gitmeliyim. Thebes'de yapacak işlerim var Mahu." O çarpık gülümseyişiyle gülümsedi.

"Eminim ki burada beni özleyen birileri olacaktır ama gözden uzak olan gönülden de irak olur."

"Sobeck, sana teşekkür etmedim ... "

Beni omzumdan yakaladı. "Oh, endişelenme Mahu, edeceksin. Maya'ya veda edip gideceğim."

Onun, silah arkadaşımın gidişini seyrederken üzüntü hissettim. Delta'daki tehlikeleri birlikte aşmıştık ve Sobeck bu konuda çok büyük bir rol oynamıştı; şimdi Doğu Thebes'in kenar mahallelerine, kendi şahsi krallığı olarak adlandırdığı yere dönmek istiyordu! Djarka ile birlikte Nebamun'un evine döndük. Yaşlı asker onun misafiri olacağımızdan çok hoşnut oldu. Ondaki paralı askerleri örgütlemesini, Prens'i almasını ve ben geri dönene kadar ona göz kulak olmasını istedim.

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Eski Arkadaşım Pentju'yu görmek istiyorum."

Biraz araştırdıktan sonra, doktorun adak adamak için Ptah Tapınağı'ndaki Kızıl Mabet'e gitmeye karar verdiğini keşfettim.

Şaşırdım. Pentju benim gibiydi: Tanrılara inanmayan birisi değildi, sadece onları rahatsız etmez ve onların da kendisini rahatsız etmeyeceğini umardı. Savaş Evi'nden kalın bir sopayla birlikte bir kama aldım, tapınağa doğru yola koyuldum. Bir an için sefil arka sokaklarda, karanlık tünellerden daha iyi olmayan, binalar arasına sıkışıp kalan kaba dar yollarda kayboldum. Sefalet ve pislik, sarayın lüksü ve zenginliği karşısında keskin bir tezat yaratıyordu. Horoz ve çaylak sürüleri ile sarı kuş grupları, sineklerin karanlık birer bulut halinde kaynaştıkları pisliklerin üzerinde gaga ve pençeleriyle kavga ederek, gürültülü bir şekilde toplandı. Pis kokulu, herhangi bir savaş kampı kadar tehlikeli yerler olan geçitleri gözler önüne serer şekilde yarı aralık duran köhne kapılardan geçtim. Ptah Tapınağı'na uzanan bazalt caddeye ulaşabildiğim için mutluydum. Mavi, sarı ve kırmızı mineli, haşmetli aslanların Üzerlerine yerleştirildiği portakal renkli duvarların arasına takılmış devasa kapılardan geçtim. Buraya yoğun bir kalabalık toplanmıştı: Kısa tunikleri içerisindeki köylüler ve parfümlü cübbeleri içerisindeki eşleriyle birlikte gelen şık asilzadeler. Merkezi avluda bir grup ruhban Ptah'ın havada süzülen heykeli önünde toplanmış, ilahilerini söylüyor ve tütsülerini yakıyorlardı:

Lord, gökyüzünün çehresi.

Sen tanrı şeklindesin...

Tapınağa girip dumanlı meşale ışığına doğru ilerlemeye başlayınca, bir tapınak muhafızıyla karşılaştım ve ona kendimi tanıttım. Beni Adaklar Yazmanı'na, ibadet ve adaklarını ödemek için tapınağı ziyaret eden herkesin düzgün kaydını tutan bir ruhban, götürmeyi kabul etti. Beni yakın mıntıkalarından dolaştırdı, ardından da günün erken saatlerinde infaz ve kurban edilişlerin gerçekleştirdiği avludan geçirdi. Burası hala heyecan kaynıyordu; toz bulutları zafer kutlamalarının ardından, hala havada asılı duran altın zerrelere gibi uçuyordu. Atölyelerden, okullardan, tahıl ambarlarından ve Tanrı'nın hizmetçilerinin evinden geçtik. Pentju'nun neden buraya gelmesi gerektiğini gerçekten merak ediyordum. Ptah'a karşı bir düşkünlüğü yoktu, Thebes'de de adak adamak için yeterli sayıda tapınak

mevcuttu. Sonunda, verimli çayırlar arasında yer alan, etrafı palmiye ağaçlarıyla çevrili Kızıl Mabet'e ulaştık. Adaklar Yazmanı, Saflık Havuzu'nda banyo yaparken, Pentju'nun orada olduğunu onayladı.

"Bir tek onu çok net anımsıyorum." Havuzdan çıktı, bir hizmetkar elindeki cübbeyi bedenine sarmak için büyük bir hızla koşturdu. "Lord Pentju en cömert olandı: Cenaze ruhbanlarımızdan tekine üç kilo gümüş bağışladı."

"Bir cenaze ruhbanı mı?" diye sordum. "Adaklar kime yapıldı?"

"Aten Şehri'nde kılıçtan geçirilen karısı ve ailesine."

"Kılıçtan geçirilmek mi?"

"Hayır, hayır." Yaşlı ruhbanın yüzü kırıştı. "Bu benim hatamdı.

Hayır, ölen." Yüzünden akan su damlacıklarını sildi. "Ah, öyle miydi? Benimle gelin."

Kızıl Mabet'e girdik, burası sanki içinde gizli bir ateş varmış gibi parlayan, kuvars taşlardan yapılandırılmış zarif bir binaydı, büyük bir zevkle koltuklarla döşenmiş karolu bir antreye girdik.

Ortada akasya ağacından yapılma ahşap bir masa duruyordu, üzerinde altın tepeli bir sandık vardı. Ruhban bunu açtı ve tapınak adakları için kullanılan Hayat Kitabı'nı dışarı çıkarttı. Pentju en son kayda alınan kişiydi. *Khai-l* ya da katledildi kelimesinin ilk başta yazıldığını, ardından büyük bir aceleyle karalanıp "öldürüldü" kelimesiyle yer değiştirdiğini fark ettim. Kitaba yapılan kayıt aynı zamanda ruhbanın Şeytanın Çocuğu'na karşı nefret dolu bir metin yazdığını da taahhüt etmekteydi: 'Ur-sht, Aatiu' dan Baş

Katledici, katliam evi.'

"Bunu neden yapsın ki?" diye sordum.

Sırf kazançla ilgilenen ruhban sadece etrafı kokladı.

"Lord Pentju buraya," diye cırladı, "ben banyoya girmeden hemen önce geldi. Ben her gün dokuz kez banyo yaparım. Her neyse," sabırsızlandığımı fark ederek hızla anlatmaya devam etti,

"onu buraya getirdim, bağışını yaptı ama gergin ve heyecanlı görünüyordu. Bana karısı ve ailesinin Büyük Kafir'in şehrindeki salgında nasıl öldüğünü açıkladı." Ruhban birdenbire korkaklaştı, parmakları dudaklarına gitti. "Lordum Mahu, demek istediğim ... "

"Ne demek istediğin umurumda bile değil," diye yanıtladım.

"Lord Pentju ne dedi?"

"Bunu size anlatmamalıyım."

Elimi cübbemin altındaki kamaya doğru kaydurdım ve sopamı çok daha sıkı kavradım.

"Ama siz bir arkadaşsınız lordum Mahu. Gerçekte gizemli hiçbir şey yok. Lord Pentju ilahileri söyleyecek, dualar okuyacak, ailesine hastalık getiren şeytani ruhu lanetleyecek bir ruhban istedi."

"Peki bundan sonra nereye gitti?"

"Hayat Evi'ne gitmek istediğini söyledi. Bizim tıp okulumuz çok meşhurdur."

Ruhbandan oraya nasıl gideceğimi öğrendim, Pentju'yu Hayat Evi tapınağındaki Tuzlar ve İksirler Odası'nda buldum. Diğer alimlerin arkasında oturuyor, doktorun bağırsakları boşaltmak için olgun bademlerin pelin ve tatlı birayla nasıl karıştırılacağını anlatışını dinliyordu. Dinleyicilerin büyük çoğunluğu uyuklamaktaydı. Pentju beni fark etmedi. Bir süre orada dikilip onu seyrettim.

Genç bir adam, Meryre'nin arkadaşı ve yoldaşı iken, Pentju hep küstah ve kibirli, kendini beğenmiş bir dürüstlikle dolu olmuştu.

Yıllar onu değiştirmişti: Uzun, çizgilerle dolu bir surat, etrafı kaygı kırıksıklıklarıyla dolu gözler ve ağız, hafif kepçe kulaklar, aralıksız dalınan hayallerde kaybolmuş keskin gözler, hafif kamburlaşmış omuz. Sanki rahatsızmış gibi sürekli olarak kımıldıyor, karnını sıkı sıkı tutuyor ya da yüzünü kaşıyordu. Kalbi bir şeylerin yasını tutan, gergin, heyecanlı bir adam. Bu tür insanları daha önce de görmüştüm ya da en azından bu ruh halinde olanları. Sanki başka birisiyle paylaşamayacakları bir şeyler

sebebiyle dikkatleri sürekli olarak dağılan, bir hayal dünyasında yaşayan kadın ve erkekler.

Ben Pentju'yu her zaman büyük doktor unvanını kazanmanın yanı sıra servet biriktirmeye de inanılmaz istekli birisi olarak dikkate almıştım. Aten Şehri onun bu yönlerini tümünden değiştirmişti. Eşini, ailesini ve akrabalarını kaybetmişti. Salgın süresince onların yanlarında değildi, kendi şahsı konağında, bebeklik yılları boyunca Tutankhamun 'u doğrudan gözetim altında tutarak korunuyordu. Djoser ölmeden önce neden onun hakkında anlaşılabilir bir takım şeyler söylemişti? Ya da neden Meryre mektuplarında ona gönderme yapmıştı? Memphis'e yaptığım seyahat süresince, gasp çının kampında ele geçirilen her bir dokümanı, her bir papirüs sayfasını ve kil tableti incelemiştim. Meryre, doktorun da kendi davalarına katılacağını umarak, sık sık Pentju'dan bahsetmişti, ancak tüm yakarışlara rağmen Pentju bu konuya ilgisiz kalmıştı.

Huy ve Maya da dahil olmak üzere diğerleri Aten kültünü reddetmeye, ancak Aten Şehri'ni Nil boyunda yer alan önemli bir yer haline getirmeye ilgi gösterirlerken, Pentju'nun tepkisi canı sıkkın bir aldırma olmuştur.

Yaşlı lektör ruhbanın beslenme ve belirli bir takım şifalı bitkilerin karın ve bağırsaklardaki etkileri üzerine yaptığı konuşma sonunda sonlandı. Pentju ayağa kalktı ve doğrudan bana doğru yürüdü.

"Mahu, beni mi takip ediyorsun? Geldiğini gördüm." Yorgun yüzü gülümsemeye büründü. "Ama yapılan konuşmanın benden çok sana faydasının olacağını düşündüm."

"Neden Ptah Tapınağı'na geldin?" diye sordum.

"Çünkü buradaki Hayat Evi çok meşhur. Aslına bakılırsa, önemi bayağı da abartılmış durumda." Ellerini birbirine sürttü.

"İnfaz duvarının önünden geçtim. Kızıl saçlı kadını koyun postuna büründürmüşler ve tabanlarından zincire vurup asmışlar.

Gerçekten de," diye ekledi, "güzel saçları var. Aşağı doğru yüzünün etrafından bir peçe gibi sarmakta. Orada dikildim. Gözlerimi yarı kapattım Mahu ve onun Nefertiti olduğunu düşündüm."

"Ondan bu kadar mı nefret ettin?"

"Hayır."

"O zaman o senden nefret etti, öyle mi?"

Pentju beni odadan dışarı çıkarttı, içinde karo kenarlı bir süs havuzunun yer aldığı, yüksek duvarlarla çevrili bir avluya çıktık.

Burası oldukça ıssız bir yerdi. Güneş ışığını, akşamın ilk serinliğini hissedebiliyordum. Havuzun etrafında sepetler dolusu acı baklalar vardı. Menner bir banka oturduk.

"Ne zaman geleceğini Mahu, hep merak etmiştim. Sen bir maymunsun, biliyorsun. Kayana oturur etrafı seyredersin."

"Ya Nefertiti?" diye ısrar ettim.

"Akhenaten'in eşi." Pentju gülümsedi. "Onun büyük Kraliçe'si, Nefertiti!"

"Senden nefret mi ediyordu?" diye sordum.

"Benden Leydi Khiya yüzünden nefret ediyordu. Tüm bunların nasıl olduğunu biliyorsun Mahu."

"Bana tekrar anlat," diye ısrar ettim.

"Akhenaten, şehrini inşa etti." Pentju iç geçirdi. "Aten'e, Tek'e tapınırken kendini kaybetti. Yanılsamalar yaşamaya başladı, Kudretli, Her şeyi Gören Tanrı'yla sadece kendisinin doğrudan iletişim kurabileceğine inandı ve sonra bir adım daha ileri gitti. Tanrı'nın oğlunun kendisinde beden bulduğuna inandı, ki bu noktadan tanrı olduğuna inanma aşamasına gelmesi için yapması gereken sadece ufacık bir yolculuk kalmıştı. Nefertiti ona yardımcı olmadı. Kocasına şarap ve ilaç, haşhaş suyu verdi, tüm bunlar onun nüktedanlık ve keyfini altüst etti, onu hayali bir dünyada yaşamaya zorladı. Bazıları onu Büyük Kafir, diğerleri de deli adam olarak adlandırdı. O sadece uyuşturucuyla içine girdiği rüyalarda kaybolmuş bir idealistti. O Seçilmiş değildi. Nefertiti'ye, kendisiyle eş olmakta ısrar eden o kadına içerlemeye başladı ve tabi Nefertiti ona bir oğul da bahşetmemişti." Pentju öne doğru eğildi ve acı baklalardan tekine parmağıyla vurdu. "Leydi Khiya, Tutankhamun 'un annesi, ise farklıydı." Yüzünü benden sakladı ama sesindeki hıçkırığı yakaladım. "O küçük bir fare kadar yumuşaktı, oturur

benimle çene çalardı. O kızıl saçlı kaltağın leydi Khiya'yı hiçbir zaman hamile kalamaması için iksir ve tozlarla beslediğini fark ettim. Leydi Khiya'ya yardım etmek istedim."

"Ve seni küçük düşüren Nefertiti'den intikamını almayı, öyle değil mi?"

"Evet, evet. O bana bunu yaptı." Pentju doğruldu. "Ama benim yardım etmek istediğim Khiya'ydı. Akhenaten onu ziyarete geliyordu; bunu sık sık yapıyor, rüzgarlar serinlediğinde, ikisi birden bahçede yürüyüşe çıkıyorlardı." Gülümsedi. "Khiya hamile kaldı. İlk başlarda Akhenaten, Nefertiti'nin öfkesinden korktu.

Kısa bir süre boyunca Mahu," Pentju kafasını kaldırıp bana baktı, gözleri ıslaktı, "Akhenaten tekrar gençleşti. O nasıl birisiydi biliyorsun. Zekice bir fikre muhakkak takılan genç bir oğlan. Nefertiti'nin bebeğe ya da Leydi Khiya'ya zarar vereceğinden gerçek manada korkuyordu. Her ikisini de bana emanet etti ve ölmem durumunda," Pentju şakacı bir tavırla beni dürtükledi, "sorumluluğun sana bırakılacağına dair gizli emrini verdi." Omzunu silkti.

"Khiya çocuğu doğururken öldü. Oğlana, paralı askerler tarafından korunan o konakta, duvarların ardında baktım, sonra salgın boy gösterdi, Aten Şehri'ni de tıpkı Mısır 'ın geriye kalanı gibi kasıp kavurdu."

"Karın ve çocukların öldü mü?" diye sordum.

Pentju, sanki gizli bir acıyı gizlemek istiyormuşçasına dudaklarını sıkarak doğruldu. "Karım, oğullarım, kızım, erkek kardeşim ve diğer iki akrabam salgının son günlerinde öldüler. O günlerde Nefertiti kendisini, ek hükümdar ilan ederek, tekrar Akhenaten'in şefkatine bırakmıştı." Pentju elindeki bir noktayı kaşdı. "Akhenaten beni ziyarete geldi. Korkmuş, şüphede görünüyordu. Bana, kendisine bir şey alınası durumunda, geriye varisinin resmi koruyucusu olarak seni tayin ettiği bir takım dokümanlar bıraktığını söyledi.

Sonrasını sen de biliyorsun."

"Sonrasını filan bilmiyorum Pentju," diye çıktım. "Kısa bir süre önce, Delta' da hepimizin hayatına mal olabilecek bir savaş yaşandı. Bir gaspçı,

Firavun olduğunu iddia etti, çünkü hiç kimse Akhenaten'e ne olduğunu bilmiyor."

"Ama bunu ben de bilmiyorum. Oh, Nefertiti ya da hatta kızı Meritaten tarafından zehirlenmiş olabileceğine; cesedinin Aten şehri'nde bir yerde saklı yattığına dair anlatılan hikayeleri ben de işittim. Bunu bir keresinde Meryre'ye, beni akşam yemeğine davet ettiğinde sordum. Oh, hiçbir zaman vatana ihanetten bahsetmedi ama bunun ipucunu verdi. Öğrendiğim tek bir şey var: Djoser ve Khufu, şu iki ruhban var ya? Onlar şehirden Akhenaten ile birlikte değil, sonrasında ayrıldılar; onun hazinesini bu ikisi almış olabilir. Buna dair herhangi bir ize rastladınız mı?"

"Hayır, rastlamadık." Ona daha da yaklaştım. "Ama ben çok daha ilginç bir şey buldum. Sahte Firavun 'un kayıtlarını ele geçirdim. Çok ilgintiler Pentju. Djoser, ölürken, senin bir şeyler bildiğinden bahsetti."

"Bir vatan haininin saçmalıkları." Pentju heyecanlandı. "Ben yanlış hiçbir şey yapmadım. Meryre'nin planlarından oldukça uzak kaldım."

"Öyle yaptığını biliyorum," diyerek onu yatıştırdım.

"Pekala, nasılsa hepsi öldü."

"Khufu dışında," diye mırıldandım.

Pentju bana doğru döndü, yüzü çarpılmıştı, ağzı açıktı. "Khufu!" diye fısıldadı, ardından başını elleri arasına aldı ve sessizce hıçkırmaya başladı.

Ari-Mehiu

("Boğulanların Bakıcısı" anlamına gelen antik Mısır deyişİ)

BÖLÜM 10

Bir süreliğine Pentju heyecanını kontrol altında tutamadı.

"Neler oluyor?" diye sordum. "Khufu'nun hayatta kaldığından neden bu kadar endişe ediyorsun?"

"O adam Ölüler Diyarı'nda yansa, Ebedi Ateş Çukuru'nda kavrulsa dahi umursamazdım." Pentju kafasını kaldırdı. "Tüm bunların sonlanmasını istiyorum Mahu. Mısır'ın bir Prensi var."

"Neden Ptah Tapınağı'na geldin?" diye sordum.

Pentju gözyaşlarını elinin tersiyle sildi. "Tutuklu muyum Mahu? Amun Mahkemesi'ne mi çağrılacağım, yoksa Kraliyet Çemberi'ne cevap vermek zorunda mı bırakılacağım? Lord Ay, polislerini bir araya topladı mı?"

"Hayır." Bacaklarımı uzattım ve kendimi rahatlamaya zorladım. "Buradayım, çünkü ben Kap'ın Çocuğu Mahu'yum ve sen de öylesin."

"Ne zamandan beri Mahu, avlanmak, şiir ve hizmetkarın Djarka dışında birisine önem vermeye başladın?" Pentju öne doğru uzandı, bir çiçek koparttı ve havuza atmadan önce onu kokladı. "Ve bu da yanılttı," diye özür diledi. "Sen Prens için kaygılanıyorsun; işte bu yüzden sorularını yanıtlayacağım ya da yanıtlamaya çalışacağım."

"İzin ver sana yardımcı olayım Pentju. Ptah Tapınağı'na adak adayarak bir ruhbana ödeme yapmak için geldin, çünkü burası

Thebes'ten uzak, Lord Ay ve ekibinin meraklı gözlerinden ıraktı."

Pentju itiraz etmedi.

"Benim öğrenmek istediğim, neden ailenin katledildiğini ifade ettiğin. Neden bir Şeytan'ın Çocuğu'na lanetlenme metni yazılması için para verdiğin."

"Ben ailemi katledilmiş kabul ediyorum Mahu. Ben onlarla ilgilenmeli, onları gözetmeliydim. Ben doktordum. Bir şeyler yapmalıyım ama Prens'i korumakla meşguldüm. Onları Aten Şehri'ne getirdim: İşte Şeytan'ın Çocuğu bu; aynı zamanda salgını da böyle adlandırıyorum."

Yanıtları çok basit ve yumuşaktı. Kelimeler ağzından öylece akıp dökülüyordu, dolayısıyla konuyu biraz daha deşelemenin boşa olacağını biliyordum. Ayağa kalktı.

"Yani Khufu'yu yakaladın, öyle mi?" Uzanıp ellerimi tuttu.

"Enteresan olabilir. Onu güvende tutmalısın."

Pentju ayrıldı. Boşalmaya başlayan sokaklara geri döndüm.

Kutlamalar artık sonlanmıştı. Meydanlarda bazı tapınak kızları hala oyalanıyor, iki cüce cansız perakendeler atarken ağızlarından alev çıkartan bir hokkabazı seyrediyorlardı. Dilenciler çekirgeler gibi toplanmışlardı, şarap dükkanları ve tapınak çardaklarına gidip gelenlerin cömertliklerini sınamaya istekliydiler. Pazar polisi, ellerinde sopaları, subayları kışlalardaki sıkı düzenden kurtulup rahatlarak kendileri de kasabaya yönelen paralı asker gruplarını ihtiyatlı gözlerle izliyorlardı. Delta'nın pis kokusunun ardından her zaman anımsayacağım türden yumuşak ve ılık bir akşamdı; yanan demirhindi tohumu ve tütüsünün yanı sıra yemek dükkanlarının,

ucuz parfümlerin rayihaları insanı hoş bir şekilde karşılayarak rahatlatıyordu. Ölüm Duvarı yakınındaki katliam evini geçtim, kızıl saçlı kadının ve onu destekleyen paralı asker subaylarının, koyun postuna bürünmüş, ayak tabanlarından zincirlerle asılan kadavralarına kısa bir an için baktım.

Yoksul semtlerden uzak durdum. Saat çok geçti, sopam ve kamam dahi korunmama yetmeyebilirdi. Her iki yanına birer sıra bakır kafalı öküzün hakim olduğu ana caddeye çıktım. Her ulustan insan sağımdan solumdan akın etti, değişik dillerde konuşuyorlardı: çizgili cübbeli kum sakinleri, Libyalı çobanlar, Punt ve Kush'dan gelmiş tacirler. Ne zaman bir yere bir ordu toplansa, onları muhakkak tüccarlar da takip eder. Deniz kabuğu şeklindeki borularla donanmış ulaklar, hala Horemheb'in Delta'daki zaferinden bahsediyorlardı. Hikaye anlatanlar çoktan satışa hazırlardı, dinleyenlerine "gaspçıya karşı verilen muhteşem mücadelenin"

canlı, net ve doğru anlatımlarını sunuyorlardı. Açık göz tacirlerden bazıları elinde sahte Firavun'un Kraliçe'sinden yolunan kızıl saçlardan bulunduğunu iddia ediyor, bunu ilgilenen herhangi birisine hatıra olarak satabileceğini söylüyordu. Bu insanların arasından sopamı sallayarak geçtim, düşüncelerim arasında kaybolmuştum.

Yanıma bir oğlan yaklaştı. Tıpkı bir kurbağa gibi sıçrayıp duruyordu, elinde ise parlayan bir şey vardı. Gülümseyerek daha hızlı yürüdüm; o da aynısını yaptı, yüzünde hiç geçmeyen bir gülümseme vardı.

"Ne var oğlum?"

Yüzü kirliydi, siyah saçları o kadar yağlanmıştı ki kafasında diken diken duruyordu. Hareket ettiğinde, pis tuniği dar sokakların pis kokusunu yayıyordu. Sanki gitmek için birisini bekliyormuşçasına önümde bir aşağı bir yukarı dans edip duruyor, aralıksız olarak caddenin geldiğim yönüne bakıyordu. Tek elindeki bakır parçasını fark ettim, diğerinde ise bir gümüş ışıltıyordu.

"Çok meşgulüm," diye hırladım. Hareketlendim ama çocuk da benimle birlikte dans ederek gelmeye devam etti. Sopamı kaldırdım. "Ne istiyorsun delikanlı?"

"Bunu size vermemi söyledi."

"Kim söyledi?"

"Adam bana bunu size vermemi söyledi. Hatırlayacağınızı ifade etti." Oğlan gözlerini şaşı yaptı. "Evet, anımsayacağınızı söyledi." Doğrudan bana baktı. "Bana bir hediye vereceğinizi, sizin her zaman nazik birisi olduğunuzu belirtti. Benim gibi bir çocuk olmanın nasıl bir şey olduğunu bilirsiniz."

Cüzdanımı açtım ve ateş gibi parlayan küçük bir yeşim taşı çıkarttım. Bunu Prens'e vermeye niyetliydim. Elimi uzattım, oğlan taşı kaptı ve bana bakır parçasını verdi. İlk başta baktığım şeye inanamadım. Hayretle bakmaya devam ettim, ardından da sanki akşam serinliği çökmüşçesine ürperdim. Bu bakır parçası bir tılsımdı, ışıldayana kadar parlatılmıştı, üzerinde Aten'in, Yuvarlak Güneş'in iki ebedi zirve arasından ihtişam içerisinde yükselişi resmedilmekteydi. Akhenaten'in tapındığı Tanrı'nın sembolü, Aten Şehri'ni seçme sebebi, yeni kurduğu şehri ihtişamlı ışınlarıyla aydınlatmak için güneşin kireç taşı yamaçlardan doğduğu yer. Tüm

Mısır'ı değiştiren ve devrim ateşini besleyen sembol.

Sendeledim, ayakta sallanıyordum, sanki bir saldın bekliyormuşçasına sopamı yarı kaldırdım. Tılsım her ne kadar cilalanmış olsa da, onun yıllarca eski olduğunu, seneler süren oğuşturma sebebiyle yıpranmaya başladığını rahatça söyleyebilirdim. Kulaklarımın, sanki etrafım gözle görülmez, engin bir kalabalıkla kaplanmışçasına uğuldadığının farkındaydım. Dengemi sağlamak için gözlerimi kapattım. Akhenaten o uzun, ciddi yüzü, badem şekilli gözleri, sivri kulaklarıyla oradaydı, kalın çıkık dudaklarında bir gülümseme vardı. Hemen arkasında, tıpkı gece görülen bir hayal gibi, Nefertiti, onun Kraliçe'si, benim kalbimin sahibi, o muhteşem saçları dalgalanarak, mavi gözleri haylazlıkla ışıldayarak dikiliyordu. Gözlerimi açtım. Oğlan yok olmuştu.

"İyi misiniz? İyi misiniz?"

Konuşanla yüzleşmek için döndüm. Bu o seyahat eden hokkabazlardan, büyücülerden, sihribazlardan tekiydi, çelik beyazı saçları güneşten bronzlaşan yüzünü çerçeveleyecek şekilde ortadan ayrılmıştı, gözleri ışıl ışıldı, dudakları sarımsı dişlerini ortada bırakacak tarzda aralıktı. Boynunda

kemik bir gerdanlık vardı, omzundan lekeli bir zürafa derisi sallanıyordu, deri bir etek dizlerine kadar uzanmaktaydı. Bel vermiş göbeğinin etrafında, zanaatı için gerekli aletleri taşıyan keselerin yer aldığı deri bir kemer dolanmaktaydı. Bu genç suratlı, ufak tefek, pörsük bir adamdı. Omzunu yakalamak için ilerledim ama nefesinin arkasından gülerek tepki gösterdi.

"Endişeli misin lordum Mahu? Şimdi şaşkınlık içerisinde misin? Kimi araştırıyorsun?"

Sopayı kaldırdım, anlamadığım bir dilde küfrederek elini hızla bana doğru savurdu, parmakları açıktı.

"Sopanı kullanma lordum Mahu. İnsanlar bundan hoşlanmayacaklardır."

Yanımızdan gelip geçenler durmaya ve bizi büyük bir merakla izlemeye başlamışlardı.

"Ben sadece fakir ve zavallı bir dilenciyim," diye inledi.

Midemin bulandığını hissettim. "Ne istiyorsun?"

Sihirbaz, "Oğlanda küçük bir yeşim taşı var," diye yanıtladı, "dolayısıyla bize yeterli ödeme yapıldı. Mesajımız çok açık."

"Ne mesajı?" diye sordum. Oturmak istedim. Ne olup bittiğini bilmek istedim. "Sizi kim gönderdi?"

"Maskeli Kişi," diye fısıldadı.

Artık yere çökmem lazımdı, kalbim çok hızlı atıyordu.

"Maskeli Kişi mi?"

Sihirbaz gözlerini kapattı.

Gökyüzünün ışığında ne kadar da görkemlisin,

Oh Yaşayan Aten, hayatın yaratıcısı

Doğu dağlarından yükseldiğinde,

Her bir bulutu güzelliğinle dolduruyorsun.

Sen muhteşemsin, büyüsun ve ışın yayansın.

"Çok güzel, çok güzel," diye mırıldandım. "Yani Aten' e adanan ilahiyi biliyorsun. Ancak eğer ben sen olsaydım, bunu burada bu kadar yüksek sesle söylemezdim. Seni Maskeli Kişi'nin gönderdiğini söylüyorsun ama sana şunu söyleyeyim, Maskeli Kişi öldü. Akhenaten artık hayatta değil."

Sihirbaz, "Güneş bu sabah doğdu mu?" diye yanıtladı. "Bu gece batmayacak mı? Karanlıktaki ışığın yaşamasını sağlamayacak mı? Görkemini herkese göstermedi mi? O zaman onun öldüğünü nasıl söylersin? Hiç kimse ölmez Mahu. Aten yaşam Tanrısıdır, ölüm değil. Aten'in gözünde, hiç kimse ölmez."

"Akhenaten öldü mü?" Adama daha da yaklaştım. "Seni gerçekten o mu gönderdi?"

Sihirbaz, "Akhenaten öldü mü?" diye fısıldayarak tekrarladı.

Hafifçe uzandı ve daha ben geri çekilemeden göğsüme dokundu.

"Burada öldü mü Mahu? Burada, kalbinde?"

Sihirbaz geri çekilirken, "Seni her kim gönderdiyse," diye yanıtladım, "ona benim kalbimde hiç kimsenin ölmediğini söyle. Peki ama neden şimdi ortaya çıktı? İlk başta neden bizi yalnız bıraktı?"

Sihirbaz, "Bir ruhun saflaşması lazım," diye yanıtladı. "Etrafına, Memphis'in ihtişamına bak Mahu ve ağla, çünkü bir gün bu artık olmayacak. Sözünü tut. Efendine verdiğin sözü tut."

"Prens hakkında mı?" diye yalvardım.

Sihirbaz, başını sallayarak, "Sözünü tut," diye tekrarladı.

Bir maymun kadar süratli bir şekilde koşturdu. Seslendim ama kalabalık içerisinde kayboldu. Ayağa kalktım ve başımı kaldırıp gökyüzüne baktım. Bir kaç saniye içerisinde, o kalabalık caddede, tüm geçmişim gözlerimin önüne akın etti: Hayalet ve hatıralar hiçbir zaman ruhumun uçsuz bucaksız mağaralarından uzak değildi, kalbime dadanmaya her an hazırlardı. Maskeli Kişi! Bu ismi Akhenaten'e prens olduğu, ona şekilsiz bir ucube gözüyle bakan babasının gözünün önünden uzak tutulduğu, insanların gözünde iğrenç bir şey olarak görüldüğü dönemde onunla ilk karşılaştığımda

vermiştim. Ona Malkata Sarayı'nın ormanının dışında rastlamıştım, yükselen güneşe tapınıyordu ...

Çok garip davranıyordum, nazık bir köylü kadını elimi kavradı, keskin gözlerinin etrafı tozdan kızarmıştı.

"İyi misiniz efendim?"

Cüzdanımı el yordamıyla yokladım ve hiçbir şeyim olmadığını geveleyerek yanımdaki en son gümüş parçasını da ona verdim. Karşıda, bir palmiye ağacının gölgesi içerisinde dimdik ayakta duran dar birahaneye gittim. Birahane sahibine bağırarak Lord

Mahu olduğumu, ödemenin saray tarafından yapılacağını söyledim. Zavallı adam, ödü patlayarak, bana çatlak toprak bir testi ile oturmam için cafcaflı bir tabure sağladı. Çöktüm ve yaşadığım şokun geçmesini bekledim. Sanki bir savaşta çatışma içerisindeydim, oklar dolanıp duran tozlar arasından çıkıp üzerime geliyordu.

Akhenaten! Yıllar önce, ilk karşılaştığımızda, bana lütuf simgesi olarak benzer bir tılsım vermişti, bu arkadaşlığımızın ilk yıllarında sık sık tekrarladığı bir hareketti. Kalbim yatıştı. Kafama her tür olasılık hücum ederken elimdeki tılsımı döndürdüm, döndürdüm. Bu Akhenaten tarafından mı gönderilmişti? Gerçekten hayatta mıydı? Gaspçıya karşı gerçekleştirilen adaleti görmek için şehre sessiz sedasız geri mi dönmüştü? Sihirbaz ruhun saflaştırılmasıyla ne demek istemişti? Açıklanacak çok şey vardı. Akhenaten karısı ve ailesi tarafından mı zehirlenmişti? Ya da Meryre tarafından? Yoksa çıldırmış ve ölmek için Kızıl Topraklar'a mı kaçmıştı? Orada öldürülmüş müydü? Yoksa kendisine bir tür huzur bulmuş, geriye kalan yıllarını karanlığa kaçarak sürdürmeye mi başlamıştı? Saltanatı on yedi yılın ardından bittiğinde sadece otuzlu yaşlarının ortalarındaydı. Akhenaten çok fazla içmiş ve gördüklerinden çok mu rahatsız olmuştu? Yine de, nasıl olmuş da tahtından vazgeçmişti? Nasıl iki tacı bırakmıştı? Hayalini unutmuş muydu? Oğluna karşı nasıl aldırılmaz davranmıştı? Ve bu tılsımı neden bana yollamıştı? Ve de şu sihirbazı?

Bira testisini yerine bıraktım ve elimdeki tılsımı ovaladım.

Belki de tüm bu olanlar güçle alakalı değildi. Belki de Akhenaten ikimizin yakın arkadaş olduğumuz gençlik yıllarının samimiyetini

anımsamıştı, ebeveynlerinden yoksun iki yalnız oğlan, ben o cadı kadının, Isithia Hala'nın kötü etkisinden kurtulduğum için mutluyken, o da babası tarafından reddedilmişti. Yani, son bir kez bakmak ve beni arabada bir kez daha görmek için geri mi gelmişti? Bira testisini kaldırdım. İçinde çok tatlı bir hunna şarabı vardı. Bunu büyük bir dikkatle yudumladım. Yoksa tüm bu olanlar ince bir şekilde hazırlanmış planın bir parçası mıydı? Ay, Meryre ya da sürüdeki diğer bir sırtlanın hilekar entrikası olabilir miydi?

"Lordum Mahu?"

Başımı kaldırıp baktım. Gökyüzünün aydınlığını arkalarına almış üç karanlık figür dikiliyordu; gözüm altına, yüzüklü parmaklardan yansıyarak gelen ışıltıya takıldı.

"Lordum Mahu." Nakhtimin elini kaldırdı ve tabure getirmesi için dükkan sahibine parmaklarını şaklattı. Oturdu, alayından iki albay biraz arkasında dikiliyordu. Onlarla daha önce tanışmamıştım, yine de dikiliş tarzlarındaki tehdidi sezinledim, işitmeyecek kadar uzakta, ancak araya girip müdahale edebilecek kadar yakındaydılar.

"Lordum Mahu?"

"Bunu üç kezdir tekrarlıyorsunuz General Nakhtimin." Testiyi şerefine kaldırdım.

"Burada ne yapıyorsunuz?"

"Sırtlanları düşünüyordum General Nakhtimin. Ne kadar acımasız ve kurnaz olabileceklerini."

Nakhtimin'in dudağı bir köpeğinki gibi büküldü. Erkek kardeşi Ay kadar yakışıklı değildi ya da kurnaz ama onu her zaman bir savaşçı olarak kabullendim. Sürekli sağa sola kayan gözleri ve dudaklarını ıslatmak için dışarı çıkan dili dışında, yumuşak yüzlü bir adamdı. Bana güneşin tadını çıkartan bir kertenkeleyi anımsattı. Casus olarak kullanabileceğim, önemsiz şahsiyetli, kolayca unutulabilecek türden yüze sahip bir adam. Bununla birlikte, tüm bu görünümüne rağmen, sırtlan sürüsünün tehlikeli bir üyesi. Bana, sinsiliği ya da küstah cazibesi haricinde, General Rameses'i anımsattı. Akhmin ekibinin şerefi ve sevgili erkek kardeşinin ilerlemesi için üst üste sayısız insanı öldürebilecek birisi. Şık giyinen bir adam; işli keten

cübbeleri ve her parmağında ışıl ışıl parlayan, muhteşem yüzükleriyle bir çok açıdan tam bir saray züppesi. Sol bileğindeki yeşim bilekliği, sanki sürekli kanla lekelenmişçesine ellerine kızıl renkler yansıtmaktaydı.

"Sırtlanlar mı lordum Mahu? Bir birahane de tek başınıza ne yapıyorsunuz? Burada güvende olduğunuzu mu zannediyorsunuz?"

"Ben de sizin gibiyim General Nakhtimin, bir savaşçıyım."

Kaşlarını attı.

"Ve biz savaşçılar, bizi gizli amaçlarına alet edebilmesi için, Tanrı'nın Eli'ne yakın tutuluruz."

"Hangi Tanrı Lord Mahu?"

Bira bardağımı onunkine tokuşturdum. "Herhangi bir Tanrı, siz seçin General Nakhtimin. Siz isimlendirin ve ben de ona ilahi söyleyeyim."

"Sarhoş musunuz?"

"Hayır, sadece sizin gibiler tarafından takip edildiğim için sinirliyim. Lord Ay'ın bunu yapması gerekmez."

Albaylardan teki yaklaştı.

"Köpeklerinize geri çekilmelerini söyleyin."

Nakhtimin tek elini kaldırdı, parmaklarını sallıyordu. İki albay yürüyüp gittiler.

"Biz sizi takip etmiyoruz Lord Mahu ama bir oğlanın ve sihirbazın yanında durduğunuzu gördüm. Oğlanı durdurmayı denedik ama," Nakhtimin ellerini cübbesine sildi, teni yağ içerisindeydi, tıpkı nehirden yeni ıkmiş bir yılanbalığı gibiydi. Sizden ne istiyordu?"

"Annenize selamlarımı söylememi istedi."

Nakhtimin dudaklarını ıslatarak gözlerini kırptı. "Biz sizi arıyorduk lordum Mahu. Oh bu arada, General Rameses'in kızıl saçlı kaltağı becerdiği doğru mu? Kadının yatakta ne kadar evik olduğıyla, kendisini memnun etmek için her şeyi yaptığıyla övünüyordu."

"General Rameses'in cinsel alışkanlıkları beni ilgilendirmiyor. Beni aradığınızdan mı bahsetmiştiniz?"

"Lord Ay," Nakhtimin birasını yudumladı ama büyük bir hızla da tükürdü, adama bağırarak elindeki en iyi palmiye şarabından getirmesini söyledi, "Lord Ay gaspçıyı Memphis'e ve oradan da Thebes'e getirmenin sağgörülü olup olmayacağını merak ediyor. Belki de onu ve kaltağını Kızıl Topraklar'a gömmeliyiz, ne dersiniz?"

"Hepimiz olayın önemini idrak ediyor olsak bile General Nakhtimin, siz aramızdaki en irfan sahibi kişi olmalısınız."

"Benden hoşlanmıyorsun Mahu, öyle değil mi?"

"Kendi kendine iltifat ediyorsun General. Benim aklımın ucundan dahi geçmiyorsun."

Zorla yutkundü ve başını önüne indirdi, yeni kırılmış hurmaların saçıldığı yere baktı. Sonra kafasını kaldırdı.

"Neden?" diye fısıldadı. "Ben seni hep takdir ettim Mahu. Benim erkek kardeşim gibisin. Bir kaç ilken var ama bunları da takip ediyorsun."

"Ya siz General Nakhtimin?"

"Benim hiçbir ilkem yok lordum Mahu. Senin gibi, ruhumun olduğundan da şüphedeyim." Gözlerini kırparak uzaklara baktı.

Merakım uyanmıştı. Diğerleri de benim hissettiklerimi mi hissediyordu? Horemheb, Rameses, Maya ve Huy? Hepimiz de gücün bu çılgın hayalinde kayıp olmuş, bir kez onun parçası olunca da kurtulamamış mıydık?

"Sizi aşağılamak amacıyla değildim General Nakhtimin."

"Gücenmedim." Nakhtimin gülümsedi. "Sadece şunu söylemek istiyorum ki erkek kardeşim sürekli olarak bana kendisine değil size benzemem gerektiğini söyleyip duruyor. Şimdi, sizi neden arayıp durduğuma gelince. Bu haber tüm Memphis'de konuşuluyor, her bir kapıya muhafızlar yerleştirilmiş durumda. Akhenaten şehirde görülmüş!"

Tılsımı daha sıkı kavrayarak, yüzümü kayıtsız tuttum.

"Ama bu çok saçma," diye fısıldadım. "Bunun tek bir şartla olabileceğini biliyorsunuz General Nakhtimin. Onu Libya kadar uzak batıda ve barbarların ülkesi kadar uzak kuzeyde çeşitli yerlerde göreceğiz. Gemi güvertesinde, Büyük Yeşil'de, Horus Yolu boyunca araba kullanırken ya da Canaan'ın bazı şehirlerinde ihtişam içerisinde geçiş yaparken görülecek. Bizi lanetlemek için geri gelecek."

"Bu farklı." Nakhtimin başını salladı. "Albay Nebamun'un dışında değişik kişilerce de görülmüş. Kuzeye giden yoldaki Mor

Kapı'nın ötesinden bir birlik almış. Onun konağına saldıran paralı askerleri anımsıyor musun? Pekala, içlerinden bazıları kaçtı. Zafer geçit alayının ardından, Nebamun onların batı Kızıl Toprakları'nın sınırındaki bir kasabada saklandıklarını işitmiş. Şimdi, Nebamun evine yapılan saldırıyı kişisel bir yüzleşme olarak görüyor.

Siz hep birlikte Delta'da meşgulken, o da bu şehri herhangi bir kaçak var mı diye arattı. General Horemheb onu başka bir şey düşünmeye sevk edebilmek için neredeyse boğazından tutup salladı.

Eğer Nebamun kendi kan davasının peşine düşmüş olmasa, o askeri alaylar bir gün öncesinde hareket ettirilirdi."

"Yani?" diye sordum.

"Her neyse, zafer geçit töreninin ardından, Nebamun avına devam etti. O ve araba birliği atların dinlenmesi ve su almak için durdu. Bubastis 'e geri dönerlerken, bir grup hacı kuzeye doğru yol alarak geçip gitti. Kutsal bir kedi heykeli taşıyorlardı. Bu hacıların kendilerini kültlerine nasıl adadıklarını bilirsiniz: ilahiler ve şarkılar söyleyerek. Su çekmek için kuyunun yanında durdular. Memphis'de gördüklerinden dolayı heyecanlıydılar ve bunu aralarında tartışıyorlardı. Nebamun, Tanrıça Bastet'in heykeline bakmak için onların yanına gitti, kendisine teki kısa diğeri uzun boylu iki ruhban eşlik ediyordu. İkisinin de yüzlerini saklayan birer kedi maskesi vardı. Nebamun onları görmezden geldi ve kafiye ile ilerledi."

"Yani onların suratlarını görmedi, öyle mi?"

"Ah, gördü. Hacılardan teki ruhbanlara su takdim etti. İçmek için maskelerini çıkarttılar. Nebamun'un gözüne yüzlerden teki takıldı, adamın garip bir göğsü ve geniş kalçaları vardı ama aklına o an bir şey gelmedi. Ancak hacılar ilerleyip gittikten sonra gördüğü şeyi anlamlandırdı ve detayları anımsadıkça, gördüğü adamın Akhenaten, Mısır'ın eski Firavun'u olduğundan emin oldu."

"Peşine düştü mü?"

"Tabi ki düştü. Ama yoldan ayrılıp araştırmasını sürdürmek için kasabada durduğunda ve hacıları yakaladığında, bahsi geçen ruhbanın ortadan yok olduğunu fark etti. Ruhbanın değerli bir şeyi unuttuğu ve dolayısıyla da Memphis'e geri döndüğü bilgisini aldı.

Nebamun bu ruhbanın, eski Firavun'umuzun, tanındığından şüphelendiğinden ve dolayısıyla da sınışımaya karar verdiğinden emin."

"Yani şehir baştan aşağıya araştırıldı, öyle mi?" diye sordum.

"Çok fazla yaygara yaratmadan her ne yapılabilirse o yapıldı." Nakhtimin ayağa kalktı. "Lord Ay, sizi bulup haber vermemi istedi." Bir bardak hurma şarabı tutan terli birahane sahibini elini sallayarak uzaklaştırdı ve adama doğru bir bakır deben attı.

"Artık istemiyorum. Arkadaşıma ver."

Nakhtimin eğilip selam verdi ve beni şarabımla baş başa bırakarak çıkıp gitti.

Telaş yüklü meydanın karşısına baktım ve kendi kendime gülümsedim. Akhenaten'le paylaştığımız ve hakkında düşünebileceğim uzun yıllarımız vardı. Ataları sürülerini Mısır'ın zenginliğinde otlatmak için önlerine katarak Canaan' dan aşağı inen annesi Baş Kraliçe Tiye'nin gizli öğretisinden dolayı Aten'e, her şeye gücü yetene, gözle görünmeyen Tanrı 'ya ibadet etmeye nasıl da başlamıştı. Diğerleri Aten'e ibadetin babasının saltanatı süresince zaten var olduğunu, bu ibadetin Karnak'taki Amun-Ra ve Thebes 'deki Luxor Tapınakları'nın gittikçe büyüyen gücüne karşı gelmek için atılan siyasi bir adım olduğunu iddia etmekteydiler. Yine de diğerleri bunu her ikisinin bir karışımı olarak sürdürdüler, ancak büyüüp dinledikçe, istediğini yapabilmiş olması durumunda onu daha doğumunda öldürtecek

ruh halindeki babası tarafından reddedilip aşağılanan genç adamın bir görüşle nasıl inanılmaz derecede etkilendiğine şahit oldum. Akhenaten'in Amun-Ra ruhbanlarının elinde maruz kaldığı aşağılanmayı düşündüm. Milyonlarca Yıl Konakları'ndan nasıl uzaklaştırılmış ve Büyük Ev'de diğerleriyle kaynaşmasına nasıl da izin verilmemişti. Akhenaten'in kendisini Aten'e adayışı en basit haliyle bir intikam mıydı? Sırf çamurun havalandığını görmek için suyu mu karıştırıyordu? Memphis 'deki o akşam hayret ettim. Akhenaten'in gölgesi hala her şeyin üzerine asılıydı; kişilik ve politikaları hala Mısır ülkesine hakimdi. İsteddiği şey bu muydu? İnsanların kendisinin bir zamanlar bu dünyada var olduğunu, bilinmezden gelmeyeceklerinden emin olmak mıydı?

Ruhbanlardan teki onu, "Fesatçıların Başı," olarak tanımlamıştı. "Fesatçıların ve yalancılardan başı." Benim oğlum yok ama olsaydı ona hayatta öğrendiğim tek gerçek dersi öğrettirdim: Çocukken neyse, erişkinde de oyuz; çocukken bize nasıl davranılırsa, büyüdüğümüzde biz de diğerlerine öyle davranırız. Oh, peruklarımızı takarız ve görev zincirlerimizi boyunlarımıza geçiririz. Altın, gümüş ve değerli taşlarla yüklü güzel cübbelerimize bürünür, dolayısıyla göz kamaştıran imgeler halinde ışıldarız.

Ama kalp süslenemez. O değişmez, sadece öğrendiği şeyi yansıtır.

O akşam, tozlu bir palmye ağacının altında ucuz hurma şarabı yudumlayarak otururken, Akhenaten hakkında gerçek ve doğru olan her şeyin benim için de gerçek olduğunu fark ettim; bu ikimiz arasındaki bağı. Küçüklük yıllarımda, bir Kap Çocuğu iken, Firavun'un Baş Elçisi, büyük Hotep bana gerçekte babamın oğlu olmadığım yönünde alay ederek sataşmıştı. Belki de bu durum babamın benimle neden o kadar az ilgilendiğini, beni neden kalbi karanlıkta sivrilmiş bir kadın olan Isithia Hala'nın o netameli ellerine bıraktığını açıklıyordu. Eğer kayıtlar doğruysa, o benim öz annemi mezara sürükleyen ve bana, bir çocuğa, her tür gizli gaddarlıkla eziyet etmek kadar diğer hiçbir şeyden tat almayan bir kadındı. Büyüdüğümde, ona yaptıklarının hepsini teker teker ödettirdim. Sobeck'e onu ve gizli gizli buluşup birlikte olduğu o Kraliyet Cariyesi'ni ele verenin halam olduğunu söyledim. Sineklerin, ki bu onun hayatta dayanamadığı bir şeydi, halamla birlikte gömülmeleri emrini verdim. Aynı zamanda

mumyacılar onun kalbini yakınalarını söyledim, ki böylece Ölüler Diyarı'nın Koridorları'nda sonsuza kadar gezinmek zorunda kalsın.

Ay'ın beni Kraliyet Çemberi'nden nasıl sürmeye çalıştığını düşündüm, buna neden direndiğimin bilincindeydim. İlk başta

Prens'e, benimle daha önce olan bitenler arasındaki canlı bağa sadakatim geliyordu. İkincisi-evet, bir sebep daha vardı, bu beni sorgulayanlara anlattığım bir şeydi, çok basit, çok kolay anlaşılır, neredeyse çocukça. Doğru, gidecek başka bir yerim ve yapacak başka bir şeyim yoktu ama hepsi bu değildi. Doğru sebep meraklı oluşumdu. Ben tıpkı Pazar yerinde boş boş gezinen ve yaşanan en dramatik kavgayı seyreden bir adam gibiydim. Aşağılamalar uçuşur, sırlar ortaya dökülür, kıskançlıklar su yüzüne çıkar ve her ne kadar bunun sizinle bir alakası olmasa da, yine de bu oyuna hapsolür kalırsınız; kalıp ne olacağını görmek istersiniz.

Palmiye şarabımı bitirdim ve sopamı kavrayarak Ptah'ın kollan göğsünde kavuşturulmuş, görmeyen gözleri Siyah Topraklar'a bakar haldeki oyulmuş figürlerinin hakim olduğu büyük bahçe kapısından şehri terk ettim. Köylülerin çoğu da oradan ayrılmaktaydı, dükkanlar ve Pazar yerleri kapanmıştı. Hepsi de içtikleri şarap ve biraların ardından uykuluydu, kalpleri ise ülkenin Büyük Kişi'lerinin yaptıklarına dair şaşkınlıkla doluydu. Aralarındaki konuşmaları, Akhenaten'in geri döndüğüne dair dedikoduları dinledim. Büyük Kafir onları yalnız bırakmayacaktı! Ondan sanki batıdan gelen şeytanı bir ruh, kasvetli bir hayaletmiş gibi bahsettiler. Kendi kendime gülümsedim. Efsane ve hikayeler çoktan doğmaya, doğrular yavaş yavaş çarpıtılmaya başlanmıştı.

Nebamun'un sayfiye konağına, Nil'in kıyısına oturtulan ama buna rağmen Nil'den uzun çimenler, çalılar ve ağaç dallarıyla yalıtılan o şık eve yaklaştım. Artık tamamen sakın görünüyordu, gaspçının paralı askerlerinin gerçekleştirdiği o çılgın saldırıyı, zafere ne kadar yaklaştıklarını anımsadım. Nebamun da muhakkak tüm bu yaşananları unutmamıştı. Askeri alaylarının üyeleri ağaçların arasında kamp kurmuştu, tıpkı benim kamp ateşinin etrafındaki askerlerim gibi hala günün olaylarını kutlamaktaydılar. Yüzbaşları beni selamlamak için ayağa kalktı, şehirde tek başıma gezindiğimden dolayı incinmişti, bana bunun güveli bir şey olmadığından yakındı. Onunla hemfikir oldum. Avlu girişindeki iki büyük minderi işaret

etti. Nebamun, olan bitenin dehşetini anımsatmak için, her ikisinin önüne de birer kafatası yerleştirmişti.

Adama etrafı gözetlemesini söyledim, askerlerin çoğunluğunun gölgelerde uzandıkları avluya girdim. Yüzbaşı koşturarak peşimden geldi, Ay'ın maiyetinin Prens'i nasıl geri getirdiğinden bahsetti. Onu ve Djarka'yı eski odalarında buldum. Albay Nebamun zafer ziyafetinde hala mevcuttu ve kahyası ta ki beni yalnız bırakmasını doğrudan yüzüne söyleyene kadar etrafımda dolandı durdu. Tutankhamun merhabalaşmak için yanıma geldi, sürekli olarak bir ayağından diğerine sıçrayarak dans ediyordu, küçük kolları ise yukarı uzatılmıştı. Djarka'nın morali hala bozuk görünüyor ve özür dilercesine bakıyordu. Ona konunun sonlandırıldığını söyledim.

"Lord Ay'a karşı gelemezdin," diyerek endişelerini giderdim. "Belki de seni yalnız bırakmamalıydım ama başka çarem yoktu. Şimdi gel, yiyecek ve içecek bir şey ister misin?"

Djarka mutfağa indi, yiyecek ve şarapla geri döndü, Prens'e de elma suyu getirmişti. Oturup Tutankhamun'un yaptığı gevezeliği, ardı arkası kesilmez som yağmurnnu dinledim. Büyük Savaş'ta kaç kişi öldürmüştüm? Ben Büyük Bir Savaşçı mıydım?

Ona savaşın nasıl yürütüldüğünü gösterebilir miydim?

Onun oyuncak askerlerini ve arabalarını düzenledim, o meyve suyunu içip susamlı kekini kemirerek yuvarlak gözlerle beni seyrederken, ona olabilecek en kötü tanımlamayı yaptım. Djarka'yı bir yana çektim ve ona, Prens hiçbir şeyin ya da hiç kimsenin farkında değilmiş gibi görünürken, Prens'te yaşanan o trans benzeri halin bir kez daha tekrarlayıp tekrarlamadığını sordum.

Djarka başını olumsuz anlamda salladı. Ondan *shet* kutusunu, benim ve Tutankhamun 'un ilgisini çeken o küçük kara kaplumbağalarını, getirmesini istedim, bunları Thebes'ten getirmiştım.

Oğlan onları sevmişti. Kabuklarını değişik renklerde boyamıştım.

Aramızda paylaştığımız bir sır vardı. Her kaplumbağa Kraliyet

Çemberi'nin bir üyesinin adıyla adlandırılmıştı: Horemheb, Rameses, Meryre, Tutu, Huy ve Maya. En sonuncusu en şişman olanıydı.

Tutankharnun bunun komik olduğunu düşündü ve sık sık parmaklarının gerisinden kıkırdadı. Küçük şeylerin yerde sürünmelerini seyrettim.

"Lordum?"

"Evet Mahu Amca?"

"Meryre ve Tutu nerede? İki kaplumbağanız eksik."

"Onları boğdum." Tutankhamun ayağa kalktı, elleri iki yanından aşağı sallanıyordu. Bakışlarımı yakalamış olmalıydı, çünkü alt dudağı sarktı ve titremeye başladı. "Onlar vatan hainiydi,"

diye açıkladı. "Artık Kraliyet Çemberi'nin üyesi değillerdi, dolayısıyla onları havuzda boğdum ve bahçeye gömdüm."

Sert bir şekilde başını iki yana sallayan Djarka'ya baktım.

"Hata mı yaptım Mahu Amca?"

Tam evet diye karşılık verecektim ki, savaşta öldürdüğüm ya da gecenin karanlığında sessiz ve hızlı bir şekilde doğradığım tüm o adamları düşündüm. Kollarımı ileri doğru uzattım. Bana doğru koştu.

"Onlar sadece iki kaplumbağaydı," diye fısıldadım.

"Onlar vatan hainiydi," diye sert bir şekilde yanıtladı. "Onlar seni öldüreceklerdi Lord Mahu."

Kaplumbağalar sağa sola doğru ilerlerlerken, Senet adlı oyun için oyun tahtası ve taşları düzenledim, Prens'in göz kapakları ağırlaşana kadar onunla bu oyunu oynadım. Djarka onu kucaklayıp aldı ve yatağına götürdü, ben de evin diğer yanına dolandım.

Nebamun'un kahyası bana Khufu'nun odasının yakın gözetim altında tutulduğuna dair güvence verdi. Esire zorluk yaratılmamış, ona ilk olarak kahyanın tattığı yiyecek ve içecekler verilmişti. Kapıyı açıp içeri baktım. Khufu yatağına uzanmış, domuz gibi horluyordu.

Nebamun geriye hafif sarhoş döndü, boynunda çiçeklerden yapılma bir kolye vardı, kulağının arkasına bir lotus yerleştirilmişti, ziyafete davetli her

bir misafirden yükselen parfüm eriyip üzerine sinmişti, dolayısıyla tıpkı bir tapınak kızı gibi kokuyordu.

Kendisine subaylarından ikisi yardım etmekteydi, onu sarhoş halde bir tabureye tünediği, bir testi bira için bağırdığı koridora çıkartan da bu adamlardı. Elindeki küçük kutuyu açtı.

"Bak Mahu." Yaşlı asker tehlikeli bir şekilde sallandı. "Bana ne verdiklerine bak."

Bu mücevherlerle süslü altın bir cesaret tasmasıydı, Nebamun'u "Yiğitlikte Öncü" ilan ediyordu. Bunu tekrar kutuya koydu ve benden içki içerken kendisine eşlik etmemi istedi. Bir kez daha savaşı kendine göre aktardı, Horemheb'in zaferinin ihtişamından ve benim, onun ifadesiyle, bundaki büyük öneminden bahsetti.

Nebamun gerçek bir askerdı, hem kendisi hem de üstlerini alaya alan komik hikayeler evinin gerçek kaynağıydı. Ziyafet hakkında da gevezelik etti: Geriye kalanların ziyafete hala devam ettikleri sonucuna vardım.

"Ama," Nebamun burnunun yanına vurdu, "davranışlarıyla göstermeye çalıştıkları kadar sarhoş değiller. Senin yarın, şafaktan hemen önce, bir av partisi için kendilerine katılmanı istiyorlar, ne dersin?"

"Çünkü bizim hep yaptığımız şey bu, bugüne kadar hep yapmış olduğumuz şey, Kap Çocukları, Kraliyet Çemberi olarak: Çöle, kulakların, gözlerin, yazmanların bulunmadıkları o yere gideriz."

Nebamun, "Ben de öyle düşünmüştüm," diyerek hemfikir oldu. "*Saati*'yi, gaspçıyı tartışmak istiyorlar."

"Senin gerçek Firavun'u gördüğün söyleniyor?"

"Ben onu Gerçek Firavun olarak adlandırmadım." Nebamun ayıldı. "O *benim* Gerçek Firavun'um değildi. Akhenaten'i bir an için gördüm ve bu konuda doğruyu söylüyorum." Pannağını bana doğru salladı ve Nakhtimin'in bana aktardığı hikayenin aynısını anlattı.

"Ama emin misin?"

"Önemsiz bir şans işte," diye geçiştirdi. "Bu nasıl bir şeydir bilirsin Mahu. Bir şeyi görürsün, ilk başta gerçekten ne olduğunu anlamaz ya da

fark etmezsin. Aklın başına sonradan gelir." Başını salladı. "İçmiyordum. Ne gördüğümün farkındayım. Uzun boylu, kemikliydi, göğsü çıkıktı, göbeği torba gibiydi, kalçaları genişti ama tüm bunların ötesinde uzun ve zayıf parmakları vardı, o gözler, yüz hattı, uzun bir çene. Turkuvaz bir tespih çekiyordu.

Onunla bir kez Thebes'te yan yana dikilmiştim." Gülümsedi. "Ya da belki de onun önünde burnumu yere dayadığımı söylemeliyim.

Büyük değişiklikler yapmakla meşgul bu adamı inceleme fırsatını o zaman yakalamıştım. Ben yüzleri anımsarım. Onunkini de anımsıyorum. Dilerdim ki onu yakalamış olayım ama ... " Omzunu silkti.

"Yanılmış olamaz mısın?"

Nebamun gülümsedi. "Hayır, hayır lordum. Ay, gerçeği araştırmaya çoktan başladı. Gaspçı ve suç ortakları, paralı asker yüzbaşlarından bazıları da dahil olmak üzere, Khebt'e götürüldü ve işkenceye tabi tutuldu."

"Lordum Ay sabırsızdır."

Nebamun, "Kendi işkencecisini beraberinde getirdi," diye yanıtladı. "Usernu'yu."

Osiris Tapınağı'ndan gelen Şef İşkenceci'nin unvanını anımsadım. Bu adam Ay'ın yordakçılarından tekiydi, Sırlar Evi'nin altındaki korkunç zindan ve odaları idare etmişti.

Nebamun, "Senin bunu bildiğini düşünmüştüm," diye kelimeleri uzatarak konuştu. "Sırlar Evi senin sorumluluğunda değil miydi?"

"Öyle sanıyordum," diye hemfikir oldum. "Bu Lord Ay'la aramda basit bir rekabet konusu ama anlaşılmaya vardık. Ben onun işine burnumu sokmuyorum, o da kesinlikle benimkine. Peki, bu işkenceciler ne öğrendi?"

Nebamun bir işaret parmağını ve bir de baş parmağını kaldırdı, sanki küçük bir şey ölçüyor gibiydi. "Minicik altın külçeleri," diye mırıldandı. "Ama kesin olan tek bir şey var. Ay'ın öğrendiklerine göre-ki o tüm bunları Kraliyet Çemberi'ne zaten anlatıyor, hiç birisini gizlemiyor-Akhenaten Canaan'da görülmüş. Onun hala orada olduğuna inanıyorlar. Peki, bu konuda ne düşünüyorsun?"

"Doğru olabilir," diyerek tasdikledim. "Ama eğer Meryre sahtekarlarla işbirliği yapıbiliyorsa, aynı şeyi Lord Ay da yapabilir."

Yaşlı albay kaşlarını çatı.

"Sana güveniyorum Albay."

Öne doğru uzandı ve sevecen bir tavırla dizime vurdu.

"Sen de polis olmana rağmen hiç de kötü bir yoldaş değilsin Mahu."

"Ya," diye devam ettim, "Ay, aynı oyunu oynamaya karar vermişse? Yani Akhenaten'in hala hayatta olduğu dedikodularını etrafa yayıyorsa. Bu, ortak bir düşmanla karşı karşıya gelmeleri için, Kraliyet Çemberi'ni tekrar bir araya getirecektir."

Nebamun kafasını kaşıdı. "Ben sadece bir askerim Mahu.

Hayır, aslında bu sadece bir bahane. Senin ne demek istediğini anlıyorum. Eğer Mısır güçlüyse, benim gibiler onun düşmanlarını öldürecektir."

"Ben buradan ayrıldıktan sonra," diye konuyu değiştirerek sordum, "Meryre nasıldı?"

"Çok sessiz." Nebamun göz kırptı. "Evet, çok sessiz, baskı altında bile denebilir. Her ne kadar ona ruhban sürüsüyle görüşme hakkı tanımış olsam bile, silahlı hizmetkarlarının ondan olabildiğince uzak tutulmalarını da garanti altına aldım. O ... " Nebamun dudaklarını ileri doğru uzattı, "sanki bir şey beklediğini ya da dinlediğini düşünebilirdin. *Permet cha*'ya bakmak için iznimi istedi."

"Bir kütüphanen mi var?" diye sordum.

"Sadece küçük bir tane. Dokümanlar, kitaplar, sağdan soldan topladığım şeyler. Okumayı severim Lord Mahu. Senin de bir şair olduğunu biliyorum."

"Peki Meryre ne istedi?"

"Amnett'le, Ölüler Ülkesi'yle ilgilendiğini söyledi. Ona tekrar sordum. Aynı yanıtı verdi. Ölüler Ülkesi'ni görmek istedi."

"Ne demek istediğini anladın mı?"

Nebamun omzunu silkti. "Ruhbanları bilirsiniz. Ondan bundan çene çalıp dururlar. Bunda hiçbir sakınca görmedim. Kütüphane evin arkasındaki küçük bir odadır. Karanlık ve kurudur, el yazmalarını tutmak için uygun bir yerdir. Oraya bir tek ben ve kedim girer; fareleri yakalamak için orada yaşar."

"Ya Meryre'nin kaçıışı?"

Nebamun yüzünü astı. "Bu nasıl bir şeydir bilirsin lordum

Mahu. Tanrı'nın Babası Ay geldi, çok kibirli davranıyordu ama sonra ben oradan ayrıldım. Uygun adım ilerleme emri almıştık ve gitmeye hazırdım. Bir gece önce Meryre ve maiyeti buradaydı, ertesi gün ise gitmişlerdi."

"Kaçmalarım Lord Ay'ın ayarladığını mı düşünüyorsun?"

"Bu aklıma geldi ama Lord Horemheb'den de şüphelendim."

Nebamun sırtıttı. "Belki de Lord Ay, Meryre'nin işkenceye maruz kalmasını istememiştir? Nasıl olsa ... " Nebamun ayağa kalktı, bira testisini düşürdü, bunu hemen yakaladım ve masaya koydum.

"Teşekkür ederim. Buna rağmen," kapıya yürüdü, "Aten kültünün baş ruhbanlarından teki bir yana, Kraliyet Çemberi üyelerini infaz etmek çok utanç verici olurdu. Her neyse, ben yatmaya gidiyorum."

Bir süre bekledim, sonra evin arkasında Nebamun'un kütüphanesi işlevini gören ikinci kattaki küçük odaya indim. Kahyaya yağ lambalarını getirmesini söyledim. Bunları yaktım. Bir köşede uyuyan kedi ayağa fırladı ve krallığını sessiz adımlarla turladı. Burası tipik bir asker odasıydı, her şey düzenli bir şekilde dosyalanıp yerleştirilmişti. Parşömenler kalın sertleştirilmiş sazlardan yapılma küfelerde tutulmaktaydı. Kapağı kaldırdığımda havaya yükselen toza bakılırsa bunlara haftalardır dokunulmadığı belliydi. Her birisi büyük bir dikkatle etiketlenmiş diğer papirüs rulolarının yerleştirildiği raflara doğru yürüdüm. Cilalı firavun inciri tahta yine oldukça kalın bir toz katmanıyla kaplıydı. Bir lambayla yaklaşıp, tozun üzerinde iz yakalayana kadar her bir çıkıntıyı inceledim. Dokümanı çekip aldım. Oldukça rasgele bir tarzda rulo yapılmıştı; Meryre'nin baktığı doküman buydu. Bunu masaya yaydım ve oldukça

büyük bir hayal kırıklığına uğradım, çünkü bu sadece bir haritaydı. Tepesindeki hiyeroglifler bunun

Aaauaul-ShetAiu'nun, Gizli Kapı ve Yollar Tanrıları'nın malı olduğunu göstermekteydi, bu Mısır, Canaan ve Sinai'nin derme çatma bir tarzda yapılandırılan haritası için oldukça görkemli bir başlıktı. Çeşitli şehirlerin yanı sıra Nil de açıkça şekillendirilmişti, Büyük Yeşil kuzeye doğru uzanıyordu, Hitit ve Mitanni toprakları da Sinai yarımadası ve Horus Yolu'nun yanı sıra betimlenmişti.

Yağ lambasını hareket ettirdiğimde, Meryre'nin Aten Şehri'nin yerini işaretlediğini fark ettim.

"Bunu neden yaptı?" diye sordum.

Kütüphaneyi bir kez daha gözden geçirdim ama hiçbir şey bulamadım. Mutfağa indim, uykulu gözlü aşçılara yemek salonuna kömürde kızartılmış, Üzerlerine şifalı bitkiler serpiştirilmiş biftek, taze ekmek ve bir testi şaraptan oluşan hafif bir yemek getinmelerini söyledim. Gittim, bir tekme savurarak Khufu'yu uyandırdım. Uykuluydu, söyleyeceklerini ağzında geveliyordu, ona yıkanmasını ve bir şeyler yemek üzere benimle buluşmasını söyledim. Kısa bir süre sonrasında yağ lambalarının ışığında yemeklerimizi yiyorduk. Khufu çok açtı, o kadar hızlı atıştırıyor, şarabı o kadar kana kana içiyordu ki, ona dikkatli olmasını söyledim.

Durdu, ağzı doluydu.

"Sözünüzü tutacak mısınız Lord Mahu?"

"Hayatın, uzuvların ve güvenliğin garanti altında," diye yanıtladım. "Buna yer ve gök üzerine yemin ederim. Sana para verilecek, ihtiyacın olan erzakları alacaksın ve dünyada kendi yolunu çizmene izin verilecek. Şimdi, söyle bana Khufu, bu olduğunda nereye gideceksin?"

Sertçe yutkundu.

"Ya da izin ver daha açık olayım. Eğer Meryre'yi takip etmek istiyor olsaydın, nereye giderdin?"

Şarap kadehine baktı. "Eğer," diye geveledi, "eğer gitmem gerekseydi, Doğu Köyleri'nden tekine seyahat ederdim."

Meryre'nin incelemekte olduğu haritayı anımsadım.

"Ardından da kuzeye doğru mu ilerlerdin?"

Khufu başını sallayarak onayladı. "Doğuya git, sonra Medjay'lardan kaçmak için kuzeye yol al, çölü geç ve Canaan'a gir, işte bizim gibiler için en güvenli yer orası. Hitit sarayında kendimize hala sığınacak bir yer buluruz ama bu tehlikeli olacaktır. Prens Aziru artık tam bir kırık saz, yakalanmamız için başımıza ödül de konulacaktır. Ancak, ben onlara katılmayacağım." Kasvetli bir tavırla bana baktı. "Beni serbest bıraktığınızda Lord Mahu, güneye, Kush'a gideceğim. Kendime küçük bir kasaba tapınağı bulacağım ve hayatımı orada huzur içerisinde noktalayacağım."

"Meryre Ölümler Ülkesi ile ne demek istedi? Uzak Ufuk'tan bahsetmiyor muydu?"

"Onun Ölü Denizi hakkında konuştuğunu işittim, bu gelip geçici bir göndermeydi, burası kuzey Canaan'daki büyük bir göldür. Suyu o kadar tuzludur ki içinde tek bir hayat barındırmaz, etrafı acımasız çöllerle çevrilidir. Yerli halkın iddiasına göre iki büyük şehir, Sodom ve Gomora, bir zamanlar araziye yakıp kavuran ve suyunu da tam bir zehire çeviren o ateşle yok edilmeden önce oradaymışlar."

"Söyleyeceğin başka bir şey var mı?"

Khufu başını olumsuz anlamda salladı.

"Ya Akhnaten'in Canaan'da görüldüğüne dair dolaşmakta olan şu dedikodular?"

"Sizin de söylediğiniz gibi lordum Maim, bunlar dedikodu.

Bir araştırma yapıldı. .. "

Masada ileri doğru uzandım, bıçağım Khufu'nun gözlerinden sadece bir kaç santimetre mesafedeydi.

"Lordum Mahu, doğruyu söylüyorum. Neden yalan söyleyeyim ki? Prens Azim araştırdı ama hiçbir şey bulamadı; işte sahtekar da bu yüzden ortaya çıktı." Derin bir nefes aldı. "Ben, tıpkı Djoser gibi, Savaş Konseyi'nin dışında bırakıldım. Sanırım, başarılı olmaları durumunda gerçek

Akhenaten'in ortaya çıkacağını ümit ediyorlardı. Benim görevim gaspçının Gerçek Firavun olduğunu ifade etmektir, bundan ne daha azı ne de fazlası benden beklenmemektedir."

"Söyle bana." Bıçağı geri çektim. "Djoser, Horus Yolu boyunca öldürüldü ama ölmeden hemen önce ağzında doktor Pentju, Meryre'nin bu doktoru kendi entrikasının içine çekmekte ne kadar istekli olduğu hakkında bir şeyler geveledi. Pekala, Pentju ger çekten de çok güçlü bir adam, iyi bir doktor ama neden komplocular onunla bu kadar çok ilgilensinler?"

Khufu "O Kraliyet Çemberi'nin üyelerinden birisiydi, öyle değil mi?" diye kekeledi. "Prens Tutankhamun 'un muhafızı, annesinin de arkadaşıydı."

Onu, gözlerinden gelip geçen o korku işaretini yakaladım.

Tek pişmanlığım ise o gün onu orada konuşmaya daha fazla zorlamamış olmamdır.

"Bana anlatmanı istiyorum." Bıçağı geri bıraktım ve odanın papirüs kalemli ve mürekkep hokkalı yazma paletini yerleştirdiğim diğer ucunu işaret ettim. "Oraya gitmeni ve Aten Şehri'nin parçalanmaya başladığı andan itibaren bildiğin her şeyi yazmanı istiyorum." Bileklerini sıkıca yakaladım. "Her şeyi bilmek istiyorum. Oldukça iyi uyudun. Açlığın giderildi ve göbeğine de yeterince şarap girdi. Bekleyeceğim."

Khufu ayağa kalktı ve hızla yürüdü.

Bu doküman hala bende. Onu hep yakınımda tuttum: şimdi izin verin Khufu kendi hikayesini aktarsın.

Heri-ses hu

("Baş yazman" anlamına gelen antik Mısır deyişi)

BÖLÜM 11

Khufu'nun Hikayesi

Firavun Akhenaten-Aten için hoş olan her şeyin yerine geçen kişi hakkında doğruları söyleyeceğime dair hayatım üzerine büyük bir yemin ettim. Ben Khufu'yum, Iputy'nin oğlu, Thebes şehrindeki 'in ruhbanı. Hayat Evi'nde öğrenim gördüm, ardından da Malkata Sarayı'ndaki küçük Aten tapınağına gönderildim, orada çalışkanlık ve becerilerimle, mektuplara kendimi adamam ve İlahi Kişi'nin iradesine teslimi yetimle dikkat çektim.

Ben Thoth 'un kutsal yazmalarını inceleyen, ancak onun büyük bir hata yaparak dile getirdiği tüm bu Tanrılar'ın insanoğlunun hayal gücünün gölgeleri, fantezileri olduğunu fark eden bir ruhbanım.

Bunlar, şafaktan ve Aten'in, Yuvarlak Güneş'in, ufkun üzerinden yükselişinden önce gelen karanlıklardır. Ben Her Şeyi Gören, Her Şeyi Bilen Görünmez Tanrı sembolüne saygı gösterdim, ki o bizlere Onun

imgesini yaratmamamızı emreden, bunun yerine Kendisini kalplerimizde Oğlu Akhenaten aracılığıyla göstermeyi seçen ulu güçtür. Hatalarımdan İlâhi Kişi ve Baş Kraliçe Nefertiti'nin, o güzel kadının-Aten'in hoşuna giden o kişinin-huzurunda arındım. Hayatımdaki hatalarımı itiraf ettim, kendimi Her Şeyi Gören Tanrı 'ya tapınmaya ve hizmet etmeye adadım.

Gayret ve coşkunluğum kısa bir süre sonra Lord Meryre, Aten 'in Baş Ruhbanı ve Aten Şehri'nin en önde gelen tapınağının Tören Başkanı'nın dikkatini çekti. Lord 'un Evi'nin sevgisi günlerimi doldururken, beni de içimdeki şevk yiyip bitiriyordu. Orada geçirilen tek bir saat, başka bir yerdeki binlerce yıla bedeldi. Ben en itaatkar kişiydim ve İlâhi Kişi'nin öğretisini büyük bir dikkatle dinledim. Bu öğreti sonunda, bir Tanrı'nın itibar ve unvanını üstlenmeyi dileyen, müdahalesi yeni vahyin güneş ışığı boyunca köklü bir gölge yaratan Nefertiti tarafından kösteklendi.

Aynı zamanda, efendime hizmet etme gayretimde, erdem yolundan ayrıldığımı da kabul etmeliyim. Mısır'ın düşmanlarının kamp ateşinde oturdum ve onların şeytani müzakerelerinde yer aldım. Günah işledim ve günahım her zaman her yere benden önce gidecek. Lord Mahu'ya bana gösterdiği büyük af ve merhamet için minnettarım. Doğruyu söylemeye ve tazmin için ne gerekiyorsa ödemeye yemin ettim. Buradan ayrılacak ve belirsizliğe gideceğim. Günlerimi Mısır'ın büyük karmaşasından uzakta sonlandıracağım.

Lord Mahu bana tüm bunların ne zaman başladığını sordu?

Bu büyük gizemin tohumları neydi? Pekala, her ne kadar çöküşüne sebep olan olaylar arbede girdabı ve kasvetinde gizlenmiş olsa da, o Aten Şehri'nin geçmişini biliyor. O zaman tüm bunlar ne zaman *başladı*? Sözümü sakınmadan yanıtlayacağım. İlâhi Kişi'nin ikinci kraliçesi ve karısı Khiya' dan, Mitanni Prensesi'nden oğlu doğunca, İlâhi Kişi, Akhenaten ile Kraliçesi Nefertiti'nin araları açıldı. Nefertiti'nin Khiya'ya hiçbir zaman gebe kalmaması anlayışı doğrultusunda müsamaha gösterdiği oldukça sık işitilen bir söylentiydi. Kendi deyimiyle, Yabancılar'ın Prensesi'nin sadece gebe kalmakla kalmayıp aynı zamanda yaşayan bir oğlanı doğururken öldüğünü işittiğinde, öfkesi en ufak bir sınır dahi tanımadı. Derin bir gurur ve aşırı hırslara sahip bir kadın olan Nefertiti, hırsını ortaya koyabileceğine ve öfkesini alenen yaşayabileceğine inandı. İlâhi Kişi bunu hoş görmeyi

reddetti ve onu kendi huzurundan menetti. Bu kopuşun ardından, Aten Sarayı kasvet ve umutsuzluğa gömüldü, sarayın ihtişamı söndü. Tapınaklarının görkemi karanlıklara gömüldü, fener ve ışıkları sessizce yaklaşan ürpertici bir ümitsizlik hissiyle söndürüldü. Akhenaten yalnızdı, Khiya ölmüştü, Nefertiti şehrin kuzeyindeki odasına sürülmüştü.

Saltanatının on beşinci yılında, İlahi Kişi kafasının güçlü şarap ve haşhaş suyuyla döndürülmesine ve kalbinin bunlarla şımartılıp bozulmasına göz yumdu. Ruhu sessiz kalamaz oldu, bedenini tıpkı aşırı keskin bir kılıcın kınını kuşanışı gibi kuşanmaya başladı. Endişeli ve allak bullak olan Akhenaten, saray koridorlarını kolaçan etmeye başladı. Bazen Tanrı'sı için yakarıyordu; diğer zamanlarda ise seslendiği Nefertiti, henüz bebek olan oğlu ya da yıllar öncesinden gelen yoldaşlarıydı. O sabah ve akşam dualarında verilen kurbanlardan vazgeçen bir adamdı, geçmişinin kasvetli mağaralarında yaşıyordu. Sanki batıdan gelen şeytani bir ruhun saldırısına uğramış, ruhu iblisler tarafından ele geçirilmiş gibiydi. Babasına, Muhteşem Amenhotep' e lanetler okudu ve ağabeyi Tuthmosis'in trajik ölümüne hayıflandı.

Akhenaten sık sık bana sanki onun kulağıymışım, onun itiraflarını dinlemeye hazır bir ruhbanmışım gibi davranırdı. Ağabeyi Tuthmosis'in Kransk'daki Amun-Ra Tapınağı'nda nasıl korkunç bir şekilde zehirlendiğini; bunun olmasını önleyebileceğini ama nasıl başarısız olduğunu anlatırdı. Diğer günahlarım, karşı konulamaz arzularını ve gururunu tanımlardı. Bir yandan kraliçeleri olduklarım ilan ettiği iki kızıyla oynayıp rahatlarırken, aklına takılan düşüncelerinden kurtulup ferahlananın yollarım arardı.

Her iki kızı da hamile kaldı ama o zaman dahi tohumları lanetliydi, her iki birleşmenin meyvesi olan bebek de doğumda öldü.

Ankhesenamun güçlü kaldı ama Meritaten, ki o en baştan beri zayıftı, babasının öfke yüklü ancak sessiz izolasyonundan, hüznün yüklü krizlerinden, çılgın öfke nöbetleriyle aralanan umutsuzluğundan korktu. Akhenaten taht odasındaki yalnız ihtişamı içerisinde kalmakta ya da tıpkı kafesindeki bir panter gibi sinsi sinsi dolaşmakta ısrarcıydı. Bazı durumlarda, özellikle de gölgelerin uzadığı ve güneşin batmaya başladığı anlarda, dile getirilemez dehşetler içerisinde takıntılı bir hal aldı ve

Meryre'nin, acizane benim ve Djoser'in kendisine eşlik etmesini istedi. Saatler boyunca çömelir, onun yakınıklarını dinlerdik.

"Beni zulüm, ıstırap ve korku gasp etti," diye bağırdı. "İblisler arzularımı engellediler. Günah işledim. Ben hastayım, günahlarım çok ve hatalarım inanılmaz derecede fazla."

Taht odasına bakarak öylece oturur, dudakları sanki bizim göremediğimiz varlıklarla konuşurcasına kımıldardı. Sonra yeniden kendine gelir ve, "Ben ne yaptım? Ben ne yaptım?" diye bağırmaya başlardı.

Bazen ele geçirildiğinden ya da gerçek ruhunun bedenini terk ettiğinden korkardık. Salgın geldi, şehre Ölüm Meleği gibi süzüldü, her yere ceza ve ıstırap yaydı. İlahi Kişi bunu bir lanet olarak kabullendi ve hüznü derinleştirdi. Diz çöküp dua eder, bağırarak biz ruhbanlara etrafına toplanmamızı emrederdi.

Büyük bir karanlığa düştü, onun ya bu şekilde kalacağını ya da kendisine zarar vereceğini düşündük. İlerleyen günlerde iyileşti ve parmaklarını korkmuş bir çocuk gibi kemirerek tahtına yerleşti. Haftalar ve aylar geçti. Bazen yıkanmayı ya da tıraş olmayı reddediyor, hizmetkarlarını yumruk ve küfürlerle kovuyordu.

Aynı yılın ekim mevsimi boyunca, saraydaki diğerlerinin farkına vardık, ilk başta bunlar karanlık şekil ve gölgelerden, çölden çıkıp gelen askerlerden başka bir şey değillerdi. İmparatorluk Muhafızı görevden uzaklaştırılmış, yeni gelenler o pozisyonları kapmıştı. Onlar da ortadan yok olmadan önce bir ay daha geçti.

İmparatorluk Muhafızları'na geri dönmeleri emredildi ve İlahi Kişi'nin huzuruna çıkmalarına izin verildi, böylece o da bize yüzünü göstermiş olacaktı. Onu tahtında sakın bir halde otururken bulduk. Herkesi şaşkına çeviren bir bildiri yayınladı: Nefertiti geri dönecekti. Lordum Meryre, cesaretini toplayarak, Kraliyet Çemberi'nin diğer üyelerinin bir araya toplanıp toplanmayacaklarını sordu ama Akhenaten buna itiraz etti. Sakin bir tavırla Tanrı'nın Babası'nın, Lord Ay'ın, onlarla ilgileceği yanıtını verdi.

Baş Kraliçe Nefertiti, Akhenaten'e getirildi. Uzun etekli güzel bir elbise içerisindeydi, muhteşem derecede süslenmişti, yalvaran birisi gibi

Akhenaten'in ayağının dibine diz çöktü. O gün, ve takip eden günlerde, Nefertiti onunla birlikte yalnız kaldı. Hepimiz onun huzuruna toplu halde bir kez daha çağırıldığımızda,

Akhenaten çok daha sakindi. Nefertiti artık tahtını ve yatağını onunla paylaşıyordu, Akhenaten'in ağlayıp dövünmeleri gittikçe azaldı ve bir dizi kehribar turkuvaz boncuğu elemeye başladı.

Zaman geçtikçe Nefertiti'nin gücü daha da aşıkâr bir hal aldı. Kral naibi ilan edildi. Soğuk ve buyurgan bir tavırla, kafasını kazımaya ve Firavun'un giysilerine bürünmeye başladı. Onun itibar ve ihtişamı büyüdü, Akhenaten'inki azalıp yok oluyordu. Kraliçesinden ve bizden uzaklaştı, soğudu, sanki önceki deliliği silkinip omzundan attığı pis bir cübbe gibiydi, şimdi buna tekrar bürünmüştü. Haritalar, çizelgeler ve yıldızlarla daha fazla ilgilenmeye başladı. Aynı zamanda, Aten Tapınağı yerine kendi özel odasında dua da ediyordu. Eğer kurban verecek olsa, kullandığı şey koyun ya da öküzlerin kanı değil, bir ateş mangalının üzerine serpiştirilen tütsü taneleri olurdu. İlahi Kişi av gezintilerine çıkmaya da tekrar başladı, Kızıl Topraklar'a sık sık tek başına gidiyordu.

Bir gün, Yeni Yıl'ın hemen ardından, Köpek Yıldızı gökyüzünün yükseklerinde net bir şekilde görüldüğünde ve beyaz balıkçıl su baskınının yakın olduğunu göstermek için Nil kıyısına geri döndüğünde, Akhenaten av seyahatlerinin tekinden döndü.

Bizim kum sakinleri, çöl gezginleri olduklarını düşündüğümüz kişiler kendisine eşlik ediyordu, hepsinin üzerinde çizgili cübbeleri vardı, saçları ve sakalları gürdü. Lordum Meryre'nin casusları bu insanların İlahi Kişi'yi küçük bir çocukken sık sık ziyaret eden ve Saray'daki mevcudiyetleri daha önce fark edilenlerle aynı kişiler olduklarını bildirdi. Gelişleri bildiri ya da trompet eşliğinde olmadı, en ufak bir debdebe ya da merasim yaşanmadı, tıpkı meltem kadar yumuşak bir tavırla, doğudaki kireç taşı uçurumların hat ve patikalarından Aten Şehri'ne süzüldüler. Lord Ay ve İmparatorluk Muhafızı subayları sıkı direktif altındaydılar: Bu ziyaretçiler Firavun'un arkadaşlarıydı; memnuniyetle karşılanacaklar ve onun huzuruna çıkmalarına en ufak bir korku ya da tedirginlik hissedilmeksizin izin verilecekti. Liderlerinin adı Yakoup'du, bu uzun boylu, her ne kadar yeterince cana yakın olsa da sert görünümlü bir savaşçıydı.

Yıl ilerledikçe, İlahi Kişi bu ziyaretçilerin ruhbanlarıyla birlikte serbestçe dolaşmalarına izin verdi. Yakoup iyi bir yalancı, çölü avucunun içi kadar iyi bilen bir adamdı. Bana kendisinin ve akrabasının, uzun yıllar önce Canaan'ın batı yamacındaki taşra bölgesinden göç eden, oradan da Mısır'ın güneyine seyahat eden

Apiru'nun bir mezhebi olan Israar kabilesinden geldiklerini söyledi. Kabilelerindeki insanların bir kısmı Delta'ya yerleşmiş, burada oldukça yetenekli birer duvarcı halini almışlardı. Diğerleri sürüleriyle ilgilenmeye devam etmişler, Mısır çölünün Kara Topraklar'ı ve Kızıl Topraklar'ı arasındaki ıssız bölümünde hareket edip durmuşlardı. Muhteşem Amenhotep'in eşi ve Akhenaten'in annesi Baş Kraliçe Tiye'nin kabilelerinin soyundan geldiğini ifade etmişti. Polis Şefi ve Sırlar Evi'nin Yöneticisi Lordum Mahu'nun hizmetkarı Djarka gibi, İlahi Kişi'nin hizmetindeki diğer insanların da kendi kabilelerinden gelmeleriyle övündü. Yakoup bizimle şarabını ve ekmeğini paylaştı. Adı dile getirilemeyen gizemli Tanrı'sından, Temu ya da Aput'un, ki bunlar Tanrı'nın Ulağı ya da Mesih'ti, onun kabilesinden geleceği kehanetinde bulunulduğundan bahsetti.

Bu süre boyunca İlahi Kişi daha da iyileşti. Sakin ve dingin bir tavırla kendisini yıkamaya ve saflaştırmaya başladı, saray ve şehir işleri Nefertiti ve Kraliyet Çemberi'nin diğer üyelerine bırakılmıştı. Ancak Lord Meryre'yi alarma geçiren bir şey oldu. Yakoup ve halkına doğrudan İlahi Kişi'ninper *hatch*'ından, saraya ait hazineden ödeme yapılmaya başlandı. İlk başta Lord Meryre bu ödemelerin rüşvet olduğunu düşündü; sonra İlahi Kişi'nin refakatçilerinin aslında kraliyet hazinesini Kızıl Topraklar'a çıkarttıklarına ikna oldu. Akhenaten'in huzurunun neredeyse dışında bırakılan, artık ayin ve takdiste hesaba katılmayan Baş Ruhban, İlahi Efendimiz'in sıkı ağızlılığıyla alarma geçti. Meryre sık sık beni, Djoser'i ve diğer ruhbanları gizli nasihat vermek için bir araya toplardı. Kraliyet Çemberi'nin diğer üyelerinin artık güvenilmez bir hal aldıklarını ifade ederek bize kendisine sadık kalacağımıza dair yemin ettirdi, yakında bir şeyler olacaktı ve kendimizi o kötü güne hazırlamalıydık. Sonunda, bir sabah, Akhenaten Zuhur Penceresi'nde doğan güneşi selamlarken, Meryre toplantı talep etti.

Hepimiz imparatorun huzuruna ıkartıldık ama Akhenaten diz çökmüş halde kaldı, sanki gelmemiz, gitmemiz ya da orada kalmamız umurunda dahi değilmışçesine sırtı bize dönük öylece durdu. Lord Meryre, derinden aşığılanmış bir halde, çekilmek üzereydi.

"Neden gidiyorsunuz Lordum Meryre?" Akhenaten'in ses tonu güçlü ve netti.

Kapı girişinden geri döndüğümüzde, Firavun 'un sırtı artık bize dönük değildi, bağdaş kurmuş oturuyordu. Üzerinde sadece peştamalı vardı, omuzlarına ise ince keten bir şal atılmıştı. Kafası ve yüzü tıraş edilip yağlanmıştı, göz ve ağzının etrafındaki endişe çizgileri yok olmuştu.

"Eğer isterseniz," diyerek gülümsedi ve işaret etti, "gelip benimle konuşabilirsiniz."

Meryre, "Belki de," diyerek karşılık verdi, "Baş Kraliçe'niz ve Tanrı'nın Babası Ay da bize katılmalı, ne dersiniz?"

Akhenaten 'in yüzündeki gülümseme yok oldu.

"Bana ne olduğunu merak ediyor olmalısınız Lordum Meryre. Gelin, oturun, size anlatacağım. Size ayırabileceğim zaman kısıtlı."

Korku ve merak içerisinde, Meryre, Djoser ve ben onun önünde diz öktük.

"Bana," Akhenaten'in başı öne eğildi, sesi güçlüydü ve yankılanıyordu, "Batiui'den, Akhmin'in o kızıl saçlı iblislerinden, o arkadaşlardan, doğruyu konuşmayan ve bugüne kadar da doğruları aktarmamış olan o iğrenç yaratıklardan bahsetmeyin."

İlahi Kişi'nin gözleri geriye kaydı. Ellerini öne doğru uzattı.

Nöbet geçirdiğini düşündüm.

Meryre, "Lordum, sorun ne?" diye sordu.

"Onların isimlerini zikrettiğinizde," Akhenaten'in gözleri ariık kapalıydı, "çevremi kan lekeli hayaletler kapladı. Tıpkı güçlü bir rüzgarın sebep olacağı türden koşuşturma ve gürlemeler işitiyorum."

Meryre, "Ama lordum," diye fısıldadı, "saray sessiz. Gökyüzü kararmaya başlıyor."

"Konuşan benim kalbim." Akhenaten gözlerini kapalı tuttu.

"Kötü kişiye dair şeyleri bırakıyorum ve kalbim seyahate çıkıyor.

Koşuşturma ve gürlemeler yüce sedirler arasından esen rüzgardan kaynaklanıyor olmalı."

Meryre, "Ama lordum," diye directti, "Aten Şehri'nde sedir ağacı yok."

Akhenaten, "Ben buradayım," diyerek iç çekti, "ama kalbim sedir ağaçlarının yetiştiği diğer bir yerde. Ben buradan bıktım.

Güneş yüzünden çatlayan, yağmurlar tarafından kertiklenen aptalca kil gri höyüklerin ötesinde bir şehir ve Mısır'ın ihtişamı hayallerim vardı. Bu şehir kumla dolu çorak bir toprak üzerindeki kara bir leke."

Meryre, "Majesteleri," dedi. "Size geleceğin bir imgelemi sunuldu mu?"

"Gecenin karanlığında hayaller içerisinde yaşadım. Gölgelelerin kaydığını gördüm. *Tertrati iati* 'deydim, yani gecenin manzarasında. Olacak şeyleri yaşadım: Tek'in gücü ve Mısır'ın geleceği üzerine bir rüya." Ellerini yüzüne kapattı, sonra da açtı, tıpkı birer peçe gibi yüzünün iki yanında tuttu. "Açık Uzak Ufkun çifte kapısıdır," diye monoton bir makamla okumaya başladı. "Kilitlememişler onun sürgüsünü. Her ne kadar fırtınalar gökyüzünü karartsa da, ilahı gaye oldukça açık. Yıldızlar aşağı yağıyor, hayvanların kemikleri titriyor. İblisler sessiz. Ben bu topraklarda ölmeyeceğim."

Meryre, "Majesteleri," diyerek ısrar etti, "eğer geleceğin hayallerini gördüyseniz, bunları bizlerle paylaşmalısınız, bilgeliğinizi kendi oğlunuza bırakın! Sizin yazmalarınızı," diye aceleyle devam etti, "kaydedemez, öğretilerinizi diğerlerine aktaramaz mıyız?"

"Ben konuşurum ama onlar dinlemez. Ben anlatırım ama onlar anlamaz. Ben yazarım ama onlar öğrenmez. Ben şarkı söylerim ama onlar dönüp gider, saparlar." Akhenaten'in omuzları düştü. "Ve kendi oğluma," gözleri yaşla doldu, "ya da oğlum olarak ilan edilen çocuğa gelince ... bilgeliğimi İzleyenler'in gözetimine bıraktım."

Meryre, "İzleyenler de kimler?" diye sordu.

Akhenaten, "Ben yerime gittiğimde," diye yanıtladı, "eğer Tanrı'nın arzusu da öyle olursa, oğlum benim bilgeliğimi alacak.

O zamana kadar ... "

"Majesteleri, bize ne olacak?"

"Herkes kendi yolunu takip eder ama benim gittiğim yere siz gelemesiniz. Gittiğimde hepiniz beni özleyecek ve nerede olduğumu araştıracaksınız ama beni yeni yerimde, kendi yaptığım malikanemde bulamayacaksınız."

Meryre, "Peki bu nerede?" diye sorguladı.

Akhenaten gözlerini açıp bize baktı; bakışları bir aslanınki kadar sertti. "Gitmek istiyorum, çoktan geri dönüşü olmayan topraklara girdim bile."

"Oraya neden gitmelisiniz lordum?"

"Çünkü iblise karşı çabaladım. Adalet ve dürüstlüğün sınırlarını aştım."

Oh, lordum Mahu, doğruları söylüyorum. O odada ani bir endişe, bir korku ürpertisi hissettim. Gökyüzü fırtına bulutlarıyla kararmaktaydı. Djoser, gerilimi azaltmak için, buna bir takım göndermeler yaptı.

Akhenaten, "Bulutların toplandığına sevindim," diyerek gülümsedi. "Beraberlerinde yağmuru getirecek, güney batıdan esen rüzgarların iblislerini alıp götürecekler."

Meryre, "Bu iblisler de kim?" diye sordu.

Akhenaten kafamızın üzerindeki bir noktaya baktı.

"Toplamda yedi taneler. Evet, büyük uçurumun derin boşluklarında yedisi birden saklanmakta, bana söylenen bu. Ne dişil ne de erkekler. Eşleri yok, çocuk babası olamıyorlar. Bu yedi ibliste ne acıma ne de sevecenlik mevcut. Dua ya da yalvarışları din-

!emiyorlar; bunlar ölümün ulakları ve Yok Edici'nin hizmetkarları. Eğer Tanrı'nın öfke duyduğu benim gibi birisiyle karşılaşılırsa, tıpkı ceylanı kapalı bir aslan gibi onun üzerine çullanıyorlar.

Onun hem ruhunu hem de bedenini zehirle dolduruyorlar. Onun ellerini sıkıyor, ayaklarını bağıyor ve böğürlerini tırmalıyorlar."

Meryre, "Bu iblisleri gördünüz mü?" diye sordu.

"Bunlar tahtımın ve yatağımın etrafına toplanan iskeletler.

Kafataslarından kızıl saçlar fışkırıyor; siyah kanatlar korkunçluklarını gizliyor; uzun kollarının ucundan büyük yassı eller uzanıyor. Bedenimi alıyor, etimi parçalıyorlar." Midesini tuttu. "Kartalın pençeleri gibi, kalbimi kavıyor ve onu bir yemek gibi öğütüyorlar."

"Peki, onlarla nasıl savaşıyorsunuz?" Meryre konuyla ger çekten de ilgilenmişti. Bir cincinin gücüne, iblisleri defetme becerisine sahip olmayı ne kadar çok istediğini sık sık ifade ederdi.

Akhenaten, "Apiru ruhbanlarını çağırdım," diye itiraf etti.

"Bir kuzu kurban ettiler ve vücudumu onun kanıyla sıvadılar. Bana yemem, kalbimi derin bir uykuya sokmam için çeşitli tozlar verdiler. Rüyalarımda Ölüm Getiren 'i davet eden iblisleri, uluyan, korkunç bir kalabalığı gördüm." Akhenaten gülümsedi. "Uyandığımda, iblisler gitmişti. Kalbim saflaşmıştı. Dolayısıyla beni, kızıl saçlıları buraya getirmekle tehdit etmeyin lordum Meryre. Onların mevcudiyetlerini dilemiyorum."

Baş Ruhban çok daha dehşete düşmüştü, Lord Ay ve Baş

Kraliçe Nefertiti ile acil bir toplantı talep etti. Bu görüşmede ben de vardım. Lord Ay, kaygılı bir yüzle, Akhenaten'in kendi ölümünü planlıyor olabileceği de dahil olmak üzere, çeşitli olasılıklardan bahsetti. Baş Kraliçe solgun yüzlü ve öfkeden dolayı dudaklarını sıkı sıkı kapatmış halde kaldı. Her ne kadar Nefertiti bağışlanmış olsa da, o, Lord Ay ve Kraliyet Çemberi'nin diğer üyeleri imparator huzurundan men edilmişlerdi. Toplantının sonunda,

Lord Ay, benim İlahi Kişi'yle kaçınılmaz olasılıkları görüşmek üzere geri gönderilmem gerektiği sonucuna vardı.

Ben de kovulmayı bekleyerek öyle yaptım ama Akhenaten büyük bir kibarlıkla beni huzuruna kabul etti. Şimdi cübbeleri içerisindeydi, beline işli bir kuşakbağlı, boynunda ise basit bir altın tasma takılıydı. Bir masaya

oturmuştı. Aşırı baharatlı kızartılmış bir ördekten yükselen yemek kokularını anımsıyorum. Bunu benimle paylaşmayı önerdi ama ağzım herhangi bir şey yiyemeyecek kadar kuruydu, korkmuştum.

Akhenaten, "Çekiniyor musun?" diye sordu. "Sana bir şey söyleyeyim mi Khufu? Baş Kraliçe'in ve onun kurnaz babası, hayatlarında ilk defa, benden gerçekten korktular. Benim ellerinin arasında duran bir çamur olduğumu, beni istedikleri gibi şekillendirebileceklerini düşünmüşlerdi. Yapamadılar. Gerçek görevlerinde başarısız oldular. Beni dürüstlük ve erdemden uzaklaştıran onlardı."

"Lordum," diye fısıldamaya cesaret ettim, "sanki bizi terk etmek üzereymiş gibi konuşuyorsunuz. Ya küçük oğlunuz ne olacak?"

"Ben sizden hep uzaktayım Khufu, konu oğluma geldiğinde, seninle büyük bir sır paylaşacağım. Çünkü her sırrın bir şahidi olmalı. Baş Kraliçe'yi neden huzurumdan menettiğini biliyor musun? Çünkü henüz bir bebek olan oğlumu tehdit etmeye cüret etti!

Peki, neden affedildiğini biliyor musun?" Yanıtımı beklemedi.

"Çünkü ne kendisinin, ne de kendi kanından gelenlerin ona karşı el kaldırmayacaklarına yeryüzü ve gökyüzü üzerine ant içti."

"Lordum, bizi bırakacak mısınız?"

"Seshent' e gitmeyi istiyorum." Gülümsedi. "Saflaşma Yeri" - ne."

"Ya oğlunuz?" diye direttim.

"Stegout." Akhenaten Tanrılar'ın Koruyucuları'na gönderme yaptı. "Onlar oğlumun bilmek isteyeceği sırları tutuyorlar."

Bilmecelerle konuşuyor, bana kasten şaka yollu takılıyordu.

Parmaklarını salladı, bu gösterinin sonlandığının bir işaretiydi, dolayısıyla çekildim. Büyük bir sadakatle olan biteni anlattım. Tanrı'nın Babası Ay ve Meryre aşırı derecede rahatsız olmuşlardı, ne yapmaları gerektiğini bilmiyorlardı.

İçtiğim antta söylediğim gibi Lord Mahu, ki yaşayacağımı ümit ediyorum, benim ya da diğerlerinin Akhenaten'i, İlahi Kişi'yi son kez gördüğümüz an o an oldu. Ertesi sabah yeterince cesaretini toplayan Lord Meryre huzura çıkmayı talep etti ama muhafızlar Firavun'un avlanmak için doğu Kızıl Topraklar'a çıktığını söyleyerek onu reddetti. Baş Ruhban bunu kabul etti, ertesi gün tekrar gittiğinde kendisine aynı mazeret sunuldu ama bu sefer muhafızların başı hem tedirgin, hem de şaşkın görünüyordu. Dikkatli bir araştırma yapılmadan önce iki gün daha geçti. İlahi Kişi şehri terk etmişti. Kraliyet ahırlarından araba ve atlar alınmıştı ama ne avcı, ne av köpeği ne de avda köpekleri idare eden kişi ortada yoktu. Hiç kimse onun gidişine şahit olmamıştı. Ne zaman gittiğini ya da ne zaman döneceğini kimse bilmiyordu. Tanrı'nın Babası Ay, bir araba birliği gönderdi; on millik bir bölgeyi taradılar, ancak en ufak bir iz ya da ipucu bulamadılar. Lord Ay, Akhenaten'in tek başına kalmak için bir süreliğine şehirden uzaklaşmış olabileceğini düşündü, ancak iki haftanın ardından başka bir şeyin olduğu sonucuna vardı. O ve Kraliçe Nefertiti bir grup adamı doğu Kızıl Topraklar'a uzun bir yolculuğa göndermeye karar verdiler; casus ve muhafızların ifadelerinden Akhenaten'in Nil'i geçerek batı çölüne erişmediğinden emindiler.

Lordum Tutu araya girdi. Önümüze Canaan'daki son durum hakkında mektuplar serdi ve İlahi Kişi'nin oraya gitmiş olabileceğini ileri sürdü. Kraliçe Nefertiti kocasının neden Canaan'ın yamaç sayfiyesine gitmiş olabileceğini sorguladı. Sanıyorum henüz o bir şey söylemeden sorduğu sorunun yanıtını biliyordu. Tutu,

"Majesteleri," diyerek mantık yürüttü, "sizin halkınızın geldiği yer de o yamaç sayfiyesi değil mi?"

Nefertiti, "Benim halkım," diye karşılık verdi. "Benim halkım Mısır'ın halkı!" Ve bu konuyu bir daha açmadı.

Ancak Meryre ne ona, ne de Tanrı'nın Babası Ay'a güvenmiyordu. Olan biteni keşfetmek için araştıma yapmaya başladı. Uzun bir yolculuk düzenlendi. Sonra, küçük bir güneş tapınağında ibadetimi yaptığım bir gece, hayatımın en korkunç çılgınlığını işittim, bu sanki zebaniler tarafından ele geçirilmiş, *ketet*'te, Ölüler Diyarı'nın karanlığında kapana sıkışmış ıstırap içerisindeki bir ruhun sesiydi. Çılgılık kısa süreliydi ama tıpkı ölüm

tuzağındaki bir adamdan çıkıyormuşçasına acı doluydu. İlk başta hayal kurduğumu dü şündüm. Tıpkı yakın bir odada bulunan Lord Ay gibi, büyük bir hızla araştırmaya başladım ama Kraliçe'nin paralı askerleri koridorları tutmuşlar, geçmemize izin vermiyorlardı. Ertesi gün dikkatli bir araştırma yaptım. Eğer bir adam öldürülmüşse, cesedi bir çukura ya da timsah havuzuna atılmış olmalıydı. Saraydaki diğer insanlar da çığlığı işitmişlerdi, böylece İlahi Kişi'nin öldürüldüğü, büyük olasılıkla karısı tarafından katledildiği şüphesine dayanan hikaye baş gösterdi. Ancak ortada en ufak bir kanıt yoktu ve bu da diğer bir çokları arasında kendi başına bir masal olarak kaldı. Tanıdıklarımın öğrendiğim bir şey daha vardı, Aten Tapınağı'ndaki Hayat Evi'nin baş mumyalayıcısı da ortadan kaybolmuştu. Bu adam Nefertiti'nin yarattığıydı, ince suratlı, tek gözlü, kendisine verilen Keket, Kekeme adından memnun olan birisiydi. Gizem dolu o günler süresince Keket bir süreliğine ortadan kayboldu, yoldaşlarıyla tekrar bir araya geldiğinde, kendi konseyini oluşturdu.

Bununla birlikte, Thebes'in mumyalama evinde hizmet veren bir adam için, Keket artık yaşadığı büyük iltimasın ve kaynağı hep bir gizem olarak kalan kayda değer miktarda servetin tadını çıkartıyor görünüyordu.

Sonunda, Lord Meryre dediğini yaptırdı. Eğer mümkünse,

Lord Akhenaten'in nerede olduğunun araştırılması maksadıyla,

General Rahinose'nin emri altında doğu Kızıl Topraklar'a Canaan'a kadar ilerleyecek bir grup yollandı.

Lord Meryre, Djoser ve benim de bu yolculukta yer almamızda ısrarcıydı. Meryre'nin Kraliçe Nefertiti ile arası aralık gözle görülür derecede açılmıştı ve Lord Ay'a boyun eğmeyi de reddediyordu. Bu asap bozucu deneyimi tecrübe etmekten başka şansımız yoktu! Alev alev yanan çölü baştan başa geçtik, sonunda Sinai'ye ve oradan da Canaan'a girmeden önce Tatlılık Vahası'nda mola verdik. Canaan kızılımsı kumlu toprağı, burulmuş meşeleri, gür ormanları ve timsah dolu çamurlu nehirleriyle garip bir ülkeydi. Kuzeye, çayırılık düzlüğe doğru yolumuza devam ettik, pis kasabalardan uzak durduk, haydutlar ve kanun kaçakları tarafından istila edilen yollar boyunca yavaş yavaş seyahat ettik. Bölge sakinleri bize şüpheyile yaklaştı. Her vadide farklı bir kabile yaşamaktaydı, dolayısıyla

bize karşı duracak kadar güçlü bir orduları yoktu. Sonunda Prens Aziru'nun bölgesine ulaştık ve onun koruması altına alındık. Rahmose uzun yolculuğumuzun gizli amacını açıkladı. Aziru büyük bir ciddiyetle bize yardım edeceğini belirtti.

O bundan kazanç sağlayıp zenginleşmişti, çünkü Akhenaten, Canaan sorunlarını bilmezden gelmişti. Saraya ulaştığımızda dahi, Hititli elçilerin şeref misafiri olarak ağırlandıklarını gördük.

Aziru, Akhenaten konusunda dikkatli bir araştırma yaptı. İlk başta yaptığımız yolculuğu diğer bir gizem için yaratılmış bir bahane şeklinde düşündü ama kendi casusları da kulağına Mısır'dan çıkan bir grup insan, kuzeye, Ölü Deniz civarındaki yamaçlara yönelen kum sakinleri tarafından sıkı sıkı korunan bir karavan hakkında garip hikayeler fısıldadılar. Aziru'nun açgözlülüğü, bu karavanın sadece önemli bir kişiyi değil aynı zamanda efsanevi bir hazineyi de barındırdığına dair anlatılan hikayelerle iyice törpüledi. İşte, büyük yalan da bu noktada hayat buldu. Ben ve Djoser, Aziru'nun sarayında kalırken, mektuplarla donatılan General Rahmose, Mısır'a geri gönderildi. Aylar geçtikçe, Hititliler'in saraya yaptıkları seyahatler daha da sık bir hal aldı. Sonunda Aziru bizi kendi emine kattı. Artık, asilleri, askeri danışmanları ve hazineyi güneye gönderen Hitit kralı tarafından açıkça destekleniyordu. Aziru, Akhenaten'in gerçek kaderi bilinmediğine göre, bir gaspçıyı onun yerine geçirerek neden Mısır'ın sorunlarıyla ilgilenemeyeceğimizi sorgulamaya başladı. Böyle bir entrikaya tam desteğini vereceğini ifade eden Meryre ile gizli gizli mektuplaşmaya başladı, Djoser ve ben de onun elçileri olacaktık. Meryre,

Aten'in heykellerini, sembollerini hediye olarak gönderme bahanesini kullandı; bunlar içlerinde gizliden gizliye onun vatana ihanet yüklü mektuplarını barındırmaktaydılar. Aziru'nun şehrinin dışındaki düzlüklerde, bir ordu toplanmaya başladı: Kötülük dolu Aziru'yu. desteklemeye istekli Canaan küçük prensleri ve kabile reislerinin yanı sıra, Hitit alayları ve paralı askerler de oradaydı.

Doğruyu söylüyorum: Bu fesatlığı desteklemekte yoldaşım

Djoser kadar istekli değildim. Gaspçı ve kadınıyla ilk kez karşılaştığımda, görünüm ve karakterlerini açıkça alaya aldım. Bu iki insan

büyük Kral Akhenaten ve Kraliçe'sine, kesinlikle çöl kumunun en katışıksız altına benzediğinden daha fazla benzemiyordu.

Yine de Aziru kararlıydı. Mısır' dan Nefertiti'nin tek Firavun gibi ülkesine hükmetmeye giriştiği, ancak devrildiği; bir saltanat konseyinin Akhenaten'in oğlunun adına krallığa hükmettiği yönünde hikayeler geldi. Prens'in isminin Tutankhaten'den Tutankhamun'a çevrilmiş olması, her şeyin Mısır'da nasıl yürüdüğünü simgeliyordu.

Meryre'nin öfkesi sınırsızdı. Gizli bir mektupta Aten Şehri'nin terk edildiğini bize bildirdi. Kraliyet Çemberi'nin, eski günleri geri getirmeye azimli bir halde, Thebes'e nasıl döndüğünü aktardı. Yine de bu Kraliyet Çemberi bölünmüştü, dolayısıyla Delta'yı istila etmek ve Horemheb'in gücünü kuzeye çekmek yönünde bir karara varıldı. Bu arada, Aziru gerçek Akhenaten 'i ve hazinesini araştırmakta ısrarcı davrandı ama yeni hiçbir şey bulamadı.

Canaan' da geçirdiğim ikinci yılda, hasat mevsiminin üçüncü ayı süresince, Canaan'dan aşağı Sinai'ye indik ve oradan da Delta'ya geçtik. Geriye kalanını lordum Mahu biliyor. Doğruları aktardım ve söyleyebileceğim daha başka bir şey de yok ...

Khufu'yu yazdığı her şey konusunda yakından sorguladım ama yorulmuştu, inanılmaz derecede sarhoştı ve hala korkuyordu. Verdiği yanıtları genelde ağzında geveliyor, konuya odaklanamıyordu, dolayısıyla onu yatağına gönderdim. Anlattıklarım sakladım, bu elyazmasını yıllar boyunca yanımdan ayırmadım. Onun üzerinden o gece büyük bir dikkatle, satır satır geçtim. Yazılanlardan bazıları anımsadım. Nefertiti'nin itibardan düşmesini takiben Aten Şehri'nde yaşanan karmaşa her şeyi gizlice perdeledi.

Akhenaten'in depresyonu, tuhaf tutumu ve saray çevresinde etrafı kolaçan ederek gizli gizli dolaşması oldukça iyi biliniyordu.

Khufu'nun hikayesi her şeye biraz daha açıklık getirdi. Akhenaten bir tür delilik yaşamıştı; bu ilahi bir ilham mı değil mi söyleyemedim. Geleceğe dair bir takım görüşleri olduğunu ve bu gizemli İzleyenler'in gözetiminde bazı gizli bilgelikleri bıraktığını iddia etti ama bunlar kimlerdi? Bu insanlar ona yardım edenlerle aynı kişiler miydi? Çocukluğundan beri, Akhenaten,

Apiru'nun gezginci kabilelerinden yardım almıştı. Khufu, tüm bunlardan sorumlu olan ya da mezhebi doğrudan adlandırmıştı: Israar. Khufu'ya göre, bu insanlar Akhenaten'in zihnini saflaştırmak için kendi ruhban ya da büyücülerini getirmişlerdi. Akhenaten yeni bir dinginlik ve huzur keşfetmiş, Aten Şehri'ni terk etmeye karar vermişti.

Bu bazılarına komik gelebilir. Neden bir insan, varlık ve gücü bıraksın ki? Yine de, daha önce söylediğim gibi, çocuk insanlığı oluşturur. Akhenaten 'in çocukluk yılları yalnızlık dolu bir belirsizlikte geçti. Zavallı bir ruhbanın konforsuz ve dünyevi zevklerden yoksun yaşamını deneyim etti. Firavun olduğunda, her ne kadar görkem ve ihtişamın tadını çıkartmış olsa da, bunu sadece Tanrı 'sına ibadet için bir araç olarak gördü. Peki, şehri terk mi etti? Ya da öldürüldü mü? Nefertiti ve onun arasındaki uçurum, sarayın diğer efradına nasıl görünmüş olursa olsun, değiştirilemez ve kesindi. Görünüşe bakılırsa, Khufu 'ya göre, Nefertiti' -

nin eski görevine iadesi Prens Tutankhamun'a hiçbir şekilde zarar vermeyeceğine dair ettiği yemindi, ki bunun anlamı sürgünde olduğu dönemde bile büyük olasılıkla bebeği incitmeye çalışmıştı.

Göreve iadesinin ikinci sebebi, Akhenaten'in normallik, uyum yanılmasını anımsayabilmesiydi. Gizli gizli ailesini, sarayını ve imparatorluğunu terk etmeye hazırlanırken, devlet işlerini de tutkulu, küstah ve kibirli kansına devretti.

Akhenaten, işkence yüklü bir mücadele yaşamış ve kendi ölümüyle karşı karşıya kalacak noktaya gelmiş bir adamda bulunan sakinliğe sık sık bürünürdü. Oradan ayrılmaya kesin kararlıydı ve Apiru'dan, Isaar askerlerinden, yardım aldığından da en ufak şüphe yoktu. Hazineyi, altın, gümüş ve değerli taşları Akhenaten'in gizli hayatına hazırlık olması açısından alıp götürmüşlerdi. Dahası, bu adamlar çölü, onun gizli patikalarını, saklı kuyu ve vahalarını tanıyıp biliyorlardı. Alev alev yanan kumları aşmış Sinai'ye, oradan da kuzeye, Canaan'a giderken en ufak bir sanın yaşamazlardı. Ve orada kimin dikkatini çekerlerdi ki? Önemsiz kan davaları ve kabilesel kıskançlıklarla kaynayan bir ülkede?

Khufu'nun elyazmasını kaparak gidip küçük bir balkona oturdum, kafamı kaldırıp geceye baktım. Akhenaten gerçekten de buradan ayrıldıysa,

gerçekten gizli kalmak, kendi hayalinin peşinde koşmak istediye, o zaman Khufu'nun işittiği şey neydi?

Kamta bakılırsa, imparatorluk dairelerinde birisi öldürülmüştü, ancak cesedin bir çukura ya da timsah havuzuna atılması yerine,

Nefertiti'nin şu yaratığı, baş mummyacı, Nefertiti'nin odasına resmen çağırılmış ve bir tür gizli görev karşılığında bonkörce ödüllendirilmişti. Ceset mumyalanmış mıydı? Aten Şehri'nin doğu kayalıklarındaki lahitler işaretlenmemiş mezar, tabut ve cesetlerle doluydu. Nefertiti ne yapmayı planlamıştı? Bundan sadece bir kaç ay sonra, Mısır'daki en üst gücü üstlenmeye kalkışmış ve içlerinden tekinin ben olduğum bir sırtlan sürüsü tarafından alaşağı edilmişti.

Kendimi yorgun hissediyordum ama uykum kaçmıştı. Akhenaten gerçekten de kaçmış mıydı? Khufu'nun bir adamın öldürülüşüne dair anlattıkları basit bir oyalama ve dikkat dağıtma tekniği miydi? Ankhesenamun, kız kardeşi Meritaten'in kendi babası-kocasının zehirlendiğini bildiğinden fısıldayarak bahsetmişti.

Meritaten'in kalbi buna dayanmamıştı, o kasvetli babasından korkan zayıf bir kızıdan başka bir şey değildi. Onun gururu gerçekten ziyade daha çok hüsnükuruntunun bir sonucu muydu? Yoksa tüm bunlar Ankhesenamun'un verimli hayallerinin bir oyunu muydu?

Akhenaten, Canaan'a münzevi bir hayat yaşamaya kararlı bir halde gelmiş, gaspçının ortaya çıkışı ve Delta'da yaşanan korkunç olaylardan dolayı mecbur kalarak mı ortaya çıkmıştı? Güneye adaletin tecellisini gömlük için mi bir kez daha gelmişti? Oğlunu ziyaret etmeye ve hala hayatta olduğunu bana sessizce iletmeye mi? Nebamun hiç şüphesiz doğruları konuşmuştu. Akhenaten'e birden fazla açıdan benzeyen, turkuvaz kehribar tespihi çeken, papaz kılığına gimliş bir adam gördüğünü iddia etmişti. Khufu da itirafında aynı şeylerden bahsetmişti.

Gaspçının çadırında bulduğum altın amblemi ve Nebamun'un kütüphanesinde başvurduğum haritayı anımsadım. Gidip ikisini de alıp getirdim. Aten Şehri'nin yerini araştırdım ve güneşli amblemi oraya yerleştirdiğimde ışınlarının güney Canaan'daki bir bölgeyi işaret ettiğini fark ettim. Aziru, farklı bir harita kullanarak, aynı şeyi kendi

araştırmalarında da yapmış olmalıydı. Bölgeye baktım, vadiler ve düzlükler, gür ormanlar, çalkantılı akan nehirler ve tek bir çimen yaprağının ya da en dayanıklı çalının dahi büyüyemediğı o tümsekli çöl uzantılarına dair işittiğim hikayeleri anımsamaya çalıştım. Haritayı bir kenara ittim ve giriş antresine gittim; Djarka portatif bir karyolaya uzanmış uyuyordu.

Silkeleyerek uyandırdım. Sendeleyerek yatağından kalktı, yüzüne su çarptı ve pencereden dışarı baktı.

"Lordum Mahu, saat gecenin üçüncü çeyreğı olmalı. Uyuyamadınız mı?"

"Bana halkından bahset," dedim.

Djarka gözlerini ovuşturarak yere oturdu, sırtını duvara dayadı. Birkaç yağ lambası daha yaktım.

"Bu sabaha kadar bekleyemez miydi?" diye inledi.

"Bana halkından bahset!"

"Bunu siz biliyorsunuz," diye itiraz etti. "Ben Canaan'dan gelen Apirular'danım. Bazıları sürüleriyle birlikte orada kaldılar, diğerkleri Delta'ya yerleşti, geriye kalanları ise Akhmin' de sömürgeleşti, çok daha," birdenbire güldü, "Mısırlılar'dan çok daha Mısırlı oldular. Ben bu sonuncu gruba dahilim. Bunu biliyorsunuz.

Baş Kraliçe Tiye'ye hizmet ettim, sizin hizmetinize de böylece girdim. Sadık okçu, hizmetkar, Prens'in Koruyucusu."

Sesindeki alaycı tonu duymazdan geldim.

"Peki Israarlar'ı tanıyor musun?"

O gece iki hata yaptım. Birincisi Khufu'yu daha detaylı sorgulamalıyım. İkincisi, her ne kadar o an bir şeylerin yanlış gittiğini hissetmiş olsam da, Djarka'nın karanlıklar arasında gizli kalmasına izin vermemeliydim.

"Israarlılar," diye tekrarladım. "Onlar hakkında ne biliyorsun?"

"Onlar bizim halkımızın kalbidir." İç geçirdi. "Diğerklerinden çok daha fazla sayıda ruhbanları var. Mısır tarafından, onun muhteşem ihtişamından, lüksünden, zenginliğinden etkilenip bozulmadılar. Sürüleriyle ilgilendiler,

bir ileri bir geri hareketlendiler, bazen Canaan'da, bazen de Mısır'ın zengin Kara Toprakları'ndaydılar."

"Hiç Akhenaten 'in kaçırılması ya da kaçıyla ilgilerinin olduğuna dair," diye sordum, "dedikodular işittin mi?"

"Efendim, eğer böyle bir şey duymuş olsaydım," yanıt çok basitti, "mutlaka size aktarırdım. İlahi Kişi," tekrar iç çekti, "ayrıldığında ya da öldürüldüğünde, ben de, tıpkı sizin gibi onun huzurundan men edilmiştim. Siz salgından dolayı halsizdiniz. Ben ise onun ölümünün ... " Kelimelerinin bir süre havada asılı kalmasına izin verdi, bu onun bir katil olduğunu keşfettiğim sevgilisine karşı hissettiği derin sevginin anımsatıcısıydı. Sonra güçlkle ayağa kalktı. "Akhenaten hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Hem de hiçbir şey," ve tekrar yatağına döndü.

Ben de odama gittim. Khufu'nun hikayesinin üzerinden bir kez daha geçtim ama bildiklerimden başka hiçbir şey öğrenemedim. Yine de eski efendimin hayatta olduğuna, Mısır'ı tekrar ziyaret ettiğine ve Canaan'daki gizli yerine geri döndüğüne inanıyordum. Delta'dan getirilen dokümanlara da göz attım. Temelde oldukça ilginçtiler: Bunlar Aziru ile Canaan ve Hitit krallığındaki müttefikleri arasında gidip gelen mektuplardı. Dokümanları yaydın, yaptığım işle o kadar meşguldüm ki kolumdaki yumuşak dokunuşla irkildim. Tutankhamun pijaması içerisinde dikiliyordu, gözleri yaş doluydu. Küçük ahşap bir kutu tutuyordu; bunu sessizce bana uzattı. Kutuyu aldım ve kapağını kaldırdım. İçinde boğduğu iki su kaplumbağasının mumyalanmış cesetleri vardı.

"Amacım yanlış bir şey yapmak değildi Mahu Amca. Sadece onları cezalandırmam gerektiğini düşünmüştüm."

Kutunun kapağını kapattım ve yere çömeldim. Kollarını boynuma doladı ve titreyerek dikildi. Onu masanın karşısına götürdüm, örtüyü kaldırdım, ona bir parça tatlı et ve bir yudum şarap verdim.

"Kaplumbağaları unuttun lordum," diye fısıldadım. "Onlar iyi birer kaplumbağaydı ve artık Uzak Ufkun ötesine seyahat ettiler."

Tutankhamun, "Orada kaplumbağalar olacak mı?" diye sordu.

"Eğer isterseniz lordum, orada kaplumbağalar, ceylanlar, kediler ve köpekler olacak."

"Ben ne zaman Uzak Ufka gideceğim?"

"Ancak çok yaşlandığınızda," diye yanıtladım. "Çok sayıda çocuğun babası ve sayısız bebeğin dedesi olduğunuzda."

Tutankharnun kıkırdadı, parmaklarını yalıyor ve her zamanki gibi tıpkı küçük bir baykuşmuşçasına bana bakıyordu.

"Babamın hala hayatta olduğu doğru mu Mahu Amca? Hizmetkarları konuşurlarken duydum. Eğer hala hayattaysa, neden beni ziyaret etmiyor? Neden beni bırakıp gitti?"

"Babanız sizi hem kendi hem de sizin güvenliğiniz için terk etmeliydi lordum."

Tutankhamun, "Büyüyüp koca bir adam olduğumda," dedi,

"bir savaşçı olacağım. Kuzeyi tıpkı Ahmose'nin yaptığı gibi kasıp kavuracak, Dokuz Ok Halkı'na karşı ateş ve kılıç taşıyacağım."

Şarap kadehini elinden aldım ve tekrar masaya bıraktım.

"Lordum, kaç yaşındasınız?"

"Mahu Amca, kaç yaşında olduğumu biliyorsun. Sen gittiğinden beri, doğduğum gün geldi ve geçti. Şimdi yedi ve sekiz yaş arasındayım."

Çömelerek, "Babanızın sizi ziyaret edişini hiç anımsıyor musunuz?" diye sordum.

Genç Prens olumsuz manada kafasını salladı.

"Size hiç hediye gönderdi mi?"

"Çok sayıda hediye gönderdi, oyuncak askerler, bir araba, bir suaygırı ..."

"O," diyerek araya girdim, "ya da Lord Pentju hiç size İzleyenler' den bahsetti mi? İyi düşünün lordum."

Tutankhamun gözlerini sıkı sıkı kapattı, ardından da büyük bir hızla açtı.

"Hiçbir zaman Mahu Amca. İzleyenler de kim?"

"Son olarak lordum," onu tutup havaya kaldırdım, "size gecenin bir körü yatak odanızdan çıkmamanızı kaç defa tembihledim?"

Şakalaşıp gülüşerek onu odasına geri götürdüm, yatağına yerleştirdim ve uykuya dalana kadar başında oturup bekledim.

hui

("Zehir fışkırtmak" anlamına gelen antik Mısır deyişi)

BÖLÜM 12

Av ekibimiz Memphis'i ertesi sabahın erken saatlerinde terk etti, görünüşte günün tadını çıkartıp rahatlamaya gidiyorlardı, ancak Maya'nın istihza içerisinde gözlemlediği şekliyle, gerçek avımız yakalanması ve tarifi çok daha güç bir şey olacaktı. Bize çok sayıda araba, sürü halinde hizmetkar, avcılar, boruya, kamçıya ve ısığa karşı eğitilmiş, kesik ve acı seslerle havlayan tazılar eşlik etmekteydi. Onur konuğu, hala bir *Themum*, Şeref Kahramanı olan Horemheb'di. Rameses ve Huy hala bir önceki geceden kalmaydılar. Maya, Sobeck'in ayrılışıyla çılgına dönmüştü. Pentju, her ne kadar ciddi bir yüz ifadesi taşıyor ve olayları geriden takip ediyor olsa da, aramızdaki en tetikte kişi gibi görünüyordu. Lord Ay, alışıldık zarif formundaydı.

Biz Nebamun'un konağının etrafına toplanırken, Ay, "Kafir ve vatan hainlerinden uzakta olmak çok güzel," dedi.

Hiç kimse onun, tıpkı duvarları Akhenaten ve onun Tanrı 'sına yöneltilen methiyelerle dolu, henüz inşası bitirilmemiş

Aten Şehri'ndeki lahitinin şahitlik ettiği gibi, doktrinlere karşı düşen bu inanışın en başını çekenlerden teki olduğunu söylemeye cesaret edemedi. Ah işte, yine başlıyoruz, politikacıların hepsi kelebek hafızasına sahip-tabi işlerine geldiğinde. Onun dizginleri kavrayışını, yoldaşlarıyla konuşup şakalaşmasını seyrederken,

Lord Kobra'nın Akhenaten'in can sıkıcı son günleri hakkında ger çek manada ne bildiğini çok merak ettim. Ancak, Ay için, o kapı kapanmış, sürgülenip mühürlenmişti. Tanrıça Ma'at, Uzak Ufku aşıp gelse ve ona bunu yapmasını söylese dahi, kesinlikle doğrulan söylemezdi.

Kendimize güzel bir sabah seçmiştik, bu ılık bir günü müjdeleyen muhteşem bir şafaktı. Çimenler ve ağaçların arasından batıya yöneldik, güneş arkamızdaydı, ışığı yabani çiçekleri yakalıyor, aydınlatıyordu. Havlayıp hırlayan köpeklerimiz avlanmaya istekliydiler. Birazdan çimenlerin arasından yabani tavşanlar görünecek ya da perde ayaklı bir bildircin sürüsü kanatları havayı döverek renk cümbüşü halinde havalanacak, uyarı çığlıkları ceylan ve yabani keçi sürülerine kadar ulaşacak, onlar da arkalarında puslu toz bulutları bırakarak dört nala koşacaklardı. Yabani gri kıçları arkalarında toynaklarıyla tozu dumana katacak, kişneyecek ve eşkin gidip kaçmadan önce köpeklerimize gözdağı vereceklerdi. Önümüzde bir dizi av vardı, arabalarımız sabah aydınlığında yelpaze şeklinde açılmıştı, avcılar köpeklerine sesleniyorlardı.

Çimenlik alanın sonuna eriştik ve gerçek avımıza başladık, karşımızda heybetli yabani bir boğa sürüsü vardı, iri yarı ve kaslıydılar, sivri uçlu boynuzları, kızgın, ateşli gözleri vardı, hızlı ve kurnaz olmanın yanı sıra oldukça da akıllıydılar. Bu hayvanlar bana hep Horemheb'i anımsatmışlardı, aynı cüsse, vahşilik, cesaret, kurnazlık ve hepsinden ötesi şaşırtıcı bir hıza sahiptiler. Bizim büyük kahramanımız, asil general, öldürmeye niyetli, Tanrı'sına, Henes'in Horus'una adağını vermeye istekliydi. Köpekler serbest bırakıldı ve sürüye doğru tıpkı yaylarından kurtulmuş oklar gibi hızla yaklaştılar. Onları avcılar takip etti. Boğalar anında dağıldı ama liderlerinden teki, ki bu yaşlı yara izi taşıyan bir hayvandı, kızgın ve heyecanlıydı, kafasını sallayarak döndü, boynuzunu

yere yaklaştırdı, öfke içerisinde homurdanıyor, yeri eşeliyordu. Yabani boğaların taşıdığı tehlike, son ana kadar kaçacak mı, saldıracak mı, bilememenizdir. Bu aniden büyük bir hızla saldırdı, doğrudan köpek sürümüze doğru ilerledi. Ok üstüne ok fırlattım. Diğer arabalar da boğayı çembere aldı, kafası karışan boğa yeni tehlikeyle yüzleşmek için döndü. Oklar havada vızıldıyordu. Boğa, ok uçları böğür ve iki kürek kemiği arasına isabet ettikçe, kas ve tendonlarını kestikçe, butlarındaki gücü kaybederek yere düştü.

Sonunda öylece yatıp kaldı, böğrü seyiriyor, gözleri parlıyor, burun delikleri ve ağzından kan akıyordu. Horemheb arabasından aşağı indi ve hayvanın kaslı ensesini bacaklarının arasına alarak dikildi. Ellerini gökyüzüne doğru kaldırdı, büyük general Horus'a bir ilahi okurken sağ elindeki bıçak güneşte ışıldadı. Hepimiz ilahiye eşlik ettik, sonra Horemheb hayvanın boğazını yardı ve boynuzlarının arasından bir saç tomarı kesip aldı. Bizi avcılardan tekinin büyük bir hızla yaktığı ateşin başına götürdü ve saçları alevlere saçtı, üzerine de bir avuç dolusu tütsü attı. Kokulu duman, mavi gökyüzüne doğru uzandı. Horemheb ayakta dikildi, gözleri sıkıca kapalıydı, Tanrı 'sıyla sessiz bir iletişim içerisindeydi.

Maya, "Horemheb her neye gerçek manada inandıysa," diye tısladı, "o, onun Delta'daki büyük zaferinde attığı her adıma yön verdi."

Kurban etme işlemi bitince, avcılar yanımıza yaklaştı. Hayvanın kanını yardılar, kanı akıttılar, bedeni dörde böldüler ve çeşitli mafsalları aldılar. Hava patlayan bağırsak ve fıskıran kan kokusuyla ekşimsi bir rayihaya büründü. Av ekibi hareketlendi, toprağın seyrek bir hal aldığı ve suyun sadece kaim, pis otlarla çevrelenen cansız havuzlarda biriktiği çimenlik arazinin ucuna erişti. Kaba diken yığınları ve cübbelerimizi yırtan karaçalıların arasından büyük bir dikkatle yürüdük. Çölün geceleri ortaya çıkan sinsi yaratıkların dolandıkları kıyısına gelmiştik. Yaşlı bir aslanı, simsiyah yeleli sarımsı kahverengi bir hayvanı şaşırttık. Rahatsız olmuş ve telaşa kapılmış bir halde köpeklerimize döndü, ok ve Horemheb'in ağzındaki mızrakla öldürölene kadar içlerinden ikisine saldırdı. Güneş gökyüzünde daha da yükseldi, sıcaklık insanın, köpek ve atların gücünü tüketiyordu.

Tatlı Çimen Vahası'na ulaştık ve kampımızı kurduk, arabaların iplerini çözdük ve at hatlarını oluşturduk. Yemek pişirmek için ateşler yakıldı; yiyecek ve şarap sepetleri boşaltılıp açıldı. Öldürdüğümüz kokuşmuş av rüzgara karşı yerleştirildi ve el arabalarına yüklendi, üzerine tuz serpildi, deri tenteyle kaplandı. Sonunda her şey hazırды. Horemheb, asker tavrıyla, henüz tehlikelerden soyutlanmadığımızda ısrarcı oldu, av seyahatinde dahi sanki uygun adım ilerliyormuşuz gibi davranmalı, hareket etmeliydik. Huy ve Maya gözlerini göğе doğru kaldırdı. Görünüşе bakılırsa, çöldeki en vahşi hayvanlar bizlerdik: avcılar, Kraliyet Sarayı'nın sırtlanları. O günkü asli görev henüz başlıyordu. Vahanın havuzunda yıkanıp temizlendik, hizmetkarlar tarafından sunulan soğutulmuş şarapları büyük bir minnettarlıkla kabul ettik. Hizmetkarlar çekildiklerinde, minderlerimize oturduk ve Lord Ay, uzun tırnaklarıyla kadehine vurarak, hepimizi tek bir soruyla düzene soktu.

"O hala hayatta mı?"

Tüm gözler bana döndü.

Ay, küstahça, "Esir Khufu hala sizinle mi?" diye sordu. "Gasp çının kayıtları gibi elinizde mi? Gerçekten Lordum Mahu, sizin bu iki şeyi Kraliyet Çemberi'ne teslim etmemenize şaşırıyoruz!"

"Şaşırmamalıyız," diye sertçe yanıtladım. "Siz de biliyorsunuz Lordum Ay, ben Kraliyet Çemberi'nden emekliye ayrılmayı düşünüyordum. Eğer durum öyle olursa, doğrulan sizin önünüzde büyük bir övünçle sergiler, size de bulduğum her şeyin bir kopyasını verirdim."

Ay, hülyalı bir şekilde bana baktı. Huy ve Maya başlarını önlerine eğdiler. Rameses gülümsemesini kadehinin arkasına sakladı.

Ay, "Eğer Çember'den ayrılmış olsaydınız Lord Mahu," diye mırıldandı, "hepimiz çok büyük bir endişeye düşerdik. Sizin özellikle bu krizde ortaya koyduğunuz destek ve gücünüz inanılmaz derecede takdir edildi. Sizin doğruları söyleyeceğinizi biliyorum!"

"Doğruların ne olduğunu nasıl bileceksiniz?" diye sordum.

Ay, "Doğrular," dedi. "Lordum Mahu, siz Polis Şefi, Sırlar Evi'nin Yöneticisi 'sınız."

"Ve siz de işkencecinizi beraberinizde getirdiniz," diye ilan ettim. "Gaspçı ve diğer esirler sorguya çekildiler."

Rameses, "Gevezelik etmekten başka bir işe yaramadılar,"

diye söylendi. "Hemen hiçbir şey anlatmadılar. Muğlak dedikodular, hayal ürünü hikayeler."

"Ben hayatta olduğuna inanıyorum." Rameses'in konuşmasını kestim. "Aten Şehri'nden kaçtığını düşünüyorum." Çölün ötesinde sıcaktan kaynaklanan pusa bakarak gözlerimi kısıtım. "Ona yardım edildi ve Canaan'da barındırıldı. Bence biz Meryre'nin bildiği kadarını biliyoruz: Geriye kalanını Hititliler ve Prens Aziru'ya yardım etmek için uydurdu."

Horemheb, "O zaman General Nebamun yanıldı, öyle mi?"

diye sordu.

"Hayır, doğruları dile getirdiğine inanıyorum. Albay'a tamamen güveniyorum. O güvendiğim az sayıda insandan teki."

Horemheb gülümsedi.

"Akhenaten güney Canaan'da yaşıyor olabilir ama yolları, nehirdeki bot ve mavnaları gördünüz. Er ya da geç tüm dünya Mısır'a gelir. Akhenaten son bir kez geri dönmüş olabilir, belki de adaletin tecellisini görmenin yanı sıra oğluna da bir göz atmak istemiştir. Karşı karşıya olduğumuz şey, belki de, hiçbirimizin aşına olmadığı bir şeydir. Bu konuda Firavun'a güvenmemeli," atasözünden bir alıntı yaptım, "ya da Mısır'ın savaş arabalarına itimat etmemeliyiz."

Rameses, "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

"Biz güç ticareti yapıyoruz," diye yanıtladım. "Bizler lorduz, efendiyiz; Lordum Horemheb elini kaldırıyor ve araba birlikleri, kalabalık asker güruhu onun emriyle uygun adım ilerliyor. Altlarıma, Doğu ve Batı Thebes belediye başkanlarına yazılı bir emir gönderdim," diye ekledim, "ve Lordum Ay araya girmediği sürece, emirlerim yerine getirilecek. Ama bu güçle ilgili değil. Akhenaten güçten fazla içti ve bu onu hasta etti. Aten Şehri'nde kustu, kendisini arındırdı. Şimdi huzur içerisinde olmak istiyor. Bu ideallerle, değişimle ilgili bir şey."

Rameses, "O zaman ne yapacağız?" diye sordu.

Horemheb, "Mısır'ın ihtişamı ve şerefi için," diye karşılık verdi, "onu öldüreceğiz."

Ay, "Katılıyorum," dedi. "Mısır'ın iyiliği, oğlunun güvende olması, İki Diyar krallığı boyunca gerçek Ma'at'ı kurmamız, huzuru yakalamamız için, onu öldürmeliyiz."

"Peki buna gerek kalmazsa ne olacak?" diye sordum. "Ya Akhenaten bize veya Mısır'a en ufak bir sorun yaratmazsa? Neden sorunun dalda solup gitmesine izin vermeyelim ki? Mevcut sorunlar onun yüzünden oluşmadı, bunların sebebi gaspçı."

Horemheb, "O diğerleri tarafından kullanılabilir," dedi.

"Buna izin vereceğini zannetmiyorum."

Maya, "Hazinesini neden beraberinde götürdü?" diye sordu.

"Eğer gerçek uyum ve huzuru bulduysa, hazinesine neden ihtiyaç duysun ki?"

"Duymuyor," diyerek gülümsedim, "bu kendisi için değil ama hazine içindekiler diğerlerinin sessiz kalmalarını, onunla işbirliği yapmalarını ve olup bitenlere göz yummalarını sağlayabilir."

Huy, "Ya şu mektuplar?" diye sordu. "Gaspçının çadırında bulunan dokümanlar?"

Ay'a gülümsedim. "Rüzgardaki kumdan daha öte bir şey değil Lord Huy."

"Ya Khufu?"

"Önemsiz bir geveze."

Horemheb doğruldu. Ay, hizmetkarlar tepeleme et ve sebzeyle dolu örgü saz sepetleri taşır, peçeteleri serer ve kadehleri tekrar doldururken, sessiz olunmasını işaret etti.

"Endişelenme." Ay kadehini kadehime dokundurdu. "General Nakhtimin'e," kötü erkek kardeşinin diğer subaylarla birlikte, olan biteni

büyük bir dikkatle izlediği yeri işaret etti, "yiyeceklerimizin, nasıl söylesem, herhangi bir iksir ya da tozdan uzak olduğunu kontrol ettirttim."

Rameses, "Ve ben de Albay Nebamun'a güveniyorum," diyerek aptal aptal sırttı. "Ondan hiçbir şeyden gözünü ayırmamasını istedim. Pekala," diyerek gülümsedi, "güvenli bir şekilde yiyip içeceğiz."

Etrafıma bakındım. Sırtlan sürüsü hala bir aradaydı ama çeşitli gerilimler yaşanıyordu: Horemheb ve Rameses, Ay'ın önünü kesiyorlardı, Huy, Maya, Pentju ve ben ise aradaydık.

Rameses, "Meryre bulundu mu?" diye sordu, ağzı yiyecek doluydu. "Şişman bir ruhban ve destekçilerinin, ki bu noktada Lord Tutu ve Buhen'den gelen gruptan bahsetmeye gerek bile yok, çölde net birer hedef olmaları gerekir, öyle değil mi? Demek istediğim, öğrendiğim kadarıyla, bu insanlar sadece kaçmakla kalmadı aynı zamanda beraberlerinde eşlerini, hizmetkar ve çocuklarını da götürdüler."

Ay, "Sırasıyla," diye karşılık verdi. "Bir araştırma yapılacak.

Eğer çölde kayboldularsa, o zaman bu olabilecek en iyi şekilde çözülmüş bir sorun olacak. Thebes'e geri dönüşümüzde, çabalarımızı iki katına çıkartacak, uygun bir araştırma yapacak, avcılarını serbest bırakacağız."

"O tutsak edilmeli." Horemheb kadehinden sesli bir yudum aldı. "Meryre ve diğerleri sorgulanmalı."

"Lordum Pentju," Ay kadehini doktorunkine vurdu, "sessizsiniz. Faaliyetlerimizde bir izleyiciden öteye gitmemeye başladınız. Lord Meryre'nin," Ay hızla bana göz attı, "size yakınlaştığı doğru mu? İşkence çektirdiğimiz kişiler Baş Ruhban'ın sizi kendi yanına katmaya çok istekli olduğunu söylüyorlar."

Pentju, "Meryre yıldızların aşağı düşmelerini de istiyor olabilir," diye şakayla karışık söylendi, "ama bu bunun olacağı anlamına gelmez. Sessizliğime gelince Lord Ay, bu benim bileceğim bir şey. Ben Kraliyet Çemberi'ne Firavun Akhenaten tarafından atandım. Ben onun küçük oğluna muhafızlık etmek için seçildim.

O hala benim gözetimim altında."

Ay, "O hepimizin gözetimi altında," diye ortamı sakinleştirdi. "Eğer General Horemheb ve Rameses kuzeydeki meseleleri gözetim altında tutmak için Memphis 'te kalacaklarsa, Prens'in ve torunumun Thebes'deki Malkata Sarayı'na dönmelerini öneriyorum."

"Hayır." Horemheb tabağını masaya koydu.

Yemeğimizin ve avın tüm güzel havası uçup gitti.

Ay, "Lordum General," diye fısıldadı. "Önerimde bir sorun mu var?"

"Evet." Rameses onun yerine yanıtladı. "Prens neden resmi koruyucusu Lord Mahu ve belki de Lord Pentju ile birlikte Memphis 'de kalmıyor?"

"O benim torunum." Ay'ın yüzü o inatçı, hırçın görünümüne büründü. "O tahtın varisi. O tacı takacak kişi. Thebes, Firavun'un şehri."

Horemheb, "Bu Memphis olmalı," diye sertçe yanıtladı.

Huy'a baktım; o da boş boş bana baktı. Maya da aynı durumdaydı. İşte bu güç noktasıydı. Prens'i her kim kontrol ederse, Mısır'ı da eninde sonunda kontrolü altına alacaktı. Khufu'nun hikayesini anımsadım; lahit peteğiyle Aten Şehri.

"Lordlarım," diyerek araya girdim, "bir çözüm önerebilir miyim? Bir uzlaşma? Memphis şehri kuzeyde; Thebes ise güneyde. Tam ortalarında Aten Şehri yatıyor, ki burası bir çok yönden hala gelişmiş bir toplum. Benim önerim, benim, Lord Pentju'nun, Ekselansları Prens'in, Prenses Ankhesenamun ile birlikte Aten Şehri'ne geri dönmemiz. Hayır. Hayır!" İtirazları yatıştırmak için elimi kaldırdım. "Şehir paralı askerlerim tarafından oldukça iyi korunuyor. Hepsi de, Prens'in yanı sıra bana sadık olacaklarına dair teker teker ant içtiler. Orası aynı zamanda büyük bir kolaylıkla da muhafaza edilebilir: Bu şehir üç tarafı sarp kayalıklar ve dördüncü tarafı da Nil'le hemen hemen çevrili bir körfeze yapılandırılmıştır. Belki de, şehir benim paralı askerlerim tarafından korunurken, karayolları, uçurum tepeleri Albay Nebamun'un araba birlikleri, nehir de General Nakhtimin'in emri altında kuzeye gönderilen asker ve denizcilerle korunursa çok daha iyi olur. Sorunlar çözümlenir ve eski günlere geri dönüş büyük bir hızla gerçekleştirilirken, Prens için Thebes'ten uzak olmak çok daha iyi olacaktır. Tüm bunlar yapılırca, Prens, Amun-Ra Tapınağı'nda taç

giyeceği Thebes' e geri dönebilir ve tabi ki, selefleri gibi, hükümdarlık ve gücünü sergileyerek bir yıl Thebes'te diğer yıl Memphis'te yaşayabilir."

Rameses itiraz edecek gibi oldu ama Horemheb onu omzundan dürtükledi. Ay, dilini şaklattı, bu derin derin düşünürken baş vurduğu bir hareketti.

"Tabi ki," diye ekledim, "Aten Şehri sorunları tartışmak maksadıyla sık sık buluşmak için Kraliyet Çemberi açısından ideal bir yer olacak. Kraliyet Çemberi'nin tüm üyeleri Prens 'le eşit görüşme imkanını yakalayacak. Hepimiz fikir birliğine varmadan önemli hiçbir karar alınmayacak."

Horemheb, "Ben bu fikri kabul edeceğim," dedi.

Huy ve Maya da önerimi desteklediklerini sözlü olarak hemen ifade ettiler.

"Diğer bir sorun daha var." Hizmetkarın yeni bir şarap testisi getirmesini bekledim. "Aten Şehri'nin dışında Kraliyet Lahitleri yatıyor. Ölülerden bazıları yaşanan salgının bir sonucu. Bunların arasında Kraliyet Ailesi'nden bir takım insanlar da var. Lord Ay, kızınız Kraliçe Nefertiti, kız kardeşiniz Baş Kraliçe Tiye, Prenses Ankhesenamun'un kız kardeşi ve Kraliyet Sarayı'ndan diğerleri." Herkesin başlarını sallayarak beni onayladığını gördüğüme memnun oldum. "Şu bir gerçek ki," diye devam ettim, "Aten Şehri bir gün ölecek, çöle dönüşecek. Ancak ölümlere olduğu kadar Tanrılar'a karşı da bir görevimiz var, o da bu mezarların bozulmamasını, hazinelerinin yağmalanmamasını garanti altına almak."

Ay, "Öneriniz ne?" diye sordu.

"Nehir kıyısındaki her bir tabutun Asiller Vadisi'ndeki ya da Krallar Vadisi'ndeki yeni lahitlerine taşınması ve bunun er ya da geç muhakkak yapılması."

Maya, "Bu büyük bir iş olacak," diye sözümü kesti, "ve çok gümüş gerektirecek. Mağaraların kazılması lazım. Bu gizli gizli gerçekleştirilmeli," diye de ekledi. "Eğer Ölü Şehri çevresindeki soyguncular Krallar Vadisi'nde ancak kraliyet bireylerinin definleri olarak adlandırılabilir bir faaliyet yürütüldüğünü öğrenirlerse, açgözlülükleri bir yana, merakları kabarmaktır. Bu lahitler,"

diye büyük bir ciddiyetle devam etti, "gizli bir şekilde kazılıp hazırlanmalı, tabutlar gece getirilmeli ve kapatılmalıdır."

Rameses, "Peki bunu nasıl yapmalıyız?" diye sordu.

"General Horemheb'in büyük zaferini kullanın." Ay ellerini birbirine kavuşturdu. "Elimizde bir savaş esiri güruhu var. Kazıyı bu adamlar yapabilir. Onlara gereksinim duydukları kadar yiyecek ve içecek verilir. Ardından gözün gördüğü, kulağın işittiği ve ağzın konuştuğu gizli kalabilir."

"Esirleri katledecek misiniz?" diye sordum.

Ay, "Hepsi görevlerini bitirdiklerinde," diye hemfikir oldu,

"Kızıl Topraklar' a götürülecekler."

Pentju, "Peki, Aten Şehri'ndeki lahitleri boşaltmak kimin sorumluluğunda gerçekleştirilecek?" diye sordu.

"Tabi ki Lordum Mahu'nun!" Ay gülümsedi. "Kendisine Sarayın Baş Doktoru, Lord Pentju destek verip yardım edecek. Hazır olduğunuzda kuzeye mavna ve muhafız göndereceğiz. Bu mükemmel bir öneri." Uzanıp bir hurma aldı ve bunu ağzına attı. "Aynı zamanda, Aten Şehri'ndeki tüm sarayların eşyalarını, altın ve gümüşlerini söküp çıkartmaya başlayacağız." Parmaklarını yaladı.

"Bu kadar çok konuda anlaşmaya vardığımız için oldukça memnunum."

"Ya Akhenaten!" Horemheb'in sesi kamçı gibi konuşmaları kesti. "Canaan'a asker alayı göndermeliyiz."

Maya, "Kush'a bir ordu göndereceğiz," diye karşılık verdi.

"Hazine bitip tükendi. Lordum Horemheb, Canaan'a saldırmak için en az altı ay sürecektir bir sefere hazırlanmış ve yeterli teçhizata büründürülmüş bir orduya ihtiyacımız olacak. Gümüş Evi bunu destekleyebilecek durumda değil. Mevcut kriz geçene kadar, her bir askeri Horus Yolu'nun bu tarafında tutmamız gerekli."

Sözleri onay yüklü mırıltılarla karşılandı.

"Oraya suikastçi gönderebiliriz." Rameses bana baktı. "Ne dersiniz Lordum Mahu?"

"Saçma," diyerek itiraz ettim. "Delta yeterince karışık. Bu kumda inci aramak gibi bir şey olur. Bu konu beklemeli. Şimdi diğer konulara geçelim ... "

Böylece orada, Tatlı Çimen Vahası'nda, Mısır'ın gücü düzenlendi, sınırlar çizildi, ajanda oluşturuldu. Akhenaten konusu beklemek zorundaydı. Eski uygulamalar tekrar yerine oturtulmalı ve olup biteceklere dair bildiriler yayınlanmalıydı. Mısır'ın her bir büyük şehrine, krizin sonlandığını ve Mısır'ın bir kez daha önceki ihtişamına geri döneceğini ifade eden kitabeli dikili taşların yerleştirilmesine hemfikir olundu. Dolayısıyla diğer konulara geçtik: Düşmanların, tutuklanacakların, para cezasına çarptırılanların ya da sürgüne gönderilenlerin listelenmesine. İnfaz sayısı olabilecek en alt seviyede tutulacaktı. Hepimiz arkadaşlarımız için savaş verdik. Özellikle Maya, Sobeck için genel bir af yayınlanmasını talep etti, böylece kraliyet himayesine tekrar alınabilir ve kendisine Thebes şehrinde üst düzey bir görev verilebilirdi. Bu kabul gördü. Tahıl ambarları, iyi bir hasat beklentisi, yeni vergilendirme gereksinimi, Kush' daki asi sorunu konularına geçtik.

Tartıştık ve müzakere ettik, görüntünün altındaki gerçekler ortaya çıktı. Mısır'da üç güç kaynağı vardı: birincisi, Horemheb, Rameses ve Memphis'e yerleşik kuzey garnizonları; ikincisi Thebes'te Lord Ay, General Nakhtimin ve Akhmin ekibinden diğerlerinin emri altında olanlar; üçüncüsü Prens ve Aten Şehri'nin Koruyucuları. O an için olması gereken buydu. Yine de, tam işimizi bitirip Memphis'e geri dönmeye hazırlanırken, Tutankhamun ölürse neler olacağını, bu güçlü gruplardan hangisinin itibar kazanacağını düşünmeden edemedim.

Kraliyet Çemberi'nden ayrılıp Albay Nebamun ile birlikte onun Thebes'in dış mahallelerinde bulunan evine geri döndüğümde güneş batmış, çöl rüzgarı serin bir hal almaya başlamıştı. Bizi ter içerisindeki bir ulak karşıladı. Kendisini Nebarnun 'un arabasının önüne attı, anlaşılmaz sözlerle mesajını ilettili. Albay, Tatlı Çimen Vahası'nda boşalttığı kadehlerin yanı sıra önceki geceden dolayı da hala hafif sarhoş bir halde, arabasından sendeleyerek indi, adamı çekip ayağa kaldırdı. Mesajı tekrarlattı, bu süre zarfında ben arabada Pentju'nun yanında dikiliyordum.

"Esir Khufu, bu akşam geç saatlerde, kapısını zorla açmak zorunda kaldılar. Kendisini asmış."

Nebamun'un evine büyük bir aceleyle koşturduk. Her yer kargaşa ve kaos doluydu. Paralı askerlerim, kılıçlarını çekerek çoktan avluda toplanmışlardı. Djarka, genç Prens'i odasına kilitleyerek, beni karşılamaya geldi ve Khufu'nun odasına çıkarttı.

Kapı yarılıp parçalanmış üst söveye dayalı duruyordu ve içerde, kırışlardan sallanan bir sicimin ucunda, altında yan yatmış bir tabure duran Khufu'nun bedeni salınıyordu. Kalın sicim boynu etrafına sıkıca bağlanmıştı, yüzü morlaşmış, gözleri yerlerinden fırlamış, şiş dili dudaklarının arasına sıkışmıştı. Ölüm öncesi can çekişirken idrar torbasının kontrolünü de kaybetmişti. Trajik, acıklı cesedi gıcırdayan sicimin ucunda hafifçe sallanıyordu.

Djarka, "Yukarı çıktım," diye açıkladı. "Hizmetkarlardan teki ona yiyecek getirmişti ama çalınan kapıya yanıt vermedi!"

Djarka'ya, ben odayı incelerken Khufu'nun cesedini ipini kesip olduğu yerden indirmesini söyledim. Burası kare şekilli, konforlu bir odaydı, duvarları badanalanmıştı, içerde portatif bir karyola, bir tabure, iki küçük masa, sandıklar, küçük bir divan, bir köşeye yüksekçe yığılmış minderler mevcuttu. Kapı, hiç şüphesiz, kilitlenmişti; sağlam ahşap sürgüleri tepeden, alttan ve merkezden çekilmişti. Bunlar da artık, tıpkı kalın menteşeler gibi kırılmıştı. Yerdeki sürtünme izlerini fark ettim, büyük olasılıkla kapının zorlanmasıyla dolaylı olarak oluşmuşlardı. Pencere kare şeklindeydi, kalın kafes işi bir çerçevesi vardı, içeri dışarı kayabiliyordu ama bu sadece içerden yapılabilirdi; dışarıdaki üst söve hırsızlara karşı koruma sağlanacak tarzda taş kenarlıydı. Sövenin tozundan bu ahşap çerçevenin yerinden hareket ettirilmediği sonucuna vardım. Çıtaların arasından dışarı baktım. Oda bahçenin oldukça gür bitkilerle örtülü bir bölümüne tepeden bakmaktaydı, çimenler uzamış ve gürdü, sanki firavun inciri ağaçlarının aşağı uzanan dallarına uzanmak ister gibiydiler. Djarka cesedi yere yatırırken arkama döndüm. Bileklerini ve el tırnaklarını, ayak bileklerini, ensesini ve kazılı kafasını inceledim ama başka bir işaret ya da incinme, morarma veya ezik görmedim, bu kafir ruhbanın cinayet kurbanı olduğuna dair en ufak bir belirti dahi yoktu. Sicim kalın ve yağlıydı.

"Bunu nereden almış?" diye sordum.

Nebamun'un kahyası, ellerini ovuşturup sanki değerli bir bilgi kaynağından ziyade yakın bir arkadaşımı kaybetmişim gibi hüzünlü bir şekilde bana bakarak, "Etrafta dolanmasına izin veriliyordu," diye yanıtladı. "Evde ve bahçede dolaşabiliyordu. Lordum," diyerek yutkundu, "bana Khufu'nun kaçmak yönünde herhangi bir arzusunun olmadığını, burada çok daha güvende olduğunu siz bizzat söylemişsiniz."

Başımı sallayarak onayladım. Önceki akşam Khufu'nun yanından ayrıldığımda, sakın ve kendine güvenir bir haldeydi. Bana sarf ettiği son sözlerinde, kendisini Albay Nebamun'un konağında Mısır'ın diğer herhangi bir yerinden çok daha güvende hissettiğini bizzat itiraf etmişti. O an için bunun oldukça zekice bir açıklama olduğunu düşündüm. Khufu, Kraliyet Çemberi'nin diğer üyelerinin, özellikle de Lord Ay'ın, kendisine böylesi bir iyilikte bulunmayabileceğini fark edecek zekaya sahipti.

"Peki, bugün ne oldu?"

Kahya ellerini iki yana açtı. "Ev sessizdi. Sizin," nispet edercesine ekledi, "paralı askerlerinizin söyledikleri şarkı ve bağırışları haricinde. Prens adamınız Djarka ile birlikte odasına kapandı.

Khufu yemeğini yemek için mutfağa indi." Kahya suratını astı.

"Ve sonra, bugün geç saatlerde, mutfakta çalışan bir oğlan yemeğin hazır olduğunu iletmek için yukarı çıktı. Kapısını çaldı, çaldı.

Yanıt gelmedi, dolayısıyla Djarka'yı görmeye gitti."

"Ve kapıyı zorlayarak açtınız, öyle mi?" diye sordum.

Köşedeki divanda oturan Djarka başıyla onayladı. Yere, Khufu'nun yüzüne baktım: Çirkindi, ölümle birlikte çarpılmıştı. Kanıtların tümüne bakıldığında intihar etmişti, depodan bir sicim alıp odasına dönmüştü. Tavan kirişindeki güçlü çengeli kullanmış, bir ilmik atmış, tabureye çıkmış ve bunu teperek itelemişti. Bir intihar, umutsuz bir adamın ölümü. Yine de o an bile, böylesi bir açıklama bana doğru gibi gelmedi. Khufu'nun korkmasını gerektiren ne vardı? Ona hayat, güvenlik, kimse tarafından bilinmeyen bir kasabaya sürgün sözü vermiştim, onun kaderi Memphis'te zincirler içerisinde geçit alayına katılan diğerlerinininkinden çok daha iyiydi.

O zaman onun ölmesini kim isteyebilirdi? Kraliyet Çemberi'nin diğer sırtlanları mı? Ama onlar da benimle birlikte buradan uzaktaydılar, batı çölünde avlanıyorlardı.

"Evi herhangi bir yabancı ziyaret etti mi?"

Nebamun'un kahyası kafasını olumsuz anlamda salladı.

"Bu konuda oldukça nettim." Albay Nebamun konuşmaya başladı. "Hiç kimsenin, Kraliyet Çemberi yetkisini taşımadığı sürece, üst avluya alınmamasını emretmişim."

Pentju cesedin yanına çömeldi, boynundaki sicimi bollaştırdı, göbeğindeki havanın çıkmasına izin verdi. Ölü adamın bacakları silkindi, bu korkunç bir manzaraydı, sanki Ka'sı kalbini yeniden canlandırmaya çalışıyor gibiydi. Nebamun nefesinin gerisinden sessizce küfretti. Pentju'dan cesedi büyük bir dikkatle incelemesini talep ettim. O da herhangi bir yeri incinmiş mi diye baktı, kafasının gerisine ve ensesine dokundu, cesedi ters çevirdi, el ve bileklerini dikkatle incelemek için ipi söktü, tırnaklarına ipin kılları var mı diye büyük bir dikkatle baktı.

"Uyuşturulmuş muydu?" diye sordum.

Pentju adamın ağzını kokladı ve başını iki yana salladı.

"Biraz şarap içmişti ama bu sadece onu rahatlatacak miktardaydı, bundan dolayı ölürken idrar torbasında ne var ne yok bırakmış."

"Ölmesi ne kadar sürmüştü?"

Pentju adamın boynuna ve boğazına baktı. "Pek uzun değil.

İpe karşı pek fazla savaş vermemiş, belki can çekişirken biraz debelenmiş. Yaşam gücü kesilip gidene kadar. Büyük olasılıkla bayılıp kalmış ve bunu da hemen ölüm izlemiş."

"Peki, ne kadar süredir ölü?"

"Belki üç ila dört saat. Eti soğuk ve nemli bir hal almaya, kasları da sertleşmeye başlıyor."

Kapı tıklatıldı ve Nebamun'un ruhbanı içeri girdi, bu ufak tefek, pörsük bir adamdı. Cesedin yanına çömeldi ve hayatına son veren bir adama

ezberden okunan kutsal metni söylemeye başladı: "Şimdi geri dönün, siz çukurdan gelen kızgın arkadaşlar. Şimdi geri dönün, siz diğerlerinden daha derin olan gölgeler. Yok Edici'ye, Ateş Yiyici'ye, Ruhların Leşçili'ne geri dönün ... "

Ruhbanın söyleyeceklerini bitirmesini bekledim ve o gider gitmez, Nebamun'dan bir el arabası ayarlamasını istedim.

"Cesedi Ptah Tapınağı'ndaki Mumyalama Evi'ne gönderin,"

diye emrettim. "Ruhbana, ne kadara mal olursa olsun, faturaları Lord Maya'ya göndermesini söyleyin."

Yaşlı albay, "Neden onu bir timsah havuzuna atmıyoruz ki?"

diye bağırdı. "Ya da daha da iyisi, adamlarımın onun cesedini Kızıl Topraklar'daki leşçillere götürmelerini sağlayabilirim."

"Ona hayatını vaat etmiştim," diye yanıtladım. "İntihar ettiğine göre, Kızgın Eller Tanrısı'nın gücüne teslim olmuş olmalı.

Dolayısıyla, izin verin bedeni mumyalansın, ruhbanlar duasını etsin, ilahiler okunsun, tütsüler yakılsın. Ona Necropolis'te bir lahit bulun. Eğer bunu yaparsanız Albay Nebamun, ben de ona olan borcumu ödemiş olurum."

Djarka, eski Mısır dilinde zorba adamı ifade eden *ut-en* kelimesini kullanarak, "o bir vatan hainiydi," dedi.

Nebamun'un kahyası da, "O intihar etti," diye ekledi. "Belki de kalbi yerinden çıkartılmalı ve yakılmalı."

Hepsinin suratına baktım ve hatamı fark ettim. Bu evde,

Khufu'nun etrafının düşmanlarıyla çevrili olduğunu unutmuştum.

İyi adamlar, diğerleri bir yana Nebamun'un askerleri, Delta'da öldürülmüştü.

Djarka, "Sorun ne lordum?" diye sordu.

Vereceğim yanıtı yuttum. Bekleyecektim. Ancak, korkunç cesedin yere yayılmış yattığı o odada dikilirken, her ne kadar kim tarafından, nasıl ve

neden soruları esrarını koruyor olsa da, Khufu'nun öldürüldüğünden iki elim ve iki ayağımın olduğunu bildiğim kadar emindim.

Djarka'dan Prens'in yanına dönmesini istedim. Nebamun ve adamları da oradan ayrıldılar. Hizmetkarlar Khufu'nun cesedini sarmak için keten çarşaflarla geldiler ve onu alıp götürdüler. Onlar gider gitmez esaslı bir araştırmaya giriştim. Sandık ve kutular boştu. Khufu giydiği cübbe ve sandaletlerde bana bağımlıydı; sahip olduğu diğer mallarının tümü savaş ganimeti olarak bildirilmişti. Gidip pencerenin yanında dikildim, küçük aralıklardan dışarı baktım. Odaya tek giriş bu kafesten olmalıydı ama bu da sadece içerden çıkartılabiliyordu. Khufu şüphe içerisinde ve ihtiyatlıydı; hiç kimsenin odaya girmesine izin vermezdi. Dışarı çıktım ve pencerenin hemen altına denk gelen zemini inceledim. Nemliydi, kafamı kaldırıp baktığımda, yukarıdaki odadan birisinin aşağı bir çanak dolusu kirli su döktüğünü fark ettim. Orada hiç kimse yoktu; zemin hafifçe alt üst edilmişti, ama bunun sebebi herhangi bir şey olabilirdi.

Odaya geri döndüm, yatağı kenara çektim, örtülerini çıkarttım. İşte o zaman onu buldum, adi bir parşömen parçası buruşturulup bir tarafa atılmıştı. Bunu açtım, Khufu'nun elinden yazılmıştı. Bu parşömen parçasının ortasında Prens'in adı Aten versiyonuyla yer almaktaydı: "Tutankhaten." Bunun üzerinde, "Akhenaten, Nefertiti, Pentju" ve altında da "*Budge net ut-Nt er aien-Hotep*" yazılıydı.

"Bununla ne demek istedin?" diye fısıldadım. Hafızamı kurcaladım: Hotep, Ptah Tanrısı'nın oğluydu, Memphis ayağının üçüncü üyesiydi.

Parşömeni katladım, para çantama yerleştirdim ve odadan ayrıldım. Evi dolaştım, avluyu geçtim ve küflü depoya girdim. Sicim yığınlarını fark ettim ve durakladım. Tabi ki, diye düşündüm, eğer Khufu sicimi buradan aldıysa ve odasına götürdüyse, bunu birisi görmüş olmalıydı, değil mi? Yoksa odasından bir çarşaf almış, ipi bunun içine sarmalamış, sanki kirli bir çarşaf taşıyor gibi mi yapmıştı? Eğilip bir sicim tomarı aldım. Kalın ve pürtüklüydü ama taşınması kolaydı. Darbelerle şekillendirilmiş bir sandığa oturdum ve bir hata yaptığımı kabul ettim. Eldeki tüm delillere göre, Khufu intihar etmişti. Bu yeterince anlaşılırdı. Geleceğe dair verdiğim sözlere ve garantilere güvenmemiş olabilirdi. Evet, onun öldürüldüğünü biliyordum ve bu da benim ikinci hatamı kabullenmemi sağladı. Khufu bana

anlattıklarından daha fazlasını biliyordu. Belki de, Meryre ve komplocularının Pentju 'ya neden bu kadar büyük bir önem verdikleri türünden diğer gizemler hakkındaki itiraflarını tam manasıyla dile getirmeden önce zamanını yönetiyordu. Yoksa bu bilgili doktor da bize anlattıklarından fazlasını mı biliyordu? Bilgisi ne konudaydı? Prens'in sağlığı mı?

Ayağa kalktım. Öyle miydi? Pentju doktor olarak bir şey mi biliyordu? Tutankhamun'un çevresindeki hiç kimseyi işitemiyor, göremiyor ya da fark edemiyor gibi görüldüğü o gün girdiği ürkütücü transa şahit olmuşum. Prens şimdi kaç yaşındaydı? Yedi ila sekiz mi? Akhenaten hem bedensel hem de zihinsel açıdan rahatsızdı ve her ne kadar Prens Khyia, Tutankhamun'un annesi, benim arkadaşım olsa da, onun hastalıkları hakkında hiçbir şey bilmiyordum.

Depodan ayrıldım, düşüncelerim arasında kaybolmuşum, odama döndüm, burada yıkanıp üzerimi değiştirdim, sorunu kafamda tıpkı şişe geçirilmiş bir et parçası gibi tekrar tekrar döndürüp düşündüm. Yüzümü ve ellerimi yağlayıp parfümledim, Prens'in odasına gittim. Küçük kaplumbağalarını çıkartmıştı, ne kadar yavaş yürüdüklerine bakarak gülüyor, Djarka'yı kendisine eşlik etmeye ikna etmeye çalışıyordu ama muhafızı öylece bir tabureye oturmuş, kendi düşünceleri arasında kaybolmuştu. Tutankhamun ayağa fırladı ve kendisini bana doğru attı, yüzünü cübbeme gömdü. Yere çömeldim.

"Majesteleri, çok iyi görünüyorsunuz."

Djarka, "Geç saatlere kadar uyudu," diye yanıtladı. "Sizin ava çıktığınızı işitti ve sonra yatağına geri döndü."

Prens'in yüzünü ellerim arasına aldım, güzel ve oval şekilliydi, o büyük parlak gözler dikkatle beni inceliyor, ruh halimi tahmin etmeye çalışıyordu. Bazen bana Akhenaten'i anımsatıyordu, tamamen masumiyet dolu o bakış, tıpkı babasınınki gibi, numara olabilecek nitelikte, içerde kaynayan duyguları örten bir maskeydi. Tabi ki Khyia da aynıydı. Akhenaten'in sarayına ilk geldiğinde ayağımın dibinde oturur ve bir itaatkarın efendisine karşı takındığı tavırla bana tapınırcasına bakardı.

"Mahu Amca, sorun ne?"

"Siz iyi misiniz Majesteleri?"

"Ben her zaman iyiyim Mahu Amca. Albay Nebamun'un söyledikleri doğru mu? Bugün bir boğa mı öldürdünüz?"

"Kendi ellerimle Majesteleri." Kollarımı açarak ayağa kalktım. "Onu arabamla kovaladım, Lord Pentju arabayı tıpkı bir fırtına bulutu kadar hızlı sürüyordu. Yanında ilerledik. Arabadan boğanın sırtına atladım, boynuzlarından yakaladım ve boynunu çevirdim."

Tutankhamun bana ağzı ardına kadar açık baktı.

"Onu yere düşürerek boğuşmaya başladım," diye devam ettim, oğlanı büyük bir dikkatle izliyordum, kalbim korkudan karıncalanıyordu. Prens bir avanak mıydı? Yoksa bana, benim komik hikayeme gerçekten inanacak kadar güçlü bir şekilde mi hayrandı? "Boğa benim altımda pes etti," diye devam ettim. "Kamamı çektim ve boğazını kestim, sonra diğer bir tanesi daha bana saldırdı."

Tutankhamun hayallerinden sıyrıldı; kafasını arkaya atarak güldü, bu güzel, ruhu rahatlatan bir sestti.

"Yalan söylüyorsun Mahu Amca, bana hikaye anlatıyorsun."

"Nasıl bildiniz?" Onu kucağıma alıp havaya kaldırdım, kucaklayıp bağrıma bastım. "Hikaye anlattığımı nereden anladınız?"

Yoksa," yüz ifademi sert tuttum, "benim boğuşup bir boğayı yere devirebilecek kadar güçlü olmadığımı mı söylüyorsunuz? Ayaklarımın hızlı, kollarımın güçlü, zihnimin kıvrak olmadığını mı ifade ediyorsunuz?" Yüzümü onunkine bastırdım. Onu sıkıştırarak, "Siz benim esirimsiniz," diye devam ettim. "Bana yanıt verene kadar sizi böyle tutacağım".

Tutankhamun bu oyunu sevdi, haz içerisinde çığlıklar attı.

"İtiraf edeceğim. İtiraf edeceğim."

Onu yere indirdim.

"Bunu yapmış olamazsın," dedi. "Yapamayacağından değil ama Lord Pentju atları kontrol edemez. Djarka bana anlattı. Bir öküz bile arabayı ondan daha hızlı hareket ettirebilir."

Küçük oğlana sevinçle baktım.

"Eğitimi nasıl gidiyor?"

Djarka yazı tepsisini işaret etti, yakındaki bir masaya parşömen yığınları ve kil tabletler yayılmıştı.

"Yazıp sayabiliyor."

Tutankhamun birdenbire, "Yazıp sayabiliyor," diye taklit etti. Bakışını yakaladım, bunu ilk kez görüyordum; Djarka'ya attığı hızlı bakış buyurganlık doluydu, yoksa bu bir içerleme miydi?

Bana tekrar baktığında, o çarpıcı gülümseyişi geri gelmişti. "Bir daha avlanmaya gittiğinde Mahu Amca, ben de seninle gelebilir miyim?"

Ona bunu yapabileceğine söz verdim, dalgın dalgın alnından öptüm ve odadan çıktım. Serin akşam rüzgarını yakalamak için çatıya çıktım. Nebamun'un kahyası bana meyve ve bir testi soğutulmuş bira getirdi. Khufu'nun ölümünden dolayı hala üzüntü doluydu. Adama uygunsuz herhangi bir şey görüp görmediğini sordum.

"Eğer böyle bir şey olsaydı lordum, bunu size mutlaka söylerdim." Ve nefesinin gerisinden anlaşılmasa da bir şeyler homurdanarak, beni kendi düşüncelerimle baş başa bıraktı.

Ankhesenamun, Amedeta ve diğer Prenses maiyetleriyle birlikte, hava karardıktan hemen sonra geldi. Parfüm içerisinde yüzüyordu, gözleri sürmelenmişti, cilveliydi, ellerimi yakaladı, beni her iki yanağımdan öptü, o güzel kokusunu almama göz yumdu.

"Büyük kahraman," diyerek bana şaka yollu takıldı. "Sen Mahu Amca," Tutankhamun'un bana taktığı adı taklit etti, "bana kahramanlıklarından bahset. Savaştan sonra, gaspçının evlenmemiş genç kızlarını ele geçirip," gözkapaklarını kırptırdı, "erkeklerinin cesetleri arasında bir güzel becerdin mi?"

"Siz bir hikaye anlatıcısı olmalısınız leydim."

Ellerini hala sıkı sıkı kavrayarak, onu evin derinliklerine doğru yönlendirdim.

"Bir hikaye anlatıcısı mı Mahu Amca?"

Omzumun üzerinden baktım. Amedeta ve diğer hizmetçi kızlar Albay Nebamun, Pentju ve diğerleri tarafından karşılanıp selamlanıyorlardı. Onu gölgelerin arasına çektim.

"Lordum!" Yüzündeki gülümseme kayboldu.

"Bana anlattığınız şu hikaye," diyerek tısladım. "Birçokları arasında diğer bir yalan daha! Bana kız kardeşiniz Meri taten'in size, babanızın zehirlendiğini söylediğini iddia etmişsiniz."

"Bana söylediği buydu ama Meritaten'i siz de bilirsiniz."

Ankhesenamun'un güzel gözleri ışıldadı. "O benden çok daha iyi bir hikaye anlatıcısıydı."

"Anneniz," diye sordum, "olan biteni size hiç aktardı mı?"

"Bunu neden yapsın ki? Annem beni hiç sevmezdi. Beni bir gaspçı gibi görürdü. Meritaten için de aynısı geçerli. Eğer hayatta kalmış olsaydı, ben şimdi burada olabilir miydim, şüphedeyim."

Elini geri çekti. "Babama ne olduğunu bilmiyorum. Annemin kalbini dolduran düşüncelerden de haberim yok. Şimdi ikisi de namevcut ama ben buradayım. Şunu bir düşünün Lord Mahu. Küçük Prens 'imiz büyüyor. Bir gün onu yatağın hazırlarıyla tanıştıracam. Ben Mısır'ın Baş Kraliçesi olacağım." Bana sürtünerek geçti, güzel cübbesi arkasından dalgalanırken görkemli bir tavırla yürüyüp diğerlerine katıldı.

Pentju münakaşamızı fark etmiş olmalıydı, büyük bir aceleyle yanımıza geldi. O zayıf ışıktaki dahi, Pentju'nun ne kadar sarsıldığını görebiliyordum, karşımda kalbinde bir şeyler saklayan bir adam duruyordu.

"Lordum, yanlış giden bir şey mi var? Tedirgin görünüyorsunuz." Pentju beni dirseğimden yakaladı ve oradan uzaklaştırdı.

"Ben sizinle birlikte büyüdüm, ben de Kap'ın Çocuğu'yum. Sizi tanıyorum."

"Öyle mi lordum?" diye soğuk bir tavırla karşılık verdim.

"O zaman siz benden çok daha iyi bir adamsınız."

Pentju beni küçük bir avluya çıkarttı.

"Bu da ne demek Mahu? Biz arkadaşız."

"Öyle miyiz?"

Pentju eliyle kızdığını gösteren bir hareket yaptı, benden uzaklaştı ama hemen ardından geri döndü. "Ne sebeple bu kadar şüphe içerisindesin Mahu? Khufu'nun intihar ettiğine inanmıyorsun, öyle değil mi?"

"Hayır, öldürüldüğünü düşünüyorum."

"İyi ama kim tarafından? Neden?"

"Ben de aynı soruyu kendime sordum. Ayrıca Lordum, Meryre'nin senin ona katılman için neden bu kadar istekli olduğunu da merak ediyorum." Para kesemi çıkarttım ve içinden atılmış parşömen parçasını çekip aldım, bunu açtım ve Pentju'nun gözünün dibine kadar yaklaştırdım. "Khufu bunu neden yazsın ki?"

Pentju kağıdı almak istedi ama pam1aklarımın arasında bunu sıkı sıkı tuttum. "Neden sizden, Akhenaten ve Nefertiti'den aynı satırda bahsediyor, ardından da Ptah'ın oğlu Hotep'e ve Memphis üçlüsünün diğer üyelerine bu göndermeleri yapıyor? Tutankhamun hakkında ne biliyorsunuz Pentju? Daha başka sırlar da mı var?"

Her ne kadar saklamaya çalışsa da, doktorun telaşı o kadar şiddetlendi ki arkasını dönmek zorunda kaldı, sanki bir tür sancıyı yatıştırmak istercesine elini göğsünde bir aşağı bir yukarı sürüyordu. Onu omzundan yakaladım.

"Gelin lordum, benimle yüzleşin. Ben Prens'in Koruyucusu, muhafızıyım. Bunu burada ya da diğerlerinin önünde tartışabiliriz."

Pentju arkasına döndü. Yüzündeki değişiklikten şaşkınlığa uğradım. Sanki yaşlanmış görünüyordu.

"Prens'i gördünüz," diye yavaşça yanıtladı. "Djarka'dan onu bir kez trans halinde, tıpkı kör ve sağır bir dilsiz gibi bulduğunuzu öğrendim."

"Yani?" diye sordum.

"Biz doktorlar kalpten, ruhtan anlamayız. Bir yılan sizi ısırıldığında zehrin bedeninizde nasıl hareket edeceğini ve kalbinizi durduracağını biliriz. Ama ya delilik, cinnet, ruhun garip işlevleri?" Başını olumsuz anlamda salladı. "Bu konuda hiçbir şey bilmeyiz."

Duvardaki küçük bir oyuğa oturdum.

"Endişeliyim." Pentju kullanacağı kelimeleri büyük bir dikkatle seçti. "Sizin de bildiğiniz gibi Lordum Mahu," farkında olmadan resmi ifade tarzına geçti, "Ben Kraliyet Halkı'na doktor olarak atanmışım. Baş Kraliçe Tiye bana hep güvendi. Bana kanının delilik çizgisiyle bozulduğunu ifade etti. Genç Prens'in çekmek zorunda kaldığı bu translara gelince," Pentju dudaklarını yaladı,

"Akhenaten de genç bir oğlanken aynı sorunu yaşadı."

O an, evet, bunu itiraf edeceğim, Pentju'nun bana gerçeklerin tümünü aktarmadığını hissettim. Yine de, söylediği kadarı bile, kalbimi ürpertmeye yetecek seviyedeydi.

"Endişeliyim." Pentju gelip yanıma oturdu. "Mahu, hepimiz uzun ve tehlikeli bir yolda yürüdük ama sonunda kendimizi bir seyahatin sonundan ziyade, kat ettiğimizle eşit derecede korkutucu diğer bir yolculuğun başında bulduk. Benim rüyalarım bu dehşetle dolu. Ya Tutankhamun da babasına dönüşürse ne olacak? Akhenaten 'in oğlu da onunla aynı hayalleri, aynı eğilimleri mi miras aldı? Yoksa o da Mısır'ı alt üst mü edecek?"

"Bunu zaman gösterecek," diye kızgın bir tavırla söylendim.

"Ya şu nöbetler? Tehlikeli mi?"

"Tüm tıbbi metinleri inceledim." Pentju iç çekti. "Memphis 'de bulunma sebeplerimden teki de buydu. Oradaki Hayat Evi'ni ziyaret ettim. Bu translar açıklanamaz. Bunlara neyin sebep olduğunu ya da bunların, hastayı sıcak ve rahat tutmanın dışında, nasıl tedavi edilebileceklerini bilmiyorum."

"Bunları tetikleyen şey ne?" diye sordum. "Geçip gidecekler mi?"

Pentju bana daha da yaklaştı. "Sizin de söylediğiniz gibi Mahu, bunu zaman gösterecek. Beni korkutan şey Horemheb gibilerinin sizin bildiklerinizi öğrenmesi ve Prens'imizin İki Diyar Krallığı'nı yönetmeye uygun olmadığını iddia etmesi."

ses he tat

("Gerçek gizem" anlamına gelen antik Mısır deyiş)

BÖLÜM 13

*Aşkı, sevgilim,
Kalbim hasretini çekiyor,
Tüm rüyalarım seni söylüyor,
Yüzün tıpkı kalbimi avucuna alan bir hayalet.
Parfiimiin tıpkı cazip bir bulut
Beni alıp götürüyor...*

Bu şiiri anımsıyorum. Bunu o akşam kalbimi sakinleştirmek için kaleme aldım. Pentju'nun sözleri benim heyecanımı, Prens'in geleceğine dair hissettiğim derin endişelerimi canlandırmıştı.

Kendimi geçmişle lekelenmiş, kirlenmiş hissettim, bu kesinlikle en ufak bir geçit vermeyecek ve yolumuza devam etmemize izin vermeyecek türden bir duyguydu. Bir yerde, Akhenaten hala Mısır'a hükmediyordu. Kalbime hükmettiği ise kesindi. Saflık Havuzu'nda tekrar yıkandığımda biraz daha düşündüm, sonra bedenimi yağlayıp parfümledim, Nebamun'un aşçılarının hazırlamakta oldukları küçük ziyafet için makam zincirimi ve ışıltılı yüzüklerimi taktım. Djarka'dan çifte flütü çalmasını istedim ve bir süre için, Tutankhamun'un şarkı söyleyişini dinledim. Güzel, güçlü bir sesi vardı ve şarkı söyleyiş tarzı beni her zaman heyecanlandırırdı. Bitirdiğinde, ruhumun eskiye, onunla, o Güzel Kadın' la buluşmaya gitmesine izin verdim. Hayır, Aten Şehri'ndeki iç karartıcı son günlerin katili Nefertiti ile değil, kendisiyle ilk karşılaşmamızda kalbimi esir alan o kıvıll saçlı, mavi gözlü genç kadınla. O gece bu dizeleri yazdım, bir süre sonra, pencereden dışarı bakmaktan vazgeçtim, masayı hazırlayan hizmetkarların seslerini yarı kulak dinlemeye başladım.

Albay Nebamun yine en cana yakın tutumunu sergiliyordu.

Ben yaşananları "tekrar bir araya toplanmış bir aile saadeti" olarak nitelendirirken, oturmamızı ve yememizi söyledi. Ankhesenamun bana ters ters baktı ama Tutankhamun ellerini çırdtı ve bunun harika bir ifade olduğunu düşündü. Küçük masaların önüne oturduk, etrafımıza minderler yığılmıştı. İştahımızı açmak ve susuzluğumuzu yatıştırmak için ilk olarak şarap ve birayla ağızlarına kadar dolu olan su mermeri kadehler servis edildi. İşe kurutulmuş ve tuzlanmış karaca, kefal ve küçük patatesli balık köfteleri ile başladık. Ana yemek kızartılmış kazdı, ev fırınında pişen taze yumuşak beyaz ekmeği batırabileceğimiz baharatlı bir sos içerisinde servis edilmişti. Djarka ve Pentju oradaydı. Her ne kadar Aten Şehri'ne geri döneceğimizi ilan ettiğimde sohbet daha canlı bir hal almış olsa da, Khufu'nun ölüsünün ruhu etrafımızda bir gölge gibi asılıydı.

Ankhesenamun öfkeliydi. "Ölüler Şehri'ne mi?" diye lafı yapıştırdı. "Herkes oradan ayrılıyor! Asıl yaşanacak yer Thebes. Pazara nasıl gideceğiz? Ya elbise ve parfümlerden ne haber? Hiç kimse Aten'in yerine gitmiyor."

Ancak Tutankhamun bu habere sevinmişti. Thebes, kalabalık sokakları ve yüksek tapınaklarıyla, onu korkutuyordu. Kraliyet Ailesi'nin bir süre için

gölgeler arasında kalmasının nasıl en iyisi olacağını büyük bir sabırla açıkladım.

Pentju, "Mısır barış ve huzur içerisinde değil," diye beni tasdik etti. "Aten Şehri çok daha güvenli. Albay Nebamun bizim muhafızınız olacak, korunacağız." Tutankhamun'a gülümsedi. "Bu arada oradaki bahçeler de gerçekten çok güzel."

"Oraya gitmek istiyor musun Mahu Amca?" Tutankhamun gürültülü bir şekilde bir parça ekmeği çiğnedi. "Ya Sobek ne olacak?" Prens, onu yoksul semtlerdeki hayata dair korkunç masallarla ve Necropolis hakkında hayalet hikayeleriyle eğlendiren yoldaşına karşı büyük bir beğeni geliştirmişti.

"Öyle yaparsak en iyisi olacağını düşünüyorum Majesteleri.

Siz ve Prenses Ankhesenamun bir gün evleneceksiniz, Mısır'ın başındaki Kral ve Kraliçe olacaksınız."

Tutankhamun, "Ben arabamda seyahat edeceğim," dedi. "Mahu Amca, sen de benim arabacı olacaksın. Aşağılık Asyalı ve Kushite'lere savaş açacağım, benim adımla duyunca titreyecekler."

Hepimiz ona şaka yollu takılmaya başladık; sohbetin bir süre bu şekilde gitmesine göz yumdum.

Ankhesenamun, "Söylemek istediğin bir şey var, öyle değil mi Mahu Amca?" diye kindar bir tavırla sordu. O ve Amedeta birbirlerine yakın oturuyorlardı. İkiz gibi duruyorlardı, fesatlık düşünen iki güzel şımarık kadın. İkisi de yemeğin büyük çoğunluğunu Djarka ile ayıp denebilecek derecede flört ederek geçirmişlerdi. İlk başlarda Djarka tersti ama içtikçe onların iğneleyici söylemlerine daha esprili yanıtlar vermeye başladı.

"Evet Mahu Amca." Djarka da sataşmalarda onlara katıldı.

Uyarırcasına onlara baktım ve fildişi saplı bıçağını su mermeri bardağına vurarak takırdatan Tutankhamun'u işaret ettim.

"İzleyenlerin kim olduğunu biliyor musunuz? Hiç onlardan bahsedene oldu mu?"

Pentju olumsuz anlamda başını salladı. Djarka, Horemheb ve Rameses hakkında bir şaka patlattı. Ankhesenamun yüksek sesle benim casuslara

gönderme yapıp yapmadığımı sordu, dolayısıyla ben de konuyu kapattım.

Ertesi sabah geç saatlere kadar uyuduk, kalkar kalkmaz Aten

Şehri'ne geri dönüş hazırlıklarına katıldım. Albay Nebamun bu görevi üstlendiği için halinden memnundu, kışlaya kapanmaktansa Kızıl Topraklar'ı devriye gezmeyi tercih edeceğini yüksek sesle dile getirdi.

Bir hafta sonra Memphis'den ayrıldık. Kraliyet Çemberi'nin diğer üyeleri bize görkemli bir elveda etmek için rıhtım kıyısına kadar indi, iyi dilekleri ve bağırışları suyun diğer ucuna kadar erişmekteydi. Horemheb ve Rameses kanun ve düzeni kuvvetlendirmek için Delta'ya dönmeye istekliydiler. Diğer yandan Nakhtimin, Maya ve Huy, Thebes' e geri dönmek için hazırlıklarını tamamlamışlardı. Nebamun'dan esirlere hala eziyet çektirildiğini öğrendim, ancak onlardan yeni bilgi alındığı sürece, Ay bunu gizli tutacaktı.

Aten Şehri'ne yaptığımız seyahat görkemliydi, iki büyük mavnanın, *Amun'un İhtişamı* ve *Ra'nın Gücü'nün* başı çektiği, bayraklar ve flamalarla süslü, güneş altında ışıldayan yaldızlı pruva ve kıçları olan, renkli küçük bir filoyla ilerledik. Etrafımız silahlı, arabalı ve atlı askerlerle dolu mavnalarla çevriliydi. Kısa bir an için bir tekne dolusu müzisyen, tapınak korolarıyla birlikte, hoş bir müzik yaptı, şarkıları ve ilahileri su boyunca yankılandı. Bir süre sonra bizden ayrıldılar, yolumuza benim gayretimle erişilen bir hızda devam ettik. Ay, Tutankhamun'a ihtiyacı olan her şeyi vermişti. Prens 'in efradına hizmet edecek uşaklar ve saray görevlilerinin yanı sıra bize içi erzak dolu koca göbekli mavnalar da eşlik etti. Görevlilerin bir kısmı Thebes'dendi, diğerleri ise Memphis'te teker teker seçilmişlerdi. Djarka ve ben, bir kez Aten Şehri'ne eriştiğimizde onları bizzat sorgulamayı ve aralarından hangilerinin Lord Ay'ın casusu olduğunu keşfetmeyi kararlaştırmıştık, tabi bunların yanı sıra Horemheb, Rameses, Maya ve Huy'un da Prens'in yanına kattıkları, olan biteni izleyip onlara fısıldayacak, onları her şeyden haberdar edecek adamları olmalıydı.

Djarka'ya, mavnanın kıçında dikilip etrafımızdaki küçük filoya göz atarken, "Burada Sırlar Evi'ndekinden çok daha fazla sayıda casusumuz olacak," diye mırıldandım.

"Büyüklerden her biri," diye benimle hemfikir oldu, "burada çalışmaları için çeşitli insanları, hizmetkar ya da müzisyen, ahır çalışanları veya aşçıları görevlendirdiler. Sizce ne kadar tehlikeliler?"

"Prens'in hayatına karşı," diye yanıtladım, "yarattıkları en ufak bir tehlikeleri dahi yok. Genç oğlumuzun olgunluğa erişmesi, Firavun olması ve bir varis babası haline gelmesi herkesin kazancına olacaktır. İşte bu kadar basit. Tutankhamun Mısır'da huzuru sağlayacak."

"Ya Meryre'den ne haber?"

"Lordum Ay'ı işittin. Yakalanıp  ld r lecek. Yani," hafifçe gülümsedim, "oktan ölüp gitmediyse."

Gerçekten de, Meryre'nin ve Aten kültünün diğer üyelerinin nerede oldukları beni hala endişelendiriyordu. Ona dair çekingen gözlemlerime rağmen, Meryre de bir Kap ocuğu, Mısır'a yepyeni bir değişim getirmekte kıl payı başarısızlığa uğrayan kurnaz, cin fikirli bir adamdı. Her şeyin nasıl olduğundan ziyade nasıl olması gerektiğine dair kendisine has hırsları ve hayalleri vardı. Ancak Kraliyet emberi onun aleyhine bildiri ve resmi emirler yayınlamakla meşgulken, ciddi sorunlardan teki görmezden gelindi.

Canaan hala huzursuzlukla kaynamaktaydı ve aldığımız her haber

Hititliler'in gittikçe artan g lerine işaret etmekteydi. Nebamun bu endişeyi dile getirdi. Hititliler dağlardaki barınaklarından çıkıp güneyi mi istila edecek, Sinai'ye erişene kadar durmaksızın ilerleyip Canaan'ın genç prensini aşıp geçecekler miydi? Ya, diye merak ettim, Meryre ve destekçileri korunmak için Hititliler'e sığındılar veya sürgünde bir hükümet kurmaya kalkıştılarsa? Daha da kötüsü, ya Akhenaten'in yerini keşfettilerse? Sorunların, her ne kadar kabuslarda gizleniyor olsalar da, bir süreliğine hiç dokunulmaksızın kalmalarına karar verdim. Yapabileceğim tek şey Prens'i gözetmek ve onun güvenliği için ne gerekiyorsa ona başvurmaktı.

Memphis' den ayrıldıktan beş gün sonra, mavnalarımız sola dönüp Aten şehri'ne ve bizi bekleyen rıhtım boyuna doğru yol almaya başladı. Oraya şimdi giderseniz, alev alev yanan, harap, terk edilmiş bir kum denizi, kireç taşı yamaçları çevreleyen muazzam bir amfiteatr yıkıntısı dışında bir şey bulamazsınız. Ancak, bizim dönüşümüzde, şehir güneş altında göz

kamaştırıyor, Nil kıyısındaki verimli toprak şeridi hala ekilip biçiliyor ve rıhtımlar kalabalıkla kaynıyordu. Üzüm bağları ve bahçeler çiçek doluydu, pembe ve beyaz kireç taşından yapılma tapınakların güzellikleri dikkat çekiciydi. Burası güneş tapınakları ve Canaan'ın siyah topraklarına dikilmiş meyve ağaçlarıyla, düzenli birer cennet bahçesi gibi görünen haz parklarıyla doluydu. İçleri altın rengi balık kaynayan yapay göller güneş altında ışıldıyordu; üstlerinde yüzen mavi ve beyaz lotus tomurcukları etrafa güçlü, insana gına getiren bir parfüm yayıyordu. Büyük cadde oldukça bakımlıydı ve her iki yanında sıra sütunlu yürüme parkurları yer almaktaydı, sütun ve kolonları farklı renklerdeydi. Aten Şehri hala değerli bir taş gibi ışıldamaktaydı.

Bunların ötesinde Kraliyet Sarayı yükseliyordu, sırlı mavi fayanslardan oluşan tuğlalarıyla çok şıktı, kapı ve pencerelerinin üst söveleri, eşikleri ve girişler rüzgarda dalgalanan kırmızı, mavi ve yeşil flamalarla çevrelenmiş göz kamaştırıcı beyaz kireç taşından inşa edilmişti. Sarayın içerisinde sırlı çinilerin yerlere döşendiğı, duvarlarının canlı, dikkat çeken resimlerle donatıldığı görkemli odalar yer almaktaydı. İlk bakışta, Malkata'nın tüm ihtişam ve haşmetine sahipti, rıhtımdan ayrılıp Aten'in büyük merkezi sarayına doğru yönelirken Djarka'nın kurnazca ifade ettiğı üzere burada tek bir şey eksikti. Şehir sessizdi, telaşlı patırtılar, Memphis ya da Thebes'in o sıradan gürültüsü yoktu. Pazar meydanlarına çardak ve stantlar kurulmuştu, buna rağmen orada kaynayan bir insan kalabalığı namevcuttu; etraf Mısır'ın büyük bir şehrinden ziyade anıt mezarı andırıyordu. En başta zanaatkarlar ve tacirler olmak üzere nüfusun bir kısmı orada kalmıştı, çünkü Aten Şehri'nin Nil kıyısındaki yeri çok uygundu, Memphis ve Thebes'in tam ortasındaydı, nehir boyunca alım satım yapmayı kendilerine meslek edinenler için önemli bir ticaret noktasıydı. Tabi ki Lord Ay, saraylara, tapınaklara ve diğer kraliyet binalarına geri dönüşümüze hazır olmaları yönünde emir ve bildiri yayınlamakla çok meşguldü. Buna rağmen, aslına bakıldığında, Aten Şehri bir yazlıktan, sessiz ve sakinlik arayışı içerisindekilerin çekilip huzur bulabilecekleri bir yerden daha öte durumda değildi. Buna karşı herhangi bir resmi bildiri, ferman ya da ilan yayınlanmamıştı. Kraliyet Çemberi şehri öldürmeyi ya da binalarını yıkmayı istememişti; basit anlatımıyla burayı kendi haline bırakmıştı. Eğer

hayatta kalmayı başarırsa diğer bir şehir olurdu; eğer dayanamayıp ölürse, sessizce ve büyük bir hızla unutulurdu.

Sarayın kalbindeki bölmelere, geçitlerin ve girişlerin kolayca gözetim altında tutulabildiği merkezi avluyu tepeden gören odalara yerleştik. Takip eden bir kaç hafta dolapları, yatakları, sandalyeleri ve sandıkları arabalardan taşımakla geçti. Buket buket çiçek toplandı, mutfak düzenlendi. Djarka ile birlikte hizmetkarlarla tek tek görüşme yaptık, her ne kadar Ankhesenamun, Lord Ay açısından en önde gelen bilgi kaynağı olsa da, casus olabilecekleri ayırdık. Güvendiğim paralı askerlerim, Medjay askerleri, Kushiteler ve birkaç Libyalı, yüksekte atan kişilerdi ve sarhoştur ama iyi birer savaşçıydı. Onlara yüklü paralar verdim ve bölmelerimizi çevreleyen savunma hattını sağlam tutmalarını garanti altına aldım.

Kesin emir altındaydılar: İnsanlara sadece benim mührümü taşıyan yetki belgesi ya da mektup taşımaları durumunda içeri geçme izni veriliyordu. Onların dışındaki herkese düşman muamelesi yapılıyordu. Albay Nebamun'un araba birliği geldi, görev sınıflarına göre örgütlenmişlerdi; uçurum tepelerinde kalıcı kamplar kurdular, General Nakhtimin'in muhafızları nehir trafiğinin tümünü kontrol altında tutarken, doğu çöllerine düzenli baskınlar yaptılar.

Prens'in geri dönüş haberi kısa bir süre sonra herkesçe bilinir oldu. Şehir, mallarını satmaya ve saraya ürün sağlamaya istekli tacirler için cazip bir hale geldi. Yerimize yerleşip, sıkıcı, ancak uyumlu bir program yaratırken haftalar aylara dönüştü. Doğal olarak, Thebes'ten gelen haberleri dinledim. Eğer Ay ve diğerlerinin Aten Şehri'nde casusları varsa, ben de hala Thebes'te, Sobeck tarafından örgütlenen, şehrin içki içilen yerleri ve aş evlerinde gerçekleştirilen konuşmaları başkalarına anlatmaya istekli dedikoducular ve hikaye anlatıcıları lejyonunu kontrol ediyordum. Lord Ay oldukça hızlı hareket ediyor, ismen olmasa bile uygulamada kendi gücünü Baş Bakan olarak perçinliyordu. Adalet acımasızca ve büyük bir hızla gerçekleştirildi. Gaspçı ve yoldaşları kalabalığın alay konusu olabilmeleri için zincirler içerisinde Thebes boyunca gezdirildi. Ay, halka açık idamları Karnak'ın tütsü dolu avlularında bizzat gerçekleştirdi, düşmanlarının kafataslarını ezdi ve kurbanlarını zincirle Ölüm Duvarı'ndan sallandırdı. Huy ve Maya da onun kadar meşguldüler. Yeni vergiler konuldu, Gümüş

Evi tekrar dolduruldu, tahıl ambarları ağzına kadar yüklüydü, müttefiklerimizi Mısır'ın yeni gücünün hafife alınmaması gerektiği yönünde bilgilendirmeleri için ilk elçiler Sinai'ye ve onun ötesindeki Üçüncü Çağlayan'a gönderildi. Ay, ölümler hakkındaki sözünü de tuttu.

Esir grubu Krallar Vadisi'ne gönderildi, mağaralar kazıldı, lahitler yapılandırıldı, cesetleri Aten Şehri'nin tepesinde çürüyen insanlar için Ebediyet Konakları hazırlandı.

Shemsu mevsiminin sonlarında, Tutankhamun'un saltanatının ikinci yılında, Ay, Aten Şehri'nin doğu yamaçlarındaki lahitlerin boşaltılması, tabutların gece vakti Nil boyunca Thebes'e taşınmalarını talep eden bir mektup yazdı. Bu uygulamayı şahsen ben yönettim. Hazırlıklarımı güzelce yaptım. Aten Şehri'nin tepesinde uzanan kireç taşı kayalıklardaki lahitler iki düzende yerleştirilmişti, bazıları kuzey, diğerleri ise güney yamacındaydılar, Akhenaten ise bu iki dağın ortasında, yükselen güneşle aynı hizadaki bir mezarı tercih etmişti. Tabi ki Ankhesenamun ve hatta Tutankhamun da orada olmayı dilediler. Lahitlerin her biri yüksek koruyucu duvarlarla çevriliydi, bunlara paralı askerler tarafından korunan çifte parmaklıkları kapılardan geçilerek girilmekteydi. Lahitlerin bazılarında hiçbir şey yoktu, duvarlarında resimler olan boş birer mağaradan başka bir şey değillerdi; diğerleri ise doluydu. Ölülerini yerlerinden çıkartmak görevine başladım, bu tüyler ürperten bir işlemdi. Lahitler birer hazineydi, pahalı mal mülk, güzelce yaldızlanmış tabut ve kutularla doluydu. Yazmanlarım tam bir envanter tuttular. Her bir kalem yerlerinden kaldırılıp bekleyen arabaya alınmadan, aşağı rıhtıma indirilmeden önce büyük bir dikkatle etiketlendiler. Mavnalar gelene kadar bu kalıntıların bekletilebilecekleri belirli bir takım depolara el koydum. Ölüler arasında yürümek, yağ lambalarının ve meşalelerin titrettiği defin odasında bulunmak, sodyum karbonat kokusu, parfüm ve mumyalama yağlarının zengin rayihalarıyla ağırlaşan, insanı bunaltan o havayı solumak ürkütücü bir deneyimdi.

Bazı durumlarda işlem kolaydı. Tabut ve kutular büyük bir dikkatle hazırlanmıştı, ancak zamanında Aten Şehri'ni kasıp kavuran korkunç salgının perişanlıkla sonlanan etkilerine de şahit oluyordum. Mumyalayıcılar çok meşguldü, mertebeleri salgının sebep olduğu yıkımla

tükenip gitmişti. Cesetler alelacele hazırlanmıştı, geçici sandık ve kutulara düşüncesizce kaldırılıp konulmadan ve küçük bir tören eşliğinde defin odalarına alınmadan önce, eti kurutan ve kemikleri kırılganlaştıran sodyum karbonata sık sık batırılıyorlardı. Bu cesetlerin büyük çoğunluğu çürüyüp ufalanmıştı, tabutlarda bir kemik yığını ve tozdan başka bir şey kalmamıştı. Her ne kadar kimsenin takdire layık görmediği bir görev olsa da, ruhban ve yazmanların yardımıyla, ayinlere uymak, ölüleri şerefliendirmek için elimden gelenin en iyisini yaptım. Ölüm sonrası yaşama inanmıyordum. Birisi ölünce, ruhu da onunla birlikte ölür.

Kurumuş cesetlerin ok sandıkları ya da ahşap kutulardan yarı fıskırdığı o karanlık bölmelerde dikilirken, Kutsanmışlar Ülkesi'ni, Yalou'nun yeşil derili Tanrı Osiris 'in hükmettiği verimli topraklarını düşünmek oldukça zordu. Ağız ve burunlarımız parfüme batırılmış keten parçalarıyla kaplı halde çalıştık. Arada bir, tozdan uzak kalmak, dışarı çıkıp insanı yatıştıran o havayı koklamak ya da güneşin altında hiçbir şey yapmaksızın oturup gölgelerin yok oluşlarını seyretmek için durmak zorunda kaldık

Haber şehre yayıldı. Turist kalabalıkları uçurum patikalarından yukarı akın etti. Birkaç itiraz yaşandı. Lahitler, Akhenaten'in aile ve saray üyeleri için ayrılmıştı, işçi ve tüccarların tabutları başka bir yere gömüldü. Korkunç çalışma her gün devam etti.

Güneş battıktan sonra, gıcırdayan, uçurum tepelerinden aşağıya böğüren öküzler tarafından çekilerek indirilen arabalara kasvetli meşaleyle aydınlatılan bir alay eşlik etti. Değerli şeyler, tabi ki, kumaşların altında büyük bir dikkatle saklandı ve muhafaza edildi.

İşe kuzeyden başladık ve sonra güneydekilere geçtik. Ailesinin lahiti açılırken Pentju da oradaydı. Karısının, çocuklarının ve akrabalarının tabutları dışarı güneş ışığına çıkartılırken sessiz sessiz ağladı, değerli eşyaları da onlarla birlikte gömüldü. Tabutlar mühürlenip güven altına alındı. İçindekileri inceleyebilmeyi çok istedim ama bu büyük bir yüzleşmeye sebep olurdu. Thebes 'te Sobeck'e gönderdiğim mektuba güvenerek merakımı sakladım.

Aten Şehri'ne geri dönüşümde, Nefertiti'nin kullandığı, Khufu'nun "Kekeme" şeklinde tanımladığı baş mumyalayıcı hakkında daha dikkatli bir

inceleme yaptım. İlk başta adamın nerede olduğunu bilen hiç kimse çıkmadı; bir kaç kişi onun öldüğünü ifade etti. Ancak, balıkçı filolarıyla iş yapan hali vakti yerinde bir tacir, bana Kekeme'nin, servetiyle birlikte, Kraliçe Nefertiti'nin ölümünden kısa bir süre sonra bir mavnayla yelken açtığı ve gizlice Thebes'e döndüğü bilgisini sattı. Bekleyip gelişmeleri gönneye karar verdim.

Sonunda lahitlerin tümü boşaltıldı. Olayları bir süre akışına bıraktım ve sonra, paralı askerlerimin reisini yanıma alarak, Akhenaten'in lahitine, kireç taşı kayalıklarının ortasındaki kraliyet defin yerine açılan avluya girdim. Bu bölgenin önündeki avlu heykelden yoksundu, çiçek sepetleri uzun bir süredir yerlerinde çürümekteydi, köşedeki koyu renkli büyük bir yığından öte bir şey değillerdi. Getirdiğim işçiler işe başlamaya isteksizdiler, tapınak ruhbanlarından tekine birkaç ciddi dua mırıldanması için para verdim.

İşçilere görevlerinin Tanrılar tarafından kutsandığını, bunun hem kendileri hem de aileleri için büyük bir kazanç kaynağı olacağını belirttim. Lahitin girişine uzanan duvar paramparçaydı, sıva ve tuğlası arkadaki uzun bir geçiti ortaya çıkartacak şekilde ayrılmıştı.

Lahit diğerlerinin modelini takip ediyordu, sadece tünel ve bölmeleri çok daha heybetliydi, burası gerçek bir yeraltı dünyasıydı.

Meşalenin ışığı duvarlardaki resimleri aydınlattı. Lahit, her ne kadar sanatsal çalışmaları salgın hastalığın yanı sıra Akhenaten ve Nefertiti arasında yaşanan krizden dolayı hiçbir zaman tamamlanmamış olsa da, tam bir ihtişam yeri olarak planlanmıştı.

Kraliyet defin bölmesine ilerledim, burası Akhenaten'in beş kızına ve Kraliçe, Muhteşem Nefertiti'nin mavi ve altın rengi tabutuna ev sahipliği yapıyordu. Bir süreliğine dikilip bu tabuta baktım. Ölümün ardından Lord Ay'ın kızının cesedini mumyacılar verişini anımsadım. Yetmiş günlük cenaze töreni süresine uyulmamıştı. O gün verilen emir bu işin acil olduğu yönündeydi. Yine de, her ne kadar büyük olasılıkla böyle bir şeye niyetlenmemiş olsa da, ona kraliçeye yakışır türden bir tabut verildi.

Tekrar girişe döndüm ve işçileri içeri aldım. Ben yeraltındaki geçit ve bölmeleri araştırmaya devam ederken, tabutlar dışarı çıkartıldı. Bu tıpkı bir evin boş mahzenini gezmek gibi bir şeydi.

Orada burada gözüme freskler takıldı, bunlardan başka hiçbir şey yoktu. Kasvetli bir yerdi, Akhenaten'in maiyetinin şeref ve ihtişamını gözler önüne seriyordu. Tünelin sonuna ulaştım ve geri yürüdüm. İlerde işçilerin, tabutları merdivenlerden çıkartırken birbirlerine seslenişlerini işitiyordum. Dikkatli yürümeliydim; zemin molozdan dola'yı hala kaygandı ve bir çok yerde tünelin duvarı pürüklü, işlenmemiş taştan yapılmıştı. Tünelin duvar yüzeyinin pürüzsüz olduğu bir noktasına geldiğimde durdum ve meşalemi kaldırarak daha yakından baktım, güzelce sıvanmış küçük bir kare kesitin ana hatlarını fark ettim. İşçilere seslendim, ustaları büyük bir aceleyle yanıma geldi. O da sıvayı büyük bir dikkatle inceledi, parmağıyla vurdu, kulağını duvara dayadı.

"Lordum arkada başka bir bölme var. Gizli bir bölme. Bu bir kapı değil ama oraya açılan bir pencere olduğunu söyleyebilirim."

Kenara çekildim. Duvardaki kare kesit yaklaşık iki metre yüksekliğinde ve aynı endeydi.

"Kırın," diye emrettim.

"Lordum, dikkatli olun." Ustabaşının tozlu yüzü korku doluydu.

"Neden, sorun ne?"

Ağzını elinin tersiyle sildi.

"Bu gizli bir bölme." Ustabaşı alçının etrafındaki işaretleri işaret etti, bunları daha önce fark etmemiştim. Meşaleyi kaldırdım ve bu duvarı yıkan kişi her kim olursa onu lanetleyen büyüleri sembollere göz attım. Alışıldık saçmalık: Horus'un gözü, saldıran Kobra ...

"Tanrılar," diye yanıtladım, "duvardaki bir deliği dikkate alamayacak kadar meşguller."

Ustabaşı, "Sorun Tanrılar değil," diye yanıtladı, "arkada var olabilecek şey."

Ona sıvayı sökmesini söyledim o ve yoldaşları tokmak ve kazmalarını sallarken geri çekildim. Sıva kalındı ama sonunda bir pencereden daha büyük olmayan bir alanı temizlediler. Karanlıkta baktım ve iğne ucu kadar küçük ışık hüzmeleri yakaladım, sanki yukarda kayalara çeşitli delikler

delinmiş gibiydi. Meřaleyi içeri fırlattım. Yere dūřer dūřmez sōndū, ancak son ışıltısında, alçak tavanlı odanın uzak ucundaki kırmızı kuvars lahitin ana hatlarını yakaladım. İşçiler geride dikildi, kendi aralarında konuşuyordı.

Hiyerogliflere bakmak için geri dōndūm ve belli belirsiz Shesha Shemet, Sekhmet'in Okları kelimelerini yakaladım. Bu alışıldık bir lanetti, davetsiz misafiri Yok Edici'nin ōfkesiyle tehdit ediyordu ama bu sadece benim merakımı canlandırmaya yaradı. Bunun Kraliyet Lahiti olduğu sonucuna vardım ve buranın kontrolünü elinde tutan tek kiři Akhenaten ve Nefertiti'ydi. Akhenaten, Aten şehri hakkındaki hayalini gerçekleştirme umudundan çoktan vazgeçmişti, dolayısıyla bu gizli bōlme ve saklı girişi, onun bozuştuğu karısının iři olmalıydı.

Toz yatışınca, kafamı içeri soktum. Yukarıdaki kayaya açılmış kūuk delik ya da hava menfezlerinden ışık hūzmeleri iniyordu. Ustabaři artık yoldaşlarıyla hızlı hızlı konuşuyordu. Bir tartışma ıktı. Tam araya girecektim ki genç bir adam sağındaki solundakileri iteleyerek kendisine yol açtı, korkmadığını sōyleyerek ōvūndū, açık bir şekilde arkadaşlarının korkularıyla alay etti.

"Lordum, ben içeri gireceğim."

"Emin misin?" İřçi ōzgūr doėmuřtu, esir ya da hizmetkar deėildi.

"Lordum, korkmuyorum."

Ufalanmış denizliğe atlayıp yere ayak bastı. Henūz tek bir adım atmıştı ki, korkunç bir gūrūltūyle, toz bulutu arasında kayboldu. Tūm mağara onun kulakları tırmalayan çığlığıyla yankılandı, bunu hayatımda duyduğum en korkunç haykırışlar takip etti. Bir meşale kaptım ve içeri baktım. Açıklığın hemen altındaki yere bir tuzak kurulmuştu: keskin kazıklarla dolu bir çukuru gizleyen basit bir sıva. Genç adam dehşet verici bir şekilde kazığa oturmuştu, gōzleri şiddetli ıstıraptan ışıl ışıldı, kanlı ağzı dehşetle soluyordu. Kazıklar uzun ve kargı kadar keskindi, adamın bedenini bir kaç yerinden delmişti. Ellerini kaldırmaya çalışarak çığlık attı, sonra sarkıp kaldı, baři tek tarafa dūřtū. Onun için yapabileceğimiz hiçbir řey yoktu. Tahtalar getirildi ve duvarın arkasına aşağı indirildi. Çukurun ōtesinde zemin sağlam ve sert gōrūnüyordu. Ustabaşından ek ōdenek alan diğer bir

işçi, büyük bir dikkatle tahtaya tırmandı ve aşağı indi. Taşıdığı meşalenin ışığı odanın büyük bölümünü gözler önüne sermekteydi. Burası tırtıklı kesilmişti, duvarlar sıvasızdı, kan kırmızı lahit dışında içerde hiçbir şey yoktu. İşçi tahtanın diğer ucuna erişti ve önündeki zemini bir sopayla inceledi.

"Sağlam görünüyor," diye seslendi. Tahtadan dışarı adım attı, lahite doğru hareketlendi, ancak tökezleyerek yüzükoyun düştü. Istırap içerisinde döndü, çığlıklar atıp bağııyordu, sonra kendisini iteleyerek ayağa kalktı, meşale hala elindeydi. Kafasını kaldırdı: Kabus gibi bir manzaraydı. Yüzü ve göğsü kandan sırlıslılandı. Geriye doğru sendeledi, acı içerisinde dans ediyordu, çukurun üzerinden karşıya uzanan tahtaya doğru hareketlendi, çığlık attı, dengesini kaybetti ve aşağıdaki kazıklardan tekinin üzerine devrildi.

İşçiler kaçmaya hazırlardı, ancak o sırada gürültüyle alarma geçen paralı askerler girişe doluşmuş, büyük bir hızla hareket ederek onları geri püskürtmüşlerdi. Tulumlar dolusu yağ getirilmesini, kesilerek o korkunç bölmeye birbiri ardına atılmasını emrettim. Alevli oklar yayılım ateşi halinde fırlatıldılar. İçlerinden yağa denk gelenleri iyice tutuştu ve ateş kuvvetlendi. Onun ışıltısı altında, bölmenin muhteva ettiği gerçek dehşet gözler önüne serildi.

Zemin boyunca çekilmiş tuzak telini ve jilet kadar keskin cam parçalarını, yere gömülmüş bakır ve bronz bıçak ağızlarını gördüm ama gerçek tehlike siyah renkli kıvrılıp bükülen şekillerdi, bunlar kaya engerekleriydi, halka halindeki derileri ışıpta parlamaktaydı.

Ustabaşı, "Sık rastlanır bir tuzak lordum," diye boğuk sesle fısıldadı. Çatıdaki boşlukları işaret etti. "Buraya yerleştirilip yuvalanmalarına izin verilmiş."

Alevlerin ışığında odanın karşı duvarının nasıl bir rampa gibi çıkıntı yaptığını gördüm. Yılanlar dışarı çıkabilir, istedikleri zaman günışığı altında kıpırdanabilir, ardından da aynı yoldan geri dönebilirdi.

Nefertiti her şeyi çok iyi planlamıştı. Gizli bir çukur, tuzak teli, zemine gömülü jilet kadar keskin uçlar ve bölmeye, kendi yuvalarına geri dönecek sepetler dolusu engerek. Bu gizli bölmenin zemininin her bir

santimetrekaresinin tamamen temizlenebilmesi için daha fazla ateş getirilmesini emrettim. Alevler gümbürderken hepimiz girişe doğru çekildik, arkamızdan duman büyük dalgalar halinde yayıldı. Korkunç keşfimize dair haberler büyük bir hızla yayıldı. Pentju ve diğerleri, olup bitenleri anlamak için sarp kayalık patikasını büyük bir hızla tırmandı. Alevler etkisini kaybedince, boşluğa geri döndük; çatının kasten zayıflatılan bir kısmı da aşağı çökmüştü.

Pentju, "*Kheb, kheb,*" diye soluklandı. "Tuzak içinde tuzak.

Neden Mahu? O lahitte ne var?"

"Bilmiyorum," diyerek amansızca gülümsedim, "ama bunun ne olduğunu bulmaya azimliyim."

Ateş söner sönmez bölme serinledi, yukarı tırmandım, sağlam yürüyüş botlarım ayağımdaydı. Kılıç ve cübbemi sarmalayan kemerin altına sıkıştırılmış bir topuzla, yeni yerleştirilen tahtadan aşağıya güçlkle indim, büyük bir dikkatle hareket ediyor, arkamdaki insanların konuşmalarını dikkate dahi almıyordum. Lahite erişene kadar ilerledim ve onu kavradım, ellerim ustabaşının uyarısıyla taktığım kalın deri iş eldivenleriyle korunuyordu. Çekingen bir tavırla eldivenlerimin altındaki lahit kenarını hissettim. buraya da jilet kadar keskin bakır ve bronz parçaları yerleştirilmişti. Büyük bir dikkatle lahitin etrafını dolandım. Bu en az bir buçuk metre yüksekliğinde ve yaklaşık iki metre enindeydi. Yere çömeldim ve ellerimi yüzeyine sürttüm. Kuvarsa kazınan hiyeroglifleri fark ettim: bir baykuş, bir insan eli ve kolu, bir dağ işaretinin üzerindeki su birikintisi, yatan bir aslan, gece gökyüzünün altında bir civciv sürüsü, kırık bir asa, su dalgası üzerinde bir ip halkası. Yazı korkunç bir lanet içeriyordu: Bu la.bite dokunan kişi sabahtan akşama kadar Tanrılar tarafından lanetlenecek ve ruhu huzur bulamayacaktı. Ben çoktan lanetlenmişim, dolayısıyla bunu dikkate dahi almadım.

Şimdi, Pentju dahil olmak üzere, diğerleri de bana katılmıştı.

İşçiler tokmak ve manivelalar getirdiler, büyük bir çabanın ardından, kapağı kırıp açtık. Onu bir tarafa iteledik, yere büyük bir hızla düştü, yakındaki duvara doğru sıçrarken ikiye yarıldı. Tabutun içi tam bir sanat şaheseri idi, mavi ve altın rengi yapısı meşale ışığında parlamaktaydı.

Ölünün suratındaki maske Firavun'undu, gözlerinde koyu renkli parlak mavi bir çini duruyordu. Lahitte herhangi bir tuzak yoktu ama gerçek manada ne içerdiğini gösterecek bir şey de yoktu.

Tabutu gizli bölmesinden çıkartmak ve onu bekleyen arabaya yüklemek iki günümüzü aldı. Tabutun içinde başka bir şeyler de taşıyabileceğini fark ettim, dolayısıyla onun saraya taşınmasını ve paralı askerlerim tarafından büyük bir dikkatle korunan küçük tapmak bahçesinde tutulmasını emrettim. İçini hemen orada araştırmaya başlamamaya karar verdim. Aynı gün, diğer sandık ve değerli eşyaları Krallar Vadi 'sindeki Necropolis'e nehir boyunca götürmek için Thebes'ten küçük bir mavna filosu geldi.

Mavnaları yüklemek o günün büyük çoğunluğunu aldı ve işimizi tamamlamamız gecenin geç saatlerini buldu, sandıklar Anubis'in siyah ve altın renkli çakal maskelerini takan subaylarca teslim alındı. Karanlık çökerken, her şey korkunç bir görünüm aldı: Ruhban ve muhafızlar çirkin maskeleri içerisindeydiler, meşaleler yakılmıştı, hava tütsü kokusu ve cenaze marşının kederli nağmeleriyle doluydu. Kalabalık oradan uzak tutuldu. Sadece Pentju ve paralı asker subaylarımız, bu kasvetli alayın uzaklaşmasını seyretmek üzere rıhtımdaydılar, tabut, sandık ya da kutular dolusu değerli eşya taşıyan tekneler birbirlerini takip ederek demir aldılar.

Baş morg ruhbanı bana, Asiller Vadisi ve Krallar Vadisi'nde yeni lahitlerin nasıl hazırlandıklarından bahsetti ama bunlar yeterli olmayacaktı. Diğer bir takım kraliyet mezarları da açılmıştı, dolayısıyla tabutlar geçici süreliğine oraya bırakılabileceklerdi. O an için Lord Ay'ın ne tür bir tertibe imza attığı umurumda değildi. Lord Ay'ın casuslarından sakladığım kendi keşfimle çok daha fazla ilgiliydim. Ertesi sabah tabutları açma görevini yerine getirmeye başladım. İlki oldukça kolaydı; içinde ikinci bir tabut daha vardı, bu da tam bir sanat şaheseri idi, alçı taşı değerli mücevherlerle dolu altın yaprak ve mavi çiniyle kaplanmıştı. Firavun maskesi, Akhenaten'in abisi Tuthmosis'inkine benzer bir yüz ifadesi taşıyordu. Bu defini her kim gözetip denetlediyse, onun aynı zamanda tabut ve cenazenin kişisel eşyalarına ayrılan kraliyet depolarını da yağmaladığını fark ettim. Ustabaşı ve sır tutacağına söz veren, bunun için para alan işçilerinden ikisi bu işte bana yardım etmişlerdi. Pentju da, bir doktor olarak, bana yardıma hazırды. Ne cenaze odasının ne de lahitin herhangi değerli bir şey barındırmadığına

çoktan işaret etmişti. Daha da önemlisi, kavanozlardan dördü kayıptı: Bunlar kutsal taslardı, kapakları bir Tanrı kafası şeklinde oyulmuştu, ölü kişilerin saklanan bağırsaklarını içlerinde barındırıyor olmaları gerekirdi.

İkinci tabutu açmak çok daha zordu. O kadar fazla mumya reçinesi kullanılmıştı ki kapak yapışıp kalmıştı, onu açmak için manivelalar, çekiç ve keskiler kullanmak zorunda kaldık. Defin giysileri içerisinde, yerine sıkı iplerle bağlanmış bir ceset ortaya çıktı. Tabuta dökülen mumyalama reçinesinden dolayı hem elbise, hem de ip siyaha dönüşmüştü. Ceset kısalmış ve büzüşmüştü, kalbi dışarı çıkartılmıştı, teni taş kadar kuruydu, kemikleri o kadar kırılgandı ki ellerimizde ufalandı. Gözleri de çıkartılmış ama yerlerine mücevher ya da değerli taş konmamıştı.

Pentju, "Bunu her kim yaptıysa," diye gözlemlerini paylaştı,

"bu adama dair iyi dileklerde bulunmamış."

İlk başta bunun Akhenaten'in artığı olmasından korktum.

Ceset uzun boylu, geniş omuzlu bir adamındı. Ancak tamamen kazınmış olan yüzü ve kafası, çocukluğumdan itibaren hizmet ettiğim adamın masallara konu olan hatlarının hiçbirisine uymamaktaydı, ayrıca bu ölünün kim olduğunu işaret eden tek bir yazı, iz ya da başka bir özellik de yoktu.

Pentju, "Onu gömenler tarafından sevilmediği kesin," diye tekrarladı. Kurumuş midesine vurdu ve mumyacının sol tarafında açtığı uzun dikişi işaret etti. "Kamı açılmış ve içindekiler çıkartılmış ama bu organlar cesetle birlikte kavanozlarda gömülmemiş; büyük olasılıkla yakılmış. Kalbi çıkartılmış, gözleri doldurulmamış, tüm bunlar Ölüler Diyarı'nda yolunu bulamaması için yapılmış."

"Kim?" diye sordum. "Kim olabilir?"

Pentju uzun kafatasındaki çıkık elmacık kemiklerini, kalça ve ayak kemiklerini dikkate alarak cesedi inceledi.

"Bu bir saray mensubu değilmiş," diye ifade etti, "ama zorlu arazide oldukça fazla yürüyen birisiymiş, o kadar ki ayak tabanları sertleşmiş."

"Cesedi neden bu kadar kuru?" diye sordum.

Pentju, "Çünkü aceleyle gömülmüş," diye yanıtladı. "Mumyalanmanın alışıldık süresi yetmiş gündür; cesedin kuruması bu kadar zaman alır. Ancak, eğer kadavrayı sodyum karbonat banyosuna yerleştirirseniz, özellikle de bu solüsyon güçlendirilmişse, süreç hızlanır. İşte sonucu da böyle olur. Ten ölü bir yaprak kadar kuru, kemikler bayat bir ekmek kadar kırılgan."

Dehşet verici artıklardan yükselen iğrenç kokuyu daha yeni yeni fark etmeye başlamıştım: Bu sodyum karbonat, mumyalama parfümü ve Pentju'nun cesedin tabuta kapatılmadan önce düzgün bir şekilde temizlenmemesinden kaynaklandığını iddia ettiği iğrenç bir çürük kokusu karışımıydı. Cesedi ve iki tabutu birlikte inceledik ama en küçük bir ipucu dahi bulamadık. Artıkların bir araya toplanmalarını emrettim, ikinci tabut tekrar mühürlenerek kapatılacak olan ilkinin içine yerleştirildi, küçük tapınak da buharla dezenfekte edilip parfüme bulanacaktı.

Pentju oradan ayrılırken, "Ne yapacaksın?" diye sordu.

Muhafızların başına dikkatli olmasını söyledim ve doktor arkadaşımı soyunup banyo aldığımız Saflık Havuzu'na götürdüm.

Dışarı çıkıp, hizmetkarların yeni cübbelerle birlikte emrimle saraydan getirdiği havlularla kurulanırken Pentju sorusunu yineledi.

"Ne mi yapacağız Pentju? İyice ölçüp biçeceğiz. O gizli bölme kesinlikle Nefertiti tarafından inşa ettirilmiş, lahit ise büyük olasılıkla kocasına ayrılmıştı. Tabutlar ve ölüm maskeleri kraliyet depolarından alınma. Korkarım ki Nefertiti kendisinin Firavun olduğunu ilan etmek ve o cesedi kullanmak istedi, bunun kocasının cesedi olduğunu iddia etti. Eğer kendi egemenliğini kursaydı, hükümet darbesi yaşanmasaydı, Nefertiti kocasının hala hayatta olduğuna dair dilden dile dolaşan dedikoduları bastırmak için bir devlet cenaze töreni, halka açık sahte bir merasim düzenleyecekti.

Onun kocasını buraya gömmeyi istediğini düşünmüyorum, ancak tabutunu Thebes 'deki atalarının yanına taşıyacak görkemli küçük bir filo ayarladı. Şunu unutma Pentju, Akhenaten saltanatının ilk yıllarında kendisine Krallar Vadisi'nde bir lahit hazırlanmasını emretmişti."

İlk başta Pentju benim görüşüme katılmadı, ancak gönülsüzce teorimin doğru olabileceğini itiraf etti.

Alaycı bir tavırla, "Lord Ay'ın tüm bu olanların ne kadarını bildiğini merak ediyorum," diye ekledi.

"Daha da önemlisi," dedim, "Nefertiti kimi öldürdü? Khufu itiraflarını dile getirirken, imparatorluk bölmelerinden korkunç bir çılgılığın geldiğini işittiğini ifade etmişti, sanki birisi öldürülüyor gibi. Sanıyorum Nefertiti'nin kurbanını bulduk."

Üç gün sonra, hala ceset ve tabutları ne yapacağımı düşünürken, Sobeck, Aten Şehri'ne geldi, kendisine "maiyet" olarak adlandırdığı bir grup eşlik ediyordu, bunlar Thebes'in arka sokaklarından gelen en acımasız kabadayı çetesi idi. Saraya geldi ve bir toplantı talep etti. Karşılaştığımızda, elimi sıktı ve beni sıcak bir tavırla kucakladı, her iki yanağımdan öptü.

"Dikkatli olmalısın Mahu," diye fısıldadı, dudağı kulağıma yakındı. "Lord Ay'ın gücü gittikçe büyüyor. Kendisini Thebes'te kral yapıyor."

Geriye doğru bir adım atarak, "Ya sen?" diye sordum.

Ellerini iki yana açtı. "Ben affedildim. artık 'Kraliyet Çemberi'nin Büyük Arkadaşı' olarak isimlendiriliyorum. Günahlarım, her ne kadar iffetsiz olsalar da, yıkanıp gittiler. Doğu ve Batı Thebes 'teki İmparatorluk Tahıl Ambarları'nın Denetçiliği'ne atandım. Ayrıca bana Luxor Tapınağı'ndan sadece bir mil uzakta, Büyük Demirleme Noktası'nın yakınında, kendi verimli toprakları üzerine oturtulmuş bir konak da verildi." Ellerini serbest bıraktı. "Bu konak bir zamanlar Meryre'nin destekçilerinden tekine aitmiş; Maya bu adamın oraya artık ihtiyaç duymayacağını söyledi."

Sonra şehirde dolanan diğer dedikodulara geçti. Sık sık dönüp bahçenin, maiyetinin meyve ağaçlarının gölgesinde dinlendiği, midelerini doldurdukları, susuzluklarını giderdikleri ve hizmetçi kızlara sataştıkları noktasına göz atıyordu.

"Neden bana Ay'a karşı dikkatli olmamı söyledin?"

"Çünkü Mahu, Prens Tutankhamun gün geçtikçe büyüyor.

Kısa bir süre sonra evlilik yaşına gelecek, Firavun tacını giyecek.

Sonrasında bir muhafıza ya da koruyucuya ihtiyacı olmayacak."

Oturduğumuz kameriyenin gölgesine sığınmak için sırtımı yasladım.

"Ama bir arkadaşı ihtiyaç duymaya devam edecek Sobeck."

"Ah, evet ama lordumuz Ay buna karar verecek. Leydi Ankhesenamun iyi mi?"

"Her zamanki gibi flörtü."

"Bykbabasına gönderdiği mektuplarını gördün m?"

"Evet ve gelen yanıtları da yle. Yazmanlarım mühürleri sökmek ve hiç kimsenin fark etmeyeceği şekilde geri uygulamakta çok başarılıdırlar. Ankhesenamun ona bu şehirde konuşulanları yazıyor. O da torununa Thebes'deki dedikoduları gönderiyor. Bunu biliyorum ve onlar da benim bunları bildiğimi biliyor. Dolayısıyla," diyerek sırttım, "henüz çözemediğim gizli bir kodla haberleşiyorlar. Ankhesenamun'un gönderdiği mesajların tümünün Prens'le ve ölmekte olan bu şehirde Ay'ın yürüttüğü şeytanlıklar her neyse onlarla ilintili olduğundan şüpheleniyorum."

Sobeck, "şehir ölüyor mu?" diye sordu. "Sokaklar ticaretle kaynıyor gibi görünüyor. Rıhtım boyları kalabalık."

"Bir süreliğine öyle," diye yanıtladım. "Ancak Prens buradan ayrılınca, bu şehrin kalbi atmayı bırakacak. Beş yıl içerisinde tam bir harabeye dönecek."

"Tabutların çıkartılıp yer değiştirmesine dair haberleri aldım." Sobeck baş parmağının tırnağıyla dişine vurdu. "Ay bunu sır olarak saklamaya çalıştı ama böyle bir cenaze filosu gözden kaınlamazdı. Her neyse," sırttı, "ilginç herhangi bir şey keşfettin mi bari?"

Ona gizli bölmeden, içerdiği tuzaklardan ve muhteşem tabutlarına gizlenmiş gizemli cesetten bahsettim.

"Ve ben de sana yardım yolladım." Sobeck ayağa kalktı. "Mektuplarını her zaman büyük bir dikkatle okumuşumdur."

"Ne demek istiyorsun?"

"Sırf senin şu çirkin suratını görmek için buraya geldiğimi düşünmüyorsun, öyle değil mi?" Bana göz kırptı. "Sana bir hediye getirdim. Mummyacı, Kekeme olarak adlandırdıkları o adam burada."

Akesi

*("Tanrılar tarafından dahi bilinmeyen bölge"
anlamına gelen antik Mısır deyişi)*

BÖLÜM 14

"Lordum, lordum Mahu?"

Aten Sarayı'nın kahyası, cafcıflı ufak tefek bir adam, her iki yanda uzanan alıllara takılmaması için cübbesini tutar halde, badi badi yürüyerek patıkayı tırmandı.

"Lordum," diye tekrarladı, "şu ustabaşı, her yeri toz kaplanmış adam var ya." Ayağa fırladım. "Saray kapısında. Sizi görmek istiyor. Çok ısıracı."

Sobeck'e beni takip etmesini işaret ettim. Ustabaşı kapıcı kulübesindeydi, heyecan içerisinde derin derin soluyordu.

"Lordum;" diye nefeslendi, "Kraliyet Lahiti'nin dehlizinde çalışıyorduk. Gelmelisiniz."

Saraydan büyük bir aceleyle ayrılp büyük doğu yoluna saptık, tapınakları geçtik, Pazar meydanlarını aşık, tozlu araba patıklarını geçtik

ve Kraliyet Lahiti önündeki çitlerden içeri girdik.

Paralı askerler ve işçiler girişte kaynaşıyorlardı. Ustabaşı bize yol açarken geriye çekildiler, merdivenleri indik ve geçidi geçtik. Gizli bölme sağımızdaydı ama ustabaşı bizi diğer bir yirmi adım daha yürüttü ve duvarda bir kazık yerleştirdiği noktada durdurdu.

Pırıl pırıl yanan demir bir kandili kaptı ve yukarı tuttu, düz sıva sathı aydınlandı, bu duvardan ayırt edilememesi için büyük bir dikkatle yapılandırılmıştı. Bu bölüm yine büyüğü yazmalarla doluydu. Sıvanın hemen kırılmasını emrettim. İşçiler tokmak ve çekiçlerle işe giriştiler, sıva çatladı ve arkaya düştü. Meşaleyi içeri uzattım ve büyük bir hayretle nefessiz kaldım. Burası boş bir bölmeden ziyade hazine ve değerli eşyaların yerleştirildiği bir depoydu. Dans eden alevlerin ışığında, arabaları, silahları, kapakları geriye doğru açılmış duran sandıklar dolusu mücevheri, yatakları, tabureleri ve masaları gördüm.

İşçilerin çığlıklarını yatıştırdım. Sobeck bir meşale yakaladı ve daha ben engel olamadan tırmanıp içeri girdi. Ona bağırarak dikkatli olmasını söyledim ama Sobeck bulduğumuz şeyden çok etkilenmişti, odayı yerden tavana dolduran değerli eşyalar karşısında inanmaz tarzda hayretini ifade ediyordu.

"Bir hazine odası," diye bağırdı. "Akhenaten'in Gümüş Evi."

Ben de tırmanıp içeri girerek onu takip ettim. Sobeck, şaşkınlık içerisinde, gözleri fal taşı gibi açılmış, "Nefertiti'nin hazırlıkları," diye fısıldadı. "Kraliyet Defni için bunları kullanacaktı." Yere eğilip güzel, altın işlemeli bir yelpaze aldı ve yüzüne doğru salladı. "Şuna bir bak Mahu. Sandalyeler ve tahtlar, arabalar ve koşum takınılan. Bunu sır olarak saklamalıyız," diye konuşmaya devam etti. "Kötü güne hazırlıklı olmalıyız."

"Ne kötü günü Sobeck?"

"Güçten düşeceğimiz günlere."

"O zaman hayattan da ayrılacağız!"

"Hayır, hayır." Sobeck beni hazine evinin derinlerine doğru itti. "Mahu, Prens bir gün genç bir adam olacak. Sana ve bana ihtiyaç kalmayacak.

Yaşlandığımız zaman ne yapacağız, ha? Kapı eşiğimizde bir tabureye oturacak, dış etlerimizi mi çiğneyeceğiz?"

Sobeck hazine yığınının işaret etti. "Ben senden farklıyım Mahu.

Ben güçten düştüm. Aylarım Kızıl Topraklar'daki hapis vahasında geçti. Thebes'in sokak ve geçitlerini gizli gizli dolaştım. Yoksulluk içerisinde yaşadım ve onun korkunç rayihasını kokladım. Neden bunu Lord Ay'a verelim ki?"

Yanıtlamadım ama önümdeki bir takım eşyaları iteleyerek kendime yol açtım. Yere çömeldim, değerli taşlarla tepeleme doldurulmuş bir kutuyu açtım; bunun hemen yanında bir çift altın işlemeli sandalet duruyordu, üzerindeki şekiller aşağılık Asyalıları katleden Firavun'u resmediyordu.

"En azından Akhenaten 'in hazinesinin nerede olduğunu artık biliyoruz," dedim. "Ya da en azından bir kısmının. Hiç Sobeck, hiç şu anda karşımızda duranların ne kadar ağır olduklarını ve dışarı taşınamayacaklarını düşündün mü?"

Sobeck, "Yani dahasının olduğunu mu kastediyorsun?" diye sordu.

"Öyle olduğunu biliyorum," diye karşılık verdim. "Akhenaten altın ve gümüş çubukların, değerli taşların bir kısmını almış, bunları da burada bırakmıştı. Bunları planlarını finanse etmek için Nefertiti kullanacak, eritip satacaktı." Ayağa kalktım. "Burayı şimdilik bu haliyle bırakacağız. Bu konuda daha sonra karar vereceğiz."

Gizli hazine odasından çıktık. Boşluğu kapatması için ahşap bir kapak yapılmasını emrettim. Sobeck baştaki kadar ısrarcıydı, ustabaşını tünığinden yakalamış, onu ve işçileri sırrı açıklamaları durumunda en korkunç şekilde cezalandırılmakla tehdit ediyordu.

Açgözlülüğe kapılan Sobeck bana dahi güvenmedi, girişi korumaları için kendi paralı askerlerinden bazılarının benimkilere eşlik etmelerini talep etti.

"Sobeck, arkadaşım." Mantıklı davranmaya çalıştım. "Bu da ne demek şimdi?"

Onu galeri boyunca, diğerlerinden uzağa götürdüm. Sobeck ısırap içerisindeydi, yüzündeki teri siliyor, hazine evinin girişine sanki haydutların

saldıracağından korkarcasına bakıyordu.

"Bunlar senin değil," diye fısıldadım.

"Artık öyle," diye terslendi. "Delta'ya seninle birlikte arkadaşlık söz konusu olmaksızın gittim; sadakatim bir ödülü hak ediyor. Eğer esir alınsaydık, şimdi bir direğin ucunda çürüyor olurduk. Thebes'e geri döndüm ve bil bakalım ne gördüm? Lord Ay, Maya ve Huy, zengin ve güçlüyü oynuyor, bununla caka satıyorlardı. Horemheb ve Rameses de onlardan farksız, altın tasmaları ve gümüş kahramanlık arılarıyla gösteriş yapan ordu generalleri.

Bu hazine benim Mahu."

"Hayır Sobeck," diye gülümsedim, "bu bizim." Yüzündeki öfke yok oldu. "Ama bunu daha sonra konuşacağız. Kekemeyi görmek istiyorum."

Saraya ve benim, aşağıdaki mahzende yer alan küçük zindanım, Zincirler Evi 'ne döndük. Paralı askerlerimden ikisini çağırdım ve onlardan bir oda hazırlamalarını istedim.

"Sadece bir bank ve bir tabure," dedim. "Ve siz ikiniz diğer bir hücreye geçeceksiniz. Esirin geldiğini işiteceksiniz. Uygun olduğunu düşündüğünüzde, mümkün olan en tüyler ürpertici çığlıkları atmanızı istiyorum."

Her iki asker, Kushite okçuları, büyük bir hevesle benimle hemfikir oldu.

"Ve şunu sakın unutmayın," diyerek onlara seslendim, "yapacağınız iş, ikna edici olsun."

Sobeck'in Kekeme'yi rıhtımdan alıp gelmesini bekledim.

Adam Sobeck'in hizmetlileri tarafından itilip kakıldığı için bağırıp itiraz ederek içeri girdi. Tek gözlü, sıçan yüzlü bir adamdı, düz saçları ve çukur çukur bir teni vardı. Üzerindeki cübbe, her ne kadar nehir boyunca yaptığı seyahat sonrasında lekelenip kirlenmiş olsa da, iyi kaliteydi. Bu adam o sıradan, önemlerini her zaman vurgulayan ve rüşvet almaya her an hazır olan saray subaylarından bir tanesiydi. Çok gergindi ya da öyleymiş gibi davranıyordu. Sobeck iteleyip onu tabureye oturttu.

"İtiraz etmek istiyorum," dedi. "Kaçırıldım, evimden kaba kuvvetle alındım. Bana birazcık yiyecek ve içecek verildi, zorla gemiye bindirildim ve Thebes'in iğrenç ayaktakımıyla bir arada yaşamaya zorlandım."

Sobeck adamın suratının ortasına güçlü bir yumruk indirdi.

"Kuzenlerim ve ailem hakkında bu şekilde konuşamazsın."

Kekeme sol yanağını ovaladı.

"Seni neden Kekeme adıyla çağırıyorlar?" diye sordum. "Tıpkı bir maymun gibi çene çalabiliyorsun."

"Bir zamanlar kekeliyordum," diye yanıtladı, "ama artık iyileştim." Kafasını çevirdi, sağlam gözüyle bana baktı. "Bana sizin Lord Mahu, Sırlar Evi'nin Yöneticisi olduğunuz söylendi. Buraya neden getirildiğimi bilmek istiyorum. Hangi hakla? Kimin yetkisiyle? Ben Thebes şehrinin bir vatandaşıyım. Eğer yanlış bir şey yaptıysam, belediye başkanına hesap vermeliyim."

Sobeck adamın suratının ortasına bir yumruk daha indirdi.

Kekeme ayağa fırlamaya hazırlandı ama Sobeck adamı tekrar taburesine itti. Kekeme tam tekrar itiraza hazırlanıyordu ki koridorda korkunç bir çığlık yankılandı, bu uzayıp giden bir bağırtıydı, bunu diğer bir tanesi takip etti. Sobeck dahi ürktü. Dışarıda nöbet tutanlar olan biteni anlayabilmek için büyük bir aceleyle koşturdular.

"Zincirler Evi'ndesin," dedim. "Ve korkudan terlemeye başladın. Sen saygın bir vatandaşsın. Ben ise senin bir katil olduğunu düşünüyorum."

Kekeme, "Ben bir mummyacıyım," diye acıyla bağırdı. "Verdiğim hizmetler Hayat Evi'nde oldukça iyi bilinir."

"Thebes 'te de oldukça büyük bir nam salmışsın." Sobeck aşağı doğru eğildi. "Siz mummyacıların," diye tısladı, "güzel kadınların cesetleriyle ne yaptığınıza dair çeşitli hikayeler işittim."

Adam, Sobeck'in kendisine tekrar vurmasından korkarak,

"Bunların hepsi yalan," dedi. "Düşmanlarımdan uydurduğu masallar."

"Seni bu konuda deneye tabi tutabiliriz." Sobeck'e göz kırptım. "Ölülerin ırzına geçmenin cezası nedir? Kazığa oturtulmak mı? Belki de bu uygulamayı herkese uyarı olması için nehir kıyısında gerçekleştirebiliriz. Sen öldükten sonra, ki bu saatler alacaktır, cesedini Ölüler Duvarı'ndan sallandırabiliriz."

"Ne istiyorsunuz? Bana neden ihtiyacınız var?"

"Bahsetmeyi unuttun," dedim, Kekeme'nin titremesine sebep olan diğer bir kan dondurucu çığlıkla birlikte bir süre sustum.

"Bize," diye devam ettim, "ne Aten Şehri'ne ne de bu saraya yabancı olmadığını söylemeyi unuttun. Bir zamanlar burada mumyacı olarak çalıştın, öyle değil mi?"

Kekeme büyük bir aceleyle kapıya baktı.

"Şu çığlık hatıralarını harekete geçirmede mi?" diye sordum.

"Üç ila dört yıl kadar önceki bir geceydi, öyle değil mi? Bu sarayın imparatorluk bölmelerinde. Kraliçe Nefertiti'ye hizmet etmek için buraya getirildin!"

"Devlete ihanet eden bir kaltaktı! O şimdi-"

Tam ağzına bir yumruk indirdim.

Yumuşak tonlu bir sesle, "Benim hanımım," dedim, "şeklen ve kalben güzeldi. Kana batmış bir kadındı ama yine de benim hanımım, benim Kraliçe'mdi. Şimdi sorularıma yanıt ver. Sen bir adam öldürdün, öyle değil mi ve sonra da cesedini mumyaladın.

Kafasını ve suratını tıraş ettin, bu sefil yaratığı kalbini yakarak ebedi geceye gönderdin."

Kekeme, ağzının kenarından akan kanı silerek, "Nefertiti dört adam öldürmüştü," diye yumurtladı.

Sobeck, "Dört mü?" diye sordu. "Haydi ama, haydi."

Kekeme yüzünü elleri arasına gömdü ve kısa bir an için bir ileri bir geri sallandı. "Söz verdim," diye mırıldandı. "Olan biteni hiçbir zaman anlatmayacağıma dair büyük bir ant içtim."

Yüzünü zorlayarak yukarı kaldırdım. "Bu cinayetlerle alakan var mı?"

Kekeme başını sallayarak onayladı.

"Yıllar önce," diyerek soluklandı, "ailem ve ben balıkçılık yapıyorduk. Akhmin kasabasından gelmiştik."

"Ah," diyerek iç geçirdim, "Lord Ay'la aynı şehirden. Peki, onun gibilerin balıkçılıkla herhangi bir alakaları var mı?"

"O günlerde balıkçılık yapardık ama geceleri ... "

"Korsandınız." Cümlesini ben tamamladım. "Nehir katilleri.

Sazlıklar arasında pusuya yatan, bahtsız tacirleri bekleyen adamlar; hızlı bir ok ve sonrasında adamların yanında taşıdıkları şeyler sizin oluyordu."

Kekeme, "Bir gece yakalandık," diye anlatmaya devam etti.

"Bir kaç gece önce güçlü bir tacire saldırmıştık. Adam kurtuldu ve tuzak kunnak için geri döndü. O kavga sırasında tek gözümü kaybettim. Mahkemeye çıkartıldık ve suçlu bulunduk. Diğer üç kişi ve ben ölüme mahkum edildik. Lord Ay aşağı indi. Bize vereceği bir takım görevler olduğunu söyledi. Yakındaki Hayat Evi'ne götürüldük. Bizi Mumyacılar Loncası'na kaydetti; ilk başta ne kadar şanslı olduğumuza inanamadık. Onun yardımseverlik ve soylu davranışına şükrettik."

"Devam et," diye destekledim. "Ve sonra cesetler, yani Lord Ay'ın kurtulmak istediği kişilerin artıkları gelmeye başladı."

"Evet." Kekeme zorlukla yutkundu, ardından koridorda yankılanan diğer korkunç bir çığlıkla sessizce inledi.

Sobeck'e işaret ettim. "Muhafızlara şu esiri kendi haline bırakmalarını söyle. Düşünmek için ona biraz zaman tanınsınlar. Belki de sorularımızı yanıtlamaya ikna olmuştur."

Sobeck kısa bir süre sonra geri döndü. Kekeme, onun yüzündeki gülümsemenin bir tür sadist ruh halinden kaynaklandığını düşünmüş olmalıydı, adam hemen dizlerinin üzerine düştü.

"Lordum Mahu, affet, insaf et! Lord Ay, bizi kendi kurbanlarını mumyalamamız için kullandı, hatta bazen onun başka işlerini de hallettik."

"Tekrar taburene otur." Omzunu dürttüm. "Kokuyorsun. Çok yakınımnda olmandan hoşlanmıyorum."

Kekeme, sürünerek geriye doğru hareketlendi.

"Kekelemenı tedavi eden de bu mu oldu?" diye sordum. "Yakalanmanın şaşkınlığı mı, kazığa oturtulma ihtimali mi?"

Kekeme, başını sallayarak onayladı.

"Ve tabi ki Lord Ay, Thebes'e taşındıktan sonra sen de onu takip ettin, öyle değil mi?"

Kekeme tekrar başıyla onayladı.

"Sana ve yoldaşlarına Necropolis'te çeşitli makamlar verildi.

Akhenaten ve maiyeti oraya taşınınca, size de onları takip etmeniz için olağan izin ve yetkiler verildi, öyle değil mi? Nefertiti sizi kullanınca ne oldu?"

Kekeme, "Dört adam yakalanmıştı," diye ağzında geveledi.

"Bunlar Mısırlı değil Apiru'ydular. Sık sık sarayda görünür, Akhenaten'in kabartına mührünü taşıyan dokümanlarla buraya rahatça gelip giderlerdi. Hiç kimse onları durdurmaya cesaret edemezdi. Bu o Büyük Gizem'in yaşandığı dönemdi."

"Neyin?" diyerek araya girdim.

"Büyük Gizem'in: Baş Kraliçe Nefertiti, Firavun'un, kocasının ortadan kaybolduğu dönemi böyle adlandırıyordu."

"Yani ne olup bittiğini bilmiyordu, öyle mi?"

Kekeme başını olumsuz anlamda salladı. "Bu Apirular'ın kocasını ziyaret ettiklerini biliyordu. Akhenaten üç ya da dört gündür ortada yokken, bu dört adam Kral'ın şahsi hazine evinin yakınlarında bulundu. Muhafızlar onları sorgulamaya başlayınca kraliyet izinlerini gösterdiler ama," Kekeme omzunu silkti, "herkes ciddi bir şeyler olduğunu fark etti. Subaylar şüphelendiler ve bu adamları Nefertiti'nin huzuruna çıkarttılar. Nefertiti onları yakındaki bir odada hapsedtirdi, bana ve yoldaşıma da fikir danıştı."

"Onlara işkence ettiniz mi?" diye sordum.

Kekeme, "Onlar cesur adamlardı," diye yanıtladı. "Özellikle de liderleri Yakoup; en son ölen o oldu. Baş Kraliçe kocasının nerede olduğunu sordu. Başına ne gelmişti. Adamları halka açık yargılanma ve idamla tehdit etti ama Yakoup onunla dalga geçti ve kendilerinin nasıl herhangi bir suçla suçlanabileceklerini sordu."

"Bu sorgulamada kimler vardı?"

"Nefertiti'nin paralı asker başı ve diğerleri, güvendiği iki ya da üç adam."

"Lord Ay da orada mıydı?"

Kekeme tekrar başını olumsuz tarzda salladı. "Nefertiti adamlara neden sarayda, hazine evinin bu kadar yakınında bulunduklarını sordu. Yakoup onun sorusunu, efendileri için yapmaları gereken tek bir görev daha kaldığını ifade ederek yanıtladı."

"Efendileri mi?" diye sözünü kestim. "Yani Nefertiti'nin kocasının sarayı terk ettiği ve hala hayatta olduğunu öğrendiği an o andı."

"Ben öyle olduğuna inanıyorum."

"Onu dışarı çıkart." Sobeck'e döndüm. "Muhafızlara onu yakındaki bir odada tutmalarını söyle."

Sobeck adamı iteleyip kakalayarak hücreden çıkarttı, ardından da hemen geri döndü.

"Şimdi elinde Akhenaten'in burada ölmediği, ancak kaçtığına dair bir ipucu var, öyle değil mi?"

"Konu bu değil," diye fısıldadım. "Neden Yakoup ve onun üç destekçisi türünden adamları Aten Sarayı'na gönderdi?"

"Hazinenin bir kısmını almak için olabilir mi?"

"Hayır, sebebin bu olduğunu düşünmüyorum."

"O zaman neden bu Apirular hazine evinin yakınında yakalandılar?"

Sobeck'in sorusunu yanıtlayamadım. Bunun yerine esirin geri getirilmesini istedim. Onu iteleyerek tabureye oturttum.

"Her ne kadar artık pek önemli olmasa da," diye fısıldadım,

"İlahî Kişî'ye ne oldu?"

"Ama bunu bilmek istediğınızı düşünmüştüm, öyle değil mi?"

"Sana ne öğrenmek istediğimi söyleyeceğim. Yakoup'un ne söylediğini bana bir daha tekrarla."

Kekeme gören gözünü kapattı, yüzünü buruşturdu. "Ona işkence ediyorduk; birer mummyacı olarak insan bedeni hakkında çok şey biliyoruz, en büyük acının nereden geleceğini de öyle. O ana kadar diğer üçü ölmüştü. Yakoup da kendinden geçmeye başladı.

Nefertiti'yi kendi diliyle lanetlemeye oldukça fazla zaman ayırdı.

Nefertiti hemen arkamızda, sandalyede oturuyordu. Gösterişli kıyafetleri içerisindeydi, sanki Zuhur Penceresi'nde resmi görüşmeye hazır gibiydi."

"Neden oradaydı?" diye sordum. "Bu adamdan ne istiyordu?"

"Yakoup'un neden saraya geri döndüğünü sordu. Yakoup,

'Daha önce de söylediğim üzere, bir görevi yerine getirmek için,' diye yanıtladı."

"Sonra?"

"Başka bir şey söylemedi. Ertesi gün, öldü. Diğer üçünün cesetleri aşağı götürüldü ve timsah havuzuna atıldı. Ancak Nefertiti bizden Yakoup'un cesedini mumyalamamızı istedi ama bunu uygun şekliyle yapmayacaktık. Kalbini göğsünden çıkartacak ve cesedini yoğun sodyum karbonat havuzunda bekletecektik. İstedğini yaptık. Kraliyet Hazinesi'nden tabutlar getirtti. Yakoup'un cesedini reçineye batırarak buna yerleştirdik ve Kraliyet Lahiti'ne taşıdık. Orada gizli bir bölme vardı: Girişi kapatılıp yalıtılmamıştı. Tabutu açıklıktan içeri iteledik. Bölmenin uzak bölümünde kuvars bir lahit vardı, bunu hatırlıyorum."

"Ya tuzaklar?" diye sordum.

"Nefertiti'nin işiydi. Ne istediğini bize o söyledi: Yılanlar için açılmış delikler; yere yerleştirilmiş bakır ve pirinçler. Tavanı kasten zayıflattık. Çukuru kazdık, kazıkları yerleştirip Üzerlerini kapattık. Nefertiti girişi

sıvattı ve bize de sıvanan açıklığın çevresine o büyülü fonnlü koymamızı emretti."

"Ona bunun sebebini sordunuz mu?"

Kekeme, "O çok korkunçtu," diye fısıldadı. "Lordum, o ger çekten çok korkutucuydu, yüzü öfkeden gerilmişti, gözleri sinirle parlıyordu. Bana bir panteri anımsatmıştı. Usulca yürüdü. Ben ...

ben korkmuştum. Bana kan andı içirdi." Omzunu silkti. "Geriye kalanları siz de biliyorsunuz Lordum Mahu. Nefertiti günlerini sonlandırdı. Ben ve diğerleri oradan ayrılıp tekrar Thebes' e gidebildiğimiz için halimizden çok memnunduk."

"Sizi iyi bir şekilde ödüllendirdi mi?"

"Gümüş Evi'nden bir sepet dolusu hazine verdi lordum. Tek bir kelime söylememiz durumunda ... " Cümlesini yarım bıraktı.

"Devam et," dedim. "Andından feragat ettin. Tabutu ve Yakoup'un cesedini ben zaten bulmuştum."

"İşlediğimiz suçları bildiğini söyledi, hiç kimse onun erişemeyeceği bir mesafede değildi, tıpkı Lord Pentju'nun-" Kekeme konuşmayı kesti, parmakları dudaklarına uzandı. İleri doğru uzandım ve tırnaklarımı gören gözünün altına batırdım.

"Devam et. Lord Pentju hakkında ne biliyorsun?"

Sobeck ayağa kalktı, gidip adamın arkasında dikildi.

"Lord Pentju," diye tekrarladım.

"Nefertiti onun ailesini öldürttü. Salgının şiddetli olduğu günlerde. Doktor kendi evine hapsolmuştu; bebek Prens'e göz kulak olduğu o küçük konağa ... "

"Tüm bunları biliyorum."

Kekeme, "Onları zehirletti," dedi. "İnsanların onların salgın hastalıktan öldüklerini düşüneceklerini iddia etti. Onlara hediye olarak şarap ve lezzetli diğer bir takım şeyler gönderdi."

"Kutsal olan her şeyin adına," Sobeck derin bir nefes aldı.

"Pentju'nun karısı ve çocuklarını öldürdü!"

Kekeme, "Ve evde bulunan diğerlerini," diye sızlandı. "Orada barınıyorlardı. Hep birlikte yiyip içtiler. Zehir oldukça hızlı etki eden bir türdendi."

"Bundan daha fazlasını da biliyorsun, öyle değil mi?"

"Bizi oraya gönderdi." Kekeme ellerini açtı. "Ne yapabilirdik?" diye sızlandı. "Yiyecek ve şarabı yoldaşlarımdan teki götürdü. Evi ziyaret ettik, salgın kurbanlarının cesetlerini alıp götürmeye gelen çöpçüler gibi davrandık."

"Peki, Lord Pentju bu konuda bilgilendirildi mi?" Tırnaklarımı daha da batırdım.

"Lord Pentju bilgilendirildi. Kraliçe'nin ulaşı bendim. Ona karısı ve ailesinin salgın hastalıktan öldüklerini, ancak onun görevlerinin farkında olan Kraliçe'nin, onun Prens'i yalnız bırakamayacağını bildiğini söyledim. Kraliçe cenaze töreni ayinlerini aynen yerine getireceğini ifade etti."

"Ya Lord Pentju?" diye sordum.

Kekeme kafasını sarkıttı. "Mesajımı dinledi ve sırtını dönüp gitti."

Sobeck, "Sırtını dönüp gitti mi?" diye sordu.

Kekeme, "Evet," diyerek onu tasdikledi. "Konağın bahçe kapısına doğru ilerledi; paralı askerler kapıları yüzüme kapattılar. Parmaklıkların indirilişini, sürgülerin çekilişini anımsıyorum. Kraliçe'ye gittim ve ona olan biteni anlattım."

"Ve?"

"O korkunç gülümseyişiyle karşılık verdi, önünde diz çökmüş bekleyen bana bir an olsun doğrudan bakmadı, gözleri arkamdaki bir noktaya takılıydı."

"Sence Pentju'nun ailesi neden öldürüldü?"

Kekeme, "Bilmiyorum," diye hızlı hızlı konuştu. "Lordum Mahu, bu tür şeylerin nasıl olduğunu siz de bilirsiniz."

"Hayır bilmem," diye araya girdim.

"Hiç katillerle çalışmak zorunda kaldınız mı?"

"Evet kaldım. Ama kadın ve çocukları öldürenlerle değil."

"Nefertiti, Pentju'yu ve bebek Prens'i lanetledi. Prens'i gayrimeşru görüp reddetti."

Sobeck, "Gayrimeşru mu?" diye sordu.

"Bununla, onun kendi kanından gelmediğini ifade ediyordu."

"Ya Yakoup?" diye sordum. "Nefertiti ona karşı neden bu kadar gaddardı?"

"Onun bir şey için geri döndüğünden, kocası hakkındaki ger çekleri bildiğinden emindi. Pentju'nun Yakoup'un kanından gelen diğer insanlarla birlikte bu işin içinde olduğundan şüpheleniyordu.

Nefertiti, Djarka adında başka birisinden bahsetti."

Sobeck hızla bana baktı. Ona sessiz olmasını işaret ettim.

"Lordum, biz o her ne istediye onu yaptık, öfkesi kaçınılmazdı." Tekrar dizlerinin üzerine çöktü. "Lord Mahu, af diliyorum. Başka hiçbir şey bilmiyorum."

Hücreden çıktık.

Sobeck, "Pekala?" diye sordu. "Şimdi ne yapacaksın?" Kapıyı işaret etti. "Boğazını keseyim mi?"

"Onu nehre geri götür," diye ters ters yanıtladım. "Nereye bırakacağın ise sana kalmış!"

Öfkemi saklamak istedim. Zincirler Evi'nden koşar adım çıktım, avluları geçerek bahçenin en derin bölgesine gittim, hurma palmiye ağaçlarının gölgesine yerleştim. İlk başta aklım o kadar karışık ki sakin olamadım. Khufu'nun söylediklerini ve ruhbanın garip ölümünü anımsadım. Bir yandan kalbimi altüst eden karmaşayı bir şekilde düzene sokmaya çalışırken, diğer yandan da öğrendiğim her şeyi bir kez daha gözden geçirdim. Orada, hüznün nöbetleri ve aptal yerine konulmanın beraberinde getirdiğı öfke arasında gidip gelerek, en az iki saat oturmuş olmalıydım.

Sobeck yerimi keşfetti.

"Kekeme'yi Thebes' e geri götürüyorum," dedi. "Sanıyorum boğazını kesmeden önce onu kullanabilirim." Sobeck ayaklarını yere vurarak dikildi.

"Kekeme hakkında konuşmaya gelmedin, öyle değil mi," diyerek onu suçladım. "Konu şu hazine! Onu almayacaksın Sobeck!"

"Alacağımı söylemedim. Sadece kendi payımı istiyorum.

Thebes'e geri döndüğünde hazine de seninle birlikte gelecek. Ben sadece onun yarısını alacağıma dair söz vermeni istiyorum."

"Anlaştık." Elini sıktım.

"Ya Yakoup'un cesedi ne olacak?"

"Onu liihitine geri yerleştireceğim."

Sobeck, "Ne planlıyorsun?" diye sordu.

"Sobeck, Kekeme'ni ve hazineden güvenli bir şekilde muhafaza edebileceğin kadarını al; gerisini bana bırak."

Sobeck oradan ayrıldı. Bir hizmetkar, Nebamun'un birliklerinden tekinin beraberlerinde birkaç çöl gezgincisi getirdiğini, yanlarında kaçırdıkları ve satmaya çalıştıkları bir de kız olduğunu bildirdi.

"Onları para cezasına çarptır ve kamçıla," diye bağırdım.

"Kız Mısırlı ve asil kandan."

"Beklemesi gerekecek. Beklemesi gerekecek." Onu başımdan attım, hala huzursuz ve sıkıntılıydım. Etrafa saldırmak istedim. Dikkatimi başka bir şeye çekmek için avluda eğitim yapan akrobatları seyretmeye gittim; onları kahyalardan teki vermeyi düşündüğü ziyafet için kiralamıştı. Terli, yağa batırılmış bedenlerinin bükülüp dönüşünü izledim, onları hokkabaz ve alev yutan adamlar takip etti. Sıkıldım ve zihnimde, Kızıl Topraklar'da yaralı ve yalnız kalmış bir sırtlan hakkında şiir oluşturmaya başladım: komik bir çabaydı! Takıntım tarafından hapsedildiğimi hissettim.

Neden sarayı ve görevlerimi bırakmıyor, Lord Ay'ın bir sayfiyedeki konak önerisini dikkate almıyorum, diye kendime sordum.

Sırtlanı düşündüm. Onu azarlayıp uyarabilir, onu hapsedebilirsiniz, ancak bir kez serbest kaldığında, tekrar avlanmaya başlayacaktır.

Bahçeye geri döndüm. Amedeta geldi, beni arıyordu, gya

Ankhesenamun' dan bir mesaj taşıyordu. Hizmetkarlardan teki onu bir ağacın altında, uzun çimenler arasında neredeyse gizlenmiş halde oturduğum yere yönlendirdi. Lotus çiçeklerinden tekini kapıp sabırsızlık içerisinde fırlayıp geldi, güzel yüzü gümüş fileli parfümlü bir perukla çevrenmişti. Tamamen parfüm kokuyordu, koyu renkli yabaneriğı gözleri, yeşil sürmeyle çevrenmiş halde, arzudan ışıl ışıldı, dudakları dolgun ve kırmızıydı, göğüsleri ince keten cübbesinden taşmaktaydı, halhalları takırdayıp şangırdıyordu. Yüksek topuklu sandaletlerinin, bacaklarının yumuşak altın renkli etinin, boynunu çevreleyen altın gerdanlığın ve göğsünde ışıldayan, Nekhbet'i, Açgözlü Tanrı'yı gösteren akik kolye ucunun farkındaydım. Faydalanılmaya hazır, elde edilmeye gönüllüydü, yumuşak kolları boynuma dolanmıştı, uylukları benim uyluklarımın iki yanındaydı, gözleri kapalı, ağzı haz çığlıklarıyla aralanmıştı. Ona tekrar, tekrar sahip oldum, tırnaklarım sırtına batıyor, dudaklarım dudaklarını eziyordu. Ardından ayağı kalktı, son lotus yapraklarını karnıma atarak bana gülümsedi ve kalçalarını sallayıp nefesinin altından hafifçe şarkı söyleyerek uzaklaştı.

Bir süre orada kaldım, sonra saraya geri döndüm. Djarka ve

Pentju'yu dışarıda, terasta akşam yemeğine davet ettim. Karanlık güzel renkli yağ lambalarıyla aydınlanıyordu. Aşçılar bize bir dizi yemek sundu: Biftek şeritleri, patlıcan salatası, bakla ve kişniş otlu pilav, en ender bulunan şarapla ağzına kadar dolu tutulan su mermeri kadehler. Djarka teşekkür ilahisi tarzında bir şarkı söyledi.

Misafirlerime kendi ellerimle hizmet edeceğimi ifade ederek hizmetkarları gönderdim. Bir süre sessizlik içerisinde yemeğimizi yedik. Djarka ve Pentju tetikteydi, arada sırada yanaklarından süzülen parfümlü terlerini silmek için hareketleniyorlardı.

Djarka, "Lordum," diye söze başladı, "neden buradayız?"

"Çünkü siz benim arkadaşımsınız."

"Sormak istediğiniz nedir?" Djarka ihtiyatlıydı.

"Khufu'yu neden öldürdün?"

Djarka ağızındaki lokmasını yuttu. Pentju karşıdan bana bakarak kadehini kaldırdı.

"Khufu'yu sen öldürdün," dedim. "Bu işi ikiniz yaptınız."

"İmkansız!"

"Djarka." Masanın karşısına doğru uzandım ve parmağımı dudaklarına bastırdım. "Sen benim arkadaşımsın, benim için oğlum kadar değerlisin. Şimdi," sesimi yükselttim, "masada benimle birlikte otururken sakın gerçeklere karşı koyup yalan söyleme."

Kaldırabileceğim tek teselli," diye acı acı ekledim, "sizin büyük bir sırrı saklamak için bana yalan söylemiş ve beni kandırmış olmanızdır. Khufu'yu öldürdün. O pencereye gittin ve onu ahşap ızgarayı kaldırmaya ikna ettin. Belki de ona benden mesaj getirdiğini ya da ona yardım etmek istediğini söyledin. Khufu arkandan bahçeye çıktı. Bir testi dolusu şarabı paylaştınız ancak onun kadehinde onu derin bir uykuya yollayacak miktarda toz bulunmasına da özen gösterdin."

"Ama ben cesedi inceledim."

"Kes sesini Pentju! Tekrar pencereden geçerek Khufu'yu odasına geri taşıdığına ilaçtan dolayı baygındı. Sicim çoktan yanındaydı, sonra benim bulduğum şeyi yaptın. Kapı sürgülerini sanki özellikle sökölümüş gibi çıkarttın ve çekip kapıyı kapattın."

Tabanına, sanki kapı kilitlenip sürgülenmiş gibi görünsün diye, ahşap bir takoz yerleştirdin. Aynı zamanda pencerenin ahşap ızgarasını da içerden yerleştirdin. Alarm verildiğinde kapı zorlandı.

Yerdeki sürtünme izini fark ettim. Ancak, zorla içeri girenler için, içinde bulunulan durum sanki sürgüler kırılmış gibi göründü.

Khufu'yu tavana asılmış halde buldular, ayağının dibinde bir sidik birikintisi mevcuttu, tabure de tepilip yere devrilmişti. Pencereyi incelediğimde sanki ahşap ızgara yerinden hiç çıkartılmamış gibi görünüyordu. Djarka, sen benimle benim neleri inceleyeceğimi bilecek kadar uzun bir süredir çalışıyorsun. Pencere eşiğinin üzerine sanki hiç dokunulmamış gibi toz serpiştirmek hiç de yapılması zor bir şey değil. Dışarıdaki zemini hazırladın, olan biteni gösteren herhangi bir işaret

olmadığından emin oldun; Khufu'nun penceresinden dışarı dökülen bir testi dolusu su da çimende kalmış olabilecek herhangi bir izi gizlemeye yardımcı olacaktı. Görünüşte, ödü kopan Khufu kendisini asmıştı. Gerçekte ise, Lord Pentju' -

nun tavsiyesi üzerine, senin tarafından öldürüldü. Bildiklerinden dolayı Khufu'nun sesinin kesilmesini istedi." Durakladım. "Khufu'nun odasında bulduğum çöpe atılmış o papirüs parçasını anımsıyor musun? Bunu sana gösterdim Pentju. Bu kağıtta Akhenaten, Nefertiti ve Pentju'nun adları vardı, bunları Ptah 'ın Oğlu Hotep'e, Memphis üçlüsünden tekine yapılan bir gönderme takip ediyordu, yanında da Tutankhamun vardı. Ayrıca Djoser ve Meryre'ye yapılan diğer göndermeleri de anımsıyorum: Senin, Pentju, gruplarının bir parçası olmanı nasıl da istemişlerdi. Lord Akhenaten şehirden ayrılırken, sana Pentju, oğlunun muhafızına, ayrılışını bildirmiş olmalı. Ben o günlerde hastaydım ya da hala salgının ardından iyileşmeye çalışıyordum. Akhenaten'e yardım edenler onu Kızıl Topraklar'a, Apiru kabilesinin Israar olarak adlandırılan klanma götürmüş olmalı. Sen bir Israar mısın Djarka?"

"Tabi ki öyle lordum."

"İlahi' Kişi'nin şehirden ayrılmasına yardım ettin mi?"

"Bunun gerçekleştirilmek üzere olduğunu biliyordum. Siz o dönemde çok hastadınız. Yakoup ve yoldaşlarını sık sık şehre getirdim. Nefertiti'nin muhafızları tarafından tutuklandıkları gece, orada, saraydaydım. Bir daha ortalıkta görünmediklerinde, olan biteni tahmin ettim."

"Sen neden bekliyordun?"

"Bana Lord Pentju'ya iletmek üzere bir mesaj getirmişlerdi. "

"Ne hakkında?"

"Lordum, bilmiyorum. Bugün sorguladığınız esir, Lord Sobek'in rıhtıma götürdüğü kişi, eminim ki size Yakoup ve yoldaşlarının bu mesajı bana neden iletemediklerini anlatmıştır."

"Yakoup şehirde ne yapıyordu?" diye ısrar ettim.

"Lordum, bildiğim tek şey onun ve yoldaşlarının hazineden bir şey alacakları ve bunu Lord Pentju'ya iletmek üzere bana verecekleriydi. Tekrarlıyorum, bunun ne olduğunu bilmiyorum."

Doktora baktım. "Sen biliyor musun Pentju?"

O da olumsuz tarzda kafasını salladı ve kadehinden büyük bir yudum aldı.

Ona, "Neden," diye sordum, "Nefertiti aileni katletti?"

"İntikam almak amacıyla."

"Ya da bu bir uyarıydı," diye ekledim. "Gerçekten de seni avucunda tutmak istedi," diye ısrar ettim. "Ve bunun sebebini sen biliyorsun Pentju, değil mi? Tıpkı Meryre ve diğerleri gibi, Akhenaten'in Tutankhamun'un babası olmayabileceğine, senin onun babası olma olasılığına dair çeşitli dedikodular işitmişti. Bu sırrını Djarka'ya itiraf ettin ama bana bir şey söylemedin, öyle değil mi?"

Durakladım. "Şu anda söylediklerimin büyük çoğunluğu mantığa dayanıyor. Bu Khufu'nun hiçbir zaman sözlü olarak doğrulamadığı ancak üstü kapalı ima ettiği bir skandaldı. Ptah, Memphis üçlü birliğinin üçüncü Tanrısıydı. Hotep onun oğluydu. Khufu'nun atılan kağıdında, sen, Pentju, Ptah oldun; Tutankhamun Hotep'di: diğer bir deyişle, baba ve oğlu."

Pentju gözlerini kapattı. "Doğrusu, Mahu, şöyle. Karımı ve çocuklarımı sevdim ama aynı zamanda Leydi Khiya'ya da aşık oldum. Nefertiti, senin de anımsayabileceğin üzere, beni bir ziyafette, onun erkek evlat vermekteki eksikliğine dair şaka yapmam üzerine, küçük düşürdü. İntikamımı planladım. Leydi Khiya'ya

Nefertiti tarafından gönderilen iksir ve tozları artık almamasını tavsiye ettim. Aynı zamanda ona rahminin üretkenliğini geliştiren bir takım ilaçlar da verdim."

"Onunla yattın mı?"

"Evet, evet, yattım. Eğer İlahi Kişi bunu keşfetmiş olsaydı, hem ben hem de Leydi Khiya ölümle cezalandırılır, küçük düşürülürdük."

"Ama bunu hiçbir zaman fark etmedi. Prens gerçekten de senin oğlun mu?"

"Diğerleri öyle olduğunu dile getirmekten hoşlanıyor ama hayır: o Akhenaten'den. Tabi ki onun yüzüne baktığımda benim oğlum olduğunu düşünmekten bazen büyük bir haz alıyorum, yine de böyle bir şey söylememeliyim." Pentju kafasını salladı. "Tutankhamun kraliyet soyundan, hem doğal açıdan hem de ismen Gerçek Firavun. Bu dedikoduları Nefertiti başlattı. Zaman içerisinde Akhenaten'in zihnini zehirlemeyi denedi. Meryre ve yoldaş suikastçıları de bu tür hikayeleri faydalı buldular."

"Tabi ki," diye nefeslendim. "Eğer başarılı olsalardı, Tutankhamun 'u sıradan bir saray doktorunun gayrimeşru çocuğu olarak bir kenara atabileceklerdi; işte, ölmek üzere olan Djoser bu yüzden ona gerçek gaspçı şeklinde gönderme yaptı."

Djarka, "Khufu bu gürhunun son elemanıydı," dedi. "Lordum, biz size güvendidik ama siz Khufu 'ya hayatta kalma sözü verdiniz. O çimenlerin arasındaki bir ylandı. Sizin verdiğiniz her söze diğer sırtlanlar inanıp güvenecek miydi? Lord Ay'ın casusları onu arayıp bulmayacaklar mıydı? Sorgulamak için onu tekrar Thebes'e götürmeyecekler miydi?"

Her ikisinin kadehlerini de doldurdum. "Şimdi," kafamı kaldırıp geceye baktım, "her şey akla uygun bir hal aldı. Khufu'nun ölümü, Meryre'nin fısıltıları ve Nefertiti'nin planı. Kocasının tahttan feragat etmeyi dilediğini fark etmiş olmalı. Eğer gücü elinde tutmayı istiyorsa, Yakoup'un cesedini kullanarak kocası için sahte bir cenaze töreni sahnelemeli ve Tutankhamun'un gayrimeşru olduğuna dair hikayeleri desteklemeliydi."

Djarka, "Sence Lord Ay tüm bunlardan haberdar mıydı?"

diye sordu. "Nefertiti onun kızıydı."

"Lord Ay bunları biliyor olabilir," diye yanıtladım, "ancak bu tür ahlaksız dedikoduları umuma duyurmak onun ilgi alanı değildi." Elimi havaya kaldırdım, parmaklarım kıvrıktı. "Herkesi ve her şeyi bir arada tutan kopça Tutankhamun. Burada tartıştığımız şey daha öteye gitmemeli."

Djarka ve Pentju birbirlerine baktılar ve başlarıyla onayladılar.

"Söyleyin bana," kadehimi yudumladım. "Khufu'ya göre,

Akhenaten, o çılgın konuşmalarından tekinde, İzleyenler'in bir sır sakladıklarından bahsetti. Bununla oğlunun meşruluğuna dair ortaya atılan söylentilerden bahsettiğini düşünmüyorum. Söylenenlerden habersizdi ve hatta şüphelenmiş olsa bile, böyle bir konuyu dile getirmezdi: hiçbir erkek boynuzlandığını umuma ilan etmez. Öyleyse, gönderme yaptığı şey neydi?"

Djarka, "Bilmiyorum," diye terslendi.

"Ama Yakoup ile görüşmelerin oldu, öyle değil mi?"

"Yakoup, Akhenaten'in bedenini ve ruhunu temizlemek için doktorlar getirdi, amacı onun etini, başını döndüren ve kalbini kör eden delilik ilaçlarından arındırmaktı. Onunla Tek'in, Gizli Tanrı'nın gerçek doğası hakkında konuştular. Geleceğe dair de görüşmüş olabilirler."

"Ve?" diye sordum.

"Benim halkım Canaan'ın batı yamacından geldi. Apiru çobanların, çiftçilerin ve sürü sahiplerinin kabilesidir. Uzun yıllar önce Mısır'a vardılar; içlerinden bazıları, Baş Kraliçe Tiye gibi, hükümetin üst seviyelerini ele geçirip kendi inançlarını terk ederek Mısırlılardan çok daha Mısırlı oldu. Kraliçe Tiye, Bereket Tanrısı Min'e hizmet etti, oysa içinde bulunduğu ortamda bu sadece bir gösteriştir. Eski uygulamaları geri getirdi ve bunu oğlu Akhenaten'e öğretti."

"Bu öğretisi neydi?" diye sordum.

"Sadece tek bir tanrı olduğu, onun her şeyi yaratan, her şeyi gören, gözle görünmez bir varlık olduğu."

"Dahası yok mu?" diye ısrar ettim.

"Evet lordum, dahası var: Apiru'nun, özellikle de kabilem

Israar'ın, bu Gözle Görünmez, adı dile getirilemez Tanrı tarafından, saltanatı büyük nehirden uzak adalara kadar uzanacak, tüm krallıkları altında toplayacak büyük bir Mesih yaratmak maksadıyla seçildiğini de söyledi ... "

"Ve Kraliçe Tiye oğlu Akhenaten'in bu Mesih olduğuna inandı, öyle mi?"

Djarka başını sallayarak onayladı. "Kraliçe Tiye'nin teorileri Mısır ruhbanlarınca bilinir bir hal aldı. Aynı zamanda Mısır'ın Tanrılar'ı

hakkındaki kehanetlerin yıkılıp yok edildiğinin, bir Mesih 'in geleceği ve büyük bir ulusun kurulacağına dair inancın yerleştiğinin de farkındaydılar. Bunların büyük çoğunluğu boş ve saçına inanışlardı: işte bu yüzden," Djarka ellerini havaya kaldırdı, "bir yandan Tiye ve Akhenaten kendi hayallerini kovaladı, diğer yandan da Mısır'ın ruhbanları buna itiraz etti."

Pentju, "Akhenaten, Mesih olduğuna gerçekten de inanıyordu," dedi. "Çılgın dönemlerinde, yeni bir şehir ve yeni bir imparatorluk kuracağına, askerlerin tümünün kendi idaresine gireceğine gerçekten inandı. Bu rüya hüsrarla sonlandı, Akhenaten şarap ve haşhaş suyu içerisinde yok olup gitti."

"Ya Yakoup?" diye sordum.

Djarka, "Yakoup doğruyu söyledi," diye yanıtladı. "Akhenaten Tanrı değil, sadece bir haberci, bir öncüydü. İlerde daha başka öncüler, ulaklar, elçiler olacaktı. Mısır'dan bir ulus doğacaktı ama o bunun olabilmesi için geri çekilmek zorundaydı."

"Bu hikaye ne kadar gerçek?" Kendimi sanki soğuk bir rüzgar sırtımdaki teri ürpertmiş gibi hissettim. "Bu bir zırvalık mı?

Yani ruhbanların boşboğaz lakırdıları mı?"

Djarka, "Tehlikeli bir zırvalık," dedi. "Lordum, yirmi yıl boyunca Akhenaten kafadan her şeyi dilediğince değiştirdi: Tanrılar, tapınaklar, ölüme, yaşama ve sonrasına dair ayinler. Mısır'ı dize getirdi. Thebes'te çoğu kişi kabusun sonlandığını düşünüyor. Akhenaten gitti ve bu şehir ölüme terk edilecek. Ancak Horemheb, Rameses ve Thebes'in diğer güçlü ve önde gelenleri gibi kişilerden, bitkinin kesildiğinden ancak köklerinin hala hayatta olduğundan şüpheleniyorlar ... "

Sessiz olmaları için elimi kaldırdım. "Söylediklerini anlıyorum. Birincisi önümüzde Akhenaten ve onun deliliği var. O ortadan kaybolur, Meryre bayrağı kapar ve Mısır'ı tehdit etmek için Delta'ya yabancı askeri alayları getirir ... "

"Bu güne kadar," Djarka masanın karşısına doğru uzandı,

"insanlar Akhenaten'in deliliğinin Meryre ile birlikte sonlandığını düşünüyordu. Eğer tüm gerçekleri bilselerdi, benim halkımı yerden yere

vururlardı." Ellerini uzatıp açtı. "Şimdi neden konuşmaya, hatta size bile güvenmeye bu kadar gönülsüz olduğumu anlıyorsunuzdur Lord Mahu."

Bir tehlike ürpertisi hissettim, gizliden gizliye Lord Ay'ın kurnazlığına hayret ettim. Horemheb ve diğerlerine Akhenaten'in hayalinin öldüğü temin edilmeli, bu insanlar rahatlatılmalıydı, ancak aynı düşüncelerin hala geliştiğinden şüphelenmeye başarlarsa ... Tutankhamun, Akhenaten'in oğluydu; Lord Ay ve Akhmin ekibinden gelen diğerleri ise Apiru soyundandı.

"Bir kan banyosu yaşanabilir." Djarka beni hayallerimden uyandırdı. "Horemheb ve Rameses, Apiru kanından gelen herkesin ister konseyde ister tapınaklarda, üst düzey görevlerden alınmalarını talep edecekler. Apiru, tıpkı eskilerin Hyksos'u gibi, içeride düşman ilan edilecek, acımasızca ezilip Mısır sınırlarının dışına sürülecekler. Halkım, tıpkı bizimle bağları olan diğerleri gibi, ağır bir bedel ödeyecek."

"Şu söylentiler hakkında bana daha fazla şey anlat," dedim.

"Şu Mesih hakkında."

Djarka, "Söyleyeceklerim," diye karşılık verdi, "kamp ateşlerimizin etrafında konuşulanlardan alınma. İnsanlar bir albinosdan, saç ve teni kar kadar beyaz, gözleri garip bir adamdan bahsediyorlar. O halkımızı Mısır'ın dışına çıkartıp, Vaat Edilen Topraklar' a götürecek."

Her ne kadar yanıtı tahmin etsem de, "Ne Vaat Edilen Topraklar'ı?" diye sordum.

"Canaan, süt ve balla dolu bir ülke. Yeni tehlikeleri göremiyor musunuz Lord Mahu? Eğer Horemheb, Rameses ve onları destekleyenler, şu anda tartıştığımız şeyi tahmin etseler, bunu ihanet olarak nitelendirirler! Mısır'ın ev sahipliği yapıp koynunda barındırdığı kabilenin günün birinde, sınırı aşp Mısır'ın kendi toprakları olarak nitelendirdiği arazilerine girerek, Mısır'ın Tanrı'larına sorun yaratacağına dair aktarılan hikayeler..." Djarka kafasını salladı. "Tek bir çözüm önerecekler: Bu da kabilemizin her bir üyesinin toptan katli."

"Bunun ne kadarını biliyordun?" Pentju'ya döndüm.

Pentju hüzünlü bir tavırla, "Djarka bana sana anlattığı kadarını aktardı," diye itiraf etti. "Ama tek bir fark var Lordum Mahu.

Onun söylediklerine inanıyorum: Bir gün kehanet gerçekleşecek.

Nasıl olsa," acı acı güldü, "Akhenaten, Mısır'ın Tanrıları'nı altüst etti. Bir kez olan şey bir daha olabilir."

Kadehimi aldım. Horemheb'in olan biteni ölçüp biçmesi ne kadar alacak, diye merak ettim. O ve İmparatorluk Ordusu'nun diğer subayları Apiru'nun rüyalarına Mısır'ın varoluşuna dair ciddi bir tehdit gözüyle bakacaktı. Mısır, Canaan'a odun, şarap ve nehir vadilerinin zengin ürünleri sebebiyle bağımlıydı.

"Belki de böyle bir şey hiçbir zaman olmayacak, ne dersin?"

diye fısıldadım.

Djarka ile göz göze geldik.

"Öyleyse olmaması için dua et," diye lafı yapıştırdım.

"Olacak ya da benim halkım öyle düşünüyor. Sürekli olarak bu konuda konuşuyorlar. Akhenaten'in kanının Apiru'dan geldiğini anlamaları ne kadar zaman alır? Tutankhamun da aynı kandan, dolayısıyla bu bir daha olabilir."

Kadehimi yerine bıraktım ve sallanarak ayağa kalktım. Korkuluklara yürüdüm ve aşağı bahçelere baktım. Orada burada, muhafız noktalarından ışık yansıyor. Büyük bir hızla arkama döndüm ve Pentju'nun gözlerindeki o parıltıyı yakaladım; bana her şeyi anlatmamıştı.

"Haklısın Djarka," diye mırıldandım. "Henüz bitmedi! Hem de hiç bitmedi!"

Tcgar

("Düşman, asi" anlamına gelen antik Mısır deyişi)

-

BÖLÜM 15

Ertesi sabah kendimi yorgun hissettim, ağzım bayat şaraptan dolayı hala acıydı. Kalktım ve gidip Prens'i kontrol ettim, çoktan çalışmalarıyla meşgul olmaya başlamıştı. Masasının başına çökmüş hiyeroglif yazısı alıştırması yapıyordu. Elini sallayarak utangaç bir şekilde bana gülümsedi. Odama döndüm ve sabahın büyük bölümünü orada, yazıtlarla meşgul olarak geçirdim. Paralı askerlerimin reisi geldi ama adama bağırarak çekip gitmesini söyledim.

Her zamanki gibi, öğlenden önce, Prens'e tekrar katıldım. Haz bahçelerinin tepesindeki balkonda onunla sık sık yemek yedik. Djarka lahitlerden bazılarının hazinelerini boşaltmakla meşguldü: Genç Prens'in bölmesini dekore etmek için sandalye ve tabureler, masa ve koltuklar getirilmişti. Özellikle kaidelerinde yükselen iki muhafız heykeli ilgimi çekti. Her ikisi de ahşaptan oyulmuştu; her bir heykelin etli kısmı, ki bunlar sert sert bakan genç bir adamdı, doğrudan ahşabın üzerine parlak siyah bir

reçineyle boyanmış, başına sardığı kumaş, geniş tasmalar, kiltler ve diğer detaylar keten zemin üzerine altınla kaplanmıştı. Her heykelin altına bronz Kutsal Engerek'in ön kısmı tutturulmuştu; yakut parçasıyla oluşturulan, canlı gibi görünen gözleri kireç taşı kakmalıydı ve yaldızlı bronz çerçeveler içerisine yerleştirilmişlerdi. Heykeller kaideleri üzerinde yaklaşık bir metre önde dikilmekteydiler, başlıkları dışında neredeyse aynıydılar. Djarka, mülkiyetin bir kanıtı olarak, her bir heykelin üçgen kil tinin önüne Tutankhamun'un ismini kazımaları için işçileri yönetmekle meşguldü.

"Uygun olduklarını düşündüm." Djarka kafasını kaldırıp bana gülümsedi. Kapı girişini işaret etti. "İki yanda durabilirler: Babasını anımsatmanın yanı sıra Prens'i koruyacaklar."

Heykeller surat olarak genç birer adamdılar, gözleri çekik, yanakları yuvarlaktı, tam bir zanaatkar işiydi. Etraflarından dolandım. Yaklaşık yüz doksan santim yükseklikteydiler; kakma değerli taş ışığı yakaladı ve heykellerin yüzleri çevresinde altın bir aura yarattı.

"Bunları beğendiniz mi Ekselansları?" O gizemli hazine istifinden getirilen, canlı gibi duran bu heykellere ağzı ardına kadar açık halde bakan Tutankhamun'un önünde çömeldim.

"Bunları beğendiniz mi Ekselansları?" diye tekrarladım.

Djarka, "Tabi ki beğendi," diyerek araya girdi. "Yüzlerine bak.

Oyma heykeller ile Efendimiz arasındaki benzerliği görmüyor musunuz?"

Görüyordum: Aynı gençlik dolu tombulluk, aynı fal taşı gibi açılmış gözler. Djarka, "Pentju," diye ekledi, "ve buradaki sanatkarlar, Firavun'un bu heykelleri oğluna hediye olsun, ona muhafızlık etsin diye yaptırdığına inanıyorlar. Bu oldukça sık rastlanılan bir uygulama."

Tutankhamun heykellerin etrafında yürümeye devam etti, kiltlerinin altına bakıyor, bacaklarına dokunuyordu. Bir kere de küçük yüzünü tekinin kollarına bastırdı.

Gururlu bir tavırla, "Onları beğendim," dedi. "Babam bunları beni korumaları için yaptırdı. Djarka haklı. Nereye gidersem gideyim, onlar beni

takip edecek. Ebediyet Evi'ne girdiğimde, beni koruyacaklar. Onlar Thebes'in dışında lahitimin Shabtiler'i olacaklar ... "

Sanatkar büyük bir hızla, "Dilerim bu bir milyon yıl olmasın!" dedi, başı öne eğik, prene doğru reverans yaptı.

"Thebes'e ne zaman gideceğiz Mahu Amca? Ankhesenamun diyor ki ... "

"Ankhesenamun ne diyor?"

Hızla döndüm. Prens, ince keten cübbesi içerisinde, eşikte dikiliyor, kendini hafif hafif serinletiyordu. Hemen arkasındaki gölgeler arasında Amedeta duruyordu, gözleri haylazlık ve fesatlıktan ıslı ıslıldı.

"Pekala?" Ankhesenamun, yüzünü yelpazesinin arkasına saklayarak, bana yaklaştı.

"Thebes'e geri dönmekten bahsediyorduk Ekselansları ama eminim ki," gülümsedim, "siz ve büyükbabanız bunun için en uygun zamanı belirleyeceksinizdir."

"Büyükbabamız her neye karar verirse," Ankhesenamun, Tutankhamun'un elini kavradı, "bu onun seçimi olacaktır. Gelin küçük Prens." Yere çömeldi. "Size sazanı ve ortaya çıkan yeni kurbağaları göstereceğim."

Ayak sesleri ve parfüm kokuları arasında uzaklaştılar.

Amedeta, Djarka'nın önünden geçerken, parmaklarını flört edercesine kolu boyunca sürttü.

"Thebes'e ne zaman döneceğiz?" Djarka, sanatkarın işitebileceği bölgeden uzaklaşarak, yanıma geldi.

"Neden acele edelim ki?" diye sordum. "Albay Nebamun'un kahraman birlikleri bizi kayalıkların tepesinden koruyor. Prens burada Thebes'te olacağından daha güvende."

Djarka, "Sorun bu şehir," diye fısıldadı. Suratını astı. "Hoşnutsuzluk mırıltıları. İnsanlar Meryre'nin nerede olduğunu sormaya başlıyor. Onun Memphis'den kaçtığını biliyorlar."

"Vurgulamak istediğın şey," diye karşılık verdim, "Meryre'nin Aten Şehri'ndeki destekçilerinin efendilerinden haber alamamış olmaları."

Djarka, "Endişelenmiş olmalılar," diye hemfikir oldu, "tıpkı ilerde olabileceklere dair hissettikleri kaygı gibi. Tabut ve hazinenin mavnalarla alınıp uzaklaştırıldığını gördüler."

"Ki şu durumda, Djarka, ortak çok fazla şeyimiz var ve-"

"Lordum?" Döndüm. Paralı askerlerimin reisi, alt dudağı sarkık halde, kapı eşiğinde bana bakarak dikilmekteydi. "Lordum, ya esirler?"

"Ne esirleri?" diye bağırdım. Önceki gün gelen raporu ve beni o sabah erkenden görme girişimini anımsadım. Büyük pencereye yürüdüm ve aşağı baktım. Tutankhamun havuzun yanında dikiliyordu; sanki sağ bacağı ya da ayak bileğı kendisine rahatsızlık veriyommışçasına, soluna doğru abanmaya başladı. Her iki yanında o iki kadın duruyordu, Amedeta ayakta dikiliyordu, Ankhesenamun ise çömelmişti. Lotus çiçeklerini kokluyor, Prens'in işaret ettikleri şeyi görmesine çalışıyorlardı. Tutankhamun heyecanla tepindi, eli Ankliesenamun'un omzundaydı. Pentju ve diğer doktorların Tutankhamun'u bir kez daha muayene etmeleri gerektiğine karar verdim. Amedeta omzunun üzerinden doğrudan bana baktı, sanki sürekli olarak ona baktığının farkındaydı.

"Amedeta senden çok hoşlanıyor gibi görünüyor Djarka."

"O herkesle flört ediyor lordum." Djarka'nın ses tonu herhangi bir nüktedanlıktan yoksundu. "Lordum, sanıyorum muhafızlarımızın reisinin," kendisini zorlayarak gülümsedi, "yapacak bir takım işleri var."

"Ah, evet." Ellerimi ovaladım. "Sen bir kaç kum sakini tutuklamışsın. Neden şimdi seni ya da beni ilgilendirsinler? Bu adamlar kaçak ya da haydut mu?"

"Bence onları bizzat görmelisiniz. Konu onlardan ziyade lordum, beraberlerinde bulduklarımızla ilgili."

Onu büyük avluda takip ettim. Kum sakinleri bahçenin bir köşesine zincirlenmişler, yakıcı güneşin karşısında gölgede oturuyorlardı. Etraflarına saldıkları koku bir çakal ininden yükselenle aynıydı. Avlunun diğer bir köşesine zeytin rengi tenli, siyah saçları tıpkı kuzgunun kanadı gibi yüzüne

dökülen genç bir kadın çömelmişti. Kollarını göğsüne dolamış halde oturuyordu, dizlerini karnına çekmişti, sanki iffetini kum sakinlerinden ve onlara muhafızlık edenlerden korumaya çalışıyor gibiydi. Oraya yürüdüm, önünde diz çöktüm ve ahşap bir tas aldım.

"İçecek bir şey ister misin?" diye sordum.

Narin parmakları saçlarım yüzünün önünden çekti. Kafasını kaldırdı, her ne kadar yüzü pis ve çürük içerisinde olsa da, kadının güzelliğiyle afalladım. İşte, Mert'e ilk orada rastladım; "Güzel

Suratlı" olarak isimlendirildiğinden en ufak bir şüphem yoktu.

Uzun boylu ve zarifti, yüz hatları mükemmeldi, dudakları dolgun, yanakları pürüzsüzdü, en şaşırtıcısıysa yaban eriği şeklindeki gözleriydi, yağmur tarafından yıkanmış bir gökyüzü kadar maviydi.

Teni sanki üzerine altın tozu serpilmiş gibi görünüyordu, her ne kadar tırnakları kirli, dudakları yarık ve kesikse de, paralı asker reisimin merakının neden bu kadar uyandığını anlayabiliyordum.

Elini tuttum ve avucunun yumuşak derisini hissettim.

Djarka, "O bir kum sakini değil," diye sertçe araya girdi.

"Teni çok açık."

"Ve gözleri de mavi, tıpkı seninkiler gibi Djarka. Bu kadın senin halkından birisi mi?"

Djarka paralı asker reisine bakıyordu, kendisinin hemen bilgilendirilmediği için öfkeliydi.

"Öyle olabilir," diye mırıldandı.

"Adın ne?" Kıza döndüm; on beş ya da on altı yaşlarında olmalıydı. "Adın ne?"

Ağzını açtı. "Aataru!" Bu kelimeyi tükürürcesine söyledi.

Bu kan içen yılanın verilen isimdi. Kum sakinlerini işaret ederek,

"Aataru," diye tekrarladı.

"Sadece bu kadarını söyleyecektir lordum." Reisim hemen yanıma çömeldi. "Albay Nebamun'un birliğinin bir kısmıyla birlikte dışarıdaydık, avlanıyorduk. Doğu çölleri bomboş, dolayısıyla buraya geldik." Kum sakinlerini işaret etti. "Topu topu dört ki şiydiler, yanlarında yük taşıyan iki midilli vardı. Onları soruşturmaya karar verdiğimizde şehirden çıkan yolu takip etmek üzereydiler. Akrobat, dansçı, *tchapqa* olduklarını söylediler." Kushite ' -

nin bu kelimeyi söylerken dili sürçtü. "Bunların lonca adları "Boğan Adamlar" kendilerini böyle isimlendiriyorlar. Gitmelerine izin verecektik; tıpkı çöp yığını gibi kokuyorlardı. Bunun da onların kadınlarından teki olduğunu düşündük. Tam arkamızı dönüp gitmeye hazırlanıyorduk ki cıgılık atmaya başladı, aynı kelimeyi, "*Aatanı*"yu tekrarlıyordu. Kum sakinleri onu susturmayı denedi.

İçlerinden teki kamasını çekti, dolayısıyla ben de benimkini çektim. Artık Boğan Adamlar dört değil üç kişiydi. Onları buraya getirdik. Hikayelerinin ilginizi çekeceğini düşündüm."

Su kabını kızın ellerinin arasına iteledim ve karşıda birbirlerine sokulmuş halde çömelmiş, kafalarını kaldırıp korkulu gözlerle bana bakan kum sakinlerine doğru yürüdüm. Kirliydiler, pis saçlarından ucuz yağ kokusu yayılıyordu, yüzleri güneşten kararmıştı. Burun deliklerimi kapattım ve hemen önlerine çömeldim.

"Yani Boğan Adamlar sizlersiniz, öyle mi?" Gülümsedim.

"Yüce Ekselansları." Orta yaşlı bir adam olan liderleri sakalını çekiştirdi. "Ekselansları haklılar. Hikmetinize hamdediyorum.

Lordum," diye sızlandı, "bizler basit aktörler, maskaralarız, dans ederiz."

"Çölde ne yapıyorsunuz?"

"Kasabalıları, karavanları, gelip geçen tacirleri eğlendiriyorduk. Ekmek kabuğu ve şaraba yetecek miktarda bir şeyler kazanıyoruz."

"Bana da bir gösterin," diye talep ettim.

Kum sakinleri ayağa kalktılar ve güveler tarafından yenmiş bir aslan postu aldılar, sineklerin ısırıldığı kafası maske görevi görüyordu. İçlerinden

ikisi bu postlara büründü, üçüncüsü bohçasını kurcalayarak kamıştan yapılma bir flüt çıkarttı. İki aktör aslanmış gibi hareket etmeye başladı. İlk başta paytak yürüyüşleri paralı askerlerin kahkahalarına yol açtı, flüt çalan adam Yalayıp Yutanlar olarak adlandırılan, çölde yaşayan ve insanları avlayan iki aslan hakkında bir hikaye anlatmaya başladı. Sesi bir yükselip bir alçalarak konuşurken, iki arkadaşı üstlerine düşen rolleri yaptılar.

Hikaye anlatıcısı arada sırada müziğini çalmaya girişiyordu. Paralı askerlerin kahkahaları kesildi; kum sakinleri başarılıydılar.

Bunların eski püskü postlar içerisindeki iki insan olduklarını unuttuk; yoldaşlarının sesi ve rahatsız edici saz flüt müziği eşliğinde, Delta'daki korkunç Mastaba amlarını canlandırıp, vahşi hayvanlar halini aldılar.

"Çok iyi, çok iyi," diyerek gösteriyi yarıda kestim. Boğan Adamlar maskelerini çıkarttılar, gülümsüyorlardı. "Hikayenizi kabul ettim, siz insanları eğlendiriyorsunuz."

"Aataru! Aataru!" Genç kadın ayağa fırladı, köşesinden ayrılarak kum sakinlerini işaret etti.

Lider, yüzündeki teri silerek, "Biz kan içenler değiliz," diye sızlandı. "Bir zamanlar dört kişiydik, şimdi üçüz." Reisime baktı, sonra kızı işaret etti. "Bu bize kötü şanstı başka bir şey getirmedi. O bir cadı!"

Adamı sakalından yakaladım. "Ona ne yapıyordunuz?"

Adam, kurtulmaya çalışarak, "Biz onu satın aldık," diye bağırды. "Onu başka çöl gezgincilerinden satın aldık. Onu köle olarak satacağık. Bir haz evine yakışacak kadar güzel."

"Siz kendi hazlarınızı tatmin ettiniz mi?" diye sordum. "O

Mısırlı. Kanunu biliyorsunuz. O köle olamaz." Adamın sakalına tekrar asıldım. "Şimdi, bana doğruyu söyle, yoksa bir zamanlar dört olan nüfusunuz hemen şimdi ikiye inecek. Bu kızı satın almadınız, öyle değil mi?"

Çöl gezgincisi olumsuz tarzda kafasını salladı, gözlerinde acı gözyaşları vardı. Avucumu gevşettim.

"Doğu çölünde kaybolduk," diye geveledi. "Uzaklara kadar gezindik ve bir vahaya, Kuru Su Yeri'ne ulaştık. Yani, orayı böyle adlandırıyorlar. Bu kadını orada bulduk, ağaçların altına sığınmıştı. Hurma yiyerek ve vahanın verebildiğı suyu içerek hayatta kalmıştı. Bize olan biteni ya da oraya nasıl geldiğini anlatmadı, sadece doğuyu, uzakları işaret edip durdu. Yoldaşlarımdan teki," diye devam etti, "öldürülen kişi ona haz vermeye çalıştı ama bu kadın yabancı bir kedi gibi savaştı ve doğuyu, uzakları işaret etmeye devam etti. Onun bir katliamdan canlı kurtulduğunu düşündük ama hangi karavanın, hangi tüccarın çölün bu kadar derinlerine seyahat edeceğini merak ettik. Ona bizi oraya götürmesini söyledik. Yolda arabaya yerli bir rehber, bir göçebe aldık, bu adam bize doğuda gerçekleştirilen büyük bir kıyım hakkında korkunç bir masal anlattı. Sonunda, iki günlük bir seyahatin ardından, Gri Şafak Vadisi olarak adlandırılan bir yere ulaştık. Vadinin ağzında bir vaha vardı, burası tatlı su kaynaklı yeşil bir adaydı."

"Orada ne vardı?" diye sordum.

"Lordum, bunu bizzat görmeliydiniz. Orayı Gri Şafak Vadisi olarak isimlendiriyorlar; bana sorsanız Kemikler Vadisi derdim. Güneş altında beyazlaşan, tüm etlerinden tamamen temizlenmiş erkek, kadın ve çocuk kemikleri. Orada burada bir bilezik ya da yüzük vardı."

"Katledilmişler miydi?" diye sordum.

"Ok sapları, kırık kargılar bulduk ama başka bir şey yoktu."

"Kaç kişi vardı?"

"Lordum, biz en az dört kadar saydık ama karanlık çöküyordu ve gece yırtıcıları, büyük sırtlan sürüleri vadide gezinmeye başlamışlardı. Herhangi değerli bir şey, bize olan biteni anlatacak bir ipucu olup olmadığına baktık ama hiçbir şey bulamadık. Genç kadın çığlıklar atıyor, elleriyle çeşitli işaretler yapıyordu, dolayısıyla o lanet yerle aramızda mümkün olduğunca büyük bir mesafe bırakarak oradan ayrıldık."

Adam konuşurken diğer iki yoldaşını izledim. Hemfikir olduklarını ifade eden bir tavırla kafalarını sallıyorlar, birbirleriyle fısıldaşıyorlardı. Tekrar avlunun karşısına yürüdüm. Kız orada meydan okurcasına dikiliyordu.

"Aataru," diye tekrarladı.

"Adın ne?" diye sordum. "Nerelisin?"

Şaşırmış bir halde bana baktı.

"Adın ne? Benimki Mahu."

Başını olumsuz anlamda salladı.

"Mahu," diye tekrar ettim. "Senin adın ne?"

"Mert," diye yanıtladı.

"Ah, güzel yüzlü." Gülümsedim.

Kum sakinlerine döndüm. "O katliam mahallinde ne buldunuz?"

Lider, "Korkunç karanlık bir yerdi, uluyan sırtlanlarla doluydu. Hava sürekli olarak kanat hışırtısıyla doluydu, akbabalar gökyüzünde dönüyordu. Korkunç bir yerdi lordum, rüzgarın ısıklık çaldığı ve toz şeytanlarının üflediği lanetli, uzun bir vadiydi. Vaha tam girişinde yatıyor. Muhafızımız oranın kutsal olduğunu söyledi."

Bir yandan Djarka'nın suratını seyrederken, diğer yandan da adamı dinledim. Kum sakinini aldırılmazdan geliyordu ama yüzü solgun ve sanki çok uzun bir süre güneş altında kalmışçasına terliydi.

"Sen bu yeri biliyor musun Djarka?"

Yanıtlamayı reddetti. Kum sakinine geri döndüm. "Siz bizim esirimiz olacaksınız. Hayır, hayır." Elimi barış işareti yaparak havaya kaldırdım. "Aynı zamanda, bize doğruyu söylemen ve eğer gerekirse bizi bu yere götürmen durumunda, yoldaşının ölümü için olabildiğince ödüllendirileceksin."

Cevaben adam yere diz çöktü ve malını mülkünü araştırmaya başladı. Bir yüzük çıkarttı, bu koyu kırmızı bir yakuttu, üzerine Aten işareti taşıyan gümüş bir kopça işlenmişti. Sonra elimize bir tılsım tutuşturdu, koyu mavi bir yıldıztaşı güneşin Kutsal Yamaçlar arasından yükselişini gösteriyordu.

"Bunları bulduk lordum." Korku dolu gözlerle bana baktı.

"Kadın iskeletlerinden bazılarının saçları, her ne kadar güneş ve rüzgardan kavrulmuş olsalar bile, hala yerindeydi." Kelimelerinin bir süre havada asılı kalmasına göz yumdu.

"Saray ahalisinden miydiler?" diye fısıldadım.

Adam kafasını sallayarak onayladı. "Çöle alışkın olmayan insanlardı lordum. Ya oraya doğru seyahate çıkmışlar ya da birisini görmeye gitmişlerdi. Hepsi de kılıçtan geçirilmişti."

Arkamda, Mert hıçkırmaya başladı. Bir zamanlar asil bir kadının mülkünde olan o dokunaklı tılsıma ve yüzüğe baktım.

"Hepsi bu kadar efendim."

"Ya artıklar?" diye sordum. "İskeletler?"

Adam, "Çoğunluğu vaha etrafında gruplanmıştı," diye yanıtladı. "Ancak diğerleri vadi ağzına daha yakındılar, sanki kaçmaya kalkışmışlar ama avlanmışlardı. İçeri girmeye koktuk."

Djarka, sert bir tavırla, öne doğru yürüyerek, "Başka ne buldunuz?" diye sordu. Eli kum sakininin sakalını yakalamak için uzandı ama vurup yere indirdim.

Adam, "Hiçbir şey bulmadık efendim," diye feryat etti. "Leopar Tanrı ve kutsal olan diğer her şeyin üzerine yemin ederim."

"Herhangi bir giysi, parçalanmış giysi artıkları?"

"Hiçbir şey. Vadinin ileri bölümünde dahası da olabilir."

Djarka'yı omzundan yakaladım ve adamdan uzaklaştırdım, ardından paralı asker reisime Mert'i kadınlar bölmesine götürmesini ve Ankhesenamun' a teslim etmesini söyledim. Kum sakinlerine misafir muamelesi yapılacak, yıkanmalarına ve Üzerlerini değiştirmelerine izin verilecek, karınları doyana kadar besleneceklerdi. Şükür dolu bağrıışları kulaklarımda çınlarken, avludan ayrıldım ve hemen *kah*'a, ya da doğu çölünün haritalarını çekip çıkarttığım belge odasına gittim. Haritalardan en iyi durumda olanını açtım, Djarka'ya yakında durmasını söyleyerek haritanın her bir köşesine baku ağırlıklar yerleştirdim.

"Bu yeri biliyorsun, öyle değil mi? Yalan söyleme Djarka, bunu suratından anlayabiliyorum. Nedir bu, yani Gri Şafak Vadisi demek istiyorum?" Kafamı kaldırıp baktım. "Pekala, doğu çölünün iç şeridini oldukça iyi biliyorum. Su mermeri, turkuvaz ve elmas madenleri oradan

sadece bir yürümelik mesafede ama daha da doğuda, Büyük Yeşil'e doğru yerlerde ... " Kafamı salladım.

Djarka, "Burası bizim halkımız için kutsal," diye yanıtladı.

Parmağıyla harita üzerinden bir yerleri işaret etti. "Mısır'a ilk geldiğimizde, kabul edilen güzergahları takip etmedik, bunun yerine Delta'nın verimli topraklarından uzak durarak Sinai'yi baştan sona geçtik." Hattı parmağıyla işaret etti. "Batıya hareket etmeden önce güneye geldik. Gri Şafak Vadisi ve onun vahası dinlenmek ve taşıdığımız suları tazelemek için iyi bir yerdi. Ölülerimizi, yolculuk sırasında ölenleri buraya gömdüğümüzü düşünüyorum.

Aynı zamanda," bana daha da yaklaştı, "*Gerh en Sheta Aru* - Gizli Törenlerin Gecesi'ni devam ettirdiler."

"Bu da ne?"

Kafasını salladı. "Ben bu konuda sadece çeşitli hikayeler işittim. Halkım *Gerh en Sheta Kheb Ta* 'dan, Toprağın Sürülme Gecesi'nden bahsederler, bu toprak kanla iyice ıslandıktan sonra yapılmış."

"Ya kurbanlarınız?" diye sordum.

"Biz hayvan kurban ederiz, bunu tam güneş batarken yaparız."

"Hiç oraya gittin mi?"

Djarka hayır manasında kafasını salladı. "Hikayeler işittim, burası tam doğuda yatıyor. Aten Şehri'nden Büyük Yeşil'e doğru bir hat çizin, o çizgiyi takip edin, o katliam yerine ulaşırsınız."

"Katliam yeri," diye tekrarladım. "Biliyorsun ki Djarka ve tabi benim de bildiğim üzere, Meryre ve halkının, büyük Buhen kalesinin yanı sıra Memphis ve Thebes 'ten kaçan insanların öldüğü yer burası."

"Aynı görüşteyim." Djarka parmağını haritaya vurdu. "Tutu ve Meryre'nin, büyük olasılıkla kendi halklarından, Apiru 'dan destek alarak, kuzeye, Gri Şafak Vadisi'nin yakınındaki vahaya gittiğinden şüpheleniyorum. Yanlarına onlara düşman olan bir muhafız verilmiş olabilir ya da belki de orada onları bir askeri güç bekliyordu."

"Horemheb mi?" diye sordum.

Djarka alnındaki teri kolunun tersiyle silerek dudaklarını emdi.

"Mert benim halkımdan biri, büyük olasılıkla muhafızlardan tekinin kızı. Kılıçtan geçirme eyleminden her kim sorumluyorsa, kalleşliği de o gerçekleştirmiştir. Horemheb ya da Rameses'e güvenmezlerdi.

Katiller arkadaş ve müttefik gibi davrandılar."

"Ay," diyerek nefeslendim. "Bunu yapabilecek tek kişi varsa bu da Ay. O kardeşi Nakhtimin'i kumanda edebilir." Parmağımla haritadaki bir noktayı işaret ettim. "Bence olan biten şey şu, Ay Meryre'nin Memphis'den kaçmasına göz yumdu, aynı zamanda Tutu'ya da Gri Şafak Vadisi'ne kadar güvenli bir refakatçi verdi. Bir kez oraya eriştiklerinde, kılıçtan geçirildiler. Ay, Akenaten'in anılardan silinmesini hedefliyor. Atenciler'in Canaan'a kaçmalarını ve başına daha fazla sorun açmalarını istemiyor, dolayısıyla onları öldürmeye karar verdi. Benim teorim bu. Senin halkın Ay'ı hala kendi aralarından birisi olarak mı görüyor?"

"Lordum Ay." Djarka acı acı gülümsedi. "Lordum Ay her kim olmak isterse onu oluyor. Apiru soyundan, kesinlikle Israar kabilesinden geliyor ama Mısırlılardan da daha Mısırlı. Efsanelerle ilgilenmiyor ya da Tanrılar'la, sadece gücü elinde tutmak istiyor."

Tekrar haritayı incelemeye başladım.

"Ay bir politikacı," diye devam ettim. "Eğer sen halkının efsane ve hikayelerini biliyorsan, o da biliyor olmalı."

"Ay, Akhmin'den ayrılmadan önce," Djarka belge odasını işaret etti, "halkımıza dair tüm belgeleri yok ettirdi. Onun benzer bir uygulamayı kütüphanelerde, kayıt bürolarında ve Thebes arşivlerinde yaptığından da şüpheleniyorum."

Haritayı tekrar rulo yaptım ve bir tabureye oturdum, gözlerimi yere diktim. Ay, bıraktığı izleri büyük bir dikkatle gizleyecekti.

Horemheb'i, Thebes'in ruhban ve generallerini Akhenaten'in gün—

lerinin sonlandığına, Mısır'a yeni bir Firavun'un hükmedeceğine inandırması gerekecekti. Horemheb bunu kabul ederdi. Rameses'in soğuk, acımasız yüzünü, kurnaz gözlerini gözümün önüne getirdim.

Eğer Akhenaten'in Büyük Sapkınlığı'nın gerçek kaynakları konusunda bu yolu takip etseydim, o zaman Rameses'in ayağının buna takılması an meselesi olurdu.

"Khufu'yu sorguladığımda, evet," haritayı yere çarptım, "Khufu'yu sorguladığımda, Akhenaten'in kehanetlerinden bahsetti. Firavun'un uzgörülerini nasıl kaleme aldığından ve bunları gizemli İzleyenler'e nasıl emanet ettiğinden. O zaman arkada kalan kayıtlar olmalı. Ama nerede Djarka?"

Vekilim sert yüzlü ve soğuk gözlü halde öylece dikildi.

"Bildiğin bir şey var mı?" diye sordum.

Djarka, "Efendim, eğer bilseydim," diye yanıtladı, "temin ederim ki, bunu ilk öğrenen siz olurdunuz."

Sesindeki alayı fark ettim ve ayağa kalkarak haritayı eline tutuşturdum.

"Sen Djarka, tehlikeyi temsil ediyorsun. Rameses senin Mısır'ın gücüne Akhenaten kadar büyük bir tehdit oluşturduğuna inanırdı. Sen bana sadece mecbur kaldığın kadarını söylüyorsun. Ger çek manada, ne olacağını düşünüyorsun Djarka?" Ona daha da yaklaştım. "Bunu bana şimdi, bu karanlık ve boş odada söyle; tek şahidimiz yağ lambaları ve etrafta telaş içerisinde koşuşturan fareler olacak. Şimdi, benim hizmetkarım ya da vekilim olarak değil, arkadaşım olarak bana söyle. Senden bana doğruları söylemeni istiyorum."

Djarka ağzını karşılık vermek için açtı.

"Doğruları." Onu bileğinden yakaladım. "Bana doğruyu söyle

Djarka. Tıpkı gerçekteki kadar iyi bir okçu olarak, hedefi tam ortasından vur. Bana hiçbir şey anlatmadın, öyle değil mi?"

"Lordum, size mümkün olan her şeyi anlattım."

"Benim adım Mahu. Ben senin lordun değilim. Bu soruyu sana bir arkadaş olarak soruyorum."

Djarka derin bir nefes aldı ve benim kalktığım tabureye yığılıp kaldı.

"Benim inandığım şey bir gün kehanetlerin gerçekleşeceği.

Benim halkım Mısır'da büyük bir güç olacak. Bir gün Canaan'da sözü verilen topraklar için Nil kıyılarından ayrılacağız. Ama ne zaman ve nereye? Hangi tarihte ve mevsimde? Bunu sadece o isimsiz Tanrımız bilir." Başını salladı. "Bundan fazlasını söyleyemem, söylemeyeceğim."

Djarka'yı belge odasında bıraktım ve sarayı dolaştım. Hiç şüphesiz Meryre ve halkının tümü korkunç bir şekilde katledilip öldürülmüşlerdi. Ay, geçmişe dair kapıyı kapatmayı, onu kilitleyip mühürlemeyi denemiş, ancak Djarka gibiler kökün hala orada olduğunu ispatlamışlardı. Taze sürgünlerin boy göstermesi sadece an meselesiydi. O kadar heyecanlanıp altüst olmuşum ki şehre perdeleri yan çekili bir tahtirevanla gitmeye karar verdim. Haz evlerinden tekini ziyaret edecektim. Seyahatim süresince şehrin gürültüsünü dinledim, perdelerin arasındaki küçük aralıktan gelip geçen manzaraları seyrettim. Zihnimi yatıştırmaya çalıştım, bir yandan da yeşilliği, beyaz renkli kireçle badanalanmış, güneş ışığı altında parıltı veren duvarların üzerinden taşan firavun inciri ve akasyaları seyrediyordum. Günün sıcaklığı yok olmuştu. Cadde, köleler tarafından kanaldan büyük keçi derisi tulumlarla taşman suyla yıkanmış, Üzerlerine gül yaprakları saçılmıştı. Arkama yas-

lanıp minderlere yerleştim, beni taşıyan adamların ritimleriyle sakinleştim, kum sakinlerinin anlattıkları hikayeyi anımsadım. O katliamda kaç erkek, kadın ve çocuk öldürülmüştü? Onların, Nakhtimin'in savaş arabaları, piyade ve okçularla desteklenmiş bir halde, kanlı saldırıyı gerçekleştirmek için, şafak vakti içeri süzülürlerken vaha etrafında nasıl gruplaştıklarını tasavvur edebiliyordum. Böylesi ıssız bir yerde çok az kişi hayatta kalabilirdi. Bazıları vadiden yukarı kaçmayı denemiş olmalıydı, Ay burayı oldukça iyi seçmişti. Mert'i merak ettim. Saklanmış, görüp işittiklerinden dolayı şoka girmiş, paniğe kapılmış olmalıydı. Mert, beni rahatsız etti.

Onda bana Nefertiti'yi anımsatan bir şeyler vardı. Tahtirevanın perdelerini çekip kapattım ve kalbimde dönüp dolaşan bir soruya döndüm. Gri Şafak Vadisi'ne gitmeli ve ne olup bittiğini görmeli miydim? Ancak bu Prens'i yalnız bırakmak manasına gelecekti.

Gölgelendirilmiş bahçeleri ve çiçek dolu avlusu olan, kapıları altın ve gümüşle dekore edilen, lacivert taşla kaplanmış haz evine geldiğimizde bu

konuyu hala kafamda evirip çevirmekteydim. Orada çalışan güzel cariyelerin adlandırdıkları üzere, Rahatlatma Yeri'ne yöneldim. Beni oraya götüren sadece etten alınan haz değildi. Haz bölmeleri bir vaha kadar serindi, küçük oğlanlar en değerli parfümlere batırılmış devekuşu tüylerini sallıyorlardı.

Gümüş kabartma kadehlerde bal kadar tatlı bir şarap sunulmaktaydı. Ben her zaman hoş karşılanan bir misafirdim. Daha tahtirevanımdan dışarı adım atar atmaz, güzel, altın tenli cariyeler orada beni bekliyor olurdu, bu kadınlar sadece beyaz saçaklı kiltler giyerlerdi, yumuşak altın rengi tenleri mücevherlerle ıslıl ıslıl parıldar, güzel yüzlerini çevreleyen gür dalgalı perukları parfüme batırılmıştır, yeşil sürmeyle çevrelenmiş çağla eriği gözleri heyecanla ışıldardı. Tırnakları koyu mor renk alacak tarzda kınalanan serin parmakları dokunmak için bana uzanırdı. En olgun kiraz kadar kırmızı olan dudaklar öpme arzusu taşırdı. Kendime tembelce geçirilecek bir akşam sözü vermiştim. Bununla birlikte, bu haz evi şehirdeki dedikodu ve söylentileri, pazarlarda yapılan konuşmaları, tüm gün boyunca çalışmanın ardından oraya sürü halinde toplanan tüccarların şikayetlerini dinleyebileceğim bir iş yeri idi. Cariyeler, tıpkı güzel birer kuş gibi çene çalarak, bana gümüş tabaklar dolusu hurma pastaları ya da en olgun üzümlerden yapılan tatlılar sunarlar, ondan bundan bahsederlerdi. O akşam, casuslarımdan daha önceden gelen raporlardan işittiğim bir nakaratı yakaladım. Lahitlerin boşaltılmasına dair haberler yayılmıştı; insanlar geleceğin, tabi böyle bir zaman dilimi varsa, bu en güzel şehir için, içinde ne barındırdığını açıkça merak ediyorlardı.

Tabi ki, eğer cariyeler benim için casusluk yaptılarsa, diğerleri için de yapmış olmalıydılar, dolayısıyla benim yanıtlım hep aynıydı: Aten Şehri bin yıl yaşayacaktı. Yine de, daha konuşurken bile, yalan söylediğimi fark ettim, cariyeler de bunu bizzat hissettiler.

O akşama özel, haz evinden geç bir saatte ayrıldım. Karanlık çökmüştü, yıldızlar siyah gökyüzünde ıslıl ışıldı. Tahtirevana tırmanırken hafif sarhoştum. Etrafımda bana eşlik eden paralı askerlerimden gelen konuşmaları işittim, taşıyıcıların yöneticisi çe şitli emirler verdi. Minderlere yaslandım. Taş döşeli avluyu geçtik ve yere çakılmış uzun kazıklarda büyük bir hararetle yanan meşalelerin ışığı altında sokağa çıktık. Tahtirevan durdu.

Yüksek bağırtılar gecede yankılandı. Perdeleri geri çektim. Köylülerden tekinin yük arabası ters döndürülmüş, şehrin ana caddesine giderken takip edeceğimiz yolu tıkamıştı. Dikkatsizdim. Taşıyıcılarıma tahtirevanı yere indirmelerini söyledim ve dışarı çıktım. Kalabalık toplandı, hepsi de ya kavgaya katılmak ya da Büyük Kişi'lerden tekinin rahatsız edilmesine tanıklık yapmaya istekliydiler. Paralı askerlerim arabanın sürücüsüne bağırıyorlardı. Eşek ipinden çözülmüştü ve etrafına bakınıyordu, sahibini göremedim, sadece yanında araba yatıyordu, ağır ahşap tekerleri ise hala dönmekteydi.

Askerlerim bunu yerinden hareket ettirmeyi denediler, seyircilere yardımcı olmaları durumunda para vermeyi önerdiler. Şarap kokusu hala ağırdı. Algılamam yavaşlamıştı. Sadece tersine dönmüş o arabanın gıcırdayan tekerleri beni uyardı. Hiçbir köylü eşeğini çözmez ve arabasını, içinde her ne olursa olsun, bu şekilde bırakmazdı.

Taşıyıcılarını çaresizce dikilmekteydiler. Tekrar tahtirevana doğru hareketlendim, elimi minderin altına atıp bıçağımı aradım, bu sırada tiz bir çığlık işittim. Taşıyıcılanımdan teki yere yıkıldı, boynuna bir kama saplanmıştı. Yerde diğer katillerin önünü kesecek şekilde yatmaktaydı, bunlar koyu renk sakallı adamlardı, yüzleri ve bedenleri pelerin ve kukuletalarla gizlenmişti. Fırlayıp tahtirevandandan atladım. Katillerden biri, taşıyıcılardan tekini iteleyip devirerek, büyük bir hamleyle geldi, bıçaklı eli sırtındaydı. Kamamı savurarak adamın saldırısından sakındım, sağımdan diğer bir saldırganın yaklaşmakta olduğunu farkındaydım. Askerlerim artık tetikteydi. İçlerinden teki kılıcını attı ve beceriden ziyade büyük bir şansla, katili bacağından yaraladı, yere yıkılmasına sebep oldu. Etrafıma bakındım. Askerlerden teki saldırganlardan biriyle hala boğuşmaktaydı; diğer bir katil acı içerisinde çığlıklar atıyor, kendi kanıyla boğulurken bile bıçağını elinden bırakmıyordu. Üçüncüsü emekleyerek uzaklaşmaya çalışıyordu. Paralı askerlerden teki koşturdu, kılıcı adamın işini bitirmeye hazırdı ama ona seslenerek durmasını emrettim. Devrilen araba artık unutulmuştu, askerler korunmak için bir yanın halka oluşturdu. Etrafta bunlardan başka katil var mıydı?

Sokaklar boşaldı, karanlık gölgeler ara yollardan hızla hareketlenip gecenin içinde kayboldular. Tek bir yüz gözüme takıldı, son gördüğümünden

bu yana değişmiş, güneşten bronzlaşmıştı, siyah saçları omuzlarına dökölüyordu, gür bir sakalı ve bıyığı vardı.

O gözleri, nefret dolu o bakışı tanıdım. Atenciler, Gri Şafak Vadisi'nde ölmüş olabilirlerdi ama Baş Ruhban Meryre hala hayattaydı. Bir an için, bir kaç kalp atımlık zaman süresince, bakışlarım onunkini yakaladı ama daha ben konuşmadan ortadan yok olmuştu.

Boğazını kestiğim katil artık sessiz yatmaktaydı, kan açık yarasından fışkırıyor, ağzından ve burun deliklerinden sızıyordu.

Taşıyıcılarla boğuşan adam ise kollan sırtından bağlı bir halde sürüklenip uzaklaştırılmıştı. Diğeri bacağındaki derin kılıç yarasından dolayı hala çığlıklar atmaktaydı. Kılıç dizinin arkasındaki tendonu yaralamıştı. Tepesine dikildim, omzunu tahtirevandan aldığım yürüyüş bastonuyla dürtükledim. Adamın gözleri çoktan anlamını yitirmeye başlamış, dudakları kana bulanmış ve ölüm kasılmaları boy göstermeye başlamıştı. Boğazını kestim. Elimde esirim vardı ve bu da yeterliydi.

Saraya dönüp yan kapılardan tekinden içeri girdiğimde, her ne kadar katillerin bu kadar yakınımaya gelmiş olmalarından huzursuzluk duysam da, yeterince ciddi ve kendimdeydim. Beceriksizlik ve dikkatsizliğime lanet okudum. Her zaman tehlikenin Thebes 'te olduğunu düşünmüştüm. Bir tas şarap daha istedim, paralı asker liderimi çağırttım ve esirin Zincirler Evi'ne götürölmesini söyledim. Yerde kol ve bacakları yana açık yatıyordu, el ve ayak bilekleri kelepçelenmişti. Yere çömeldim, saçlarından yakalayarak kafasını geriye doğru kaldırdım.

"Konuş! Konuş!"

Adam bana tükürdü. Dizimi yüzüne geçirip burnunu kırdım.

"Konuş!" diye tekrarladım.

Adam tükürmeyi tekrar denedi ama bu kez dudakları etrafa sadece kan saabildi. Geri çekildim. Paralı asker reisim adamın derisini kollarından itibaren canlı canlı yüzmeye başladı. Adam titreyip çığlıklar attı. Geri dönüp tepesinde dikildim.

"Konuş," dedim, "ve ölümün büyük bir hızla gelsin. Sessiz kal ya da yalan söyle, reisim her gün gelip teninin bir kısmını yüzsün."

Adam konuşmaya başlamadan önce bir saat daha geçti. Ağzında geveleyip kekeleyerek bana çok az şey anlattı. Bir zamanlar bir asker, Aten alayında subaydı, ardından da Lord Meryre'ye hizmetkarlık yapmıştı. Buhen'e gitmemişti, Aten Şehri'ne kılık değiştirerek sessizce giren Meryre ve maiyetindeki diğerlerinin tekrar ortaya çıkışlarıyla şaşkınlığa uğramıştı. Beraberlerinde korkunç bir hikaye getirmişlerdi. Doğu çölünde kanlı bir katliam yaşanmıştı: Araba birlikleri ve paralı asker alaylarını çöl ve Sinai boyunca koruma ve güvenli geçiş sağlamak için gönderdiğini iddia eden Lord Ay'ın emriyle Lord Tutu ve yüzlerce destekçisi öldürülmüştü. Esirimize göre, Meryre ve yaklaşık bir düzine kadar asker vahadan kaçmış, çölü de aşmayı başarmıştı. Geriye kalan serveti kullanarak, Aten Şehri'ne hareket etmeden, şehrin güneyindeki yoksul semtlerde ikamet etmeden önce tekrar Delta'ya dönmüşlerdi.

Polis ve paralı askerlerime hemen bu bölgeyi araştırmalarını emrettim ama geriye elleri boş döndüler; terk edilmiş harap halde kulübeler dışında hiçbir şey bulamamışlardı, aynı zamanda o çevrede yaşayanlar da hiçbir şey görüp işitmemişlerdi. Esir basit bir askerdir, öldürülmem için Atencilerden para almıştı.

"Neden ben! diye sordum. "Lord Meryre neden buraya geri döndü? Benim yapılan katliamla hiçbir alakam yok."

Katil, "Bundan sizi sorumlu tutuyor," dedi. "Burada bulunmasının işleri daha kolaylaştıracağını düşündü. Sizle arasında kan davası var, kana kan ..."

Esiri iki gün boyunca sorguladım. Djarka'nın ona yaklaşmasına dahi izin vermedim. Kayalıkların tepesindeki Nebamun'u ve onun araba birliklerini alarma geçirdim. Ancak Meryre ne kadar kurnaz olduğunu kanıtladı ve ortadan yok oldu.

Sonunda tatmin oldum. Askerlerimin reisine, esirin boğazını hemen öleceği şekilde kesmesini emrettim ve orada anında kararımı verdim. Hemen çeşitli mektuplar yazıldı ve bunlar Thebes'teki Lord Ay'a yollandı. Bu görev baş ulaklarıma verildi. Ay, emrini verdiği katliamın artık herkesçe bilindiğinden haberdar olmalıydı. Mektuplardan tekini ona ektiğini biçebileceğini anımsatarak bitirdim. Aynca, kendi adıma, Gri Şafak

Vadisi'ni görmek için doğu çölüne çıkmayı kararlaştırdım. Tıpkı Djarka gibi, Albay Nebamun da bu fikrime itiraz etti ama ben ısrarcıydım. Prens, Pentju'nun korumasına verilecekti, kalacakları yer ise mümkün olduğunca çok sayıda askerle evrelenecekti. Bu adamlar, Djarka, ben ve Mert, kum sakinleriyle birlikte Gri şafak Vadisi'ni ziyaret ederken, Prens'i ve Ankhesenamun'u koruyacaklardı. Nebamun'dan arabalarının yirmisini ve paralı askerlerimin yarısına eşlik etmeleri için verebileceği kadar çok sayıda muhafız ve gözcüsünü talep ettim. Nebamun gönülsüzce talebimi kabul etti, Djarka ise sürekli olarak karşı çıkıyordu.

"Eğer bu şehirden ayrılırsanız," diye itiraz etti, "bir şey olabilir. Aten şehri'nin terk edildiğine dair ortada dolaşan şu dedikodular. Oldukça irkin bir hal aldılar."

"Bu dedikoduların Meryre'nin dönüşüyle alakası olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordum.

"Tabi ki! Gri şafak Vadisi'ni unutmalyız." Djarka bana daha da yaklaştı. "Bu şehri unutmalyız. Sizin lordum, Thebes'e dönme vaktiniz geldi."

Kafamı salladım. "Zaman doldu," diye fısıldadım. "Vadiyi ziyaret etmeliyim."

Djarka, "Neden?" diye ısrar etti.

"Bunu tam manasıyla bilmiyorum." Gülümsedim. "Ama cevabı bulunduğumda," onu omzundan kavradım, "ilk sana söyleyeceğim."

An-cc-kek

("Karanlık vadi" anlamına gelen antik Mısır deyiş)

-

BÖLÜM 16

Uzun yolculuğumuz için yapılan hazırlıklar takip eden birkaç haftaya hakim oldu. Kuyu ve kaynakların nadir olduğu ve olanların da çöl gezgincilerinin vahşi kabileleri tarafından büyük bir kıskançlıkla korunduğu kurak topraklar boyunca yapacağımız çetin yolculukta acımasız bir sıcakla boğuşmak zorunda kalacaktık. Rüşvet verilerek, bunları halletmeleri için elçiler gönderildi.

Güvenli geçiş garanti altına alınmıştı, uzman keşif kolları kiralandı, gürbüz eşekler getirildi, su tulumları ve erzaklar büyük bir dikkatle bir araya toplandı.

Sadece sıcağa alışkın ve çöl savaşı yaşamış askerler seçildi.

Albay Nebamun her şeyi gözetip denetlemeye söz verdi, ben de şehirdeki casuslarımdan gelen raporlara odaklandım, hepsi de aynı telden çalıyor, gittikçe büyüyen bir huzursuzluktan, Thebes'deki Kraliyet Çemberi'nin yanı

sıra saraya karşı beslenen kötü niyetin dile getirildiği şikayetlerden bahsediyordu. Güçlü tacir ve asiller kendilerine maiyet kiralyıyorlardı, nehir boyundaki askeri devriyelerimiz sık sık şehirlere sokulmaya çalışılan silahlar yakalıyorlar, ancak bulunan her bir kama karşılığında, beşi yakalanmadan geçiyordu. Yazmanlarımdan hiç birisi gittikçe şiddetlenen bu huzursuzluğun ana sebebini keşfedemedi. Meryre'nin adamları, gecenin köründe gölgeler halinde hareket ederek, etrafa korku saçmışlardı. Ekinlerini ekmişler, şimdi de bizi hasadı toplamakla baş başa bırakmışlardı. Doğu çölünün bir yerlerinde gerçekleştirilen korkunç katliam haberleri, birahane ve Pazar yerlerinde alenen tartışılıyordu. Çirkin dedikodu tıpkı siyah duman dalgaları gibi yayıldı, benim bunu engellemek için yapabileceğim pek bir şey yoktu. Araba birlikleri şehre getirilmişti. Sarayda moraller yükseldi. Duvarcı ustaları ve inşaatçılar, duvar ve bahçe girişlerini kuvvetlendirdiler.

Gözlem kuleleri inşa edildi. Saraya giden her yol, aynen iç bölgeler ve avlular gibi, hem gece hem de gündüz sık sık devriye geziliyordu. Benim damgamla mühürlenmiş bir doküman taşımayan ya da o göreve özel şifreyi bilmeyen hiç kimse içeri alınmıyordu.

Nebamun, Djarka ve ben şehrin haritalarını önümüze açtık, gerekmesi durumunda sarayı nasıl boşaltabileceğimizin ve Kraliyet Efradı'nı savaş mavnalarına güvenli bir şekilde nasıl götürebileceğimizin planlarını yaptık; mavna kaptanları verilen emirle oradan ayrılmaya hazır halde bekliyorlardı. Nebamun, Memphis ve Thebes'e ulaklar göndererek takviye destek ve hatta geri çekilme izni istemek yönünde görüş bildirdi. Sinirli askerin bana öfkeli bir şekilde ters ters bakmasına sebep olarak, ona sorumluluğu benim alacağımı bildirdim. Kraliyet Efradı, saray, bahçe ve avlularına hapsedilmişti. Eğer ben ya da subaylarımdan herhangi biri sarayı terk ederse, yanımızda bize eşlik eden bir asker mutlaka olacaktı. Prens bu hazırlıklardan rahatsız olmuş gibi görünmüyordu; onu Senet oynamaya davet edecek ya da sabahın erken saatlerinde, okçuluk antrenmanı yapmak için avluya indirecektim.

Tutankhamun, her ne kadar sürekli olarak sol tarafına ağırlığını veriyor olsa da, yeterince neşeli ve dinçti; arada bir bacak ve kollarındaki ağırlardan şikayet ediyordu. Bazen sanki uyuşmuş gibi otururdu, geyiği andıran o

gözlerinde hülyalı bir bakış, yarı aralık dudaklarında bir gülümseme, sanki gizli bir şakanın ya da benim göremediğim bir şeyin tadını çıkartıyor gibiydi. Onun basit, anlamsız bir ruh haline geçtiği şüphelerim, tavırlarındaki ani bir değişimle anında dağılıp gidiyordu. Tıpkı kanunları öğrenen bir yazman gibi, Tutankhamun önümde diz çöker ve beni babası, yaşadığımız şehir ve hepsinin ötesinde Aten'e tapınmak konusunda sıkı sıkı sorgulardı. Apiru'nun ve Israar halkının hikayelerinden haberdardı, Djarka'nın onun üzerinde bıraktığı etkiden pişmanlık duymaya başlamıştım. Tutankhamun da benim ruh halime karşı hassaslaşmıştı. Eğer beni sinirlendirdiğine inanırsa, konuyu büyük bir beceriyle hemen değiştiriyordu. Bence çok zeki, nüktedan bir çocuktü. Onu Asht-Heru, Sayısız-Yüz olarak isimlendirdim, çünkü mimik açısından ne kadar kabiliyetli olduğunu bana defalarca kanıtladı. Tutankhamun, Albay Nebamun'un taklidini yaptığında ve omuzlarını geriye atıp, çenesini göğsüne gömerek, bana kaşlarının altından bakarak, şiddetli bir sesle bağırarak odayı boydan boya turladığında, kahkahadan kırılıyordum. Ardından hiç beklenmedik bir şekilde değişiyor, sarayın hanımlarından tekine dönüşüveriyordu. Bir keresinde, ortaya koyduğu böylesi bir mimik oyunu bende korku dalgası oluşturdu. Tutankhamun'un ruhbanlara, Rem-Prieta'ya, Tanrı'nın Adamları'na karşı çok az seviyede bir sevgisi varmış gibi görünüyordu. Onların dindar görünüşlerini, sahte sofü yürüyüşlerini, dua ederken herkes tarafından görünme isteklerini, şarkı söyleyiş tarzlarını, ki bu daha ziyade burunlarından çıkarttıkları bir sesle inliyormuş görünümü veren bir tarzdı, taklit edebiliyordu. Bu kez gözlerimdeki üzgün bakışı yakalamış olmalıydı ki, koşarak yanıma geldi.

"Mahu Amca! Mahu Amca! Gülmüyorsun!"

"Oh, çok komiksiniz!" Ellerini avucuma aldım. "Sadece başka bir şey düşünüyordum." Ona, Akhenaten'in genç bir adamken Amun ruhbanlarının taklitlerini nasıl yaptığını ve onlarla nasıl alay ettiğini anlatmadım. Tutankhamun bu taklidin beni hoşnut etmediğini fark edecek kadar zekiydi, hemen Nakhtimin ve Djarka taklitlerine girişti.

Bu hazırlık süresini Prens'i daha yakından inceleyip gözlemlemeye ayırdım. Onun Pentju'nun oğlu olduğuna dair gizli şüphelerimi kafamdan uzaklaştırdım. Onu ne kadar çok izlersem, onda Akhenaten'i bir o kadar

daha fazla görüyordum. Babası gibi, Tutankhamun da fiziksel bir saflığa sahipti. Cübbesine şarap dökmesi durumunda hemen değiştiriyor, gün boyunca da ellerini yıkamak için sık sık parfümlü su talep ediyordu. Yağ ve parfümle donatılmayı seviyordu. Bunu Ankhesenamun'un onun üzerinde bıraktığı etkiye yordum; artık Tutankhamun'un günlerine o hakim oluyor gibiydi.

Temelde, Tutankhamun sevecen ve nazikti. Sık sık öldürdüğü iki kaplumbağaya dair pişmanlığını dile getiriyordu, ancak o öfkeli kötü niyet dalgası arada sırada hala su yüzüne çıkabiliyordu. Bunun anlık ipuçlarını yakalıyordum: Bir hizmetkara sinirlenmek ya da damak tadına uygun pişirilmemiş ördek parçasını bir kenara atmak gibi. Biz oradan ayrılmadan bir hafta kadar önce, çok daha ciddi bir olay yaşandı. Bahçedeydim, yazmanlarıma bir şey yazdırıyordum. Tutankhamun ve saray hanımlarının kahkahaları garip bir şekilde yüksek tonlu çığlıklara dönüştü. Kameriyeden fırladım ve Anhesenamun, Amedeta ve Mert'in gölgede dinlendikleri küçük palmye koruluğuna doğru koşturdum. Tutankhamun, eline ince bir kamış almış, korkup sinmiş bir hizmetkarın başında dikiliyordu. Tutankhamun onu azarlıyordu, sonra elindeki kamışla zavallının kafası ve omuzlarını kırbaçlamaya başladı. Diğer hizmetkarlar çaresiz olan biteni seyrederek hazırda beklediler. Yaklaştığımda, Ankhesenamun gülmeyi kesti ve seslenerek Tutankhamun'a durmasını söyledi ama oğlan, öfkeyle dans ederek, kamışı art arda indirdi, indirdi, adamın yanak ve dudağından kan gelmesine yol açtı. Büyük bir aceleyle ilerledim ve kamışı yakaladım. Tutankhamun kamışın ucunu bırakmadı. Yüzü artık sakin değildi, öfkeyle kaplanmıştı, gözleri parlıyordu, dudakları çarpılmıştı, ağzının kenarında hafif bir köpük izi vardı.

"Lordum," dedim, "bırakın."

"Mahu Amca! Bırak devam edeyim! Bu *smett*'i," bu köleler için kullanılan bir kelimeydi, "onu *ta-ta* yaparken yakaladım."

Kötü adama baktı. "Kendisini tohumunu getirmek için okşuyordu.

Onu burada, çalıların arkasında yakaladım. Kendisini kirletti. Bedenini benim huzurumda lekeledi."

Kamışı Tutankhamun'un ellerinden çekip aldım.

Tutankhamun, "Buna nasıl cesaret edersin?" diye haykırdı.

"Sen de bir *smett* 'sin, Güney'in Maymunu! Pislendin." Ayağa kalktı, elleri sıkılıydı, öfke içerisinde titredi. Kafamı kaldırıp baktım. Amedeta ve Mert, diğer hizmetkarlarla birlikte kaçmışlardı. Ankhesenamun bana sakın bir şekilde bakıyordu, güzel yüzü hafif yana dönüktü, olup bitenlerden haz aldığı açıkça ortadaydı. Tutankhamun yumruklarını sallayarak bana doğru koşma fırsatını yakaladı. Kollarını tuttum, babasının korkunç öfke nöbetlerini anımsadım.

"Lordum, siz rahatsızsınız!" diye lafı yapıştırdım.

Tutankhamun, "Ben Leopard Tanrı'yun," diye tısladı. "Ben Güney' deki Horus, Yerdeki Horus, Ruhtaki Horus, Kızıl Gözlerin Horus'uyum." Çırpınarak kurtulmaya çalıştı, sanki el ve dizleri üzerinde emekleyerek uzaklaşan hizmetkarın peşine düşmek ister gibiydi. "Ben İki Diyar Lordu'yum." Bana döndü. "Gerçekte yaşıyorum."

Onu hızla silkeledim, yanağına nazıkçe tokatlar attım. Göz açılıp kapanacak kadar kısa bir sürede öfke kayboldu, hem yüzü hem de bedeni bel verip büküldü. Gitmesine izin verdim, koşarak

Ankhesenamun'a yanaştı, kollarının kıvrımları arasına korunmak maksadıyla büzüştü, baş parmağı ağzındaydı.

"O adam kendisini kirletti," diye fısıldadı. "Sadece bir Prens tohumunu çıkartabilir."

Ankhesenamun'un eli genç oğlanın kasıklarının hemen üzerine doğru sarktı. Ona ne tür bir öğreti aşıladığını merak ettim.

"Bu sık sık oluyor mu?" diye sordum.

"Casusun Djarka'ya sor."

"Soruyorum. O bir casus değil. Oğlanı koruyor."

"Bu ne kadar daha sürecektir Mahu Amca?" Ankhesenamun'un gözleri alaycı bir masumiyete büründü. "Bizi ne kadar daha komyacaksın. Haftalar aylara, aylar yıllara dönüşüyor. Kocam olacak kişi," gözleri hala beni izlerken, döndü ve Tutankhamun'un alnını hafifçe öptü, "bir gün zuhur

etmek ve güneş ışığında yürümek zorunda kalacak. Sonsuza kadar saklı kalamaz."

"Zamanı geldiğinde bu da olacak."

Öne doğru eğilerek, "Zaman çoktan geldi," diye sert bir kar şılık verdi. "Dedikoduları işittim. Şehir güvenli değil. Neden çöle gidiyorsun Mahu Amca?"

"Nedenini biliyorsunuz leydim. Her ne kadar yazmanlarım arasında mutlaka casuslarınız olsa da, büyükbabanızın size yazdığından eminim. Atenciler doğu çölünde katledildiler. Lord Meryre kaçıp kurtuldu ve beni öldürmeye çalıştı."

Ankhesenamun hafifçe gülümsedi. "Büyükbabam, Meryre'nin bir aptal olduğunu her zaman söylemiştir."

"Tehlikeli bir aptal," diye ekledim.

"Neden Thebes'e dönemiyoruz?"

"Çünkü Prens'i doğrudan korumam altında tutmam lazım.

Doğru zaman geldiğinde gideceğiz." Ayağa kalktım, eğilip selam verdim ve yürüyüp gittim.

"Mahu Amca! Mahu Amca!"

Döndüm. Tutankhamun çimenlerin arasından aceleyle bana doğru geldi, kollarını uzattı. Çömeldim ve kendisini bana doğru fırlattı. Ellerini enseme hissedebiliyordum, sıcak yanakları ise benimkilere dayanmıştı.

"Özür dilerim Mahu Amca."

Onu iteleyerek kendimden uzaklaştırdım. "Bunu neden yaptınız?" diye sordum.

"Bilmiyorum." Gözlerine o hülyalı bakışlar yerleşmişti. "Bilmiyorum Mahu Amca. Sanki kan içimde fokurduyormuş gibi hissediyorum. Kim olduğumu anımsıyorum."

"Peki Ankhesenamun ... " İlerde, hala ağacın altına kıvrılmış duran, uzaktan uzağa sakın sakın gülümseyen o güzel kobraya baktım. "Ankhesenamun sana kim olduğunu söylüyor mu?"

Tutankhamun, "O bana her şeyi söylüyor," diye fısıldadı. "Bana muhteşem birer kral ve kraliçe olacağımızı söylüyor. Ben Güney' deki Horus olacağım. Adım ve gücüm dünyanın sonuna kadar uzanacak. Yatakta yanımda yatıyor, vücudumu okşuyor ve bana her tür güzel şeyi söylüyor."

"Eminim yapıyordur." Kollarını çözdüm. "Unutmayın lordum, siz bir prenssiniz. Tıpkı eğitimdeki bir asker gibisiniz. Şu hizmetkar, onu dövmemeliydiniz!"

"Ama kirliydi." Öfkesi tekrar boy göstermişti. "Pislenmişti.

Bizim huzurumuzda böyle şeyler yapamaz."

"Kaç yaşındasınız lordum?"

"Kısa bir süre sonra sekiz olacağım."

"Kısa bir süre sonra sekiz olacaksınız." Yüzünü ellerimin arasına almak için uzandım ama Tutankhamun geriye bir adım attı, üstünkörü bir selam verdi ve kız kardeşinin yanına gitti.

O ana kadar Pentju saraya geri dönmüş olmalıydı. Ben doğu çölüne giderken, onun orada bir koruyucu olarak yerini almasını, ondan Prens'i büyük bir dikkatle izlemesini istedim. Pentju bunu yapmaya alışkındı ama Ankhesenamun, gittikçe artan bir sıklıkla, aslı astarı olmayan sebepler ya da itirazlarla, zamanın doğru olmadığını dile getirmeye başlamıştı. Ancak bu seferinde, Prens'i kendi bölmeme aldırđım. Tüm bir akşam boyunca, doktor onunla konuştu, onu koşturup zıplattı, bedenine dokundu, çeşitli sorular sordu. Tutankhamun, Ankhesenamun dışında başkalarının önünde incelenmekten memnun olmadığı için, benden oradan uzaklaşmamı istedi. Akşam Pentju benimle baş başa yemek yedi, leziz bir şekilde kızartılıp ızgaralanan ördek ve kaz vardı, bu Kap 'ın Çocukları olduğumuz yıllardan itibaren hepimizin en sevdiği yemek olmuştu. O akşam, Pentju'nun ne kadar yaşlandığını fark ettim: Çok daha güçsüzdü, yanak ve burnundaki damarlar iyice belirginleşmişti. Kadehimi onunkiyle tokuşturdum.

"Doktor, kendi kendini iyileştir. Çok içiyorsun."

"Kendimi zaten iyileştiriyorum!" diye şakayla karışık karşılık verdi. "Şarap bana geçmişı unutturuyor Mahu. Köşede bucakta kümelenen

hayaletleri uzaklaştırıyor. Karım, çocuklarım, akrabalarım, Prenses Khiya." Dudağını ısırdı.

"Ya Prens?" diye sordum.

Pentju tekrar bölmeye baktı. Balkonda oturuyorduk, burası benim yemek yemekten zevk aldığım bir yerdi; kulak misafirlerinin yakın markajından da uzaktı.

"Prens hasta mı? diye sordum.

"Babasından daha çok değil." Pentju şarabını yudumladı.

"Bacakları ağrıyor ve babasının sağlık durumunu miras almış. Olgunlaştıkça," Pentju elleriyle işaret etti, "omuzları genişleyecek, ama kalçaları da öyle. Şişkin bir göbeği ve babasıninki gibi bir göğsü olacak; elleri, el ve ayak parmakları ortalama insanınkinden daha uzun olacak."

"Babası gibi mi?" diyerek araya girdim.

Pentju, "Babası gibi," diyerek beni tasdikledi, "ama onunki kadar belirgin ya da aşık değil."

"Ya ruhsal durumu?"

Pentju sessizce güldü. "Mahu, daha önce dile getirdiğim gibi, sana kalbin nasıl çarptığını, bağırsaklardaki kurdu neyin oluşturduğunu ya da bir hastalığın semptomlarını söyleyebilirim. Ama ya bir insanın ruhu? Daha da zoru, ya bir çocuğun ruh hali! O Khiya' -

nın oğlu; onun yumuşaklığını miras almış. Aynı zamanda da Akhenaten 'in oğlu." Sıkıştırılmış, tuzlanmış kesmikten yapılma sert bir peynir parçasını aldı ve kokladı. "Çok lezzetli," diyerek derin düşüncelere daldı. Bir dilim kesti.

"O babasının oğlu mu?" diye ısrar ettim.

"Yine bir polis ... " Pentju iç çekti. "Hep aynı soru. Evet, o Akhenaten 'in oğlu. Eğitimli yoldaşlarımla ifade edecekleri üzere kanın hızlı akması ve ruh hali değişimleri yaşıyor, ki bu da ona saldırgan bir hal veriyor. Yaşlandıkça nöbetler yaşayabilir, hastalıklara yakalanabilir."

"Bir varise sahip olabilir mi?"

"Oğlan daha sekiz yaşında." Pentju yüzünü buruşturdu. "Penisi, erkekliği geleceğin konusu. Bunu yapamaması için bir sebep göremiyorum."

"Babası gibi olabilir mi?" diye sordum.

"Hayır, hiç kimse Akhenaten gibi olamaz." Pentju hafifçe güldü. "Bu sorunun yanıtı büyük oranda gelecek bir kaç yılda saklı. Thebes'e geri dönme zamanı geldi; Burada, Aten hakkındaki her şey unutulmalı."

"Ya Ankhesenamun?" diye sordum.

"O, kaybettiğin bir oyun Mahu." Penju masanın karşısına doğru, dişini diliyle temizleyerek uzandı. "Oğlan geliştikçe, Ankhesenamun'un onun üzerindeki etkisi de büyüyecek. Bu konuda, Ankhesenamun'u öldürmek dışında, yapabileceğin hiçbir şey yok!"

Bugün hala merak ederim: Pentju'nun tanısını daha yakından mı dinlemeliydim? Ankhesenamun ölse ve Tutankhamun başka birisiyle evlense ne olurdu? Ankhesenamun babasının ve Akhmin ekibinin diğer üyelerinin gölgelerince korunmaktaydı. Her şeye zarar veren bir yapıda oluşu aşıkardı. Mert'i kanatlan altına almıştı, genç kadın mükemmel bir güzellik sergilemekteydi. Ankhesenamun ve arnedeta, sinsi iki kaltak olarak, kısa süre içerisinde Djarka'nın bu güzel genç kadına beslediği ilgiyi fark ettiler.

Kızın taleplerinin hiçbirisini geri çevirmediler, siyah saçlarını sık sık yarım daireler şeklinde yerleştirilmiş incilerle sınırlanmış, çok renkli cam işi bir fileyle topladılar. Mert'in bacak ve bileklerinde altın halhal ve bilezikler ışıldadı; muhteşem bir akik boğazlık boynunu vurguladı; güzel vücudu en saf keten cübbelerle süslendi; omzunda mor püsküllü bir şal, ayaklarında ise gümüş parmak arası sandaletler vardı. Ona yüzünü nasıl solgunlaştıracığını, yeşil sürme kullanarak gözlerini nasıl belirginleştireceğini öğrettiler, ona en pahalı parfümlerden hediye ettiler. Bizi sık sık akşam yemeğine çağırırlar, o iki civelek kız bir kenara oturur, Djarka ve benim Mert'in dikkatini üzerimize çekmek için verdiğimiz çabayı seyrederlerdi. Sonunda yarışma bir tarafın ağır basmasıyla sonlandı. Mert sessiz kaldı ama gözleriyle konuşabiliyordu. Seçilen Djarka'ydı. Askeri yolculuğa uzanan haftalar içerisinde daha da yakınlaştılar. Onları sık sık kendi dillerinde çene çalarken buluyordum ama Mert bir kez dahi Gri Şafak

Vadisi'nde olan bitenden bahsetmemişti. Bunun yerine sessiz kalıyor, kafasını sallıyor, kendi kabuslarına geri çekiliyordu.

"Bize anlatabileceği hiçbir şey yok mu?" diye sordum.

Djarka büyük bir ciddiyetle onun bunu yapamayacağına yemin etti. "Katliam öncesi hayatını anımsıyor, ardından olanları da öyle ama onu sorguladığımda," omzunu silkti, "başka hiçbir şey bilmiyor; gözleri boş bir hal alıyor. Babasını ve erkek kardeşlerinin vadiye çıkışlarını anımsıyor. Onu da beraberlerinde götürmüşler; muhafızlık yapacaklar ve karşılığında da ödüllendirileceklenmiş."

"Nereye gidilirken muhafızlık yapacaklarmış?" diye sordum.

Djarka, "Bilmiyorum," diye itiraf etti. "Çöle çıktıklarını hatırlıyor; bundan sonra, kendi deyimiyle, anımsadığı tek şey karanlık."

Sonunda bu tür konuları konuşmamaya karar verdim.

Oradan ayrılmadan bir gün önce, Nebamun ve Djarka fikrimi değiştirmeyi son bir kez denediler. Reddettim. Onlara Lord Ay' -

dan aldığım en son mektuptan bahsetmedim. Bunu kendime sakladım. Ay, talebini saraysal terimlerle ifade etmiş, benim yolculuğımı ise onaylamadığını oldukça açık bir şekilde dile getirmişti. Dahası, diye eklemişti, vaziyetin tehlikeli olduğunu düşünmem durumunda, Kraliyet Efradı'nı hemen Thebes'e geri çekmeliydim.

Ona krizin sonlandığını, dileğini de dikkate alacağımı söyleyecek bir ulak gönderdim.

Peret'in ikinci ayının sekizinci gününün sabahında, seyahat birliğimiz Aten Şehri'nden ayrıldı: Kırk savaş arabası, atlı yük arabası dizini ve üç yüz paralı askerden oluşan bir birlik. Bu gruba, yüksek onaya eriştiklerinden emin olan üç kum sakininin yanı sıra, Djarka ve Mert de dahildi. İyi beslenmişlerdi, sarayda misafir olarak kaldıkları uzun sürenin ardından oldukça tombuldular.

Seyahat bir kbusa dönüştü. Doğuya seyahat ettikçe, Kızıl Topraklar bir o kadar ıssız ve kurak bir hal aldı. Sıcaklık bunaltıcıydı.

Bizi gün boyunca kum fırtınaları kavurdu; geceler boyunca ise dondurucu soğukla çevrenip buz tuttuk. Her iki yanımızda yer alan yağmacı bandosu, herhangi bir zafiyetten faydalanmaya hazırdılar. Arada sırada taze et için avlanmak zorunda kalıyorduk, bir keresinde o vahşi göçebelerle çarpıştık. Gün boyunca askeri bir konvoy gibi hareket ettik; geceleri arabaları koruyucu yuvarlak bir halka şeklinde düzenledik. Seyahatin toplamda üç hafta süreceğini düşünmüştüm, bir vahadan diğerine dolaylı bir rota izleyecektik. Oysa bir ay aldı. Dalgalı çöl tavsamaya başlayınca, vadiye yaklaşmakta olduğumuzu biliyordum; kayıp giden ısı pusunun arasından katırtınaklarını, kuru ağaçları ve kayalık çıkıntıları fark ettim. Fundalar ve ağaçlar, Gri Şafak Vadisi'nin girişindeki vahaya doğru uzanıyordu. Burası ürkütücü bir yerdi, kayaları ve uçurumları çöl zemininden filizlenmiş gibi görünüyor, renk değiştiriyordu, şafakta donuk griye bürünüyor, günün en sıcak anında alev alev yanan kırmızı bir renk alıyor, gün ilerledikçe daha solgun bir tona bürünüyordu.

Vadi ağzının hemen içerisinde yatan vahaya, güneş, renklerin o alevli patlayışı, günlerimizin işkencecisi uzak ufkun gerisine doğru kayarken, yaklaştık. Karanlık kanatlarını açtı, gece yırtıcılarının boğuk çığlıkları tarafından karşılandı. Kızıl Topraklar beni hep bunaltırmıştır; o korkunç vadi tam bir kabustu: Kayalık uçurumları kumlar arasından yükselmekteydi, fırl fırl dönen toz bulutları kuru çalıları, katırtımaklarını ve kuru ağaçları kaplamıştı, hepsini birden gökyüzü karşısında simsiyah vurgulamaktaydı.

Zemin ayaklarımızın altında gittikçe sertleşti, arabalarımız artık daha rahat ilerliyordu. Ağaçlarla çevrili vaha hoş bir tezat oluşturuyor, uzun çimenleri, taze çalıları ve dayanıklı palmiye ağacı korusuyla parılıyordu. Tüm bu tazeliğin kaynağı bir yeraltı pınarıydı. Taze su ve yabani çiçek kokusu bizim için en güzel kokulu parfümden daha hoştu.

O gece kamp kurduk. Arabalar çember oluşturacak tarzda dizildi, at hatları vahayı akşam karanlığından şafağa kadar çevreleyen yırtıcı hayvanları uzak tutmak için küçük ateş dizinleriyle korundu. Oraya erişip çadır ve sayvanlanımızı kurarken bile, katliamın korkunç işaretlerine tanık olduk: kemikler, kafatasları, iskeletlerin geriye kalanı, ok uçları, kargı uçları, kırık bir kama ve çiğnenmiş küçük deri parçaları. Baktığımız her yerde, çalılardan altları, ağaç gölgeleri ya da küçük su birikintileri

evresindeki kayalarda, bulunan bu tür artıklar bize ruhların yakıldığı ve ölülerin bizimkinin ötesindeki bir karanlıkta alevlere atıldığı bir hayaletler yerinde olduğumuzu anımsattı. Mert durgundu. Djarka'ya sıkıca yapışarak, nefesinin gerisinden bir şeyler mırıldanıyordu. Kamp sınırimızın gerisinde, aslanların çirkin, öksürüğü andıran kkremeleri ve sırtlanların kan donduran homurtuları yankılandı.

Muhafız başı akşam yemeğimi yarıda keserek, benden kendisine daire şeklinde dizdiğimiz araba hattındaki geçici kapıda eşlik etmemi talep etti. Bu adam bir Nubian, tekerlekli her aracı uzun yolculuk boyunca sürekli olarak lanetleyen bir piyadeydi; Şimdi arabalardan tekinin tekerine eliyle vuruyor ve böylesi bir savunma için Tanrı 'ya yüksek sesle teşekkür ediyordu. Vagonlar üzerinde dikilen oklara bağırarak alevli oklarını atmalarını emretti.

"Bunun nedenini size göstereceğim lordum. Emekli olmadan önce bunu görmelisiniz."

Alevli oklar bırakıldı, okçular tek bir noktaya odaklanmışlardı. Karanlıktan gelen o korkunç homurtular arttı. Düşen okların ışığında kısa bir an için yırtıcı yaratıkları gördüm: Bunlar büyük ağır kafaları olan azman sırtlanlardı, uzun burunları ve güçlü çeneleri vardı; kırmızı gözlerle bakıyorlardı, yeleleri karanlıkta sanki boyunlarını çevreleyen birer tasma gibiydi.

Paralı asker, "Burayı bir katliam yeri olarak benimsemiŐler," diye fısıldadı. "Lordum, sürü halinde saldırmaları durumunda aslanlardan çok daha tehlikelidirler."

"Niye saldırırsınlar ki?"

"Buraya cesetler yüzünden geldiler," diye mırıldandı. "Aynı zamanda millerce mesafede bulunan tek su kaynağının etrafını çevirdik. At ve eŐeklerimizin taze etlerinin yanı sıra, kamp ateŐlerinden yükselen yiyeceğin kokusunu aldılar Lordum Mahu." Yüzü endiŐeyle çarpıldı. "Burada uzun süre kalmamalıyız."

Kapıda karanlığa bakarak öylece dikildim, ense kkmde terim ürperiyordu. Bu sırtlanlar hakkında çok Şey işitmiştim, çizgili ve güçlüydüler, bir lokma yiyecek arayışı içerisinde ller Şehri'ne sessizce

giren ya da kasabanın kenarında sinsi sinsi dolaşan kuzenlerinden çok daha tehlikeliydiler. Bu yaratıklar, leşçil olmanın yanı sıra, acımasız avcılardı. Çöl gözcülerinin aktardıkları hikayeleri anımsadım: bu çirkin yaratıkların günler boyunca takip ettikleri yaralı bir adamın kan konusunu nasıl aldıklarına, kamp ateşlerinin ve silahların, çit ve kayalıkların bazen hiçbir caydırıcı etkisi olmadığına dair hikayeler. Atların ve midilli sürüsünün kampa daha yakın bir yere taşınmasını emrettim ve muhafızları iki katına çıkarttım. Kampı daha iyi şekilde savunacak bir yol bulan kişilere ödül vaat ettim. Gelen öneriler sadece küçük ateş hatlarının sayılarını artırmak ve kamp sınırının gece boyunca aşılmayacağına dair sıkı emirler yayınlamakla sınırlı kaldı. İnsanlar gruplar halinde uyuyacaklardı, zaman gündüz dahi olsa, hiçbir devriye üç kişiden az olmayacaktı, içlerinden teki okçu olacaktı.

Ertesi sabah insan artıklarını toplama işine giriştik. Vadinin uzak köşesine gözcü ve yük arabaları yolladım, geriye kemik ve kafatası, giysi kalıntılarıyla tepeleme dolu sepetler eşliğinde geri döndüler. Bulunanları hürmetin yanı sıra çevreyi arındırma maksadıyla yaktık. Şafak vaktinden önce çalışmaya başladık, gün ortasının sıcak saatlerinde dinlendik ve işimize karanlık çökene kadar devam ettik. Vadi uzun ve dik yamaçlıydı, her iki tarafta mağaralar uzanıyordu, hepsi de katırtırnağı ve çalı yığınları arkasına gizlenmişti, her birisi içinde hayatta kalan erkek, kadın ve çocuklardan ve onların hayvanlarından arta kalanları barındırıyordu.

Gözcülerden teki beraberinde bir sepet kafatası getirdi, hepsi de çocuklara aitti, aynı zamanda aralarında onların oyuncaklarının acıklı artıkları da mevcuttu. Cenaze ateşleri sadece o iğrenç yerin temizlenmesi maksadıyla canlı tutulmadı; alevler ve duman gün boyunca bizi uzaktan seyreden sırtlanları da bizden uzak tutmaya yaradı. Arada sırada başları yere eğilmiş halde kampa yaklaşıyorlardı, burunları neredeyse yere sürüyordu, gerilip ileri atılmadan önce etrafta uzun ve rahat adımlarla yürüyorlar, sadece ok yağmuru ya da yağa batırılmış yanar kumaşlarla uzaklaştırılabiliyorlardı. Geceleri daha cesur oluyorlar, daha yaklaşıyorlardı; üçüncü gece arabalara saldırdılar, muhafızlardan tekini kaptılar, çığlıklar atan adamı karanlığa doğru çektiler. Adam için, orada dikilip korkunç bağırışlarını, yırtıcı yaratıkların kesik kesik gelen havlayışlarını ve adamı parçalara ayıran güçlü çene seslerini dinlemekten başka yapabileceğimiz hiçbir şey yoktu. Arabalardan uzak köşede ateşler

yaktık; okçulara arada sırada alev oklarını geceye doğru yağmur halinde fırlatmaları emredildi.

Adamlarım huzursuzlandı. Vadi rahatsız edici, kasvetli bir yer, sinsi sinsi dolaşan canavarlar ve huzursuz ruhlar dehliziydi.

Akşamın geç saatlerinde kayalar el dokunulamayacak kadar kızgındı ve tepemizde, yaşanabileceklere dair meşum bir uyarı olan, büyük tüylü akbabalar daireler çiziyordu. Dördüncü günde, sırtlanlar sabahın erken saatlerinde saldırdı. Devriyelerden teki diğerlerinden ayrıldı. Sepetlerle uğraşan üç adam, vadinin hemen içerisinde, vahşice saldıran bir grup sırtlanın tuzağına düştü, her şey o kadar hızlı gelişti ki onlara yardımcı olmamız neredeyse imkansızdı. Askerler isyankar bir hal aldı. Üzerlerinde dolaşan, meşum sessizlikten nefret ediyorlar, bu güçlü yaratıkların gün içerisinde de saldırıya geçecek kadar cüretkar olabileceklerinden korkuyorlardı. Hafta sonunda geri dönüş hazırlıklarının yapılmasını emrettim. Şaşırtıcı hiçbir şey keşfetmemiştim, sadece olan biteni anlayabilecek kadar kanıt toplamıştım.

"Toplamda," yazman gibi oturan, kucağına bir papirüs sayfası açmış Djarka'ya yazdırdım, "burada yaklaşık dört yüz ölü ruh var: erkekler, kadınlar, çocuklar, askerler, yazmanlar ve subaylar. Bunlara, Meryre'nin Memphis'den gelen maiyeti haricinde, Buhen ve Thebes'ten gelen mülteciler de dahil. Yanlarında askerler-büyük olasılıkla hepsi de Atenci olan paralı askerler-varmış.

Yük arabalarını, savaş arabalarını ve hayvan sürülerini, Apiru muhafızlarına bağımlı kalarak, buraya topladılar. Thebes 'ten gönderilen, en azından bir savaş arabası birliği, okçu ve kıdemli piyadelerden oluşan bir güç tarafından korunarak, kuzeye, Sinai'yi geçerek Canaan'a geçmeyi hedeflediler."

Djarka, "Bunu nereden biliyorsunuz?" diye sordu.

"Arabalarından tekinin tekerini bulduk, büyük olasılıkla kendileri hayatta kalma savaşı verirken kırılmıştı. Bu katliama, Lord

Ay'ın emri doğrultusunda, General Nakhtimin başkanlık etti. Bulunan ok başlarının büyük çoğunluğu, çeşitli araba birliklerini destekleyen Kushite okçularına ait. Ayrıca imparatorluk maiyetinin üyelerinden tekinin

başörtüsünü de bulduk. Her şey General Nakhtimin'in hedeflediği şekilde olmadı; Atenciler mücadele ettiler.

Saldırı vadinin yakınında başladı. İçlerinden bazıları çöle kaçtı, burada ya kendiliklerinden öldüler ya da peşlerine düşenler ya da kum sakinleri tarafından öldürüldüler. Geriye kalanlar vadiye sığındı, mağaralarda gizlendiler. Nakhtimin'in ordusu orada günler boyu kalmış olmalı; firarileri avladılar; gözcüler onların kamp ateşi ve hela çukurlarını buldular."

"Ya Meryre?"

"Sanıyorum ki Meryre ve bir grup asker, büyük olasılıkla paralı asker ve yazmanlar, katliamın başında kaçtılar. Nehire çok daha dolaylı bir yoldan ulaşmadan önce saklanmış olmalılar."

Sözlerim bir haykırıyla kesildi, bu daha çok yas tutan bir kadının ağtını andırıyordu, kampın diğer ucundan yankılanan, kalpten gelen, ince ve tiz, elem yüklü bir çığlıktı. Arkama döndüm. Mert yere diz çökmüş, saçlarını çekiştiriyor, göğsünü yumrukluyordu.

Sessizce bize yaklaşmış, çömelip söylediklerimizi dinlemişti. Keşke Djarka onu görmüş olsaydı, hiçbir yorum yapmadı, artık bu kadının sürekli varlığına alışmıştı. Mert'i Ma'at etkiliyordu; söylediklerime dair gerçekler kadının hafızasını karıştırmıştı. Djarka yazı tepsisini bir kenara bıraktı ve onu rahatlatmak için koşturdu, yere çömeldi, kollarını kadının omuzlarına doladı. Mert en az bir saat boyunca diz çökmüş olmalıydı, bir ileri bir geri sallanıyordu, gözleri kapalıydı, yanakları gözyaşından sıırılsıklamdı. Hizmetkar ve muhafızlar, onun çığlıklarıyla paniğe kapılmış bir halde, büyük bir aceleyle yaklaştılar. İçlerinden tekine değerli afyonumuzdan ufak bir parçayla birlikte bir tas şarap getirmesini emrederek, hepsini oradan uzaklaştırdım. Djarka ona bunları verip içirdi ve Mert, hıçkırıklar arasında, anlatmaya başladı.

O, babası ve iki erkek kardeşi Apiru gözcülerinin bir parçasıydılar. Verilen görevi hiç tereddütsüz kabul etmişlerdi, kendilerine büyük ödüller taahhüt edilmiş, Atencilerle aralarındaki arkadaşlık bağlarıyla iyice güçlenmişlerdi. Mert'e göre, Lord Tutu halkını Buhen kalesinden çıkartmış ve yolda onlara Thebes 'ten gelenler de katılmıştı. Thebes'in millerce

kuzeydoğusundaki bir vahada bir araya gelmişlerdi, Apiru da onlarla burada buluşmuştu.

Mert en az dört yüz kişiden, bir hayvan sürüsünden, paralı askerler tarafından korunan, erzaklarla yüklü yük arabalarından bahsetti. Gri Şafak Vadisi'ne gelmişler, Meryre ve onlara eşlik eden diğer grupla birleşmişlerdi. İyi bir ruh hali içerisindeydiler, Mısır'dan ayrılmaya, Sinai'yi geçmeye ve Canaan'a gitmeye kararlıydılar. Lord Tutu, Canaan doğumluydu; Mısır'a düşman olan prenslerin yanı sıra Hitit Kralı'nın koruması altında, yeni ülkelerinde kendi Tanrılarına ibadet edebileceklerine inanmıştı.

Kamptaki atmosfer neşeliydi. Atenciler zulümden kurtulacaklarına gerçekten de inanmışlardı. Bir çoğu Canaan'da liderlerinin, Akhenaten'in, bir kez daha ortaya çıkacağı umuduna sarılmışlardı. Kamp ateşinde sürekli olarak bunlar konuşuluyordu. Aynı zamanda Lord Ay'ın verdiği sözlerle de büyük güven beslemişlerdi. Korktukları tek şey, Sinai'nin madenlerini koruyan Mısırlı devriyelerin yanı sıra, Horemheb yönetiminde, Memphis'den gelen askeri birliklerdi. Ancak Lord Ay, onlara bir askeri maiyet sözü vermişti. Beş günlük bir bekleyişin ardından bu sonunda geldi: savaş arabası birlikleri, Nubian okçu birliği ve Thebes'in dışındaki imparatorluk maiyetlerinin tekinden Menfyt piyadeler.

General Nakhtimin, kendi varlığı ve bayrağının görülmesinin, bu grubun Mısır'dan güvenli bir şekilde ayrılması için yeterli olduğuna büyük bir ciddiyetle yemin etmişti. Oldukça samimiydi, Meryre ve Lord Tutu'yla sanki yakın birer arkadaş ve müttefiklermiş gibi konuşuyordu. Vadiye vardıkları o günün geç saatlerinde katliam başladı. Kamp akşam yemeği için hazırlanmıştı. Bir ok yağmurunun ardından, savaş arabaları birbirleriyle yarışarak içeri girmiş, onları piyadeler takip etmişti. Atencilerden bazıları ayağa kalkıp savaşmıştı; Lord Tutu ve ruhban grubu vadinin derinliklerine doğru kaçmışlardı.

"Ya Meryre?" diye sordum. "Baş Ruhban?"

"O, o akşam orada değildi." Mert gözlerini sildi. "Bu doğru: Biz, Apiru gözcüleri, vahanın yanında kaldık. Lord Meryre'nin maiyeti çöle çıkmak için her gün güneş batmadan hemen önce bizden ayrılırdı."

Djarka, "Kurban etme işlemi için," diyerek dikkatle baktı.

"Yani bu şekilde kaçtılar," diye fısıldadım. "Yanlarına erzak alarak, silahlı bir şekilde uzaklaşmış olmalılar."

Djarka, "Sen nasıl kurtuldun?" diye sordu.

"Vahada saklandım. Şimdi hatırlıyorum. Bir çalının altındaydım, yüzüm toprağa gömülüydü. Ölü taklidi yapıyordum.

Nakhtimin'in askerleri geldi. Yağmalamaya ve cesetleri soymaya başladılar. Beni fark etmediler. Tüm gece boyunca orada yattım.

Sabah Nakhtimin ağzını kapattığı vadiye girdi. Bir su tulumu, ekmek dolu keten bir bez ve kurutulmuş et şeritleri buldum. Çöle çıktım. Kum sakinleri beni buldu ve geri kısmını biliyorsunuz.

Katliamın büyük bölümünü gömledim ama," gözlerini kapattı, "o çığlıkları hiçbir zaman unutmayacağım: kadınlar, erkekler, çocuklar, benim öz akrabalarım. Bazıları uyuyordu. Diğerleri yemek kazanlarının başına toplanmıştı. Çoğu silahsızdı."

"Ya paralı askerler?" diye sordum.

"Çarpışanlar, karşı koyanlar onlardı." Yüzünü elleriyle kapattı ve hıçkırmaya devam etti.

Djarka onu bizim sayvanımıza götürdü. Eğreti savunma hattımızın kapısında bana katılmadan önce onu rahatlattı.

Arkamdan gelerek, "Buraya her ne için geldiysek, onu keşfettik mi?" diye sordu. "Buna değdi mi lordum, yani kemikleri toplamak ve ardından da yakınaya değdi mi?"

Gittikçe kararmaya başlayan ışık altında çok daha korkunç görünen vadinin ilerisine baktım.

Djarka, "Burada," diye ısrar etti, "daha önceden bilmediğiniz ne buldunuz? Belli ki Lord Ay, Atencilerden geriye kalan son kümeyi de ortadan kaldırmak istedi, dolayısıyla buraya güven içerisinde gelmelerini sağladı ve ardından da katletti. Thebes'e geri dönecek ve onunla yüzleşecek misiniz Lord Mahu? Bu kimin umurunda olacak? Horemheb ve Rameses'in tüm bu yaşananların birer parçası olmaları için ödemeler yapılacak."

"Rameses, belki," diye karşılık verdim. "Horemheb, hayır.

Rameses doğruya doğru tam bir katildir ama Horemheb'in onuru vardır ve benim de öyle." Arkama döndüm. "Ben başka bir şey arıyorum Djarka. Bu vadi Apiru için kutsal, bunun için burada buluştular. Bunu içimde hissediyorum." Göğsüme vurdum. "Başka bir şey var. Ay'ın korktuğu bir şey."

"Akhenaten'in, Hitit alayları ve Canaan paralı askerlerinin başına geçerek geri döneceğinden korkuyor."

"Hayır, hayır." Başımı salladım. "Neden Nakhtimin'i buraya yolladılar?"

Djarka sorumu yanıtlayamadı ama karanlık çökmeden hemen önce, en güçlü gözcü grubum geri döndü. Bana kayda değer bir şey getirecek olan herhangi bir gözcüye gümüş deben vereceğime söz vermiştim. Elleri boş döndüler ancak terli, merhametsiz suratlı liderleri önümde diz çökerken sırttı.

"Lordum, onu bulduk. Vadinin derinlerinde, kayalıkların yükseklerinde, gizli bir patika boyunda, çalılar tarafından gizlenmiş bir mağaranın girişinde."

Adamı çekip ayağa kaldırdım.

"Ya içerisi?"

"Bir tapınak gibiydi lordum. Büyük bir mağara, ölümler oyuğu." "Daha başka ceset var mıydı?" diye sordum.

Adam nefesini düzenlemeye çalıştı. "Tabutlar var," diye yanıtladı.

"Tabutlar mı?"

Adam, "Gömü yerleri," diye açıkladı. "Mağaranın duvarlarına oyulmuş, rafı andıran düz çıkıntılar mevcut, bunlara ketene sarılmış ve iplerle bağlanmış cesetler yatırılmış. Tekine dokundum; toz halinde ufalandı. Çeşitli resimler ve sanıyorum katliamdan kalma üç ceset var. Ben bu adamların öldürülmediklerinden şüpheleniyorum, daha ziyade yaralanmış ve ölmek için sürünerek oraya gitmişler. İçlerinden teki şunu takıyordu."

Bana bir yüzük uzattı. Bunu parlayacak şekilde temizlemişti.

Lord Tutu'nun yükselen güneşin altındaki hiyerogliflerini tanıdım. Eğer etraf kararmamış olsaydı ya da tehlikeli olacağına kanaat getirmeseydim, o mağaraya hemen giderdim. Ertesi sabah oradan ayrılacağımız emrini çoktan vermiştim. Orada bir gün daha kalacağımızı ifade ettiğimde, sözlerim büyük bir itirazla karşılandı. Yine de içim heyecandan kıpır kıpırdı. O mağarayı kontrol etmeli ve içinde ne olduğunu görmeliydim. İtirazını en yüksek sesle dile getiren kişi Djarka oldu, bunu ben onun riyakarlığından yorgun düşene kadar yaptı. Djarka'yı kolundan yakaladım ve çekerek kamp ateşinden uzaklaştırdım.

"Bu mağaradan tüm yolculuk boyunca haberdardın, öyle değil mi?"

"Ondan haberdardım ama nerede olduğunu bilmiyordum.

Bu vadi benim atalarım için kutsal. Burayı kendi liderlerini gömmek için kullanıyorlar. Kutsal bir yer, kirletilmemeli ... "

"İffetsizler tarafından," diyerek cümlesini tamamladım. "Amacım saygısızlık değil Djarka ama o mağaranın içini görmeliyim.

LordAy'ın da aynı şeyi aradığını düşünüyorum; General Nakhtimin'in buraya gelme sebeplerinden teki de bu."

Şafağı takiben vadiye güçlü bir maiyetle birlikte girdim.

Yavaş ilerledik, rüzgarlı patikayı takip ettik, kayalık kenarlardan aşağı yuvarlanarak düşen şist parçalarıyla bile telaşa kapıldık.

Vadi güneşi yakalamış gibiydi. Bulutlar halinde yükselen toz, burun ve ağızlarımızı tıkıyor, gözlerimize batıyordu. Tepemizde akbabalar turladı ve kayalık rampalarda uyuyan sırtlanları gördük.

Vadi kenarında yüksekte çeşitli mağaralar mevcuttu, ancak gözcülerin keşfettiği mağara gözün zekice kandırılışıyla gizli kalıyordu.

Arkanıza dönüp vadiye doğru bakmanız, insan yapımı patikayı görmeden önce kaya yüzeyini büyük bir dikkatle incelemeniz gerekiyordu. Dışarı çıkıntı yapmış düz bir kaya tabakasının gölgesinde yeşeren sağlam çalılık ve kaba diken öbeğine doğru ilerledim.

Muhafızlara kamp kurmalarını ve ihtiyatlı olmalarını söyledim. Djarka ile birlikte taş çıkıntının üzerine tırmandık. Katırtırnağı sertti, kendimize yol

açmaya çabalarken etimizi yırttı, hemen sonrasında geniş mağara girişi neredeyse bir sürpriz şeklinde önümüzde açıldı. İçeri girdim. Ilık karanlıkla birlikte bende sanki bir rüyadaymışım hissi uyandı, bu geride kalan güneş ışığının parıltısı karşısında büyük bir tezattı. Djarka beraberinde bir ateş taşı getirmişti. Duvar oyuklarına sabitlenmiş demir kandilleri yaktık, mağara aydınlandı. Tek tarafta yerden tavana kadar bir dizi raf uzanıyor, bunlar ileride karanlıklar içerisinde kayboluyordu. Her bir rafta kefene sarılı cesetler yatıyordu. Bazıları, bedenleri sarmalayan kumaşın ve onları bağlayan ipin dokusuna bakıldığında, oldukça yeniydi; diğerleri birer toz yığını ve kemik kırığından öte bir şey değildi. Tutu'nun ve onun yardımcılarının iskeletleri mağaranın daha derinlerindeydi. Her birisini teker teker inceledim.

Leşçiller tarafından dokunulmamışlardı, bedenleri kendiliklerinden çürümüştü, hala kemiklerinden sarkan et parçaları vardı. Deh şet veren bir manzara oluşturuyorlardı, özellikle de zamanında tam bir ihtişam adamı, Aten Şehri'ndeki Işık Lordu olan Tutu. Cesetlerden tekinin kafatasında bir delik vardı, muhtemelen ok girmiş olmalıydı. Tutu'nun sol kaburgalarındaki derin kesikler onun bu mağarayı daha önceden bildiğini, yaralanınca yardımcılarıyla birlikte gelip oraya saklandığını ve öldüğünü ispatlıyordu.

Djarka, "Onları gömmeli miyiz?" diye sordu, sesi sanki boşluktan geliyordu. Meşalelerin ışığı altında diz çökmüştü; kutsal olarak nitelendirdiği bu yerde dua mı ediyor diye merak ettim.

"Ağacın düştüğü yerde kalmasına izin ver." Bu bir atasözüydü. "Tutu burada ölmek istedi; bırak öyle kalsın."

Tam oradan ayrılmak üzereydim ki, ayağım mağaranın zemini ve duvar arasındaki çatlağa saklanmış deri bir torbaya sürtündü. Çekip aldım ve içindekileri nazikçe boşalttım: Uzun bronz bir silindir kutu ihtiva ediyordu, bu bir tapınak arşivinde ya da yazı ofisinde bulunabilecek türdendi. Tıkacı açtım ve içindeki dokümanları sallayarak çıkarttım. İlki vadinin haritasıydı, şu anda içinde bulunduğumuz mağaranın yerini gösteriyordu. İkincisi doğu çölündeki patika ve kuyuların yerlerini gösteren detaylı bir plandı. Buna, madenlere muhafızlık eden Mısır garnizonlarının yanı sıra, Horus Yolu'ndan uzakta, Sinai boyunca uzanan rotalar da işaretlenmişti. Üçüncüsü basit notlar içermektedir. Meşale ışığının altında Tutu'nun elyazısını ayırt

ettim; daha önce onun elinden çıkan yeterli sayıda doküman görmüştüm. Bu doküman doğu Canaan'daki kasabaların bir listesi dışında yeni hiçbir şey içermiyordu. Ancak, dördüncüsü gerçekten çok şaşırtıcıydı. Tutu uzman bir yazmandı, yazıyı kumanda edişi sayesinde Akhenaten'in dikkatini çeken ilk kişi o olmuştu, ancak bu düzgün papirüs parçasında etrafı yapraklarla çevrili yaşlı bir adam dışında tek bir çizim dahi yoktu. Hayretle baktım. İlk başta gözlerimin bana oyun oynadıklarını düşündüm. Kağıdı Djarka'ya uzattım.

"Neden," diye sordum, "yapraklarla çevrili yaşlı bir adam resmi, Lord Tutu açısından bu kadar önemli olsun? Bu onun aceleyle karalayiverdiği bir şey."

Djarka kağıdı inceledi, sonra kafasını kaldırarak arkamdaki bir noktaya baktı. Ben de dönüp baktığımda, arkamdaki duvarda yer alan resimlere ve gizledikleri korkunç sırlara gözüm takıldı.

urıemui Bain

("Ruh Yiyenler" anlamına gelen antik Mısır deyişı)

BÖLÜM 17

Meşaleleri tekrar düzenledim ve duvar süslerine göz gezdirdim. Bu, hikayesini anlatmadan önce kayanın yüzeyini sıvayan profesyonel bir ressamın çalışmasıydı. İlk resim önünde bayrak taşıyıcıları ve savaş arabalarındaki diğer subayların ilerlediği bir Firavun'u betimliyordu. Bu insanlar, Firavun'la yüz yüze çatışmak için öne atılmış, ancak şimdi nehir kıyısındaki büyük yamaç kalesinin koruması altına girme yolu arayan, yere düşmüş, koyun postuna bürünmüş bir düşmanın peşindeydiler. Kale yüksek duvarlar ve kare pencereli kuleler tarafından korunmaktaydı. Hemen önünde, yakalanıp tutuklanan düşmanlardan bazıları kazığa oturtuluyordu. Diğerleri yere uzanmışlar, el ve ayak bilekleri bronz kelepçelerle bağlı, canlı canlı derilerinin soyulmasını bekliyorlardı.

Bu dehşet yüklü tören kale sakinleri tarafından izlenmekteydi.

Okların delip geçtiği askerler duvarlardan düşüyor, Firavun'un piyadeleri uzun kalkanların gerisinde ilerliyorlardı.

İkinci resimde, Firavun, güneş şemsiyesini taşıyan görevliyle birlikte, esirleri sorguluyordu. Firavun'un arabasının önüne yığılan kesik başların sayılması yoluyla, katledilen düşmanların bir çetelesi tutulmuştu. Üçüncüsünde arka fon değişmişti, resme bir kısmı dik, diğerleri yüzeysel yamaçlar hakimdi. Koyun derisine bürünmüş, Firavun'un askerleri tarafından kovalanan düşman, bir kale önüne gelmişti; bu yapının bahçe kapıları ıslıl ıslıl aydınlatılmıştı, parlak kıızıl alevler aç halde havayı yukarı doğru yalamaktaydı. Diğer küçük resimlerde, peştamalları hariç çıplak olan savaşçılar Firavun'un alaylarının karşısında yuvarlak kalkanlar ve uzun kargılar taşıyorlar, sanki kafasma boynuz takmış gibi görünen bir savaşçı tarafından yönetiliyorlardı. Son resimde, kaleler alınmıştı; her yer ceset doluydu, kesik başlar direklerle geçirilmişti. Firavun ve arabacıları oradan ayrılmaktaydılar; arkalarında düşmanlarının kesik kafalarını sepetlerinde taşıyan köleler ve ganimetlerle dolu yük arabaları ilerliyordu.

Resimleri büyük bir dikkatle inceledim. Djarka sessizce arkamda dikiliyordu.

"Bunlar bir Mısırlı tarafından çizilmemiş," dedim. "Adam bir Mısır zaferini kutlamıyor, kendi halkının yenilgisini resmediyor."

Düşmana bir kez daha baktım.

"Bunlar Hyksos," diye fısıldadım. "Bu resimler Sırtlan Mevsimi'ni, Firavun Ahmose'nin Hyksos'ları Mısır'dan dışarı sürdüğü dönemi betimliyor. Bu hikayeyi biliyorsun, öyle değil mi Djarka? Hyksos'ların vahşi ve ahlaksız bir düşman, çeşitli kesimlerden gelen toplama bir insan topluluğu, çoğu Canaan 'dan gelen çeşitli kabilelerin oluşturduğu bir paralı asker ordusu olduğunu biliyorsundur."

Bu geçici kabri işaret ettim ve Djarka'yı omzundan kavradım.

"Bana buradan bahsetmeliydin!"

Elimden kurtulmaya çalışmadı, burnundan aşağı süzülen ter damlasını sildi.

"Bu resimlerin ne anlattıklarını biliyor musun Djarka? Hyksos'lar arasında Canaan'dan gelen çoban krallar vardı, bunlar saldırgan ve savaşçıydılar. Bu resimler onların ülkeden nasıl çıkartıldıklarını gösteriyor.

Bu krallar senin halkındı! Canaan'a, müteakip Firavun'ların onların peşlerine düştüğü yere geri döndüler.

Savaş başarısızlıkla sonlanınca, senin halkın, şu çoban krallar, Apiru'lar, ki Israar kabilesi de onların arasındaydı, silahlarını bıraktılar, seyyah ve sığırtmaç olarak Mısır'a geri döndüler. Bu kez Firavun'un himayesine girdiler. Yıllar geçti, hatıralar donuklaştı.

Beraberlerinde Tanrı ya da Tanrılar'ını da getirmişlerdi." Omzunu bıraktım. "Bu resimlerde yer almıyor, ancak buna benzer bir grup Akhmin'e yerleşti. Mısırlılardan daha Mısırlı oldular. Zenginleştiler ve güç kazandılar, yüksek mevkilere yerleştiler. İçlerinden teki, Leydi Tiye, büyük Firavun Amenhotep III'ün dikkatini çekti ve ölümsüz sevgisini kazandı. Artık halkının elinde bir fırsat vardı. Kraliçe Tiye, tek, her şeye kadir, gözle görünmez Tanrı inancıyla, kocasına halkının gizli bilgisini öğretmeye başladı. O günlerde, orada betimlenen her şey geçmiş, halk arasında anlatılan müphem hatıralardı. Muhteşem Amenhotep, güzel genç karısı ile bir zamanlar Mısır'ın dehşete bürünmesine sebep olan çoban krallar arasındaki bağlantıyı hiçbir zaman fark etmedi. Kraliçe Tiye'-

nin Aten maskesi altında Tek Tanrı 'ya tapınmasını ya da küçük oğlu, kendisinin reddettiği evladı, benim karşılaştığım kişi, daha sonradan Akhenaten'e dönüşen o Maskeli Kişi için bunu bir ya şam şekli haline getirmesini umursamadı."

Gidip kayalık bir duvar çıkıntısına oturdum, kafamı kaldırdım, Djarka'ya baktım.

"Merak ediyorum da Djarka, General Horemheb ve Rameses burada olsalardı bu resimlere ne tür bir anlam verirlerdi. Apiru'nun çoban kralların torunları, lanetlenmiş Hyksos'ların müttefikleri olduğunu hemen fark ederlerdi. Tek Tanrı, Mesih, seçilmiş halk olma anlayışlarıyla Mısır'a karşı büyük bir tehlike oluşturdukları sonucuna varırlardı. Apirular'a savaş ilan ederlerdi. Halkının kökünü kurutmak için, Canaan'da en acımasız mücadeleleri başlatırken, onları öldürürlerdi. Bunu biliyor muydun!"

Djarka gitti, ok kılıfını ve güçlü kompozit yayını aldı.

"Ne yapacaksın Djarka? Beni öldürecek misin? Yoksa korkutuyor musun? Memphis'deki General Horemheb'e ya da Thebes'deki Amun

ruhbanlarına mesaj mı yollayacağım? Bu kutsal yer, halkının Sinai'yi geçip Mısır' a giderken durakladıkları bu mekan hakkında yani? Geçmişte yaşananları anımsayabildikleri, ölülerini gömdükleri bu yere ilişkin? Meryre ve Lord Tutu bu yüzden buraya geldiler! Onların senin kabilenden olup olmadıklarını bilmiyorum; eğer değilse bile, onlar senin halkının görüşlerinin en eğitilmiş Mısırlılar'ın ruhlarının dahi hala nasıl aklını çeldiğinin en başta gelen örnekleridirler. İşte, Lord Ay da Nakhtimin'i bunu keşfetmesi için gönderdi. Elindekiyle ne yapmak istiyorsun Djarka?"

Djarka yayının telini çekti. "Siz olsanız ne yapardınız lordum?" Yüzünün gölgeler arasında gizli kalması için geriye doğru bir adım attı.

"Arkadaşımın, oğlum gibi benimsediğim bir adamın beni öldürmeyi düşündüğünü düşününce öfkeleniyorum."

"Sizi tehdit etmiyorum," Djarka ılık hüzmesinin altına geldi,

"sadece kutsal olan her şey üzerine yalvarıyorum ki ... "

"Onu yok etmemi mi istiyorsun? Tabi ki bunu yapacağım.

Bu vadi artık kirlendi. Paralı askerlerin arasından neşeli bir oğlanın tüm bu mağaralar, Lord Mahu ve Djarka'nın bunlardan tekine karşı nasıl özel bir ilgi beslediği hakkında boşboğazlık etmesi an meselesi. Er ya da geç, General Rameses buraya alaylarını gönderecektir ve askerler de burayı bulana kadar vadilerin tümünü karış karış arayacaklardır. Dolayısıyla Djarka, o yayı yere bırak ve buraya mümkün olduğunca çok sayıda yağ tulumu getir."

Hızlı bir şekilde çalıştık. Akşamın erken saatlerinde o mağarayı ve içindeki her şeyi iyice ıslatmıştık: mumyalar, Tutu ve yoldaşlarının cesetleri ve hepsinin ötesinde o resimler. Meşaleleri içeri attık ve vadi tarafı alevler arasında kaldı, ateş dışarı taşıyor, etraftaki katırtınakları ve çalıları yakıyordu. Koyu mavi renkli gökyüzüne yükselmeden önce, siyah duman bulutları vadinin ilerisinde kıvrıla kıvrıla yol aldı. Bu ateşin ne kadar etkin olduğunu görmek için beklemedim; kampa geri dönmeye ve ertesi sabahki yürüyüşe hazırlanmaya can atıyordum. Askerler huzursuzluktan yerlerinde duramıyorlardı, oradan ayrılmayı umutsuzca istiyorlardı, yorgundular, içlerinden teki haykırdı, ölüp korkunç gece yaratıklarına yem olmuştu.

Gözcü sayısını iki katına çıkarttım. Muhafızlarım korkusuz vahşi bir hayvan tarafından yönlendirilen büyük bir sırtlan sürüsü gördüklerini raporlamışlardı; askerler ona ateş ya da silahlarımıza karşı çok az bir korku beslediği için Seth lakabını taktılar. Bu kadar çok miktardaki et, pişirilen yemeklerin tatlı kokusu ve taze suyun cazibesi bu hayvanları tam bir öldürme çılgınlığına sürüklemişti.

Gecenin üçüncü nöbet diliminde, sırtlan sürüsünün tümü kampa saldırdı. Eğer batıl inançlı olsaydım, hayvanların bir tür şeytani ruh tarafından sahiplenildiklerini düşünürdüm: Büyük bir beceri ve zekayla saldırdılar. Kapının en zayıf nokta olduğuna karar verdiler ve arabalar arası boşlukları kullandılar. İlk saldırılarında iki muhafıza odaklandılar, arabaların üzerine çıkarak onları henüz alarm verilemeden çekip alaşağı ettiler. Sebep oldukları boşluk diğerlerinin de kampa girmesine olanak tanıdı. Çığlıklarla, çalınan boru sesleriyle uyandım, askerler bağırıp çığlıklar atıyorlardı. Çadırımdan dışarı fırladım, Djarka da beni takip etti, birden korkunç şekillerin farkına vardım. Bize çok fazla saldırmadılar, daha ziyade kendilerine at hatlarına doğru yol açmaya çalıştılar, böylece çok daha kolay bir ava erişmiş oldular. Çıkan sesler ve manzara dehşet yüklüydü. Atlar korku şiddetleri yükseldikçe çıldırdılar, bir kısmı kampta gezinirken diğerleri sürünün geriye kalanının beklediği çöle doğru koşturdular. Bu tiz çığlıklar ve sıcak sıcak fışkıran kanlarla dolu bir geceydi. Sırtlanlar kurnazdı. Tek başına olan herkese saldırdılar ancak mızrak, kalkan ve uçları keskin kancalı oklarla donanmış halde bir araya gelip çember ya da kare oluşturacak kadar akli başında olanlardan mümkün olduğunca uzak durdular.

O gece altı adam ve yaklaşık yirmi at kaybettik. İlerleyen zaman diliminde altı hayvan daha yok etmek zorunda kaldık, kampı temizlemek yaklaşık bir saatimizi aldı. Sürüden liderleri de dahil olmak üzere en az sekiz hayvan öldürdük ama onlar zaten hedefleyerek geldikleri şeyi almışlardı. Kampı hemen toplamaya ve oradan kaçmaya karar verdim. Şafak vaktinde, o toprakların fatihleri olan sırtlanları arkamızda bırakarak, bir gece önce gerçekleştirdikleri saldırının tüm dikkatlerini dağıtacağını ümit edip, çoktan uygun adım yola düşmüştük. Arabalarımızın büyük çoğunluğunu orada bıraktık, sadece günün ortasında sıcaklık çok yoğun bir hal alınca insanlara su dağıtmak için durduk. Gece çok kısa bir dinlenmenin

ardından gündüz yolumuza devam ettik; askerleri yatıştırmanın ve herhangi bir emri onlara kabul ettirmenin tek yolu Gri Şafak Vadisi ile aramıza mümkün olduğunca büyük bir mesafe sokmaktı.

Dört gün süren zorlu bir yürüyüşün ardından askerler yorgunluktan griye dönmüşlerdi, yırtıcı hayvanlar etrafımızda dolanmaya başlamıştı, ancak bayrak taşıyıcılar arasındaki en vesveseli adam bile asıl tehlikenin geride kaldığını kabul etti.

Tuthmosis II'nin büyük taş anıtının, o mekanın Mısır'ın gücü altında olduğu ve suyunun Firavun' a ait olduğunu gösterdiği bir vahada dinlendik. O kadar susuz, sıcaktan bezmiş ve yorgunduk ki, burası Ölümler Dünyası'nın Yiyicileri'ne ait olsa dahi umursamazdık. Dinlenip kayıplarımızı saydık: En azından iki düzine asker ve hayvanlarımızın yaklaşık üçte birini kaybetmiştik. Bir şeyler olduğunu öğrenen ve gücümüzün dikkate değer derecede zayıfladığını fark eden çöl yırtıcılarının üzerimize gittikçe odaklanan ilgilerinden telaşa düşerek, yürüyüşümüze düzene benzer bir oluşumla devam ettik. Askerlere savaş giysilerini kuşanmalarını ve sanki her an bir saldırı bekliyorduşçasına ilerlemelerini emrettim. Çöl gezgincileri bunu fark etti ve ortadan kayboldu. Er ya da geç, bizi yan cenahımızdan taciz etmek için tekrar ortaya çıkacak, var olabilecek herhangi bir zafiyet arayacak ya da sürüden ayrılan kimse var mı diye bakacaklardı.

Gri Şafak Vadisi'nden ayrıldıktan beş hafta sonra, doğu kayalıklarına ve Aten Şehri'ne uzanan kayalık, çorak alana ulaştık.

Şehre şafak vakti girdik, hemen o an ters giden bir şeyler olduğunu fark ettim. Sokaklar yeterince kalabalıktı, Pazar yerleri güne hazırlanıyordu, ancak esrarlı bakışlar ve mırıltılar oradaki varlığımızın pek takdir görmediğini gösterdi. Saray takviye edilmiş ve koruma altındaydı. Nebamun, Kızıl Topraklar'da olup biteni sormaktansa, şehirde yaşananları bize aktarmakla çok daha ilgili görünüyordu. Hemen Prens'i görmeyi talep ettim. Onun güvenlik ve sağlığı konusunda tatmin olduktan sonra, bahçede Nebamun ve subaylarıyla bir araya geldim. Bir firavun inciri ağacının altında, gölgeye daire şeklinde yerleştik. Hem Djarka hem de ben banyo yapıp tıraş olmuş, toz ve kirden arınmıştık. Kendimi çok yorgun hissediyordum, kol ve bacaklarım sızlıyordu.

Yaşlı albay, "Askerlerimle konuştum," diye sözlerine başladı. "Bana o katliam yerine yaptığınız seyahati anlattılar."

"Lordum Ay ve Kraliyet Çemberi," diye karşılık verdim,

"kısa bir süre sonra konuya dair bilgilendirilecekler."

Nebamun, subayları bana ters ters bakarken, hakir gören bir tavırla hafifçe gülümsedi. İçlerinden teki konuştu.

"İyi askerlerimizi ve atlarımızı kaybettik."

"Atlar ölürler!" diye lafı yapıştırdım. "Diğer yandan, gerekmesi durumunda hayatlarından vaz geçmek Firavun'un askerlerinin de görevidir."

Nebamun, "Ne buldunuz?" diye ısrarcı bir tavırla sordu. "Bu tür ölümlerin yaşanması gerekli miydi? Bana kötü ruhların hakim olduğu bir sırtlan sürüsünden, iskeletlerden, korkunç bir katliamdan bahsettiler, doğru mu? Vadinin yanında yükselen yamaçta yer alan bir mağarayı ateşe verdiğinizden söz ettiler."

"Söylediğim gibi," tatlı bir üzümü ısırdım, "Lord Ay'ı bilgilendireceğim."

"O çoktan size mektuplarını gönderdi."

"Onları gördüm," dedim. "Yazmanlarım onları hazır ettiler."

Çoğu birbiriyle aynı: şunu yapma, bunu yapma. Benim bilmek istediğim Albay, bu şehrin ne kadar güvenli olduğu?"

"Lord Ay ve onun Kraliyet Çemberi," Nebamun saldırganlaştı, "yaptığınız uzun yolculuğu onaylamamıştı, tıpkı General Horemheb ve Rameses gibi. Esas noktayı göremediler: Prens ve

Kraliyet Maiyeti tehdide maruz bırakıldı."

"Ki şu durumda Albay," diye sert bir karşılık verdim, "ben size onlardan çok daha fazla güveniyorum. Şimdi, bu kadar ağız dalaşı yeter. Şehir güvenli mi?"

Nebamun, "Şehir huzursuzluk kaynıyor," diye yanıtladı. "Subaylara ve sizin askerlerinizin bazılarına karşı saldırılar yaşanıyor."

·Hepsinin de birahanelere ya da Pazar yerlerine gitmelerini yasakladım; saray kapılarının dışında çeteler öbekleniyor."

"Ne istiyorlar?"

"Şehrin güvenli olacağına, sizin lordum ve tabi ki Ekselanslarının onları terk etmeyeceğinize dair garanti istiyorlar. Rızklarından, Mısır'a olan sadakatlerinden bahsediyorlar. Buraya, ölüme terk edilecek bir şehirde yaşamak için göçmediler."

"Ama haklılar. Siz de Albay, tıpkı benim kadar biliyorsunuz ki, Lord Ay, Thebes'i düzene sokunca, Prens, Prenses Ankhesenamun ile evlenmek ve İki Diyar Lordu hükümdarlığına geçmek için oraya geri dönecek, bunun herkes farkında."

Djarka, "Bu huzursuzluk ne kadar tehlikeli?" diye sordu.

Nebamun ellerini açtı. "Ara sıra yaşanan saldırılar, gürültülü itirazlar, fırlatılan taşlar. Bizim açımızdan pazarlara ürün götürmek gün geçtikçe daha da zorlaşıyor. Eğer yanınızda asker korumanız yoksa, size saldırırlar. Lordum Mahu, şehri terk etmeli, buradan mümkün olduğunca çabuk gitmeliyiz."

Hazineleri, kendi şahsı mallarımı, özel bahçeme gömülü gizli doküman sandığımı düşündüm.

Nebamun, "Her şeyi burada bırakıp gitmeyi öneriyorum,"

diye ısrar etti. "Savaş mavnaları hazır. Tek bir gün içerisinde gidebilir, şehri çürümeye bırakabiliriz."

"Yani Albay, General Horemheb' den de çeşitli mesajlar aldınız. O nasıl?"

Nebamun'un subaylarından teki küstahça, "Şehrin ölmesini ve Aten'in anısının unutulmasını istiyor," dedi.

"Söylediğiniz şeyi düşüneceğim."

Djarka ve ben odalarımıza döndük. Prens uyuyordu. Ankhesenamun ve Amedeta bitkin bir halde odaya girdiler. Yeni bir takım parfümler deniyor olmalıydılar, rayihaları tıpkı bir tütsü gibi havada asılı kaldı. Parıltılı

mücevherler içerisinde göz kamaştırıcıydılar. Ankhesenamun'un heceleri hafifçe birbirine karışıyordu, her ikisi de aşırı derecede sarhoştı.

"Mahu Amca," diye peltek peltek konuştu, "hoşgeldin. Seni özledik, öyle değil mi Amedeta?"

Nedime bana gözleriyle güldü. Ankhesenamun ayak ucunda ilerledi ve dudaklarına dokundu.

"Kuru ve çatlamışlar, öpülecek gibi değiller, öyle değil mi Amedeta? Gerçekten daha dikkatli olmalısın." Kedi gibi bana aptal aptal sırttı, sonra omzunun üzerinden arkasına bakarak yürüyüp uzaklaştı, yüzünde arsız, terbiyesiz bir gülümseme vardı. "Daha dikkatli olmalısın Mahu Amca ve Büyükbaba ne istiyorsa onu yapmalısın."

Djarka, kapıyı tekmeyle Ankhesenamun'un arkasından kapatırken, "Ne demek istiyor?" diye fısıldadı. Her zamanki gibi, uzakta olduğu için sabırsızdı. Seyahatin son günleri boyunca Mei hastalanmış, hafif ateşlenmişti, bu da onu biraz uyuşuk yapmıştı.

Saraya varır varmaz Djarka, Pentju'nun yardımını istemişti; doktor kızı muayene etmiş, bunun iki günlük dinlenme ve bardaklar dolusu temiz suyla geçirilemeyecek bir şey olmadığını ifade etmişti. Djarka, "Lordum," diye ısrar etti, "Leydi Ankhesenamun sizi uyarıyordu."

Daldığım hayallerden sıyrıldım. "Evet, evet, uyarıyordu!

Burada bekle!"

Bahçeme çıktım ve doğrudan selvi koruluğuna gittim. Büyük bir dikkatle işaretlediğim ağacın altına vardım. Kayayı iteledim ve yeri kazdım. Sandık oradaydı ama kilidi kırılmışı. İçi boştu. Diz çöküp lanet okudum. Gaspçının kampında bulduğum dokümanların hepsi gitmişti. Sandığı fırlatıp attım ve hissettiğim korku dalgasını kontrol altına almaya çalıştım. Ankhesenamun ve Amedeta dokümanları bulmuş, ardından da yok etmiş olmalıydılar.

"Gitmişler mi?"

Hızla arkama döndüm. Djarka korunun hemen girişinde dikiliyordu.

"Tabi ki gitmişler! Bu da Lord Ay'ın bir entrika çevirdiği anlamına geliyor."

"Ne?"

"İşten alınmam, hatta öldürülmemi. Kraliyet Çemberi daralıyor. Meryre, Tutu, General Rahınose ve Atenciler gittiler. Horemheb ve Rarneses Memphis 'de askercilik oynamakla meşguller. Maya ve Huy mu? Pekala, onlar satın alınabilirler. Sobeck kendi işleriyle meşgul, dolayısıyla sen ve ben bundan sonra ilk gidecek kişileriz. Ay'ın tek bir arzusu var, kendisi Mısır'daki gerçek güç haline gelirken Tutankhamun 'u tahta oturtmak. Bu şehrin terk edilmesini, Atencilerin yok olmasını istiyor. Geçmişini unutmak ve geleceğe odaklanmak istiyor." Ayağa kalktım. "Beni daha önce tutuklattıracaktı ama bunu yapabilecek güçte değildi, elimde onun vatan hainliğini ispatlayacak kanıtlar vardı. Şimdi hepsi gitti."

"Horemheb ve Rarneses seni koruyacaklardır."

"Onlar da diğerleri gibi satın alınabilirler. Lord Ay çok zekice davranacaktır. Mısır için yeni bir gün doğuyor. Mahu geçmi şin bir parçası, dolayısıyla onu unut."

"Lordum Mahu, lordum Mahu." Bir hizmetkar koşturarak geldi. "Albay Nebamun sizi görmek istiyor."

Nebamun küçük avlulardan tekinde bekliyordu. Askerlerinden teki bir esir getirmişti, bu boş boş gezinen o kutsal adamlardan tekiydi, sopayı andıran bacak ve kollarıyla sıska bir yaratıktı, derisi güneşten esmerleşmişti, o zayıf suratı yara ve deliklerle çöpur çöpurdu. Hafif kaçık gibiydi, askerlere ilişkin en ufak bir korkusu yoktu.

Nebamun, "Onu sarayın dışında bulduk," dedi. "Onu yakalamayı epeydir istiyorduk. Kahin olduğunu söylüyor."

Adam, "Doğudan gelen bir ses," diye bağırdı. "Batıdan gelen bir ses. Kuzey ve güneyden gelen bir ses."

Bağırarak, "Kimin sesi?" diye sordum.

Adam, belinin etrafındaki kirli ceketini çekiştirerek, hazırlandı. Dayandığı değneği sıkı sıkı kavradı. Nebamun'un askerlerinden-teki teperek bunu adamın elinden yere düşürdü ama kahin olduğunu iddia eden adam bunu umursamamayı tercih etti. Kemikli parmaklarından tekini uzatarak bana doğru yaklaştı, tırnağı pislik içerisindeydi.

"Mahvoluşun Sesi!" dedi. "Bu sesi dinleyin. Tanrılar öyle buyuruyor. Bu doğu memleketinden tiksiniyorum. Bu yıkım yerine girmeyeceğim. Getirdiğiniz teklifler benim açımdan tiksindirici.

Bunun içinden geçeceğim. Burada kalmayacağım. Ateşi toz takip edecek, ses ortaya çıkacak, şehir kötü sona ulaşacak."

"Sen de kimsin?" diye sordum.

"Ben bir kırlangıcım. Ben bir kırlangıcım," diye yanıtladı.

"Akrep Tanrıça'nın ulaşıyorum. Saz Arazileri'nden sırlar getiririm.

Bu şehrin kötü sonla karşılaşacağını ilan ettim."

Adamın parmağını yakalayıp kıvrırarak, "Sana kim para verdi?" diye sordum. Kahin ağlamaya başladı. Parmağını burkmaya devam ettim; acıyla bağırdı ve dizlerinin üzerine çöktü.

"Para almadım lordum. Değneğimi aldım ve gökyüzünü süpürdüm. Görüşlerim var: Şehir kötü sona ulaşacak."

Adamın deli gözlerine baktım ve nefesinden yükselen ağır bira kokusunu fark ettim. "Eğer ulaşacaksa," dedim, "o zaman en iyisi sen buradan uzaklaş. Albay Nebamun, onu nehre atın!"

O gece bir ayaklanma yaşandı. Meryre'nin adamlarının bu işte parmaklarının olup olmadığından emin değilim. Liderler, Marunet ve Pera adında, su mermeri madenlerinden büyük servetler elde etmiş iki tüccardı. Prens'i ele geçinmeyi, onu rehin tutmayı, Kraliyet Çemberi'ne taleplerini iletmeyi planlamışlardı. Maksatlarının ilk kanıtı, muhafızlarımızı duvardan duvara döne döne yollayan sapanlar, bunları takip eden ok yağmurlarıydı. Kapıları zorlamak için evin tekinden ahşap bir sütun alınmış ve yük arabasına yüklenmişti. Adamlar tam güneş doğarken defedildiler. Kulelerin tekinden, okçularımızın korkulukların üzerinden uzanıp saldırganları dağıtmalarını seyrettim. Cesetler kan içerisinde etrafa saçılmışlardı, hepsi de oklarla delik deşiktiler; diğerlerinin kafatasları topuzlarımızla ezilmişti.

Kuleden gördüğüm manzara pek de iç açıcı değildi: Şehrin çeşitli yerlerinde çoktan duman ve alevler yükselmeye başlamıştı.

Nebamun, "Gangster çeteleri bizi kuşatmak amacındalar; geri çekilmekten başka seçeneğimiz yok," diye seslendi.

Yiyecek ve şarap getirilmesini istedim. Saldırganların, saraya uzanan ana yola açılan yan sokaklara geri çekilişlerini seyrederek yedim ve içtim. Arada sırada, silahlı asker grupları, gölgeler arasına geri kaçmadan önce, birkaç ok atmak için ortaya çıkıyordu. Dokuzuncu saatte, Marunet ve Pera, Şehrin Konseyi olarak adlandırdıkları bir haberci gönderdi, bu sanki bir subaymış gibi kılıcını sallayarak bahçe kapısına kasıla kasıla yürüyen yüzünüzün tekiydi. Giriş izni istedi. Onu içeri aldım ama hemen ardından tutuklattırdım.

"Sebep?" diye söylendi.

"Vatana ihanet!" diye yanıtladım.

İşkenceye maruz bıraktığımızda o kadar da kibirli değildi.

Askerlerim bacak ve kol derilerini yüzmeye başladı, adam itirafta bulunmaya razı oldu. Liderlerinin isimlerini dile getirdi ve içimi ürperten bir şeyi de ağzından kaçırdı: Delege-adamın adını unuttum-attıkları adımların saraya ne kadar büyük bir destek oluşturduğunu dile getirdi.

"Hangi saray?" diye sordum.

Adam, "Tabi ki bu saray," diye lafı patlattı, dudakları kan kaplıydı. Sonunda bana anlatabileceği her şeyi aktardığına ikna oldum. Muhafıza onu öldürmesini ve kafasını duvardan dışarı fırlatmasını söyledim.

Zincirler Evi'nden dışarı büyük bir hışımla çıktım ve kadınlar bölmesine gittim. Ankhesenamun ve arkadaşı kötü ruhlu Amedeta iç odadaydılar, çift kişilik bir tabureye oturmuşlardı. Ayaklanma ve yaşanan karmaşadan haberdardılar ama yine de sanki dünyada hiçbir şey umurlarında değilmiş gibi birbirlerinin turnaklarıyla ilgilenmekteydiler.

"Mahu Amca." Ankhesenamun kafasını kaldırdı. "Tedirgin görünüyorsun. Yoksa endişeli misin? Sana buradan ayrılmamız gerektiğini

söylemiştim." Onu tokatlayabilirdim. Amedeta bacaklarını üst üste atmış, onun yanında oturuyordu, kedi gözleri gülümsemekteydi.

"Dokümanlarını nerede?"

"Mahu Amca, sen neden bahsediyorsun?"

"Neden bahsettiğimi biliyorsunuz."

Elimi kaldırıp kenara çekildim, seslenip muhafızlarımı çağırdım. Koşarak içeri doluştular, kılıçları çekiliydi. İki civelek kız ayağa fırladı. Ankhesenamun böylesi bir davetsiz girişe itiraz etti.

"Endişelenmeyin," diyerek yatıştırdım. "Güvendesiniz."

Askerlere odayı aramalarını emrettim. Ankhesenamun ve arkadaşı olan kaltak küfürler savurarak bağırıyorlardı. Gürültü patırtı bir hizmetkarın koşma gelmesine sebep oldu, muhafızlarımın çekili kılıçlarını görür görmez adam büyük bir telaşla geri çekildi.

Muhafıza her yeri araştırmasını emrettim. Ankhesenamun ve Amedeta, olup bitenden ellerini çekip, taburelerinde arkalarına yaslandılar. Asiler saldırılarını tekrarladıklarında, dışardan bağırış ve çığlıklar yükseldi, Paralı askerlerimin, haydut talanlarını aratmayacak şekilde odayı alt üst edişlerini seyrettim. İlk başta Ankhesenamun'un çok zeki olduğunu düşünmüştüm; sonunda ise inanılmaz derecede aptal olduğu kanıtlandı. Aradığım dokümanları büyük ahşap bir sandığın gizli bölmesinde buldum: Büyükbabadan gelen, Thebes' de olan bitenlere dair bilgi ve haberleri içeren, Ankhesenamun'un orada neler yapması gerektiğini ifade eden mektuplar.

"Sevgili kızım." Ankhesenamun'u iteleyip kendimden uzaklaştırarak yüksek sesle okudum. "İstediğim şeyi bulmalı ve yok etmelisin. Sonunda Mahu Amcan elinde tuttuğu şeyin artık orada olmadığını görerek mutlu olacak."

Amedeta'yı işaret ettim.

"Onu beni baştan çıkartması için siz gönderdiniz. Sizin gözcünüz, casusunuz o muydu?"

Ankhesenamun, "Yaşlanıyorsun Mahu Amca," diye sertçe yanıtladı, "ve bununla birlikte aptallaşıyorsun da. Çok beceriksizsin."

Muhafızlarıma onu iteleyip sandalyesine oturtmalarını söyledim. Tabi ki bunu yapmadılar: Kraliyet Kanı kutsaldı. Sadece o kaltağın sabrımın ne kadar tükendiğini anlamasını istemiştım.

Ay'ın mektuplarının geriye kalan kısmı çeşitli tavsiyelerle doluydu, kısa bir süre sonra çözümlediğim bir tür şifreyle kaleme alınmıştı. Aten Şehri'ndeki arkadaşlarla konuştum. Mektuplardan tekinin sonlarına doğru, her şeyin iyi olacağına, Ankhesenamun' -

un ve genç Prens'in zarar görmeyeceğine dair verilen güvencelerle karşılaştım. Mektupları yere attım ve pencereyi işaret ettim.

"Tüm bunların arkasında siz varsınız, öyle değil mi? Bu asileri bilgiyle donatıyor, onları kışkırtıyordunuz."

Öfkelenmeye devam edebilirdim ama Albay Nebamun geldi.

O kaltak Ankhesenamun, utangaç ve cilveli bir tavırla ona gülümsedi. Adamın suratından durumun vahim olduğunu kolayca anlayabildim.

"Sarayda okçularımız var," diye fısıldadı. "Hayır, asi okçular, silahlanmış hizmetkarlar demek istedim. Alacakaranlık çökmeden önce geri çekilmeliyiz. Prens'i ve diğerlerini almalı, mavnalara doğru yola düşmeliyiz. Mutfak kilerlerini kontrol ettim: Burada bize sadece iki ila üç gün yetecek miktarda erzağımız var.

Asiler henüz tam manasıyla organize olmadılar ... "

"Ama kısa bir süre içerisinde olacaklar, öyle değil mi?"

"O zaman şehrin sarayla nehir arasındaki bölümüne doluşacaklar."

Gidip duvardaki resimlerden tekini inceledim, Akhenaten'in güneşe tapınışını betimliyordu. Ay, benim tuzağa düştüğümü biliyordu. Ben de onun büyük kurtarıcı rolünü oynamak için yola çıktığının farkındaydım. Gerçek bir tehdit altında değildik. Eğer saraya hücum edilirse, Prens ve Ankhesenamun rehin alınacaklardı. Asilere onları güvende tutmaları yönünde sıkı emirler verilmiş olmalıydı. Bana ilişkin ne tür emirler verildiğini merak ettim.

Nebamun, "Size şunu kesinlikle belirtmeliyim ki," diye ısrar etti, "burayı boşaltınanamamız durumunda, saray zapt edilecek; etrafı kan götürecektir."

Yüzümdeki teri sildim ve başımı sallayarak onunla hemfikir olduğumu gösterdim. Emirler verildi. Hizmetkarların bir çoğu çoktan oradan ayrılmıştı. Paralı askerlerim de rüzgarın ne yöne estiğinin farkındaydılar. Asilerin saraya saldırımları durumunda, odalar ve avlularda oldukça sert bir çatışma yaşanacaktı; onlar da gitmek istediler.

Güneş batmaya başladığında, hepimiz avluda toplandık. Nebamun arabalarını orada bırakmaya razı oldu. Yayan çarpışacaktık. Dar sokaklar ve geçitler, Üzerlerine çekilen sicimler bir yana, arabaların savaş düzeni almalarını faydasız kılıyordu. Cephanelikteki tüm kalkanları getirttim ve kendimize dört tarafımızı çevreleyen bir savunma duvarı yarattık. Kraliyet Efradı ortaya yerleştirildi. Nebamun öne kumanda etti; ben de arkayı savundum.

Batmak üzere olan güneş, saldırganları büyüleyene kadar bekledik, sonra kapıların açılmasını emrettim ve Aslanlar Caddesi boyunca, nehre doğru ilerlemeye başladık. Nebamun mavnalara yola çıktığımızı bildirmeleri için önden, hizmetkar giysilerine bürünmüş gözcüler yollamıştı. Kanlı bir çarpışma yaşandı. Tepemize büyük bir şiddetle fırlatılan çok sayıda ok, sapan, kayalarla karşılandık; yaralılarımız için duramadık. Merkezde, Prens ve Ankhesenamun kraliyetin kalkan tutucuları tarafından korunmaktaydılar. Kalbim, kalkan duvara umutsuzca atılan asilerce art arda ger çekleştirilen saldırılar karşısında en ufak bir korku göstermeyen genç delikanlı ve kız kardeşi için çarptı. İmparatorluk bayrağı açıldı, bu Prens'in bizimle birlikte olduğunun bir işaretiydi; bu saldırının vahşetini azalttı, düşman kumandanları Kutsal Kan akıtmaktan kaçındılar.

Saray kapısından nehre uzanan yol sadece iki mil civarında olmalıydı; buna rağmen bu hepimize gerçekleştirdiğimiz en uzun yürüyüşmüş gibi geldi. İlk başta asileri şaşırtacak kadar hızlı ilerledik, ancak düşmanlar olan bitenin farkına varmaya başlayınca ana caddeye paralel düşen yan sokaklardan hızla ilerlediler. Nebamun, bizi çembere almadıklarından emin olmak için, hareket etmeye devam etti. Her iki taraftan yükselen evlerin farkındaydım, heykeller tepemizden bize bakıyordu, hava okların vızıltısıyla doluydu. Arka hatlarımızın gerisinde dikilerek saldırganları

Nehirden gelen bir gümbürtüyle arkama döndüm. Mavnalarımız nehirde ilerleyen uzun karanlık birer şekildiler, bir kaç me şaleyle aydınlatılmışlardı. Bende şaşkınlık yaratacak şekilde diğer bir takım tekneler belirdi, bunların da savaş mavnası olduğu açtı, süslü bayrakları ıslıl ışıldı. LordAy'ın şahsi sancağını, Altın Horus'u, Mısır'ın Şahini'ni taşıyorlardı. Asiler geri çekildi. Bu yeni mavnalar rıhtıma paralı asker alayları, okçu, ağır mühimmat indirdi, bu güç doğu kayalıklarından yayılan diğer bir dalga gibi şehre dağıldı.

"İyi misiniz Lord Mahu?" Çevreme bakındım. Nakhtimin, general kıyafetine bürünmüş, boynunda cesaret tasmaı, deri miğferini çıkartmış, öylece dikiliyordu. "Oldukça perişan görünüyorsunuz Lord Mahu. Benimle gelmelisiniz! Lord Ay öyle istiyor."

Bekleyen sandala tırmandım. Bir savaş mavnasına ulaştık. İp merdivenden çıktım; güvertede yağ lambalan ısıldıyordu. Prens ve Ankhesenamun'un kan kırmızı tentenin altında, minderlerin üzerine yayılmış halde dinlendiklerini gördüm, sanki dünya umurlarında değilmiş gibi meyve parçalarını emiyorlardı. Tutankhamun ayağı fırladı ve Ay'ın verdiği kılıcı bana göstermek için karşıdan koşturdu ama gölgeler arasından birisi çıktı. Lord Maya'nın, haznedarın gülümseyen boyalı yüzünü tanıdım.

"Her zamanki kadar rahat ve şanslı görünüyorsun," dedim.

Huy da ona katıldı. Her ikisi de, tıpkı Kap'ın Çocukları olduğumuz o dönemde yaptıkları gibi, üzgün gözlerle bana baktı, sanki yanlış bir şey yapmışım da bunun sonucunda cezalandırılacakmışım gibi.

Nakhtimin beni omzumdan tutarak nazikçe iteledi. Bir muhafız mavnanın ortasındaki kamaranın kapısını açtı, ılık, parfümlü bir ışığa doğru adım attım. Lord Ay küçük bir divanda oturuyordu, etrafına yüksek yüksek minderler yığılıydı. Hemen önündeki küçük fildişi masa doküman ve mürekkep hokkalarıyla kaplıydı.

Yazmanlar Evi'nden gelen iki yazman masanın iki yanına çömelmiş, Ay'ın söylediklerini büyük bir dikkatle kaleme alıyorlardı. İnsan bedenindeki kobra beni görmezden geldi. Şarap kadehini aldı-kadehin turkuvaz rengini anımsıyorum-ve dikte ettirdiği ifadelerine devam etmeden önce bundan bir yudum aldı.

"Silah taşıdığı belirlenen kişiler öldürülecek. Tecavüz, şiddet ya da talandan suçlu bulunanlar aynı cezaya çarptırılacak." Elini salladı. "Gerisini biliyorsunuz. Gidebilirsiniz."

Yazmanları başından uzaklaştırdı ve bana döndü, gözleri o ince suratla her zamanki kadar kurnaz bakıyordu. Üzerindeki cübbe en saf beyaz ketendendi, boynundan rütbe zinciri sallanıyordu.

Parmaklarında yüzükler ışıldadı, yüzünün bir kısmını elinin arkasına gizleyerek bu yüzüklerle oynamaya devam etti.

"Lordum Mahu, sizi görmek çok güzel." Hemen önüne bir kaç minder fırlattı. "Oturabilirsiniz."

"Ayakta duracağım." Büyük bir hızla uzandım ve kadehini aldım. "Komplimanınıza yanıt vermek ve sizinle tekrar görüşmenin ne kadar keyifli olduğunu dile getirmek isterim Lord Ay." Şarabı yudumladım. "Bu şarap Canaan'ın siyah toprakları, Lübnan'ın Bağları'ndan, öyle değil mi?" diye sordum.

Ay, "Biraz daha güneyden," diyerek gülümsedi. "Gelin, rahatlayın. Kollarınız ve yüzünüzde kan var!"

"Eğer erkek kardeşiniz," diye yanıtladım, "arkamda dikilip bana bir esirmişim gibi davranmayı bıraksa ve elini kılıcından uzak tutsaydı, üzerime bundan daha fazla kan bulaşmış olurdu."

Kafamı çevirdim. "Aslına bakılırsa, onun burada olmamasını tercih ederim." Keşke şarabı içmeseydim diye düşündüm; midemin bulanmasına sebep olmuştu. Kollarım ve bacaklarım ağırlaştı.

Oturmayı, diz çökmeyi ya da çömelmeyi delicesine istedim. Ay başıyla işaret etti ve kamaranın kapısı arkamdan kapatıldı. Minderlere oturdum, kadeh hala elimdeydi.

Ay, "Orada neler olup bitti?" diye sordu.

"Oh, benimle kedi fare oyunu oynamayın," diye sert bir kar şılık verdim. "Şehirde yaşanan isyan sizin vekillerinizin ya da daha ziyade torununuzun işiydi. Ona gaspçının kampından ele ge çirdiğim gizli dokümanları bulması emredildi. O bunları yok etti, öyle değil mi?"

Ay omzunu silkti. "Nasıl olsa onları hiçbir zaman kullanmayacaktın."

"İsyan," dedim. "Onların Prens'e ya da Ankhesenamun'a zarar vermeyeceklerini biliyordunuz. Tüm bu olayları siz ayarladınız, çünkü kendinizi General Horemheb kadar büyük zafer kazanarı bir kurtarıcı gibi göstermek istediniz. General Horemheb'in bu uzun yolculuktan haberi var mı?"

"Ona sizin doğu çölü çevresinde dolanıp durduğunuz söylenecek; genç Prens'le yeterince ilgilenmediğinizden, Kraliyet Çemberi'nin emirlerine itaat etmeyi reddettiğinizden bahsedilecek."

Ay durakladı. "Çöle ne görmek maksadıyla gittin Mahu?"

"Lord Tutu ve diğerlerini katlettirirken siz her ne aradıysanız onu görmeye Lord Ay. Mağaraları buldum; resimleri inceledim. Lord Tutu'yu ya da ondan geriye her ne kaldıysa onu, buldum. Tüm bunların yanı sıra bir takım dokümanlara eriştim ve sizi temin ederim ki, bunları gizli bir yerde tutuyorum."

"Resimler mi?" Ay'ın yüzü heyecandan ısıltı ısıldı.

"Sizin bunu bildiğinizi düşünüyorum."

Ay dudağının kenarını çiğnedi.

"Onları neden öldürdünüz?"

"Hapsi de asi ve vatan hainiydi," diye yanıtladı.

"Bunu Kraliyet Çemberi'nin emriyle mi gerçekleştirdiniz?"

"Bir gün Mahu," Lord Ay gülümsedi, "birisi bana senin orada ne bulduğunu söyleyecek."

"Hayır lordum, bir gün ben General Horemheb'e ne keşfettiğimi anlatacağım."

Ay dokümanlardan bazılarını incelerken, masanın kenarına bir mühür vurdu. Başını kaldırdı. "Thebes' e dönme zamanı geldi Mahu. Aten Şehri sonlandı; orada üst üste duran tek bir taş kalmayacak. Şimdi uyumalısın, rüya sona erdi."

Yedi gün sonra Thebes'teydik. Ay kendisini muzaffer bir general gibi gösterdi, savaşın ardından evine dönmüştü. Şehrin etrafında sevinç turu attı, Koçlar ve Sfenksler Caddeleri'nden yürüdü, trompetler çalındı, bayraklar çekildi. Genç kızlar gül yaprakları attı, ruhbanlar tütsü dumanları arasından dualar okudu, tapınak koroları zafer ilahileri söyledi.

*Ne kadar muhteşemsin sen, Güney'deki Horus!
Silahlarından sıyrıldın ve düşmanlarını perişan ettin,
Mısır 'ın hasımlarının kudretini ezip geçtin,
İki Diyar Krallığı'na şeref getirdin.*

Tutankhamun, Ankhesenamun ile birlikte, yanı açık bir tahtirevanla taşınmaktaydı, selamlama haykırılarıyla karşılandılar, halk Lord Ay'dan başka birisine ilahi söylemiyorlardı. Ay ve diğerlerinin ne kadar büyük bir çaba harcadıklarını fark ettim. Tapınaklar açıldı, sütunlar tekrar boyanmıştı, tepeye yeni çam ağacından yapılma bayrak direkleri dikilmişti, her birisinin ucundaki kırmızı ve mavi flamalar rüzgarla dalgalanmaktaydı. Tapınak kapıları tekrar takılmış, hepsi de bakır ve bronzla yenilenmişti. Pazar yerleri kalabalıktı; ticaret Thebes'e geri dönmüştü. Altın başlıklı dikili taşlar güneş altında ışıldıyordu. Akhenaten unutulmuştu.

Tek Tanrı rüyası ve yeni şehir, artık rüzgarla uçuşan tozdan öte bir şey değildi.

Ger re

("Sessiz ağız" anlamına gelen antik Mısır deyişi)

-

BÖLÜM 18

Taç giymesi için, Tutankhamun on altı hamal tarafından taşınan, her iki yanından piyade mangaları tarafından kuşatılan

Büyük Altın Taht' a oturtulmuştu. Müzisyenler rahatsız edici sesler çıkarttılar: trompetlerin bangırtısı, uzun davulların meşum patırtısı, sistranın şangırtısı. Tahtın önünde, Amun'un koç kafalı Ruhbanları, panter kürkleriyle donatılmış bir halde, ne yapacağına dair büyük bir dikkatle hazırlanan ve bilgilendirilen küçük hükümdarlarının yüzüne doğru gümüş tütsü kapları kaldırarak geri geri yürüdü.

Kraliyet Çemberi toplamp Tutankhamun'un Mısır Firavun'u tacını giymesi kararı verdiğinde, Thebes'e geri döneli henüz birkaç gün olmuştu. Hannan dövenini anımsatan silahı ve değneği tutacaktı; adı Üçüncü Çağlayan'dan Delta'ya ulaşacaktı. Ben dikkate alınmamıştım, Kraliyet Çemberi'nin toplantılarına bir katılımcıdan ziyade gözlemci olarak davet edilmişim. İnsanlar benden uzak durdular. Verilen işaretleri almıştım.

Gözden düşmüştüm. İşte o gün gelmişti. Tutankhamun, Mısır'ın Çifte Taç'ını giyecekti; Amun Tapınağı'na götürülecek ve Büyük Yetki'yle donatılacaktı. Davet edildim, hatta bana bir şeref makamı dahi verildi, ancak diğerlerinin sessizliği uğursuzluk yüklüydü. Ben mimli bir adamdım.

Tutankhamun heyecanlanmıştı. Muhteşem törene hem katıldım, hem de onu yönettim. Yaklaşık yirmi yıl aradan sonra bir Kraliyet Taç Giyme Töreni yapılacaktı. Kraliyet Çemberi, bu törenin ardından, Ankhesenamun ve Tutankhamun'un resmen evlenmelerine karar vermişti. Bu hatırdaki kalacak bir gündü, Prens geniş cadde boyunca taşındı. Etrafı pahalı parfümler üfleyen döner yelpazelerle doluydu, yükselen tütsü dumanları da neredeyse onu saklayıp gizlemek üzereydi. Tören alayı Sfenksler Caddesi boyunca ilerledi, tapınağın yuvarlak duvarlarının ve kutsal göllerin ışıldayan sularının önünden geçti. Sıcaklık dayanılmaz bir hal aldı.

Kalabalık arttı, neşeli, alkış tutan bir grup etrafı çevreledi. Karnak Tapınağı'nın devasa, havada süzülen sütunlarına yaklaştık. O

gün sadece Tutankhamun'un taçlandırıldığı gün değildi; aynı zamanda bu Mısır halkına Amun'un gücünün geri döndüğünün gösterildiği, Mısır'ın Tanrıları'nın şerefendirildiği, Aten, Tek Tanrı döneminin kapandığı bir ortamdı. Tutankhamun'un çevresi törenin efendileri olan ruhban ve kahinlerle, saraylılarla sarıldı. Tabi ki, Kraliyet Çemberi'ne, özellikle görkemli görev cübbesi içerisindeki Lord Ay'a da orada bulunma gururu yaşatılmıştı.

Ben ve diğerleri, tapınağın gizli kapılarından geçerek soğuk karanlığa doğru Prens'i takip ettik. Amun Tanrısı'nın mabedinin yer aldığı Büyük Oda'ya yaklaştık. Tapınak ruhbanı belirdi, etrafa kutsal su serpiyor ve kutsal kelimeleri tekrarlıyordu: "Sizi bununla temizliyorum. Bu su size hayat, sağlık ve güç verecek." Prens orada, giysilerinden sıyrılmış, Baş Ruhban ve Firavun'un geleneksel kisvelerine bürünmüş halde, dikiliyordu: Omzunda gevşek kolsuz bir manto, altında bel kısmından bir çakal kuyruğunun sarktığı kısa bir kilt vardı. Ellerinin arasında ilahi araçlar mevcuttu: asa, kırbaç ve kanca. Küçük çenesine sahte bir altın sakal tutturulmuştu. Hazır olduğunda, Kraliyet Taçlandınna Ziyafeti için törenin gerçekleştirileceği büyük salona girdik. Horus'u, Aşağı Mısır Tanrısı'nı ve Seth 'i, Yukarı Mısır Tanrısı'nı şahıslandırmak için korkunç şahin ve tazi

maskeleri takan ruhbanlar, genç Firavun'un kafasına taları yerleştirdiler: İlki Yukarı Mısır'ın Beyaz Tacı'ydı, bunu Aşağı Mısır'ın Kırmızı Tacı takip etti, taların çevresindeki altın bant Uraeus'un, Firavun'un savunucusu ve Mısır'ın Koruyucusu'nun kobra kafasını taşımaktaydı.

"Kuzey'in Kralı olarak makamıma yerleştim. Güney'in Kralı olarak makamıma yerleştim ... " Bu ant içilince, Tutankhamun, kendisinininkinin yanı sıra Amun'un nüfuzunu da kurmak üzere,

Naos'un, Kutsal Dolap'ın önünde yüzükoyun yatmak için mabedin derinlerine doğru ilerledi. Sonra onun kutsal mührünü kırdı ve kapılarını açtı. Ben ona yardım etmek için oradaydım, ki bu istisnai bir durumdu. İçinde değerli taşlarla süslü altın kaplama küçük bir heykel duruyordu, bu tahtında oturan bir Tanrı'ydı, kafasında iki devekuşu tüyünün yer aldığı bir başlık vardı. O saçma, korkunç maskenin hafifçe isyan eden mineli gözlerini her zaman anımsayacağım.

Taç giyme töreni sonlanınca tapınaktan ayrıldık, Firavun'un yüzünü halkına gösterebilmesi için Thebes boyunca zafer içerisinde ilerledik. Bu muhteşem bir manzaraydı: Uygun adım yürüyen askeri alaylar, takırtılı sesler çıkartan arabalar, tütsü ve parfümden ağırlaşan bir hava.

Akşamın geç saatlerinde, Taç Giyme Töreni sonlandı ve

Malkata Sarayı'ndaki büyük ziyafet başladı. Kraliyet ardağındaki yerimi arıyordum ki, omzuma bir elin dokunduğunu hissettim ve döndüm. General Nakhtimin, şeytani bir gülümsemeyle dikiliyordu, etrafı bir grup subayla çevriliydi.

"Lordum Mahu," dedi, "tutuklusunuz."

Bana koridor boyunca eşlik etmelerine izin verdim, merdivenleri indik ve odama döndük. Sanıyorum bu Prens'in muhafızı olarak geçirdiğim günlerin sonuydu. Ertesi sabah Kraliyet emberi'nin yapacağı toplantıya ağırtıldım. Lord Ay, Baş Bakan gibi davranıp bana dair dile getirilen ithamları listelerken, ben sanki savaş esiriymişim gibi ayakta dikiltildim: Aten Şehri'ndeki görev ihmalim; Prens'i tehlikeye atmam; doğu çölüne çıkarak yaptığım aptalca macera (o bu yolculuğu bu şekilde adlandırıyordu); isyan; Prens ve Ankhesenamun 'u korumaktaki başarısızlığım.

Yapılan ithamlar uzun bir müphem, boş sözler silsilesiydi.

Destek almak için etrafıma bakındım. Horemheb ve Rameses bakışlarımdan kaçındılar. Huy ve Maya minderlerine çömelmişlerdi, başları öne eğikti. Sonuç olarak alacağım hüküm, Thebes'in dışında, yol üzerinde, görkemli bir konakta ev hapsiydi. İthamlara dahil edilen Pentju resmen yüzkarası ilan edildi. Thebes'in üç mil kuzeyindeki ev, Nakhtimin'in alayları tarafından korunan müstemilat ve bahçeleriyle, evi çeviren yüksek duvarlarıyla şu anda gözaltında tutulduğumun bir benzeriydi. Pentju kaderini büyük bir boyun eğişle kabullendi, yaşlı bir çift gibi oraya yerleşeceğimize dair şakalar yaptı. Bana birkaç hizmetkar verildi ve askerlerimden onunu seçmeme olanak tanındı. Gönüllü olan var mı diye sordum ve hoş genç delikanlılar bunu kabul etti. Konağa götürüldük, bize oradan ayrılmamamız, aksi takdirde ölüm ya da sürgün cezasına çarptırılacağımız söylendi.

Pentju ile evi böldük, ikimiz de kendi bölmemize yerleştik. Kesinlikle şikayet etmedik. İçten içe bunun ne yeri ne de zamanı olduğunu biliyordum. Pentju bazen bana tüm bunların neden olduğunu soruyordu. Ben de ona aynı soruyla karşılık veriyordum. İlk bir kaç ay boyunca olası yanıtlar zihnime dolmuştu. Sonunda artık bana ihtiyaç olmadığı türünden basit ve sert bir karara vardım.

Polis Şefi görevimi sık sık ziyaretime gelen Sobeck üstlenmişti.

Herhangi bir kötü niyet ya da karşılıklı şikayet yaşanmıyordu. Sobeck başarılı olmuş ve zenginleşmişti. Kilo almıştı; onu şişman göbeği ve koca gıdığı sebebiyle sık sık dalgaya alırdım. Bahçede bir firavun inciri ağacının altına oturur, şarabımızı yudumlar ve Hitit kampındaki kahramanlıklarımızdan bahsederdik. Sobeck Polis Şefliği için iyi bir seçimdi: Eski bir yasaklı olarak her tür numarayı biliyor ve bunları peşinde olduğu insanların aleyhine çeviriyordu. Bana Mısır ve Thebes'e dair haberler getirirdi. Horemheb ve Rameses artık Memphis'in kuzeyindeki tüm garnizonlara hükmediyorlardı, Mısır savunma hattını güçlendirmekle meşguldüler, yeni askeri alaylar yetiştiriyor, araba birlikleri oluşturuyorlardı. Horemheb, Mısır güçlerinin Sinai'yi geçerek Canaan'ı istila edecekleri o büyük günü planlıyordu. Aten Şehri'ne yapılan gönderme çok azdı; şehir ölümüne terk edilmişti. İsyanın ardından bo şaltılmış, saray ve

tapınakları, sütunlu yürüme yolları, cadde ve parkları çöle geri verilmişti. Kazılan kuyular kapatıldı, kanallar kurutuldu, iki yıl içerisinde dilenci ve kanun kaçaklarının sık sık uğradıkları bir yer haline aldı.

Sobeck bana sık sık kaderimi neden bu kadar büyük bir boyun eğişle kabullendiğimi sorardı. Başka ne yapabilirdim ki?

Prens benim korumamdan alındığında savaşmaktan, kan dökmekten ve şiddetten yorulmuştum. Huzur içerisinde zaman geçirilecek bir sığınak istedim ve bunu gösterdim. Hayatım, tıpkı suyun bir kayadan aşağı akışı gibi, beklenmedik bir şekilde yön değiştirmişti. Horemheb ve Rameses de ziyaretime geldiler. Maceralarım ilgilerini çekti, beni sık sık Akhenaten'in son günlerine dair sorguladılar. Aylar geçtikçe ziyaretleri seyrelti ama ne zaman gelseler yanlarında hediyeler getirirler, arkadaş olduğumuzu temin ederlerdi, sohbet ise her zaman dönüp dolaşıp Aten halkına ve Apini kabilesine gelirdi.

Djarka ve Mert, sarayda kalmaktansa kendi kendilerini sürgüne yollamayı tercih edeceklerini ifade ederek, bana katıldılar.

Konakta çok sayıda oda ve en az üç evin daha oturtulabileceği büyüklükte geniş bir bahçe vardı. Evlendiler ve birkaç ay içerisinde Mert hamile kaldı. Djarka eskiden olduğu gibi bana danışmanlık yapmaya tekrar başladı. Horemheb ve Rameses'e mümkün olduğunca az şey anlatmamı söyledi, diğer yandan da beni Lord Ay'ın ev efradımındaki casuslarına karşı da uyardı. En düzenli ziyaretçi Sobeck'ti. Bana saraydan haberler, çoğu fasa fiso olan dedikodu ve söylentileri getirdi. Genç Firavun, önemseyişinin tek kişi hakkında ona somlar sorardım. Sobeck'e göre Tutankhamun göz önüne çok az çıkartılıyor, genelde gölgeler arasında tutuluyordu. Gerçekten de, Lord Ay ve tonunu Ankhesenamun Mısır'ın gerçek hükümdarları gibiydiler. Sobeck'e Kızıl Topraklar'a yaptığım uzun yolculuktan, o garip mağaradan ve garip resimlerinden bahsettim.

Ayrıca ona Tutu'dan geriye kalan dokunaklı bedeninin hemen yanında bulduğum belgeleri de gösterdim. Özellikle Tutu'nun etrafı yapraklarla çevrili şekilde çizdiği yaşlı adam resmiyle ilgilendi.

Kahkahalara gömülmeden önce bunu uzunca bir süre inceledi.

Gergin bir şekilde, "Ne oluyor?" diye sordum.

İlk başta Sobeck yanıt vermedi.

"Ne oluyor?" diye tekrarladım.

Sobeck papirüsü tekrar bana uzattı.

"Şuna bir bak Mahu, ne görüyorsun?"

"Etrafı yapraklarla çevrili yaşlı bir adam kafası," diye yanıtladım. "Başka ne olabilir ki?"

"Hayır Mahu, ortasına bak, ortaya bakmaya devam et, farklı bir resmin belirttiğini göreceksin. Bu ressamın tarafından kullanılan yaygın bir uygulama, bir şaka, gizli bir mesajın iletme şeklidir."

Resme baktım ama hiç bir şey göremedim. Sobeck, <: çok ısrarcıydı. Benden resmi yere koymamı ve onu büyük bir dikkatle incelememi istedi. Öyle de yaptım ve farklı bir resmin belirttiğini görünce inledim. Bu öpüşen bir çiftti, Ay'ın keskin yüz hatlarını ve kızı Nefertiti'nin muhteşem yüzünü ayırt etmek ise çok kolaydı, Nefertiti'nin saçları tepesinden toplanmıştı.

"Resim içinde resim," diye bağırdım. "Ama bu rezalet."

"Öyle mi?" Kafamı kaldırıp baktım: Sobeck artık gülümsemiyordu.

"Dedikoduları işitmedin mi Mahu? Ay ve Nefertiti'nin sevgili oldukları söylentilerini?"

"Baba ve kız mı!" diye haykırdım.

Sobeck, "Baba ve kız," diye tasdikledi. "Dedikodular Ankhesenamun'un Akhenaten 'den değil, büyük babadan olduğunu ... "

"Saçma ... !"

"Mahu, ben Polis Şefi'yim. Bilgilerimi, yarı aralık kapıları dinleyen ya da pencerelerden içeriye dikizleyen saray hizmetkarlarından alırım. Hatta Akhenaten'in güzel Kraliçe'siyle arasının açılmasının, Nefertiti ve babası arasındaki bu gerçek ilişki hakkında yaşadığı şüphelerle başladığı dahi söylenmekte. Ben de istersem, Lord Ay'ın sadece torunuyla değil aynı zamanda onun nedimesiyle yattığını söyleyen bir hizmetkar, bir çamaşırcı kadın yaratabilirim. Lord Ay etrafındaki herkesin efendisi olduğuna gerçekten de inanıyor."

"Genç Firavun'a," diye sordum, "zarar verebilir, onu ortadan kaldırtabilir; harman dövenini anımsatan silahı ve değneği ele ge çirebilir mi, bunları yapacak mı?"

Sobeck olumsuz anlamda başını salladı. "Bunu yapması iç savaşa sebep olacaktır, Ay, Huy ve Maya'nın desteğini sadece Baş

Bakan olmak için aldı, Firavun'luk için değil. Diğer yandan kuzeydeki Horemheb ve Rameses de onu yakın takip altında tutuyor."

Sobeck konuştuğça, Ay hakkında daha çok düşündüm ve o gözümde çok daha tehlikeli bir hal aldı. Yoksa Firavun, Mısır'ın hükümdarı olmak istemişti de, şimdi bunun için fırsat mı kolluyordu? Sobeck bana Nakhtimin'in kendi ordusunu oluşturduğuna, bunları Nil'in yukarı ve aşağısındaki, hatta Üçüncü Çağlayan'ın ötesindeki garnizonlara yerleştirdiğine dair çeşitli haberler getirdi.

Ay'ın yönetebileceği bölgeleri genişlettiği aşıkardı. Sürgünümün ikinci yılında, Nakhtimin'i Lord Huy'la birlikte Nubia'ya, henüz başlamakta olan bir ayaklanmayı bastırmaya ve o gönençli vilayeti Mısır'ın kudreti altına sokmaya gönderdi. Ordu orada muhteşem bir başarıya imza attı. Kalabalıkların nehir boyunca uzanan patikalardan ilerleyişlerini bahçemden dahi işittim, Thebes' e erişmek ve muzaffer askeri alaylaq memnuniyetle karşılamak için can atıyorlardı. Huy geriye ganimeth, rle yüklü yük arabaları ve mavnalar getirdi: devekuşu tüyleri, altın, gümüş, mücevher, çok sayıda esir ve rehine.

Böyle zamanlarda içimde hep bir kıskançlık sancısı hissettim ama bu duygumu bastırdım, Djarka'nın küçük oğluyla ilgilendim ve cenneti andıran bahçeme geri dönme isteğiyle kavruldu. Pentju sonunda bir münzevi halini aldı. Onun kuru espri anlayışından her zaman zevk aldım ama aylar geçtikçe, şarap şişesiyle ve yalnız kalmakla çok daha fazla ilgilenir oldu. Bazen tıraş olmuyor, yıkanmıyordu. Ona şikayetlerimi iletiyordum. Sağlığının gittikçe kötüye gittiğini, zihninin artık açık olmadığını görebiliyordum; gelenekleri takip etmemeye kesin niyetliydim. Bunun yerine iyi bir bahçıvan haline geldim, kuyular açıyor, asmalar dikeyiyor, şifalı bitki ve çiçek tarhları oluşturuyordum. Eve çeşitli ek binalar, bahçeye de bir sayvan inşa ettim. Balık avlamak için nehre gitmeme izin vardı; bana küçük

bir kayık verilmişti ama muhafızlarım da her seferinde benimle birlikte geliyorlardı.

Yaklaşık iki yıl kadar orada kalmış, tüm zamanımı orada ge çirmiş olmalıyım. İlkbahar mevsiminin ikinci ayında Sobeck geldi, yüzü griydi. Ona ne olup bittiğini sordum. Tek bir kelime etti:

"Meryre." Sobeck'e göre Meryre, müzmin düşmanları gö,züyle baktığı kişileri öldürmek için Thebes'e geri dönmüştü. Sobeck evimin duvarlarını işaret etti.

"Burayı büyük bir dikkatle koru."

"Ama ben itibardan düştüm," diye yanıtladım. "Meryre-"

Sobeck, "Tetikte ol," diyerek lafımı kesti. "Sen de, diğerleri gibi, cezalandırılmalısın."

Sobeck'in sözleri kehanet yüklüydü. Meryre'nin katilleri bundan üç hafta kadar sonra bir akşam geldi, evimin duvarları üzerinden tıpkı su gibi aktı. Kamalarla silahlanmışlardı, iki bah çıvan öldürdüler ve yan kapılardan tekine erişmeye çalıştılar ama önleri kesildi. İçlerinden teki hayatta kaldı, ancak boğazına aldığı derin kesik sorgulanmasını imkansız bir hale getirdi. Cesetleri soydurdum. Bu adamlar Mısırlıydı, kim olduklarını hatırlayamadım.

Vücutlarındaki yara izlerini göz önüne alarak eski asker oldukları sonucuna vardım. Sobeck polisleriyle birlikte geldi. O da cesetleri gözden geçirdi ve adamların büyük olasılıkla bu iş için kiralanan profesyonel katiller olduklarını dile getirdi. Hepsi de nehre atıldılar. Sobeck daha fazla sayıda paralı asker kiralanmasını sağladı, kapı ve duvar çevresindeki muhafızlar iki katına çıkartıldı. Aynı zamanda Thebes'de yaşanan diğer bir takım cinayet girişimlerinden de bahsetti. Lord Ay dahi bu işten yarasız kurtulamamıştı. Bir sabah erkenden, Ma'at Tapınağı'nı ziyaret ederken, Karnak bileşkesinin merkezi avlusuna girdiğinde, deli bir adamın saldırısına uğramıştı. Tabi ki kobra canını kurtarmıştı.

Bir kaç hafta sonra, cinayet girişimleri durdu, hayat barış dolu, yavan gidişatına tekrar kavuştu. Arada sırada, Firavun Tutankhamun bana hediyeler ve kendi sağlık durumunu anlattığı, ardından da benimkini

sorduğu kısa mektuplar yolluyordu. Djarka İlahi Kişi'nin huzuruna çıkmanın, beraberinde hediyeler götürerek Firavun'a oğlunu göstermenin bir yolunu aradı. Talebi hep geri çevrildi, henüz saraym dış bölümüne dahi erişmeden yolu kahyalar ya da önemsiz subaylar tarafmdan kesildi. Tabi ki ağızdan ağıza dolaşan hikayeleri dinledim. Tutankhamun bir münzeviydi. Bir tahtırevanla taşmıyordu, etrafı Lord Ay'ın askeriyle çevriliydi, nehre götürülüyor ya da ordu ruhbanlarmın yanı sıra resmi dalkavuklar tarafından korunuyordu, tütsü yakmak ve kurban vermek için tapınaklara bu halde gidiyordu. Orta boylu, çökük omuzlu, narin yapılı, güzel, sakin bir yüzü, kendine özgü gözleri olan bir adamdan bahsediliyordu. Her zaman onun yakınında olan Ankhesenamun'un güzelliği dillere destan bir hal almıştı, en nadir parfümlere, en pahalı giysilere ve özel mücevherlere düşkünlüğüyle tanınıyordu.

Doğrusu, Lord Ay ülkedeki gerçek güçtü, baş ruhban ve vezirin karışımıydı. Artık Aten' den hiç kimse bahsetmiyordu. Bir zamanlar Mısır'ın ihtişamı, gururu olan o şehrin çöl tarafından nasıl yenilip yutulduğunu işittim. Çöl gezgincileri, kum sakinleri ve Libyalı akıncılar şehrin güzel evlerini soyuyor, Akhenaten 'in muhteşem güneş tapınakları gökyüzüne açık halde yatıyordu.

Zenginlerin konakları sedir ağacı kirişlerini ve sütunlarını çakallar ve baykuşlara terk etmişti. Tüm bunlar, Lord Ay ve Kraliyet Çemberi insanlara Akhenaten'in saltanatını unutturmak için büyük bir gayretle çalışırken, sessizce gerçekleşmişti. Ordu güçlendirildi, yeni alaylar oluşturuldu, araba birlikleri yapılandırıldı, ahırlar dolduruldu ve büyük aygır çiftlikleri inşa edildi. Savaş Evi cephaneliği için ahşap ve metal ithal etti. Askeri alaylar sadece yabancı delegeleri etkilemek için değil, aynı zamanda şehirlerde, Kızıl Topraklar' da ve nehir boyunca uzanan bölgelerdeki kanun tanımazlığı bastırmakta kullanıldı. Büyük kaleler ve sınır ordugahları desteklendi. Madenlere, taşocaklarına, doğu ve batı çöllerinin vahalarına giden rotalar kadar, Sinai boyunca uzanan Horus Yolu'nu güvence altına almak için ceza kabilinden yolculuklar başlatıldı.

Kush' daki ayaklanmalar durdurulmuştu, Horemheb ve Rameses' -

in emri altındaki askeri birlik, Canaan'ı güvence altına almak ve Hititliler'in gittikçe büyüyen güçlerini frenlemek için savaşa girilmesi

gerektiğini ifade ettiler.

Lord Ay, Huy ve Maya ile birlikte, bu tür iddialara karşı koydu. Mısır'ın savaşa girmeden önce güçlendirilmesi gerekliydi.

Gümüş Evi'ndeki Maya, Mısır'ın hazinesini tekrar dolduran bir arı gibi meşguldü. Altın, gümüş, değerli taşlar, lacivert taş, turkuvaz, malakit, su mermeri ve ender bulunur keresteler Mısır'a getirildi.

Tapınaklar da, bu büyük restorasyon sonucunda, güç ve kudretle ışıldadı. Hayat Okulları tekrar açıldı, tahıl ambarları yine ağızlarına kadar doldu, öküz ve koyun ağılları en iyileriyle dolduruldu.

Sık sık şişman ruhban görmeye başladım, göbekleri verilen kurbanlardan dolayı aşağı doğru sallanıyordu, kasaları inananların bağışlarıyla ağzına kadar doluydu. Amun, Horus, Anubis ve geriye kalan Tanrılar'ın papazlığı tek bir farkla eski kibrini geri kazanmıştı: Lord Ay, Mısır ağının merkezindeki o örümcek, tıpkı her bir subay, yazman, kahya ve bayrak taşıyıcısına yaptığı gibi, baş ruhbanları da yakın takipte tutuyordu; sadece Memphis'de ve kuzeydeki belirli bir takım şehirlerde, Ay'ın etkisi Horemheb'inkinin gerisinde kalıyordu.

Bu dedikoduların kaynağı, tabi ki, Sobeck'ti. Eğer Ay'ı iyi tanıyorsa, Lord Kobra da kesinlikle ona aynı karşılığı vermişti.

Arkadaşım casuslarının, tıpkı onun casuslarının diğerlerine yaptığı gibi, Lord Ay'ı nasıl inceden inceye denetip gözetlediğini gü-

!erek anlatmıştı. Sobeck tüm bu olanlarla eğleniyordu. Bu korkunç bir hataydı; böyle bir adamı kesinlikle hafife almaması gerekirdi! Tabi ki onu uyarmaya çalıştım. Bir gün-sürgünde geçirdiğim üçüncü yılın yaz mevsiminin dördüncü ayında olmalı-Sobeck'i ağırlarken, ona tutukladığını bir yılan büyücüsü hakkındaki hikayeyi aktarmaya çalıştım. "O," diye sözlerime başladım, tutukladığını en büyüleyici adamlardan tekiydi. Bir civcivi yumurtadan çıkmaya ikna edebilirdi; o kadar espriliydi ki, onu sağ sağlam serbest bıraktım."

Sobeck, "Sanıyorum bu hikayeyi daha önce de işitmiştim,"

diye karşılık verdi. "Ama bir daha anlat."

"Bu yılan büyücüsü batı Thebes'in kenar mahallelerindeki köyleri dolaşırdı. Kutsal yılan yağı satardı, ki bu bir erkeğin tenasül uzuvlarına sürülmesi durumunda, penisini çok daha güçlü ve sert yapıyordu. Düzenbazın verdiği güven çok güçlüydü, bu durum köyden birisinin ihbarı üzerine kalabalık arasına yerleştirilen bir polisi kandırmaya çalışana kadar sürdü. Yılan büyücüsü tutuklandı ve huzuruma getirildi. Kutsal yağ olarak adlandırılan şeyin sıçan yağından öte bir şey olmadığını itiraf etti. Tabi ki hiç kimse o güne kadar öne sürdüğü iddiasına itiraz etmemişti, o zaman yaptığı şeyde ne tür bir kötülük vardı ki? Haklıydı. Sen Sobeck, iki bacağı arasında sorun yaşadığını, ardından da performansını geliştirmek için bir şey satın aldığını ama kandırıldığını insanlara anlatmayı isteyecek herhangi bir adam tanıyor musun?"

Sobeck, "Peki bu hikayeden alınacak ders ne?" diye sordu.

"İşte Lord Ay da böyle çalışıyor. Seni bir yandan büyülerken diğer yandan kandırıyor, ancak bundan dolayı suçlayabileceğin tek kişi ise sen kendin oluyorsun."

"Mahu, onun hakkında iyi hiçbir şey söyleyemez misin?"

"Evet," diyerek güldüm, "erkek kardeşi Nakhtimin ondan çok daha kötü!"

Sobeck çete ve hırsızların eski lideriydi, buna rağmen içinde bir parça iyilik, yakın bir geçmişte Thebes'li üst düzey tüccarın balıketli, hayat dolu kızıyla gerçekleştirdiği evliliğinin sonucu olan bir tür namus ve edep mevcuttu. Dünyayla ve kendisiyle barıştı.

Onun, katı hıplı ve içinde en ufak bir merhamet barındırmayan, doğuştan katil ruhlu, vahşi bir savaşçı, karizmatik abisine kendisini adanmış bir adam olan General Nakhtimin'in ruhundaki karanlığı algılamaya yeter düzeyde uyanık olması için dua ettim. Nakhtimin artık yeni Yazmanlar Şefi'ydi, Mısır'ın güney ordularına, askeri alaylarına, araba birliklerine, okçu ve paralı asker alaylarına kumandanlık ediyordu. Bu askeri alayları, toplanması kolay artıklar için çölden içeri yönelen leşçilleri katletmek, gücüne tehdit oluşturan diğerlerine yaptığı gibi onları imha etmek için kullanıyordu. Lahit soyguncuları artık ne Necropolis 'i, ne de Krallar

Vadisi'ni yağmalamıyordu. Nakhtimin onları yakalamış, yollar ve kayalık zirveleri boyunca kazığa oturtmuştu.

Sobeck, şarabını yudumlarken, "Hırsızlar hazinenin peşinden geliyor, görüyorsun," diye açıkladı. "Soyguncu çetelerin Aten Şehri'nden getirilen hazinelerden haberleri var. Ben sadece kendi payımı kaçırdığıma üzülüyorum." Sobeck güldü. "Oh, görüyorum ki o iki heykeli hala yanında tutuyorsun."

"Ah, evet," diye yanıtladım. "Bunlar Pentju'ya, genç Prens'e karşı sergilediği mükemmel korumadan dolayı saray tarafından hediye edilmişti, ona verilen tek hediye buydu. Bunları Kolonlar Koridoru'nuzun girişine yerleştirdi. Bu arada, hazinenin geri ka-

!anına ne oldu?"

"İzinle bunu şöyle anlatayım, Thebes'te tek bir dilenciye rastlayamazsın Mahu. Nakhtimin onları ağır şartlar altında çalışmaları, yeni mağara ve lahitler kazmaları için Krallar Vadisi'ne yürüttü. Kadın, erkek, çoluk, çocuk, hepsi de bir ay içerisinde öl-d .. "

u.

"Neden yeni mağara ve lahitler kazıldı?"

"Aten hazinesi ilk başta geçici olarak eski Firavunlar'ın lahitlerinde ve gömüldükleri tapınaklarda saklandı. Şimdi Ay onları sadece kendisi, Nakhtimin ve kendi ekipleri tarafından bilinen yerlere taşıyor."

Sobeck bir an sessiz kaldı.

Sonunda, "Kendine ait yöntemleri var," diye mırıldandı.

"General N akhtimin' den bahsediyorum. Cinayetler sonlandı. Her yeri araştırdım, ancak Meryre ve etrafındakilere dair en ufak bir iz yok-bu yaz günlerinde, tıpkı duman gibi bir anda ortadan kayboldular."

"Katledilip ortadan mı kaldırıldılar?"

Sobeck, "Hayır," diyerek iç geçirdi. "Kaçtılar ama nereye, bilmiyorum, büyük olasılıkla Sinai'ye gittiler, ki bu beni diğer bir noktaya götürüyor." Sobeck bahçenin diğer ucunu işaret etti: Djarka ve Mert, Saflık Havuzu'nun

yanına oturmuşlar, bebekleri Imhotep'in kın kanatlı bir böcek gibi emekleyişini seyrediyorlardı. Öne doğru uzandım.

"Tehlikedeler mi?"

Sobeck, "Henüz değil," diye yanıtladı. "Ama sana sadık kaldılar. Djarka seni terk edip gidebilirdi. Ona bir karargah bulabilir, saray ya da tapınakta bir görev ayarlayabilirdim. Dahası, şunu unutmayalım ki, her ikisinin de katliamdan haberi var." Sobeck kadehine tırnaklarıyla vurdu. "Seni neden desteklediklerini merak ediyorum doğrusu."

"Sen hiç sadakat, arkadaşlık diye bir şey duymadın mı?"

Sobeck sadece kulak memesini sıvazlamakla yetindi; bu şüphe duyduğunda baş vurduğu bir hareketti.

"Her ne kadar sebebini bilmesem de, Djarka'nın seni izlemek için burada olduğunu düşünüyorum Mahu."

"Neden birdenbire onlar hakkında endişelenmeye başladın?"

"Oh, endişelenmiyorum. Ancak, General Rameses onları sorgulamayı çok isterdi, biliyorum. Ve bunun sebebini sana da göstereceğim."

Dört gün sonra Sobeck hava karardıktan sonra tekrar geri geldi. Ben günlüğümü yazıyor, o akşamın ne kadar serin olduğunu, renkli yağ lambalarının pırıl pırıl ışığı altındaki bahçenin kokusunu ve dans eden ateşböceklerini betimliyordum. Nehirden çeşitli sesler yankılanıyordu, su aygırlarının bağırışları kuşların gittikçe azalmakta olan çığlıklarını ve kurbağaların güçlü korolarını bastırıyordu. Evin çatısında oturuyor, *akhakha* 'ya, şairlerin isimlendirdikleri şekliyle yıldızlara, gecenin karanlığında parlak tomurcuklar veren "gökyüzünün çiçekleri"ne bakıyordum. Tüm bu ahenk Sobeck'in gelişiyiyle altüst oldu. Aşağı onu karşılamaya indim. Bahçe kapısından içeri süzüldü, durakladı, sonra gecenin karanlığına doğru ısıklık çaldı. Kalın cübbeye bürünmüş, omzuna püsküllü şal atmış yaşlı bir adam ayaklarını sürüyerek içeri girdi, papirüs kamışından yapılma sandaletleri yere çarptı. Ufak tefek ve sıskaydı, her ne kadar herhangi bir oğlan çocuğu gibi uyanık, parlak gözlü olsa da, pörsük suratı kurumuş yemişi andırıyordu.

"Bu Seenu." Benim Mavi Lotus Sayvanı olarak adlandırdığım yerde yerlerimizi alırken Sobeck ziyaretçimi bana bu şekilde tanıştırdı. Bir süre hiç konuşmadan oturduk, ta ki içlerinde Lord Ay'ın casuslarının da bulunduğundan emin olduğum hizmetkarlar gelene, bize susam çekirdeği pastası ve soğuk beyaz şarap servisi yapana kadar. Bahçenin ötesinden, Pentju'nun hepimizin Kap'ın Çocukları'ken öğrendiğimiz bir şarkıyı yüksek ve bet bir sesle söyleyen sesi, gecenin gürültüsünü kesip bize kadar ulaştı. Yaşlı adam güldü.

"Duruma uygun bir ninni," diye fısıldadı.

Karşılık venedim. Sadece Pentju'nun sarhoş olmasını, uyuyakalmasını ve başımıza bela olmamasını diledim. Hizmetkarlar gider gitmez kapıyı kapattım.

Minderlere yerleşerek, "Siz kimsiniz?" diye sordum.

Sobeck, "Seenu bir zamanlar esirlerin sorgulandığı idam kazığının yazmanıydı," diye açıkladı. "Diller konusunda çok başarılı. Daha sonra Anubis mabedinin Baş Yazman'ı oldu."

Seenu, "Bu binlerce yıldönümü öncesindeydi," diyerek kıkırdadı, "Milyon Yıl'ın Büyük Evi Kudretli Boğa, Biçimlerin Muhteşemi tarafından yönetildiği, benim de çakal kafalı tasma taktığım dönemde. Oh, evet, çok sayıda Firavun öncesinde." Gözlerini kapattı, öne arkaya sallandı. "Uyuyanlarla birlikte olmalıyım." Sesi fısıltıdan biraz daha kuvvetliydi. "Ölülerle yürümeliyim." Gözlerini açtı. "Sekseninci yılımı geçirdim. Artık hayatımı Büyük Tanrı Buto'ya borçluyum. Şimdi yaşlıyım ... "

Konuştu, konuştu. Sobeck gözleriyle beni sessiz kalmam konusunda uyardı.

"Bir zamanlar belim taze ve verimliydi, tohumlarım dışarı fıskırırdı. Gecenin dört çeyreğini her iki yanımda birer köle kadınla yatarak geçirirdim."

Yine sözünü kesecek gibi oldum ama Sobeck sessiz kalmamı işaret etti.

"Ben İnfaz Evi'nin yazmanı, Zincirler Evi'ndeki Katliam

Avlusu'nun kayıtçısıydım. Doğrudan Firavun'a rapor verirdim, daha o zamandan yaşlanmaya başlamıştım."

"Hangi Firavun," diye sordum.

"Tuthmosis, Muhteşem Amenhotep'in babası. Şimdi, sizin de bildiğiniz gibi, Amenhotep, Akhmin şehrinden güzel genç bir kıza aşık oldu. Bu kız Akhmin kabilesindendi. Oh, hepsini de yakından tanırdım," diyerek iç çekti. "Tiye ve erkek kardeşi Ay. Halkları hakkındaki tüm efsaneleri öğrendim: Canaan'dan nasıl geldiklerini; kendilerini geri götürecek o büyük lideri nasıl beklediklerini; Tanrı'nın gözünde nasıl farklı ve özel olduklarını. Kayıtlarını okudum Gri Şafak Vadisi'ndeki resimlerini dahi gördüm. Aten, Tek Tanrı hakkındakileri de öğrendim. Apiru konusunu Mısır' daki diğer herhangi bir alimden çok daha büyük bir dikkatle inceledim."

"Ya sonra ne oldu?"

"Bunların tümünü Tuthmosis' e raporladım. Dehşete düşmüştü. O zamanlar küçük bir çocuktan öte olmayan oğlunu uyarmaya çalıştı. Amenhotep, Tiye'yle ikisi de Kap'ın Çocukları'yken tanıştı."Yaşlı adam elini iki parmağı birbirine dolanmış halde uzattı.

"Ayrılmaz bir ikili oldular, bu daha etler dahi heyecana düşmeden başlayan bir aşk birlikteliği idi. Tuthmosis ruhbanları tarafından evliliğe karşı çıkması konusunda uyarıldı."

"Ama Tuthmosis aniden öldü," diye araya girdim, "bu gizemli bir ölümdü. Henüz yirmili yaşların sonlarındaydı, değil mi?" Yaşlı adam onayladı. Susam pastasını ağzına tıkaladı ve şarabından büyük bir yudum aldı.

Sobeck, "Herhangi bir kayıt tutmuş muydunuz?" diye sordu.

Seenu, dolu ağzıyla, kafasını olumsuz tarzda salladı.

Sobeck misafire istediği kadar yiyip içmesini söyleyip, beni dirseğiyle dürtükleyerek bahçeye çıkarttı.

"Onu neden buraya getirdin?" diye sordum. "Şu efsanelerden haberim var, bunları bildiğimi biliyorsun."

Arkamda bir ses işittim ve döndüm. Her ne kadar orada birisinin olduğundan emin olsam da, ortada hiç kimse yoktu.

"Seenu bana yeni hiçbir şey söylemiyor," diye sözlerime devam ettim.

"O Batı Thebes'te yaşıyor." Sobeck kullanacağı kelimeleri büyük bir dikkatle seçti. "Bir hafta önce, bir birahane General Rameses'in kendisini görmeyi ne kadar çok istediğine dair böbürlendiği işitilmiş." Ürperdim, bunun sebebi gecenin serin havasından ziyade hissettiğim korkuydu.

Sobeck, "Onu tutuklattırdım," diye devam etti.

"Kimi, Rameses'i mi?" diye sordum.

"Şaka yapma Mahu. Yaşlı adamı. Ona evlerimden tekinde rahat bir oda verdim. Geceleri onu sıcak tutması ve karnının dolu olduğundan emin olması için bir tapınak kızı kiraladım. Bu adam, tıpkı yaşlı bir keçi kadar hırslı ve zampara. Rameses'in neden onu aradığını bilmek istedim. BanaApiru'dan bahsetti. Hikayenin tümünü işitmek biraz zaman aldı. On yıl önce olsaydı, insanlar tüm anlatılanları tek bir bira damlası için seni ölüme dahi götürebilecek yaşlı bir yazmanın saçmalıkları şeklinde düşünüp dikkate dahi almazdı. Diğer dedikoduları da dinledim. Rameses, Canaan'a casuslar göndermiş. Kayıtları inceleyen yazmanları var. Akhenaten'i arıyor. Onun hala hayatta olduğuna inanıyor. Aynı zamanda Meryre'nin de peşinde, Akhenaten'in soyu ve Apiru efsaneleri hakkında gittikçe daha çok bilgileniyor. Sonuç olarak, açıkça dile getirmek gerekirse ... " Sobeck durakladı, "Eğer Rameses bir yolunu bulursa, acımasız bir zulüm yaşanacak. Sadece Aten üyelerini silip yok etmekle kalmayacak, aynı zamanda Apiru kabilesinden gelen herkesi de ortadan kaldıracaklar. Buna Djarka, Mert ve çocukları da dahil."

"Peki, önerin nedir?"

Sobeck sanki ağaçlardan tekinde kanatlarını çırpın bir kuşu dinliyormuşçasına durakladı.

"Yaşlı adamı öldürmek niyetindeyim." Ellerini ovuşturdu.

"Başka seçeneğim yok. Uykusunda huzur içerisinde ölecek, cesedini de mumyalattıracağım."

Sobeck sayvana geri döndü.

"Dikkatli olmakta fayda var." Sesini yükseltmişti. "Avcılar dışarıda."

Aylar mevsimlere, mevsimler de yıllara dönüştü. Altı yıl geçti. Daha da şişmanladım. Djarka ve Mert'in diğer bir çocukları daha oldu, bu Miriam adında bir kızdı, abisi Imhotep'e yoldaş olmuştu. Djarka artık kendi yaşamını sürdürüyordu. İsteddiği gibi gelip gidiyordu. İster savaş meydanlarında, isterse de kraliyet sarayının komplocuları arasında, gizli planlar yaptığımız, komplolar kurduğumuz ve savaştığımız o ihtişam günleri hakkında çok ender konuşuyorduk. Djarka karısı ve çocukları için çıldırıyor gibi görünüyordu. En başta, askerden ziyade, bir baba ve kocaydı.

Tıpkı kendi ailesini kuran oğul ve babasının arasında gözlemlendiği gibi, biz de birbirimizden gittikçe uzaklaştık. Mert'e karşı hala büyük bir ilgi besliyordum ama onun gözü kocasından başkasını görmüyordu. Bu gerçek bir aşk beraberliğiydi. Oh, eskiler hakkında konuşuyor ve şarap su gibi aktığında da nostaljik bir hal alıyorduk. Djarka beni Gri Şafak Vadisi'nde yaşananlardan bahsetmemem yönünde uyardı, Mert yanımdayken ise, Lord Ay'ın adı dahi anılmayacaktı. Çocuklarının ikisi de güzel ve hoştu. Onlara takma isimler verdim, onları "hav topları" ya da "bal çanakları" diye çağırıyordum. Bahçemle uğraşmaktan, günlüğümü yazmaktan ya da Pentju'nun sarhoş muhabbetinden sıkılırsam, gidip onları buluyordum. İlk başlarda bunu oldukça isteksizce yaptım, bunun sebebi çocuklardan hoşlanmamam değil, onların yanlarında kendimi kirli hissetmemdi. Benim ellerim kanlıydı. Sürekli olarak öldürmüş, öldürmüştüm. Kendimi bebek ördeklerin bakımlarını üstlenmiş bir çakal gibi hissediyordum. Hislerimi Djarka'ya açıkladığımda, yüzü gülümseyişe büründü ve omzuma şakacı bir tavırla vurdu.

"Daha çok bir koruma köpeğini andırıyorsunuz," dedi.

Bundan sonra kendimi çok daha rahat hissettim. Belki de beni korkutan şey çocukların masumiyetiydi. Öyle ya da böyle, içimdeki günah yüklü ruhun farkına varabilirlerdi. Varmadılar.

Oyunlarımdan haz aldılar, özellikle de aslan taklidi yaptığımda.

Ahşap çalışmalarına karşı yeteneğim olduğunu fark ettim, zürafa ya da antilop oymaktan veya ahşap bir kılıç ya da kalkan yaratmaktan zevk aldım. Imhotep büyüdükçe beni daha sık arar oldu; bir yazman gibi oturduğumda dahi, bana yakın dururdu. Beni büyük bir savaşçı olarak isimlendiriyordu. Bundan duygulanıyordum ve koltuklarım kabarıyordu, çünkü Djarka da beni böyle betimliyordu. Ah pekala, bu bir katil olarak adlandırılmaktan çok daha iyiydi.

Sobeck'in güzel eşi ikiz oğlan doğurdu. O da konağımıza geliyor, çocuklarını bir süt anne ve hizmetkar ordusuyla birlikte getiriyordu. Uzun akşamların, verilen ziyafetlerin ve yapılan sohbetlerin tadını iyiden iyiye çıkartmaya başlamıştım. Sobeck artık uyarılarımı dikkate alıyor, Ay'ın sadık hizmetkârı gibi görünmek için elinden geleni yapıyordu.

Bir keresinde, "Dünyada," demişti, "insanı sağgörölü ve dikkatli yapan çocuk gibi bir şey daha yok."

Beraberinde Mısır'ın servetinin büyük bir hızla yeniden kazanılışına dair çeşitli haberler de getiriyordu. Hiçbir yerde Thebes 'ten daha fazla mermer yeni bina inşa edilmiyor, beyaz granit gözleri kamaştırmıyordu. Nehir boyunca kuzey, güney, doğu ve batıdan hazine akışları yaşanmıştı. Mısır'ın düşmanları, Dokuz

Yay halkı, Mısır'ın güçlü askeri alay lan ve kalabalık savaş arabası birlikleri karşısında korkudan titremişti. İmparatorluk savaş mavnaları Nil'de devriye gezdi ve Delta'nın yüksek kıyıları okçu ve kargılı askerlerce güçlendirildi. Bunlar Büyük Yeşil' den gelen korsanlar ve istilacılarla savaştılar. Bu tür mavnaları çatı katımdan sık sık gözlemledim, nehirde devriye geziyorlardı, bayrakları çekiliydi, büyük yelkenleri rüzgarla şişiyordu.

Halk Muhteşem arnenhotep'in ihtişamlı günlerinin nasıl geri geldiğinden bahsediyordu. Diğer uluslardan, hatta uzun saçlı Hititlilerden gelen elçiler, en azından Büyük Ev'e, Bir Milyon Yıl Sarayı'na sahte bağlılık yeminleri ediyorlardı.

Bu tür bildirimler beni hiçbir zaman rahatsız etmedi. Olgunlaşmıştım, tıpkı rüyasında kaybolan bir adam gibi sabrettim.

Hizmetçi kadınları ayarttım. Yalnız kalmak istediğimde, kafama geniş kenarlı bir köylü şapkası geçirdim ve bahçemle uğraştım.

Çiçeklerden sıkılmaya başladım, soğan da dahil olmak üzere yeni sebze ve şifalı bitki türleri yetiştirdim. Gebreotu yetiştirmekte uzmanlaştım, bunlar o kadar etli değildi ama yine de yağ açısından zengindi. Bu konuda bir makale yazdım, bunu Sobeck'le Horus Tapınağı'ndaki Hayat Evi'ne gönderdim. Çok olumlu karşılandı.

Aynı zamanda iksirlerde de uzmanlaşmıştım, sarmaşık suyunu şişman yemişler ve diğer içeriklerle karıştırıyordum. Süzdüğüm şey aslında yavan oluyordu ya da Pentju öyle olduklarını söylüyordu. Ben bir ayağımdan diğerine sıçrayarak beklerken iksirlerimi büyük bir dikkatle inceliyordu. Bazen doktor arkadaşım o kadar sarhoş oluyordu ki, önüne her ne konulursa konsun onu yiyip içiyordu.

Pentju, bir keresi hariç, Sobeck'in ziyaretleriyle pek ilgilenmedi. Ayık kalıp Sobeck'i büyük bir dikkatle sorguladığında, ilk başta Canaan'a dair haberleri öğrenmeye istekli olduğunu düşündüm. Bir süre sonra, daha çok Mısır'ın dış ilişkilerini kontrol altında tutan Elçiler Evi'nde olan bitenle ilgilendiğini fark ettim.

Her ne kadar herkes Hititliler'in gittikçe büyüyen güçleri karşısında tetikte olsa da generallerin savaş arzuları sürekli olarak engellenmişti. Lord Ay, Maya ve Huy'un desteklerini alarak, farklı bir politika geliştirdi: Hititliler'i durdunak için diğer büyük güçlere, özellikle de Mitanniler'e döndüler. Pentju bu konuya her zamankinden çok daha büyük bir dikkat gösterdi ve Sobeck'i, Ay'ın Mitanni Kralı Tushratta karşısında zafer kazanma girişimlerine dair sorguladı.

Sobeck bir keresinde, "Ay gücünün yettiğince her şeyi yaptı," diye açıkladı. "Mitanniler'e pahalı hediyelerle donatılmış elçiler yolladı: Paralı askerleri ayaklandırmak için altın ve gümüşler gönderdi."

Pentju soruları yanıtlanır yanıtlanmaz içmeye giderdi. Obezleşmişti, yüzü kıpkırmızıydı, ayık olduğu an neredeyse yoktu. Buna rağmen hala becerikli bir doktor ve nüktedan bir yoldaş olabiliyordu, ancak gün boyu uyumak ve tüm gece içmekte ısrarcıydı.

Bir keresinde bana, karanlık çöktüğünde, karanlıklar arasından

"kötü ruhlu hırsızlar"ın fırladığını ve ruhunu rahatsız ettiklerini itiraf etti.

Etli bumuna vurarak, "Beni bekliyorlar," diye fısıldadı. "Onları servi koruluklarında görüyorum, etrafları yanan cehennem ateşleriyle çevrili."

Djarka ona karşı sabrını kaybetti ve onun deli olduğunu söyledi. Ben onun herhangi birimiz kadar akli başında olduğuna inanıyorum. Benim gibi, geçmişten gelen hayaletlerce rahatsız ediliyor ve bu tür hayaletler dualarla öyle kolayca defedilemiyor.

Shta-i

("Gizli Yer" anlamına gelen antik Mısır deyiş)

BÖLÜM 19

Thoth ayının ilk haftasında, -Tutankhamun'un, İki Diyar

Lordu'nun, Kudretli Boğa'nın, Biçimlerin En Muhteşemi'nin, Güney'deki Horus'un sekizinci yılında-Horemheb ve Rameses ziyaretine geldi. Doğruyu söylemek gerekirse bu değerli ikiliyi hayatım boyunca bir daha hiç gönmeyeceğimi düşünmüştüm. Ama ana bahçe kapısından kasıla kasıla içeri girdiler, cübbeleri içerisinde şahaneydiler. Üstleri madalyonlar, tasmalar, broşlar ve yüzüklerden ıslıl ıslıldı. Kapının dışında, subayları arabalarının bağlarını çözdüler, onları palmiye korusunun serin yeşilliğine götürürken laflayıp kahkahalar attılar. Horemheb eskiye nazaran biraz daha toplu görünüyordu, siyah düğmeyi andıran gözlerinin altında bir yağ yumağı sallanıyordu, her ne kadar vücudu hala sert ve kaslıysa da, hafifçe gıdıklanmıştı. Rameses'in kırıksıklıkları artmıştı ama her zamankinden daha zayıftı, gözleri kötü niyet yüklüydü, ince dudaklarında da o alışıldık sırıtış vardı; bana hala pis bir tazıyı anımsatıyordu. Yeterince hoştular, ellerimi

avuçları arasına aldılar, bir hizmetkara getirdikleri hediyeleri taşımasını söylediler, Djarka ve Pentju ile akalaştılar. Rameses haylaz bir tavırla Sobek'in, "değişmez ziyaretçi"min orada olup olmadığını sordu.

Sadece gülümsedim.

"Sağlığımı sormaya gelmediğinize göre," dedim, "gizli bir planınız olmalı."

İtiraz etmediler. Mavi Lotus Sayvanı'nın kapalı kapıları arkasında görüştük. Bir kaç hoş lakırdının ardından Rameses yelpazesini attı. Buna çok güldüm. Yelpaze gök mavisi renkteydi, sapında altın bir lotus vardı; İmparatorluk Ekibi'nin üst düzey bir subaydan ziyade, bir saray hanımefendisine çok daha uygundu.

"Emekliliğin tadını çıkartıyor musun Mahu?" diye beni küçümsedi.

"Sürgün mü demek istedin?"

"Sürgün." Rameses sırttı. "Sarayın parfümlü yoğun kokusunu özlemiş olmalısın."

"Ne bunu ne de senin pis kokunu özlemedim."

"Mahu, Mahu, arkadaşlarını özlemiyor musun?"

"Firavun'un gülümseyişini özlüyorum. Milyon yıl yaşasın ve sayısız yıldönümünün tadını ıkartsın."

Horemheb ve Rameses aceleyle benimle hemfikir oldular.

"İlahi Kişi de seni özlüyor."

"Bunu nereden biliyorsunuz? Anladığım kadarıyla çok az sayıda kişinin onu görmesine izin veriliyor."

Horemheb, "Onunla Kraliyet emberi'nde karşılaştık," diyerek araya girdi.

"Peki onu nasıl buldunuz?"

Horemheb, "Sessiz, sakın," diyerek omzunu silkti. "Lord Ay, onun sözcüsü." İçerdeki gizli gerilimi, Horemheb'in gözlerindeki kısa süreli imayı hissettim. Rameses beni büyük bir merakla inceliyordu, başi hafif e

tek yana yatıktı, alt dudağını baş ve işaret parmakları arasında sıkıştırıyordu.

"Anlıyorum ki," diye sessizliği böldüm, "siz, General Rameses, Apiru tarihi konusunda yaptığınız incelemelerle çok meşgulsünüz."

"Bunun nedenini biliyorsun." Rameses sinekliği kaldırdı. "Arkadaşın Sobek'in sana her şeyi anlattığından eminim, dolayısıyla en iyisi sözümüzü sakınmayalım Mahu."

"Lordum Rameses, bu sizin açınızdan büyük bir değişiklik olacak."

"Akhenaten hala hayatta olabilir. Meryre'nin ise, diğer kafirlerle birlikte Canaan'da saklandığından, ortalığı karıştırıp sorun yarattığından en ufak bir şüphe dahi yok."

"Ama Akhenaten'le birlikte değil, öyle mi?" diye sordum.

"Deli adamla demek istiyorsun."

"Hepimiz onu destekledik General Horemheb."

"Bir süreliğine evet ama bizim şu anda burada olma sebebimiz bu değil." Horemheb gırtlığını temizledi. "Lordum Mahu, tekrar görev başına gelmek ister misiniz?"

"Neden?" diye karşılık verdim. "Casusunuz olmak için mi?"

Rameses, "Oh, hadi ama, haydi," diyerek itiraz etti.

"Oh, haydi ama, haydi General Rameses. Beni başka neden ziyaret ediyor olarsınız ki? Güzel gözlerim ve cömert karakterim için olmadığı kesin."

Horemheb, "Senin Elçiler Evi Yöneticisi konumuna atandığını gönnekten memnuniyet duyacağız," diye mırıldandı. "Hititliler'e karşı gerçekleştirilecek diplomatik göreve başkanlık etmen için. Sen onların güçlerini takdir edecek kadar sinsi, bize gerçek tehdit yaratıp yaratmadıklarını değerlendirebilecek kadar zeki-sin."

"Ve Lord Ay'ın yanı sıra size de rapor vereceğim, öyle mi?"

Rameses, "Tabi ki," diye onayladı.

"Canaan'a casusluk yapmaya gitmemi istiyorsunuz, Akhenaten'in kendisini bana göstereceğini ümit ediyorsunuz; garip bir sebepten dolayı, bana karşı özel bir sevgisi var. Ve eğer bunu yaparsa, onu öldüreceksiniz."

Rameses gülümsedi.

"Lord Ay'ın," diye sözlerime devam ettim, "beni kucaklayacağını ve bana görev yüzüklerini vereceğini düşünüyor musunuz? Beni kendi casusunuz olarak geri istediğinizi fark edecektir."

"Sen bizim arkadaşımızsın."

"Ne zamandan beri?"

Horemheb güldü. "Çok iyi Lordum Mahu. Huy ve Maya sizi büyük bir memnuniyetle karşılayacak."

"Ne için? Lord Ay'ı büyük bir dikkatle izleyeceğim için mi?"

"Sözün özüne gelelim." Horemheb öne doğru ilerledi. "İlahi Kişi'nin bizzat kendisi sizin geri dönmenizi istiyor." Şaşırdığımı görünce gülümsedi. "Firavun 'umuz artık neredeyse genç bir adam, on yedi yaşında. Ben onu biraz garip buluyorum. Sağlığının ne ruhen ne de bedenen iyi olduğunu düşünmüyorum. Bunu siz de biliyorsunuz Lord Mahu. Çocukluk döneminde onunla birlikte ya şadınız. Çeşitli patlamalar yaşıyor. Son bir kaç aydır, acılı bir sesle yakarırları arttı, "Mahu Amca nerede?" diye inliyor."

"Neden şimdi?" diye sordum.

Rameses, "Neden olmasın?" diye sertçe yanıtladı. "Belki de bunu daha önce de yapmıştı ama yanında kimse yokken. Senin ve Pentju'nun geri dönmenizi istiyor. Oh, bu arada, o ayyaş nasıl?"

"Her zamanki gibi General, bana sizlerden çok daha iyi bir yoldaş. Yani," doğruldum, "İlahi Kişi benim geri dönmemi istiyor."

Yeni edinilmiş arkadaşlarca desteklenen bir dilek. Pekala, pekala!" Arkama yaslandım. "Aslanlarım, beni şaşırttınız! Bana ger çekten ihtiyacın var mı Horemheb? Mutnodjment'le, Nefertiti'nin kız kardeşiyle evli olduğunu unutma!"

Horemheb, "Eşim ondan," diye lafı yapıştırdı, "altının kumdan farklı olduğu kadar farklı. Babasıyla, o firavun faresi adamla ya da o akrep kız kardeşiyle ortak hiçbir yönü yok. Babasından hoşlanmıyor." Omzunu silkti. "Arkadaşlığımızın başlama sebebi de buydu."

Horemheb cübbesinin püsküllerini çekiştirdi.

"Seni geri istiyorum Mahu. Elçiler Evi'nin başına geçmeni istiyorum; Canaan'da olan biteni keşfetmeni istiyorum. Lord Ay benim, ben de onun peşine casuslar taktık. Sobeck sana onun Mitanniler' e gönderdiği hediyeler ve paradan bahsetmiş olmalı. İlk başlarda, bunun sadece Hititliler'i kontrol altında tutmak için takip edilen bir politika olduğunu düşündüm ama dahası da var.

Aynı zamanda Leydi Tahana'yı da araştırıyor."

Kalbim deli gibi çarptı.

"O Khiya'nın, Tutankhamun'un annesinin baş nedimesiydi.

O ve kocası Aten şehrini gizemli bir şekilde terk etti ve salgın sırasında Mitanni sarayına geri döndü."

"Onu neden arıyor olsun ki?" diye sordum.

"Bilmiyoruz. Bu senenin başlarında, Ekin Mevsimi'nin son ayı boyunca, General Nakhtimin ve askeri birlikler Mitanni elçisiyle buluşmak için Nil'de yelken açtılar. Neden buluştuklarını ya da ne konularda anlaştıklarını bilmiyoruz. Gece vakti Thebes'e döndüler." Durakladı. "Casuslarıma göre, Nakhtimin beraberinde bir adam getinmiş, yüzü çakal maskesiyle kapalıymış. Aynı zamanda, bahsedilen bu adamın eski İkametgah Evi'ne, hepimizin Kap'ın

Çocukları olarak eğitildiğimiz yere hapsedildiği duyumlarını aldım."

Şaşkınlığımı saklayamadım. "Bu adam Akhenaten miydi?"

"Hayır." Horemheb kafasını salladı. "Bu adam gençmiş, karnı ve bacaklarından öyle olduğunu söyleyebiliyoruz." Horemheb,

"Olan biteni anlayabilmek için her şeyi denedim," diye itiraf etti.

"N akhtimin'in askerleri saraym o bölümünü yakından korudu.

Son aylarda geri çekildiler, bu da genç adamın gittiği ya da öldüğü manasına geliyor. Şimdi," Horemheb kafasını kaşdı, "korkuyorum Mahu. Ay ne dolaplar çeviriyor? Tutankhamun'a bir şey mi olacak, Ay tahtı mı talep edecek? Şimdi," gülümsedi, "eğer İlahi Kişi ve Kraliyet Çemberi senden geri dönmeni istese, döner misin?"

"Bunu düşüneceğim."

"Ve eğer geri dönersen, bizim casusumuzdan ziyade müttefikimiz olur musun?"

"Düşüneceğim." Ayağa kalkmaya hazırlandım.

"İlahi Kişi konusunda fazla endişelenmiş görünmüyorsun."

Horemheb bileğimi yakaladı. "O senin sorumluluğunda."

Elinden kurtuldum. "Bu geçmişteydi General. Gücümün yetmediği şeylerden dolayı sorumlu tutulamam."

Tutankhamun'un nazik, badem şekilli gözlerini, sakın suratını anımsadım.

Horemheb, "Umurunda, öyle değil mi?" diye sordu.

Cübbesi arasında duran şeyi hissetti, deri bir kese çıkarttı ve içindekileri torbayı sallayarak ortaya döktü: İçinden Firavun'u Mısır'ın savaş tacını giyinmiş, Savaş Tanrı'sı Montu'nun huzurunda, Tanrıça Nephtys'i arkasına almış, bir düşmanın kafasına vurur halde resmeden altından enfes bir şerit düştü.

"Lord Ay bunu kendisi için biçimlendirsin diye bir kuyumcu tuttu; imalathanedeki bir çırak bize güzel bir kopya yaptı."

Altın şeridi büyük bir dikkatle inceledim. Yakından bakıldığında diğer herhangi bir orijinalden çok daha ham ve kabaydı. Firavun figürü Tutankhamun'du, henüz küçük bir oğlandı, ancak altının tepesindeki hiyerogliflerden, Ay'ın Tanrı Montu ve Ankhesenamun'un da Tanrıça Nephtys olduğunu fark ettim.

Horemheb altını elimden alarak, "Ay bunu kendi şahsı kullanımı için yaptırdı," dedi. "Gittikçe daha kibirli bir hal alıyor. Kendisini Tanrı, Firavun'un efendisi gibi görüyor."

Horemheb yalan söylemiyordu. Hiçbir Mısırlı böyle bir manzara tasarımının hayalini kurmazdı. Firavun, Tanrılar dışında hiç kimseye hizmet etmezdi; o onların eşleniği, onların amaçlarının yaşam bulan enkamasyonuydu.

"Artık Tutankhamun'a dair ters giden bir şeylerin olduğunu biliyoruz." Rameses ayağa kalktı. "Akhenaten'in birisine boyun eğebileceğini hiç hayal edebiliyor musun Mahu? Ay, pozisyonunu kötüye mi kullanıyor? Sarayda Ay ve torunu Ankhesenamun'un tanrılar gibi giyinip Firavun 'u önlerinde eğilmeye mecbur bıraktıkları gizli törenler mi gerçekleştiriliyor? Şimdi, sen düşün!"

Günün geri kalanı boyunca sayvanda oturdum, zihnim fırl fırl dönüyordu. Hizmetkarlar bana yiyecek ve içecek getirdi. Neden Ay, Mitanniler arasından genç bir adamın peşine düşmüştü?

Ne planlıyordu? Karanlık çöktü. Akşam esintisi tazeleyiciydi, yarı aralık kapıdan hizmetkarları görebiliyordum. Djarka geldi. Akşam yemeğinde ona ve ailesine katılmak ister miydim? Reddettim, uzaklaşıp gitti. Bunun kısa bir süre sonrasında Pentju geldi, pe şinde şarap testisi ve iki kadeh taşıyan hizmetkarları vardı.

"Kudretli savaşçıların ziyaretlerini işittim." Pentju minderlere oturdu. "Beni sordular mı? Sanıyorum hayır."

"Senin bir banyoya," dedim. "Ve tıraş olmaya ihtiyacın var."

"Benim ihtiyacım olan şey Mahu, bir kadeh şarap ve genç bir hizmetkar. Bu iki gaddar adi herifin buraya neden geldiklerini bana anlatana kadar da davranışlarımla etrafa rahatsızlık vereceğim."

Ona benden saraya geri dönmemi istediklerini söyledim.

Ona Elçiler Evi'nden ve sebebini sadece Tanrılar bilir, Ay'dan,

Mitannilerle ilişkilerinden ve Nakhtimin'in Delta'dan beraberinde getirdiği o garip esirden bahsettim. Pentju oturdu, yüzündeki tüm renkler yok olmuştu, ağzı ardına kadar açtı, gözleri boş boş bakıyordu, sanki gece içerisinde bir tür dehşete kapılmış gibiydi.

Belki de ben çok içmiş, öyle olduğunu hayal etmiştim. Kadeh

Pentju'nun elinden kaydı ve sanki nöbet geçiren bir adam gibi titremeye başladı. Adını seslendim ama sanki hiç göremiyormuş gibi boş boş baktı. Boğazının gerilerinden garip bir ses çıktı. Bu şok beni ayılttı. Sayvandan ayrıldım, bağırarak yardım istedim.

Geri döndüğümde, Pentju yerde kasılıyordu, kasları sertti. Kustu ve kısa bir an için boğulduğunu zannettim. Bir hekim geldi ve

Pentju'nun boğazının tıkanmadığını teyit etti, sonra dişlerinin arasına deri bir takoz sıkıştırdı ve seslenerek battaniye istedi.

Sobeck'e bir ulak yolladım, ondan ağız, kalp, mide ve anüsle ilgilenen en iyi doktorları göndermesini istedim. Zihinsel telaştan kaynaklı bir nöbet teşhisi koydular. Doğrusunu söylemek gerekirse, tıpkı tüm diğerleri gibi, bunlar da yararsızdılar. Gümüşümü aldılar ve bana Pentju'nun yatak istirahati yapması ve şarap içmemesi gerektiğini belirttiler. Ben de kendi kendime bu sonuca ulaşabilirdim, dolayısıyla topunu dışarı attım. Sobeck olan biteni öğrenince sadece başını salladı, nefesinin gerisinden bir ısıklık çaldı ve görevlerini başaramadıkları için casuslarına küfretti. Horemheb ve Rameses'in bana anlattıkları konusunda en ufak bir fikri olmadığını itiraf etti. O an için, bu kadar sınırlı bilgiyle, yapabileceğim pek fazla bir şey yoktu. Pentju'ya hastabakıcılık yapmakla çok meşguldüm, diğer yandan da sözlerimin onda neden bu kadar güçlü bir tepkiye sebep olduğunu da merak ediyordum. Doktorlardan bazıları Pentju'nun şikayetlerinin gesnu'nun-şeytani bir varlık ya da iblis-işi olduğuna inandılar. Onlarla kalpten mutabık kaldım. Bu Ay ve onun Akhmin ekibine mükemmel şekilde uyan bir tanımlamaydı.

Haftalar geçti. Şarabından mahrum bırakılan Pentju gittikçe kuvvetlendi. Onunla dalga geçtim: O bir Kap Çocuğu'ydu, asker olarak eğitilmişti, dolayısıyla şişman olmasına rağmen, bir öküz kadar güçlü olmalıydı. İçinde bulunduğu duruma tanı koyabilecek kadar iyi bir doktordu. O bu yaşananları, sevgili oğlunun savaşta öldüğü haberini aniden alan bir annenin yaşadığı şaşkınlığa benzetti. Tüm doktorlara küfretti.

"Eğer sağlıklı kalmamı istiyorsan," diye bana bağırdı, "o pislikleri benden uzak tut."

Kendisini en sevdiği oğlunu kaybeden bir anneyle kıyaslaması beni hayrete düşürdü; onu sorguladım. Bir akşam Pentju bana itirafta bulunmaya, ruhunu hırçınlaştıran *Tchat* 'tan, suçluluktan kurtulmaya, karar verdi. Yemeğimizi yeni bitirmiştik: terbiyelenip baharatlanmış, kızartılmış antilop şeritleri. Beklenmedik bir şekilde yemeğini ileri doğru itti ve ağlamaya başladı. Bir süre onu hıçkırıklarıyla baş başa bıraktım, sonra benden kendisinin ruhbanı olmamı istedi.

"Tutankhamun'un," diye sözlerine başladı, "Akhenaten'in değil de benim oğlum olduğuna dair anlatılan küfür yüklü hikayeleri anımsıyorsun, öyle değil mi?"

"Evet, ama sen bana Firavun'un gerçek varis olduğunu temin etmiştin."

"Doğruyu söylemiştim: O gerçek varisli ve hala da öyle."

Pentju iç çekti. "Onu Khiya doğurdu."

"Bana bunu da söyledin."

"Her ne kadar evli olsam da, onu gerçekten sevdim Mahu.

Onun güzel bedenini Nefetiti'nin ona vermekte olduğu iksirlerden temizledim." Sulandırılmış şarabını yudumlayarak bir süre sustu. "Aten Şehri'nde olmanın nasıl bir şey olduğunu biliyorsun.

Nefertiti kovanın Kraliçe Arı 'sı gibi herkese hükmetti; iğnesi tehlikeliydi. Akhenaten'i Khiya'ya kendi evini vermeye razı edebildim. Akhenaten, Nefertiti'nin kibrinden bıkararak, ikinci karısına, küçük Mitanni prensesine geçici bir ilgiden ötesini göstermeye başladığında, hepimiz o şehre geleli üç yıl olmuştu. Pekala." Pentju gözlerini kırptı. "Vatana ihanet ettim. Leydi Khiya ile cinsel ilişkiye girdim. Hamile kaldı, korkmuştu, ben de öyle. Bunu herkese nasıl açıklayacaktık? Hasta rolü yaptı ve kendi bölmesine çekildi. Sadece ben, Leydi Tahana ve kocası gerçeği biliyorduk. Çocuk, o oğlan, yumurtadan prematüre doğdu, bu altıncı ve yedinci aylar arasında bir dönemde gerçekleşti. Buna rağmen, bebek güçlüydü.

Güvenebileceğimiz bir süt anne tuttuk." Sustu. "Şaşırdın mı?"

"Hem evet, hem de hayır," diye yanıtladım.

"Khiya ve Leydi Tahana'nın birbirlerine yakın oldukları çok iyi biliniyordu. Korkmuştuk. Bir cariyeyi, Muhteşem Amenhotep'in Kraliyet Ziynetleri'nden tekini ayartınca Sobeck'in başına gelenleri biliyordum. Büyük bir şans eseri lekelenmiş ve bir vaha hapishanesine gönderilmişti; cariyeye bir kafese yerleştirilmiş ve yabancı hayvanlar tarafından parçalanmıştı." Pentju ağzının kenarındaki tükürüğü sildi. "Khiya hem çocuk hem de ikimiz için telaşlanmıştı. Akhenaten'in öfkesinden ve daha da önemlisi Nefertiti'nin ölüm saçan gazabından korktu. Altın Kişi Hathor' a ve aklına gelen diğer Tanrı ya da Tanrıça'lara özel adaklar adadı. Sonunda duaları kabul oldu. Leydi Tahana bir plan tezgahladı: Çocuğu kendi oğlu olarak evlat edinecek ve Mitanni topraklarına geri döneceklerdi. Her ikisi de Mısır tebaası değildi; Akhenaten 'in iznine ihtiyaç duymayacaklardı. O ve kocası, çocuk üç aylık olunca ayrıldılar. Khiya'nın ilk hamileliği böylece sır kaldı. Aten Şehri ne durumdaydı, biliyorsun. Akhenaten ve Nefertiti kendi ilişkileriyle uğraşmaya başladılar. Khiya hamileyken, Akhenaten onu üç kez ziyaret etti. Birincisinde, Khiya'nın aylık kanamaları henüz kesilmişti; bu sorun değildi. Diğer ikisinde, hasta rolü yaptı, ateşlenmiş gibi davrandı." Pentju suratını astı. "Bir doktor olarak, bu semptomların ortaya çıkmasına yardımcı olabildim."

"Ya Mitanni çocuğu alıp gidince ne oldu?"

"Khiya ve ben rahatladık. Böyle bir şeyin bir daha yaşanmayacağına ant içtik. İlk hamileliği onu çok daha kırılgan yapmıştı, Akhenaten onunla yatınca tekrar hamile kaldı. İlk çocuğun ne durumda olduğunu hep merak ettim ama bunu soruşturmak çok tehlikeliydi."

"Peki, Ay bunu nasıl keşfetti?"

"O yılan hizmetkarların tekinden, bir muhafızdan bir şeyler işitmiş olabilir; birileri konuşmuş olmalı. Ay'ın arşivleri taraması ve Leydi Tahana'nın yanında bir çocukla neden bu kadar aniden çekip gittiğini bulması pek de zor olmamıştır. İlk başlarda, büyük olasılıkla yaşanan diğer krizlerden dolayı çok meşguldü ama Ay bir firavun faresidir. Gerçeği öğrenmeden rahata ermeyecekti. Mitanni'ye genç adamı teslim etmesi için rüşvet vermiş olmalı."

"Oğlan şimdi kaç yaşlarındadır?"

"On sekiz ila on dokuz arası bir şey olmalı. Mısır parası ve erzağına çaresiz bir şekilde ihtiyaç duyan Mitanni bir şekilde ikna edilmiş olmalı. Ay'ın ne hikayeler anlattığını sadece Tanrılar bilir.

Belki de bu gizemli oğlanın kendi gayrimeşru çocuğu olduğunu ima etmiştir."

"Peki, Ay onu neden istesin ki?"

"Sen de bunu benim kadar iyi biliyorsun Mahu: Kan davası.

Khiya gayrimeşru bir çocuk doğurdu ama aynı zamanda Firavun'a yaşayan bir varis de verdi. Nefertiti bunu başaramadı. Daha da kötüsü, o erkek varisin doğumu Akhenaten ve Nefertiti arasındaki ölümcül gediğe sebep oldu. Ay, öç almak isteyecektir. Khiya onun sevgili kızını yok etti, büyük Kraliçe'nin çöküşünün sebebi oydu."

Öğrendiklerim üzerine düşünerek oturdum.

"Bana anlatmak zorunda değilsin Mahu." Pentju beni hayallerimden kurtardı. "Ay onu öldürdü. Oh, Mitanniler'c oğlanın ateşlendiği ya da hastalandığı yönünde bir bahane uyduracaktır.

Ay, iksirleri en az senin ve benim kadar iyi biliyor." Pentju'nun sesi titredi ve yüzünü elleriyle kapattı. "O adam oğlumu öldürdü,"

diyerek hıçkırdı. "Sevgilimi öldürdü."

Pentju yavaş yavaş kendisine gelirken, ben Tanrılar ya da şeytanlar araya girene kadar, ne yapacağımı düşündüm.

Yılın son ayının son birkaç günü içerisinde, saraya emirle davet edildik. Bir kraliyet ulağı, gümüş görev اساسını taşıyarak, konağımıza geldi, yanında altı silahlı Nesu, Firavun'un korumaları vardı. Ulak imparatorluk kabartmasıyla mühürlenmiş bir rulo taşıyordu; dokümanı öptü ve mührü kırdı. Davet oldukça kısa ve açıktı: Lord Mahu ve Lord Pentju, ekim mevsiminin ilk ayının on altıncı gününde, Tau-Retui'nin, Firavun'un ve onun Kraliyet Çemberi'nin huzuruna çıkacaktı. Öyle de yaptık, tekrar Thebes 'in kalbinde olmak çok güzeldi, rıhtımdan uzaklaştık ve fakir kenar

mahallelerden ilerledik, pis havuz ve kokmuş çöp yığınlarından sakınarak sefil kulübelerinin önünden geçtik. Sürgünde geçen yalnızlığın ardından, kırmızı gözlü dilenci kalabalıkları dahi göze hoş görünüyordu.

Thebes'in gittikçe büyüyen zenginliği, ücra kasabalardan köylüleri, tacirleri ve işçileri de beraberinde getirmişti. Bu insanlar ülkenin her yerinde kendi köhne evlerini inşa etmişlerdi. İçlerinden bazıları başarılı olmuş, çoğu olamamış, dolayısıyla ucuz brendi bardakları içerisinde kendi elemelerinde boğulmuşlardı.

Ama herkes meşguldü. Kirli kıyafetleri içerisindeki kadınlar karanlık kapı eşiklerine çömelmişler, değerli mısırlarını havan tokmağı ve taş arasında öğütüyorlardı. Çocukları sokak boyunca, kurutup yakacak olarak kullanacakları ve dolayısıyla da havayı keskin bir kokuyla pisletecekleri hayvan pisliği üzerinde kovalamaca oynayıp kavga ediyorlardı. Daha ilerde tüccar tezgahlarının önünden geçtik, adamlar Canaan' dan getirilen mücevherleri, Libya' -

dan getirilen deri eşyaları, Babil' den getirilen yağ ve nakışları sergiliyorlardı. Şekerciler sinekleri ürünlerinden uzak tutmakla meşguldüler, diğer yandan da insanlara korunmuş hurmalar, şuruplar, bal ve baharatlardan yapılmış pastalar sunuyorlardı. Yanlarında, çırakları lezzetli biralar yapmak için bir havanda badem ve fındık dövüyorlardı. Tezgahları kanla boyalı kasaplar kaz ve öküzleri dörde bölüyor, küçük kız ve erkek çocuklar, tıpkı doğduklarında oldukları gibi anadan üryan bir halde, böcekleri kovalamak için ellerinde sineklikler koşturup duruyorlardı. Ayakkabıcılar nazik terliklerden yürüyüş botlarına kadar bir çok ürüne sahiptiler. Keseleri altın ve gümüşle dolu olan müşteriler kuyumcuların önünde sıradaydılar.

Konağımın sessizliğinin ardından, etrafta dolanıp duran insan selinin gürültüsü ve sürekli değişen renginin tadını çıkarttım.

Bağırış ve çığlıklar, taze kanın, pişen etlerin ve kuruyan derinin zıt kokuları, yanmış bal, baharat ve parfüm rayihalarıyla birbirine karışıyordu. Çeşitli milletlerden gelen şarkı yazarları, hikaye anlatıcıları, müzisyenler ve dansçılar ilgi çekmek için birbirleriyle yarışıyorlardı. Fahişeler pazarlıklarını ara yol girişlerinde yapıyor, müşterilerini kendilerine doğru

ekiyor, sert tuğla duvarı dşek gibi kullanıyor ya da dünyayı umursamaz bir tavırla hemen önlerinde yere diz kyorlardı. Biraz daha ilerde, kışlaya uzanan kapı girişinin yakınında, Savaş Evi'nin ordu yazmanları ordudaki askerlerin kayıtlarını yaparken, kadınlar bağırıp toz içerisinde yuvarlanıyordu. Manzaranın tadını çıkartmayı sürdürdüm, Pentju ise omuzları çökük yürümeye devam etti, başı tıpkı kazığa oturtulma cezasına çarptırılmış bir adam gibi önündeydi. Leopar kiltli, gümüş zincirli ve sallanan beyaz kuş tüylü Nubian paralı askerleri bizi kalabalıktan uzak tuttular, üzerlerinde Amun'un ko kafası bulunan büyük oval kalkanları çevremizde bir duvar oluşturmuştu.

Sonunda, beyaz ve kırmızı taş duvarları tamir edilen ve tıpkı bir fener gibi parlayan Malkata Sarayı'na doğru uzanan Altın şahin Caddesi'ne vardık. Muazzam bakır kaplı kapıları güzel tasarlanmış bahçelere doğru açıldı. Durup bu yeni bitkilerden bazılarını incelemek istedim ama muhafız başı kafasını olumsuz manada salladı, dolayısıyla yürümeye devam ettik. Bizi bir binanın giriş antresinde bıraktılar, burasının duvarları altın rengi zeminin üzerinde, arka fon oluşturan açık yeşil alana doğru hamle yapmış gümüş rengi antiloplarla dekore edilmişti. Hayvanların her iki yanlarında gümüş palmiyelerle süslenmiş birer koyu sarı friz yer almaktaydı. Pentju'nun ilgisini resme çekmeye çalıştım ama o bakışlarını yere odaklayarak oturdu. Ondan aptalca ya da tehlikeli hiçbir şey yapmayacağına dair gönülsüz bir yemin almıştım. Bir kahya bize buzlu meyve içeceği servis etti adamın bunları önce tatmasında ısrar ettim. şaşırp şoka girmişti ama itiraz etmedi.

Kısa bir süre sonra geri döndü ve Yunus Odası'na, Kraliyet

emberi'nin toplanacağı büyük konsey odasına alındık. Kobalt mavisi duvarlarında gümüş renkli yunuslar altın rengi dalgaların üzerlerinden sırıyorlardı. Cilalı taşların dizili olduğu zemin tavandaki mozaikleri yansıtıyor, böylece ortaya daha çok sayıda yunus ve diğer deniz yaratıkları çıkıyordu. Odanın uzak ucunda, yüksek kapaklı bir kürsüde, altın kaplamalı  taht yer almaktaydı: Bunların sırt kısımları ve kol yerleri altın yapraklarla dekore edilmiş, bacaklarına değerli taşlarla kakmalar yapılmıştı; oyulmuş ayakları abanoz ve gümüş kakmalı, cilalı siyah ayak tabureleri

üzerinde duruyordu. Boyutça daha küçük olan tahtlar en büyüğünün ihtişamına sahip değildi ama verdikleri mesaj oldukça açıktı.

Pentju, "Firavun'a uygun bir taht," diye fısıldadı. "Ama yine de burada bir tane Ay, bir tane de Ankhesenamun için yer var."

Tahtlar, yarım daire şeklinde yerleştirilmiş gümüş yüzeyli masalara ve Kraliyet Çemberi üyelerinin çömelecekleri minderli oturaklara dönüktü. Toplamda on saydım. Ortada yazmanlar için, Üzerlerinde yazı paletleri, kamyş kalemler, papirüs ruloları, kırmızı ve siyah mürekkep hokkalarının yer aldığı üç benzer masa dunnaktaydı.

Daha henüz gelmiştik ki trompetler çalınmaya, ziller vurulmaya başlandı ve konsey odasının girişindeki çift kanatlı kapı ardına kadar açıldı. İçeri tütsü kaplarını sallayan iki ruhban girdi, bunları imparatorluk yelpaze taşıyıcıları takip etti. Kraliyet Korumaları, savaşta düşmanın kafasını kestikleri için nişan alan muzaffer savaşçılar içeri girerken, diğerleri yerlerini aldılar. Muhafızlar gelecek diğer subaylara da yer açtılar. Konsey odası dolmaya başladı. Daha çok sayıda zil çaldı, trompetler öttürüldü, içeri bir ulak girdi ve Firavun'un isimlerini seslendi.

"İki Diyar Efendisi, Kanunların Gücü olan O, tacı giyen

Altın Şahin. Tanrıları memnun eden kişi, Yukarı ve Aşağı Mısır'ın Kralı. Ra'nın Gururlu Gösterimi. Amun'un Yaşayan İmgesi ... "

Burnumuzu yere dayayarak öne kapandık. Tutankhamun'a içeri girerken yan gözle şöyle bir baktım, devlet kostümlerine bu rünmüştü, kafası etrafında altın bir Uraeus'un yer aldığı bembeyaz bir başlıkla kaplıydı. Pilili keten bir pantolon giyinmişti, bunun arkası bir çakal kuyruğuyla süslenmiş, önü ise altın ve minelerle kaplı, üst üste binmiş sertleştirilmiş bir önlükle tamamlanmıştı. Bunların hepsinin üzerinde uzun, kolsuz, kar beyazı renkte bir cübbe yer almaktaydı, boğazı Nekhbet'i, Akbaba Tanrıça'yı resmeden parlak bir gerdanlığı gözler önüne serecek tarzda açıktı; bu değerli taşlarla dolu göz kamaştırıcı bir parçaydı. Ayaklarında gümüş tepeli sandaletler vardı. Tutankhamun yavaş yavaş, oldukça hantal bir şekilde, kafası panter şeklinde oyulmuş bastonuna dayanarak yürüdü. Hala o masum, çocuksu, neredeyse kadınsı görünüme sahipti: şişkin yanaklar, hafif aralık dudaklar, siyah sürmeyle çevrili badem şeklindeki gözler. Omzunun üzerinden, buram

buram cinsellik kokan güzelliğın çarpıcı bir imgelemi olan Kraliçe Ankhesenamun’a bakarken gülümsüyordu. Oh, Ankhesenamun değışmişti! Şehvet yüklü suratını kalın, gür, örgülü bir peruk çevreliyordu, parlak koyu renkli gözleri yeşil sünneyle vurgulanmıştı, pudralanmış teni boynunda, el ve ayak bileklerinde ve parmaklarındaki ışıldayan mücevherlerle iyice dikkat çekici bir hal almıştı. Katmanlardan oluşan kolsuz pırıl pırıl bir cübbe giyinmişti, belinde parlak kırmızı bir kuşak vardı, kalın tabanlı sandaletleri üzerinde zarafetle ilerliyordu. Elinde gök mavisi bir yelpaze vardı, kenarı gümüş çerçeveliydi, bunu yüzünü saklamak için kullanıyordu ama gözleri açıktaydı.

Onları arkadan Ay takip etti, kafası kazılıydı, şahini andıran suratı yağdan parlıyordu. Üst rütbesinin tüm görkemini kuşanmıştı, güzel bir çift kırmızı eldiveni sıkı sıkı tutuyordu, bunlar Firavun’un şahsi lütfunun bir göstergesiydi. Onu diğer lordlar takip etti: Nakhtimin, Huy, Maya, Horemheb, Rameses, Anen, Amun’un Baş Ruhbanı; Mısır’ın büyük efendilerinin tümü. Pahalı cübbeleri, altın gözlü yürüme bastonları, muhteşem yelpazeler, yağlanmış ve parfümlenmiş yüzler, etraflarına güç ve zenginlik yayıyordu. Maya, kalın parlak siyah peruğu, boyalı yüzü ve yüksek topuklu ayakkabılarıyla, bir kadına her zamankinden daha fazla benziyordu. Kafasını çevirdiğinde inci küpelerine gözüm takıldı ve bir kadın olmayı umutsuzca isteyen bu parlak adama bir kez daha şa şırdım. O ve Sobeck arasındaki ilişki, ikincisinin evliliğiyle birlikte soğumuştı. Söylentilere bakılırsa, Maya artık yakışıklı ve genç erkeklerden oluşan bir haremın tadını çıkartmaktaydı.

Ruhbanlardan teki ilahi söylemeye başlarken, Tutankhamun tahtına oturdu.

Oharnun

Sessizlik içerisinde izleyen,

Bilgeliği kavranıp ölçülemeyen ...

Ardından, askerler ve subaylar odadan çıkartıldı. Ay ve Ankhesenamun yerlerini aldılar, diğerleri de onları takip etti, yazmanlar ortaya çöktü. Ay, geriye kalan iki masada yerlerimizi almamızı söyleyene kadar, Pentju ile birlikte dizlerimizin üzerinde kaldık.

Çalışma levhasını Ay hazırlamıştı; Pentju ve ben listenin başındaydık.

Ay, "Firavun'un büyük lütfundan dolayı," dedi, "İlahi Kişi yüzünü onlara açmaya ve onlara gülümsemeye karar verdi. Bu sebeple ... "

Tek bir kelimeyle Pentju Kraliyet Doktorluğu'na ve ben de yabancı ilişkilerinin sorumluluğunun da verildiği Elçiler Evi Yöneticiliği'ne atandım. Tüm bu süre boyunca bana mutluluk içerisinde bakan Tutankhamun 'u seyrettim. Arada sırada, yaşadığı heyecandan dolayı Ankhesenamun'a dönüyordu. Ankhesenamun tahtına tembel tembel oturmuştu, sandaletli güzel ayaklarından teki buyurgan bir şekilde yeri dövüyordu. Tutankhamun' a göz kırpmak ya da hafifçe elimi kaldırmak üzereydim. Ay, bizim onu adlandırdığımız haliyle Büyük Firavun faresi, diğer konularla ilgilenmeye girişince, Pentju yanımdan adama ters ters baktı. İlgilenilen şeylerin çoğunluğu sıradandı, büyük kısmını Canaan'da yaşamayanlar oluşturunuyordu. Ehemmiyetsiz küçük prensleri hala atışıp hadise çıkartmaktaydılar; gerçek tehlike bölgede Mısır'ın müttefikleri olan Babilliler ve Mitanniler'e büyük bir tehdit oluşturan Hititlilerdi. Horemheb ve Rameses yine eski martavalları okudular, askeri müdahaleye ihtiyaç olduğunu dile getirdiler. Ay, onlarla ters düşmek isteğinde değildi, bu noktada sorulması gereken şey bu hareketin ne zaman ve nasıl yapılacağıydı. Çöl aslanları bununla tatmin olmuş gibi göründü ve toplantı sonlandı.

Pentju ile birlikte Kraliyet Tahtı'nın önüne getirildik. Ankhesenamun her zamanki olağan flörtçü tavrına büründü, öne doğru uzanarak altın renkli cübbesinin bollamp aşağı sarkmasına, uçları gümüş rengine boyanmış göğüslerinin görünmesine izin verdi. Gözlerinde sanki bunca zamandır nerede olduğumuzu merak eden o masum, sorgulayan bakışlar vardı; çok coşkuluydu, yanağımı okşuyor ya da Pentju'nun kelleşmeye başlayan kafasına hafifçe vuruyordu. Elleri soğuktu, parfümü Mısır'ın sağlayabileceğinin en pahalısından, mavi lotus suyundan yapılmıştı. İyiliğimiz konusunda özenli ya da meraklı değildi. Her ikimiz de onun

gözlerinden, bu kraliyet kaltağının bize içten içe güldüğünü görebiliyorduk. Ancak, Tutankhamun bizi gördüğünden çok memnundu, o kadar ki neredeyse saray protokolünü unutmuştu, heyecandan yerinde sabit oturamıyordu. İkimize de birer altın tasma verdi, benimkini boynuma takabilmek için daha yakıma uzandı, ardından dudaklarım yanaklarıma sürttü ve bana Amca dedi. Bu süre zarfında, Ankhesenamun elinin ardından kıs kıs güldü.

Ay, Tutankhamun'a saray görgü kurallarım hatırlatmak için yüksek tonda öksürdü. Genç Firavun kim olduğunu ammsadı ve yüzünü ifadesiz tutmaya çalıştı ama bu çaba faydasızdı. Bana Amca olarak seslenmeye başladı, beni ve Pentju'yu ne kadar özlediğini, onunla balık ya da kuş avlamaya gitmemiz gerektiğini veya, belki de, onun savaş arabasını alarak doğu çölüne açılabileceğimizi söyledi. Her ne kadar vücudu babasının bir takım özelliklerini barındırıyor olsa da, yeterince sağlıklı görünüyordu, gözleri ışıltıydı, yanakları dolgundu: Hafif çıkık bir göğse, geniş kalçalara, uzun el ve ayak parmaklarına, ince bacaklara, baldırlara ve kollara sahipti. Aym zamanda hareket ederken bir tür rahatsızlık da yaşıyordu.

Huzura kabul sonlanınca, Kraliyet Çemberi'nden bazıları bizi kutlamak için yammıza geldi: olağan gülümseme ve tokalaşmalar yaşandı, omuzlar sıkı sıkı tutuldu, sözler verildi, davetler yapıldı. Onlar bana, ben de onlara yalan söyledim ama sarayın doğası buydu. Şu eski deyişi ammsadım: 'Firavun'a güvenme ya da Mısır'ın savaş arabalarına inanma.' Sadece Pentju'nun Lord Ay'la yüzleşmeye kalkışmayacağını ümit ettim.

Günün ilerleyen saatlerinde, sarayın diğer tarafındaki Gümüş Şahin Odası'nda büyük bir ziyafet verildi. Buraya sadece Kraliyet Çemberi üyeleri davet edilmişti. Her bir misafirin önüne üzeri parlak Babil kumaşıyla kaplı uzun masalar yerleştirildi, değerli taş kakmalı kadehler ve saf gümüş tabaklar kullanılmaktaydı.

Odanın etrafında hizmetkarların kadehleri sürekli olarak tepeleme dolu tutabilmeleri maksadıyla büyük toprak şarap testileri dizili duruyordu, hizmetkarlardan diğer bir kısmı Üzerlerine baharat serpilmiş su kabukluları, özel bir sosta kızartılmış lotus ve değişik türdenet servisi yapmaktaydı: antilop, tavşan, keklik, dana ve yaban eşiği. Önümüze piramit oluşturacak

şekilde yerleştirilmiş meyve grupları konulmuştu: üzüm, karpuzlar, limonlar, incirler, narlar.

Odanın ortasında, zamanlamayı bir kâşla yöneten harem ağasının dikkatli bakışları altında hafif müzik çalan, harplar, davullar ve diğer müzik enstrümanlarının yer aldığı küçük bir orkestra mevcuttu. Gecenin ilerleyen saatlerinde aramıza katılmaları beklenen Firavun ve eşine bir yer ayrılmıştı ama bize katılmadılar.

Diğerleri sarhoş olurken ben Ay'ı seyrettim, çeşitli mesajlar getirip götüreren hizmetkar silsilesinden çıldırmış görünüyordu. Sonunda galeyana gelerek masasından kalktı ve dışarı çıktı. Kısa bir süre sonra hizmetkarlarından teki geri döndü, bana ve Pentju'ya oradan ayrılmamız gerektiğini fısıldadı. Bizi süratle güzel galeri ve geçitlerden geçirdi, fiskiyelerin kendi müziklerini oluşturdukları hoş kokulu bahçe ve avluları aştık. Sonunda sarayın merkezine, Kraliyet Apartmanları'na ulaştık. Ay bizi giriş odasında beklemekteydi. Nakhtimin ve diğer bir takım üst düzey görevliler de oradaydılar. Kapının arkasında, Ankhesenamun'un yüksek sesle ağladığını işitebiliyordum.

Ay, "Size neden geri dönmeniz istendiği söylendi," dedi.

"Aslına bakılırsa bunun iki nedeni vardı; şimdi ikincisini göreceksiniz."

Pannaklarını şaklattı, büyük çifte kapılar ardına kadar açıldı ve uzun, dekore edilmiş odaya Ay'ı takip ederek girdik, içerisi yağ lambalarıyla hıfıfçı aydınlatılmıştı, uzak ucunda açılmış büyük bir pencere vardı. Odanın ortasına, üzerinde sadece peştamalı olan Tutankhamun çömelmişti, tek elinde ahşap bir aslan, diğerinde oyuncak bir antilop vardı. Bunları yere yerleştirdi, aslanı antilopu kovalıyonnuşçasına koşturdu. Ay'ın yanından ona sürtünerek geçtim, Pentju da arkamdaydı, büyük bir aceleyle Tutankhamun'a doğru koşturduk.

"Lordum," diyerek yere çömeldim. "Sorun ne?" Etrafı koklayıp yere baktım: Peştamal kirlenmişti; Tutankhamun altını ıslatmıştı. "Lordum," diye tekrarladım, "iyi misiniz?"

Tutankhamun ahşap oyuncakları kaldırdı ve birbirine vurdu.

Pentju sessizce lanet okudu. Tutankhamun bizim varlığımızdan tamamen habersiz görünüyordu.

"Gaga." Ahşap aslanı kaldırdı ve tıpkı karyolasındaki bir bebek gibi bunu emmeye başladı. Pentju fısıldayarak dua ediyordu. Ben inanmaz gözlerle olan bitene baktım: Mısır'ın Firavun'u, İki Diyar Lordu bir deli değil, zavallı bir bebektir. Ona dokunmayı denedim ama ürküp geri çekildi, elindeki oyuncakların içinde kaybolmuştu. Arkamda ayak sesleri yankılandı.

"Ne zamandır böyle?" diye sordum.

Ay, "Bu tür nöbetler pek sık yaşanmıyor," diye yanıtladı,

"ama ortaya çıktıklarında da oldukça şiddetli gözlemleniyorlar.

Bunlara aşın heyecan ya da yüzleşme sebep oluyor gibi görünüyor. Bazen bu hale geliyor, bazen de aşırı derecede münakaşacı ve saldırgan oluyor."

Tutankhamun rahatlamaya başlayana ve mahmurlaşana kadar bir saat civarı bekledik. Yerde uyumasına izin verdik, onu mümkün olduğunca rahat ettirmek için minder ve battaniyeler getirildi. Ay bizimle giriş odasında buluşmaya ikna oldu. Nakhtimin'in de orada kalmasını istedi ama Pentju onun gitmesinde diretti.

Doktoru daha önce hiç bu kadar soğuk ve acımasız görmemiştim.

O geceyi hiçbir zaman unutmayacağım. Ay'ın arkasındaki pencere, tıpkı Ölüler Diyarı kadar karanlık bir geceye açılıyordu.

Tek bir yıldız yoktu, gecenin tek bir çiçeği dahi görünmemekteydi; etraf sanki kuşların, gece yırtıcılarının ve Nil' deki yaratıkların tümünün sesleri susturulmuşçasına sessizdi. Sadece üç adam bir odada oturmuştu, Pentju ve benim olmaması için dua ettiğimiz yüzleşmenin sınırındaydık.

Pentju, "Benim oğlum muydu?" diye sordu.

Ay, "İlahi Kişi ... " diyerek araya girdi.

Pentju, "O bekleyebilir," diye bağırdı. "Oğlum, Leydi Khiya'nın çocuğu, Mitanni'ye onu sana vermesi için rüşvet yedirdin."

Ay, "Yapmadım ... " diye kekeleydi.

Pentju, "Yaptın," diyerek adamın sözünü kesti. "O öldü, öyle değil mi? Neden onu buraya getirdiniz?"

Ay, "Onun gerçekte kim olduğunu keşfetmek istedik," diye yanıtladı.

"Onun kim olduğunu biliyordunuz."

"Üvey kardeşine, Lord Firavun'a çok benziyordu." Ay'ın ses tonu içtendi ama gözlerindeki bakış ürperticiydi. Onun ne yapmaya çalıştığını fark ettim.

"Bunu düşündün mü?" diye sordum. "Evet, düşündün, öyle değil mi? Onları birbirinin yerine geçirmeyi ciddi derecede düşündün, onun için onu buraya getirttin. Birbirlerine çok benziyorlardı! Tutankhamun'u çok az sayıda kişi görüyor, diğerleri ise yanına yaklaşmıyor."

Ay, serinkanlı bir şekilde bana baktı.

Pentju, "O Firavun'a çok *benziyordu* dedin, değil mi?" diye ses tonunu hiç değiştirmeksizin sordu. "Yani o öldü, öyle mi?"

Ay, "Oğlan güçlü kuvvetliydi," diye yanıtladı. "İyi bir adam Pentju, zeki ve etkileyici. Ateşlendiği için öldü-"

Pentju ileri doğru atıldı, onu tutup geri çektim.

"Ateşlenip öldü." Ay sakın kaldı. "Ama sen onu benim öldürdüğümü, katledilmesi için buraya getirttiğimi düşünüyorsun, öyle değil mi?" Parmağındaki yüzüğüyle oynadı. "Ben bir sırtlanım,"

diye itiraf etti. "Öldürüyorum, çünkü buna mecburum, çünkü ölmek istemiyorum."

Pentju, "Sen Khiya'dan nefret ettin," diye haykırdı.

Ay kafasını olumsuz manada salladı. "Ondan nefret etmedim."

"O senin kızının yerine geçti."

Ay, "Nefertiti bir aptaldı," diye tısladı. "Kibirliydi, Firavun'un eşleniği olduğuna gerçekten inandı. Biz çocuklarımızdan mesulüz, yaptıkları hatalardan değil. Sana gelince Pentju, oğlunu buraya getirmekteki gerçek maksadımı sana hiçbir zaman söylemeyeceğim, ama onun ölümü konusunda masumum. Bu konuda ciddi bir yemin edebilirim."

Pentju cevaben alaycı bir tarzda güldü.

"Hayat Evi'nden hikayemi doğrulayacak bir doktor getirebilirim. Eğer oğlanı ben öldürmüş olsaydım, cesedi çoktan timsah havuzuna atılmış olurdu. Onunla görüştüğümü de inkar ederdim."

Pentju, "Ceset elinizde mi?" diye haykırdı.

"Oğlunun bedeni *wabet* 'te, Anubis Tapınağı'ndaki Saflık Yeri'nde alelacele mumyalandı ve Krallar Vadisi'ndeki ayinler eşliğinde gömüldü."

Pentju, "Acı çekti mi?" diye sordu. "Benim hakkımda konuştu ya da bana dair bir şeyler sordu mu?"

Ay, "Ona oldukça iyi davranıldı," diye fısıldadı. "Eğer öyle olmasaydı, Nakhtimin'in kafasını uçururdum. Doğru, yüzü bir maskeyle saklanmıştı ama bu onun güvenliği içindi. İkametgah

Evi'ne yerleştirildi ve hürmetle ağırlandı." Ay iç çekti. "Bir Mitanni asilzadesinin oğlu olduğuna, ebeveynlerinin kendisi küçük bir çocukken öldüklerine gerçekten inanıyordu. Bir asker olarak,"

Ay durakladı, "garip ama bir asker olarak eğitilmişti ama tıbbaya dair büyük bir ilgi beslediğini de itiraf etti."

"Mitanni'ye ne söyledin?" diye sordum.

"Çok basit. Onlara onun benim oğlum olabileceğini," Ay gülümsedi, "ve her halükarda, onun kışla ve Hayat Evi'nde iyi bir eğitim alacağını söyledim."

Pentju, kafası önünde, sessizce hıçkırdı.

Ay, "Bir hata yaptım," diye itiraf etti. "Genç adam Canaan'ın dağlarının temiz havasına alışkındı. Nil'in kendisine has enfeksiyonları vardır ve kurbanlarından da sık sık söz edilir, bunu sen de biliyorsun Pentju. Birdenbire hastalandı ve ateşleniverdi. Onu hiç kimse kurtaramadı. Dolayısıyla Pentju, oğlunun kanı ellerime bulaştı, bunun farkındayım ve ben bunu yaptığımda, sen de düşmanım oldun. Fırsatını yakalaman durumunda, beni öldüreceğini biliyorum."

Pentju, "Ben senin hep düşmanındım," diye yanıtladı. Gözyaşlarıyla ıslanan yüzünü kaldırdı. "Lord Ay, bir gün, eğer yapabilirsem, sizi

öldüreceğim."

Ay gözlerini kırttı ve bakışlarını uzağa odakladı. O insan bedenindeki bir firavun faresiydi, ancak onun yalan söylemediğine ya da Pentju'nun tehditlerinden en ufak derecede korkmadığına ikna oldum.

Ay, yüzünü Pentju'nunkinden sadece birkaç santimetre uzağa kadar yaklaştırarak, "Korkmadım," diye karşılık verdi. "Seninle Pentju, diğerleri arasındaki tek fark, senin dürüst olman."

"O zaman neden bizi öldürmüyorsunuz?" diye sordum.

"Neden bunu hemen şimdi yapmıyorsunuz?"

Ay arkasına yaslandı. "Yıllar önce neden yapmadıysam ondan. Sizin güçlü arkadaşlarınız var. Meryre, Tutu ve geriye kalanlar kaderlerini hak ettiler ama Horemheb ve diğerleri, iki eski yoldaşın, eski Kap Çocuğu'nun yasadışı öldürülmesine ayak direyecektir."

"Ya ikincisi?" diye ısrar ettim. "İkinci bir sebep daha yok mu?"

"İlahi Kişi, aklı başındayken, buna itiraz edecektir ve üçüncüsü," Ay soğuk bir tavırla ekledi, "onu korumak, zihnini karanlıklardan çekip çıkartmak için bir şey yapıp yapamayacağınızı görmek için size ihtiyacım var."

Pentju, "Oğlum nerede?" diye sordu.

"Bir mağarada, öyle değil mi?" diye sordum. "Krallar Vadisi'nde bulup çıkarttığınız gizli mağaralardan tekinde."

Ay, "Bunun gibi ihtimallerin yanı sıra," diye hemfikir oldu,

"Aten Şehri'nden getirilen ölümlere de orada yer verildi. Oraya götürüleceksiniz, sizi temin ederim."

Pentju yüzünü elleriyle kapattı.

"Ve şimdi," Ay ellerini birleştirdi, "genç bir adamın bedenine sahip olan, ancak bazen agulayan bir çocuğun zihnine bürünen Firavun'umuzla ne yapacağız? Ona mümkün olduğunca yardım etmelisiniz Mahu."

"Neden?"

"Açıkça ifade etmek gerekirse, torunum Ankhesenamun'un çok geç olmadan ondan bir oğlu olması gerektiğinden."

"Bu beceriye haiz mi?"

"Oh evet." Ay parmağını dudaklarının çevresinde dolaştırdı.

"Torunum Ankhesenamun hamile kalabilir."

Pentju, "Yoksa o sizin kızınız mı?" diye alay ederek adama sataştı.

Ay, "Torunum," diyerek yanıtladı.

"Ya Tutankhamun bir varis babası olamazsa?" diye sordum.

"Çocuğu olmadan ölürse, İki Diyar Krallığı nereye gidecek?"

Ay'ın, o odada, o karanlık gecede verdiği yanıtı, hayatımdaki bir döneme nokta koyduğu için, hiçbir zaman unutmayacağım. İlk başta hiçbir şey söylemedi, öylece oturdu, başı öne eğikti.

"Evet?" diye sorumu tekrarladım. "Mısır ne hale gelecek?"

"Tabi ki Mahu, Güney'in Maymunu, Mısır en güçlü halini alacak."

Metut ent Maat

("Doğru Sözler" anlamına gelen antik Mısır deyişi)

TARİHİ NOT

Olası lahit soyguncularından korumak amacıyla yerin oldukça derinine kazılmış El-Amarna'daki (Aten Şehri) boş lahitinden, Mahu hakkında oldukça fazla şey öğreniyoruz. Lahitdeki resimler düşüncesizce yok edilmiştir ama Mahu'nun büyük başarısını, Akhenaten'e karşı düzenlenen çok ciddi bir suikastin boşa çıkışını yine de göstermektedir (N. de G. Davies *The Rock Tombs of Al-amarna: Tombs of Pentju, Mahu and Others*, Mısır Araştırma Topluluğu, Londra, 1906). Arkeologlar onun hem evini hem de El-Amarna olarak bilinen polis karakolunu bulmuşlar; hatta el altında bir silah deposu bulundurduğu gerçeğini keşfetmişlerdir (bknz. yukarda referansları verilen Davies). Dönemin durumu, refahı ve çöküşü tarihçi Joarme Fletcher'ın mükemmel kitabı *Egypt's Sun King: Amenhotep III'de* (Duncan Baird, Londra, 2000) oldukça iyi dokümente edilip güzelce betimlenmiştir. Akhmin ekibinin yükselişi, Bob Briers ve Nicholas Reeves'in yanı sıra bir dizi tarihçi tarafından grafiklerle analiz edilmiştir,

bunlara kitabım *Tutankhamun* (Constable and Robinson, Londra, 2002) da dahildir.

Kraliçe Tiye'nin Mısır, özellikle de dış işleri üzerindeki kontrolü, günümüzde "Amama Mektupları" olarak bilinen belgelerde aşikardır.

Ancak Akhenaten'in saltanatının çöküşü, öldürücü bir salgının patlak vermesi haricinde, başka bir gizem içerisinde gölgelenmiştir. Berlin Müzesi, içinde Nefertiti'nin unutulması güç güzelliğini yansıtan meşhur heykelini barındırır, ancak aynı yerde onun çok daha yaşlıyken şekillendirilmiş, güzelliğinin yok olmaya başladığı döneme ait bir heykeli de mevcuttur. Tarihçilerden bir çoğu Akhenaten ve Nefertiti arasında ciddi bir uçurumun oluştuğunu ve bunun sebebinin, tıpkı Mahu'nun dile getirdiği gibi, büyük olasılıkla Tutankhaten'in, Akhenaten'in Mitanni Prensesi Khiya'dan olan tek erkek evladının doğumu olduğunu ileri sürer.

Nicholas Reeves, *Egypt's False Prophet: Akhenaten* 'inde (Thames and Hudson, Londra, 2001) diğer kaynaklardan alıntılar yapar ve Nefertiti'nin gücünü geri kazandığı, kocasının Vekil Hükümdarı gibi davrandığı, hatta kendisini gizemli Smenkhare olarak "yeniden yarattığı", ancak ansızın, açılanamaz bir şekilde güçten düştüğü teorisini geliştirir.

Kitabım *Tutankhamun*, içinde Mahu'nun söylediklerine dair çok sayıda kanıt barındırır. Horemheb'in Sakara' daki la.biti, içerdiği yazıtlarda Horemheb'i, Henes'in Horus'u tarafından desteklenen Mısır'ın büyük kurtarıcısı şeklinde betimler. Kitabım aynı zamanda Amama'daki lahitlerin boşaltılışlarını ve Krallar Vadisi'nde ya da çevresindeki farklı, alelacele kazılmış lahitlere hummalı bir şekilde gömülüşlerini de açıklar. Gerçekten de, 2003 yazının sonlarında gazetelerde yazıldığı üzere, Nefertiti'nin cesedinin yakın tarihli keşfi, tekrar gömülen bu cesetlerin hepsinin bulunup inceleme altına alınmadıkları gerçeğini kanıtlar. Saltanatının ıslah çalışmalarının gerçekleştirildiği ilk iki yılı boyunca, Tutankhamun Aten Şehri'nde kötü ve tatsız şeylerden uzak bir hayat sürdürmüştür. Bulunup restorasyona tabi tutulmuş dikili taşlardan teki (taşa bildiriler kazınmıştır), Akhenaten'in saltanatı sonunda Mısır'ın müşkül halini ve ne yapılması gerektiğini özetler. Thebes ve Memphis'de iki güç merkezi ortaya çıkmıştır, ancak Tutankhamun'un yaşadığı süre boyunca barış korunmuştur. Ay'ın bu dönemdeki egemenliği açıkça belirtilmektedir; onu Savaş Tanrısı Montu

olarak resmeden altın şerit mevcuttur ve bu benim yakın tarihli çalışmam Tutankhamun' da analiz edilmiştir. Dönem içerisinde Ankhesenamun'un etkisi de oldukça doğrulanabilir. Tutankhamun'un lahitindeki resimlerin bir çoğu Firavun'u diz üzerinde ya da güzel karısı tarafından nazikçe ilgilenilir, uzanıp dinlenirken gösterir. Tutankhamun'un bir üvey erkek kardeşinin olma olasılığı zayıf bir tahmindir, ancak bu yaklaşım Krallar Vadisi'nin 55 numaralı lahitiinde bulunan artıklara getirilebilecek olası bir çözümdür. Oraya gömülen genç adamın Tutankhamun ile kesinlikle bir kan bağı vardır. "İzleyenler" ve Apiru gizemlerine gelince. Mahu'nun itirafının son bölümünün, Antik Mısır'ın muhteşem On Sekizinci Hanedanlığı'nı çevreleyen dramatik sonucun anlaşılması güç, kanlı politikalarını açıklığa kavuşturacağından eminim.

Son olarak, okurlar benim Antik Mısır yaşantısına getirdiğim betimlemenin ne kadar gerçekçi olduğunu sordular. Daha Durham'da, Ushaw Üniversitesi'nde, üç yıllık eğitimim boyunca, Antik Orta Doğu edebiyatını derinlemesine incelemeyden önce bile, her zaman için böylesi bir kültüre karşı derin bir merak beslemişimdir. Bu merak hiçbir zaman azalmadı. Şaşırtıcı olan şey, Mısırlıların doğal fenomenlerin tüm formlarını gözlemlerken ne kadar ileri gitmiş olmalarıdır. Buna çok sayıda örnek verebilirim. En aleni olanlardan bir tanesi, buz yapımıdır. Mısır sıcak bir ülkedir ancak mevsimleri ve dondurucu derecede soğuk geceleri vardır!

Mısırlı yazar Athenaeus, buz üretme süreçlerine ilişkin renkli bir betimleme sunar, ki bu Peter James ve Nick Thorpe tarafından kaleme alınan *Ancient Inventions*, Londra: Michael O'Mara Boks, 1995, sf. 323 'te yer almaktadır.

Dr P C Doherty

E-posta: pdoherty.trinity.redbridge@lgfl.net